

15.13.0

בני עלי יעקב
בן דבס יחזיק
המחבר והמפרסם
המחבר והמפרסם

סדר תפלה

עם

תורה אור

ועם

שער הכולל

על פי

נוסח האר"י ז"ל

תוצאה חדשה ומתוקנת

ווילנא

בדפוס והוצאת האלמנה והאחים ראם

שנת תרנ"ו לפ"ק

СЕДЕРЪ ТОРО ОРЪ,
Молитвенникъ. Часть I.

ВИЛЬНА.

Тип. Вдовы и бр. Роммъ.
Жмуд. пер. соб. дохъ № 328.
1896.

12872

תורה אור

Дозволено цензурою Київъ, 6 Октября 1894 г.

סדור

תורה אור ושער הכולל

סדר תפלות לכל השנה

על פי נוסח האר"י ז"ל

עם כל הדינים והמנהגים. כאשר יסד והכריע אדונינו מורינו
ורבינו בק"ש מוהר"ד שניאור זלמן ז"ל מק"ק לאדי.
בעל השו"ע והתניא.

כפי שנדפס בשקלאוו וקאפוטט בחיי הרב המחבר, ובהוצאה הזאת נדפס
בהזרות יתירה להסיר כל השבשים שנפלו ברבות הימים בדפוסים שונים,
הנה סאו התחילו להדפיסם בוויילנא משנת תרמ"ז משתדלים בכל הוצאה להגיה
הסדורים הללו כמו שיסדם אדמו"ר ז"ל, עד שכשנת תרמ"ט יצאו לאור
מונחים בתכלית, וכן הוא בהוצאה הזאת. גם התורה אור מראה מקומות
לפסוקי תנ"ך הכל כמו בוויילנא תרמ"ז תרמ"ט.

וגם חלק השני כאשר נדפס בשנת תרמ"ז ותרמ"ט, רק השערי תפלה
והשלמות והוספות והשמות נשמטו מכאן.

וראה זה חדש הרא

שער הכולל

נחלק למ"ט פרקים, וכל פרק ופרק לכמה אותיות, והכל מסודר כסדר, הסדר
מן השכמת הבוקר עד אחר ספירת העומר. בהשער הכולל הזה נכללו גם כל
מה שמבואר בשער התפלה והוספות, ונשלם כל מה שהיה חסר בשער התפלה
והוספות, ועוד באור הרבה ענינים מוכרחים בתוספת מרובה.

ועם

דרך החיים ונתיב החיים

עם הוספות בנתהיח על הנדפס לפני

כל אלה נאספו ודפסו ע"י הרב זקאן הספרים כ"י ס"ה אברהם דוד לאוואום בעל אגוד
דק"ק ניקולאייב, בעל קב נקי על סדרי ניסן ושבת ניסן ובית אהרן ונתיב החיים.

וויילנא

הוצאת האלמנה והאחים ראם

שנת תרנ"ו לס"ק

להלכות נטילת ידים וברכת הנהגין מאדבר"ר שבסדר חלק ראשון

הלכות נט"י למעודה

(א) שפע מים בכל שעה סיד • (ב) לשפוך על כל יד
ז"ש ושלא יגע בכלי בין שפוכה לשפוכה • (ג) פ"מי
דיני נטיעת סיד בכלי • (ד) ברכה ושפזוף הידים •
(ה) להגביה ידיו בשעת הברכה וסדר הנטילה •
(ו) תלויה שבידיו והפסק אחר נטילה • (ז) הכשר
המים • (ח) טבילת הידים ונטילה במשקין •
(ט) הברכה על הנטילה • (י) מלאכה שהפסקת
המים • (יא) מים ששמו מהן בכתה מים וסוף
וכלו וחזיר • (יב) כלי שלמה לנטילה • (יג) תקון
סליו • (יד) כלי שלא נעשה לקבל • (טו) ברו' ברו' כח
בברא וקולת מברוא • (יז) ענף נחלמע הקטורה
במקושת המעונפים • (יח) שיטור ספח שחיב
בנט"י ופס עפילה • (יט) חיזה מיני פס חייבים
בנט"י • (כ) בא) טטלו במשקה • (כב) קפ וסבין
וכריכת ידיו בשפה למה מטיילין :

ברכת הנהגין

פרק א (א ב) נרטה טלום • (ג) שנטיילין
מקחם ודייקא • (ד) עטם בברכה וספק
במין • (ה) חיץ לנכסו לכתלה • (ו) שני מינים
ומלוך בין נחטון לפסור • (ז) ברכה אחרונה •
(ח ט י) דייקא כ' מינים וארזו וזומן •
(יב יג יד) טפח ברכה מעין ג' ואם אכל גם
שירום שנכתן כנ"ל • (טז) מעין ג' שוער כנ"ל •
(טז) פנינים ומתוקים • (יז) ברכה אחרונה קודם
קטורה • (יח יט כ) חיץ מעין שוער השני
מברכה ראשונה ואחרונה :

ב (א ב ג) שיטור להחמיין ברכת"ו ומעין ג'
(ד) סיס בדעתו לאכול עראי ונתנך לאכול כדי
שנייה • (ה ו ז ח ט) למתניות • ערוכהין • פס
ככאה בכסנין • סופנין • מדיסא • דקיקין דקין •
כיסים ממולאים • (י) למתים אלו כנאים בתוך
הקטורה • (יא יב) טנון • (יג יד טו) לחם אשוי
שנכתבל ושנעטן מרעמז"ל קייודל"ך :

ג (א ב ג ד ה ו) סמחונת שני מינים נסוד •
(ז) מיקס ממולאה • (ח עד סוף הפרק) מיקר
ושל • דג מלים ופת • פס ויי"ש • לחם ושכר חס •
מביב • שני מקום :

ד (א ב ג ד ה ו) דברים כנאים בתוך הקטורה •
(ז ח ט י) מים ומשקים בתוך הקטורה •
(יא יב) משקים שקודם הקטורה (יג עד סוף
הפרק) פטרואם שקודם הקטורה :

ה (א עד ט) נתלן • סלק • פיסח סדפת •
(י עד סוף הפרק) סיכול המאכל ונחמין •
ו (א ב ג ד ה) מינים מרים • ופשוטים • גרמינים •
קליפות • ושארים מרמים • (ו ז) סימני פה"ס
ופס"א • (ח ט) ערף השימות • (י עד סוף הפרק)
חיים • מטוילים • משוגים • מחוקחים • טעוקים
פ"י דבר אחר • מאג"ץ פוליווי"ל :

ז (א) ברכת שסכל • (ב ג ד ה) מינים שנחלקלו •
ושארים ראויים לחיילה ושמים • משקה מפורז
ומטואה • יין מטעל • (ו) מטרוב עם משקים •
(ז ח) חכילה ושיחים לחנסו או לרפואה • (ט) האוכנ
כיוס"כ או דבר איסור • (י) דגש שנשלו ושקחו עם
שאר מינים • (יא) פירות שקחמן לכוילא מימיסן •
ווישקין מאליוק • יין עמן ששומה לרפואה •

(יב יג) פירות ששראו או שישלן במים בלא מטר
לאכלן עם מימיתס • (יד) לשמות מימיתס לגד •
סייא • קאוופ • קוואס • (טו ברו' יז) מרק של
מטבה קדרס • (יח) מי שריית כנשים • קרא"ס
אוטקרק"ס • (יט) מרק שמירב עם סמכל •
(כ) מרק שנכתבל עם בשר • (כא) ידקות שנכתבלו
בזמן וכדומה • (כב עד סוף הפרק) מינים שמיטן
או שנחמוו בריסול • פאוודלא • קאשע עברופן :

ח (א עד ט) שיטור ונרוף לברכה אחרונה •
ואכל שנכתה ומשקה שנקרש • (ט י) דג
שלא כנרייתו • (יא עד סוף הפרק) סגת
סחין ועומס :

ט (א ב) ספק בין ברכה לחיילה • (ג ד) טומה
הברכות • (ה ו ז) לחוץ בשעת הברכה •
ברכה הראשונה סעומרת מין השני • (ח ט) ביד
ונאכד קודם חכילה • (י) המנדך לנפלה • (יא עד
סוף הפרק) שטי מקום ודברים כפשוטים ברכה
לאחרים במקומם :

י דיני קדימה בברכות :

יא (א עד יג) ברכות הרים (יג עד סוף הפרק)
שהחיינו על פני חדש :

יב (א עד ט) בשרות מוטם ושחתם לנג •
(ט) שמושות רשות • (י) טולא מליאס •
(יא) טטל נדן והפסד • (יב) ראה חביה המבצ
פליו • (יג) ילדה אשוי זכר • (יד עד סוף הפרק)
כסוב והמטיב על סוין :

יג (א עד ח) ברכה סנסים ארנפס מליכיס
לכודום • גומל • בידך נחמנא • (ח עד יד)
ברכות כנאים • (יד עד סוף הפרק) זקן צוטם
מקיס ועמיה :

השכמת הבקר

מודעת זאת מפלת קימת הוצה לילה שהיא עת רגון למעלה . ומי שאינו יכול לקס בהטח **בב** לילה . עכ"פ יתאמץ לקוס בהטח באיזה לילה שיכול ולהיות מכלל עבדי ה' וכמ"ס כל עבדי ה' העומדים בבית ה' בלילות דייקא ובאיזה לילה שאינו יכול יתאמץ עכ"פ לקוס . איזו עשה לפני עמד השחר כמ"ס אעירה שחר ומיד שיתעורר משנתו כדי שלא יחזור וישן ירגיל א"ע להתנוון מיד לפני מי הוא שוכב לפני מלך המלכים הקב"ה כמ"ס הלא את השמים ואת הארץ אני מלא וכו' ואילו הים שוכב לפני מלך בשר ודם הים מתחייב בנפשו וכו' . וטוב להרגיל עצמו לומר מיד שיתעורר טסח זה מודה **אזי** וכו' ועי"ן יוסר את ה' הנגב עליו ויקס בצריות :

מודה אני לפניך מלך חי וקים שהתחזקתי בי נשמתתי בתחמלה . רבה אמונתך :

הלכות נטילה שחרית

לפי שנוסח זה אין בו שם מו' שמות שאינן נמחקין אין איסור לומר קודם נט"ל בעוד שאין ידיו נקיות אבל להזכיר את השם בצרכות או להזיז ד"ת מפיו אסור עד שינקה ידיו . ולהרהר בד"ת מותר . מי שיזן במלבושיו מאחר שיכול להיות שלא נגעו ידיו במקומות המכוסים שנגפו שדרך להיות מכוסים לעולם . הרי סתם ידים אלו כשרות להזכיר את השם בצרכות ולדבר ד"ת מדין התלמוד ואצל ליגע במלבושיו קודם נטילה אע"פ שרוח רעה שורה עליהם . אך צוהר החמירו מאוד שלא להזכיר השם בצרכות ולא לתלמוד וכן שלא ליגע במלבושיו וכן שלא ליגד ד"ה בעוד שרוח הסומאה שורה על הידים קודם נט"ל שחרית . ומ"מ אם אירע מקרה שאין לו מים ליטול ידיו נ"ס כראוי כשמשכים בליה חליה לו לנפול מד"ת עד שיאיר היום ויטול ידיו כראוי אלא יכול מעט או יקבז בכל דבר שמקנה כדין התלמוד רק יזהר שלא ליגע בעין ולא לאוזן ולא לחוסם ולא לפה ולא לאמה כגון מעטרה ולמטה או לזרד זיווג וכן יזהר שלא יגע במים תוך הכלי ויטמאם וכ"ס שזריך ליוהר מאוד שלא ליגע בשום מאכל או משקה שלא לפמאם ואריך להזהר על זה הכשים ביותר כי רוב חיקין המאכלים על ידן :

סדר הנטילה

לבתחלה יטול בלי מלא מים צימיו ויתנוג מימיו לשמאלו ואח"כ ישפך משמאלו על ימיו ויזהר מאד אפילו לעכב ליטול בצירוגין כי כן קבלו חכמי הקבלה שאין רוח הסומאה עוברת לנזרי מכל וכל עד שיטול ג' פעמים בצירוגין וגם ליטול כל פרק קפ היד עד חבורו לקנה הזרוע כי עד שם הסומאה מתפשטת על הידים ואם אין לו מים רבים כל כך ליטול ידיו ג"פ כראוי טסל פ"א וינרך ענט"י כי הברכה לא נתקנה בשביל העברת הסומאה משל ידו בלבד אלא לפי שזריך

להתקדש בקדושתו של הקב"ה ולהטביר הסומאה משל ידיו על ידי זריקת מים סהורים מן הכלי ככהן שמקדש ידיו מן הכיור ולכן מברכים אשר קדשנו כו' ולקידוש הידים די בפעם אחת . ומ"מ לריך שיהר לטפוך רביעית על שתי ידיו כאחת מאחר שאינו נוטל ידיו אלא פ"א . גם לריך ליוהר אפילו לעכב שיכיו מים הכשרים לנט"ל לסעודה . ושיבואו על ידיו מכה בלי ומכה אדם וגם שלא ליגע בידו הגסולה בלחלוחית המים שעל פי הכלי שנסמאה נגעיטת הוד שאינה נטולה וכן לריך ליוהר

צריך להיות כמו בבית הכסא שלא יגלה נשמה
אלא כמה שצריך ונפתח שצריך ולא קודם לכן
אפי' רגע ולכן לא יגלה עצמו עד שיבט ולא יגלה כ"א
ספה מלאחריו ומלפניו ספחים וכ"ש שלא בבית
הכסא ל"ל נשמה שלא לגלות בשדו שלא לצורך והכרח
ואפילו בגילה כי עיקר הנישוח הוא מפני הנישוח
מלפני ממ"ה הקב"ה אשר מלא כל הארץ כבודו .
ולפניו כחשכה כמורה : הנשמה במקום מגולה לא יבט
ואחריו למערב או למזרח או אפילו לדרום במדינות
אלו שהן בלשונית מערבית לירושלים אלא יהי' אחריו
רק לצפון אבל במקום שיש מחיצות ואפילו מחיצה
אחת יבט כ"כ המחיצה בסמוך לה ונפתח ואחריו
למחיצה ואפי' הוא למזרח או למערב ודרוכו . ולהפיל
מיס מותר בכל ענין ומותר להפיל מיס בפני
הרבים מפני חשש סכנה . ומ"מ יש להסתלק
ללדין . הקיטה בימי חממי המשינה היו מקנחים
בזרורות שהן כמו אבנים קטנים חלקות ואפי' הן
גדולות קצת כאלו וכנייה שאינו יכול להכניסן
לתוך פי הסכנת עומק כי לואה השארת כשאין
פי הסכנת אינה אופרת לקרות ולהחלל כשאנייה
נראית לחוק כשהוא יושב שאלו פי הסכנת פתוח
ואפילו בשבת התירו לפלפל הזרורות לקחת בקן אף
שהן מוקאש שמשום כבוד הנריות לא גזרו . ומדת
חסידות לרחוץ במים ומי שאינו אסתיים ומקנה
באלבשותיו ממש לא יקח ביד ימין אלא ביד שמאל
ולא בלבוש האמני שבורך עליה ברושות
של תפילין :

ולא ישהה וקביו שלא לעבור על כל חשקו
מד"ם והוא שהרגיש כבר בנקביו צמעת
עצמו אך לא העמידו דבריהם במקום כבוד הנריות
כגון עד שימלא מקום נשמה וכן במקום הפסק בחפלה
ואפילו בזכרות ק"ש או בלמנע פסקי זמורה
מב"ש ואיך אין להפסיק כשיכול להעמיד עצמו
עד שיסיים החפלה ולהעמיד עצמו מפני הנהגה
אין זה משום כל חשקו בכל ענין ואף זה אלא
בנקביו וי"א שנקנים אין זה משום ב"ה אלא
שאסרו משום סכנה וגם שלא יהיה עקר וי"א שכל
שיוכל להעמיד עצמו עד כדי הילוך פרסה אין זו
משום כל חשקו ולא משום סכנה בין נקביו
בין בגדוליה .

ליחד מדברים החולאים וכל דבר הפוסל בפני
לשטרה לפי שכל נשילה הפוסלה לשטרה אין
לנבך עליה בשאר :

אם ישור כל הלילה או שהיה יסן פתוח פתוח
מס' נשימות לא שרחה עליו רוח הסומאה
כלל ואי' ליסול ידיו ג"פ כ"א פ"א לחפלה ולא
יערך ענפי' ולא ברכת אלהי נשמה אבל אם יסן
יותר מששים נשימות אפילו יסן שינת פראי צריך
ליסול ידיו ג' פעמים ומכל מקום ישמש במקומות
המכוסים שנגופו קודם הנשילה כדי שיבדך על
נשילה ידים לר"ה :

אם עשה לרבו קודם החפלה או ענפ במקומות
המכוסים שנגוף או חיך בראשו אחר שנטל
ידיו כראוי ובידך כבר ענפי' צריך ליסול ידיו
שנית במים לחפלה פ"א ומלוא לחזור אחר מים
עד מיל לק"ש ולחפלה בין בשחרית בין בנחה
וערבית (משא"כ לת"ת והזכרת השם בשאר ברכות די
בנקיון בכל דבר שמוקד) ומדך לנשילה זו שאלו ארחת
בנקיון כפי ואסובנה את מונחך ה' . לשמיע בקול
זורה וגו' וצריך ליסול עד הפרק דהיינו עד חבור
האצבעות לכף היד ויקח עוד מים בכפו וישפוף
כפות הידים זו בזו לנקות לקיים ארחת בנקיון כפי
אך אי' כלי ולא כח עתן ולא מים כשרים ולא שאר
דברים המעכבים נשמה לסעודה ואי' לנבך על
סילה זו ומ"מ לכתחלה כשישור משנתו וצריך
ליקביו ודעתו לפנות מיד ימתין מלנבך עד יליאתו
מנהכ"ס אבל אם אי' לנקביו ולא יסנה עד לאחר
זמן מרובה יבדך מיד ונלכד שיהיה מחזי לילה
ואיך כדן שאר ברכות השחר ואפילו אם דעתו
ליסן שנית שינת קבע קודם אור היום וייתכך
לחזור וליסול ידיו ג"פ בסירוגין אפי"כ יכול לנבך
על הנשילה הראשונה ולא יתכך לנבך על הנשילה
השניה כי לא חקו לנבך ענפי' אלא פ"א בשחר
בשעה שנעשה בריה חדשך וכמו כל ברכות השחר :
הבמהרה צריך ואין לו כלי אם מטביל בתוך
מי נבדך שיש בהן מ' סאה או צמי
מעין אפי"ס שאין בו מ' סאה יבדך ענפי' ואחר
כך כשיזדמן לו כלי ומים ישפך עליהם ג"פ ובשעת
הדחק כשאני משנה להיות לו כלי ומים קודם
שישור זמן קריאח שמת וחפלה מטביל צמי נבדך
אי"ס שאין בהם מ' סאה ומבדך ענפי' .

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדַיִם:**

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר יָצַר אֶת
הָאָדָם בְּחֻמְהָ וּבְרָא בּוֹ נְקָבִים וְנְקָבִים חֲלוּלִים
חֲלוּלִים גְּרוֹי וְיָדוּעַ לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדָךָ שְׂאֵם יִסְתֵּם
אֶחָד מֵהֶם אִוּ אִם יִפְתַּח אֶחָד מֵהֶם אִוּ אֶפְשֶׁר
לְהִתְקַיֵּם אִפְּלוּ שְׁעָה אֶחָת: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה רֹפֵא
כָּל בָּשָׂר וּמַפְּלִיא לַעֲשׂוֹת:**

**אֱלֹהֵי. נִשְׁמָה שְׁנַתְּתָּ בִּי מְהֵרָה הִיא אַתָּה בְּרָאתָה
אַתָּה יָצַרְתָּה אַתָּה נִפְחַתָּה בִּי וְאַתָּה מְשַׁמְרָה
בְּקִרְבִּי וְאַתָּה עֲתִיד לְפָלֵה מִמֶּנִּי וּלְהַחְזִירָה בִּי לְעֵתִיד
לָבֹא: כָּל־זָמַן שֶׁהַנִּשְׁמָה בְּקִרְבִּי מוֹדָה אֵנִי לִפְנֵיךָ
יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי רַבּוֹן כָּל־הַמַּעֲשִׂים אֲדוֹן
כָּל־הַנְּשָׁמוֹת: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּחַזֵּר נְשָׁמוֹת
לִפְנֵימָיו מֵתִים:**

כל הברכות הללו מנרד אפילו לא נחתייב בהן כגון שניעור כל הלילה ולא פסס בגדיו ולא לנש אחרים
אלא שאם ניסור כל הלילה ולא נחתייב בהן איש מברך אלא אחר שיעלה ע"ה אבל אם הן בלילה
ונחתייב בהן יכול לברך מיד שנחתייב בהן ובלבד שיביא מחנות לילה ואילך ואם ניסור כל הלילה ושהם
קל מרגול מחנות ואילך יכול לברך בטו"ו נשכוי בינה אבל על שמיעה שקודם חנות לא יברך אלא ימחץ
עד אחר שיעלה עמוד השחר:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַנּוֹתֵן לַשֶּׁבִי
בֵּינָה לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה:**

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם פּוֹקֵחַ עֵוְרִים:
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מְתִיר אֲסוּרִים:
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם זֹקֵף כְּפוּפִים:**

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מְלִבִּישׁ עֲרֻמוֹם:
 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַנוֹתֵן לַיַּעֲרֹכָה:
 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם רוֹקֵעַ הָאָרֶץ
 עַל-הַמַּיִם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמְכִיֵן מִצְעָרֵי
 גִּבּוֹר:

בַּשָּׁמַיִם בְּלֹא זְכוּת וּכְבוֹד הַכַּסּוּרִים אֵין לְאֹמְרִים עֲבָדָה *

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֹׁשֶׁבֶת לִי
 כֹּל צָרָכֵי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל
 בְּגִבּוֹרָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל
 בְּתַפְאֲרָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁלֵא עֲשִׂנִי גוֹי:
 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁלֵא עֲשִׂנִי עֶבֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁלֵא עֲשִׂנִי אִשָּׁה:
 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּעֲבִיר שָׁנָה
 מֵעֵינֵי וְהַנּוֹמָה מֵעַפְעָפֵי:

יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַל תִּבְיָאֵנוּ שְׂתַרְגְּלֵנוּ
 בְּתוֹרְתֶךָ וְתִדְבְּקֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְאַל תִּבְיָאֵנוּ לֹא לְיַדֵּי חַטָּא
 וְלֹא לְיַדֵּי עֲבָרָה וְעוֹן וְלֹא לְיַדֵּי נַפְשׁוֹן וְלֹא לְיַדֵּי בִזְיוֹן וְאַל יִשְׁלַח
 בָּנוּ יָצָר הָרַע וְהִרְחִיקֵנוּ מֵאָדָם רָע וּמִחֵבֵר רָע וּדְבַקֵּנוּ בַּיָּצָר מִזֵּב
 וּבְמַעֲשִׂים מִזֵּבִים וְכוּף אֶת יָצָרֵנוּ לְהִשְׁתַּעֲבֹד לָךְ וְתִגְנוּ הַיּוֹם
 וּבְכָל-יּוֹם לְחַן וְלַחֲסֵד וְלִרְחֻמִּים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל-רֹאֲיֵינוּ וְהַתְּמַלְּנוּ

הַסֵּרִים

(*) סְלִים קָלוּ (ב) רַע שְׂהוֹדֵעַ אֵל אֲסִיחוּ וְכוּ' אֲסִיחוּ מִכָּל עֲשֵׂי כַּאֲלֵיִם .

השכמת הבקר

תְּסַדִּים טוֹבִים : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַגּוֹמֵל הַסְּדִים טוֹבִים
לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שְׂתַצִּילֵנִי הַיּוֹם וּבְכָל־יוֹם מֵעַי
פְּנִים וּמַעֲזוֹת פְּנִים מֵאֲדָם רַע וּמִחֶבֶר רַע וּמִשָּׁבֵן רַע וּמִפְּנֵעַ רַע מֵעֵין
הָרַע מִלְּשׁוֹן הָרַע מִמְּלִשִׁנוֹת מַעֲדוֹת שֶׁקָּר מֵשְׁנֵאת הַפְּרִיזוֹת מֵעֲלִילָה
מִמִּיתָה מִשִּׁנְיָה מִהֲלִים רָעִים וּמִמְקָרִים רָעִים וּמִשְׁטָן הַמְּשַׁחֵת מִדִּין קָשָׁה
וּמִבְּעַל דִּין קָשָׁה בִּין שְׂהוּא בִּין פְּרִית וּבִין שְׂאִינוּ בִּין פְּרִית וּמִדִּינָה
שֶׁךְ גִּיהֶנָם :

מדת התורה לרדף לזכור צה מאד ואסור לדבר ולהוליל ד"ת מפיו עד שיבדק ומי שיסן בליה מנכד נקטנו
מהצות הלינה ואליך ואם ניעור כל הלינה מנכד כשיאור כיום כמו כל ברכת כסתר :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל דְּבַרֵי תוֹרָה :

וְהַעֲרַבְנָא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־דְּבַרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִי כָל־
עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצִאֲצֵאֵינוּ וְצִאֲצֵאֵי כָל־
עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּלְנֵנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךָ לְשִׁמְחָה :
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּלַמֵּד תוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בְּנוּ
מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ : בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה נוֹתֵן תּוֹרָה :

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר : (כ) דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בְּנָיו לֵאמֹר
כֹּה תִּבְרַכּוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲמֹר לָהֶם : (כא) יְבָרַכְךָ יְהוָה
וַיִּשְׁמְרֶךָ : (כב) יֵאָר יְהוָה פְּנֵי אֱלֹהֵי וַיְחַנֶּךָ : (כג) יֵשׂא יְהוָה פְּנֵי אֱלֹהֵי
וַיִּשֶׂם לָךְ שָׁלוֹם : (כד) וַיִּשְׂמוּ אֶת־שְׁמֵי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרַכְכֶם :

אלו דברים שאין להם שעור הפאה והפפורים והראיון וגמילות חסדים
ותלמוד תורה : אלו דברים שאדם אוכל פרותיהם בעולם הזה ותקונו
בניית לעולם הבא : ואלו הן כבוד אב ואם וגמילות חסדים ותשכמת בית
המדרש שחרית וערבית ותקנסת אורחים ובקור תולים ותקנסת פלה
ותלית תבת ועיון הפלה ותקבאת שלום שבין אדם לתברו ובין איש
לאשתו ותלמוד תורה פנגד כלם :

הקדמה

הקל קול יעקב תר כתיב ואתה מזה את כלם. ובטיבו מחדש בכל יום תמיד מר
 מחדש ממש מאין ליש בכל עת ורגע כמאמר ברוך עושה בראשית אומר
 ועושה בו ודברה תורה בלשון בני אדם כמו שגילוי אור וחיות וכח הנשמה משכל
 האדם הוא מתגלה ומשתלשל בני מיני מדרגות זו למטה מזו שהם בחינת מחשבה
 דבור ומעשה לבושי השכל. כך כביכול אור פני מלך חיים מחיי החיים א"ס ב"ה
 מתגלה ומאיר להחיות העולמות בני מיני לבושיין אלו כמה שכתוב לבושיין תקינת לון
 דמינייהו פרחין נשמתין כו רק כי לא מחשבותי מחשבותיכם וגו' וכתוב ולכבודי
 בראתיו יצרתיו אף עשיתיו פירש כי מהיות הקב"ה רם ונשא ומהנשא רבבות מדרגות
 עד אין קץ והכלית למעלה מעלה אפילו מבחינת השכל והכמה עילאה ואצ"ל מבחינת
 מחשבה דו"ס ובתחלת ששת ימי בראשית כשעלה ברצונו לברא העולם במחשבה
 אחת נבראו כל העולמות בדרך כלל ונפרטו אח"כ בשי מאמרות בששת ימים הרי
 מחשבה זו וכל המאמרות הן צמצום גדול ועצום מאד מאד ובפרט לומר יהי רקיע וגו'
 דכלא קמיה כלא ומלן דהדיוטא ולא אורחא דמלכא כו: אך הגה צמצום זה לגילוי
 והמשכות אור פני מלך חיים מחיי החיים א"ס ב"ה ה' או בתורת חסד חנם מצוין
 העליון ב"ה בלי אהירותא דלתתא כלל. אך אתר שנברא האדם כתיב ויניחתו בנן
 עדן לעבדה אלו רמ"ח מ"ע כו פי' כי בן עדן הוא גילוי אור פני מלך חיים המאיר
 ומתגלה בשכל והשגת הנשמות ולכן נהגין מזיו השכינה הוא בחינת גילוי השכינה
 זמתענגים על ה' נקיר החיים והתענגים. אך מי הגורם המשכת האור והחיות לירד
 בצמצומים עצומים לבא לירי גילוי והשגה הגה הוא על ידי אהירותא דלתתא עסק
 התורה והמצות כי כל מצוה הוא כלי לרצון העליון א"ס ב"ה שלכן נקראות איברין
 דמלכא ונר מצוה עד"מ כמו שהגר היא כלי לאור הגשמי והגה על ידי קיום מצות
 מעשיות ממשכיין חיי החיים ואור ה' בנן עדן התתון בבחינת גילוי ועל ידי קול ודבור
 בתלמוד תורה ממשכיין לנן עדן העליון כי כל קול הוא בחינת המשכה מההעלם אל
 הגלוי והיינו השכל שבמח או תשוקה שבלב באים לירי גלוי בדבור שבפה על ידי
 הקול היוצא מהבל שבלב וכשארם התתון מוציא מפיו דברי תורה שהן רצונו וחכמתו
 המיוחדות במאצילן ב"ה בתכלית כמו שכתוב ה' בחכמה וגו' (וכמ"ש בלק"א בפל"ה
 בהגה"ה) אזי גם שורש נשמתו למעלה מעלה המושרשת ביו"ס דבי"ע גם כן מדבר וממשיך
 דבר ה' ממש למטה כביכול וכמו שכתוב ואשים דברי בפיך ודברי אשר שמתו בפיך.
 וזה שאמרנו רבותינו ז"ל כל הקורא ושונה הקב"ה קורא ושונה כנגדו וכמו שכתוב את
 ה' האמרת היום האמרת הוא פועל יוצא שאתה עשית אותו אומר ד"ת כביכול כרי
 לחיות לך לאלהים כו וכמו שכתוב בזהר על פסוק ועשיתם אותם אתם כתיב כאלו
 עשאוני כביכול וזהו ברוך אומר ועושה עושה בראשית ע"י התורה שנקראת ראשית
 ברוך אתה ה' נותן התורה בכל יום לכן מברכין כן בכל יום ויום כי כלם בחכמה
 עשית היא תורה שבכתב מלאה הארץ היא תורה שבע"פ קנייך הן הן קנה חכמה
 קנה בינה והן הן מעמי הלכות שבנמרא מאי טעמא דרבי מאיר קסבר כו' שהם
 נמשכות מחכמה ובינה עילאין וכל המשכה נקרא בשם קנה עד"מ כמו קנה הגשמי
 המוציא הקול מהלב וגם התפשטות והילוך כח השכלי מהמח אל הלב הוא דרך

הקדמה

ז

גידן רקן כאר המבליים בקנה כידוע ל"ח. אך כרי שיוכל הארם לעורר דבור העליון כביכול על ידי קולו ודבורו צריך לקשר נפשו האלקית תחלה [בבחי' העלאת ס"ג כי אין מפה יורדת מלמעלה כו'] לה' אחד בק"ש שחרית וערבית (ושאר התפלה הוא ביאור הקריאת שמע כנודע) ברעותא דלכא שיהיה לבו הפץ באמת לדבקה בו בי רוח אמשיך רוח ואייתי רוח וכמו שכתוב אם ישם אליו לבו רוחו ונשמתו אליו יאסוף כמו שכתוב בזהר הקדוש וזה שכתוב ואהבת את ה' אלהיך פירוש שתאהוב ותחפץ שה' יהיה אלהיך ואתה תהא מרכבה ובטל לו מחשבתך למחשבתו ודבורך לדבורו וכן לבטל ולהפך כל המדות למדותיו יתברך כנודע שאו הוא אלהיך ובקרבך קדוש ולכשתחפץ כן יהיה כך באמת כשיהיו הדברים האלה כו' ודברת בס וגו' וזהו הקל קול יעקב הקל הראשון מכמה למעלה מה שישראל צועקים ה' אחד בקריאת שמע וחפצים לדבקה בו ברעותא דלכא ולא להיות בפרודא חס ושלום בשום אופן טחמת אהבה הטבעית על כל פנים ועל ידי זה האלהים יעננו בקיל מלמעלה למטה וקרא ושונה כנגדו להיות דבר ה' מסש בפיו ולכן קול זה מלא וי"ו כי וי"ז מורה על המשיכה מלמעלה מיו"ד שבראשיתה היא בחינת חכמה עלאה כו'. אך לפי שמודעת זאת מרת הקדושה היא אחרות והתכללות ונעוץ תחלתן בסופן וסופן בתחלתן ולא בפרודא חס ושלום לכן אי אפשר גם כן לקול התרתון מכמה למעלה לקשר נפשו בה' אחד בקריאת שמע בקשר אמץ וחוק ולדבקה בו באמת לאמירתו בלי המשכת קול העליון כללמעלה למטה על ידי קנה העליון קנה חכמה קנה בינה כו' וכנודע ג"כ שלכן נקראו חכמה ובינה עילאה בשם אבא ואבא שהן הן המולידות המדות אהבה ויראה כו' (גם נודע מהאר"י ז"ל שאפי' בעליית עולמות עליונים אי אפשר להתרתן לעלות למעלה בבחינת מ"ן עד שהרד תחלה הארה מלמעלה) אך בהיות כי הכלית בריאת עולם הזה כדי להיות לו דירה בתתוננים דוקא כמ"ש וימלא כבוד ה' את כל הארץ דיוקא בבחינת גלוי אחרותו ויתרוו יתברך כמו שכתוב ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו וגו' כי עין בעין יראו וגו' וכמו שהיה מעין זה במתן תורה שעל כל דבור פרוה נשמתן. אבל ליטות המשיח ותחיית המתים שיוזכר תומריות עולם הזה יוכלו לסבול לקבל הארה יותר גדולה לאין קץ בבחינת גלוי לעין כל בשר והשנתם שכל אחד לפי השגתו מראה באצבע עד"מ ואומר הנה אלהינו זה קונו לו וגו' אך מי הוא הגורם המשכות וירדת אור ה' לתתוננים ממש בבחינת גלוי בזה הנה הן הן כל המצות מעשיות בכלל כנ"ל (וכמ"ש בפל"ז ול"ז) ובפרט מצות הצדקה השקולה כנגד כולן שלכן נקראת בשם מצוה סתם בירושלמי לפי שענינה ומתותה היא השפעת חיים חן וחסד למאן דלית ליה מנרמיה ולתחיות רוח שפלים כו' ובאתערותא דלתתא זו היא אתערותא דלעילא להמשיך הארת אור פני מלך חיים מחיי החיים א"ס ברוך הוא לעולם הזה השפל והתחתון שבכל המדרגות בתורת חסד חנם מרצון העליון ברוך הוא כאור שבעת הימים של ימי בראשית

שהאיר בחסד חנם כנ"ל :

ובזה יובן מה שכתוב במשלי כן צדקה לחיים פירש כן הוא לשון בסים ומכון כדפי רש"י במלכים ור"ל שהצדק הוא מכון לחיים עליונים הנמשכים מאור פני מלך חיים א"ס ב"ה לעולם הזה הגשמי לתחיות רוח שפלים כו' וזה שכתוב בצדקה תבונני פירש שתהיה מכון לשבתו יתברך רק שבעת הנה תומריות עולם הזה הנמשך טקליפת גה מסתיר ומכסה על אור פני מלך כו' עד עת קץ אשר שם לתושך ויצא ככרם

הקדמה

חצו כלומר כמו שהברק יוצא מתוך עבים השוכים שיהיה ננו בתוכם ומבריק ומאיר בכל העולם. כן יצא אור ה' הזרוע וננו בחשכת חומריות עולם הזה על ידי מעשה הצדקה הנקרא בשם זריעה זרע צדקות וכמו שכתוב אור זרוע לצדיק ו"ש הקל קל יעקב יו"ד עקב הוא בחי' החיות ואור המלוכש בעולם הזה השפל המכונה בשם עקב על ידי מעשה הצדקה במדת הרחמים שהוא מדתו של יעקב וכמה שכתוב וצדקה ביעקב אתה עשית. הנה קול הוא בחינת המשכת החיות מאור פני מלך לפנימית ורוחניות העולם על ידי קול הדבור בתלמוד תורה ויעקב הוא בחינת ההמשכה בבחינת גלוי לחיצונית עולם הזה וחומריותו על ידי השפעת החסד והרחמים להחיות רוח שפלים כנ"ל כדי להיות לו דירה בתחתונים דייקא כנ"ל. וז"ש בגמרא (פ"ק דנ"ז דף יו"ד) ר"א יהיב פרוטה לעני והדר מצלי שנאמר אני בצדק אחזה פניך אחזה דייקא היא בחינת גלוי אלקות בנפש השכלית המשכלת ומתבוננת בגדולת ה' השורה במוח ומגפיש השכלית אל נפש החיונית שבלב על ידי מעשה הצדקה כי נפש החיונית היא בחינת חיצונית לגבי נפש השכלית והו' לשון מצלי שהוא לשון המיה והמשכת אלקות מלמעלה מטהעלם אל הגלוי בנפש ובעולם והו' בא"י שיתגלה שם הוי"ה ברוך הוא בעולם ובנפש השכלית והחיונית שבלב כאלו הוא לנכח ממש והו' אתה. ובחינת גלוי בנפש הוא הנהפכות הכדות שבלב לה' לברו והו' לשון אלהינו כמו אלחי אברהם שהוא בחינת מרכבה כו'. והו' ענין כללות התפלה כולה שהוא. ביאור הק"ש להתגלות שם הוי"ה הכורה על יתודא עילאה כי להיותו מטה הכל מאין ליש תמיד בכל רגע לואת מלא קמיה כלא ממש והוא היה היה ויהיה בלי שום שנוי כו' והו' ענין כל ברכות השחר ופסקי דומרה וברכות ק"ש ותפלה דרך כלל. ודרך פרט הוא מבואר במלת ברוך לשון בריכה והמשכה מהעולם עד העולם מעלמא דאתכסאי לעלמא דאתגליא הנקרא אתה. ורופא חולי עמו ישראל ומברך השנים עד"מ הוא הבלי שבו מתגלה אלקותו יתברך שמו למטה בגשמיות כשנותן חיים ובריאות להולים וברכה על פני האדמה כו' וכמ"ש בזהר דלית ברכתא שריא באתר ריקניא והו' הקל כו' בה"א הידיעה וחסר וי"ו שהוא קלא פנימאה שבלב כמ"ש כ בזהר הקדוש דהיינו התפלה כולה שכל כוונתה היא בקשת גלוי אלקותו יתברך צריך לומר בקשה זו מעומקא דלבא כמ"ש ממעמקים קראתך ה' פירוש קראתך כאדם הקורא את הברו לבא אליו עד"מ. אך עצה היעוצה להיות קריאה ובקשה זו מעומקא דלבא להיות ממארי דהושבנא בכל לילה בתקן חצות או בקריאת שמע שעל המטה למעום מרירות בנפשו מכל מיניו ודבוריו ומחשבותיו אשר לא לה' המה מיום היותו ויוסיף דעת והתבוננות בגדולות ה' יוסיף מכאוב בנפשו על אשר בהבל בא ובחשך וצלמות ילך רוב הזמן כו' אך הסבה לזה היא ודאי סחמת בחינת גלות השכינה כביכול הוא בחינת הסתר אור פני מלך בלבוש שק כמו שכתוב אלביש שמים קדרות ושק וגו' וכתוב ואנכי הסתר אסתיר פני וגו'. והו' שאמרו רז"ל במשנה אין עומדין להתפלל אלא מתוך כובד ראש פירש ע"ד שארז"ל (פ"ו דמנהרין משנה ה) שכינה מה לשון אומרת קלני כראשי ופירש"י ראשי כבוד עלי ומתוך כובד ראש יבא אחר כך לידי שמחה היא שמחת הנפש המשכלת ומתבוננת בגדולת א"ם ברוך הוא ע"פ עצה היעוצה בלק"א פרק ל"א ופרק ל"ג שם באריכות וכמו שאמרו רז"ל בברייתא אין עומדים להתפלל אלא מתוך שמחה כי ב' המאמרים שבמשנה ושבריינתא עולין בקנה אחד הובד ראש עם השמחה שלאחר כך כמבואר בל"א שם

באריכות. והנה בשונו זאת אל לבו קדם התפלה ודאי יתפלל ויבקש שיומקא דלבא על בדינת גלוי אלקותו בנפש ועלם וע"י זה יכול נ"כ לכופ יצרו ללמד הרבה יותר מרגילותו וכן בכל עת ובכל שעה שאפשר לו כמארז"ל כל שאפשר לו לעסוק ואינן שסק עליו נאמר כי דבר ה' בזה הכרת תכרת הנפש ונ"י היינו הסהלקות אלקות חס שלום כנ"ל וכן בצדקה כי הן המשכת גילוי אלקותו יתברך בפועל ממש בפנימיות ובחיצוניות שהן דבור ומעשה כנ"ל והתפלה היא רק בקשה שיהיה כן בפועל ממש ואם כן אם אינו עושה כן בפ"מ הרי זה תפלת שוא חס ושלום וזה עונשו שמומינים לו כל המציעות סבות המורדות ומבלבלות אותו ברבות מחשבות של הבל הבלים כי קרוב ה' לכל קראיו לכל אשר יקראוהו באמת כתיב ובגה יובן מה שכתוב במשלי מסוד אנו משמיע תורה גם תפלתו תועבה כי דובר שקרים לא יכון ונ"י וזה הקל קל יעקב שהיא מרת אמת כמו שכתוב תתן אמת ליעקב וגם מרתו היא מרת הרהמים לשרד תחלה רחמים רבים בתקון הצות וכהאי גונא במרירת נפשו על ידי זה בא לבדינת קל שהוא קלא פנימאה שומקא דלבא כמו שכתוב בזה הקדוש :

הלכות ציצית

לא יקשרנה של שולי הסלית להזהר שיהא ארוך
 הסלית שנמלאת הלוים כלפי הקרקע ונא של הקרן
 בכנסות התחתונות אבל בכנסות העליונות יש לה
 חילוקים כפי העיסה כמשי"ת]. ולא די צמצום
 שהקצב שבו מכניס החושין הוא למעלה מקשר
 גודל שנאמר גדילים תעשה לך על ארבע כנפות
 שיהא הגדיל נעשה בגובה הכנף ומהקצב עד הקשר
 הראשון אינו נקרא גדיל עדיין (שלקן איש שלם
 נחשבון מדה אורך הציצית שהוא רחב י"ב גולין
 אחר שנכפלו לח' חושין וצ"ל שיעור זה מלבד מה
 שמהקצב עד הקשר) ואם הסלית דקה ורכה ואינה
 תפור תחית כגד (שקרוין כנפות) כנפוחים
 להקשותה ויחזקה כהיו מקדם ולחאת גם אם
 יהדק וידחק קשר הראשון על ידי הסלית לא
 יועיל כלום שלא תהיה הציצית אח"כ ממקומה למסע
 ממלא קשר גודל נקל וממילא וסורה הוא לשיין
 ולהשיגה על זה תמיד ובפרט בשעת החפלה אי
 עלה טובה לו לעשות עוד נקב קטן סמוך לשפת הסלית
 שמלדה לרחבה למעלה מקשר גודל מהויות שלמסע
 ולהעביר שם חוט הכורך שהוא הארוך אחר ששם
 הקשר העליון כראוי קודם שיתחיל לכרוך. ובגרות
 המענה והגמרא היו עשים הנקב סמוך לשפת
 הסלית מלדה ועל ידי זה היתה הציצית מהודקת
 לשפת הסלית ולכן היה די להם באורך ד' החושין
 ברוחב כ"ד גולין לבד לפי שמהקצב ואילך נחשב
 מהגדיל מאחר שהיה הקשר מהודק כשאר הקשרים
 גרם כגון דא לרין לארזעי שזה שנתבאר כאן
 בשם שקשירת הציצית על הכנף הוא על ידי
 הסלית ברחבה באין הפרש והבדל בין כנפות
 התחתונות לעליונות זהו לפי מנהג שנתפשט בימינו
 להגביה ידיו הסלית על הכתף מכאן ומכאן כדי
 שיכיה ב' ציצית לאחוריו ושנים לפניו להיות מסובב
 במלת ואזי גם ציצית העליונות הקבוצות על רוחב
 הסלית הן עטפות ותלוין על הקרן ולא כלפי
 קרקע אבל לפי מנהג השלם שאין מגביהין הגדלין
 על הכתפות אם יקשור הציצית על ידי הסלית
 ברחבה תהיה תלויה כלפי קרקע ולא על הקרן
 לכך לרין לקשור ב' ציצית העליונות על פלזיות
 הסלית שהיא ארכה למעלה ממלא קשר גודל
 מהויות באורך הסלית. אמנם דרך הסובב והישר
 הוא לנהוג כמנהג הארצות"ל בספר עיר ומצוד
 והובא גם כן במ"א וגם ע"פ הגולה הנה אמר
 נכון הדבר שלא להיות עיקר עטיפת הסלית
 באחוריו לבד אלא להיות מסובב במטה גם מלפניו
 עד למטה מהחזה כמו מלאחוריו כמו שהוא דרך
 רוב המלבושים וככה היה המנהג בימי חכמי
 הגמרא וכן היה המנהג עדיין בימי רמ"א כש
 שכתב

כל איש ירא ה' וחסד במעוהיו לקיים מצות ציצית
 כל היום לר"ה לרין לזכר כפי"ק שלט להיות
 פתוח לגמרי חב"ד דרדיו ולא יחבר שם אפילו
 בקרסים ומל"ם בתפירה אפי' מחזיו ולמעלה ואין
 לרין לומר שלא לשפות בחי ורשעות ורוחב הסלית
 קצן צ"ל אמה של תורה שהיא רוחב כ"ד גולין
 מרווחים מאדם בינוני והאורך שלאחוריו מביה
 הטאר ולמטה צ"ל ג"כ אמה של תורה מרווחת
 בכדי שיכיה שם אמה על אמה שלם עד תחלת
 נקב בית הטאר שמלאחוריו והאורך שלמפניו מסוף
 נקב בית הטאר עד למטה צ"ל גם כן אמה של
 תורה ורוחב אמה וגמלא כל האורך שהי' אמות
 לבד מבית הטאר שהוא נקב שיש בו חסרון ואינו
 עולה למדת שיעור סלית וזוהו מקיים המעלה
 לר"ה. ובקצנים שהגיעו לחינוך דהיינו מן שש
 שנים עד כן י"ג אפשר להקל ולסמוך ע"ד האומרים
 ששיעור נגד להחייב ציצית הוא אמה על אמה
 בלבד וכל השיעור הזה של הרוחב ואורך הסלית
 קצן לרין להיות מלו מופשט ומלביש את האדם
 צל השיעור הזה כולו כמ"א אשר תכסה בה
 דיקא ולא יתקפל ולא יתקמט כלום משיעור הזה
 כי מקום הנקפל או הנקמט אינו עולה מן המדה
 ולרין להשיגה ע"ז המיד כל המהרים לקיים מצות
 ציצית כל היום וגם לרין לזכר להיות שיעור זה
 בריות עם עוה"ק מעט ברוחב הסלית קצן ולא
 במלכות כי זהו דבר הקשה לזכר שיכיה מופשט
 כ"כ השיעור טולו ברוחב. וגם נכון לזכר להיות
 שני לדי בית הטאר למעלה אלא הטאר חטופים
 זה לזה על ידי קשירה בתפירות או על ידי קרסים
 בכדי שיכיה החזה מוכסה ממש כמ"א בכתיבי
 הארצות"ל. הנקב שמכניס בו חושי הציצית לרין
 שיכיה רחוק מסוף הכנף כאורך מלא קשר אגודל
 עד סוף הכפוף דהיינו כל אורך פרק ראשון אגודל
 מאדם בינוני בריות ולא במלכות עד רוחב שלם
 גולין ולא עד בכלל אלא פחות מעט והרחקה
 זו לצאת לכל הדעות צ"ל מסוף רוחב הסלית
 שהוא לקומת המתעסק בסלית וגם מסוף אורך הסלית
 שאו רוחב המתעסק בסלית גודל שמתעסק בו
 כמו שנתבאר וכן לרין להרחיק בסלית קצן באורך
 וברוחב רק שבסלית גודל ישנה נקב אחד לבד
 וכניס בחובו כ"ל חושין ויכפלו לח' וימתחה
 לאורך הסלית שהוא לרוחב המתעסק ויקשרם שם
 על ידי הסלית למעלה ממלא קשר גודל מצוית
 הסלית שלמטה שנאמר ועשו להם ציצית על כנפי
 ולא כנפי אלא בגובה הכנף למעלה ממלא קשר
 גודל מהויות. [גמ"ה וגם צ"ל הציצית תולה
 ומשפחה בידים מנעת ומכה על קרן הזריות ולכן

הלכות ציצית

גודל וצריך לחרוץ להיות הציצית תלויה על צד העליון שהוא צד החיצון של הבגד כשואל לנתח בו ולא על צד התחתון הפנימי שנאמר וראיתם אותו וזכרתם וגו' למען תזכרו וגו' ואזכה בהזכרים אולם בכנסת שוטים הם. ויש מדקדקים לעשות הנקבים באלכסון קצת נכדי שכשהוא הציצית תלויה למטה לשולי הבגד הוא נוספת (פירוש טעמה) ומכה שם תוך מלא קשר גודל מהויות בשולי הבגד לרחבו לחוש לדברי המצריים כן ואם לאחר שהסיל הציצית ברחוק מלא קשר גודל ציורך ורחוב כדת נפסקה חיות הבגד מלמטה לגמרי מן הבגד אפי' נפסקה סמוך להקב. שהציצית הוליה ע ולא שחתייר אלא משהו עד שהקב כשרה כי לא הקפיד הכתוב על שיצור מלא קשר גודל אלא בשעת עשייתו והסלת הציצית בבגד לבד שנאמר ועשו להם ציצית על כנפי וגו' וכן אם נקרע פליח גדול מהנקב ממש שהציצית תלויה בו ולהספה עד שפת הפליח ולא עד בכלל בין באורך הפליח בין לרחבו וירדה הציצית למטה כשרה ואין צריך לחפור הקרע כל ששחתייר משהו אבל אם נפסקה ציצית הראשונה וצריך לעשות ציצית אחרת צריך לחפור הקרע החלה וחסור בחושי משי ולא בחושי צמר. וכן אם נקרע למעלה מהנקב שהציצית תלויה בו אפילו קרע ארוך מאוד לאורך הפליח רק ששחתייר כל שהוא שלם בשפת הפליח מזדה לרהבם כשרה וא"ל לחפור. וכן אם נקרע כעין נא"ם ושחתייר כל שהוא שלם בני' שפתי הפליח דהיינו מזדה ומשוליה אבל אם הקרע מפולג מזדו האחד ועד השפה ועד בכלל בין שהקרע לאורך הפליח ומתחיל משפת הפליח שמזדה תוך ג' אצבעות לשוליה ובין שהקרע ממטה למעלה ומתחיל משוליה תוך ג' אצבעות לשפת הפליח שמזדה לרחבה אפי' ע"פ שמקום הציצית שלם נפסלה הציצית הואיל ואין לה כנף שלם כשיעורו שהוא שלם על שלש אצבעות. והוא שאורך הקרע יותר מרוחב אצבע ומחצתם שהוא רוב שיעור הכנף וכאילו נקרע טול ואם חוזר וחופרו אינו מופיל להכשיר ציצית הראשונה מאחר שנפסלה כבר והתורה ארמה חטטה ולא מן העשוי בפסול. אבל להתיר הראשונה ולחזור ולחלוחה או ציצית אחרת יש מהשירים ויש שפליים ואומרים שאין חפירה מועלת בקרע מפולג מזדו אחד שנחזר ג' אצבעות שיעור הכנף ויש לחוש לדבריהם במקום שאפשר אבל אם הקרע הוא למעלה משלש אצבעות לשוליה והולך לאורך הפליח וכן אם הולך משוליה ממטה למעלה ברחוק שלש אצבעות משפת הפליח שמזדה ואפילו הוא ציץ גא"ם ונפסק הכנף לגמרי מהפליח מועלת פסידה לדברי

מכאן המ"א והי"ט על ידי שיפסוף ראשו בחצי השמאלי של אורך הפליח וכנף השמאלי העליון יהיה על החזה או סמוך לו וחצי אורך הפליח הימני יבגד לפניו עד למטה מהחזה ברוחב אמה ששיעור רוחב הפליח החייבת ציצית צריך להיות כולו תופשם ומלבישו כנ"ל. וכנף העליון הימני ישליך ע"ג כתפו השמאלי. לאחוריו (כדליתא במדרש הובא בכ"י) וכנף התחתון הימני ינביח על גב ידו הימנית בענין שהציצית הקשורה על שולי הפליח למעלה ממלא קשר גודל מהויות חתה תולה ומנספת על הקרן ולא כלפי קרקע. רן יקבור ציצית העליונה הימנית על עליונית הפליח שהיא ארכה למעלה ממלא קשר גודל מהויות והיה תולה ומנספת על הקרן מאחוריו למטה מכנף השמאלי וככה יקבור גם כן ציצית העליונה השמאלי. התלויה מלפניו אבל ציצית התחתונה השמאלי יקבור על צדי הפליח ברחבה (וכמ"ס בהג"מ בשם מהר"ם שיש כנף שתולה בו הציצית ברוחב הפליח כפי עסיפתו) שהיא תולה ומנספת על הקרן כי כנף התחתון השמאלי הוא משולש וחלוי למטה מיד השמאלי ולא על גב ידו ככנף התחתון הימני ושהי ציצית שמלפניו לפי סדר עסיפה זו כן העליונה השמאלי ותחתונה הימנית ושהים שמלאחוריו כן העליונה הימנית שלמטה מכנפו השמאלי והתחתונה השמאלי שהוא משוך קצת לאחוריו וממלא ע"י מתיחת כנף העליון שמוכחו ומשליכו לאחוריו על גבי כתפו השמאלי ומלא מסובב במוטה ככה יהיה מטופף כל שעת הפלה. אמנם ח"כ אחר ברכת להחטוף ציצית עד כדי הילוך ד' אמות יהיה עטוף בעסיפתו השמאליים ממש כמ"ס בכה"ריו"ל דהיינו להגביה גם כנף התחתון הימני ולהשליכו על כתף השמאלי לאחוריו רק שזוהר גם אז להיות עטוף מלפניו ברוחב אמה תופשם ומלבישו כנ"ל ולזאת בפליחת שלש שאין ארוכות כ"כ א"א או להגביה גם כנף התחתון השמאלי להיות נפרז מזד שמאלו על גבי החזה או במזך לו כדי הילוך ד' אמות אחר הנדכה כמ"ס בקצת בה"ריו"ל (כמו שכתוב לקמן) אלא אם כן יציה שולי הפליח על גבי כתפו מאחוריו ויכרכם סביב זארו כמו שטובין קצת חו שגב גדולה כי עסיפת הראש בלי עטוף הגוף לא שמה עסיפה לדברי הכל לפנין ציצית ואין זה שום מנהג כלל לדברי הכל. ובפליח קטן יש לעשות ב' נקבים מרוחקים כמלא קשר גדול באורך ורחב ויכרכם ה' רוסין נקב. זה ויזליח נקב זה ויכרכם ויקרעם ויסקרם סמוך לצד המטה כדי שיכא הקרע הראשון למעלה מקרע

הלכות ציצית

או אפי' חוך הנדיל פסולה. אבל אם נספק א' מן הראשין היוצאין הוך לנדיל כשרה אפי' נספק לנמרי ואם נספק ב' ראשין אפי' יוצאים מזל אחד של הקצר אם לא דקדק גפת עשיית הציצית שיהיו ד' ראשין עומדים לעולם מזל אחד פסולה אם לא נשתייר בחד מהם כדי ענינה וכל שכן אם אחד יוצא מזל זה ואחד מזל השני ואם נספק ג' ראשין פסול בכל ענין אפילו נשתייר בכל אחד מהן הרבה יותר מכדי ענינה וכן הדין אם נשתרפו החוסיין משזרחן :

בכל יום כשתעטף בהם קודם הנכרה ישיין וינדוק בחוטיין אם הם כשרים ונפרס על הכנף והנדיל. גם צריך להפריד החוסיין זה מזה קודם הנכרה ואם נכתהה לכא לבית הכנסת וכבוד שיבדוק או יסריד החוסיין יתבטל מלהתסלל עם הציצור אין צריך לנדקן ולא להפרידן :

לרבי הכל מאחר שאין הקצף בשיעור הכנף עמו. ואם לא נקצף ונספק לנמרי מהפליה אלא נשאר מחובר במסוה מזדה למעלה משלם אצבעות לשוליה או מחובר בשוליה ברחוק ג' אצבעות מזדה לא נפסלה הציצית הראשונה ויחזור ויתפר הכנף עם הציצית להסלית בחוסי משי אבל אם נספק לנמרי יש אומרים שנפסלה ציצית הראשונה וי"ח וי"א שאפי' חבור משהו אינו מועיל להכשיר הציצית הראשונה על ידי שיחזור ויחפור עד שיהיה מחובר כשיעור רוחב ג' אצבעות או כשרה אפילו בלא תפירה ויש לחוש לדברייהם במקום שאפשר וכל האצבעות הן ברוחב גודל ואם הציצית ארוכה יותר מ"ב גודלן צריך להיות הנדיל שכן הכריכות והקשרים יותר מד' גודלן כי לכתחלה צריך להיות הנדיל שליש וענף ב' שלישים. אם נספק אפי' חופ א' מעיקרו דהיינו על הכנף

בשפת צדיקת הציצית יאמר זה :

ברכי נפשי את־יהוה יהוה אלהי גדלת מאד הוד והדר לבשת:
(ט) **עומה אור בשלמה גומה שמים פיריעה :**

בהעטפו יטוין שלטו הקב"ה להעטף בו כדי שזכור כל מטויו לעשותם שנאמר וראיתם לוח וזכרתם וכו' :

העטיפה צריך להיות מעומד וגם הנכרה צריך להיות מעומד לכתחלה וקודם שיתחיל להעטף ינרך :
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להתעטף בציצית :

הילוך ארבע אמות אחר הנכרה ואח"כ יסליט כמנהג המקום ומל מקום מצוה להיות עטוף בשלית גדול כל זמן התפלה שיכסה בו ראשו וגופו מלפניו ומלאחריו סביב הזרועות שיהא מונח ד' ימין על שמאל. וסוב יותר להסליך כנף הא' של ימין על כתף שמאל לאחריו ומאלא כולו מעטוף בו עטיפה נטורה כעטיפת השמעאלים קצת :

ויכסה ראשו ויתעטף כעטיפת ישמעאלים דהיינו שיכרוך השלית עם הב' כנפות של ד' ימין סביב טארו ויחזירו לאחריו דרך ד' שמאל וב' כנפות האחרים של ד' שמאל יהיו דרך הפנים ונמאלו כל הד' ציצית מזל שמאל שמים ולפניו ושתים לאחריו וצריך שיהא מעטוף מלפניו ומלאחריו עד הכזה (ואין צריך לכסות ראשו עד פיו) ויעמוד כך מעטוף לפחות כדי

ובשפת עטיפת השלית גדול יאמר זה :

מה־יקר חסדך אלהים ובני אדם בצל כנפיה יחסיון : (ט) **ירוין מהשן ביתך ונחל עדניך תשקם :** (י) **כי עמך מקור חיים באורה נראה־אור :** (יא) **משך חסדך לידעיה וצדקתך לישירי־לב :**

וכן בשלחות קננים שלטו אם רוצה לנרך פליו סוג שיחטו רחבו לקטחו ויתעטף בו כנוכר לעיל כדי לנרך להעטף ויעמוד כך מעטוף לפחות כדי הילוך ד' אמות ואח"כ יתבטל מעל ראש

הלכות ציצית

הלכות תפילין

אדר שלש הסלית גדול יתח תפילין כדי שיכין עליו לפחות בשעת קריאת שמע והפלה ויכוין בהנחתם שצוט הקב"ה לכתוב ד' פראיות אלו שיש בהם יתוד שמו ויציאת מלרים כדי שזכור נסים ונפלאות שעשה עמו שהם מורים על יתודו ואשר לו הכח והממשלה לעשות בעליונים ובהחטוים כרצונו. ולטו להניחן על הכורע כנגד הלב ועל הראש עד המוח כדי ששעבוד הנשמה שהיא במוח וגם האוות ומחשבות לבט לעבודתו יתברך ש"י הנחת תפילין יזכור את העורא וימשיט הנלחמו: **יש** מנהגין להניח הפלה ש"י מיושב מסעה שנתבאר בזוהר ומברכין ג"כ מיושב:

מקום הנחת תפילין של יד ביד שמאלו בגובה הכשר שזפרק שבין המרפק שקרין עליו בניני"ן להכתף וזה המקום נקרא קיבורת ולא יניחנה למעלה מחצי הפרק ולא למטה בתחתיתו ממש למטה מן הקיבורת שנאמר ושמחת את דברי אלה על לבבך זריכה שתהא שומה כנגד הלב וזהו קיבורת שהיא מכוון ממש כנגד הלב. ולכן צריך שיטה את הפלה של יד לזד הנוף מבש בענין שכסיוף את זרועו למטה תהא הפלה של יד מכוונת נגד לבו ממש ויהר שלא יהיה דבר חוץ בין התפילין לבשרו:

אכור להסיה דעתו מהתפילין כל זמן שהן עליו ואינו נקרא היסח הדעת אלא כשעומד בקלות ראש או שחוק ושיחה בפילה שהרי זה מפיר יראה אבל אם מתעסק בצרכיו ויראת ה' היא הקיעה בלבו להחרי מכל חסא ועון בעסקיו שלא למרות עיני כבודו ח"ו לא נקרא היסח הדעת אע"פ שאין דעתו ממש על התפילין ולכן מטה תפילין להיות לבוש בהן כל היום כולו וחייב אדם למשמש בתפילין בכל פעם שמכר מזה שעל ידי זה יבא נוכח על האזכרות שבהם ויזכר את ה' לשעבד לו הלב והמוח ולא יבא לידי היסח הדעת גמור שהוא קלות ראש ושיחה במלה אף מלוס מן המבחר שלא להסיה דעתו כלל מן ומשמש בהן בכל עת גם בעוד שדעתו עליהן בכדי שלא יבא לידי היסח הדעת כלל וכלל וזאת כשעוסק בתורה ובתפלה י"ח שאו אין בהם משום היסח הדעת ואע"פ"כ בכל פעם שמכר מן ומשמש בהן. ואחר הנחת התפלה של יד על הקיבורת קודם שמהדקה יברך:

ראשו וילבשו. ואם לובש מיד בקומו בעוד שאין ידיו נקיות כדי שלא ילך ד' אמות בלא ציצית מברך על סלית גדול ויכוין לפסור גם את זה וכן אם לובשו קודם אור היום שאינו זמן ציצית. והמדקדקים נוהגין לישן בפי"ק כדי שאם יישן על היום לא יהיה ערום בלא מצות וגם לא יתפרך ללבשו קודם נט"ו לעבור על קדושת הזוהר שנתבאר דבין השכמת הבקר ואף אם פשטו מעליו וחזר ולבשו בלילה אין בו משום בל הוסיף מאחר ש"א שנסתו יום חייב בלילה וכן ע"פ הסוד יש מצוה בלבושת סלית קפן גם בלילה:

צריך להזהיר לנשים העושות ציצית שהוציא בפיה בפירוש בתחילת הסווייה שהיא עושה כן לשם ציצית וכן בתחילת הסוירה. מלבושים שלטו שיש להם ב' נכפות מלפניהם למטה זב' כנסות למעלה בבית הציאר צריך ליהר לעשות הכנסות שלמעלה עגולות כמו שנהנו עכשו מקרוב ולא מרובעים כמקדס כדי לפטרם מציצית לדברי הכל וכן המכסה (שקורין קאלדר"א) שמכסין בו כשישן ביום אף אם עיקרו מיוחד ללילה יש לעשות בו קרן אחד עגולה לפשרו מציצית. לדברי הכל אין לעשות סלית של פשתן כלל ובשעת הדחק הגדול ישנה ציצית של פשתן סוויית ואזורות לשמן להלכתן ויוכל לברך עליהן וכן בעלית קפן. מותר להתיר ציצית כשרה מנגד זה כדי לתלותה בצנוד אחר וכן כדי לתלות ציצית במקומה אך לא יפסיקה אלא יתירנה שאין לפסול ציצית כשרה בידים משום בזוי מצוה. אין לברך על הציצית בשחר עד שיכיר בין תכלת שהיתה בציצית ללבן שבה ויש אומרים שהוא כדי שיראה את חכירו הרגיל ואינו רגיל ברחוק ד' אמות ויכירנו ולא בערב אחר תחלת השקיעה שאו הוא תחלה בין השמשות והפושט סליתו לפי שעה על דעת לחזור וללבושה לאחר א"ש לחזור ולברך בכל ענין ואפילו פססה על דעת שלא לחזור וללבושה לאחר ואח"כ ממלך לחזור וללבושה לאחר אם נשאר עליו סלית קפן א"ש לחזור ולברך אבל אם בא ללבושה אחר כמה שעות משפססה צריך לחזור ולברך אפי' נשאר עליו סלית קפן ואפי' היתה דעתו מתחלה לברך. השואל סלית מהבירו יבקש ממש שיתן לו במתנה ע"מ להחזיר כדי שיוכל לברך עליה לדברי הכל כי מהיות טוב טו' :

הלכות תפילין

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להניח תפילין :

ומע ויהי אם שמע משמאל ונתפילין דה"ל שהפסוקים כסדרן אין צין ימין לשמאל אלא משה דהיינו החרץ שבין והיה כי יביאך לשמע על כן צריך ליזהר בזה מאוד וגם צריך להשגיח ולראות בחריצים שבין הבצים אם נדבוק מעט נדבק בשנת הספר יוהר להפסידם בנחת בראש סבן דקה והיה שיהיו נפרדים בין בית לבית עד למטה ממש ולכן מעבירין גיד החפירה בין בית לבית למטה ממש ככדי להבדיל בטוב ואלא יחדבוק כדליתא בגמרא ופוסקים הובנו בנ"י ובכהאר"י ז"ל. וצריך שיהיה הקשר של תפילין ש"ר מאחורי הראש בגובה העורף באמצע נראה כעין דלית לנד תוך שיהי לעין הרוואה מלאחריו כעין דלית בכתיבתו:

ויבין לפסוק גם את של ראש וחל"כ יהדק הרטטה בחוד הקשר כדי לקיים מצות וקשרתם לאות על ידך שהוא מצות ההידוק על כד עשנו בקשר זה שהרי הידוק זה על היד מעשה עם הקשר ויוהר שלא יוח הקשר של יו"ד מן החפלה של יד ורשאי לכורך הרטטה סביב החיבורא כדי להזקה על היד אבל לא סביב הקצילה (ויש כורכין ב"ס סביב החיבורא בכדי שיהיה כמין ש"ן עם הרטטה המהדקת את החפלה על היד) וחל"כ עשין שבעה כריכות על פרק הכוונת המחובר אל היד וחל"כ יניח את של ראש בגובה הראש ויוהר שיהא באמצע רוחב הראש מעט שהרי אמרו קדש ויהי כי יביאך מימין

ואם שח בין הפלה להפלה ינרך על של ראש :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על מצות תפילין :

וללמוד בהם שעה אחת אם חושש להניח בנית המדרש מפני היותה או מפני שעה לו יוהר ללמוד בניתו ולא יפסיק בשום שיחה כלל בין תפילין של יד לתפילין של ראש אף שאין מנרך עליהן אבל מפסיק לעטות אמן ואז"ל לקדושה וברכו ואמן יהא שמיה רבא כו'. וכן המניח תפילין בחול המועד בלא ברכה :

אין להניח תפילין אחר תחלת השקיעה ואם היו עליו מקודם א"ש לחלץ כ"א בע"ש ובעיו"ש שצריך לחלץ לפני השקיעה זמן מה קודם שמדליקין הנרות בע"ש :

המהלך במצוה המסוננת או במצוה שיש בה חזירה ותפילין בראשו כגון ההולך מביתו לבהכ"ז שהוא לטוב בתפילין או שמתפלל בדרך בהליכתו או בנשיעתו בין כפרים שיש בהם חזירים ואין העגלה גבוה י"ס כגון עגלות של חורף צריך לכסות התפילין שלא יראו החוזה מגולים. וכן לענין החפלה שצריך להפסיק בחפלתו שלא להוציא דבור מפיו כשרואה חזירים מלפניו כמלא עיניו וצדדן שלפניו כלפניו דמי ואפילו אם מעליה עיניו אינו מושיל את אף העגלה גבוה י"ס ואין מכסה על העגלה אבל אם יש מכסה אפילו פתוח מלפניו יוכל להסך סניד לנד

בר"א כשדבר מענינים שאין לטרוך תפילין אבל אם הפסק בענינים שהם גזריים לו להנחת תפילין אין צריך לחזור ולברך על של ראש. ולכתחלה אין להפסיק כלל אלא אם כן אי אפשר בענין אחר ולכורך הרטטה סביב הכוונת לא הוי הפסק כלל שזהו מענין המצוה עצמה אבל בענינים אחרים אפי"ן הפסיק נדבדרי קדושה הוי הפסק אף על פי כן אם שמע קדוש או ברכו או קדושה בין תפילין של יד לתפילין של ראש מותר להפסיק ולעשות עם הצבור ואת"פ שטרם ברכה אחרת על של ראש ואסור לגרם ברכה שאינה צריכה לפי שיש אומרים שמברכים לשלם על ש"ר על מצות תפילין אף אם לא שח בניתים ואף שאין לנהוג כן לכתחלה דפסק ברסות להקל מכל מקום לענין איסור גרם ברכה שאינה צריכה כדאי אם לסמוך עליהם שלא לנפל מעניית דבר שנקדושה :

אדר שהניח תפילין של ראש יכרך ג' כריכות על הצבע האמצעי. בתחלה כריכה אחת על פרק האמצעי וחל"כ שתי כריכות על הפרק האחרון (וכורך המותר על כף היד) ובסוף הכריכות יקסור :

בל אשר נע יראת אלהים בלבו יניח תפילין דרנניו חס בלא ברכה אחר החפלה בניתו

הלכות תפילין וק"ש

ועד עד שייטמו הכזור אלא עונה עמהם ביהוד . ועל ברכות ההגדה יענה ברוך ה' המנורך לשלש ועד וגב' אמן אחר נוח' הבורה אכל אחר שאר ברכות אין עומין אמן בקריאת שמע וברכותיה אפילו בין הפרקים חוץ מאמן שעומין אחר ברכת האל הקדוש ואמן שאחר שומע תפלה שיש להם דין דבר שבקדושה ועומין אותו אפילו באמצע פסוק אכל בפסוקי דזמרה מברוך שאמר ועד ישתבח מותר לעטות אמן אפילו באמצע פרק ואסור להפסיק באמצע הברכה של קריאת שמע אפילו בעניית אמן שאחר ברכה זו עומה ולכן אין להמתין בשירה חדשה לעטות אמן על גאל ישראל אלא אם רוצה לזאת כל הדשת שיש אומרים שאין לעטות אמן אחר שאמר גאל ישראל שלא להפסיק בין גאולה לתפלה וי"א לעטות יוכל לטוין לסיים עם הש"ץ ולא איש מחייב לעטות אמן אחר הש"ץ לפי מנהגיט שאין עומין אמן אחר ברכת עלמו :

בתפלת י"ח לר"ך להחזיר פניו כנגד ירושלים והמקדש ומה שנהנו לעמוד לפני מוצא נחפשו סמוכה מימי קדם כשיחיה הנולה בנרפת וסמוכות שלה אכל במדיתת אלו הכפונות ביותר לר"ך לעמוד כנגד קרן דרומית מוצרית ולא כנגד הקרן מעם אלא מאן מן הקרן מעם לפני דרום בעין שאם החלק רובע העיול שמאמצע הדרום לאמצע המזרח לג' שלישים יהיו פניו מכוונים כנגד רוחק ערך שלישי אחד מאמצע הדרום וערך ב' שלישים מאמצע המזרח :

בק"ש יש רמ"ה תיבות וחסרו' תיבות להשלים מנין רמ"ה תיבות לכן טהגין שהש"ץ תחד ולאומר ה' אלהיכם אמת : יחיד המחולל לעטות יחזור תיבות אבי ה' אלהיכם :

זמן ק"ש של שחרית שהוא רביעי ביום לר"ך ליוצר במאוד בקיץ ביותר שלא לעבור הזמן כי הוא יותר מוקדם בקיץ שבמדיתת אלו ק' החשב בקיץ הוא בערך ג' שעות ומחלה אחר חלפת לילה ורביעי ביום ארבע שעות ורביעי נמאל כלה הזמן בג' רביעי שעה שמינית . ולפי שמורי השעות אין כלם הולכים באמת והוא ספק של תורה וגם אין ראוי לזמנם לכן לר"ך ליותר לנמור קריאת שמע בצוף שעה שביעית בקיץ :

נכון למד קודם התפלה (הריני מקבל על עצמי מטה עשה של והאבנה לר"ך כמון) :

למד המכסה והוא הדין אם לראה צבית לעמן תפלה והפילין וכן הדין לעמן שאר ספרים שאם יש לראה צבית אסור להניח הספרים מנולים אלא אם כן מונחים על שלחן או דף שגובה י' טפחים ען הקרקע אכל בפחות מ"ט לר"ך לכסחם :

מי שאין לו תפילין והכזור מחפליין מוסב שיחשבכז אחר הפלת הכזור לשאל לו תפילין מחברו כדי שיקרא ק"ש ויחפלי בהפילין ממה שיהפלה עם הכזור בלא תפילין אכל מי שמחירא שמה יעבור זמן קריאת שמע עד שימלא תפילין קורא ק"ש בלא תפילין ואם מחירא שמה יעבור גם זמן תפלה מחפלה גם כן וכשיבואו תפילין לידו אח"כ יניחן במנחה או יניחן באמצע היום ויאמר בהן איזה מזמור ואם בלא לידו בין ק"ש לתפלה אפילו באמצע הפרק יכול לברך עליהן אכל לא בין גאולה לתפלה אלא לונגין בלא ברכה . וכן אין להפסיק לעטות קדים וקדושה וברכו ומודים בין גאולה לתפלה כינד הוא ששה ממחין בשירה חדשה שלעניית קדים וקדושה וברכו ומודים מפסיק אפי' באמצע הפרק ואפילו באמצע הפסוק חוץ מפסוק שמע ישראל והוא הדין לברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד . וכן אין להפסיק גם כן בין שמע ישראל לברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד . ומכל מקום יזהר לכתחלה להמתין באיזה סיום עמין שלא להפסיק באמצע עמין כגון פסוק ושמתם וט' יוכל להפסיק בין נפשיכם לוקרתם שהוא עמין אכל עד מלת נפשיכם לא יפסיק בין תיבה לתיבה אך אם אי אפשר לו יוכל להפסיק ולעטות אפילו באמצע עמין ובשחר חוזר לחלה הפסוק :

כשמפסיק למודים ישחה ויאמר מודים אנוט לך ולא יחזר וכשמפסיק לקדים יאמר אמן יהא שמיה רבא עד יתברך ועד בכלל וישמע מהש"ץ עד ולאמר אמן ויענה אמן ומתחבקל ואילך לא יענה אמן שאינו אלא מנהג ונקדושה יאמר רק קדוש וברוך וגם ימלוך הוא מעיקר הקדושה אכל טפח שמוספין בשבת אינו מנוסה בקדושה ואין אומרים אותו במקום שאסור להפסיק וכשמפסיק לברכו לא יאמר רק ברוך ה' המנורך לשלש ועד בלבד ולא יענה אמן אחר ברוך ה' המנורך לשלש ועד שאומר הש"ץ כי א"ל כלל לעטות אמן זה שאין הש"ץ אומר ברוך ה' המנורך לשלש ועד אלא כדי לפגול עליו עם הכזור לכן אין להש"ץ להמתין מלומר ברוך ה' המנורך לשלש

סדר שחרית

מה־טבו אלהיך יעקב משפנותיך ישראל:
 ואני ברב חסדך אבא ביתך אשתחיה
 אליהכל קדשך ביראתך: ואני תפלת־
 לך יהוה עת רצון אלהים ברב־חסדך ענני
 באמת ישעך:

אֲרוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מֶלֶךְ • בְּמִרְם כָּל־יְצוֹר נִבְרָא: לַעַת
 נַעֲשֶׂה בְּחַפְצוֹ כֹּל • אֲזִי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא: וְאַחֲרֵי
 כְּבֹלוֹת הַכֹּל • לְבִדּוֹ יִמְלֹךְ נִרְאָה: וְהוּא הָיָה וְהוּא הוֹיָה
 וְהוּא יִהְיֶה בְּתַפְאָרָה: וְהוּא אֶחָד וְאִין שְׁנַי • לְהַמְשִׁיל
 לוֹ לְהַחֲבִירָה: בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית • וְלוֹ הַעֲזוֹ
 וְהַמְשִׁרָה: וְהוּא אֵלֵי וְחֵי גֵאֵלֵי • וְצוֹר חֲבִלֵי בַעַת צָרָה:
 וְהוּא נְפִי וּמְנוּס לֵי • מִנֶּת כּוֹסֵי בְיוֹם אֶקְרָא: בְּיָדוֹ
 אֶפְקִיד רוּחֵי • בַּעַת אֵישׁן וְאַעִירָה: וְעַם־רוּחֵי גּוֹיֹתַי •
 יְהוֹה לִי וְלֹא אֵירָא:

ביום שאין אומרים תתנו אין אומרים זה:

אלהינו ואלהי אבותינו וזכרנו בזכרון טוב לפניהם ופקדנו בפקדת
 ישועה ורחמים משמי קדם וזכר לנו יהוה אלהינו
 אהבת הקדמונים אברהם יצחק וישראל עבדיהם ואת־הפְרִית
 ואת־החסד ואת־השבועה שגִשְׁבַעְתָּ לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ בְּתֵר
 הַמִּזְרֵיָה וְאַת־הַעֲקָרָה שְׁעַקֵּד אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ עַל־גִּבִּי הַמִּזְבֵּחַ
 כְּפָתוּב בְּתוֹרָתְךָ:

בראשית כב

א ויהי אתל הדברים האלה והאלהים נסה את־אברהם
 ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני ב ויאמר קח
 נא את־בנך את־יחידך אשר־אהבת את־יצחק ולך־

ל

(א) נמדבר זה ס. ט. ב. (ב) מהלל ס. ט. ג. טז סז יד.

לָךְ אֶל-אֶרֶץ הַמִּזְרֵיחַ וְהָעֵלְהוּ שֵׁם לְעֹלָה עַל אֶתֶר הַהָרִים
 אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהֶיךָ: ג וַיֵּשְׁבֶם אַבְרָהָם בְּבֶקֶר וַיַּחֲבֹשׂ אֶת-
 חֲמורוֹ וַיִּקַּח אֶת-שְׁנֵי נַעֲרָיו אִתּוֹ וְאֵת יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּבְקַע
 עֲצֵי עֹלָה וַיִּקְסוּ וַיֵּךְ אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר-אָמַר-לָו הָאֱלֹהִים:
 ד בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיֵּשֶׂא אַבְרָהָם אֶת-עֵינָיו וַיִּרְא אֶת-
 הַמָּקוֹם מֵרְחֹק: ה וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל-נַעֲרָיו שְׁבוּ-לָכֶם
 פֹּה עִם-הַחֲמור וַאֲנִי וְהַנֶּעֱר וְנִלְכֶה עַד-כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה
 וְנִשְׁיָבָה אֵלֵיכֶם: ו וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת-עֲצֵי הָעֹלָה וַיֵּשֶׂם
 עַל-יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת-הָאֵשׁ וְאֶת-הַמַּאֲבֹלֹת
 וַיִּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: ז וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל-אַבְרָהָם אָבִי
 וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הַנְּנִי בְנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֲצִים
 וַאֲנִי הַשֵּׂה לְעֹלָה: ח וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֵה-לָו
 הַשֵּׂה לְעֹלָה בְנִי וַיִּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: ט וַיָּבֹאוּ אֶל-
 הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר-לָו הָאֱלֹהִים וַיִּבֶן שָׁם אַבְרָהָם אֶת-
 הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֹךְ אֶת-הָעֲצִים וַיַּעֲקֹד אֶת-יִצְחָק בְּנוֹ וַיֵּשֶׂם
 אִתּוֹ עַל-הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לְעֲצִים: י וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת-
 יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת-הַמַּאֲבֹלֹת לְשַׂחֵט אֶת-בְּנוֹ: יא וַיִּקְרָא אֵלָיו
 מִלֵּאךְ יְהוָה מִן-הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר
 הַנְּנִי: יב וַיֹּאמֶר אֶל-תְּשַׁלַּח יָדְךָ אֶל-הַנֶּעֱר וְאֶל-תַּעַשׂ לָו
 מְאוּמָה כִּי ו עָתָה יָדַעְתִּי כִּי-יִרְא אֱלֹהִים אֶתָּה וְלֹא
 חֲשַׁבְתָּ אֶת-בְּנֶךָ אֶת-יְחִידְךָ מִמֶּנִּי: יג וַיֵּשֶׂא אַבְרָהָם אֶת-
 עֵינָיו וַיִּרְא וְהִנֵּה-אֵיל אַחַר נֶאֱחָז בַּסֶּבֶךְ בְּקִרְוָיו וַיִּלְךְ
 אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת-הָאֵיל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה תַחַת בְּנוֹ:
 יד וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם-הַמָּקוֹם הַהוּא יְהוָה וַיִּרְאֵה אֲשֶׁר

יֹאמֶר הַיּוֹם בְּתָר יְהוָה יִרְאֶה: ַסּוּ וַיִּקְרָא מִלְּאֵךְ יְהוָה אֶל-
אֲבֹרְתָהֶם שְׁנֵית מִן-הַשָּׁמַיִם: ַסּוּ וַיֹּאמֶר בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם-
יְהוָה כִּי יֵעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא חִשַּׁבְתָּ
אֶת-בְּנֵךְ אֶת-יְחִיזְקָה: ַיִּי כִּי-בָרַךְ אֲבָרְכֶךָ וְתִרְבֶּה אֲרֻכֶּה
אֶת-זֶרְעֶךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וּכְחֹל אֲשֶׁר עַל-שִׁפְתַי הַיּוֹם
וַיִּבֶשׂ זֶרְעֶךָ אֶת שַׁעַר אֲוִיבּוֹ: ַיִּי וְהִתְבָּרְכוּ בְּזֶרְעֶךָ כֹּל
גֹּוֵי הָאָרֶץ עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקִלִּי: ַיִּי וַיֵּשֶׁב אֲבֹרְתָהֶם
אֶל-נַעֲרֵיו וַיִּקְמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל-בְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּשֶׁב
אֲבֹרְתָהֶם בְּבְאֵר שֶׁבַע:

ביום סלין אומרים תחנון אין אומרים זכ

רבונו של-עולם כמו שכתבש אברהם אבינו את-רחמינו מעל בן-יחיד
לעשות רצונה בלבב שלם בן יכפשו רחמיה את-כעסה מעלינו
ויגלו רחמיה על מדותיה. ותתנהג עמנו יהוה אלהינו במדת החסד ובמדת
הרחמים ותכנס לנו לפניו משורת תדין. וכמוכה הגדול ישוב חרון אפה
כעפה ומעירה ומארצה ומנחלתה. וקים לנו יהוה אלהינו את-הדבר
שהבטחנונו בפתורקה על-ידי משה עבדה מפי כבודה כאמור וזכרתי את-
בריתי יעקוב ואף את-בריתי יצחק ואף את-בריתי אברהם אזכר והארץ
אזכר: ונאמר ואף-גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא-מאסתים ולא-
געלתים לבללתם להפר בריתי אתם כי אני יהוה אלהיהם: ונאמר וזכרתי
להם ברית ראשנים אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים לעיני הגוים להיות
להם לאלהים אני יהוה: ונאמר ושב יהוה אלהיה את-שבותה ורחמה
ושב וקבצה מכל העמים אשר הפיצה יהוה אלהיה שמה: אם יהיה
גדחה בקצה השמים משם יקבצה יהוה אלהיה ומשם יקחה: והביאה
יהוה אלהיה אל-הארץ אשר ירשו אבתה וירשתה ותיטבה והרבה
מאבתה: ונאמר יהוה חננו לה קוינו היה ורועם לפקדים אף ישועתנו
בעת צרה: ונאמר ועת צרה היא לייעקב ומפנה יושע: ונאמר בכל
צרתם לו יא כי צר ומלאה פניו הושיעם באהבתו ובחמלתו הוא גאלם
וינצלם וינשואם כל ימי עולם: ונאמר מי-אל כמוה נשא עון ועבר על-

פשע
(א) ויקחו ס. א. (ב) ס. ט. מד. (ג) ס. ט. מה. (ד) דברים ל. ג. (ה) ס. ד. (ו) ס. כ. (ז) ישיעו ל. ג.
(ח) ירמיה ל. ז. (ט) ישיעו כ. ט. (י) משה ז. יח.

פָּשַׁע לְשֹׂאֲרֵיהֶן גָּהֲלָתוּ לֹא־תִחַוֶּיךָ לְעַד אִפֹּי בִירְפִיץ חֶסֶד הוּא : יָשׁוּב
 יִרְחַמְנוּ יִכְבֹּשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ וְתִשְׁלַחַךְ בְּמִצְלוֹת יָם כְּל־חַטָּאתָם : תִּתֵּן אָמֶת
 לְעַקֵּב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם מִיַּמֵּי קֶדֶם : וְנֹאמַר
 וְהִבִּיאֹתִים אֶל־הַר קָדְשִׁי וְשִׁמְחֵתִים בְּבֵית הַפְּלִתי עֲלוֹתֵיהֶם וּבְחֵיתֵיהֶם
 לְרִצּוֹן עַל־מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵית־הַפְּלָה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים :

לְעוֹלָם יִהְיֶה אָדָם יִרְאֵה שָׁמַיִם בְּפִתְחֵי וּמִנְדָּה עַל־הָאָמֶת וְדוֹבֵר
 אָמֶת בְּלִבּוֹ וַיִּשְׁבַּח וַיֹּאמֶר :

רַבּוֹן כְּר־הָעוֹלָמִים לֹא עַל־צְדָקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מִפִּילִים

תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים . מָה אֲנִי

מָה תִּיַנֵּנִי מָה חִסְתָּנִי מִה־צְדָקָתִי מִה־כִּתְּנִי מִה־גְבוּרַתִּי

מִה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַל־הִי אָבוֹתֵינוּ הֲלֹא

כָּל־הַגְּבוּרִים כָּאֵן לְפָנֶיךָ וְאֲנִשִּׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ וְחַכְמַיִם

כְּבָלִי מִדַּע וְנִבְוִים כְּבָלִי הַשִּׁבְלִי כִּי רוֹב מַעֲשֵׂיהֶם

תָּהוּ וַיִּמֵּי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ . וּמִזֹּתֵר הָאָדָם מִן־

הַבְּהֵמָה אֵין כִּי הֵבֶל הֶבֶל : לְבַד הַנְּשָׁמָה הַמְּהוּרָה

שֶׁהִיא עֲתִידָה לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבוֹן לְפָנֶי כִּסֵּא כְבוֹדָךָ וְכָל

הַגּוֹיִם כָּאֵן נִגְנָה שֶׁנֹּאמַר הַיְּגוֹיִם כְּמִר מִדְּלִי וְכִשְׁחַק

מֵאֲזוּנִים נִחְשְׁבוּ הֵן אֵיִם כְּדַק יִמּוּל :

אָבֵל אֲנַחְנוּ עֲמָה בְּנֵי בְרִיתְךָ . בְּנֵי אַבְרָהָם אַהֲבָה

שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לוֹ בְּהַר הַמֹּרִיָּה . זָרַע יִצְחָק יִתִּידוּ

שֶׁנִּיעַקֵּד עַל גְּבִיר־הַמּוֹזַבֵּת עֲדַת יַעֲקֹב בְּנֵה כְבוֹדָךָ

שֶׁמֵּאַהֲבָתְךָ שֶׁאַהֲבַת אֶת־וּמִשְׁמַחְתְּךָ שֶׁשִּׁמְחַת־בּוֹ

קָרָאתָ אֶת־שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁרוּן :

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ תִּיבִים לְהוֹדוֹת לָךְ וּלְשִׁבְחָךְ
 וּלְכַפָּאָרְךָ וּלְבָרְךָ וּלְקַדְשׁ וְלִתֵּן שִׁבְחָ

וְהוֹדִיָּה לְשִׁמְךָ: אֲשֶׁרֵינוּ מִהַפְּסוּב הִלְקֵנוּ וּמִהַ
נְעִים גּוֹרְלָנוּ וּמִהַיִּפֶּה יִרְשָׁתָנוּ אֲשֶׁרֵינוּ שִׁאֲנוּ
מִשְׁבִּימוֹם וּמִעֲרִיבִים עָרַב וּבָקָר וְאוֹמְרִים
פְּעָמִים בְּכָל־יוֹם:

דכ"ט 7

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

כְּרוֹךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

יְהוָה הֵבִיט אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
וּבְכָל־מְאֵדֶךָ: וְהוֹי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר

אָנֹכִי מַצְוֶה הַיּוֹם עַל־לִבְּךָ: יוֹשֵׁנֶיךָ לְבָנֶיךָ וְדַבְרָתְךָ
בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ וּבְשִׁכְבְּךָ

וּבְקוּמְךָ: חֹקְשֵׁרְתָם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהֵנוּ לְטַמְּפֵת בֵּין
עֵינֶיךָ: ט וּכְתַבְתָּם עַל־מִזְוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:

אֲתָה הוּא עַד־שָׁלֹא נִבְרָא הָעוֹלָם אֲתָה הוּא מִשְׁנִבְרָא הָעוֹלָם
אֲתָה הוּא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְאֲתָה הוּא לְעוֹלָם הַבָּא קִדְּשׁ אֶת־

שִׁמְךָ בְּעֵלְמְךָ עַל־יַעַם מְקֻדְשֵׁי שִׁמְךָ וּבִישׁוּעַתְךָ מִלְּבָנוּ תְּרוּם
וְתִגְבִּייה כְּרַגְנוּ. וְהוֹשִׁיעֵנו בְּקִרְוֹב לְמַעַן שִׁמְךָ: כְּרוֹךְ הַמְּקֻדָּשׁ
שְׁמוֹ בְּרַבִּים:

אֲתָה הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ וּבַשְּׁמַיִם
הַשָּׁמַיִם הָעֲלִיּוֹנִים אֲמֵת אֲתָה הוּא רֵאשׁוֹן

וְאֲתָה הוּא אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין אֱלֹהִים קִבְּץ נְפוּצוֹת
קִוְיָה מֵאַרְבַּע כְּנֻפּוֹת הָאָרֶץ יִבְירוּ וַיִּדְעוּ כָּל־בְּאֵר

עוֹלָם כִּי אֲתָה־הוּא הָאֱלֹהִים לְבָדְךָ לְכָל מַמְלָכוֹת
הָאָרֶץ. אֲתָה עֲשִׂיתְ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם

וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר בָּם וְכִי בְּכָל־בְּעִשְׂוֹה יָדֶיךָ בְּעֲלִיּוֹנִים
וּבַתְּהוֹמִים

וּבַתְּחִלָּתוֹנִים שִׁיאָמַר לָךְ מַה־תַּעֲשֶׂה וּמַה־תַּפְעֵל אֲבִינוּ
 שְׁבַשְׁמִים חַי וְקַיִם עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וְחֶסֶד בְּעִבּוֹר
 שְׂמֵךְ הַגָּדוֹל הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עֲלֵינוּ וְקַיִם לָנוּ
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ עַל־יְדֵי צְפִנְיָה
 חוֹךְ כְּאָמֹר בָּעֵת הַהִיא אָבִיא אֲתָכֶם וּבָעֵת קִבְצִי
 אֲתָכֶם כִּי־אַתֶּן אֲתָכֶם לְשֵׁם וְלִתְהַלָּה בְּכָל עַמֵּי הָאָרֶץ
 בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוּתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם אָמַר יְהוָה :

עין מלה נומר בכל יום פרשת תרומת הדשן וסידור המערכה . ויכול לאומרה לפינו קודם אור היום
 בתורף . ובקין יאמרנה קודם פרשת תמיד :

א וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר : ב צוּ אֶת־אֶהֱרֹן וְאֶת־בְּנָיו לֵאמֹר
 זֹאת הַתּוֹרָה הָעֹלָה הַיְהִי הָעֹלָה עַל מִקְדָּה עַל־הַמִּזְבֵּחַ כָּל־
 הַלֵּילָה עַד־הַבֶּקֶר וְאִשׁ הַמִּזְבֵּחַ תּוֹקֵד בּוֹ : ג וּלְבַשׁ חִבְהֵן מִדָּו בֶּדֶן
 וּמִבְּנֵי־בֶדֶן יִלְבַּשׁ עַל־בְּשׂוֹרֵי וְהַרִים אֶת־הַדָּשֵׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאִשׁ
 אֶת־הָעֹלָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוּ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ : ד וּפִשֵׁט אֶת־בְּגָדָיו
 וְלָבַשׁ בְּגָדִים אַחֲרָיִם וְהוֹצִיא אֶת־הַדָּשֵׁן אֶל־מִחוּץ לַמִּחֲנֶה אֶל־
 מְקוֹם טָהוֹר : ה וְהָאִשׁ עַל־הַמִּזְבֵּחַ תּוֹקֵד־בּוֹ לֹא תִכְבֶּה וּבִעַר
 עֲלֶיהָ חִבְהֵן עֲצִים בְּבֶקֶר בְּבֶקֶר וְעֵרֶךְ עֲלֶיהָ הָעֹלָה וְהַקְטִיר עֲלֶיהָ
 חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים : ו אִשׁ תָּמִיד תּוֹקֵד עַל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה :

ביום שאין אומרים רחנן אין אומרים זה :

דְּוֵי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שְׁתַּרְחַם עֲלֵינוּ וְתִמְחֹל
 לָנוּ עַל כָּל־הַטְּאוֹתֵינוּ וְהַכֹּפֶר לָנוּ עַל־כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְתִמְחֹל וְתִסְלַח
 לָנוּ עַל כָּל־פִּשְׁעֵינוּ וְשִׁיבֵנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ וּנְקַרֵּב לְפָנֶיךָ
 גִּרְבָּן תָּמִיד שִׁיכַפֵּר בְּעֵדְנוּ כְּמוֹ שֶׁכְּתִבְתָּ עֲלֵינוּ בַּתּוֹרָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה
 עֲבָדָה כַּפִּי כְּבוֹדָה כְּאָמֹר :

במלך כח

א וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר : ב צוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־קֶרְבְּנִי לַחֲמֵי לְאִשֵּׁי רִיחַ
 נִיחֹחֵי תִשְׁמְרוּ לַתְּקָרִיב לִי בְּמוֹעֵדוֹ : ג וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה

האשה

(א) 5555 ג . ב . ג) ט"ז תשרי .

הַאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמוֹמִים
 שְׁנַיִם לַיּוֹם עֲלֶה תָּמִיד: י אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה
 בַּבֶּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבָיִם:
 ה וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת לַמִּנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כֶּתִית
 רְבִיעֵת הַהֵינֶן: ו עֲלֵת תָּמִיד הַעֲשִׂיָה בְּתָר סִינֵי לַרִּיחַ
 גִּיחַח אִשָּׁה לַיהוָה: ז וְנִסְכּוֹ רְבִיעֵת הַהֵינֶן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד
 בַּקֶּדֶשׁ הַסֶּךָ נִסְךְ שֶׁכֶר לַיהוָה: ח וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי
 תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבָיִם כְּמִנְחַת הַבֶּקֶר וְכִנְסָבוּ תַעֲשֶׂה
 אִשָּׁה רִיחַ גִּיחַח לַיהוָה:

וּשְׁחַט אֹתוֹ עַל יַד הַמִּזְבֵּחַ צִפְנָה לִפְנֵי יְהוָה וּזְרָקוּ בְּנֵי אֹהֶלן
 הַכֹּהֲנִים אֶת־דָּמֹו עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

אֵתָהּ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁהַקָּמִיר אֲבוֹתֵינוּ לִפְנֵיהָ אֶת־
 קְמִירַת הַסַּמִּים בְּזֶמֶן שְׁבִיט הַמַּקְדָּשׁ קִים כְּאֲשֶׁר צִוִּית אֹתָם עַל־יַד
 מֹשֶׁה נְבִיאָהּ כְּפָחוּב בְּחֻרְתָּהּ:

ד' וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח־לָךְ סַמִּים נְטָפוּ וּשְׁחַלְלַת
 וְחַלְבְּנָה סַמִּים וְלִבְנָה זָכָה בָּדַד יִהְיֶה:
 לֵה וַעֲשִׂית אֹתָהּ קְמִירַת רֶקַח מַעֲשֵׂה רִגְקַת מִמְלַח מְתוֹר
 קֶדֶשׁ: לו וּשְׁחַקַת מִמְנֶה הַדֶּקֶן וְנִתְתָה מִמְנֶה לִפְנֵי הָעֵדֻת
 בְּאֵהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר אֹעֵד לָךְ שְׁמֵה קֶדֶשׁ קֶדָשִׁים תִּהְיֶה
 לָכֶם: וְנֹאמַר וְהַקָּמִיר עָלָיו אֹהֶלן קְמִירַת סַמִּים בַּבֶּקֶר
 בַּבֶּקֶר בְּהִיטִיבוּ אֶת־הַנִּזְרֹת יִקְמִירְנָה: וּבְהַעֲלוֹת אֹהֶלן
 אֶת־הַנִּזְרֹת בֵּין הָעֶרְבָיִם יִקְמִירְנָה קְמִירַת תָּמִיד לִפְנֵי
 יְהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם:

תָּנוּ רַבָּנָן פְּטוּם הַקְּמִירַת בִּיצֵד שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וְשִׁמְנֶה מְנָיִם
 הָיוּ בָהּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וְחֲמִשָּׁה כְּמִנְיָן יְמוֹת הַחֲמֵשׁ מְנָה
 לְכָל

שחרית

מד

לְכַלְיוֹם פָּרַם בְּשַׁחֲרִית וּפָרַם בֵּין הָעֲרֵפִים : וּשְׁלֹשָׁה מָנִים יִתְּרִים
 שְׁמֵהֶם מִכְּנִים כִּהֵן גְּדוֹל מְלֵא חֲפָזוֹ בְּיוֹם הַבְּפָרִים * וּמִחֲזִיקוֹן
 לְמִכְתָּשֶׁת בְּעָרֵב יוֹם הַבְּפָרִים * וְשׁוֹחֲקוֹן יָפֶה יָפֶה כְּדִי שֶׁתְּהֵא
 דָּקָה מִן הַדָּקָה : וְאַחַד עָשָׂר סַמְמָנִין הֵיוּ בָּהּ * וְאַלּוּיָהוּן * הַצָּרִי
 בַּיָּהוּצְפָרֵן * הַחֲלֻבְנָה יְהִלְבֹּנָה * מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה *
 הַמִּזְרֵן וְקִצְיֵעָה * שִׁבְלַת גִּרְדֵי הַכּוֹרֶפֶס * מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה
 עָשָׂר מָנֶה * הַקֶּשֶׁט שְׁנַיִם עָשָׂר * קְלוּפֵה שְׁלֹשָׁה * יֵא קִנְמוֹן
 תְּשֻׁעָה * בְּרִית בְּרִשְׁנָה תְּשֻׁעָה קִבִּין * יֵין קִפְרִיסִין סְאִין תְּלָתָא
 וְקִבִּין תְּלָתָא * וְאִם אֵין לוֹ יֵין קִפְרִיסִין מִבֵּיא חֲמֵר חֲזָרִין עֲתִיק *
 מִלַּח סְדוּמִית רְבַע * מַעֲלָה עֵשֶׂן פְּלִיִּשְׁהוּא : רַבִּי נִתָּן הַבְּבִילִי אוֹמֵר
 אֵף כֶּפֶת הִירְדָן פֶּל שֶׁהִיא וְאִם נָתַן בָּהּ דְּבִשׁ פְּסָלָה * וְאִם חֲסֵר
 אֶחָד מִכָּל סַמְמָנֵיהּ חֵיב מִיתָה : רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר *
 הַצָּרִי אֵינוֹ אֵלָּא שָׂרָף הַנוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקָּטָף : בְּרִית בְּרִשְׁנָה שְׁשִׁין
 בָּהּ אֶת־הַצָּפָרֵן * כְּדִי שֶׁתְּהֵא נֹאֶה : יֵין קִפְרִיסִין שְׁשׁוּרִין בּוֹ אֶת־
 הַצָּפָרֵן * כְּדִי שֶׁתְּהֵא עוֹה : וְהֵלֵא מִי רַגְלִים יָפִין לֵה אֵלָּא שְׁאִין
 מִכְּנִיסִין מִי רַגְלִים בְּמִקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכְּבוֹד :

תַּנְיָא רַבִּי נִתָּן אוֹמֵר כִּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק אוֹמֵר הַדֵּק הַיָּטִב הַיָּטִב
 הַדֵּק * מִפְּנֵי שֶׁתְּקוּל יָפֶה לְבָשָׂמִים : פְּטָמָה לְחֲצֵאִין כְּשֶׁרָה *
 לְשִׁלִּישׁ וְלַרְבִּיעַ לֹא שְׁמַעֲנוּ : אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכָּלָל אִם
 כְּמִדְתָּה כְּשֶׁרָה לְחֲצֵאִין וְאִם חֲסֵר אֶחָד מִכָּל סַמְמָנֵיהּ חֵיב מִיתָה :
 תַּנְיָא בַר קַפְרָא אוֹמֵר * אַחַת לְשִׁשִּׁים אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה הֵיטָה
 בָּאָה שֶׁל שִׁירִים לְחֲצֵאִין : וְעוֹד תַּנְיָא בַר קַפְרָא אֵלּוּ הֵיטָה
 גוֹתֵן בָּהּ קוֹרְטוֹב שֶׁל דְּבִשׁ אֵין אָדָם יָכוֹל לַעֲמוֹד מִפְּנֵי רִיחָהּ
 וְלָמָּה אֵין מְעַרְבִין בָּהּ דְּבִשׁ מִפְּנֵי שֶׁתְּתוֹרָה אָמְרָה כִּי כָּל שְׂאוֹר
 וְכָל דְּבִשׁ לֹא תִקְמִירוּ מִפְּנֵי אִשָּׁה לִיהוּה :

יְהוּה צְבָאוֹת עֲפָנוּ מִשְׁנֵב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה : גִּם יְהוּה צְבָאוֹת אֲשֶׁר
 אָדָם בִּטָּח בָּהּ : גִּם יְהוּה הוֹשִׁיעָה הַמַּלְאָךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם גְּדָאֵנוּ : גִּם יַעֲרֹבָה
 לִיהוּה כַּעֲבֹת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם בְּיַמֵּי עוֹלָם וּכְשִׁנִּים קִדְמוֹנוֹת :

אב"י

אָבִי הוּא מְסַדֵּר סֵדֵר הַמְעַרְכָּה מִשְׁמָא דְגַמְרָא
 וְאַלְבָּא דְאַבָּא שְׂאוּל מְעַרְכָּה גְדוּלָה קוּדְמַת
 לְמְעַרְכָּה שְׁנֵיהּ שֵׁל קְטוֹרֶת וּמְעַרְכָּה שְׁנֵיהּ שֵׁל
 קְטוֹרֶת קוּדְמַת לְסִדּוּר שְׁנֵי גְזָרֵי עֲצִים וְסִדּוּר שְׁנֵי גְזָרֵי
 עֲצִים קוּדְמַת לְרִשׁוֹן מִזְבַּח הַפְּנִימִי וְרִשׁוֹן מִזְבַּח הַפְּנִימִי
 קוּדְמַת לְהַטְבֵּת חֲמִשׁ גִּירוֹת וְהַטְבֵּת חֲמִשׁ גִּירוֹת
 קוּדְמַת לְדָם הַתְּמִיד וְדָם הַתְּמִיד קוּדְמַת לְהַטְבֵּת
 שְׁתֵּי גִירוֹת וְהַטְבֵּת שְׁתֵּי גִירוֹת קוּדְמַת לְקְטוֹרֶת וְקְטוֹרֶת
 קוּדְמַת לְאַבְרִים וְאַבְרִים לְמִנְחָה וּמִנְחָה לְחֻבְתִּין
 וְחֻבְתִּין לְנִסְכִּין וְנִסְכִּין לְמוֹסָפִין וְמוֹסָפִין לְבוֹיכִין
 וְבוֹיכִין קוּדְמִין לְתְּמִיד שֵׁל בֵּין הָעַרְפָּיִם שְׁנֵי
 שְׁנֵי אָמַר וְעַרְךָ עָלֶיךָ הָעֶלְהָ וְהַקְטִיר עָלֶיךָ חֲלָבֵי
 הַשְּׁלָמִים עָלֶיךָ הַשְּׁלָמִים כָּל־הַקְרָבָנוֹת כָּל־:

אבי יתיג
 קרע שטין
 גיד יכ"ש
 במ"ד צתיג
 חק"ב טניע
 יג"ל פוק
 שק"ד צית

אָנָּא בְּכַח גְּדֻלַּת יְמִינְךָ תִּתִּיר צְרוּרָה *
 קַבֵּל רַצְתָּ עִמָּךְ שְׁגָבְנוּ מִהֲרַנּוּ נוֹרָא *
 נָא גְבוּר דּוֹרְשֵׁי יְחִוּדְךָ כְּבַבְתָּ שְׁמָרִם *
 בָּרְכֵם מִהֲרָם רַחֲמֵי צְדָקְתְּךָ תְּמִיד גְּמִלָּם *
 חֲסִין קְדוֹשׁ בְּרוּךְ מִוֶּבֶק גַּהֵל עֲדָתְךָ *
 יְהִיד גְּאֵה לְעַמָּךְ פְּנֵה זֹכְרֵי קְדוּשָׁתְךָ *
 שְׁוַעֲתֵנוּ קַבֵּל וְשִׁמְעַ צַעֲקָתֵנוּ יוֹדַע תַּעֲלוּמוֹת *
 בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :

ציוס טאין אומרים תתען אין אומרים זה :

רְבוֹן הָעוֹלָמִים אַתָּה צִוְּתָנוּ לְהַקְרִיב קְרָבֵן הַתְּמִיד בְּמוֹעֲדוֹ . וְלְהַקְטִיר
 הַקְטוֹרֶת בְּזִמְנָהּ וְלְהִזִּית הַבְּהֵמִים בְּעַבְדוּתָם וְלוֹיִם בְּדוּכָנָם וַיִּשְׂרָאֵל
 בְּמַעֲמָדָם וְעַתָּה בְּעֲנוּתֵינוּ חֲרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּבִטֵּל הַתְּמִיד וְהַקְטוֹרֶת וְאִין
 לָנוּ לֹא כֹהֵן בְּעַבְדוּתוֹ וְלֹא לוֹי בְּדוּכָנוּ וְלֹא יִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדוֹ לָכֵן יְהִי

רצון

רצון מלפניך יהיה אלהינו ואלהי אבותינו שיהא שית שפתותינו חשוב
 ומקבל לפניך כאלו הקרבנו קרבן הקמיר במועדו ועמדנו על מעמדו
 והקטרנו הקטרות בזמנה • כמה שנאמר ונשלמה פרים שפתינו:
 ונאמר זאת תעורה לעלה למנחה ולחטאת ולאשם ולמלואים
 ולזבח השלמים:

איזהו מקומן של זבחים קדשי קדשים שחיטתן
 בצפון פר ושעיר של יום הכפורים שחיטתן

בצפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון הוזה
 על-בין הבדים ועל-הפרכת ועל-מוזבח הזהב מתנה
 אחת מהן מעכבת • שירי הדם היה שופך על יסוד
 מערבי של מוזבח החיצון אם-לא נתן לא עכב: פרים
 הנשחרפים ושעירים הנשחרפים שחיטתן בצפון וקבול
 דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון הוזה על-הפרכת
 ועל-מוזבח הזהב מתנה אחת מהן מעכבת • שירי
 הדם היה שופך על יסוד מערבי של מוזבח החיצון
 אם-לא נתן לא עכב • אלו ואלו נשחרפין בבית הקדש:
 חטאות הצבור ותיחוד אלו הן חטאות הצבור שעירי
 ראשי קדשים ושל מועדות שחיטתן בצפון וקבול
 דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון ארבע מתנות על
 ארבע קרנות • כיצד עלה בכבש ופנה לסובב ובא-
 לו לקרן דרומית מזרחית • מזרחית צפונית • צפונית
 מערבית • מערבית דרומית • שירי הדם היה שופך
 על יסוד דרומי • ונאכלין לפניו מן-הקלעים לזכרי
 כהנה בכל-מאכל ליום ולילה עד חצות:

העולה קדש קדשים שחיטתה בצפון • וקבול דמה בכלי שרת
 בצפון ודמה טעון שתי מתנות שהן ארבע ומעונה

הַפָּשֵׁט וְנִתְּנוּת וְכִלְיִל לְאֲשִׁים : זִבְחֵי שְׁלָמֵי צִבּוּר וְאַשְׁמוֹת * אֵלֹהֵי
 הַן אֲשָׁמוֹת אֲשֶׁם גְּזוּלוֹת אֲשֶׁם מְעִילוֹת אֲשֶׁם שִׁפְחוֹת הַרוּפָה אֲשֶׁם
 נִזִּיר אֲשֶׁם מִצְדוּרַע אֲשֶׁם תְּלוּי * שְׁחִיטָתוֹ בְּצִפּוֹן וְקַבּוּל דָּמָן בְּכָלֵי
 שָׁרֵת בְּצִפּוֹן * וְדָמָן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע * וְנֶאֱכָלִין
 לְפָנִים מִן הַקְּלָעִים לְזִכְרֵי כְּהֻנָּה בְּכָל־מֵאֵכֶל לְיוֹם וְלַיְלָה עַד חֲצוֹת :

הַתְּנוּדָה וְאֵיל נִזִּיר קִדְשִׁים קָלִים שְׁחִיטָתוֹ בְּכָל מְקוֹם בְּעֹזֶרֶת
 וְדָמָן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע * וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר
 לְכָל־אָדָם בְּכָל־מֵאֵכֶל לְיוֹם וְלַיְלָה עַד חֲצוֹת : הַמּוֹרֵם מֵהֶם פְּיוּצָא
 בָּהֶם אֶלֶּא שֶׁהַמּוֹרֵם נֶאֱכָל לְכַהֲנָיִם לְנִשְׁיָהֶם וְלַבְּנֵיהֶם וְלַעֲבָדֵיהֶם :

שְׁלָמִים קִדְשִׁים קָלִים שְׁחִיטָתוֹ בְּכָל־מְקוֹם בְּעֹזֶרֶת * וְדָמָן
 טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע * וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר לְכָל־
 אָדָם בְּכָל־מֵאֵכֶל לְשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אַחַד : הַמּוֹרֵם מֵהֶם פְּיוּצָא
 בָּהֶם אֶלֶּא שֶׁהַמּוֹרֵם נֶאֱכָל לְכַהֲנָיִם לְנִשְׁיָהֶם וְלַבְּנֵיהֶם וְלַעֲבָדֵיהֶם :

הַבְּבוּר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח קִדְשִׁים קָלִים שְׁחִיטָתוֹ בְּכָל־מְקוֹם
 בְּעֹזֶרֶת וְדָמָן טָעוֹן מִתְּנָה אַחַת וּבִלְבָד שְׁחִיטָתוֹ בְּגִנֵּי הַיְסוּד :
 שְׁנָה בְּאֵכִילָתוֹ הַבְּבוּר נֶאֱכָל לְכַהֲנָיִם וְהַמַּעֲשֵׂר לְכָל־אָדָם *
 וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר בְּכָל־מֵאֵכֶל לְשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אַחַד * הַפֶּסַח
 אֵינּוּ נֶאֱכָל אֶלֶּא בְּלַיְלָה וְאֵינּוּ נֶאֱכָל אֶלֶּא עַד־חֲצוֹת וְאֵינּוּ נֶאֱכָל
 אֶלֶּא לְמַעֲוִי וְאֵינּוּ נֶאֱכָל אֶלֶּא צְלִי :

רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אוֹמֵר בְּשֵׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הַתְּנוּדָה נִדְרָשׁוֹת * מִקַּל וְהָקֵר
 וּמִגְּדוּרָה שְׁנָה * מִבְּנֵי אָב מִכְּתוּב אַחַד וּמִבְּנֵי אָב מִשְׁנֵי כְּתוּבִים *
 מִכָּלֵל וּפְרָט וּמִפְרָט וּכְלָל * כָּלֵל וּפְרָט וּכְלָל אִי אִתָּהּ הֵן אֶלֶּא כְּעֵין הַפְּרָט *
 מִכָּלֵל שֶׁהוּא צָרִיךְ לְפָרֵט וּמִפְרָט שֶׁהוּא צָרִיךְ לְכָלֵל * כָּל־דָּבָר שֶׁהִיא
 בְּכָלֵל הֵצֵא מִן־הַכָּלֵל לְלַמֵּד לֹא לְלַמֵּד עַל־עַצְמוֹ יֵצֵא אֶלֶּא לְלַמֵּד עַל־
 הַכָּלֵל כִּי יֵצֵא * כָּל־דָּבָר שֶׁהִיא בְּכָלֵל וְיֵצֵא לְטָעוֹן טָעוֹן אַחַד שֶׁהוּא
 כְּעֵנֵינוּ יֵצֵא לְהַקְלֵל וְלֹא לְהַחְמִיר * כָּל־דָּבָר שֶׁהִיא בְּכָלֵל וְיֵצֵא לְטָעוֹן טָעוֹן
 אַחַד שֶׁלֹּא כְּעֵנֵינוּ יֵצֵא לְהַקְלֵל וְלְהַחְמִיר * כָּל־דָּבָר שֶׁהִיא בְּכָלֵל וְיֵצֵא לְדוֹן
 כְּדָבָר חֲדָשׁ אִי אִתָּהּ יָכוֹל לְהַחְזִירוֹ לְכָלֵל עַד שִׁיחְזִירָנוּ הַכְּתוּב לְכָלֵל
 בְּפִרְוֵשׁ * דָּבָר הַלָּמֵד מִעֵנֵנוּ וְדָבָר הַלָּמֵד מִסּוּפוֹ וְכֵן (נ"א וכו') שְׁנֵי כְּתוּבִים

הַמְּבַחֲשִׁים

המכחישים זה את זה עד שיבא הכתוב היציליש וכרע ביניהם :
 יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש
 במהרה בלמנו ותן חלקנו בתורתך : קדיש דיבנן

ה' תודו ליהוה קראו בשמו * הודיעו בעמים עלילותיו :
 ט שירו לו זמרו לו שיתו בכל נפלאותיו :
 י התהללו בשם קדשו ישמח לב מבקשי יהוה :
 יא דרשו יהוה ועזו בקשו פניו תמיד : יב זכרו נפלאותיו
 אשר עשה מפתיו ומשפטי פיהו : יג ירע ישראל עבדו
 בני יעקב בחיריו : יד הוא יהוה אלהינו בכל הארץ
 משפטיו : טו זכרו לעולם בריתו דבר צוה לאלף דור :
 טז אשר ברית את אברהם ושבועתו ליצחק :
 יז ויעמידה ליעקב לחק לישראל ברית עולם : יח לאמר
 לה אתן ארץ כנען חבל נחלתכם : יט בהיותכם מתי
 מספר כמעט ונורים בה : כ ויתהלכו מגוי אל גוי
 ומממלכה אל עם אחר : כא לא אהנית לאיש לעשקם
 ויזכח עליהם מלכים : כב אל תנעו במשיחתי ובגביאי
 אל תרעו : כג שירו ליהוה כל הארץ בששון מיום אל
 יום ישועתו : כד ספרו בגוים את כבודו בכל העמים
 נפלאותיו : כה כי גדול יהוה ומהלל מאד ונורא הוא על
 כל אלהים : כו כי כל אלהי העמים אלילים * מן מדר לספסוק
 ויהוה שמים עשה : כז תוד ותדר לפניו עז ותדוה
 במקמו : כח הבו ליהוה משפחות עמים * הבו ליהוה
 כבוד ועז : כט הבו ליהוה כבוד שמו * שאו מנחה ובאו
 לפניו השתחוו ליהוה בהדרת קדש : ל תילו מלפניו

כָּל־הָאָרֶץ אַף־תִּכּוֹן תִּבְלַל בְּלִי־תְמוּטָה: לֹא יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם
 וְתִגְדַּל הָאָרֶץ וַיֹּאמְרוּ בְּגוֹיִם יְהוָה מֶלֶךְ: לֵב יִרְעַם הַיָּם
 וּמֵלֶאךֶּ יַעֲלֶץ הַשָּׂדֶה וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ: לֵב אִזּוּ יִרְנְנוּ עֲצֵי
 הַיַּעַר מִלִּפְנֵי יְהוָה כִּי־בָא לְשִׁפּוֹט אֶת־הָאָרֶץ: לֹא הוֹדוּ
 לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חִסְדּוֹ: לֹא וַיֹּאמְרוּ הוֹשִׁיעֵנו
 אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנו וּקְבַצְנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם
 קְדוֹשְׁךָ לְהִשְׁתַּבַּח בְּתַהֲלֻתְךָ: לֹא בְרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעַם אָמֵן
 וְתִלְלַל לַיהוָה: רוּמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְהַדָּם
 רַגְלָיו קְדוֹשׁ הוּא: רוּמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ
 לְהַר קְדוֹשׁוֹ כִּי־קְדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: וְהוּא רַחוּם |
 יִבְרַךְ עֵוֹן וְלֹא־יִשְׁחָת וְהִרְבֵּה לְהַשִּׁיב אָפּוֹ וְלֹא־יִעִיר
 כָּל־חַמְתּוֹ: אַתָּה יְהוָה לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמְּנֵי
 חֲסִדְךָ וַאֲמַתְךָ תִּמְיֵד יִצְרוּנֵי: זְכַר רַחֲמֶיךָ יְהוָה
 וְחֲסִדְךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: תִּגְנוּ עֵי לֵאלֹהִים עַל־
 יִשְׂרָאֵל גְּאוֹתוֹ וְעֵזוֹ בַּשְּׁחָקִים: נוֹרָא אֱלֹהִים |
 מִמֶּךָ שׁוֹרֵף אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נוֹתֵן עֵי וְתַעֲצֹמוֹת לְעַם
 בְּרוּךְ אֱלֹהִים: אֶל־נִקְמוֹת יְהוָה אֵל נִקְמוֹת הוֹפִיעַ:
 הַנְּשֵׂא שׁוֹפֵט הָאָרֶץ הַשֵּׁב גְּמוּל עַל־גֹּאֲוִים: לַיהוָה
 הַיֹּשִׁיעָה עַל־עַמּוֹ בְּרִכְתְּךָ סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת
 עֲמָנוּ מִשְׁנֵב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת
 אֲשֶׁר־י אָדָם בְּמִתְּ בְךָ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמְּלִיךְ יַעֲנֵנוּ
 בְּיוֹם־קְרָאֵנוּ: הוֹשִׁיעָה | אֶת־עַמּוֹ וּבְרַךְ אֶת־נַחֲלֹתֶיךָ

רדעם

(א) סגולה נט כ. (ב) טט נט ט. (ג) טט טח (ד) טט טי. (ה) טט כו. (ו) טט סח. (ז) טט טו. (ח) טט זל. (ט) טט צ. (י) טט ג. (יא) טט ג. (ב) טט טח. (ג) טט טי. (ד) טט טי. (ה) טט טי. (ו) טט טי. (ז) טט טי.

וְרַעַם וּנְשֵׂאִם עַד-הָעוֹלָם : נִפְשָׁנוּ חִבָּתָהּ לַיהוָה
 עֲזָרְנוּ וּמִנְּנוּ הוּא : כִּי-בֹ יִשְׁמַח לִבְנוּ כִּי בִשְׁם
 קָדְשׁוֹ בְּמִתְּנוּ : יְהִי-חֲסִדְךָ יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ
 לָךְ : הִרְאֵנוּ יְהוָה חֲסִדְךָ וַיִּשְׁעֶךָ תִּתֵּן-לָנוּ : קוֹיָהּ
 עֲזָרְתָהּ לָנוּ וּפְדָנוּ לְמַעַן חֲסִדְךָ : אֲנֹכִי | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 הַמַּעֲלֶה מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם הַרְחֵב-פִּיהָ וּנְאֻמְלֵאֶהוּ : אֲשֶׁר־י
 הָעַם שָׁכְבָה לֹא אֲשֶׁר־י הָעַם שִׁוְתָהּ אֱלֹהֵיוּ : וְאֲנִי |
 בְּחֲסִדְךָ בְּמִתְּתִי יִגַּל לִבִּי בִישׁוּעָתְךָ אֲשִׁירָה לַיהוָה
 כִּי גִמַּל עָלַי :

סגלים 3

א מִזְמוֹר שִׁיר-חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד : בְּאֵרוֹמְמָהּ יְהוָה כִּי דָלִיתִנִּי וְלֹא-
 שָׁמַחַת אִיבֵי לִי : ג יְהוָה אֱלֹהֵי שׁוּעָתִי אֱלֹהֵי וְתִרְפָּאֵנִי :
 ד יְהוָה הַעֲלִיתָ מִן-שָׂאוֹל נַפְשִׁי חֲתִייתִנִּי מִיַּרְדֵּי-בוֹר : הִזְכַּרְנוּ לַיהוָה
 חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לְזִכְרֵ קָדְשׁוֹ : ו כִּי רָגַע | בְּאֶפְסֵי חַיִּים בְּרָצוֹנוֹ בְּעָרֹב
 י לֵין בְּכִי וּלְבַקֵּר רִנָּה : י וְאֲנִי אִמְרָתִי בְשִׁלְוִי בַל-אֲמוּט לְעוֹלָם :
 ח יְהוָה בְּרָצוֹנָה הַעֲמַדְתָּהּ לְתִרְרֵי עֵז הַסְתַּרְתָּ פָּנֶיךָ הִיטִיתִי נִבְהַל :
 ט אֱלֹהֵי יְהוָה אֶקְרָא וְאֵל יְהוָה אֶתְחַנֵּן : י מִהַר-בָּצַע בְּדַמִּי בְּרִדְתִּי
 אֶל-שַׁחַת הַיּוֹדֶה עַפְרַי הִיגִיד אֲמַתְךָ : יא שְׁמַע-יְהוָה וְחַגְּנֵי יְהוָה תִּיחַד
 עוֹר לִי : יב הַפְּכַת מִסְפְּדֵי לְמַחֹל לִי פִתְחַת שָׁקִי וְהִאֲזַנִּי שְׁמַתָּה :
 יג לְמַעַן יִזְכָּרְךָ כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם יְהוָה אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אֲדַבֵּר :

יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעַד :
 יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעַד :
 וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל-כָּל-הָאָרֶץ בַּיּוֹם תִּהְיֶה יְהוָה
 יְהוָה אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד :

הוֹשִׁיעֵנו | יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּקְבֹצֵנוּ מִן-הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת
 לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהַשְׁתַּבַּח בְּתַהֲלֻתְךָ : בְּרוּךְ

ס כלא התייך במתח * מזורזי כ' .
 (ב) סגלים ג. כ. (ג) סג לג כלא . (ד) סג לג כנ . (ה) סג סס מ . (ו) סג סס מ . (ז) סג סס מ . (ח) סג סס מ . (ט) סג סס מ . (י) סג סס מ . (יא) סג סס מ . (יב) סג סס מ . (יג) סג סס מ .

יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם | וְעַד־הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל־
הָעַם אָמֵן הַלְלוּיָהּ : כֹּל הַנְּשָׁמָה תְהַלֵּל יְהוָה הַלְלוּיָהּ :

גמול יאמר זה וכנסת וכו' וכו' למנצח כוזר לדוד השמים מספרים וכו' .

סג' טו

א לְמַנְצַח בְּגִינֹת מוֹמוֹר שִׁיר : ב אֱלֹהִים יִחַנְנוּ וַיְבָרְכֵנוּ יְאֵר פְּנֵי
אֶהְנֶה סֵלָה : ג לָקַעַת בְּאֶרֶץ דְּרָבָה בְּכַל־גּוֹיִם יִשְׁוַעְתָּהּ :
ד יִזְדַּךְ עַמִּים | אֱלֹהִים יִזְדַּךְ עַמִּים כָּלָם : ה יִשְׁמְחוּ וַיִּרְנְנוּ לְאֻמִּים
פִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים מִיִּשְׂרָאֵל וְלְאֻמִּים | בְּאֶרֶץ תְּנַחֵם סֵלָה : ו יִזְדַּךְ
עַמִּים | אֱלֹהִים יִזְדַּךְ עַמִּים כָּלָם : ז אֶרֶץ נִתְּנָה יְבוּלָהּ וַיְבָרְכֵנוּ
אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ : ח יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ כָּל־אֲפִסֵי־אֶרֶץ :
לשם יחד קדש'א ברוך הוא ושכינתה לתדא לשם יה ביה ביהודא
שלים בשם בלוישראל :

בְּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם • בְּרוּךְ הוּא •
בְּרוּךְ אוֹמֵר וְעָשָׂה • בְּרוּךְ גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם •
בְּרוּךְ עוֹשֶׂה בְּרֵאשִׁית • בְּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ •
בְּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת • בְּרוּךְ מְשַׁלֵּם שְׂכָר
טוֹב לִירְאוֹ • בְּרוּךְ חַי לְעַד וְקַיִם לְנֶצַח • בְּרוּךְ
פוֹדֶה וּמַצִּיל בְּרוּךְ שְׁמוֹ • בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָאֵל אָב הַרְחֵמֵן הַמְהַלֵּל
בְּפֶה עַמּוֹ מְשַׁבַּח וּמְפָאֵר בְּלִשׁוֹן חֲסִידָיו וְעַבְדָּיו
וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדְּךָ • נְהַלֵּלְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
בְּשִׁבְחוֹת וּבְזִמְרוֹת • נְגַדְלֶךָ וּנְשַׁבְּחֶךָ וּנְפָאֶרְךָ
וְנִמְלִיכֶךָ וְנִזְכִּיר שִׁמְךָ מִלְּכֵנוּ אֱלֹהֵינוּ יְחִיד חַי
הָעוֹלָמִים מֶלֶךְ • מְשַׁבַּח וּמְפָאֵר עַד־יְעַד

שמז

סג' טז

שיר
שמו הגדול : ברוך אתה יהוה מלך
מהלל בתשבחות :

66 מזמור לתודה נשנת וכי"ם ולא כפ"ם ונחמ"ם של פסח ולא כפרכ ז"ב :

א מזמור לתודה הקיעו ליהוה כלהארץ : ב עבדו אתיהוה
בשמתח באו לפניו ברננה : ג דעו פיהוה הוא
אלהים הוא עשנו ולא (ו' ק) אנתנו עמו וצאן מרעיתו : ד באו
שערינו ו בתודה חצרתיו בתהלה תודו לו ברכו שמו : ה פייטוב
יהוה לעולם חסדו ועד-הר ודר אמונתו :

נשנת וי"ם למרים ז :

א מזמור שיר ליום השבת : ב טוב להודות ליהוה ולזמר לשמה
עליון : ג להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות : ד על-י
עשור ועלי-נבל עלי הגיון בכנור : ה פי שמתתני יהוה בפעלך
במעשי ידך ארצן : ו מה גדלו מעשיך יהוה מאד עמקו
מחשבתך : ז איש-בער לא ידע וכסיל לא יבין את-זאת :
ח בפרח רשעים פמו-עשב ויציצו כל-פעלי און להשמדם עדי-
עד : ט ואתה מרום לעלם יהוה : י כי הנה איבך ויהוה פיהנה
איבך יאבדו יתפרדו כל-פעלי און : יא ותראם פראים קרני בקתי
בשמן רענן : יב ותפמ עיני בשורי בקמים עלי מרעים תשמענה
אזני : יג צדיק פתמר יפרח כארו בלבנון ישנה : יד שתולים
בבית יהוה בחצרות אלהינו יפריתו : טו עוד ינובון פשיבה
דשנים ורעננים יהיו : טז להגיד פיי-ישך יהוה צדי ולא-
ע לתה (עלתה ק) בו :

א יהוה מלך גאות לבש לבש יהוה עז התאזר אפזתכון תבל
בלתמוט : ב נכון כסאך מאז מעולם אתה : ג נשאו
נהרות ו יהוה נשאו נהרות קולם ישאו נהרות דכים : ד מקלות ו
מים רבים אדירים משפריים אדיר פמרום יהוה : ה עדתך י
נאמנו מאד לביתך נאוה (י נאוה) קדש יהוה לארץ ימים :

יהי כבוד יהוה לעולם ישמח יהוה במעשיו :
 יהי שם יהוה מברך מעתה ועד עולם :
 ממזרח שמש עד מבואו מהלל שם יהוה :
 רם על כל גוים יהוה על השמים כבודו :
 יהוה שמך לעולם יהוה זכרך לדר ודר :
 יהוה בשמים הבין בסאו ומלכותו בכל
 משלה : ישמחו השמים ותגל הארץ ויאמרו
 בגוים יהוה מלך : יהוה מלך יהוה מלך יהוה
 ימלך לעולם ועד : יהוה מלך עולם ועד אבדו
 גוים מארצו : יהוה הפיר עצת גוים הניא
 מחשבות עמים : רבות מחשבות בלב איש
 ועצת יהוה היא תקום : עצת יהוה לעולם
 תעמד מחשבות לבו לדר ודר : כי הוא אמר
 ויהי הוא צוה ויעמד : כי בחר יהוה בציון אהוה
 למושב לו : כי יעקב בחר לו יה ישראל
 לסגלתו : כי לא יפוש יהוה עמו ונחלתו לא
 יעזוב והוא ארחום וכפר עון ולא ישחית והרבה
 להשיב אפו ולא יעיר כל יחמתו : יהוה
 הושיעה המלך יעננו ביום קראנו :

אשרי וישיבי ביתך עוד יהלוק סלה : אשרי העם
 שכבה לו אשרי העם שיהוה אלהיו : א תהלה

א) תהלים קד לא ב) שם קנב ג) שם סג ד) שם סד ה) שם קלב יג) שם קנב יט) ו) דהיא פז לא
 ה) תהלים י פז ס) שם לג יא) תהלים יט כא) ב) תהלים לג יא) ל) שם סג ס) שם קלב יג) ג) שם קלב ד)

ס) שם אז יד) ע) שם פח נח) ש) שם כ"י צ) שם סד כ) ק) שם קנד ט) ר) שם קנד א)

(*)

שחרית

ב

לְדוֹר אַרְוַמְמָה אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ וְאַבְרָכָה שְׂמֵךְ לְעוֹלָם
 וָעֶד : ב בְּכָל־יּוֹם אַבְרָכָה וְאַהֲלֵלָהּ שְׂמֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד :
 ג גְּדוֹל יְהוָה וּמְהַלֵּל מְאֹד וְלִגְדֹלְתוֹ אֵין חֶקֶר : ד הוֹר
 לְדוֹר יִשְׁבַח מִעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרָתֶיךָ יִגִּידוּ : ה הַדָּר כְּבוֹד
 הוֹדֶה וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה : ו וְעֲזוֹנוֹ נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ
 וְגִדְלוֹתֶיךָ (וּגְדוּלַת ק) אֲסַפְּרֶנָּה : ז זָכַר רַב־טוֹבָה יִבְיַעוּ
 וְצִדְקָתֶךָ יִרְגְּנוּ : ח חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה אַרְךָ אַפִּים וּגְדוֹל־
 (וּגְדוֹל ק) חֶסֶד : ט טוֹב־יְהוָה לְכָל וְרַחֲמוֹ עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו :
 י יוֹדֶה יְהוָה כָּל־מַעֲשֵׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יִבְרַכּוּכָה : יא כְּבוֹד
 מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ וּגְבוּרָתֶךָ יִדְבְּרוּ : יב לְהוֹדִיעַ לְבַנְי
 הָאָרֶץ גְּבוּרָתוֹ וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ : יג מַלְכוּתֶךָ
 מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל־הַדָּר וְדָר : יד סוֹמֵךְ
 יְהוָה לְכָל־הַנְּפִלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים : טו עֵינֵי כָל
 אֲרָץ יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נּוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אֲבָלָם בְּעֵתוֹ :
 טז פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רְצוֹן : יז צַדִּיק
 יְהוָה בְּכָל־הַדְּרָכָיו וַחֲסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו : יח קְרוֹב
 יְהוָה לְכָל־קְרָאָיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת :
 יט רְצוֹן־יִרְאֵיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם :
 כ שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֲהָבָיו וְאֶת כָּל־הַרְשָׁעִים
 יִשְׂמִיד : כא תְּהַלֵּת יְהוָה יִדְבַר־פִּי וּבִרְךָ כָּל־בְּשָׂר
 שֵׁם קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד : וְאַנְחֵנוּ | נִבְרַךְ יְהִי מֵעַתָּה
 וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ :

א הַלְלוּיָהּ הַלְלֵי נַפְשֵׁי אֶת־יְהוָה : ב אֲהַלְלָהּ יְהוָה בַּחַיִּי אֲזַמְּרָתָהּ
 לַאֱלֹהֵי (א) סְבָלִים קַמֵּי יוֹ . ב) טו קַמֵּי . (ב)

לאלהי בעודי : י אלהי במוטו בנדיבים בבן אדם ו שאין לו
 תשובה : י תצא רוחו ישב לאדמתו ביום ההוא אברו עשתנתיו :
 ה אשרי שאל יעקב בעורו שברו עליהו אלהיו : ו עשה ו
 שמים וארץ אתהים ואת כל אשר בם השמר אמת לעולם :
 ו עשה משפט ו לעשוקים נתן לחם לרעבים יהוה מתיר אסורים :
 ה יהוה ו פקח עורים יהוה זקף פפופים יהוה אהב צדיקים :
 ה יהוה ו שמר את גרים יתום ואלמנה יעודד ודרך רשעים יעות :
 י מלך יהוה ו לעולם אלהיו ציון לדר ודר הללויה :

א הללויה ו בייטוב זמרה אלהינו פינעים נאווה תהלה : ב בונה
 ירושלים יהוה נדחי ישראל יבנס : ג הרופא לשבורי לב
 ומחפש לעצבותם : ד מונה מספר לפוכבים לכלם שמות יקרא :
 ה גדול אדונינו ורב כח לתבונתו אין מספר : ו מעודד ענוים יהוה
 משפיל רשעים עדי ארץ : ז ענו ליהוה בתודה זמרו לאלהינו
 בכנור : ח המכסה שמים ו בעבים המכין לארץ מטר המצמיח
 הרים חציר : ט גותן לבהמה לחמה לבני ערב אשר יקראו : י לא
 בגבורת הסוס יחפץ לא בשוקי האיש ירצה : יא רוצה יהוה
 את יראיו את המיחלים לחסדו : יב שבחי ירושלים את יהוה
 הללי אלהיו ציון : יג בייחוק בריתי שעריה ברך בנה בברכה :
 יד השם גבולך שלום תלב חמים שביעך : טו השלח אמרתו ארץ
 עד מהרה ירוץ דברו : טז הנתן שלג בצמר כפור כאפר יפור :
 יז משליך קרתו כפתים לפני קרתו מי יעמד : יח ישלח דברו
 ומסם ישב רוחו יולדמים : יט מגיד דברו ליעקב חקיו ומשפטיו
 לישראל : כ לא עשה כן ו לכל גוי ומשפטם בלידעום הללויה :

א הללויה ו הללו את יהוה מן השמים הללוהו בפרומים :
 ב הללוהו כל מלאכיו הללוהו כל צבאו : ג הללוהו
 שמש וירח הללוהו כל כוכבי אור : ד הללוהו שמי השמים

המים

יג קרתו טו ננס . סד בריו קי מו . יצבאיו כה יח

(ט סגלים קט . ב) טז קמ .

וְהַמִּים אֲשֶׁר אֶמְעַל הַשָּׁמַיִם : ה יִהְיוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא
צוּה וְנִבְרָאוּ : ו יִנְעַמְיָהם לְעַד לְעוֹלָם חֲקֵי־נֶתֶן וְלֹא יַעֲבוּר :
י הִלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הָאָרֶץ תְּנִינִים וְכָל־תְּהוֹמוֹת : ח אֵשׁ וְבָרָד
שֶׁלֶג וְקִימוֹר רוּחַ סַעֲרָה עֲשֵׂה דְבָרוֹ : ט הַהָרִים וְכָל־גְּבוּעוֹת עֵץ
פְּרִי וְכָל־אֲרָזִים : י הַחַיָּה וְכָל־בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף : יא מַלְאֲכֵי־
אָרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל־שִׁפְטֵי אָרֶץ : יב בַּחֹרִים וְגַם־בְּתוֹלוֹת
זְמִנִּים עִם־נְעָרִים : יג יִהְיוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׁגַּב שְׁמוֹ לְבָרוּ
הוֹדוּ עַל־אָרֶץ וְשָׁמַיִם : יד וַיִּרְם קָרְן לְעַמּוֹ תְהַלֵּה לְכָל־חֲסִידָיו
לְבַנֵּי יִשְׂרָאֵל עִם קָרְבוֹ הַלְלוּיָהּ :

א הַלְלוּיָהּ | שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ תְּהַלְתוּ בְּקֹהֶל חֲסִידִים :
ב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֲשׂוֹי בְּנֵי־צִיּוֹן יִגִּילוּ בְּמִלְכָם :
ג יִהְיוּ שְׂמוֹ בְּמַחֹל בְּתֹף וְכִנּוֹר יִזְמְרוּלוֹ : ד בִּירוּצָה יְהוָה
בְּעַמּוֹ יִפְאֵר עַנּוּיִם בִּישׁוּעָה : ה יַעֲלוּ חֲסִידִים בְּכִבוֹד יִרְנְנוּ עַל־
מִשְׁכַּבּוֹתָם : ו רוֹמְמוֹת אֵל בְּגִרוֹנָם וְחָרַב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם :
ז לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בְּגוֹיִם תּוֹכְחוֹת בְּלְאֻמִּים : ח לְאֹסֵר מַלְכֵיהֶם
בְּזַקִּים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בְרוֹץ : ט לַעֲשׂוֹת בְּהֵם | מִשְׁפָּט כְּתוּב
חֲדָד הוּא לְכָל־חֲסִידָיו הַלְלוּיָהּ :

א הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּיָאֵל בְּקֹדְשׁוֹ הַלְלוּיָהּ בְּרִקְוֵעַ עוֹז : ב הַלְלוּיָהּ
בְּגִבוֹרָתוֹ הַלְלוּיָהּ כָּרֵב גִּדְלוֹ : ג הַלְלוּיָהּ בְּתִקְוֵה
שׁוֹפָר הַלְלוּיָהּ בְּנִבְלָה וְכִנּוֹר : ד הַלְלוּיָהּ בְּתֹף וּמַחֹל הַלְלוּיָהּ בְּמִנִּים
וְעֶגֶב : ה הַלְלוּיָהּ בְּצִלְצְלֵי־שִׁמְעַ הַלְלוּיָהּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה : ו כָּל
הַנְּשָׁמָה תְהַלֵּל יְהוָה הַלְלוּיָהּ : ז הַתִּיָּה :

בְּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן : בְּרוּךְ יְהוָה |
מִצִּיּוֹן שֶׁבֶן יְרוּשָׁלַיִם הַלְלוּיָהּ : בְּרוּךְ |
יְהוָה אֱלֹהֵים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת
לְבַד

(א) תכלית קמט . (ב) טז . קד . ג) טז טז טז . ד) טז קלס כז . ה) טז טז טז .

לְבָהוּ : וּבְרוּךְ אֱשֶׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וַיִּמְלֵא
 כְּבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אָמֵן | וְאָמֵן :

וַיְבָרֶךְ דָּוִד אֶת־יְהוָה לְעֵינָיו כָּל־הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִד
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲבִינוּ מֵעוֹלָם
 וְעַד־עוֹלָם : לָךְ יְהוָה הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת
 וְהַנִּצְחָה וְהַהוֹד כִּי־כָל בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ לָךְ יְהוָה הַמְּמֹלָכָה
 וְהַמְתַּנְשֵׂא לְכֹל | לְרֹאשׁ : וְהַעֲשֵׂר וְהַכְּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ
 וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל וּבִיּוֹדֶךָ בְּחַ וּגְבוּרָה וּבִיּוֹדֶךָ לְגִדְּלֹל וּלְחַזֵּק
 לְכֹל : וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ וּמְהַלְלִים לְשֵׁם
 תְּפָאֶרְתֶּךָ : וַיְבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדֶךָ וּמְרוֹמֶם עַל־כָּל־בְּרָכָה
 וְתַהֲלָה : אַתָּה־הוּא יְהוָה לְבַרְכֶּךָ אֶת־עֲשׂוֹת אֶת־
 הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם הַשָּׁמַיִם וְכָל־צְבָאֵם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר
 עָלֶיהָ תִּימִים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת־כַּכָּבִים
 וּצְבָאֵם הַשָּׁמַיִם לָךְ מִשְׁתַּחֲוִיִּים : אַתָּה הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים
 אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים וְשָׁמַתָּ
 שְׁמוֹ אַבְרָהָם : וּמִצָּאתָ אֶת־לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ וּכְרוֹת
 עִמּוֹ הַבְּרִית לְתֵת אֶת־אָרֶץ הַכְּנַעֲנִי חֲחַתִּי הָאֱמֹרִי
 וְהַכְּרִזִי וְהִיבֹסִי וְהַגְּרִנְשִׁי לְתֵת לְזֹרְעוֹ וּתְקַם אֶת־דְּבָרֶיךָ
 כִּי צְדִיק אַתָּה : וְתִרְאֵ אֶת־עֵנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם וְאֶת־
 זַעֲקָתָם שְׁמַעְתָּ עַל־יַם־סוּף : וְתִתֵּן אֶתְּתִים וּמִנְתִּים
 בְּפִרְעֹה וּבְכָל־עַבְדָּיו וּבְכָל־עַם אֲרָצוֹ כִּי יִדְעַתָּ כִּי
 הוֹדִדוּ עֲלֵיהֶם וְתַעֲשֶׂלָּךְ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה : וְהִים בְּקַעַת

לְפָנֶיהֶם

ספ"ט מבורח . י"ט ט"ס מבורח .

א) חס"ט ט"ס . ב) חס"ט ט"ס . ג) ט"ס ט"ס . ד) ט"ס ט"ס . ה) ט"ס ט"ס . ו) חס"ט ט"ס . ז) ט"ס ט"ס . ח) ט"ס ט"ס . ט) ט"ס ט"ס . י) ט"ס ט"ס . י"א) ט"ס ט"ס .

לפניהם ויעברו בתוך הים ביבשה ואת זרדפיהם

השלקת במצולת כמו אבן במים עזים:

וַיִּשַׁע יְהוָה בְּיָם הַיָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרַיִם

וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵעַל־שַׁפַּת

הַיָּם: ^ט לֹא־יָרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּם הַגָּדֹל אֲשֶׁר עָשָׂה

יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיִּרְאוּ הָעָם אֶת־יְהוָה וַיֹּאמְרוּ בְּיַהּוָה

וּבַמֹּשֶׁה עֲבָדוֹ:

^י אֲנִי יִשְׂרָאֵל מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת

לַיהוָה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר אֲשִׁירָה לַיהוָה כִּי־נָאֵה נָאֵה

סוּס וְרֶכֶב וְרֶמֶה בַיָּם: ^כ עָזוּ וּזְמַרְתִּי יְהוָה וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה

זֶה אֱלֹהֵי וְאֵלֹהֵי אֱלֹהֵי אָבִי וְאֶרְמְנֶהוּ: ^ג יְהוָה אִישׁ

מִלְחָמָה יְהוָה שְׁמוֹ: ^ד מִרְכַּבַּת פָּרְעֹה וַחִילוֹ יִרְהַבֵּם

וּמִבְּתַר שְׁלֹשׁוֹ טַבָּעוֹ בַיָּם־סוּף: ^ה הַתְּהַמֹּת יִכְסֹּמוּ וַיִּרְדּוּ

בְּמִצְוֹלֹת כְּמו־אֲבָן: ^ו יִמְיֹנֶה יְהוָה נֶאֱדָרֵי בְּכַח יְמִינֶה

יְהוָה תִּרְעֵץ אוֹיֵב: ^ז וַיִּכְרַב נְאוֹנֶה תִּתְרַם קַמִּיָּה תִּשְׁלַח

תַּרְנֶנֶה וַאֲכַלְמוּ כִּקְשׁ: ^ח וַיְבָרוּחַ אַפְיָה נַעֲרְמוּ מִים נִצְבּוּ

כְּמו־גֵד גְּזֻלִים קָפְאוּ תְהַמֹּת בְּלִב־יָם: ^ט אָמַר אוֹיֵב

אֶרְדָּף אֲשִׁיג אַחֲלַק שְׁלָל תִּמְלֹאמוּ נַפְשֵׁי אֲרִיק חֲרָבִי

תִּזְרִישְׁמוּ יָדַי: ^י נִשְׁפַּת בְּרוּחְךָ כִּסְמוּ יָם צָלְלוּ כְּעוֹפֹת

בְּמַיִם אֲדִירִים: ^{יא} מִי־כִמְכָה בְּאֵלֶם יְהוָה מִי כִמְכָה

נֶאֱדָר בְּקֹדֶשׁ נוֹרָא תִהְלֵת עֲשֵׂה־פֶלְא: ^{יב} נְתִיב יְמִינֶה

תִּבְלַעְמוּ אֶרֶץ: ^{יג} נְתִיב בְּחִסְדְּךָ עִם־זֵי גְאֻלָּתְךָ נִתְלַת

בְּעֵזֶךָ אֶל־גֵּת קֹדֶשְׁךָ: ^{יד} שְׁמַעוּ עַמִּים יִרְגְּזוּ חֵיל אֲחוֹ

יִשְׁבֵי פִלְשֵׁת: ^{טו} אֲנִי נִבְהָלוּ אֲלוֹפֵי אֲדוֹם אֵילֵי מוֹאָב

וְאַחֲזָמוּ רָעַד נִמְגּוּ כֹל יוֹשְׁבֵי כְנָעַן: מִן תִּפְּל עֲלֵיהֶם
 אִימָתָה וּפָחַד בְּגִדְל זְרוּעֶיךָ יִדְמוּ בְּאֶבֶן עַד-יַעֲבֹר עִמָּךָ
 יִהְיֶה עַד-יַעֲבֹר עִם-זֶנוּ קִנִּיתִי: יי תִּבְאָמוּ וְתִמְלְעֵמוּ בְּתֵר
 נִחַלְתֶּךָ מִכּוֹן לְשִׁבְתֶּךָ פְּעֻלַּת יְהוָה מִקְדָּשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנֵנו
 יְדִידָה: יי יְהוָה | יִמְלֶךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְהוָה | יִמְלֶךְ לְעֹלָם
 וָעֶד: יְהוָה מַלְכוּתָהּ קָאֵם לְעֹלָם וְלְעֹלָמֵי עֲלָמָיָא:
 יִסְכּוּ בְּאֵי סוּם פְּרֻעָה בְּרֻכְבוֹ וּבִפְרֻשׁוֹ בָּיִם וַיֵּשֶׁב יְהוָה
 עֲלֵהֶם אֶת-יָמֵי הַיּוֹם וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בִּיבֻשָׁה בְּתוֹךְ
 הַיָּם: כִּי לִיהוָה הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם: וְעָלּוּ מוֹשִׁיעִים
 בְּתֵר צִיּוֹן לְשִׁפְטֵי אֶת-תֵּר עֲשׂוּ וְהִיטָה לִיהוָה הַמְּלוּכָה:
 וְהִיטָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל-כָּל-הָאָרֶץ בָּיִם הֵוֵא יְהִיָּה יְהוָה
 אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד:

יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לְעַד מִלְכְּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ בְּשָׁמַיָּה
 וּבְאָרֶץ * כִּי לָךְ נָאֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 לְעוֹלָם וָעֶד * שִׁיר וְשִׁבְחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עִז וּמִמְשָׁלָה נִצַּח גְּדֻלָּה
 וּגְבוּרָה תִּהְיֶה וְתִפְאֶרֶת קְדוּשָׁה וּמַלְכוּת * בְּרֻכּוֹת וְהוֹדָאוֹת
 לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ * וּמַעֲוֹלִים עַד עוֹלָם אֶתָּה אֵל: בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וּמְהֻלָּל בְּתִשְׁבָּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן
 הַנִּפְלְאוֹת בּוֹרֵא כָּל-הַנְּשָׁמוֹת רַבּוֹן כָּל-הַמַּעֲשִׂים הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי
 זִמְרָה מֶלֶךְ יְחִיד חַי הָעוֹלָמִים:

בשש"ח מיום א' דר"ה עד אחר יו"כ קודם חצי קריש יאמר זה:

אֲנִי שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְקִים קְדָאֲתִיקָה יְהוָה: ב אֲדֹנָי שְׁמְעָה בְּקוֹלֵי תְהִינָה
 אֲזוּנֶיךָ קְשֻׁבוֹת לְקוֹל תְּהַנּוּנֵי: ג אֲסִיעֲנוֹת הַשְּׁמַרְיָה אֲדֹנָי מִי
 יַעֲמֵד: ד כִּי-עָמְדָה הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּזְרָא: ה קָרַחְתִּי יְהוָה קִוְיָה נִפְשִׁי וְלִדְבַר
 הוֹחֵלְתִי: ו נִפְשִׁי לְאֲדֹנָי מִשְׁמָרִים לְכַפֵּר שְׁמָרִים לְכַפֵּר: ז יִחַל יִשְׂרָאֵל
 אֶל-יְהוָה בִּירְעֵם יְהוָה הַחֲסֵד וְתִרְבֶּה עַמּוֹ פְרוֹת: ח וְהוּא יִפְדֶּה אֶת-יִשְׂרָאֵל
 מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו:

שחרית

כג

יתגדל ויתקדש שמה רבא : אמן בעלמא די-ברא כרעותה וימלך
מלכותה ויצמח פורקנה ויקרב משיתה : אמן : פתייכון וכוזמיכון
ובחיי דכר בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן : יהא שמה רבא
מברך לעלם ולעלמי עלמאי ותברך וישפבח ויתפאר ויתרום ויתגשא
ויתגדר ויתעלה ויתהלל שמה דקודשא בריך הוא . אמן : לעלא מן כל
ברכתא ושירתא תושבתתא ונתמתא דאמין בעלמא ואמרו אמן :

חזן ברכו את יהוה המברך :

קהל וחזן ברוך יהוה המברך לעולם ועד :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם יוצר אור
ובורא חשך עשה שלום ובורא את-הבל :

המאור לארץ ולדברים עליה ברחמים ובטובו מחיה
בכל-יום תמיד מעשה-בראשית : מה רבו

מעשיך ויהוה כלם בחכמה עשית מלאה הארץ
קנינה : המלך המרום לבדו מאז המשבח והמפאר

והמתגשא מימות עולם : אלהי עולם ברחמיך הרבים
רחם עלינו ארון עזנו צור משגבנו מגן ישענו משגב

בעדנו : אל ברוך גדול דעה הכין ופעל זרי חמה
שוב יצר כבוד לשמו מאורות נתן סביבות עזו פנות

צבאיו קדושים רומי שדי תמיד מספרים כבוד-אל
וקדשתו : תתברך יהוה אלהינו בשמים ממעל ועל-

הארץ מתחת על-כל-שבח מעשה ידך ועל-מאורי
אור שיצרת יפארוך פלה :

תתברך לנצח צורנו מלכנו וגאלנו בורא קדושים
ישתבח שמך לעד מלכנו יוצר משרתים

ואשר משרתיו כלם עומדים ברום עולם ומשמיעים

בִּירְאָה יִחַד בְּקוֹל דְּבַרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמְלַךְ עוֹלָם :
 כָּלֶם אֱהוּבִים כָּלֶם בְּרוּרִים כָּלֶם גְּבוּרִים כָּלֶם קְדוּשִׁים
 וְכָלֶם עֲשִׂים בְּאֵימָה וּבִירְאָה רְצוֹן קוֹנֵם : וְכָלֶם פּוֹתְחִים
 אֶת־פִּיָּהֶם בְּקִדְשָׁה וּבְטָהֳרָה בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה וּמְבָרְכִים
 וּמְשַׁבְּחִים וּמְפָאֲרִים וּמְעֲרִיצִים וּמְקַדְּשִׁים וּמְמַלְיָכִים :
 אֶת־שֵׁם הָאֵל הַמְּלֶךְ הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא קְדוֹשׁ הוּא :
 וְכָלֶם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עַל מַלְכוּת שְׁמִים זֶה מִזֶּה
 וְנוֹתְנִים בְּאֵהָבָה רְשׁוֹת זֶה לְזֶה לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם
 בְּנֶתֶת רוּחַ בְּשִׁפְהַ בְּרוּרָה וּבְנַעֲיָמָה קְדוּשָׁה כָּלֶם
 כְּאַחַר עוֹנִים בְּאֵימָה וְאוֹמְרִים בִּירְאָה :

קְדוֹשׁ אֱקְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כְּלֵי־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ :
 וְהָאוֹפָנִים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּרַעַשׁ גְּדוֹל מִתַּנְשָׁאִים לְעַמַּת הַשָּׁרָפִים
 לְעַמַּתֶּם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים :

בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ :

לְאֵל בְּרוּךְ גְּעִימוֹת יִתְּנֵנוּ לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיִם וְזִמְרוֹת
 יֵאמְרוּ וְתִשְׁבְּחוֹת יִשְׁמְעֵנוּ כִּי הוּא לְבָדוּ מְרוֹם
 וְקְדוֹשׁ פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת עֲשֵׂה חַדְשׁוֹת בְּעַל מַלְחָמוֹת
 זוֹרֵעַ צְדָקוֹת מְצַמִּיחַ יְשׁוּעוֹת בּוֹרֵא רְפוּאוֹת נוֹרָא
 תְּהַלּוֹת אֲדוֹן הַגְּפִלְאוֹת הַמְּחַדֵּשׁ בְּמַוְבּוֹ בְּכָל־יוֹם תְּמִיד
 מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית כְּאֲמוֹר לַעֲשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי
 לְעוֹלָם חֲסִדוֹ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה יוֹצֵר הַמְּאוֹדוֹת :

גם נשנת ווי"ש לומר כי אהבת עולם ולא אהבה רבה

**אֲהַבֵּת עוֹלָם אֲהַבְתֵּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ חֲמֵלָה גְּדוּלָה
 וְיִתְרָה חֲמֵלָתְ עֲלֵינוּ : אֲבִינוּ מִלְכֵנוּ בְּעִבּוֹר**

שמך

(א) ישיש ו ג ב (ב) יתקלא ג יכ ג (ג) תכנים קלו 1 .

שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וּבַעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שִׁבְטָחוּ בְךָ וְתִלְמָדֵם
 חֲקֵי חַיִּים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבְּךָ שְׁלָם כֵּן תַּחֲנֹנֵנוּ
 וְתִלְמָדֵנוּ: אָבֵינוּ אָב הַרְחֵמֵן הַמְּרַחֵם רַחֵם-נָא עָלֵינוּ
 וְתֵן בְּלִבֵּנוּ בִּינָה לְהִבִּין וְלִהְיוֹת לְשִׁמְעַע לְלָמֵד וּלְלַמֵּד
 לְשִׁמּוֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת-כָּל-דְּבָרֵי תִלְמוּד תּוֹרָתְךָ
 בְּאַהֲבָה: וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ וּדְבַק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ
 וַיַּחַד לְבַבֵּנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת-שִׁמְךָ וְלֹא-יִבּוֹשׁ
 וְלֹא-יִכְלֵם וְלֹא-יִנְכַּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי בְשֵׁם קִדְשֶׁךָ
 הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא בְּטָחֵנוּ נִגְיֵלָה וְנִשְׁמָחָה בִּישׁוּעָתְךָ:
 וּבְרַחֲמֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְחַסְדֶּיךָ הַרְבִּים אֵל יַעֲזֹבֵנוּ
 נִצַּח סֵלָה וָעֶד: מִהַר וְהִבֵּא עָלֵינוּ בְּרָכָה וְשָׁלוֹם
 מִהַרָּה: וְהִבִּיאֵנוּ לְשָׁלוֹם מֵאַרְבַּע כַּנְּפוֹת הָאָרֶץ: וְשִׁבּוֹר
 עָלֵנוּ מֵעַד צִוְּאָרֵינוּ וְתוֹדִיכֵנוּ מִהַרָּה קוֹמְמִיּוֹת
 לְאַרְצֵנוּ: כִּי אֵל פּוֹעֵל יִשׁוּעוֹת אֶתָּה וּבָנוּ בְּחַרְתָּ מִכָּל-
 עַם וְלִשׁוֹן וּקְרַבְתָּנוּ מִלִּבֵּנוּ לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל בְּאַהֲבָה
 לְהוֹדוֹת לָךְ וּלְיַחַדְךָ וּלְאַהֲבָה אֶת-שִׁמְךָ: בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

י שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה | אֶחָד:

בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

הַיְוָאֵהֲבָתָ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל-לִבְּךָ וּבְכָל-נַפְשֶׁךָ
 וּבְכָל-מְאֵדְךָ: וַיְהִי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר

אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל-לִבְּךָ: וַיִּשְׁנַנְתֶּם לְבַבְךָ וּדְבַרְתָּ
 בְּסֵם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתֶּךָ בְּדַרְךָ וּבְשִׁכְבְּךָ
 וּבְקוּמְךָ: הִיָּקְשַׁרְתֶּם לְאוֹת עַל-יְדֶיךָ וְהָיוּ לְמַטְשֵׁפֶת בֵּין

עֵינֶיךָ : ט וּכְתַבְתֶּם עַל־מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ :
 י וְהָיָה אִם־שָׁמַעַתְּ שָׁמְעוּ אֶל־מְצוֹתַי אֲשֶׁר אֲנֹכִי
 מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לֵאמֹר לָאֵלֹהִים אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
 וּלְעַבְדוֹ בְּכָל־לִבְבְּכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם : י"ד וְנָתַתִּי מִטָּר־
 אֶרְצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ וְאֶסְפֶּת דְּגַנְךָ וְתִירֹשֶׁךָ
 וַיִּצְהַרְךָ : ט"ו וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשַׂדֶּךָ לְבַהֲמֹתֶךָ וְאֵבֶלֶת
 וְשִׁבְעֵת : ט"ז הַשְּׁמֵרִי לָכֶם פְּנֵי־יַפְתָּה לְבַבְכֶם וְסִרְתֶּם
 וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם : י"ח וְחָרָה
 אֵף־יְהוָה בָּכֶם וְעִצָּר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מִטָּר
 וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וְאֲבַדְתֶּם מִחֶרֶד מֵעַל
 הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם : י"ח וְשָׁנַתְּ אֶת־
 דְּבָרֵי אֱלֹהִים עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם
 לְאוֹת עַל־יַדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם : י"ט וּלְמַדְתֶּם
 אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ
 בְּדֶרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ : כ וּכְתַבְתֶּם עַל־מְזוֹזוֹת
 בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ :

כא לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וַיְמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
 נִשְׁבַּע יְהוָה לְאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי

הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ :

לא וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר : לח דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל־

כִּנְפֵי בְגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתַנּוּ עַל־צִיצִית הַכִּנּוֹף פֶּתִיל
 תְּכֵלֶת : לט וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם
 אֶת־כָּל־מְצוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תִתּוּרוּ אֶתְרֵי

לְבַבְכֶם

לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר-אַתֶּם זָנִים אַחֲרֵיהֶם :
 מ לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת-כָּל-מִצְוֹתַי וְהִייתֶם
 קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם : ^{מא} אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
 הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים
 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם :

אַמֶּת וַיְצִיב וַנְּכוּן וַקִּיָּם וַיִּשָׁר וַנֶּאֱמַן וַאֲהוּב וַחֲבִיב וַנְּחַמֵּד
 וַנְּעִים וַנוֹרָא וַאֲדִיר וַמְתַקֵּן וַמְקַבֵּל וַטוֹב וַיִּפְּהַ
 הַדָּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד : אַמֶּת אֱלֹהֵי עוֹלָם מִלְּכֵנוּ
 צוּר יַעֲקֹב מִיָּגוֹן יִשְׁעֵנוּ לְדֹר וָדֹר הוּא קָיָם וַיִּשְׁמוּ קָיָם
 וַכֶּסֶּא נִכּוֹן וַמְלָכוּתוֹ ^(כ"ב וַאֲמִנְתוֹ) לְעֵד קִיּוּמָת : וַדְּבָרָיו
 תְּיִים וַקִּיּוּמִים נֶאֱמָנִים וַנְּחַמְדִּים לְעֵד וַלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים :
 עַל אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ עַל-בְּנֵינוּ וְעַל-דוֹרוֹתֵינוּ וְעַל כָּל-
 הַדּוֹרוֹת זָרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדֶּיךָ עַל-הָרֵאשׁוֹנִים וְעַל-
 הָאֲחֵרוֹנִים דָּבָר טוֹב וַקִּיָּם בְּאַמֶּת וּבִאֲמוּנָה חוֹק וְלֹא
 יַעֲבוּר : אַמֶּת שְׂאֵתָהּ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַאֲלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 מִלְּכֵנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ גּוֹאֲלֵנוּ גּוֹאֲלֵ אֲבוֹתֵינוּ צוּרֵנוּ צוּר
 יִשׁוּעַתֵּנוּ פּוֹדֵנוּ וּמְצִילֵנוּ מֵעוֹלָם הוּא שְׂמֵךְ וְאִין לָנוּ
 עוֹד אֱלֹהִים זוֹלָתְךָ סֵלָה :

עֲנַרְת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם מִיָּגוֹן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם וּלְבָנֵיהֶם
 אַחֲרֵיהֶם בְּכָל-דּוֹר וָדּוֹר : בְּרוּם עוֹלָם מוֹשֶׁבֶךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ
 וַתְּדַמְתֶּךָ עַד אֶפְסֵי אֶרֶץ : אַמֶּת אֲשֶׁרֵי אִישׁ שִׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ
 וַתוֹדְתֶךָ וַדְּבָרְךָ יִשִּׁים עַל לְבוֹ : אַמֶּת אַתָּה הוּא אֲדוֹן לְעַפְרָיִם וּמֶלֶךְ
 גְּבוּר לָרִיב רִיבֶם לְאֲבוֹת וּבָנִים : אַמֶּת אַתָּה הוּא רֵאשׁוֹן וְאַתָּה
 הוּא אֲחֵרוֹן וּמִכָּל-עֲדֶיךָ אִין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֲלֵ וּמוֹשִׁיעַ : אַמֶּת מִמְּצַרִּים
 גּוֹאֲלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּמִפִּית עַבְדִּים פְּדִיתֵנוּ : כָּל-בְּכוֹרֵיהֶם תִּרְבֵּת
 וּבְכוּר

ובכורך ישראל גאלת וים סוף להם בקעת וזדים טבעת וידידים
העברת ויכפו מים צריהם אחר מהם לא נותר : על זאת שבתו
אהובים ורוממו לאל ונתנו ידידים זמרות שירות ותשבחות
ברכות והודאות למלך אל חי ומקום : רם ונשא גדול ונורא משפיל
גאים עדי ארץ ומגביה שפלים עד מרום מוציא אסירים פודה
עניים עוזר דלים העונה לעמו ישראל בעת שועם אליו : תהלות
לאל עליון גאלם ברוך הוא ומברך משה ובני ישראל קה ענו
שירת בשמחה רבה ואמרו כלם :

מי כמכה באלים יהוה מי כמכה נאדר בקד שנוראת הלת עשה פלא:
שירת חדשה שבתו גאולים לשמך הגדול על שפת הים יחד
כלם הודו והמליכו ואמרו יהוה וימלך לעלם ועד : ונאמר
גאלנו יהוה צבאות שמו קדוש ישראל : ברוך אתה יהוה
גאל ישראל :

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך :

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי
אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול
הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים קונה
הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם
למען שמו באהבה :

בעשיית זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים וכתבנו בספר החיים למענה
אלהים חיים :

מלך עוזר ומושיע ומגן : ברוך אתה יהוה מגן אברהם :
אתה גבור לעולם אדני מתיה מתים אתה רב להושיע :

בקץ מוריד הפול : בחורף משיב הרוח ומוריד הגשם :

מכלכל חיים בחסד מתיה מתים ברחמים רבים
סומך גופלים ורופא חולים ומתיר אסורים
ומקים אמונתו לישני עפר מי כמותך בעל גבורות

וְיָמֵי רִוְמָה לְךָ מִלֶּךְ מַמְיֹת וּמִתְיָה וּמִצְמִיחַ יְשׁוּעָה :
 בעשׂוֹת מִי כְמוֹדָה אָב תְּרַחֵמֵן (במִסְפָּסִים וּמִנְחַת שָׁבַת וְנִעִלָה הַרְחָמִים) זִכְרֵךְ
 יִצְוֶרְיוֹ לְחַיִּים בְּרַחֲמִים :

וּנְאֻמֵּן אַתָּה לְהַחְיוֹת מֵתִים : בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ
 מִתְיָה הַמְתִּים :

כַּסֵּפֶ"ן תּוֹרַת כֹּסֵ"ע לְאוֹמְרִים זֶה :

נִקְרִינֶשׁךָ וְנִעְרִינֶשׁךָ בְּנִעֻם שְׁיִיחַ כּוֹד שׁוֹרְפֵי קֹדֶשׁ הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ
 קִדְשָׁה בְּכַתּוּב עַל יַד נְבִיאֶיךָ וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר :
 קֹדֶשׁ | קֹדֶשׁ קֹדֶשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כְלֵהָ אֶרֶץ כְּבוֹדוֹ : לְעַמְתָּם
 מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים : בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְקוֹמוֹ : וּבְדַבְּרֵי קִדְשָׁה
 כְּתוּב לְאֹמַר : יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ :
 אַתָּה קֹדֶשׁ וְשִׁמְךָ קֹדֶשׁ וְקֹדֶשִׁים בְּכָל־יוֹם יִתְלַלְלוּךָ
 פֶּלָה : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הָאֵל הַקְּדוֹשׁ :
 (בעשׂוֹת הַמִּלְכָּה הַקְּדוֹשׁ) :

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת וּמְלַמֵּד לְאַנּוּשׁ בִּינָה :
בְּמִלְאֵי שָׁבַת וּבְמִלְאֵי יו"ט לְאוֹמְרִים זֶה :

אַתָּה חוֹנְנֵתָנוּ לְמוֹדַע תּוֹרָתְךָ • וְתַלְמִידֵנוּ
 לַעֲשׂוֹת חֲקֵי רְצוֹנְךָ וְתַבְדִּיל יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחוּל בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ בֵּין
 יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יָמֵי
 הַמַּעֲשֶׂה • אָבִינוּ מְלַכְנוּ תַחַל עָלֵינוּ הַיָּמִים
 הַבָּאִים לְקִרְאֵתָנוּ לְשָׂרוֹם הַשּׁוֹכִים מִכָּל־חֲטָא
 וּמִנְּקִים מִכָּל־עֲוֹן וּמִדְּבָקִים בִּירְאֵתְךָ :

וְהַגִּבּוֹר מֵאַתָּה חֲכָמָה בִּינָה וְדַעַת : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 חוֹנֵן הַדַּעַת :

הַשִּׁיבָנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתְךָ וְקַרְבָּנוּ מְלַכְנוּ לְעַבְדְּתְךָ
(א) כַּסֵּפֶ"ן ז' א' ב' (ב) תַּחֲסִיל ג' י' ב' (ג) תַּחֲסִיל קמ"א

יְהוָה חוֹדְדֵנוּ

וְהַחַיִּיבֵנוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
הַרוֹצֵה בְּתַשׁוּבָה :

סִלַּח-לָנוּ אֲבִינוּ בִּי תַמְאֵנוּ מִחֹל לָנוּ מִלִּבְנוּ בִּי
פְשַׁעֵנוּ בִּי אֵל טוֹב וְסִלַּח אֶתָּה : בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה חַנוּן הַמְרַבֵּה לְסִלּוּחַ :

רְאֵה נָא בְּעֵינֵינוּ וּרְיִבָה רִיבָנוּ וּנְאֲלָנוּ מִדַּהְרָה לְמַעַן
שְׂמֶךָ בִּי אֵל גּוֹאֵל תּוֹק אֶתָּה : בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל :

בתענית נכור אומר ס"ז כלן עננו •

עֲנֵנוּ יְהוָה עֲנֵנוּ בְּיוֹם צוּם תַּעֲנִיתֵנוּ בִּי בְּצַרָה גְדוֹלָה אֲנַחְנוּ אֶל-תִּפְסֵן אֵל-
רְשָׁעֵנוּ וְאֶל-תִּסְתַּר פְּגַמֵּנוּ וְאֶל-תִּתְעַלֵּם כְּתַחֲנַחְנוּ הַיָּה נָא קְרוֹב
לְשׁוֹעֵתֵנוּ יְהִי נָא חֲסִדְךָ לְנַחֲמֵנוּ טָרַם נִקְרָא אֱלֹהֶיךָ עֲנֵנוּ בְּדַבַּר שְׁנֵאמַר וְהָיָה
טָרַם וְקִרְאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם כְּדַבְּרִים וְאֲנִי אֲשַׁמֵּעַ : בִּי אַתָּה יְהוָה הַעֲוֹנָה
בְּעַת צָרָה פּוֹדֶה וּמַצִּיל בְּכֹל-עֵת צָרָה וְצוּקָה : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַעֲוֹנָה
לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעַת צָרָה :

רַבֵּאֵנוּ יְהוָה וְנִרְפָּא הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִשְׁעָה בִּי תַהֲלִתֵנוּ
אַתָּה • וְהַעֲלֵה אֲרוּכָה וּרְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל-
מִכּוֹתֵינוּ בִּי אֵל מִלֶּךְ רוֹפֵא נִאֲמֵן וּרְחַמֵּן אֶתָּה : בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

בְּרַךְ עֲלֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת-הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֶת כָּל-
מִינֵי תְבוּאַתָּה לְטוֹבָה וְתֵן בְּקִי בְּרִכָּה בְּחַיִּי מֵל
וּמִטָּר לְבִרְכָה עַל פְּנֵי הָאָדָמָה וְשׁוֹבְעֵנוּ מִטַּבֶּךָ וּבְרַךְ
שְׁנַתֵּנוּ בְּשָׁנִים הַטּוֹבוֹת לְבִרְכָה • בִּי אֵל טוֹב וּמְטִיב
אַתָּה וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים :
תִּתְקַע בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל לְתִירוּתֵנוּ וְשֵׂא נִם לְקַבֵּץ גְּלוּתֵינוּ

(א) יִשְׂרָאֵל סָה כַּד . ב) יִמְסִיחַ יְדֵי (כְּבוֹי לְכוּן) . יח"ח וקבצנו

וּקְבַצְנוּ יחד מארבע פּנּוֹת האָרֶץ לְאַרְצֵנוּ : בְּרוּךְ
 אַתָּה יְהוָה מְקַבֵּץ נְדָחוֹ עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

הַשְׂבִּיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרָאשְׁנָה וְיִזְעַצְעֵנוּ כְּבַתְחִלָּה וְהַסֵּר
 מִמֶּנּוּ יָגוֹן וְאַנְחָה וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה יְהוָה

לְבַדְּךָ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים בְּצַדִּיק וּבְמִשְׁפָּט : בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה מֶלֶךְ אוֹתֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט : (בַּעֲשֵׂית הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט) :

וְלִמְלָךְ שִׁנִּים אֱלֹהֵי תִקְוָה וְכָל־הַמַּיִנִּים וְכָל־
 הַיּוֹדִים כְּרָגַע יֵאבְדוּ וְכָל אוֹיְבֶיךָ מִהֲרָה

יִפְרְתוּ וְכָל הַרְשָׁעָה מִהֲרָה תִעַקַר וְהַשִּׁבְרֵי וְהַמַּגֵּר
 וְתַכְנִיעַ בְּמִהֲרָה בְיַמֵּינוּ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה שִׁבְרֵי

אוֹיְבִים וּמְכַנְיַע גֹּדִים :

עַל־הַצְדִּיקִים וְעַל־הַחֲסִידִים וְעַל־זִקְנֵי עַמְּךָ בֵּית
 יִשְׂרָאֵל וְעַל פְּלִיטַת בֵּית סוֹפְרֵיהֶם וְעַל־גְּרֵי הַצְּדִיק

וְעַל־עַמּוֹ יְהוּדֵינוּ יְהוּדֵינוּ גָּאֵר רַחֲמֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְתֵן שִׁבְרֵי טוֹב
 לְכָל־הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בְּאַמֶּת וְשִׁים חֲלֻקְנוּ עִמָּהֶם :

וְלַעֲזוֹלָם לֹא יִבּוֹשׁ כִּי בָּךְ בִּטְחָנוּ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 מִשְׁעֵן וּמִבְטָח לַצְדִּיקִים :

וְלִירוּשָׁלַם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב וְתִשְׁכַּח בְּתוֹכָהּ
 בְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וּכְפָא דָוִד עַבְדְּךָ מִהֲרָה

בְּתוֹכָהּ תִּכְבֵּן * וּבִנְיָה אוֹתָהּ בְּקִרְוֵי בְיַמֵּינוּ בְּנֵן עוֹלָם :
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם :

בַּח"ב לַמַּנְחֵה אֲוֹמְרִים זֶה :

נַח * יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־אֲבְלֵי צִיּוֹן וְאֶת־אֲבְלֵי יְרוּשָׁלַם * וְאֶת־הָעִיר הָאֲבֵלָה
 וְהַתְּרֻבָּה וְהַמְּבוּיָה וְהַשׁוֹמְמָה * הָאֲבֵלָה מְפֹלֵי בְגִיָּה וְהַתְּרֻבָּה
 מְפֹעֲזוֹנוֹתֶיהָ * וְהַמְּבוּיָה מְכַבּוּדָה * וְהַשׁוֹמְמָה מֵאִין יוֹשֵׁב * וְהִיא יוֹשֶׁבֶת

וְדַאשָׁה

(א) יִשְׁטִיב אֶת כָּסֵי בְשׂוּי (שָׁן *) עִיּוֹן לְקַטֵּר כְּסֵלָה כִּימֵן ט' אֵלֶּה ל"א .

שחרית

וְרֹאשֵׁי חֲפוּי כַּאֲשֶׁה עֲקָרָה שְׁלֵא יִלְדָה • וַיְבַלְעֶתָהּ לְגִזְיוֹתָהּ וַיִּרְשָׁוּהָ עֹבְדֵי
 פְּסִילִים • וַיִּמְלִאוּ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְתִרְבִּי • וַיִּהְיֶנּוּ בְּדוֹחַן חֲסִידֵי עֲלִיּוֹן • עַל־
 כֵּן צִיּוֹן בְּמֵר תִּבְכֶּה וִירוּשָׁלַם תִּהְיֶה קוֹלָהּ לְבִי לְבִי עַל חַלְלֵיהֶם מֵעַי מֵעַי
 עַל חַלְלֵיהֶם • כִּי אַתָּה יְהוָה בָּאֵשׁ הִצַּפְתָּהּ וּבָאֵשׁ אַתָּה עָתִיד לְבַנּוֹתָהּ •
 כְּאָמֹר וַאֲנִי אֶהְיֶה־לָּהּ נְאֻם־יְהוָה חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב וּלְכָבוֹד אֶהְיֶה כְּתוֹכָהּ •
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה קִנְיָנָם צִיּוֹן וּבִגְוָה יְרוּשָׁלַם :

אֶת־צִמְח דָּוִד עֲבָדְךָ מִהֲרָה תִצְמַיִח וּמְקַרְנֵנו תִּרְוֵם
 בְּיִשׁוּעָתְךָ כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִיְיָנוּ כָּל־הַיּוֹם : בְּרוּךְ
 אַתָּה יְהוָה מִצְמַיִח קָרְן יִשׁוּעָה :

שְׁמַע קוֹלְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ • אָב תִּרְחַמֵּן רַחֵם עָלֵינוּ
 וּקְבַל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ כִּי אֵל
 שׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת וְתַחֲנוּנִים אַתָּה • וּמְלַפְנֶיךָ מְלַבְנֵנו
 רִיקָם אֶל־תְּשִׁיבֵנוּ : בהענין לאמר יחיד כאן עננו בלא חתימה כי
 אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל־פֶּה : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה :

רִצָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל • וּלְתְּפִלָּתָם שְׁעָה •
 וְהָשִׁב הָעֲבוֹדָה לְדָבִיר בֵּיתְךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל
 וְתְּפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תִקְבַּל בְּרָצוֹן וְתִהְיֶה לְרָצוֹן הַמִּיד
 עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ :

לראש תודע ולחולו של מוסד :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וַיְבָא וַיַּגִּיעַ וַיִּרְאֵה וַיִּרְצָה וַיִּשְׁמַע וַיַּכְרֵם
 וַיִּזְכְּרֵם וַיִּזְכְּרוּ וַיִּזְכְּרוּ וַיִּזְכְּרוּ וַיִּזְכְּרוּ וַיִּזְכְּרוּ וַיִּזְכְּרוּ וַיִּזְכְּרוּ וַיִּזְכְּרוּ
 עֲבָדְךָ וְזַכְרוֹן יְרוּשָׁלַם עִיר קִדְשְׁךָ וְזַכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בְּיַם יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ
 לְפִלְיִטָה לְמִזְבֵּחַ לְחֵן וּלְחַמֵּד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם בְּיּוֹם
 גְּרַמֵּשׁ תּוֹדַע רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ | נִסְחָה חַג הַמִּצְוֹת | נִסְכּוֹת חַג הַסִּבּוֹת
 הַזֶּה : וּמְקַרְנֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְמִזְבֵּחַ וּפְקַדְנֵנוּ בּוֹ לְבָרְכָהּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ
 בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים : וּבְדָבָר יִשׁוּעָה וּרְחֻמִּים חוּם וְחַנּוּן וְרַחֵם עָלֵינוּ
 וְהוֹשִׁיעֵנוּ

שחרית

כח

והושיענו פי אללה עינינו • פי אל מלך חנון ורחום אמתה :
ותחזינה עינינו בשוכה לציון ברחמים : ברוך אתה יהוה
המתחזיר שכינתו לציון :

מודים דרבנן

מודים אנחנו לך שאמתה הוא
יהוה אלהינו ואלהי
אבותינו אלהי כל־בשר יוצרנו
יוצר בראשית פרכות והודאות
לשמה הגדול ותקדוש על
שהחייטנו וקנמתנו בן החינו
ותקומנו ותאסוף גליותינו
לחצרות קדשה וגשוב אלהי
לשמור הקיה ולעשות רצונה
ולעבדה בלבב שלם על שאנו
מודים לך : ברוך אל ההודאות :

מודים אנחנו לך שאמתה
הוא יהוה אלהינו
ואלהי אבותינו לעולם ועד
צור חיינו כגון ישענו אמתה
הוא לדור ודור נודה לך
ונספר תהלתך על חיינו
המסורים בידך ועל נשמותינו
הפקידות לך ועל נפיה
שבכל־יום עמנו ועל

נפלאותיה ומובותיה שבכל־עת ערב ובקר וצהריים
השוב כי לא־כלו רחמיך המרחם כי לא־תמו חסדיך
כי מעולם קיינו לך :

בחנוכה ובטורים אומרים כגון ועל הנסים :

ועל הנסים ועל הפרקן ועל הגבורות ועל התשועות
ועל הנפלאות שעשית לאבותינו בימים ההם
בזמן הזה :

לפניהם
בימי כדרכי ואסתר
בשושן הבירה
בשעמד עליהם המון־רשע
בקיש להשמיר להרג
ולאבד את־כל־היהודים
בנער ועד־זמן סוף ונשים
ביום אחד בשלשה עשר
לחדש

לחניה
בימי מתתיהו בן־יוחנן כהן גדול חשמונאי
ובניו בשעמדה מלכות יון הרשעה על
עמך ישראל להשביחם הורחה ולהעבירם
מחני רצונה ואמה ברחמיך הרבים עמדת
להם בעת צרתם רבם את־ריבם בנת את
דינם נקמת את־נקמתם מסרת גבורים ביד
תלשים ורבים ביד מעטים וממאים ביד
טהורים

^{למרים} לה' ^{למרים} שגים עשיר הוא
 ה' ה' ארד ושללם לבו
 ואמה ברחמה הרבים
 הפרת את עצמו וקלקלם
 את מחשבתו והשבות
 לו גמולו בראשו ותלו
 אותו ואת בניו על העץ :
^{לדנוכה} מהורים ורשעים ביר צדיקים ונדים ביר עוסק
 תורתה וקה עשית שם גדול וקדוש בעולמה
 ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופרקן
 כהיום הזה ואחר כך באו בניו לדביר ביתה
 ופנו את היכלה ומהרו את מקדשה ותדלוקו
 גרות כהצרות קדשה וקבעו שמונת ימי
 הנכה אלו להודות ולהלל לשמה הגדול :

ועל כלם יתברך ויתרום ויתנשא שמה גדולנו
 תמיד לעולם ועד :

בעשיית וכתוב לחיים טובים כל בני בריהו :

וכל החיים יודוך סלה ויהללו שמה הגדול לעולם
 כי טוב (האר) ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב :
 ברוך אתה יהוה הטוב שמה וקה נאה להודות :

לש"ץ אלהינו ואלהי אבותינו בברכה המושלשת בתורה הכתובה
 על ידי משה עבדך האמורה מפי אהרן ובניו כהנים עם
 קדושה באמור : יברכה יהוה וישמרה : אמר יאר יהוה לפניו אליה ויהנה : אמ
 ישא יהוה לפניו אלה וישם לה שלום : אמ

שים שלום טובה וברכה חיים חן וחסד ורחמים
 עלינו ועל כל ישראל עמך ברכנו אבינו כלנו
 באחד באור פניך כי באור פניך נתת לנו יהוה
 אלהינו תורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה
 ורחמים ותיים ושלוש ומיב בעיניך לברך את עמך
 ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך :

^{בעשיית} ובספר חיים ברכה ושלוש ופרנסה טובה ישועה ונחמה ונרות
 טובות נזכר ונכתב לפניך אנתנו וכל עמך בית ישראל
 לחיים טובים ולשלום :

ברוך אתה יהוה המברך את עמו ישראל בשלום :

יהוה לרצון | אֲמַרְיִפִּי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְנֹאֲלִי :

אֱלֹהֵי נַצּוּר רִשׁוֹנֵי מַדְעָ וּשְׁפָטֵי מִדְבַר כְּרָמָה וְלִמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי תְרוּם וְנַפְשֵׁי
בְּעַפְרָ לְכָל הַהִיָּה פָתַח לְבִי בְּתוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ הַרְדּוּף נַפְשִׁי וְכָל־
סַחֲוֹשִׁים עַל־רַעַה מְהֵרָה הִפֵּר עֲצָתָם וּבְקִדְקֵל טַחֲשֻׁבְתָּם : יְהוּ כַּמֶּזֶן לְפָנֶיךָ
רוּחַ וּמִלְאָה יְהוָה דַּחָה : לְמַעַן יִחַלְצֶנּוּ וְיִרְחֶקֶה הַיְשׁוּעָה יְמִינֶךָ וְעַנְגִּי : עֲשֵׂה
לְמַעַן שְׂמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תוֹרָתְךָ : עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשִׁתְּךָ :
יהוה לרצון | אֲמַרְיִפִּי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְנֹאֲלִי : עֲשֵׂה שְׁלוֹם
(כַּמְשִׁיחַ הַשְׁלוֹם) בְּמִרוֹכְזוֹ הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאֶמְרוּ אָמֵן :
יְהוּ רַצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיבֵנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמִתְרָה בְּיָמֵינוּ
וְתָן חֲלָקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ :

ברכת כהנים

בְּהַגֵּנוּ כָּל־מִדְּעוֹת אֵלֶּךָ שְׁאִין נִסְחָאִים כְּפִים אֵלֶּךָ צוּרִי שְׁלוֹם שְׁרוּים נִשְׁמַחַת יוֹם וּנְשָׂאִים כְּפִים
בְּנִסְחָף אִפְּיֵךָ חַל נִשְׁכַּחַת וְכֵן יוֹהֲבִי • לְכַחֲלֵנָה יִשְׁקָר כָּל כֶּסֶן מִמִּקְוֵמוּ כַּשְׁמַחֲחִיל הַשֵּׁץ רֵאֵה •
אֵם אִיטוּ שׁוֹקֵר נִגְלוּ קוֹדֵם שְׁמִיִּים הַשֵּׁץ נִרְכַּח עֲבוּדָה שׁוֹב אִיטוּ עוֹלָה • אַחַר שְׁעַט טוֹדִים עִם
הַשֵּׁץ יֵאֱמָרוּ חֲפֵלָה ז :

יְהוּ רַצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שְׁתַּהַר הַבְּרָכָה הַזֹּאת
שִׁצְוִיתָנוּ לְבָרְךָ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרָכָה שְׁלֵמָה שְׁלֵא יְהוָה בָּהּ
מְבִשֵׁל וְעוֹן מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם :

יֵאֱרִיבֵם זֶה שִׁנְמוֹר הַשֵּׁץ הַנִּרְכַּח כְּדִי שִׁעַט הַנְּצוּר אֲמֵן עַל שְׁחִיטָה :

יֵאֱמָרוּ הַמְּקָרָא אִיטוּ בְּרַכְטוּ וְכוּ' עַד שְׁמִינֵעַ לְחִיבַת כְּהֵנִים וּכְשִׁמְנֵיעַ לְכַהֲנִים קוֹרָא נִקְוֹל רַם
בְּתַנְיִים וְהוּא קְרִיאָה לְכַהֲנִים וְאֶחָד מִסִּיִּים וְאֹמֵר עִם קְדוּשָׁה בְּאִמּוֹר
וּכְכַהֲנִים מַחֲזִירִים פְּנִיבֵם כְּלַטֵּי הַעַם וּמִנְרַכִּין :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְּמִקְדָּשְׁתוֹ
שְׁלֵא־אֵהָרֵן וְצִנְנוּ לְבָרְךָ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה : אָמֵן
וּמְקָרָא לְהַס כַּל מַלְה וּמַלְה :

אִין רַשְׁאִין לְהַחֲחִיל יִבְרַךְ עַד שִׁכְלָה אֲמֵן מַסִּי כָּל הַנְּצוּר • וְאִין כְּכַהֲנִים רַשְׁאִין לְהַחֲחִיל בְּחִיבָה
עַד שְׁחֲלָה מַסִּי הַמְּקָרָא • וְאִין הַנְּצוּר עוֹנִים אֲמֵן עַד שְׁחֲלָה הַנִּרְכַּח מַסִּי כְּכַהֲנִים :
עִם שְׁאֲחִירֵי כְּכַהֲנִים אִינִים כְּכָל־נִרְכַּח • אֲבָל מִלְּפִיבֵם וּמִנְדִּיבֵם אִפְּיֵנוּ מַחֲוִיבָה שֶׁל נִרְזַל אִינֵה מִסְּפַקַת
בֵּין יִשְׂרָאֵל לְכַהֲנִים שְׁבַע־מֵיִם רַק שִׁיחֻזֵּרוּ פְּנִיבֵם נֶגַד פְּנֵי כְּכַהֲנִים וְלֹא שִׁיחֻזֵּרוּ פְּנִיבֵם אִינֵה
וְהִנֵּה שִׁנְיִב אִינֵה אֵלֶּךָ פְּנִיבֵם כְּנֶגַד פְּנִיבֵם : וְלִרְדִּיךָ לְשִׁמּוֹת וְלִסְיָן לְנִרְכַּחֲתָם : וְאִין לֹאֵר הַפְּסָקִים רַק
הַרְבֵּשׁ עֲשֵׂה שְׁמַנְנִים :

יְבָרְכֶךָ יְהוָה • וְיִשְׁמְרֶךָ : אָמֵן יָאֵר יְהוָה • פְּנִינֵי •

אלך

(א) פְּנִיבֵם יֵי קוֹ (ב) עַל לֵב הַ כֵּ . (ג) עַל הַ כֵּ . (ד) נִמְדְּלוּ כְּדֵ . כַּס .

אלהיך • ויתנך : אמן • ישא • יהוה • פניו • אליך •
וישם • לך • שלום : אמן

בשעה שסכהנים מנגנים חיצות וישם לך שלום יאמר זה :

רבנו של-עולם אגני שלך וחלומותי שלך חלום חלמתי ואיני
יודע מה-הוא יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי
שיהיו כל-חלומותי עלי ועל כל-ישראל לטובה בין חלומות
שחלמתי על אחרים ובין שחלמתי על עצמי ובין שחלמתי אחרים
עלי אם טובים הם חזקים ואמצים ויתקיימו בי ובהם בחלומותי
של יוסף הצדיק • ואם צריכים רפואה רפאים פתוקייהו מלך
יהודה מחליו וכמרים הנביאה מצרעתה • ובנעמן מצרעתו וכמי
מרה על-ידי משה רבינו וכמי יריחו על-ידי אלישע ובשם
שהפכת את-מללת בלעם הרשע מקללה לברכה כן תהפך כל-
חלומותי עלי ועל כל-ישראל לטובה ותשמרני ותחנני ותרגני :

אחר הדוכן אסרים ובהנים זה

רבנו של-עולם עשינו מה-שגורת עלינו
עשה אתה עמנו כמו שהבטרתנו :
השקיפה ממעון קדשך מן-השמים וברך
את-עמך את ישראל ואת האדמה אשר
נתתה לנו באשר נשבעת לאבותינו ארץ
זבת חלב ודבש :

אחר הדוכן אסרים הקהל זה

אדיר בפרום שוכן בגבורה
אתה שלום ושמה
שלום יהי רצון מלפניך
שחשים עלינו ועל כל-עמך
בית ישראל חיים וברכה
למשמרת שלום :

אחר שמונה עשרה בשחרית ובמנחה יאמר וילוי :

אלהינו ואלהי אבותינו תבא לפניך תפלתנו ואל תתעלם
מתחנתנו שאין אנו עזי פנים וקשי ערף לומר לפניך
יהוה אלהינו ואלהי אבותינו צדיקים אנחנו ולא תמאנו אבל
אנחנו ואבותינו תמאנו :

אשמנו • בנרנו • גזלנו • דברנו דפי : העוינו • והרשענו •
זרנו • תמסנו • טפלנו שקר : יעצנו רע • בזבנו • רצנו •
מדרנו • נאצנו • סררנו • עוינו • פשענו • צררנו • קשינו ערף :
רשענו • שחתנו • תעבנו • העינו • תעלתענו : סרנו ממצותיך

וממשפטיו

רחח

(א) נכונ 1 כ. 2. (ב) דברים 10 כ.

וּמִשְׁפָּטֶיךָ הַמְּזוּבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ : וְאַתָּה צְדִיק עַל כָּל־הַבָּא
עָלֵינוּ כִּי־אִמַּת עֲשִׂיתָ וְאַנְחֵנוּ הִרְשָׁעֵנוּ :

אֵל אֲרֶךְ אַפַּיִם אַתָּה וּבַעַל הַרְחָמִים נִקְרָאתָ וְדַרְךְ תְּשׁוּבָה
הַזֵּהִיתָ * גִּדְלַת רַחֲמֶיךָ וְחֶסְדֶּיךָ תִּזְכּוֹר הַיּוֹם וּבְכַל־יּוֹם לְזֵרַע
יִדְיָיִךָ * הִפְּנֵן אֱלֵינוּ בְּרַחֲמִים * כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הַרְחָמִים *
בְּתַתְּנוֹן וּבַתְּפִלָּה פָּנֶיךָ נִקְדָּם * כַּהוֹדֵעַתָּ לַעֲנִיו מִקִּדְּם * מִתְרוֹן
אִפְּךָ שׁוֹב * כְּמוֹ בְּתוֹרְתְךָ כְּתוּב * וּבְצֶל כְּנַפְיֶךָ נִחְסָה וְנִתְלוֹנָן *
כִּיֹּם וַיִּרְדַּ יְהוָה בָּעֵנָן : תַּעֲבוֹר עַל פְּשַׁע וְתִמְחָה אִשָּׁם * כִּיֹּם
וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם * תִּפְּזוֹן שׁוֹעֲתָנוּ וְתִקְשִׁיב מִנוּ מֵאִמֵּר * כִּיֹּם
וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה וְשָׁם נִאֶמַר :

וַיַּעֲבֹר יְהוָה | עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהוָה | יְהוָה אֵל רַחוּם
וְחַנוּן אֲרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְאַמֶּת : נִצֵּר חֶסֶד
לְאַלְפִים נִשְׂא עֵז וּפְשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקְיָה :

רַחוּם וְחַנוּן חֲטָאָנוּ לְכַנְיָה רַחַם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ :
* לְדוֹד אֱלִיָּה יְהוָה נִפְשֵׁי אִשָּׁא : ב אֱלֹהֵי בְּךָ בְּמַחְתִּי אֱלֹהֵי אֲבוֹשָׁה
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל : ג גַּם כָּל־קִנְיָה לֹא יִבְשׁוּ יִבְשׁוּ
הַבּוֹגְדִים רִיקָם : ד דְּרַכְיָה יְהוָה הוֹדִיעֵנִי אֲרַחֲוִיתִיךָ לְמִדְּנִי :
ה הַדְרִיכֵנִי בְּאַמְתְּךָ | וְלִמְדֵנִי כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲרַחֲוִיתִי
כָּל־הַיּוֹם : ו זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וְחֶסְדֶּיךָ כִּי מַעֲוֹלָם הֵמָּה : ז חַטָּאוֹת
נִעֲוִירִי | וּפְשַׁעֵי אֱלֹהֵי־תִזְכּוֹר כְּחֶסְדֶּיךָ זְכַר־לִי אַתָּה לְמַעַן טוֹבָה יְהוָה :
ח טוֹב־וַיִּשְׂרַ יְהוָה עַל־כֵּן יוֹרָה חַטָּאִים בְּדַרְךְ : ט יִדְרֶךְ עֲנׁוּיִם
כְּמִשְׁפָּט וַיִּלְמַד עֲנׁוּיִם דַּרְכּוֹ : י כָּל־אֲרַחֲוֹת יְהוָה חֶסֶד וְאַמֶּת
לְנִצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדוּתוֹ : יא לְמַעַן־שִׂמְךָ יְהוָה וְסִלַּחְתָּ לַעֲוֹנֵי כִּי־רַב־
הוּא : יב מִיָּזָה הָאִישׁ יִרְא יְהוָה יוֹרְגוּ בְּדַרְךָ יִבְתָּר : יג נִפְשׁוּ
כְּטוֹב תִּלְוִן וְדַעוּ יִירַשׁ אֶרֶץ : יד סוֹד יְהוָה לִירְאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם :
טו עֵינֵי תִמְיֵד אֱלֹהֵי־יְהוָה כִּי הוּא־יִוָּצֵא מִקְּרִשְׁתֵּי רִגְלֵי : טז פְּנֵה אֵלֵי
וְחַנְּנֵי כִּי־תִחַד וְעֵנִי אָנֹכִי : יז צְרוֹת לְבָבִי תִרְחִיבוּ מִמְּצוּקוֹתַי
הוֹצִיאֵנִי : יח רְאֵה עֲנִיוֹ וְעַמְלֵי וְשֵׂא לְכָל־חַטָּאוֹתַי : יט רְאֵה־אֱיֹבֵי כִּי־

(א) נחמיוס ט ג. ג. (ב) שמואל דל. ו. ג. (ג) שם דל. ו. ד. (ד) פסלום פס. רבו

רבו ושנאת המס שנאנני : כשמרה נפשי והצילני אל אבול פיר
 חסיתי בך : כא תס'וישר יצרוני פי כויתיקה : כב פדה אלהים את
 ישראל מכל צרותיו : והוא יפדה את ישראל מכל עונותיו :

לשני וחמישי

והוא רחום ו יכפר עון ולא ישתית והרבה להשיב
 אפו ולא יעיר כל חמתו : אתה יהוה לא תכלא
 רחמיה ממוני חסדה ואמתה תמיד יצרוני : הושיענו ו
 יהוה אלהינו וקבצנו מן הגוים להודות לשם קדשך
 להשתבח בתהלתה : אם עונות תשמרה אדני מי
 יעמד : כיעקה הסליחה למען תורא : לא בחטאינו
 תעשה לנו ולא בעונותינו תגמול עלינו : אם עוננו
 ענו בני יהוה עשה למען שמך : זכר רחמיה יהוה
 וחסדה כי מעולם המה : יענו יהוה ביום צרה ישגנו
 שם ו אלהי יעקב : יהוה הושיעה תמלך יענו ביום
 קראנו : אבינו מלכנו חנונו וענונו כי אין בנו מעשים
 עשה עמנו צדקה למען שמך : ועתה אדני אלהינו
 אשר הוצאת את עמך מארץ מצרים ביד חזקה
 ותעשלה שם ביום הזה חטאינו רשענו : אדני ככל
 צדקתך ישבנא אפק וחסדה מעירך ירושלם תר
 קדשך כי בחטאינו ובעונות אבתנו ירושלם ועמך
 לחרפה לכל סביבתנו : ועתה אשמע אלהינו אל
 תפלת עבדך ואל תחננונו והאר פניה על מקדשך
 השמים למען אדני :

(א) תהלים קל ח. (ב) שם עח לח. (ג) שם מ"ב. (ד) שם ק"ח. (ה) שם ק"ב. (ו) שם ק"ד. (ז) ירמיהו ד' י.

הַמִּטָּה אֱלֹהֵי | אֲזַנְךָ וּשְׁמֹעַ פְּקֻדֹתַי עֵינֶיךָ וּרְאֵה שְׁמֵמֹתַינִי וְהַעִיר
 אֲשֶׁר-נִקְרָא שְׁמֶךָ עָלַיָּהּ כִּי | לֹא עַל-צַדִּיקוֹתַינִי אֲנַחְנוּ
 מִפְּלִילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל-רַחֲמֶיךָ תִּרְבִּים : אֲדַנִּי | שְׁמַעַה
 אֲדַנִּי | סִלְחָה אֲדַנִּי הַקְּשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אֱלֹהֵי-אֲתָר לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵי
 כִּי-שְׁמֶךָ נִקְרָא עַל-עִירְךָ וְעַל-עַמְּךָ : אָבִינוּ אָב תִּרְחֹמֵן תִּרְאֵנוּ
 אוֹת לְמוֹבָה וּקְבִץ נְפוּצוֹתַינִי מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ וּפְרוּ וַיִּדְעוּ
 כְּלֵי-הַגּוֹיִם כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ : וְעַתָּה יְהוָה אָבִינוּ אַתָּה אֲנַחְנוּ
 הַחֲמֵר וְאַתָּה יוֹצֵרֵנוּ וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ כָּלֵנוּ : אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ צוּרֵנוּ
 וְנוֹאֲלָנוּ : תּוֹסֵה יְהוָה עַל-עַמְּךָ וְאֱלֹהֵי-תִתֵּן נַחֲלָתְךָ לְהַרְפָּה לְמִשְׁלַל
 בָּם גּוֹיִם לְמַה יֹּאמְרוּ בְּעַמִּים אֵיךְ אֱלֹהֵיהֶם : יִדְעֵנוּ כִּי תִטְאֵנוּ
 וְאִין מִי יַעֲמֹד בְּעַדְנוּ אֵלָּא שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל יַעֲמֹד-לָנוּ בַּעַת צָרָה :
 כִּרְחֵם אָב עַל-בָּנָיִם כֵּן תִּרְחֵם יְהוָה עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ :
 חֲמוּל עַל-עַמְּךָ רַחֵם עַל-נַחֲלָתְךָ חוֹסֵה-נָא פְּרוּב רַחֲמֶיךָ חַנּוּן
 וְעַנּוּן כִּי לָךְ יְהוָה הַצְּדָקָה עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת בְּכָל-עַת : תִּכְטַּנָּא
 וְהוֹשִׁיעָה צֹאן מִרְעִיתְךָ וְאֱלֹהֵי-מִשְׁלַבְּנֵי קִצְפָּךְ כִּי לָךְ יְהוָה הַיְשׁוּעָה
 בְּךָ תִּזְחַלְתָּנוּ אֱלֹהֵי סִלְיֹת אֲנָא סִלְחֵנָא כִּי אֵל טוֹב וְסִלַּח אַתָּה :
אֲנָא מִלֶּךְ חַנּוּן וְרַחוּם זְכוּר וְהִבְטַלְבְּרִית בֵּין תִּבְתְּרִים
וְתִרְאֵה לְפָנֶיךָ עֲקֻדַת יְחִיד וּלְמַעַן יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ
אֶל-תַּעֲזֹבֵנוּ אָבִינוּ וְאֶל-תִּטְשֵׁנוּ מִלְּכֵנוּ וְאֶל-תִּשְׁכַּחְנוּ
יּוֹצְרֵנוּ וְאֶל-תַּעֲשׂ עַמְּנוּ כְּלָה כְּחַטְאֵתַינִי בְּגִלוּתֵנוּ כִּי
אֵל מִלֶּךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה :

אִין כְּמוֹךְ חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אִין כְּמוֹךְ אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם
 וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת הוֹשִׁיעֵנו וְרַחֲמֵנוּ מִרְעַשׂ וּמִרְגֵז הַצִּיָּלָנוּ :
 זְכֹר לְעַבְדֶּיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אֱלֹהֵינוּ
 וְאֶל-רִשְׁעֵנוּ וְאֶל-חַטְאֵתֵנוּ : שׁוּב מִתְרוֹן אַפְּךָ וְהַנְחֵם עַל-תְּרַעָה
 לְעַמְּךָ : וְהִסֵּר מִמֶּנּוּ מִכַּת הַמּוֹת כִּי רַחוּם אַתָּה : כִּי כֵן דִּרְבָּךְ
 עֲשֵׂה חֶסֶד חֲנּוּם בְּכָל-דּוֹר וְדוֹר : אֲנָא | יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא אֲנָא

(א) וְיִלָּא פ' ע' (ב) ע' ע' פ' (ג) יִבְרִיחַ כ' ו' (ד) וְיִלָּא כ' י' (ה) דְנִרְחֵם ע' כ' (ו) כְּטַנְיָ (ז) שְׁמַעַה ל' י'

יְהוָה הַצְלִיחָה נָא : אֲנִי יְהוָה עֲנֵנוּ בַיּוֹם קְרָאנוּ : לֵךְ יְהוָה קִבְּנוּ •
 לֵךְ יְהוָה הַבְּיָנוּ • לֵךְ יְהוָה נִחַל • אֶל־תַּחֲשֵׁה וּתְעַנְנוּ כִּי נֶאֱמַר גּוֹיִם
 אֲבָדָה תִּקְוַתְם כָּל־בְּרֵךְ לֵךְ תִּכְרַע וְכָל־קוֹמָה לִפְנֵיךְ תִּשְׁתַּחֲוֶה :
 הַפּוֹתַח יָד בַּת־שׁוּבָה לְקַבֵּל פּוֹשְׁעִים וְחַטָּאִים נִבְהַלָה
 נַפְשֵׁנוּ מְרוֹב עֲצָבוֹנֵנוּ אֶל־תִּשְׁכַּחְנוּ נִצַּח קוֹמָה
 וְהוֹשִׁיעֵנוּ וְאֶל־תִּשְׁפּוֹךְ תְּרוֹנֶךָ עָלֵינוּ כִּי אֲנִי־נִנוּ עִמָּךְ בְּנֵי
 בְרִיתֶךָ : עוֹרְרָה גְבוּרָתְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׂמִיךָ וְאֶל־
 יַמְעִמוּ לִפְנֵיךְ תִּלְאוּתֵינוּ מִיָּד יִקְדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ בָּעַת
 צָרָתְנוּ לֹא לְמַעַנְנוּ אֶלָּא לְמַעַנְךָ פֶּעַל וְאֶל תִּשְׁחִית
 אֶת־זִכְרֵךְ שְׂאִרֵינוּ כִּי לֵךְ מִיַּחֲלוֹת עֵינֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ
 חַנוּן וְרַחוּם אַתָּה : וּזְכוֹר עֲדוּתֵינוּ בְּכָל־יוֹם תְּמוִד
 אוֹמְרִים פְּעָמִים בְּאַהֲבָה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 יְהוָה אֶחָד :

יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּב מִחֲרוֹן אַפֶּיךָ וְתִנְחַם עַל־
 הָרָעָה לְעַמְּךָ :

הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה כִּי הֵינּוּ לַעַג וְקִלְס בְּגוֹיִם נַחֲשָׁבְנוּ כְּצֹאן
 לְטִבַּח יוֹבֵל לְהַרְוֹג וּלְאֶבֶד וּלְמַכָּה וּלְתַרְפֵּה :

וּבְכָל־זֹאת שְׂמִיךָ לֹא שָׁכַחְנוּ נָא אֶל־תִּשְׁכַּחְנוּ : יְהוָה
 זָרוּם אוֹמְרִים אֵין תּוֹחֵלֶת וְתִקְוָה • חוֹן אוֹם לְשִׂמְךָ מְקַנָּה • מְהוֹר
 יִשְׁעֵתְנוּ קִרְבָּה • יִגְעֵנוּ וְלֹא הוֹנַח לָנוּ רַחֲמֶיךָ יִכְבְּשׁוּ
 אֶת־פַּעֲסֶךָ מֵעָלֵינוּ :

אֲנִי שׁוּב מִחֲרוֹנֶךָ וְרַחֵם סְגֻלָּה אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ : יְהוָה
 חוֹסֵה יְהוָה עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ • וְאֶל־תִּתְּנֵנוּ בְּיַד אֲכָזְרִים לְפָה
 יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אֵיזֶה־נָּא אֱלֹהֵיהֶם • לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה עִמָּנוּ חֶסֶד
 וְאֶל־תִּאָחֵר :

אֲנִי שׁוּב מִחֲרוֹנֶךָ וְרַחֵם סְגֻלָּה אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ : יְהוָה
 קִלְט

קוֹלְנוּ תִשְׁמַע וְתַחֲזַן וְאֶל־תִּשְׁנֵנוּ בְיַד אֹיְבֵינוּ לְמַחֲזֹת אֶת־
שְׁמֵנוּ * זְכוֹר אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאֲבוֹתֵינוּ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם
אֲרָבָה אֶת־יִזְרַעְכֶם וְעַתָּה נִשְׁאַרְנוּ מֵעַט מִתְרַבָּה :

וּבְכָל־זֹאת שְׁמִיךָ לֹא שָׁכַחְנוּ נָא אֶל־תִּשְׁכַּחְנוּ : יְהוָה
עֲזָרְנוּ ! אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲלֵה־בָר כְּבוֹד־שְׁמִיךָ וְהַצִּילְנוּ וּכְפַר עַל־
חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמִיךָ :

יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּב מִחֲרוֹן אַפֶּיךָ וְהִנָּחֵם עַל־
הַרְעָה לְעַמֶּיךָ :

שׁוּמֵר יִשְׂרָאֵל שְׁמוֹר שְׂאֵרֵי־ת יִשְׂרָאֵל וְאֶל־יֵאֱבֹד יִשְׂרָאֵל
הַאֲמֹרִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל :

שׁוּמֵר גְּזֵי אֶחָד שְׁמוֹר שְׂאֵרֵי־ת עִם אֶחָד וְאֶל־יֵאֱבֹד גְּזֵי אֶחָד
הַמִּיחָדִים שְׁמִיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד :

שׁוּמֵר גְּזֵי קְדוּשַׁת שְׁמוֹר שְׂאֵרֵי־ת עִם קְדוּשַׁת וְאֶל־יֵאֱבֹד גְּזֵי קְדוּשַׁת
הַמִּשְׁלֵשִׁים בְּשָׁלֹשׁ קְדוּשׁוֹת לְקְדוּשַׁת : מִתְרַבָּה בְּרַחֲמִים
וּמִתְפַּיִם בְּתַחֲנוּגִים הַתְרַבָּה וְהַתְפַּיִם לְדוֹר עָנִי כִּי אֵין עֲזָרָה :

פ"ג מה שמוסיפין בשני ובחמישי :

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי אֲבִינוּ אֶתָּה : אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֱלֹהִים
אֶתָּה : אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי רַחֵם עָלֵינוּ : אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי חַנּוּן
וְעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וְחַסֵּד לְמַעַן שְׁמִיךָ
הַגָּדוֹל וְהוֹשִׁיעֵנו :

וְאַנְחָנוּ לֹא גִדַע מִה־נַּעֲשֶׂה כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ : זְכוֹר רַחֲמֶיךָ
יְהוָה וְחַסְדֶיךָ כִּי מַעֲלֶם הַמָּה : יְהִי־חַסְדֶיךָ
יְהוָה עָלֵינוּ כְּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ : אֶל־תִּזְכֹּר־לָנוּ עֲוֹנוֹת
רֵאשׁוֹנִים מִחַר יִקְדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דָלוּנוּ מְאֹד : תִּנְחַנוּ
יְהוָה תִּנְחַנוּ בִּי־רַב שְׁבַעְנוּ בּוֹז : בְּרָגְנוּ רַחֵם תִּזְכֹּר :
בְּרָגְנוּ עַקְדָה תִּזְכֹּר : בְּרָגְנוּ תַמְיָמוֹת תִּזְכֹּר : בְּרָגְנוּ

אהבה

(*) הכלול עם פ. ב. דכ"ב כ"י (ג) הכלול כסו (ד) שם לג ככ. ה) שם עכ ח. ו) שם קכג ג. ז) מנקק ג ב

אתְּבֹה תִזְכּוֹר : יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמַּלְךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם-
 קָרָאֵנוּ : כִּי־הוּא יָדַע יִצְרָנוּ זְכוֹר כִּי־עָפָר אָנֹחֵנוּ :
 עֲזָרְנוּ וְאֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שִׁמְךָ וְהַצִּילֵנוּ
 וּכְפַר עַל־חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שִׁמְךָ :

כס"ז אומר חצי קדוש

וַיִּתְגַּדַּל וַיִּתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ רַבָּא אַסּוֹן : בְּעֶלְמָא דִּי־בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיַּמְלִיקָהּ
 מַלְכוּתָהּ וַיַּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ * אַסּוֹן : בְּתַיִּיכוֹן וּבְיַמִּיכוֹן
 וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַנְלָא וּבְזַמַּן קָרִיב וְאָמְרוּ אַמֵּן : יְהוּא שִׁמְךָ רַבָּא
 מְבָרַךְ לְעַלְמֵי וְלְעַמֵּי עַלְמָיָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמַם וַיִּתְנַשֵּׂא
 וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שִׁמְךָ דְקוֹדֶשְׁךָ בְּרִיךְ הוּא * אַסּוֹן : לְעֵילָא מִן כָּל
 בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא הוֹשִׁיבְתָּא וְנִתְמַתָּא בְּאַמֵּינָן בְּעֶלְמָא וְאָמְרוּ אַמֵּן :

ל שני וחמישי

סִין אומרים אל אחד אפים לא נר"ח ולא נחוכה וטרים קסן וגדול ב' ימים ולא בע"ס וס"ב :
 אֵל אֱלֹהֵי אַפִּים וְרַב־חַסֵּד וְאַמֶּת : אֵל־בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנוּ חוֹסֶה יְהוָה עַל־עַמְּךָ
 וְהוֹשִׁיעֵנוּ מִכָּל־דָּע הַמָּאֵנוּ לֵךְ אֲרוֹן * סְלַח־נָא כְרוֹב רַבְמִיךָ אֵל :

כספתחין כארון יאמרו סקבל :

וַיְהִי בְנִסְעֵי הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה ! יְהוָה וַיַּפְעֹנוּ
 אִיבֶיךָ וַיִּנָּסוּ מִשְׁנֵאֵיךָ מִפְּנֵיךָ : כִּי מַצִּיּוֹן תֵּצֵא
 תוֹרָה וּדְבַר־יְהוָה מִירוּשָׁלַם :

בְּרִיךְ שְׁנַתֵּן תוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקֹדֶשְׁתוֹ :

בְּרִיךְ שִׁמְיָה דְמֵרָא עַלְמָא בְּרִיךְ כְּתִיבָהּ וְאַתְרָהּ יְהוּא רַעוּתָהּ עַם
 עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְעַלְמֵי וּפּוֹרְקָן יְמִינָהּ אֲחִיוֵי לְעַמְּךָ בְּבֵי
 מִקְדְּשֶׁךָ : וְלֹא־מִטְוִי לָנָא מְטוּב נְהוּרָה וְלִקְבֵּל צְלוּתָנָא בְּרַחֲמֵינָן
 יְהוּא רַעוּא קְדֻמָּךְ דְּתוֹרִיךָ לָן חֵיין בְּטִיבוּ וְלִהוּי אָנָּא פְקִידָא בְּגוּ
 צְדִיקָיָא לְמַרְחָם עָלֵי וְלִמְנַטְר יְתִי וַיִּת כְּלִי־דֵי לֵי וְדֵי לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
 אָנְתָּ הוּא זֶן לְכֵלָא וּמְפָרְנָם לְכֵלָא אָנְתָּ הוּא שְׁלִיט עַל כָּלָא אָנְתָּ
 הוּא דְשְׁלִיט עַל מַלְכֵיָא וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הוּא אָנָּא עֲבָדָא

דקדושא

(א) ספלים ב"י. (ב) כס"ז י"ד. (ג) כס"ב ס"ב. (ד) כס"ה (ד"ו). (ה) כס"ה (ד"ו). (ו) ישי"ב כ"ב. (ז) רד"ה

דְּקוֹדֵשׁ אֲבִירֵי הַיָּם וְדִבְרֵי הַיָּבֵשׁ וְדִבְרֵי הַיָּבֵשׁ וְדִבְרֵי הַיָּבֵשׁ : כָּכָל
 עֵדוּ וְעֵדוּ לֹא עַל אֱלֹהֵי רְחִימָנוּ וְלֹא עַל בַּר אֱלֹהֵינוּ סְמִיכָנוּ :
 אֵלֹהֵינוּ בְּאֵלֵינוּ דְּשִׁמְיָנוּ דְּהוּא אֱלֹהֵינוּ קְשׁוּמֵינוּ * וְאֱלֹהֵינוּ קְשׁוּמֵינוּ *
 וְנִבְיָאֵינוּ קְשׁוּמֵינוּ * וּמְסִנָּנוּ לְמַעַבְדֵינוּ מִבְּנֵינוּ וְקְשׁוּמֵינוּ בֵּיהּ אֲנָנוּ רְחִימֵינוּ :
 וְלִשְׁמֵנוּ קְדִישָׁנוּ יְקִירָנוּ אֲנָנוּ אֲמַר תּוֹשְׁבָנוּ יְהוּא רְעוּא קְדָמָנוּ
 דְּתַפְתַּח לְבָבָנוּ בְּאֱוִרֵינוּ וְתִשְׁלִים מִשְׁאֲלוֹנוּ דְּלְבָבָנוּ וְלְבָבָנוּ דְּכָל
 עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְטַב וְלַחַיִּים וְלִשְׁלָמֵינוּ :

ולומר כ"ז ג' ג' לך ליתוה אתי ונרוממה שמו יתרו :

וסקל שנין :

לְךָ יְהוָה תִּהְיֶה הַתְּדֻלָּה וְהַתְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַתְּנַצַּח וְהַתְּהַדָּר כִּי כָל
 בְּשָׂמִים וּבְאָרְצֵינוּ לְךָ יְהוָה הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכָל לְרֹאשׁ :
 רִוְמָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוִי לְהַר קְדִישׁוֹ כִּי קְדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ :
 אָב הַרְחִמֵנוּ הוּא יְרַחֵם עִם עַמּוּסֵינוּ וְיִזְכֹּר בְּרִית אֵיתָנוּם וְיַצִּיל
 נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשְּׁעוֹת הַרְעוֹת וְיִנְעַר בְּיַצַּר הַרְעָנוּ מִן הַנְּשׂוּאִים
 וְיַחֲזֵן עָלֵינוּ לְפָלִיטַת עוֹלָמֵינוּ * וְיַמְלֵא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדְּהַ מִזְבֵּחַ
 יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים :

וְהַתְּדֻלָּה וְהַתְּרָאָה מִלְכוּתוֹ עָלֵינוּ בְּזִמְנֵינוּ קְדוּב וְחַיִּים פְּלִטָנוּ וְפְלִטַת עַמּוֹ בֵּית
 יִשְׂרָאֵל לְחַן וְלַחֲסֵד וְלְרַחֲמִים וְלְרַצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן * הַכֹּל הָבֹו גְדֻלָּה
 לְאֱלֹהֵינוּ וְהַנּוֹ כְבוֹד לְתוֹרָה כְּהֵן קָרִב * יַעֲמִיד (כ"ט) הַכְּהֵן :
 בְּרוּךְ שְׁנַתְנוּ תוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקַדְשָׁנוּ :
 פ' וְאַתָּם הַדְּבָקִים בֵּיתָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כָּלְכֶם חַיִּים :

נכח כחורס נמיס ברכו את יתוה המברך :

וסקל שנין ברוך יתוה המברך לעולם ועד :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בְּחַרְבָנוּ מִכָּל־
 הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה נוֹתֵן תּוֹרָה :

אחר. הקריאה מנוד :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת
 וְחַיִּי עוֹלָם נִטְעַ בְּתוֹכָנוּ * בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה נוֹתֵן תּוֹרָה :

ברך

(א) הכלים (ב) ד' (ג) זכ"א כ"ט (ד) הכלים (ה) ד' (ו) הכלים (ז) ד'

ברכת סגולה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַגּוֹמֵל לְתוֹבִים מַזּוֹת שְׁגִמְלָנִי מֵזָב :

וְעוֹמֵן סָמְרֵי מִי שְׁגִמְלָךְ מֵזָב הוּא יִגְמְלָךְ בְּלִמְזוֹב סָלָה :

סדר קריאת התורה לומר ח"ק

והמנצחין כס"ח להראות הכבוד לעם כל אדם יסתדל לקרנ פלמו לחיבה כדי שיוכל לקרא עם שכתוב בספר תורה צעת הנצחה בספר תורה : וילומר :

וְזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל :

עֲלֵי־חַיִּים היא לפחזיקים בה ותומכיה מאשר : וְדַבְּרִיה דְּרַבִּי־נָעִם וְכַל־נְתִיבְתֶיהָ שְׁלוֹם : אַרְבֵּה יָמִים בְּיַמֶּינָה בְּשִׂמְאֵלָה עֵשֶׂר וְכַבּוֹד : יְהוָה הַפֶּן לְמַעַן צְדָקוֹ יִגְדִיל הַתּוֹרָה וְיִאֲדִיר :

אֲשֶׁר־י יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יִדְלָלְךָ סָלָה : אֲשֶׁר־י הָעַם שָׁכְבָה לוֹ אֲשֶׁר־י הָעַם שִׁיהוּה אֱלֹהֵיו : * תְּהִלָּה לְדוֹד אַרְוֹמְמָה אֱלוֹהֵי הַמֶּלֶךְ וְאַבְרָכָה שְׁמָךְ לְעוֹלָם וְעַד : ב בְּכָל־יָוִם אַבְרָכָה וְאַהֲלִלָה שְׁמָךְ לְעוֹלָם וְעַד : ג גְּדוּלַת יְהוָה וּמַהֲלָל מְאֹד וְלִגְדֻלְתוֹ אֵין חֶקְךָ : ד דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מִעֲשֵׂיךָ וְגִבּוֹרְתֶיךָ יִגְדִיר : ה הַדָּר כְּבוֹד הַדָּרָה וְדַבְּרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה : ו וְעֵזוֹ נוֹרְאוֹתֶיךָ יֵאמְרוּ וְגִדְלוֹתֶיךָ (וגדולתך ק) אֶסְפְּרֶנָּה : ז זָכַר רַב־טוֹבְךָ יִבְיַעוּ וְצַדִּיקְתֶּךָ יִרְנְנוּ : ח חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אַרְבֵּה אַפִּים וְגִדְלוֹתֶיךָ (וגדל ק) חֶסֶד : ט מֵזֶב־יְהוָה לְכָל וְרַחֲמֵיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו : י יוֹדוּהָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֵׂיךָ וְחִסְדֶיךָ יִבְרַכּוּכָה : יא כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֵאמְרוּ וְגִבּוֹרְתֶיךָ יִדְבְּרוּ : יב לְהוֹדִיעַ לְבַנְיָהּ הָאָדָם גִּבּוֹרְתֵי וְכַבּוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ : יג מַלְכוּתֶיךָ מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל־דָּוָר וְדָר : יד סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנִּפְלָאִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים : טו עֵינֵי כָל־אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נֹתֵן־לָהֶם אֶת־אֲבָכֶם בְּעֵתוֹ : טז פֹּתֵיךָ אֶת־יְהוָה וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רְצוֹן : יז צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחִסְדֵי בְּכָל־מַעֲשָׂיו : יח קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קוֹרְאָיו לְכָל־אֲשֶׁר יִקְרָאוּהוּ בְּאֵמֶת : יט רְצוֹן־יִרְאוּ וְעֵשָׂה וְאַתָּה שׁוֹעֲתָם וְשִׁמְעַ וְיוֹשִׁיעֵם : כ שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֲהָבָיו וְאַתָּה כָּל־הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד :

ההלת

(ט) ונחית ד. ת. (ב) כשני ג. ית. (ג) כש ג. י. (ד) כש ג. ס. (ה) ישיעם פנ. כא. (ו) תכלים פנ. ס. (ז) ס. קמז עו. (ח) כש קמט. א.

כא תהלה יהוה יבְרָכֶי ויבְרַךְ בְּלִבְךָ שֵׁם קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :
וְאִנְחָנוּ ! נְבָרַךְ יְהי מַעֲתָה וְעַד-עוֹלָם הַלְלוּיָהּ :

כ"ט שנתל יום שאין בו תחטן ונסילת אפיס אין אומרים למנחם יעד ולא תפלה לחד . דהייס כל הדס ניסן ופכה שני שהוא י"ד באייר ול"ג בעומר ומר"ח סיון עד י"ג בו ועד בכלל דהייס האמה ימים אחר תג הסנועות כי הוצ יש לו השלומין כל שבעה וס"ז באב וער"ה ומע"כ עד סוף חשרי וס"ז בשבט וכל יום שיש בנהכ"י מילה או חתן כל שבעת ימי המשחה וא"ל ס"ב ופורים קטן שהוא י"ד וס"ז באדר ראשון ופורים גדול והגובה ור"ח . נס במנחה ער"ח וערב חטכה וערב פורים גדול וקטן וערב ל"ג בעומר וערב ס"ז באב וערב ס"ז בשבט אין אומרים תחטן ונס"א אבל במנחה שלפני ער"ה וערב יום כפורים ופסח שני נטלין :

א לְמַנְצִיחַ מִזְמוֹר לְדָוִד : ב יַעֲנֶה יְהוָה בְּיוֹם צָרָה יִשְׁגָּבֶךָ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב : ג יִשְׁלַח-עֲזָרְךָ מִקִּדְשׁוֹ וּבִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָ : ד יִזְכֹּר כָּל-מִנְחַתְיָךָ וְעוֹלֹתֶיךָ יִדְשָׁנֶה-סֶלְתָּה : ה יִתְּן-לְךָ כָּל-בְּרַכָּה וְכָל-עֲצָתְךָ יִמְלֵא : ו יִנְרָנֶה אֱלֹהֵינוּ וּבְשֵׁם-אֱלֹהֵינוּ נִדְגַל יִמְלֵא יְהוָה כָּל-מִשְׁאֵלוֹתֶיךָ : ז עֲתָה יִדְעֵתִי כִי הוֹשִׁיעַ אֱלֹהֵינוּ מִשִּׁיתֵנוּ יַעֲנֶהוּ מִשְׁמֵי קִדְשׁוֹ בְּגִבּוֹרוֹת יִשַׁע יְמִינוֹ : ח אֱלֹהֵי בְּרַכְבִּי וְאֱלֹהֵי בְּסוּסִים וְאִנְחָנוּ : ט בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נִזְכִּיר : י הַמָּחָה פָּרְעוֹ וְנַפְלֹוּ וְאִנְחָנוּ קִמְנוּ וְנִתְעוֹדֵד : יא יְהוָה הוֹשִׁיעַה הַפְּלִיגָה יַעֲנֶנּוּ בְּיוֹם-קָרְאָנוּ :

וְכֵן לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבִי פֹשַׁע בְּיַעֲקֹב נֹאֵם יְהוָה : וְאִנִּי זֹאת בְּרִיתִי אִתְּם אָמַר

יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר עָלְךָ וּדְבָרִי אֲשֶׁר-שָׁמַעְתִּי בְּפִיךָ לֹא-יִמּוּנֵשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זָרַע וּזְרַע זָרַעךָ אָמַר יְהוָה מַעֲתָה וְעַד-עוֹלָם : וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל : וְקָרָא זֶה אֵל-זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ אֱלֹהֵינוּ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כָּל-הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : וּמִקְבְּלֵין דִּין מִן-דִּין וְאִמְרֵי קִדְשׁ בְּשֵׁמֵי מְרוֹמָא עֲלָאָה בֵּית שְׂבִינְתָה קִדְשׁ עַל-אֲרֵעָא עוֹבֵד גְּבוּרְתָה

(*) סבלים קמו ית. (ב) טס כ. א. (ג) ישעיה נט כ. (ד) טס טס כ. א. (ה) תהלים נב ד. (ו) ישעיה נב. קדיש

קָדִישׁ לְעֵלִים וּלְעֵלְמֵי עֲלָמַיָּא יְהוָה צְבָאוֹת
 מְלֵיָא כָּל־אָרְעָא זֵיו יְקָרָהּ: וּתְשַׁאֲנֵי רוּחַ
 וְאִשְׁמַע אַחֲרֵי קוֹל רַעֲשׂ נְדוּל בְּרוּךְ כְּבוֹד־
 יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: וְנִטְלַתְנִי ^(כ"ו) וְנִטְלַתְנִי רוּחָא
 וְשִׁמְעִית בְּתַרֵּי קָל זֵיע סְנִיָּא דְמִשְׁבַּחִין וְאִמְרִין
 בְּרִידָא יְקָרָא דִיהוָה מִצַּתֵּר בֵּית שְׂכִינְתָּהּ:
 יְהוָה אֱמִלְךָ לְעֵלְמֵי וְעַד: יְהוָה מַלְכוּתָהּ קָאֵם
 לְעֵלְמֵי וּלְעֵלְמֵי עֲלָמַיָּא: יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
 יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ שְׁמֵרָהּ זֹאת לְעוֹלָם
 לְיַצֵּר מִהַשְׁבוֹת לְבַב עַמָּךְ וְהִכֵּן לְבָבָם אֵלֶיךָ:
 וְהוּא רַחוּם וְיִכְפֹּר עֵוֹן וְלֹא יִשְׁחִית וְהִרְבָּה
 לְהַשִּׁיב אַפּוֹ וְלֹא יִעִיר כָּל־חַמְתּוֹ: פִּי־אִתָּה
 אֲדַנִּי טוֹב וְסִלָּה וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קְרָאִיךָ:
 צְדָקָתְךָ צִדְקָה לְעוֹלָם וְזוֹרָתְךָ אֱמֶת: תַּמָּן
 אֱמֶת לִיעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ
 לְאַבְתָּינוּ מִיּוֹמֵי קֶדֶם: בְּרוּךְ אֲדַנִּי יוֹם אִיּוֹם
 יַעֲמִסְלֵנוּ הָאֵל יִשׁוּעָתָנוּ סִלָּה: יְהוָה צְבָאוֹת
 עֲמָנוּ מִשְׁנֵב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב כָּלָה: יְהוָה
 צְבָאוֹת אֲשֶׁר־יְאָדָם בּוֹמֵחַ בָּךְ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה
 הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קְרָאֵנוּ: בְּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ
 שְׁבַרְאֵנוּ לְכְבוֹדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים וְנָתַן

(א) יִשְׁמַע אַחֲרֵי (ב) שְׁמֵרָהּ (ג) מִצַּתֵּר (ד) תְּשַׁאֲנֵי (ה) מִמְּקוֹמוֹ (ו) אֱמִלְךָ (ז) אֲבוֹתֵינוּ (ח) אֱלֹהֵי (ט) אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ (י) אֲדַנִּי (יא) אֱמֶת (יב) אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ (יג) אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ (יד) אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ (טו) אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ (טז) אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ (יז) אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ (יח) אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ (יט) אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ (כ) אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ (כא) אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ (כב) אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ (כג) אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ (כד) אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ (כה) אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ (כו) אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ (כז) אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ (כח) אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ (כט) אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ (ל) אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ

לָנוּ תוֹרַת אֱמֶת וְהִי עוֹלָם נִמְעַ בְּתוֹכֵנוּ הִיא
 יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ וְיִשֶׁם בְּלִבֵּנוּ אֶהְבֵּתוֹ
 וְיִרְאֵתוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וְלַעֲבֹדוֹ בְּלִבְבֵּי שְׁלָם
 לְמַעַן לֹא נִינַע לְרִיק וְלֹא נִלְדֵּד לִבְהִלָּה: וּבְכֵן
 יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 שְׁנִשְׁמֹר חֻקֶּךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְנִנְכַּה וְנַחֲיָה
 וְנִרְאֶה וְנִירָשׁ טוֹבָה וּבִרְכָה לְשָׁנֵי יָמוֹת
 הַמְּשִׁיחַ וְלַחַיִּי הָעוֹלָם תָּבֵא: לְמַעַן אֲיַמְרֶךָ
 כְּבוֹד וְלֹא יִהְיֶה יְהוָה אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אֲוֶרָךְ
 בְּרוּךְ הַגֹּבֵר אֲשֶׁר יִבְטַח בִּיהוָה וְהָיָה יְהוּד
 מִבְּטָחוֹ: בְּטָחוֹ בִּיהוָה עַד־יַעַד כִּי בִּיהוָה יְהוּה
 צוּר עוֹלָמִים: וּבְטָחוֹ בְּךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא־
 עֲזַבְתָּ דַרְשֵׁיךָ יְהוָה: יְהוָה חֲפֵץ לְמַעַן צְדָקוֹ
 יִגְדִּיל תוֹרָה וַיֹּאדִיר: וה"ז טומ"ק"ש

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא . אמן : בְּעֵלְמָא דִּי בְּרָא כְרֵעוּסָה וְיַמְלִיךָ
 מַלְכוּתָהּ וְיַצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ . אמן : בְּחַיִּיכוּן וּבִימִיכוּן
 וּבְחַיִּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן : יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא
 קַבְרָךְ לְעַלְמֵי עַלְמֵי יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְגַּשֵּׁא
 וְיִתְעַדֵּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקוֹדֶשָׁא בְּרוּךְ הִיא . אמן : לְעֵילָא מִן כָּל
 בְּרַבְתָּא וְשִׁירְתָּא הַשְּׁבַתְתָּא וְנַחְמָתָא דְאִמְרֵין בְּעֵלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן :
 תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קָדָם אָבוּהֵין דִּי בְשִׁמְיָא
 וְאִמְרוּ אָמֵן :

יְהִי שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
 וְאִמְרוּ אָמֵן :

עֲשֵׂה שְׁלֹם (כַּעֲשֵׂה הַשְּׁלֹם) בְּמִדּוּמֵי הוּא וְעֵשֶׂה שְׁלֹם עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־
 יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן :

(א) ט"ז (ב) י"ח (ג) י"ט (ד) כ"א (ה) כ"ב (ו) כ"ג (ז) כ"ד (ח) כ"ה (ט) כ"ו (י) כ"ז (יא) כ"ח (יב) כ"ט (יג) ל' (יד) ל"א (טו) ל"ב (טז) ל"ג (יז) ל"ד (יח) ל"ה (יט) ל"ו (כ) ל"ז (כ"א) ל"ח (כ"ב) ל"ט (כ"ג) מ' (כ"ד) מ"א (כ"ה) מ"ב (כ"ו) מ"ג (כ"ז) מ"ד (כ"ח) מ"ה (כ"ט) מ"ו (ל') מ"ז (מ"א) מ"ח (מ"ב) מ"ט (מ"ג) נ' (מ"ד) נ"א (מ"ה) נ"ב (מ"ו) נ"ג (מ"ז) נ"ד (מ"ח) נ"ה (מ"ט) נ"ו (נ')

בשני ובתמישי מכניסין סס"ח לסיכל. ולומר הע"ן יהללו וכו' :

חן יהללו | את שם יהוה בירושלם שמו לבדו

והקהל אומרים הודו על־ארץ ושמים : וירם קרן לעמו תהלה לכל־

חסידיו לבני ישראל עם־קרובו הגלגליה :

כיום ט"ז תמוז ח"ט תפלה לרוד חלל ממחלין בית יעקב :

א תפלה לרוד | הטה־יהוה אונק ענגני ביעני ואביון

אני : ב שמרה נפשי ביהסיד אני הושע

עבדה אתה אלהי הבורח אליה : ג חנגני אדני ביהאליה

אקרא כל־היום : ד שמח נפש עבדה ביהאליה אדני

נפשי אשא : ה ביהאתה אדני טוב וסלח ורב־חסד

לכל־קראיה : ו תאזינה יהוה תפלתני ותקשיבה בקול

תחנונותי : ז ביום צרתני אקראה כי תענגני : ח אין

במוה באלהים | אדני ואין כמעשיה : ט כל־גוים אשר

עשית יבואו וישתחוו לפניך אדני ויכבדו לשמה :

י ביהגדול אתה ועשה נפלאות אתה אלהים לבדה :

יא הורני יהוה ברךך אהלך באמתך יחד לבני ליראה

שמך : יב אודה | אדני אלהי בכל־לבי ואכבדה שמך

לעולם : יג ביהסדה גדול עלי ותצלח נפשי משאול

תחתיה : יד אלהים | ידים קמו עלי ועדת עריצים בקשו

נפשי ולא שמיה לנגדם : טו ואתה אדני אל־רחום וחנן

אך אפים ורב־חסד ואמת : טז פנה אלי וחנגני תנה־ענה

לעבדה והושיעה לבן־אמתה : יז עשה עמי אות לטובה

ויראו שנאי ויבשו ביהאתה יהוה עזרתני ונתמתני :

בית יעקב לכו ונלכה באור יהוה : כף פלה־עמים ילכו איש

בשם אלהיו ואנחנו נלך בשם יהוה אלהינו לעולם ועד :

(א) סכלים קמח יג. (ב) טס קמח יד. (ג) טס טו. (ד) ישעיה כ. ט. (ה) מיכס ד. ט. יד

שהרית

יהי יהוה אלהינו עמנו כאשר היה עם אבותינו אליעזרנו ואל-
 יושנו: להטות לבבנו אליו ללכת בכל דרכיו ולשמר מצוותיו
 ודקו ומשפטיו אשר צוה את אבותינו: ויהיו דברי אלה אשר
 התחננתי לפני יהוה קרבים אל יהוה אלהינו יומם ולילה לעשות
 משפט עבדו ומשפט עמו ישראל דבריו פיומו: למען דעת
 כל עמי הארץ פי יהוה הוא האלהים אין עוד:

א שיר המעלות לדוד לולי יהוה שהיה לנו לאמרנא ישראל:
 ב לולי יהוה שהיה לנו בקום עלינו אדם: ג אזי חיים
 בלעונו בתרות אפם בנו: ד אזי חיים שטפנו נחלה עבר
 עלנפשונו: ה אזי עבר עלנפשונו חיים היוזנים: ו ברוך
 יהוה שלא נתנו מרף לשניהם: ז נפשונו כצפור נמלטה מפח
 יוקשים הפח נשבר ואנחנו נמלטנו: ח עזרנו בשם יהוה עשה
 שמים וארץ:

שיר של יום

בראשון בשבת היום יום ראשון בשבת שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש:

א לךוד מזמור ליהוה הארץ ומלוואה תבל וישבי בה: ב פי-
 תוא עלימים יסדה ועלנתרות יכוננה: ג מייעלה
 בהר יהוה ומי יקום במקום קדשו: ד נקי כפים ובר לבב אשר
 לא נשא לשוא נפשו ולא נשבע למרמה: ה ישא ברכה מאת
 יהוה וצדקה מאלהי ישעו: ו זה דוד הרשו מבקשי פניו יעקב
 סלה: ז שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבוא
 מלך הכבוד: ח מי זה מלך הכבוד יהוה עוזו וגבור יהוה גבור
 מלחמה: ט שאו שערים ראשיכם וישאו פתחי עולם ויבוא
 מלך הכבוד: י מי הוא זה מלך הכבוד יהוה צבאות הוא מלך
 הכבוד סלה:

הושיענו | יהוה אלהינו וקבצנו מן הגוים להודות
 לשם קדשך להשתבח בתהלתך: ברוך

* נכסי ק' . ס דורשו ק' .
 (א) מלחמה . (ב) שם ח . (ג) שם ח . (ד) שם ח . (ה) סכלים קדו . (ו) שם כד . (ז) שם ק . (ח) שם ק . (ט) שם ק .

יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל־
הָעַם אָמֵן הַלְלוּיָהּ : בְּרוּךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלַם
הַלְלוּיָהּ : בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲשֵׂה
נִפְלְאוֹת לְבָרֹךְ : וּבְרוּךְ אֵשׁ כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וַיִּמְלֵא
כְבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן :

וַיִּתְגַּדַּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא * א * : בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלֵקָהּ
מַלְכוּתָהּ וַיַּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ * א * : בְּחַיִּכּוֹן וּבְיוֹמֵיכּוֹן
וּבְחַיִּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעִנְיָא וּבְכּוֹן דְרַיב וְאָמְרוּ אָמֵן : יְהֵא שְׁמַה רַבָּא
מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא : יְהִי בְרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא
וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמַה דְקוֹדְשָׁא בְרוּךְ הוּא * א * : לְעֵילָא כּוֹן כָּל
בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא תְּשַׁבְּתָתָא וְנַחְמָתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאָמְרוּ אָמֵן :
יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
וְאָמְרוּ אָמֵן :

עֲשֵׂה שְׁלוֹם (בְּעֵשִׂית הַשְּׁלוֹם) בְּמַרְוֵמֵי הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־
יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן :

בְּשַׁנֵּי כַּשְׁמַת הַיּוֹם יוֹם שְׁנֵי בְּשַׁבַּת שְׁבֹו הָיוּ הַלּוּיִם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ :

א שִׁיר מְזוֹמָר לְבְנֵי־קָרַח : ב גְּדוֹל יְהוָה וּמְהַלָּל מְאֹד בְּעִיר
אֱלֹהֵינוּ דִּרְ-קָדְשׁוֹ : ג יִפָּה נֹף מְשׁוּשׁ כָּל־הָאָרֶץ דִּרְ-
צִיּוֹן יִרְבְּתִי צִפּוֹן בְּרִית מְלֶךְ רַב : ד אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע
לְמִשְׁנָב : ה בִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעְדוּ עֲבָדוּ יְהוָה : ו הִקְמָה רָאוּ כֵּן
תְּמַהוּ נִבְהָלוּ נִחְפְּזוּ : ז רַעְדָה אֲתוֹנָתָם שֵׁם חֵיל בַּיּוֹלָדָה : ח בְּרוּחַ
קָדִים תִּשְׁבֵּר אֲנִיּוֹת תְּרִשִׁישׁ : ט בְּאֲשֶׁר שָׁמְעֵנוּ | כֵּן רָאִינוּ
בְּעִיר יְהוָה־צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים יְכוֹנְנָה עַד־עוֹלָם סֶלָה :
י דְּמִינוּ אֱלֹהִים חֲבַדְךָ בְּקָרֵב חִיבְלָךָ : יא בְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן
תְּהַלְתֶּךָ עַל־קַצְוֵי־אָרֶץ צִדְקַת מְלָאָה יְמִינֶךָ : יב יִשְׁמַח וְדִרְ-צִיּוֹן תִּגְלַנָּה
בְּנוֹת יְהוָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ : יג טַבּוּ צִיּוֹן וְחַקְפוּיָהּ סִפְרוּ מִגְּדָלֶיהָ :
יד שִׁיתוּ לְבָבְכֶם | לְחִילָה פִּסְגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן תִּסְפְּרוּ לְדוֹר
אֲחֵרֹן : טו כִּי זֶה | אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וְעַד הוּא יִנְהַגֵּנוּ
עַל־מֹוֹת : הוֹשִׁיעֵנו * ק * :

(א) תהלים קס. כה. (ב) טס עב. יח. (ג) טס עב. יז. (ד) טס עב.

בשליש בשבת היום יום שללשוי בשבת שבו היו הלויים אוסרים בבית המקדש :
 א מזמור לאסף אלהים נצב בעדת אל בקרב אלהים ישפט :
 ב עדמתי תשפטו עול ופני רשעים תשאו סלה :
 ג שפטו דל ויתום עני ורש הצדיקו : ד פלטו דל ואביון מיד
 רשעים הצילו : ה לא ידעו ולא יבינו בחשכה יתהלכו ימוטו
 כלמוסדי ארץ : ו אני אמרתי אלהים אתם ובני עליון כלכם :
 ז אכן באדם תמותו וכתחד השרים תפלו : ח קומה אלהים
 שפטה הארץ פיאתה תנחל בכל הגוים : הושיענו ק

רביעי בשבת היום יום רביעי בשבת שבו היו הלויים אוסרים בבית המקדש :

א אל נקמות יהוה אל נקמות הופיע : ב הנשא שפט הארץ
 השב גמול על גאים : ג עדמתי רשעים ו יהוה עדמתי
 רשעים יעלוז : ד יביעו ידברו עתק יתאמרו כל פעלי און :
 ה עמד יהוה ידכאו ונחלתה יענו : ו אלמנה וגר יהרגו ויתומים
 ירצחו : ז ויאמרו לא יראה יהוה ולא יבין אלהי יעקב : ח בינו
 בערים בעם ובסילים מתי תשכילו : ט הנטע און הלא ישמע
 אם יצר עין הלא יביט : י היסר גוים הלא יוכיח המלמד אדם
 דעת : יא יהוה ידע ומחשבות אדם פי המה הבל : יב אשרי
 הגבר אשר תיפסרנו יה ומתורתה תלמדנו : יג להשקיט לו מימי
 רע עד בקרה לרשע שחת : יד פי ו לא יוש יהוה עמו ונחלתו
 לא יעזב : טו בי עד צדק ישוב משפט ואחריו כל ישרי לב :
 טז מי יקום לי עם מרעים מי יתיצב לי עם פעלי און : יז לולי
 יהוה עזרתה לי במעט ו שכנה דומה נפשי : יח אם אמרתי
 מטה רגלי חסדה יהוה יסעדני : יט ברב שרעפי בקרבי תנחומי
 ישעשעו נפשי : כ היתברך פסא הוות יצר עמל עלי חק :
 כא יגודו על נפש צדיק ודם נקי ירשיעו : כב ויהי יהוה לי למשגב
 ואלהי לצור מחסי : כג וישב עליהם את אונם וברעתם
 יצמיתם יצמיתם יהוה אלהינו :

א לכו נרננה ליהוה נריעה לצור ישענו : ב נקדמה פניו בתורה

בזמרות נרצע לו : ב פי אל גדול יהוה ומלך גדול על כל
אלהים : הושיענו . קי .

בשמי בשבת היום יום המישי בשבת שבו היו הלויים אוקרים בבית המקדש :

א למנצח עליהנות לאסף : ב הרנינו לאלהים עזנו הריעו
לאלהי יעקב : ג שאו זמרה ותנורתך כנור נעים עם
גבל : ד תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו : ה פי חק לישראל
הוא משפט לאלהי יעקב : ו עדות ו ביהוסף שמו בצאתו על
ארץ מצרים שפת לא ידעתי אשמע : ז הסירותי מסבל שכמו
כפיו מדיד תעברנה : ח בצרה קראת ואחלצה אענה בסתר
רעם אבקנה עלימי מריבה סלה : ט שמע עמי ואעידה כף
ישראל אם תשמע לי : י לא יהיה כף אל זר ולא תשתחוה לאל
זר : יא אנכי ו יהוה אלהיך המעלה מארץ מצרים תרחב פיך
ואמלאהו : יב ולא שמע עמי לקולי וישראל לא אבה לי :
יג ואשליחו בשרירות לבם ילכו במוצותיהם : יד לו עמי שמע
לי ישראל בדרכי יחלכו : טו כמעט אויביהם אבניע ועל צריהם
אשוב ידי : טז משנאי יהוה יכתשולו ויהי עתם לעולם :
יז ויאכילהו מהלב חמה ומצור דבש אטביעה : הושיענו . קי .

בשמי בשבת היום יום שמי בשבת שבו היו הלויים אוקרים בבית המקדש :

א יהוה מלך גאות לבש יהוה עז התאזר אף תפון תבל
בלתמוט : ב נכון כסאך מאז מעולם אתה : ג נשאו
נהרות ו יהוה נשאו נהרות קולם ישאו נהרות דכים : ד מקלות ו
מים רבים אדירים משפריים אדיר במרום יהוה : ה עדתיה ו
נאמנו מאד לביתה נאווה (י נאוה) קדש יהוה לארץ ימים :
הושיענו . קי .

נ"ח אחר סיד של יום אמרים ברכי נפשי .

א ברכי נפשי את יהוה יהוה אלהי גדלת מאד הוד והדר
לבשת : ב עטה אור בשלמה נוטה שמים פריעה :
ג המקרה במים עליותיו השם עבים רכובו המהקד על כנפיר
חח

שחרית

לת

רוח: ד עשה מלאכותי רוחות משקרתיו אש להט: ה יסד ארץ
 על מכונתה בלהמוט עולם ועד: ו תהום בלבוש פסיתו על
 הרים יעמדו מים: ז מן גערתה ינוסון מן קול רעמה יתפזון:
 ח יעלו הרים ירדו בקעות אל מקום זה ו יסדת להם: ט גבול
 שמת בל יעברון בלי שבון לכפות הארץ: י המשלח מעינים
 בנחלים בין הרים יהלכון: יא ישקו בלחיתו שדי ישברו פראים
 צמאם: יב עליהם עוף השמים ישפון מבין עפאים יתנוקול:
 יג משקה הרים מעליותיו מפרי מעשיה תשבע הארץ: יד מצמיח
 חציר ו לבהמה ועשב לעבדת האדם להוציא לחם מן הארץ:
 טו ויין ו ישמח לבב אנוש להצהיל פנים משמן ולחם לבב אנוש
 יסעד: טז ישבעו עצי יהוה ארזי לבנון אשר נטע: יז אשר שם
 צפרים יקננו חסידה ברושים ביתה: יח הרים הגבוהים ליעלים
 סלעים מהסה לשפנים: יט עשה ירח למועדים שמש ידע
 מבואו: כ תשת חשך ויהי לילה בו תרמש בלחיתו יער:
 כא הכפירים שאגים למרפ ולבקש מאל אכלם: כב תזרח השמים
 יאספון ואל מעונתם ירצון: כג יצא אדם לפעלו ולעבדתו עדי
 ערב: כד מהירבו מעשיה ו יהוה פלם בחכמה עשית מלאה
 הארץ קננינה: כה זה הים גדול ורחב ידיים שם רמש ואין
 מספר חיות קטנות עם גדלות: כו שם אגיות יהלכון לויתן זה ו
 יצרת לשחקבו: כז פלם אליה ישברון לתת אכלם בעתו:
 כח תמן להם ילקטון תפתח ידה ישבעון טוב: כט תסתיר פנה
 יבהלון תספ רוחם יגעון ואל עפרם ישובון: ל תשלח רוחך
 יבראון ותחדש פני אדמה: לא יהי כבוד יהוה לעולם ישמח
 יהוה במעשיו: לב המביט לארץ ותדעד יגע בהרים ויעשנו:
 לג אשירה ליהוה בחי אומרה לאלהי בעודי: לד יערב עליו
 שיהי אנכי אשמח ביהוה: לה יתמו חטאים ו מן הארץ ורשעים ו
 עוד אינם ברכי נפשי את יהוה הגלגיה:

מן ריח אלול עד אחר הסענה רבא אחר שיר של יום ובמנחה קודם עליש אומרט וז:

א לרוד ו יהוה וישעי ממי אירא יהוה מעוזחני ממי

אפרד

(א) סענה ח

שחרית

אָפְתָהּ : ב בְּקָרְבַּ עָלַי וּ מְרַעִים לְאֹכַל אֶת־בְּשָׂרִי צָרִי
וְאֵיבִי לִי הִכּוּהָ בְּשִׁלּוֹ וּנְפְלוּ : ג אִם־תִּחַנֶּה עָלַי וּ מִחַנֶּה לֹא־יִירָא
לְפָנַי אִם־תִּקְוֶם עָלַי מִלְחָמָה בּוֹאֵת אֵבִי בְּמַח : ד אֶתְּ וּ שְׁאֵלְתִי
מֵאֵת־יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ שְׁבֹתִי בְּבֵית־יְהוָה פְּלִימִי חֲנִי לַחֲזוֹת
בְּנֹעַם־יְהוָה וְלִבְקֹר בְּהִיכְלוֹ : ה פִּי יִצְפְּנֵנִי וּ בִכְכֹּה בְּיוֹם רָעָה
יִסְתִּירֵנִי בְּסֶתֶר אֱהָלוֹ בְּצֹר יְרוּמְמֵנִי : ו וְעַתָּה יְרוֹם רֹאשִׁי עַל
אֵיבֵי סְבִיבוֹתַי וְאֹזְבָחָה בְּאֱהָלוֹ זְבַחִי תְרוּעָה אֲשִׁירָה וְאֹזְמֶרָה
לִיתְהָה : ז שְׁמַע־יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא וְחַנּוּנִי וְעֻנּוּנִי : ח לָךְ וּ אָמַר לְפָנַי
בְּקִשׁוֹ פָּנֵי אֶת־פְּנֵיךָ יְהוָה אֲבַקֵּשׁ : ט אֶל־תִּסְתֵּר פְּנֵיךָ וּ מִמֶּנִּי אֶל־
תַּטַּ בְּאֵף עֲבָרָה עֲזַרְתִּי חַיִּית אֶל־תִּטְשֵׁנִי וְאֶל־תִּעַזְבֵּנִי אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל : י בִּירְאֵבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי וַיְהוֶה יַאֲסֹפֵנִי : יא תוֹרְנֵי יְהוָה
דִּרְבָּךְ * וְנַחְנִי בְּאַרְחַ מִישׁוֹר לְמַעַן שׁוֹרְרֵי : יב אֶל־תִּתְּנֵנִי בְּנַפְשׁ
צָרִי כִּי קָמוּ־בִי עַד־יִשְׁכַּר וַיִּפַּח חָמֶם : יג לֹלֵא הָאֲמֵנְתִי לְרֹאוֹת
בְּשׁוּב־יְהוָה בְּאַרְצָן תִּיִּים : יד קוּה אֶל־יְהוָה חֹזֵק וְיֹאמֵן לְבָךְ
וּקוּה אֶל־יְהוָה :

קוּה אֶל־יְהוָה חֹזֵק וְיֹאמֵן לְבָךְ וּקוּה אֶל־יְהוָה : אִין־קְדוֹשׁ בִּיתְהוָה
כִּי־אִין בְּלִתְהָ וְאִין צוֹר בְּאַלְהֵינוּ : כִּי מִי אֶלֹהֵי מִבְּלַעְדֵי
יְהוָה וּמִי־צוֹר וּזְלָתִי אֱלֹהֵינוּ :

אִין בְּאַלְהֵינוּ * אִין בְּאֶדוֹנֵינוּ * אִין בְּמַלְכֵנוּ * אִין
כְּמוֹשִׁיעֵנוּ : מִי בְּאַלְהֵינוּ * מִי בְּאֶדוֹנֵינוּ * מִי
כְּמַלְכֵנוּ * מִי כְּמוֹשִׁיעֵנוּ : נוֹדָה לְאַלְהֵינוּ * נוֹדָה
לְאֶדוֹנֵינוּ * נוֹדָה לְמַלְכֵנוּ * נוֹדָה לְמוֹשִׁיעֵנוּ : בְּרוּךְ
אֱלֹהֵינוּ * בְּרוּךְ אֶדוֹנֵינוּ * בְּרוּךְ מַלְכֵנוּ * בְּרוּךְ
מוֹשִׁיעֵנוּ : אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ * אַתָּה הוּא אֶדוֹנֵינוּ *
אַתָּה הוּא מַלְכֵנוּ * אַתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ * אַתָּה
תּוֹשִׁיעֵנוּ : אַתָּה תִּקְוֶם תִּרְחַם צִיּוֹן כִּי־עַתָּה לַחֲנֹנָה כִּי־
בָּא מוֹשֶׁד :

* אִין מִתָּה כְּמִנּוֹל הַלֵּלִי .

אתה

(א) הַלְלוּ מִי יָד (ב) הַלְלוּ מִי יָד (ג) הַלְלוּ מִי יָד (ד) הַלְלוּ מִי יָד

אתה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שהקטירו
אבותינו לפניך את-קמרת הפמים :

פמים הקמרת הצרי והצפרן ההלבנה והלבונה * משקל שבועים
שבועים מנה : מור וקציעה שבפת-נרד וכרפס משקל
ששה עשר ששה עשר מנה * הקשט שנים עשר * קלופה
שלושה * קנמון תשעה ברית פרשינה תשעה קבין * יין קפריסין
סאין תלתא ומבין תלתא * ואם אין לו יין קפריסין מביא המר
הורין עתיק * מלח סדומית רבע * מעלה עשן כל-שהוא :
רבי נתן הבבלי אומר אף כפת הירדן כל-שהיא ואם נתן
בה רבש פהלה * ואם חסר אחד מכל סממניה חיב מיתה :
רבן שמעון בן גמליאל אומר * הצרי אינו אלא שרף
הנוסף מעצי הקמף : ברית פרשינה ששפין בה את-
הצפרן כרי שתהא נאה * יין קפריסין ששורין בו את-
הצפרן כרי שתהא עזה : והלא מי רגלים יפין לה אלא שאין
מבניסין מי רגלים במקדש מפני הכבוד :

תנא רבי אליהו כל השונה הלכות בכל-יום מובטח לו שהוא בן עולם
הפא שנאמר הלכות עולם לו אל תקרי הלכות אלא הלכות :

אמר רבי אלעזר אמר רבי תניא תלמידי הקמיוס מרבים שרום בעולם *
שנאמר וכל-בגדך לפועי יהוה ורב שרום בגדך : אל תקרי בגדך
אלא בגדיך : שלום רב לאהבי תורה ואין למו מכשול : יהי-שלום בתיך
שלנה בארמנותיה : למען אחי ורעי אברה-נא שלום בך : למען בית-
יהוה אלקינו אבקשה טוב לך : יהוה עז לעמו יסן יהוה ויברך את-
עמו בשלום :

יתגדל ויתקדש שמה רבא * אמר : בעלמא די ברא כרעותה ומליך
מלכותה ונימח פורקנה ויקרב משיתה * אמר : פתיכון ובזימכון
ובחני דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמון : יתא שמה רבא
דיברך לעלם ולעלמי עלמיא : יהברך וישתבח ותפאר ויתרום ויתגשא
ותתדר ויתעלה ויתהלל שמה דקודשא בריך הוא * אמר : לעילא מן כל
ברכתא ושירתא השבתתא ונהמתא דאמין בעלמא ואמרו אמון :

(א) מנקה נ.ו. (ב) יעיס נר י.י. (ג) כהנים קיש קסט. (ד) סס קכג. (ה) סס קכג. (ו) סס קכג. עיל

עֲהָרִית

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רִבְּנָן • וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל-תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן • וְעַל
 כָּל-כַּיָּן דְּעַסְקִין בְּאַנְרִיקָא דִּי בְּאַתְרָא קְדִין וְדִי בְּכָל-אַתְרֵי וְאַתְרֵי וְהָא
 לְדֵין וְלְכּוֹן שְׁלָמָא רַבָּא תְּנָא וְחֶסְדָּא וְנִחְמִין וְחִיּוּן אֲרִיכִין • וְמוֹנָא רְוִיחָא
 וּפּוֹרְקָנָא • מִן-קֶדָם אֲבוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָּא וְאִמְרוּ אָמֵן •
 יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן-שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל
 וְאִמְרוּ אָמֵן •
 עֲשֵׂה שְׁלוֹם (בַּעֲשֵׂיָה הַשְּׁלוֹם) בְּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל-כָּל-
 יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן •

עֲלֵינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרָאשִׁית
 שְׁלֵא עֲשֵׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאָרְצוֹת וְלֹא שְׁמַנֵּי
 בְּמִשְׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה שְׁלֵא שָׁם הִלְקֵנוּ כְּהֵם וְגוֹרְלָנוּ
 בְּכָל-הַמּוֹנֵם • וְאַנְחֵנוּ פּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים
 לְפָנֵי מַלְךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּרוּשׁ בְּרוּךְ הוּא • שֶׁהוּא
 נּוֹטֵה שָׁמַיִם וְיוֹצֵר אֶרֶץ וּמוֹשֵׁב יְקָרוֹ בְּשָׁמַיִם מְמַעַל
 וְשׂוֹכֵנֵת עִזּוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים • הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד •
 אֲמַת מַלְכֵנוּ אֶפְסֵם זִלְתּוֹ כְּפָתוּב בְּתוֹרָתוֹ וַיְדַעַת
 הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֵל לְבַבְךָ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם
 מְמַעַל וְעַל-הָאֶרֶץ מִתַּחַת אֵין עוֹד •

וְעַל-כֵּן נִקְוָה לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְרֹאוֹת מִתְּרָה בְּתַפְאֵרַת
 עֲוֹךְ לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן-הָאֶרֶץ וְהָאֱלִילִים כְּרוֹת
 יְבִרְתוֹן לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי וְכָל-בְּנֵי-בִשָּׁר
 יִקְרְאוּ בְּשִׁמְךָ לְהַפְּנוֹת אֱלֹהֶיךָ כָּל-רְשָׁעֵי אֶרֶץ. יְבִירוּ
 וַיְדַעוּ כָּל-יּוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי-לָךְ תִּכְרַע כָּל-בְּרָךְ תִּשְׁבַּע
 כָּל-לְשׁוֹן • לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרַעוּ וַיִּפְּלוּ וְלִכְבוֹד
 שִׁמְךָ יִקְרֵי יִתְגַּו • וַיִּקְבְּלוּ כָּלֵם עֲלֵיהֶם אֶת-עוֹל מַלְכוּתְךָ •

(א) נַעֲמַן מִן טוֹרַס . (ב) יַעֲשֵׂה מִסַּכ . (ג) וְדַכִּיטֵד לַס . רַחֲמֵי וְחַמְלוּךְ

ותמלוך עליהם מהרה לעולם ועד • פי המלכות שלך
 היא ולעולמי עד תמלוך בכבוד ככתוב בתורתך
 יהיה ומלוך לעלם ועד : ונאמר והיה יהיה למלך על-
 כל הארץ ביום ההוא יהיה יהיה אחר ושמו אחר : ק'
 אל-תירא מפחד פתאום ומשואת רשעים כי תבוא : עזו עצה ותפר דפרו
 דבר ולא יקום כי עכנו אל : וער-זקנה אני הוא וער-שיבה אני אסבל
 אני עשיתי ואני אשא ואני אסבל ואמלט :

וכתב רש"י ע"פ ספוק זה :

אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישראלים את-פניה :

מנחם נבניה חפ"ן דל"ח אחר הכפלה בלא נרצה ולקחת ק"ש בזה ויש שהגין למר נס ק
 משהת קדש והיה כי יביאך :

א וידבר יהוה אל-משה לאמר : ב קדש-לי כל-בכור פטר כל-
 רחם בבני ישראל באדם ובבהמה לי הוא : ג ויאמר
 משה אל-העם זכור את-היום הזה אשר יצאתם ממצרים מבית
 עבדים כי בחזק יד הוציא יהוה אתכם מזה ולא יאכל חמץ :
 ד היום אתם יצאים בחדש האביב : ה והיה כייבאך יהוה אל-
 ארץ הפנעני ותחתי והאמרי ותחני והיבואי אשר נשבע לאבותיך
 לתת לך ארץ זבת חלב ודבש ועברת את-העברה הזאת
 בחדש הזה : ושבעת ימים תאכל מצות וביום השביעי תג
 ליהוה : ז מצות יאכל את שבעת הימים ולא יראה לך חמץ
 ולא יראה לך שאר בכל-זבלך : ח והעברת לבנה ביום ההוא
 לאמר בעבור זה עשה יהוה לי בצאתי ממצרים : ט והיה לך לאות
 עליך ולזכרון בין עיניך למען תהיה תורת יהוה בפיה כי פעד
 חזקה הוצאך יהוה ממצרים : י ושמרת את-חוקה הזאת
 למענה מימים ימימה : יא והיה כייבאך יהוה אל-ארץ הפנעני
 באשר נשבע לך ולאבותיך ונתנה לך : יב והעברת כל-פטר-רחם
 ליהוה וכל-פטר אשר בהמה אשר יהיה לך הזכרים ליהוה :
 יג וכל-פטר חמר תפדה בשה ואם-לא תפדה וערפתו וכל בכור

אדם

(א) שמות פ"ו י"ח (ב) ואלה די פ"ו (ג) משלי ג כ"ט (ד) יעקב ח"י (ה) ט"ז מו"ד (ו) ספריים קמ"ז (ז) שמות י"ג

אדם בְּבִנְיָה תִפְקֶה: י וְהָיָה כִּי־יִשְׁאַלְךָ בְּנֶךְ מִדָּר לֵאמֹר מַה־זֹּאת
 וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים:
 ׀ וַיְהִי כִּי־הִקְשָׁה פְרַעְהַ לְשַׁלְּחָנוּ וַיַּהַרְגֵהּ יְהוָה כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ
 מִצְרַיִם מִבְּכֹר אָדָם וְעַד־בְּכוֹר בְּהֵמָה עַל־כֵּן אָנֹכִי זֶכֶר לַיהוָה כָּל־
 פֶּטֶר רֶחֶם הַזְּבָרִים וְכָל־בְּכוֹר בְּנֵי אִפְרָיִם: ׀ וְהָיָה לְאוֹת עַל־
 יַדְכָה וּלְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ בִּי בְחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם:

ש ש ה זכירות

לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת־יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ:
 רק הַשֹּׁמֵר לָהּ וְשֹׁמֵר נִפְשָׁהּ מֵאֵד פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־
 רָאוּ עֵינֶיךָ וּפְנֵי־סוּרוֹ מִלִּבְּךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ וְהוֹדַעְתָּם לְבִנְיָה
 וּלְבִנֵי בְנֵיךָ: יוֹם אֲשֶׁר עֲמַדְתָּ לְפָנַי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּהַר־ב: ׀
 זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ לָּהּ עַמְּלֶךָ בְּדֶרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם:
 אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדֶרֶךְ וַיּוֹצֵב בָּהּ כָּל־הַנְּחֻשְׁלִים אֲחֵרֶיךָ וְאֶתְּהָ
 עֲרֵף וַיַּגֵּעַ וְלֹא־יָרָא אֱלֹהִים: וְהָיָה בְּהַגִּיחַ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלָהּ מִכָּל־
 אֲיֹבֵךָ מִסָּבִיב בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה־אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָּךְ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ
 תִּמְחָה אֶת־זְכוֹר עַמְּלֶךָ מִתַּת הַשָּׁמַיִם לֹא תִשְׁכַּח:
 זְכוֹר אֶל־תִּשְׁכַּח אֶת אֲשֶׁר־הִקְצַפְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמִּדְבָּר:
 זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְמַרְגֵּם בְּדֶרֶךְ בְּצֵאתְכֶם
 מִמִּצְרַיִם:
 זְכוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְשׁוֹ:

תפלת הדרך

נרדף לאומרה משהחזיק נדרך חזן לעיר ביום ראשון כשנוכח מניחו וסוכו לומר עשומד חס אפשר נקל .
 ונשאר סימס שמחשכב נדרך עד שוכו לכיתו יאמר אותה ככל נוקב אסילו נמלנו ויהתוס נרוך אהס
 שומע תפלה נלי כוכרת השס:

וְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שְׁתוּלִיכְנוּ
 לְשָׁלוֹם וְתַצְעִירְנוּ לְשָׁלוֹם וְתִדְרִיכְנוּ לְשָׁלוֹם וְתִסְמְכְנוּ
 לְשָׁלוֹם וְתַגִּיעְנוּ לְמַחֲזוֹ הַפְּצָנוּ לְחַיִּים וְלִשְׂמֹחָה וְלִשְׁלוֹם (ואס דעסו

(א) דעסו פו ג . (ב) עס ד פ . (ג) עס ד י . (ד) עס כס ז . (ה) עס כס יז . (ו) עס כס יח . (ז) עס כס יט . (ח) עס כס
 כד . (ט) עס כס כ .

תפלת הדרך

לחוד מיד אומר ותחזירנו לשלום ותצילנו מבפך כל־אויב ואורב
 ולקטים וחיות רעות בדרך ומכל־פורעניות המתרגשות ובאות
 לעולם ותשלח ברכה בכל־מעשה ידינו ותתנגני לחן ולחסד
 ולרחמים בעיניך ובעיני כל־רואינו ותגמלנו חסדים טובים
 ותשמע קול תפלתנו כי אתה שומע תפלת כל־פה : ברוך
 אתה יהוה שומע תפלה :

הטבת חלום

המצינים יחד כי האובדים אורו אפילו הם בד וסות :

החלום אומר ג"ס רעפים הלמא טבא חזאי : ושנים המצינים ג"ס הלמא טבא
 חזיתא : גם שנים ס"א הלמא דידך טבא הוא * וטבא להוי * רחמנא
 לשניה לטב שבע זמנין לגורון עליה מן שמיא דלהוי טבא
 ויהוי טבא * טבא הוא וטבא להוי :

לח"כ חזר החולם ואומר ג"ס הלמא סנא חזאי ועיני המציין ג"ס הלמא סנא חזיתא וס"א הלמא דידך
 וכו' וכה יאמרו החולם והמציין ו"ס עד שמלא החולם אומר כ"א פעמים הלמא סנא חזאי וכן המציין *
 ואחר כך יאמרו המציין ג' סבוכות וג' פדיונות וג' שלשות והחולם אומר פתח גלגל :

הפכת מספדי למחול לי פתחת שקני ותאורגי שמחה : אז
 תשמח בתולה במחול ובחורים וזקנים יחדו והפכתי
 אכלם לששון ונחמתים ושמחתים מיגונם : ולא־אבה יהוה
 אלהיה לשמע אל־בלעם ויהפך יהוה אלהיה לה את־הקללה
 לברכה כי אהבה יהוה אלהיה : פדה בשלום נפשי מקרבלי
 כי־ברבים היו עמדי : ויאמר העם אל־שאול היונתן ימות אשר
 עשה הישועה הגדולה הזאת בישראל חלילה חיי־יהוה אם־יפל
 משיערת ראשו ארצה כי־עם־אלהים עשה היום הנה ויפרדו העם
 את־יונתן ולא־מת : ופרווי יהוה ישבון ובאו ציון ברגה ושמחת
 עולם על־ראשם ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה : בורא
 יב שפתים שלום ו שלום לרחוק ולקרוב אמר יהוה ורפאתיו :

רוח

(א) סבלים ל' ב. ידעים לא י. ג. דברים כג. ו. ד. הכלים נה י. ה. שיל יד ח. ו. ידעים לב י. ז. ס. ס. י.

* [בלבן יחד כיכ במגא ורביט סנדל נכיש עלו סיון קי סרג ד נכס סי הקב ספי סכד (פ' ע'
 כ"ס סכוד אדט"ר זסל ג' ז' י.) .

הטבת חלום

וְהָיָה לְבִשְׂתָּהּ אֶת־עַמְּשֵׂי רֹאשׁ יְהוֹשְׁלִישִׁים לָהּ דְּוִיד וְעַמָּה בֶן־יִשִׁי
 שְׁלוֹם וְשְׁלוֹם לָהּ וְשְׁלוֹם לְעֹזֶרְךָ כִּי עֲזָרְךָ אֱלֹהֶיךָ וַיִּקְבְּלֵם דְּוִיד
 וַיִּתְּנֵם בְּרֹאשֵׁי הַגָּדוֹד : וַאֲמַרְתֶּם כֹּה לָחִי וְאַתָּה שְׁלוֹם וּבֵיתְךָ
 שְׁלוֹם וְכָל אֲשֶׁר־לָךְ שְׁלוֹם : יְהוָה עִז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה וַיְבָרֶךְ אֶת־
 עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם :

דס טוסין טד • הטולס לומר יהוה שמעתי שמעך יראתי ומסיבין ט יהוה
 פעלך בקרב שנים תייהו בקרב שנים תודיע ברגז רחם תזכור:
 ככה יאמר ג"ס : הטולס לומר א שיר למעלות אשא עיני אליהתרים מאן
 יבא עזרי : ב עזרי מעם יהוה עשה שמים וארץ : ומסיבין ט ג אליתן
 למוט רגלך אלינום שמך : ד הנה לאינום ולא יישן שומר
 ישראל : ה יהוה שמך יהוה צלך עליד ימנה : ו יומם השמש
 לא יכבה וירח בלילה : ז יהוה ישמך מכלדע ישמר את
 נפשך : ח יהוה ישמר צאתך ובאך מעתה ועד עולם : ככה יאמר
 ג"ס : הטולס לומר תודיעני ארת תיים ומסיבין ט שבע שמחות את פנה
 נעמות בימינה נצח : ככה יאמר ג"ס • והטולס לומר כב וידבר יהוה אל משה
 לאמר : כג דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני
 ישראל אמור להם : והמסיבס לומר כד יברכה יהוה וישמך : כה יאר
 יהוה ופניו אליך ויחנה : ס ישא יהוה ופניו אליך וישם לך שלום :
 ס ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם : ככה יאמר ג"ס : וחס
 לומר ט לך בשמחה אכל לחמה ושיתה בלב טוב ינה כי כבר
 רצה האלהים את מעשיך :

סדר המילה.

כמביאין את הילד לבית הכנסת לומר ברוך הבא.

אשרי ו תבחר ותקרב ישכן חצריך נשבעה פטוב ביתך קדש
 היכלך : וידבר יהוה אל משה לאמר : פינחם בן אלעזר
 בן אהרן הכהן השבי את חמתי מעל בני ישראל בקנאו אתי

השלישים כתיב
 (א) וסיל יע ית . (ב) כ"א טה 1 . (ג) פכלים כט יא . (ד) חנקוק ג כ . (ה) חכלים קכא . (ו) טס טו יא . (ז) כמדנר ו ט .
 (ח) קבלס פ י . (ט) חכלים טס פ י . (י) כמדנר ככ י . (כ) טס כט יא .
 כח

קָנַאתִי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא־כִלִּיתִי אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקִנְיָתִי : לָכֵן אָמַר
הֲגַנִּי נָתַן לִי אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם :

שמעון סל על כסא של אליהו יאמר כסא :

זֶה הַפֶּסַח שֶׁל אֱלֹהֵינוּ זְכוּר לְטוֹב : לִישׁוּעָתְךָ קִנִּיתִי יְהוָה :
שְׁבַרְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וּמִצּוֹתֶיךָ עֲשִׂיתִי : אֱלֹהֵינוּ מִלֵּאדָּה
הַבְּרִית הִנֵּה שְׁלָךְ לְפָנֶיךָ * עֲמוּד עַל־יְמִינִי וְסִמְכֵנִי : שֵׁשׁ אֲנֹכִי
עַל־אֲמֶרְתְּךָ כְּמוֹצֵא שְׁלָל רָב : שְׁלוֹם רָב לְאֵהָבֵי תוֹרָתְךָ וְאוֹן
לְמוֹ מְבַשּׁוֹל : אֲשֶׁרֵי תִבְחַר וּתְקַרֵּב יִשְׁכַּן חֲצֵרֶיךָ נִשְׁבַּעַתָּ בְּטוֹב
בֵּיתְךָ קֹדֶשׁ הַיְכָלְךָ :

כסא מנד ברוך אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצּוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל הַמִּילָה :

לני סן מנד בן מלה לפרשה :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצּוֹתָיו
וְצִוָּנוּ לְהַכְנִיסוֹ בְּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִינוּ :
וְהַעֲמִידֵם עַם טוֹרִים בְּשֵׁם שְׁנַכְנַם לְבְרִית * בֵּן יִכְנָס לְתוֹרָה וּלְחֻפָּה
וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים :

ואחר שנעשה כחיותך כראוי יאמר לעשות כפרשה והמליצה וטמל את כסא ומנד :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשׁ יָדִיד מִבְּטָן
וְחֹזֵק בְּשֵׁאֲרוֹ שֵׁם וְצִאֲצֵאֵיו חָתַם בְּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ עַל־
בֶּן בְּשֹׁכֵר זֹאת אֵל חַי חֲלַקְנוּ צוּקְנוּ צִוָּה לְהַצִּיל יְדִידוֹת שְׂאֲרֵנוּ
מִשַּׁחַת לְמַעַן בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר שֵׁם בְּבִשְׂרָנוּ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
בוֹרֵת הַבְּרִית :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ קִיַּם אֶת־תִּילַד הַזֶּה לְאֲבִיו וּלְאִמּוֹ וַיִּקְרָא
שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל כִּי־יֵשׁ מִחַ הָאֵב בְּיוֹצֵא חֲלָצָיו וְתִגְל אִמּוֹ
בְּפָרִי בְמִנְהָ : בְּכַתוּב יִשְׁמַח־אֲבִיךָ וְאִמְךָ וְתִגְל יוֹלְדֶתְךָ : וְנֹאמַר
וְאֲעֵבֵר עֲלֶיךָ וְאֶרְאֶךָ מִתְּבוֹסֶסֶת בְּדַמְיֶךָ וְאָמַר לָךְ בְּדַמְיֶךָ חַי *
וְאָמַר

(א) כסא סן יר . (ב) כסא סן יר . (ג) כסא סן יר . (ד) כסא סן יר . (ה) כסא סן יר . (ו) כסא סן יר . (ז) כסא סן יר . (ח) כסא סן יר . (ט) כסא סן יר . (י) כסא סן יר .

וְאָמַר לָךְ בְּדַמֶּיךָ חַיִּי : וְנֹאמַר זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאַלֶּפֶיךָ
 דּוֹר : אֲשֶׁר פָּרַת אֶת־אֲבֹרָהֶם וְשִׁבּוּעֵתוֹ לִישְׁחָק : וַיַּעֲמִידָהּ לַיעֲקֹב
 לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם : וְנֹאמַר וַיִּמַּל אֲבֹרָהֶם אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ
 בֶּן־שְׁמֹנֶת יָמִים בְּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים : הִדּוּ לַיהוָה כִּי־מוֹזֵב
 כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ : הִדּוּ לַיהוָה כִּי־מוֹזֵב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ : (פלוני) וְזֶה
 הַקָּטָן גְּדוֹל יְהוָה כְּשֵׁם שְׁגָבָנוּם לַבְּרִית בֶּן יָפְנוּם לְתוֹרָה וּלְהַפְתָּה
 וּלְמַעֲשֵׂי־טוֹבִים :

וּמְחַסֵּס לְחַיִּים לְחַיִּים מֵטוֹם הַנִּכְרָס אוֹ יַחֲסֵה נַעֲלָמוֹ • וְאַחַר הַמִּילָה יִחַלֵּל חַמְלָה וְ כַּמּוּזָל וְאֲבֵי־הַבַּיִת :
 רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם יְהִי רַצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שִׁיְהָא זֶה הַשּׁוֹב וּמִקּוֹבֵל לְפָנֶיךָ כְּאִלּוּ הַקְּרִבְתִּיךָ
 לְפָנָי כְּסָא כְּבוֹדָךְ וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים שִׁלַּח עַל יְדֵי מַלְאֲכֶיךָ הַקְּדוּשִׁים
 נְשַׁמָּה קְדוּשָׁה וּמְהוּרָה (לפ"ב"פ) הַנְּמוֹל עֵתָה לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל וְשִׁיְהִיָּה לְבֵן פְּתוּחַ
 כַּפְתָּחוֹ שֶׁל אֱוֹלָם בְּתוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה לְלִמּוּד וְלַחֲסֵד לְשִׁמּוֹר וְלַעֲשׂוֹת חַן לֹו אֲרִיכוֹת
 יָמִים וְשָׁנִים חַיִּים שֶׁל יִרְאֵת חַטָּא חַיִּים שֶׁל עוֹשֶׁר וְכְבוֹד וְשִׁתְּמָלָא מִשְׁאַלּוֹת לְבֵן
 לְטוֹבָה אַמֵּן וְכֵן יְהִי רַצוֹן :

מִי שֶׁבָרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבֹרָהֶם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב מִשָּׁה וְאַחֲרָיִךְ דּוֹד וְשִׁלְמָה הוּא יִבְרַךְ אֶת
 הַיֶּלֶד הַרֵךְ הַנְּמוֹל (פ"ב"פ) בְּעֶבֶר (שפ"ב"פ) גָּדֵר עֲבוּרוֹ לְצַדִּיקָה לְבִקּוֹר חוֹלִים
 בְּשִׁטְרַת הַקַּב"ה יִשְׁלַח לוֹ מְהֵרָה רַפּוּאָה שְׁלֵמָה בְּכָל רִמ"ח אַבְרָיו וְשִׁמ"ה גִּידָיו
 וַיְגַדְּלוּ לְתוֹרָה וּלְחוֹפָה וְלַמַּעֲשֵׂי־טוֹבִים וְנֹאמַר אַמֵּן :

דיני פדיון הבן

מֵצַח טַעַם לְכַדּוֹת כֹּל אִישׁ יִסְרָאֵל אִתּוֹ כֵּט שְׂהוּא כְּטוֹר לְאֹמוֹ הַיִּסְרָאֵלִית מִיּוֹם שְׁנַיִם וְלַמַּעֲלָה דִּסְרִיט
 בַּיּוֹם ל"א חַמְשָׁה סְלָעִים וְאִם פְּדוּא קָדַם אִישׁ פְּדוּי מִכָּאן וְאִילֵךְ שׁוֹבֵר נַעֲסֵה • וְחַמְשֵׁ סְלָעִים כֵּס
 מִשְׁקָל שְׁמוֹנֶה לֹוס כֶּסֶף נָקִי (שְׁקָרִין פִּי"ץ זִלְב"ר) נִמְשָׁקֵל הַקִּיסָר דְּמַדִּינָתוֹ וְאִלּוּ חַמְשֵׁ סְלָעִים
 טָהוֹן לִכְסֵן כֶּסֶף אוֹ שְׂהוּא כֶּסֶף מְכַל דְּנֵר שִׁרְלָה חוּץ מִקְרַקְעוֹת עַבְדִּים וְשִׁעֲרוֹת וְאִם פְּדֵס נַעֲסֵ
 אִישׁ פְּדוּי :

והא לך סדר פדיון הבן

הַאֵץ מִיּוֹמֵי לַיִל לְכַטוֹר קָמוּ כֵּסֶן וּמִיּוֹמֵי כֶּסֶף אוֹ שׁוֹה כֶּסֶף חַמְשֵׁ סְלָעִים וּמוֹדֵעַ לִכְסֵן שְׂהוּא נַעֲסֵר
 פֶּסֶר רַחֵם לְאֹמוֹ הַיִּסְרָאֵלִית וְאוֹמַר לֵי :

אֲשֶׁתִּי הַיִּשְׂרָאֵלִית יְלָדָה לִי בֶּן זֶה הַבְּכוֹר : כִּכְסֵן שְׂהוּא לַעֲוֹ וְאוֹמַר בְּמֵאֵי
 בְּעֵית מִפִּי בְּבָנְךָ בְּכוֹרְךָ אוֹ בְּחֵמֶשׁ סְלָעִים דִּמְחַיְבָתָ לְתַן לִי
 בְּפִדְיוֹן בְּנֶךָ בְּכוֹרְךָ זֶה : הַאֵץ אֹמַר בְּעֵינָא בְּבִנִי בְּכוֹרִי זֶה וְהַיְלָדָה
 חֵמֶשֶׁה סְלָעִים בְּפִדְיוֹן דִּמְחַיְבָנָא בֵּיה :

ברוך

(א) סְלָעִים קֶסֶס (ב) כֶּסֶף קֶסֶס (ג) כֶּסֶף קֶסֶס • וְכֵי־כֵן חֵט • ד) בְּרַחֲמִים כֵּסֶס ד • ה) סְלָעִים קֶסֶס •

סדר פדיון הבן

ובסמותן האב לבן כפדיון מנרך האב .

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו
ועצנו על פדיון הבן :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם שהחיינו וקיימנו והגיענו
לזמן הזה :

יש שנהנו לעשות כעודה ואם יש שם יין שעה כפדיון נתוך כעודה אחר המזיא ומנרך ככהן על
כין מיד אחר כפדיון ואם אין שם יין שעה כפדיון סלה נתוך כעודה ואז מנרך ככהן על שאר
משקים וכעודה זו היא כעודה מלוה :

סדר הבנסת שבת

מאד מאד צריך ליותר בהדלקת נרות להדליק קודם שקיעת החמה שקיעה הגראית
דהיינו בעוד השמש זורח בראשי האילנות בשדה בארץ הכיניור שאין שום
הד במערב או בראשי גנים הגבוהים בעיר ולא לעשות אח"כ שום מלאכה כלל כדי
להוסיף מחול על הקדש מעט כי אחר סילוק וביאת האור כראשי האילנות ונגים
הגבוהים בכמו ד' חלקי ששים משעה (שקורין מינוטין) אזי היא שקיעה האמיתית
שהוא סילוק וביאת האור כראשי הדרים הגבוהים שבא"י ואז הוא תחילת זמן ביה"ש
לר' יהודה בברייתא ופסקו בגמ' הלכה כמותו בכניסת שבת לתוכרא לפי שהוא
ספק של תורה באימור כרת וסקילה ח"ו ולא כר' יוסי דאמר שתחילת זמן ביה"ש
הוא בסוף ביה"ש דר' יהודה שהוא בכדי חומש שעה וחצי חומש משעות השעות
(שהן כ"ד במעל"ע והן י"ח מינוטין) אחר השקיעה האמיתית בימים השונים שהם ימי
ניסן ותשרי בא"י ואז הוא ודאי לילה לר' יהודה ומשך זמן שנמשך ביה"ש דר' יוסי
הוא מעט מאד דהיינו ערך ב' חלקי ששים משעה לבד כי בשליש שעה משעות
השעות אחר שקיעה האמיתית הוא ודאי לילה גם לר' יוסי בא"י בימים השונים
(כמ"ש בסמ"ג בהל' הרומה) שאז הוא זמן צאת ג' כוכבים בינונים בא"י בימים אלו
וגם בכל התורף כמעט דהיינו שאז כשהרקיע בסדרתו והאור זך נראים או ג' כוכבים
בינונים לזכי הראות מהאצטמנין הבקאים בגודל גוף הכוכבים כולו ברקיע (וכמ"ש
בתשו סה"ט ב"ב בשם ר"י) ובגודל אורם ויודעים שאלו ג' הנראים להם הם
בינונים בגודל גופם ברקיע וגם באורם (וכמ"ש הרמב"ם בפ"י המענה) והם
אינם נראים לעולם לפני שקיעה האמיתית משא"כ בגדולים מהם בגופם או באורם
נראים לפעמים לפני שקיעה האמיתית כשהאור זך והקטנים מהם בגופם או באורם
אינם נראים עד לאחר זמן מה יותר משליש שעה אחר שקיעה האמיתית ומה שנראים
לפעמים כוכבים קטנים מאד מקודם לשליש שעה אחר השקיעה בא"י (וכפי ערך זה
במדינותינו) הם באמת גדולים ברקיע אלא שלכראית עינינו נראים קטנים (כמ"ש
בתשו ר"י במדר"ם ב"ב שם והובאה ב"י ביו"ד סי' רס"ב ודלא כש"ך שלא ע"ש רק
בב"י) ובמדינות אלו זמן צאת ג' כוכבים בינונים בימים השונים הוא בכמו חצי שעה
בקירוב אחר שקיעה האמיתית שהן ל"ד חלקי ששים בקירוב אחר שקיעה הגראית
היא ע"י שהאור זך וכן בכל התורף כמעט (שבמרחשון של חרשי החמה פוחת

מעט מהשרי שנראים או ג' כוכבים בכחצי שעה אחר שקיעה הנראית ובמבט עורף מעט על תשרי ובאדר תזרז ופוחת מעט כבמדרחשן ובניסן תזרז להיות בשוה עם תשרי (ע' בס' אילים במעין חרות) ופסקו בנמרא הלכה כר' יוסי לחומרא כמו ביציאת שבת וק"ש של ערבית וכווצא בון שאינו ודאי לילה עד צאת הכוכבים הבינונים בגודל גופם ברקיע ובאורם ולפי שאין אנו בקיאים בהם לכך צריך להחמיר בקיץ לענין ק"ש של ערבית עד שעה שלימה אחר השקיעה ובמ"ש להוסיף אח"כ מעט מחול על הקדש ובהורף שהימים קצרים ורבתה המכשלה מאד בנשים להדליק נר שבת אחר השקיעה וגם באנשים ע"ה וקלי הדעת במלאכות אחרות צריך להודיעם שהוא איסור גמור של תורה ולהוכיחם בדברים רבים וקשים אולי ישמעו לו אבל אם יודע שלא ישמעו לו לא יוכיחם ולא יודיעם כלל וכלל כי מוטב שיהיו שוגגים ואל יהיו מזידים כדאיתא בגמ' נבי תוס' יוה"כ והיינו דחוקא תיכף אחר השקיעה עד סמוך לחצי שעה אחר כך כי אז בקרוב לחצי שעה אחר השקיעה בחורף טובה של תורה למחות בידם ביד חוקה בעונשים ונידוים אם לא ישמעו שבדאי איסור של תורה אין אומרים מוטב שיהיו שוגגים וכו' ובקיץ הטיעור משהנה לפי החדשים כנסית המדינה לצפון העולם וחמרון ידיעה בזה אינו נקרא ספק בזה ולכן צריך להחמיר ולמחות בכל תוקף במדינות אלו: גם בקיץ בכחצי שעה אחר שקיעה האמיתית עכ"פ ויש אומרים שספק של תורה דינו כודאי איסור של תורה לענין זה ולכן צריך למחות בכל תוקף בין בקיץ בין בחורף תיכף אחר שקיעה האמיתית שהוא תחלת ביה"ש דר' יהודה ולא אמרו בגמ' מוטב שיהיו שוגגים אלא לענין תוס' מחול על הקדש ולא לענין עצומו של יום אפי' לספיקו וכן עיקר להחמיר בשל תורה אבל לענין הפילת המנחה שהיא מ"ס אין למחות ביד המקילין בין בתול בין בשבת ובפרט בשעת הדחק בימות החורף שהיום קצר וכמו שמצינו שהתירו חכמים איסור שבות מ"ס בביה"ש בשעת הדחק ולצורך מצוה עוברת (אבל אין לסמוך כלל להקל עמ"י מ"ש הרב"י בש"ע הל' שבת בשם י"א והוא דעת ר"ת וסיעתו שעד כדי הילוך ג' מילין ורביע שהוא קרוב לשעה בינונית אחר השקיעה הוא יום גמור ואח"כ מתחיל ביה"ש דר' יהודה והוא כדי הילוך ג' רביעי מיל שאז הוא זמן צאת הכוכבים ולילה ודאי כמארז"ל שמשקיעת החמה עד צ"ה הוא כדי הילוך ד' מילין כי כבר חזר בו הרב"י בש"ע י"ד הל' מילה ופסק בפשימות דאחר השקיעה מיד הוא ביה"ש וכ"פ הש"ך שם וכ"פ הפר"ח לאו"ח סי' תרע"ב ומעמס ונמוקס נמהם כי ר"ת וסיעתו יחודאי נינהו נגד הגאונים הראשונים רב שרירא ורב האי בנו (הובא לשונם בתשו' ר"ם אלשקר סי' צ"ו) ואחריהם רבינו חננאל (בש"ל) והר"ף והרמב"ם והראב"ן וסיעתם ונגד ר"י בעל התוס' ובעל העיטור וסיעתם ואינהו בתראי והלקו על ר"ת וכ"כ דרא"ש בשם הררי: ומה גם כי דעת זו היא נגד החוש ופליאה נשגבה שהרי שיעור ד' מילין מהשקיעה עד צ"ה שבדברי רז"ל בגמ' מבואר שם בפי' בגמ' שהוא שיעור א' ממש בשיעור ד' מילין שמן ע"ה עד נץ החמה ובעת עליית ע"ה נראה בעליל ע"ה רקיע הוא מלא כוכבים ולא ג' כוכבים בלבד וככה הוא ממש ודאי בסוף הילוך ד' מילין אחר השקיעה אבל זמן תחלת הלילה לענין מצות של תורה שהוא בצאת וראיית ג' כוכבים לבר ידאי שהוא מוקדם הרבה לזמן צאת וראיית כל הכוכבים כמו שנראי בעת עליית ע"ה ועוד יש פליאות עצומות כהחוש על דעת זו וגם ראיות רבות ועצומות מסוגיות דתלמוד לדעת הגאונים הגם שאין דבריהם צריכים חיזוק כנודע שדבריהם קבלה):

והן קצת אזהרות והערות להרים מכשולות ושגגות השכיחות ומצויות אלפי' הרבה
 מצדני הראשונים יש בהן איסור כרת וסקילה במזיד וחוב חטאת בשוגג ה' יכפר :
 שלא לסמוך על היתר הגהונג באם נפל זבוב או שאר פסולת לכוס או לקערה
 להציאו ע"י כף ולשאוב קצת משקה עמו כו' כי יש בזה חשש חיוב חטאת
 ואיסור סקילה ח"ו. ואין תקנה דק לשפוך מהכוס עד שיצא הפסולת מהכוס; ולא
 ינפח עליו ברוח פיו עד שיצא: אבל כותר לנפח עליו להקריבו לדופן הכוס ואו
 ישהו וישפוך ממנו עד שיפול הפסולת מתוכו: שכיון שנפילת הפסולת לחוץ הוא ע"י
 שאוחז בידו הכוס עם המשקה שבתוכו ומסרו בידו ה"ו נקרא בורר אוכל מתוך
 פסולת ומותר כדי לשתות מיד וכן אם נפל לקערה שיש בה רוטב ואפי' שומן הצף
 ע"פ הרוטב לא יורקנו ע"י כף עם רוטב שה"ו כבורר פסולת מאוכל וחייב :

ליוזקך מאד שלא לאכול בשבת פולין (שקורין באב) בין חיין בין מבושלים בעדם
 בשרביטין שלהם כי מאחר שאין השרביט ראוי לאכילה יש בהם משום
 ספרק לר"ה שהוא תולדת הדש וחייב חטאת וסקילה ח"ו ואעפ"י שכבר ניהקו הפולין
 מהשרביט על ידי הביטול ואינן מחוברים בו. וכן בשומשמן. ובעל נפש יחמיר
 לעצמו גם במין קטניות (שקורין ארבעים) בעודן. בשרביטין אף שהשרביטין ראויים
 לאכילה. כי אין זה היתר ברור :

מזב למנוע מלאכול אנוזים ולוזים בשבת אא"כ הוציאם מקליפתם מע"ש כי הגה אף
 בעוד שהפרי מונח בקליפתו כולו או מקצתו מותר להסיר קליפתו בידו ואין בן
 משום בורר פסולת מאוכל מ"מ לאחר שהוסרה הקליפה אם מנחת איזה חתיכת קליפה
 בין חתיכות פרי או בין שלמי' אם כסירה משם חייב חטאת וסקילה משום בורר
 פסולת מתוך אוכל אלא יברור הפרי מהקליפות ולא ינע בקליפות כלל. ואפילו אם
 הקליפות מונחת לבדן בלי שום פרי ביניהן יש איסור גדול בטלמולן משום מוקצה
 בנדוע. וקשה להזהר בכל זה :

אעפ"י שאין ביטול אחר ביטול בדבר יבש. מ"מ אם חוזר ונמחה ממנו קצת יש
 בו משום ביטול אחר ביטול בלהלכות המחוץ אם היס"ב. ולכן צריך ליהדר
 במאד שלא להחם בשר או עופות צלויים או מבושלים אם יתחמם המהל הגמטה מהם
 עד שהי"ם בו משום איסור סקילה וברת ח"ו וכן שלא לשפוך בכ"ד שהיס"ב על
 צוקער כי מאחר שהצוקער נמחה יש בו משום ביטול. ולכן אין להקל במלה שלנו
 אף שנתבשל תחלה שמאחר שחוזר ונמחה אין להקל בו יותר מבמלה שביטויהם.
 לפי חילוק הדעת שבש"ע שיי"א אפי' ליתן בכ"ש שהיס"ב. והמחמיר תע"ב :

סדר מנחת ערב שבת

אומרים סדרו ככל פרק שבת קודם מנחה ונד' כשחל י"ט או חוה"מ צמרי' שבת א"כ סדר
 א הדרן ליתנה פיימזב פי לעולם חסדו : ב יאמרו גאולי יתנה
 אשר גאלם מירצור : ג ומאצות קבצם ממזרת וממערב
 מצפון ומים : ד קעו במדבר בישיומן דרך עיר מושב לא מצאו:

ה רַעֲבִים גַּם צִמְאִים נִפְשָׁם בָּהֶם הִתְעַטְף : י וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה
בְּצַר לָהֶם מִמְּצוֹקוֹתֵיהֶם וַיִּצִּילֵם : י וַיִּדְרִיכֵם בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל לְלַכְתּוֹת
אֶל־עִיר מוֹשֶׁב : ח יוֹדוּ לַיהוָה חֶסֶדוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לְבְנֵי אָדָם : ט כִּי
הַשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ שִׁקְקָה וְנִפְשׁ רַעֲבָה מִלֵּאֲמוֹב : י וְשָׂבִי חֲשֹׁךְ
וְצַלְמוֹת אֲסִירֵי עֵינַי וּבְרוּל : יא כִּי־הִמְרוּ אֲמֹר־אֵל וַעֲצַת עֲלִיזָן
נֶאֱצוּ : יב וַיִּכְנַע בְּעַמְל לָבָם כְּשִׁלּוֹ וְאִין עוֹזֵר : יג וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה
בְּצַר לָהֶם מִמְּצוֹקוֹתֵיהֶם וַיִּשְׁיַעֵם : יד יוֹצִיאֵם מִחֲשֹׁךְ וְצַלְמוֹת
וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יִנְתַּק : טו יוֹדוּ לַיהוָה חֶסֶדוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לְבְנֵי אָדָם :
טז כִּי־שִׁבַּר דְּלֹתוֹת נִחַשְׁתָּ וּבְרִיחֵי בְרוּל גִּבַּע : יז אֲוִלִים מִדֶּרֶךְ
פִּשְׁעָם וּמַעֲוֹנוֹתֵיהֶם יתְעַנּוּ : יח כִּלְאֵכֶל הִתְעַב נֶפֶשָׁם וַיִּגְעֵזוּ עַד
שְׁעָרֵי־מָוֶת : יט וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בְּצַר לָהֶם מִמְּצוֹקוֹתֵיהֶם
וַיִּשְׁיַעֵם : כ יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּרְפָּאֵם וַיִּמְלֹט מִשְׁחִיתוֹתָם : כא יוֹדוּ
לַיהוָה חֶסֶדוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לְבְנֵי אָדָם : כב וַיִּזְבְּחוּ זִבְחֵי תוֹדָה וַיִּסְפְּרוּ
מַעֲשָׂיו בְּרִנָּה : כג יוֹרְדֵי הַיָּם בְּאֲנִיּוֹת עֲשִׂי מְלֹאכֶה בְּמַיִם רַבִּים :
כד הִמָּה רָאוּ מַעֲשֵׂי יְהוָה וְנִפְלְאוֹתָיו בְּמִצְוֹלָה : כה וַיֹּאמֶר וַיַּעֲמִד
רוּחַ סַעֲרָה וַתְּרוֹמֵם גִּלְיֹן : כו יַעֲלוּ שָׁמַיִם יִרְדּוּ תְּהוֹמוֹת נֶפֶשָׁם
בְּרַעַה הַתְּמוֹנָג : כז יְחוּגּוּ וַיִּנּוּעוּ כְּשִׁבּוֹר וְכִלְחֻכְמָתָם תִּתְבַּלַּע :
כח וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בְּצַר לָהֶם וּמִמְּצוֹקוֹתֵיהֶם יוֹצִיאֵם : כט יִקַּם
סַעֲרָה לְדַמְכָּה וַיִּהְיֶשׁוּ גְלִיהֶם : ל וַיִּשְׁמְחוּ כִּי־יִשְׁתַּקּוּ וַיִּנְחַם אֶל־
מַחוּז הַפָּצִים : לא יוֹדוּ לַיהוָה חֶסֶדוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לְבְנֵי אָדָם :
לב וַיְרוּמְמוּהוּ בְּקֹהֶל עָם וּבְמוֹשֶׁב וַקְּנִים יִתְלַוּהוּ : לג יֵשֶׁם נִתְרוֹת
לְמַדְבָּר וּמִצְאֵי מַיִם לְצִמְאוֹן : לד אֶרֶץ פְּרִי לְמַלְחָה מִרְעַת יוֹשְׁבֵי
בָּהּ : לה יֵשֶׁם מִדְּבָר לְאֲגַם־מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמִצְאֵי מַיִם : לו וַיּוֹשֶׁב
שָׁם רַעֲבִים וַיִּכְוֹנְנוּ עִיר מוֹשֶׁב : לז וַיִּזְרְעוּ שְׂדוֹת וַיִּטְעוּ כַרְמִים
וַיַּעֲשׂוּ פְּרֵי הַבוֹאֵה : לח וַיְבָרְכֵם וַיִּרְכּוּ מְאֹד וּבְהַמְתֶּם לֹא יִמְעִיט :
לט וַיִּמְעִטוּ וַיִּשְׁחוּ מֵעֵצֶר רַעַה וַיִּגּוֹן : ׀ שִׁפְךָ בּוֹז עַל־נְדִיבִים
וַיִּתְעַם בְּתַחוּ לֹא־דָרַךְ : מא וַיִּשְׁגַּב אֲבִיוֹן מֵעוֹנֵי וַיִּשֶׁם כְּצֹאן
מִשְׁפָּחוֹת : מב יֵרָאוּ יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁמְחוּ וְכִלְעוּלָה קִפְצָה פִּיהֶם : מג מִי־
הֲכֵם וַיִּשְׁמַר־אֱלֹה וַיִּתְבּוֹנְנוּ חֲסִדֵי יְהוָה :

פֶּתַח אֱלֹהֵינוּ וְאָמַר רַבּוֹן עֲלֵמִין דְּאַנְתָּ הוּא חַד וְלֹא בְּהִשְׁבֵּן אַנְתָּ
 הוּא עֲלֵאָה עַל-כָּל-עֲלֵאִין סְתִימָא עַל-כָּל-סְתִימִין לִית
 מַחְשְׁבָה תְּפִיסָא בְּךָ כָּלִל: אַנְתָּ הוּא דְאַפִּיקַת עֶשֶׂר תְּקִינִין
 וְקִרְיָנִין לְחֹן עֶשֶׂר סְפִירִין לְאַנְהֵנָא בְּהֹן עֲלֵמִין סְתִימִין דְּלֹא
 אֲתַנְגְּלִין וְעֲלֵמִין דְּאֲתַנְגְּלִין וּבְהֹן אֲתַקְּסִיאת מִבְּנֵי נִשְׂא וְאוֹתָּ הוּא
 דְּקָשִׁיר לֹון וּמִיחַד לֹון וּבְגִין דְּאַנְתָּ מְלָגוּ כָּלִמָּאן דְּאַפְרִישׁ חַד
 מִחֲבֵרִיהּ מֵאַלִּין עֶשֶׂר סְפִירִין אֲתַחֲשַׁב לִיהּ כְּאַלּוּ אַפְרִשׁ בְּךָ:
 וְאַלִּין עֶשֶׂר סְפִירִין אֲנֹון אֲזִלִּין בְּסִדְרָן חַד אַרְיָךְ וְחַד קָצִיר וְחַד
 בִּינֹוני: וְאַנְתָּ הוּא דְּאַנְהֵיג לֹון וְלִית מָאן דְּאַנְהֵיג לְךָ לֹא לְעֲלֵא
 וְלֹא לְתַמָּא וְלֹא מִכָּל-סְמָרָא: לְבוּשִׁין תְּקִינַת לֹון דְּמִנְיָהּ פְּרַחִין
 נִשְׁמַתִּין לְבְּנֵי נִשְׂא: וְכַמָּה גּוּפִין-תְּקִינַת לֹון דְּאַתְקָרִיא: גּוּפִין
 לְנָבִי לְבוּשִׁין דְּמִכְּסֵין עֲלִיהֹון וְאַתְקָרִיא בְּתַקִּינָא דָּא: חֶסֶד
 דְּרוּעָא יְמִינָא: גְּבוּרָה דְּרוּעָא שְׁמֵאַלְרָא: תְּפִאֲרַת גּוּפָא: נִצְחַת
 וְהוּד תְּרִין שׁוּקִין: יְסוּד סִיּוּמָא דְּגּוּפָא אוֹת בְּרִית קָדְשׁ: מְלָכוּת
 פֶּה תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה קִרְיָנִין לָהּ: חֲכָמָה מוֹחָא אִיהִי מַחְשְׁבָה מְלָגוּ:
 בִּינָה לְפָא וּבִהּ הִלָּב מִבִּין וְעַל אֲלִין תְּרִין פְּתִיב הַנְּסִתְרוֹת לִיתְהוּ
 אֲלֵהִינוּ: כְּתָר עֲלִיֹון אִיהִי כְּתָר מְלָכוּת וְעֲלִיהּ אֲתַמַּר מִגִּיד
 מִרְאשִׁית אֲחֵרִית וְאִיהִי קְרַקְפְּתָא דְּתַפְלִין מְלָגוּ אִיהִי שֵׁם ס"ו
 כס י"ד כ"ט ו"ז כ"ט דְּאִיהִי אֲרַח אֲצִילוֹת וְאִיהִי שְׁקִי דְּאִילְנָא
 בְּדוּעוּי וְעַנְפוּי כְּמִיא דְּאַשְׁקִי לְאִילְנָא וְאַתְרַבִּי בְּהוּא שְׁקִי:
 רַבּוֹן עֲלֵמִין אַנְתָּ הוּא עֲלֵת הַעֲלוֹת וְסַבְתַּת הַסְּבּוֹת דְּאַשְׁקִי לְאִילְנָא
 בְּהוּא נְבִיעוּי: וְהוּא נְבִיעוּי אִיהִי כְּנִשְׁמַתָּא לְגּוּפָא דְּאִיהִי חַיִּים
 לְגּוּפָא: וּבְךָ לִית דְּמִיֹון וְדִיּוּקְנָא מִכָּל-מָה דְּלָגוּ וּלְכַר: וּבְרֵאתָ
 שְׁמִיא וְאַרְעָא וְאַפִּיקַת מְנַהֹון שְׁמֵשָׁא וְסִיתְרָא וְכּוּכְבָּיא וּמּוֹלָיא:
 וּבְאַרְעָא אִילְנִין וְדִשְׁאִין וּגְנָתָא דְּעֵדֶן וְעֶשְׂבִין וְחִיֹון וּבְעֵרִין
 וְעוֹפִין וְנִנְיִין וּבְנֵי נִשְׂא לְאַשְׁתְּמוּדְעָא בְּהֹון עֲלֵאִין וְאַיְךָ יִתְנַהֲגוּן
 עֲלֵאִין וְתַמָּאִין וְאַיְךָ אֲשְׁתְּמוּדְעֵן עֲלֵאִי מִתַּמָּאִי וְלִית דְּיַדַּע בְּךָ
 כָּלִל: וְכַר מִנְךָ לִית יְחוּדָא בְּעֲלֵאִי וְתַמָּאִי וְאַנְתָּ אֲשְׁתְּמוּדְעַ
 עֲלֵת עַל-כָּלִל וְאַחֹון עַל כָּלִל: וְכָל-סְפִירָא אִית לָהּ שֵׁם יְדִיעָא

ובהון אתקריאו מלאכיאי : ואנת לית לך שם ידיעא דאנת היא
 ממלא כל שמעון : ואנת היא שלימו דכלהו : וכד אנת תסתלק
 מנייהו אשתארו כלהו שמעון פגופא בלא נשמתא : אנת היא
 חכים ולא בחכמה ידיעא אנת היא מבין ולא בבינה ידיעא :
 לית לך אתר ידיעא : אלא לאשתמודעא תיקפך וחילך לבני
 נשא ולאחזאה לון איך מתנהג עלמא בדינא ובגתמי דאית
 צדק ומשפט פפום עובריהון דבני נשא : דין איהו גבורה משפט
 עמודא דאמצעיתא צדק מלכותא קדישא מאוני צדק הגין
 סמכי קשוט הין צדק אית ברית קדיש בלא לאחזאה איך מתנהג
 עלמא אבל לאו דאית לך צדק ידיעא דאיהו דין ולא משפט
 ידיעא דאיהו רחמי ולא מפל אליון מדות כלל : פרוך יהיה
 לעולם אמן ואמן :

י ריד נפש אב דרחמן • משוך עבדך אלדצונה • ירוץ עבדך
 כמו איל • ישתתוה אל מול דהרה • יערב לו ידידותיה •
 מנפת צוף וכליטעם :

ה דור נאה ויו העולם • נפשי חולת אהבתך • אנא אלינא רפא
 נא לה • בתראות לה נעם זיוה • או תתחוק ותתרפא •
 ותירתה לה שמחת עולם :

ו תיק יהמו רחמיה • וחוסה נא על בן אהובך • פייה פמת
 נכסוף נכספתי לראות בתפארת עזך • אלה תמדה לבני
 וחוסה נא ואל תתעלם :

ה גלה נא ופרוס חביבי עלי אתיסבת שלומך • תאיר ארץ
 מפבורך • נגילה ונשמחה בך • מתר אהובי נא מעד •
 ותננו בימי עולם :

סדר קבלת שבת

מ

ז"ס ותהי"ם שחל בשבת אין לומר"ם לכו נרננה רק מחזקין כזכור לחד

א לְכוּ נְרַנְנָה לַיהוָה נְרִיעָה לְצִוֵּר יִשְׁעֵנוּ: ב נִקְדְּמָה
פָּנֵינוּ בַתּוֹדָה בְּזִמְרוֹת נְרִיעַ לוֹ: ג כִּי אֵל גָּדוֹל
יְהוָה וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל-כָּל-אֱלֹהִים: ד אֲשֶׁר בָּרוּךְ
מִחֲקַר־אָרֶץ וְתוֹעֵפּוֹת הַרִים לוֹ: ה אֲשֶׁר-לוֹ תֵימָּה וְהוּא
עָשָׂהוּ וַיִּבְרָא יָדָיו יִצְרוּ: ו בָּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרַעַה
נִבְרָכָה לְפָנֵי-יְהוָה עֲשֵׂנוּ: ז כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאַנְחֵנוּ עִם
מַרְעִיתוֹ וְצֵאן יְדוֹ הַיּוֹם אִם-בְּקִלּוֹ תִשְׁמְעוּ: ח אֵל-
תִּקְשׁוּ לְבַבְכֶם כְּמַרְיָבָה בַּיּוֹם מָסָה בַּמִּדְבָּר: ט אֲשֶׁר
נִסִּינִי אֲבוֹתֵיכֶם בְּחַגּוֹנֵי גַם-רָאוּ פַעְלֵי: י אַרְבָּעִים
שָׁנָה אֶקְוֶה בְּדוֹר וָאִמֵּר עִם תַּעֲיִ לִבְבִּי הֵם וְהֵם לֹא-
יָדְעוּ דַרְכֵי: יא אֲשֶׁר-נִשְׁבַּעְתִּי בְּאִפִּי אִם-יִבְאֹן
אֵל-מִנְחָתִי:

א שִׁירוֹ לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ שִׁירוֹ לַיהוָה כָּל-הָאָרֶץ:
ב שִׁירוֹ לַיהוָה בְּרָכוּ שְׁמוֹ בְּשִׁירוֹ מַיִם-לַיּוֹם
יִשְׁוּעָתוֹ: ג סִפְרוּ בְּגוֹיִם כְּבוֹדוֹ בְּכָל-הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו:
ד כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד נוֹרָא הוּא עַל-כָּל-
אֱלֹהִים: ה כִּי אֵל-אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים וְיְהוָה
שָׁמַיִם עָשָׂה: ו הוֹדוּ-וְהִדְרֵם לְפָנָיו עֵז וְתִפְאֶרֶת
בְּמִקְדָּשׁוֹ: ז הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפָּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַיהוָה
כְּבוֹד וְעֵז: ח הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ מִנְחָה וּבָאוּ
לְתַצְרוֹתָיו: ט הִשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהַדְרַת-קִדְשׁ חֵילוֹ
מִפְּנֵי כָל-הָאָרֶץ: י אָמְרוּ בְּגוֹיִם וְיְהוָה מֶלֶךְ אֶף-תִּכּוֹן
תֵּבֵל בַּל-תִּמּוֹשׁ יָדִין עַמִּים בְּמִישְׁרִים: יא יִשְׁמְחוּ

הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ יִרְעֶם הַיָּם וּמְלֵאָהּ: יב יַעֲלוּ שָׁרֵי
 וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ אִזּוּ וַיִּרְנְנוּ כָּל־עֲצֵי־יָעָר: יג לִפְנֵי יְהוָה |
 כִּי בָא כִּי בָא לְשֹׁפֵט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט־תִּבְרַל בְּצַדִּיק
 וְעַמִּים בְּאֲמוֹנָתוֹ:

א יְהוָה מֶלֶךְ תִּגַּל הָאָרֶץ יִשְׁמְחוּ אַיִם רַבִּים: ב עֵנָן
 וְעֶרְפֶּל סְבִיבָיו צַדִּיק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כְּסֵאוֹ:
 ג אִשׁ לִפְנֵי תִלְדָּה וּתִלְדֶּה סְבִיב צָרִיו: ד הֵאִירוּ בְּרָקָיו
 תִּבְרַל רְאֵתָהּ וּתְחַלֵּל הָאָרֶץ: ה הַרִים כַּהֲוֹנִים נִמְסִי:
 וּמִלְּפָנֵי יְהוָה מִלְּפָנֵי אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ: ז הַגִּידוּ הַשָּׁמַיִם
 צַדִּיק וְרֵאוּ כָּל־הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ: ח יִבְשׂוּ כָּל־עֲבָדֵי כָּסֶל
 חֲמַת־הַלָּלִים בְּאֵלִילִים הַשִּׁתְּחוּ־לוֹ כָּל־אֱלֹהִים:
 ט שְׁמַעְהָ וּתְשַׁמַּח צִיּוֹן וּתְגַלְגַּל בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן
 מִשְׁפָּטֶיהָ יְהוָה: י כִּי־אָתָּה יְהוָה עֲלִיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ
 מֵאֵר גְּעֻלֶיךָ עַל־כָּל־אֱלֹהִים: יא אֲהַבִּי יְהוָה שֵׁנֵאֵר רַע
 שִׁמְרֵנִי נִפְשׁוֹת חֲסִידָיו מִיַּד רְשָׁעִים יִצְיָלִם: יב אֲזַר־
 זָרַע לְצַדִּיק וּלְיִשְׂרָאֵל שִׁמְחָה: יג שְׁמְחוּ צַדִּיקִים
 בִּיהוָה וְהוֹדוּ לְיֹכֵר קִדְשׁוֹ:

א מְזֻמָּר שִׁירוֹ לִיהוָה | שִׁיר חֲדָשׁ כִּי־נִפְלְאוֹת עָשָׂה
 הוֹשִׁיעָה־לוֹ יְמִינוּ וַיִּרְוַע קִדְשׁוֹ: ב הוֹדִיעַ
 יְהוָה יִשְׁוַעְתּוּ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גְּלָה צַדִּיקְתּוֹ: ג זָכַר חֲסֵדוֹ |
 וְאֲמוֹנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל רְאוּ כָּל־אֲפִסֵּי־אָרֶץ אֵת יִשְׁוַעַת
 אֱלֹהֵינוּ: ד הִרְיעוּ לִיהוָה כָּל־הָאָרֶץ כִּפְצָחוֹ וַיִּרְנְנוּ וַיִּזְמְרוּ:
 ה וַיִּזְמְרוּ לִיהוָה בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל זְמֵרָה: ו בְּחֲצֻצְרוֹת

וְקוֹל שׁוֹפָר תִּרְעֶנּוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְהוָה : ו יִרְעַם תִּים
 וּמִלֹּא תִבֵּל וַיִּשְׁבִּי בָהּ : ח גְּהָרוֹת יִמְחֹאוּ כָף יָחַד
 תָּרִים יִרְנְנוּ : ט לִפְנֵי יְהוָה כִּי בָא לְשֹׁפֵט הָאָרֶץ
 יִשְׁפֹּט תִּבֵּל בְּצַדִּיק וְעַמִּים בְּמִישְׁרִים :

א יְהוָה מֶלֶךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט הָאָרֶץ :
 ב יְהוָה בְּצִיּוֹן גְּדוֹל וָרֵם הוּא עַל-כָּל-הָעַמִּים :
 ג יוֹדוּ שִׁמְךָ גְּדוֹל וְנוֹרָא קְדוֹשׁ הוּא : ד וְעוֹ מֶלֶךְ
 מִשְׁפָּט אָהֵב אֶתְּהָ בּוֹנֵנֶת מִיִּשְׂרָאֵל מִשְׁפָּט וְצַדִּיקָה
 בִּיעֲקֹב | אֶתְּהָ עֲשִׂית : ה רֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לַהֵדֶם רַגְלָיו קְדוֹשׁ הוּא : ו בְּנִשְׂא וְאֶהֱרֹן |
 בְּכִהְנִיּוֹ וְשִׁמּוֹ אֵל בְּקִרְאֵי שְׁמוֹ קִרְאִים אֵל-יְהוָה וְהוּא
 יַעֲנֵם : ז בְּעַמּוּד עָנָן יִדְבֹר אֱלֹהִים שְׁמְרוּ עֲדוֹתָיו וְחַק
 נִתְּנָלָמוּ : ח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶתְּהָ עֲבִיתֶם אֵל נִשְׂא הָיִית
 לָהֶם וְנִקֵּם עַל-עֲלִילוֹתֶם : ט רֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְתֹר קְדָשׁוֹ כִּי קְדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ :

א **מִזְמוֹר** לְדָוִד הָבֹו לַיהוָה בְּנֵי אֱלֹים הָבֹו
 לַיהוָה כְּבוֹד וְעוֹ : ב הָבֹו לַיהוָה
 כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהִדְרַת-קְדָשׁ :
 ג קוֹל יְהוָה עַל-יְהַמִּים אֵל-יְהַכְּבוֹד הַרְעִים
 יְהוָה עַל-מַיִם רַבִּים : ד קוֹל-יְהוָה בְּפֶתַח קוֹל
 יְהוָה בְּהַדָּר : ה קוֹל יְהוָה שִׁבַר אַרְזִים
 וַיִּשְׁבַּר יְהוָה אֶת-אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן : ו וַיִּרְקְדֵם

כְּמוֹ-עֵגֶל לְכַנּוּן וְשִׁרְיוֹן כְּמוֹ בְּיַד-רְאִמִים :
 קוֹל-יְהוָה חֹצֵב לְהַבּוֹת אֵשׁ : ^ה קוֹל יְהוָה
 יַחִיל מִדְּבַר יַחִיל יְהוָה מִדְּבַר קָדֵשׁ : ^ט קוֹל
 יְהוָה יַחֲלֵל אֵילוֹת וַיַּחֲשֵׁף יַעֲרוֹת וּבִהִיכְלוֹ
 כָּלוּ אֲמֹר כְּבוֹד : י יְהוָה לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב
 יְהוָה מֶלֶךְ לְעוֹלָם : יא יְהוָה עֵז לְעַמּוֹ וַתֵּן
 יְהוָה יְבָרֵךְ אֶת-עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם :

אבני יתיץ
 קריע שטין
 נגיד יכיש
 בסר צתיג
 חקיב טניע
 יגל פזק
 שקי צית

אָנָּה בָּכֶם גְּדַלְתָּ יְמִינָהּ תַּתִּיר צְרוּרָה *
 קַבֵּל רַבַּת עֲמָה שֶׁנִּכְנְוּ מִתְּהַנּוּ נוֹרָא *
 נָא גְבוּר דּוֹרְשֵׁי יַחֲדָה כְּכַבֵּת שְׂמֵרָם *
 בְּרַכֶּם מִתְּהַרֵם בְּחַמֵּי צְדָקָתְךָ תַּמִּיד גְּמִלִם *
 חֲסִין קְדוֹשׁ פְּרוֹב טוֹבָה גַּהֵל עֲנִתְךָ *
 יַחֲדֵי גָּאָה לְעַמָּה פְּגָה וּזְכָרֵי קְדוּשָׁתְךָ *
 שְׁוַעֲתֵנוּ קַבֵּל וְשִׁמְעַ צַעֲקוֹתֵנוּ יוֹדְעַ תַּעֲלֹכוֹת *
 בְּרַךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֵד :

לְכֹה רוּדֵי לְקִרְאֵת כְּלָה * פְּנֵי שַׁבָּת נִקְבְּלָה : לכה
 שׁ מוֹר וְזִכּוֹר בְּדַבּוּר אֶחָד * הַשְׁמִיעֵנוּ אֵל הַמִּיחָד *
 יְהוָה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד * לְשֵׁם וּלְתַפְאֶרֶת
 וּלְתַהֲלָה :
 לכה

לְ קִרְאֵת שַׁבָּת לָנוּ וְנִגְלָה * כִּי הוּא מְקוֹר תְּבָרָה *
 מִרְאֵשׁ מִקְדָּם נְסוּכָה * סוּף מַעֲשֵׂה
 בְּמַחְשָׁבָה תַּחֲלָה :
 לכה

מִן קְדֵשׁ-מֶלֶךְ עִיר מְלוּכָה * קוֹמֵי-צֵאי מַתּוּדָה תַּהֲפֹכָה *
 רַב לָךְ שַׁבָּת בְּעַמְּךָ הַבְּכָא * וְהוּא יַחְמוּל
 עָלֶיךָ תַּחֲלָה :
 לכה

קבלת שבת

הַתְּנַעֲרִי מֵעֶפֶר קוֹמִי • לְבָשִׁי בְּגָדֵי תְּפָאֲרֶתְךָ עִמִּי •
עַל־יָד בְּיָשִׁי בֵּית הַלְחָמִי • קָרְבָּה אֶל־
נַפְשִׁי גְּאֻלָּה : לכה

הַתְּעוֹרְרִי הַתְּעוֹרְרִי • כִּי בָּא אֹרֶךְ קוֹמִי אֹרִי • עוֹרִי
עוֹרִי שִׁיר דְּבָרֵי כְבוֹד יְהוָה עֲלֶיךָ נִגְלָה : לכה

לֹא תִבּוֹשִׁי וְלֹא תִכְלָמִי • מִהַתְּשַׁתְּחִי וּמִהַתְּחַמִּי
בְּךָ יַחֲסוּ עֵנָי עִמִּי • וּנְבַנְתָּה הָעִיר עַל־תְּלָה : לכה

וְהָיוּ לְמִשְׁפָּה שְׂאֵסֶךָ • וְרַחֲקוּ כָל־מְבַלְעֶיךָ • יִשְׂשִׁי
עֲלֶיךָ אֱלֹהֶיךָ • כְּמִשׁוֹשׁ תָּתֵן עַל־כְּפָה : לכה

יִמִּין וְשִׂמְאֵל תִּפְרוֹצִי • וְאֶת־יְהוָה תִּעְרִיצִי • עַל־יָד־
אִישׁ בֶּן־פְּרָצִי • וְנִשְׁמַחָה וְנִגְיֶלָה : לכה

בּוֹאִי בְּשָׁלוֹם עִמָּרְת בְּעֵלְהָ • גַם בְּרָנָה (כִּי־ט בְּשִׁמְחָה)
וּבִצְהָלָה • תוֹךְ אֲמוּנָי עִם־סִגְלָה • בּוֹאִי כְּלָה

בּוֹאִי כְּלָה • יִלְמְרוּ נַחֲשׁ סַסֵּס ג' בְּאִי כְּלָה שֶׁבֶת מְלַכְתָּא : לכה

א מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת : ב טוֹב לְהוֹדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְחָה
עֲלוּיֹן : ג לְהַגִּיד בַּבֶּקֶר חֲסִדְךָ וְאֲמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת : ד עַל־י

עֲשׂוֹר וְעַל־יִגְבַּל עָלַי תְּגִיּוֹן בְּכִנּוֹר : ה כִּי שָׁמַחְתָּנִי יְהוָה בְּפַעֲלֶךָ
בְּמַעֲשֵׂי יְדִיךָ אֲרַנֵּן : ו מִהִדְגְּלוֹ מַעֲשִׂיךָ יְהוָה מְאֹד עִמָּךְ
מִחֲשַׁבְתֶּיךָ : ז אִישׁ־בָּעַר לֹא יָדַע וּכְסִיל לֹא־יִבִּין אֶת־זוֹאת :

ח בְּפָרְחַ רְשָׁעִים וּכְמוֹ־עֵשֶׂב וַיִּצְיָצוּ כָל־פְּעֻלֵי אֹן לְהַשְׁמָדִם עֲדִי־
עַד : ט וְאַתָּה מְרוֹם לְעֵלַם יְהוָה : י כִּי הִנֵּה אֵיבִיךָ וַיְהוֶה כִּי־הִנֵּה
אֵיבִיךָ יִאָּבְדוּ יִתְפָּרְדוּ כָל־פְּעֻלֵי אֹן : יא וְתָרַם פְּרָאִים קַרְנֵי בְּרָתִי

בְּשִׁמּוֹן רַעֲנָן : יב וְתַבַּט עֵינַי בְּשׂוּרֵי בְּקַמִּים עָלַי מְרַעִים תִּשְׁמַעֲנָה
אֹזְנִי : יג צְדִיק כְּתָמַר יִפְרַח בְּאֶרֶז בְּלִבְנוֹן יִשְׁנֶה : יד שְׁתוּלִים

בְּבֵית יְהוָה בְּחִצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיתוּ : טו עוֹד יִגּוּבוֹן בְּשִׁיבָה
דשנים

(א) דמס' ג' י"ט (כ"ט"ו) . (ב) סלמס' כ"ט

קבלת שבת

דְּשַׁנַּיִם וְרַעֲנָנִים יִהְיוּ : שֶׁ לְהַגִּיד בְּיַיִשׁוּר יְהוָה צוּרֵי וְלֹא-
עַלְתָּה (עולתה ק) בּו :

יְהוָה מְלֶךְ גָּאוֹת לְבַשׁ לְבַשׁ יְהוָה עֵז הַתְּאוֹזֵר אֶף-תִּפְּזֹן תִּבְל
בְּלִתְמוֹט : ב נכּוֹן כְּסֵאֶךָ מֵאֵז מַעֲוֹלָם אָתָּה : ג נְשֹׂאֵי
נְהָרוֹת ו יְהוָה נְשֹׂאֵי נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּכָסִים : ד מִקְלוֹת ו
מִים רַבִּים אֲדִירִים מִשְׁפְּרִיָּים אֲדִיר בְּפָרוֹם יְהוָה : ה עֲדֹתֶיךָ ו
נֶאֱמַנּוּ מְאֹד לְבִיתְךָ נֶאֱדָדָה (י נֶאֱדָדָה) קָדָשׁ יְהוָה לְאַרְךָ יָמִים :
קדיש יהוה •

שבת קודש ברם למרים זה כמאמר והוא מוזכר פרכת תרומה :

כְּגֹנָא דֶאֱנוּן מְתִיחְדִין לְעֵלָא בְּאַחַד אוֹף הָכִי אִיהִי
אַתְיַחְדַּת לְתַמָּא בְּרִזָּא דְאַחַד לְמַתְנֵי עֲמַחוּן
לְעֵלָא חַד לְקַבֵּל חַד • קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַחַד
לְעֵלָא לָא יְתִיב עַל כּוּרְסִיא דִיקְרָה עַד דְאַתְעַבִּידַת
אִיהִי בְּרִזָּא דְאַחַד כְּגֹנָא דִילִיה לְמַתְנֵי אַחַד בְּאַחַד
וְהָא אוֹקְמוּנָא רְזָא דִיהוּה אַחַד וְיִשְׁמוּ אַחַד :

רְזָא דְשַׁבְּת אִיהִי שַׁבְּת דְאַתְאַחְדַּת בְּרִזָּא דְאַחַד
לְמִשְׁרֵי עֵלָה רְזָא דְאַחַד • צְלוֹתָא דְמַעְלֵי שַׁבְּתָא
דְהָא אַתְאַחְדַּת כּוּרְסִיא יִקְרָא קוֹדֶשָׁא בְּרִזָּא דְאַחַד
וְאַתְתַּקְנַת לְמִשְׁרֵי עֵלָה מְלַכָּא קוֹדֶשָׁא עֲלָאָה בְּד
עִיר שַׁבְּתָא אִיהִי אַתְיַחְדַּת וְאַתְפְּרִשַׁת מִסְטָרָא אַחְרָא :
וְכָל-דִּינִין מְתַעַבְרִין מִנָּה וְאִיהִי אִשְׁתְּאַרְת בִּיתְחֻדָּא
דְגַהִירוּ קוֹדֶשָׁא וְאַתְעַטְרַת בְּכַמְּחָ עַטְרִין לְגַבֵּי מְלַכָּא
קוֹדֶשָׁא : וְכָל-שׁוּלְטָנֵי רוּגְזִין וּמְאִרֵי דְדִינָא כְּלָדֵי
שַׁרְקִין וְאַתְעַבְרוּ מִנָּה : וְלִית שׁוּלְטָנָא אַחְרָא כְּכָל-דֵּי
עַלְמִין : וְאַיְתָהּ גַּהִירִין בְּגַהִירוּ עֲלָאָה וְאַתְעַטְרַת
לְתַמָּא

קבלת שבת

לתתא בעמא קדישא : וכלהו מתעטרין בגשמיתין
 תרתין : כרין שירותא דגלותא לברכא לה בתדהה
 בנהורו דאנפין : חצי קדיש • טרט •

ביחיד יאמר ג"כ סוס הנואמר אחר זנהירו לאנפין •

ולומר ברכו את יהוה המברך • את דיקא דא
 שבת דמעלי שבתא : ברוך יהוה המברך
 דא אפיקו דברכאן ממקורא דתיי ואתר דנפיק
 מניה כל שיקו לא שקאה לבלא : ובגין דאיהו
 מקורא ברוך דאת קומא קרינו ליה המברך איהו
 מבוועא דבירא וכיון דמטאן התם הא כלהו לעולם
 ועד ודא איהו ברוך יהוה המברך לעולם ועד :

ברוך אתה •

תפלת ערבית

בז"ט מתחילין שיר המעלות :

כסל יאמר • והיא רחום | וכפר עון ולא ישחית והרבה
 להשיב אפו ולא יעיר כלהמתו : יהוה
 הושיעה המלך יענגנו ביום קראנו :
 * שיר המעלות הנה ברכו את יהוה כל עבדי יהוה העמדים
 בבית יהוה בכללות : ב שאו ידכם קדש וברכו את
 יהוה : ג וברכה יהוה מציון עשה שמים וארץ : זכום | יצוה
 יהוה | חסרו ובלילה שורה עמי תפלה לאל תיי : ותשועת
 צדיקים מיהוה מעולם בעת צרה : ויעזרו יהוה ויפלטם יפלטם
 מרשעים ויושיעם פי חסו בו :

יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשָּׁנָה לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה יי : יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר
אָדָם בָּטַח בָּךְ יי : יְהוָה הוֹשִׁיעַה הַמַּלְאָךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם-קִרְאָנוּ יי :

וַתִּגְדַּל וַתִּקְבְּשֵׁשׁ שָׁמַיָּה רַבָּא * יי : בְּעֶלְמָא דִּי-רַבְרָא כִרְעוּתָהּ וַתִּמְלֵךְ
מַלְכוּתָהּ וַיִּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ * יי : בְּחַיִּכּוֹן וּבְיוֹמֵי-כּוֹן
וּבְחַיִּי דְכַל-בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְכּוֹן קָרִיב וְאָמְרוּ אָמֵן : יְהֵא שְׁמַיָּה רַבָּא
מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעֶלְמֵי עֵלְמֵיָא יְתַבְרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיְתַפְאֵר וַיְתַרְוֶם וַיְתַגְעֵז
וַיְתַתְּבֵר וַיְתַעַלֵּה וַיְתַתְּקַל שְׁמַיָּה דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא * יי : לְעֵילָא מִן כָּל
בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא וְשִׁבְחָתָא וְנִחְמָתָא דְאִמְרֵיךְ בְּעֶלְמָא וְאָמְרוּ אָמֵן :

וְאוֹמֵר הַשִּׁיחַ בְּרַכּוּ אֶת-יְהוָה הַמְּבָרַךְ :

הַקֹּהֵל עוֹנִים בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרַךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בְּרַכָּתְךָ
מַעֲרִיב עַרְבִים בְּחֻכְמָה פּוֹתַח שְׁעָרִים וּבַתְּבוּנָה

מִשְׁנֵה עֵתִים וּמַחְלִיף אֶת-הַזְּמַנִּים וּמַסְדֵּר אֶת-הַבּוֹכִים
בְּמִשְׁמֵרוֹתֵיהֶם בְּרַקִּיעַ כְּרַצוֹנוֹ בּוֹרֵא יוֹם וְלַיְלָה גּוֹלָל
אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר : וּמַעֲבִיר יוֹם
וּמַבְיֵא לַיְלָה וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה יְהוָה
צְבָאוֹת שְׁמוֹ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּעַרֵּב עַרְבִים :

אֶהְבֵּת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אֶהְבֵּת * תּוֹרָה
וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לְמִדָּת עַל

כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּשִׁבְכָנוּ וּבְקוּמָנוּ נַשְׁיחַ בְּחֻקֶּיךָ
וְנִשְׂמַח בְּדַבְרֵי תוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי הֵם
חַיֵּינוּ וְאֶרֶץ יְמִינוּ וּבָהֶם נִהְיֶה יוֹמָם וְלַיְלָה וְאֶהְבֵּתְךָ לֹא
תִסּוּר (כ"ג אל תסיר) מִמָּנוּ לְעוֹלָמִים : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

שמע

ד שִׁמְעוּ יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד :

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד :

י וְאַתְּ הַבְּרַתָּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ
 וּבְכָל מְאֵדְךָ : יו וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
 אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבְךָ : יא וְשָׁנַנְתָּם לְבִנְךָ וּדְבַרְתָּ
 בָּם בְּשַׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ
 וּבְקוּמְךָ : יב וְקִשְׁרָתָם לְאוֹת עַל יְדֵיךָ וְהָיוּ לְטַמְּטַפֹּת בֵּין
 עֵינֶיךָ : יג וּכְתַבְתָּם עַל-מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ :
 יד וְהָיָה אִם-שָׁמַעַתְּ שִׁמְעוּ אֶל-מְצֻוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי
 מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
 וּלְעֲבֹדוֹ בְּכָל-לְבַבְכֶם וּבְכָל-נַפְשְׁכֶם : יו וְנָתַתִּי מִטָּר
 אֶרְצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ וְאִסְפַּת דִּגְוֵה וְתִירֹשֶׁה
 וְיִצְהַקְךָ : יז וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשֹׁדְךָ לְבַהֲמֹתֶיךָ וְאֵבֶלֶת
 וְשִׁבְעֵת : יח הַשְּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן-יִפְתָּה לְבַבְכֶם וְסָרְתֶם
 וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם : יט וְחָרָה
 אַף-יְהוָה בְּכֶם וְעָזַר אֶת-הַשָּׁמַיִם וְלֹא-יִהְיֶה מִטָּר
 וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת-יְבוּלָהּ וְאֲבָדְתֶם מִחַרְהָ מֵעַל
 הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם : כ וְשָׁמַתֶּם אֶת-
 דְּבָרֵי אֱלֹהִים עַל-לְבַבְכֶם וְעַל-נַפְשְׁכֶם וְקִשְׁרָתֶם אֹתָם
 לְאוֹת עַל-יְדֵיכֶם וְהָיוּ לְטַמְּטַפֹּת בֵּין עֵינֵיכֶם : כא וּלְמַדְתֶּם
 אֹתָם אֶת-בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשַׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ
 בַדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ : כב וּכְתַבְתָּם עַל-מְזוּזוֹת
 בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ :

למען

(א) דברים 10 ב' ע"ב

כא לַמְעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וַיְמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם לֵאמֹר לְהֵם כִּי־יִמְי
הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ :

זו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר : לֹא דִבַּר אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשִׂוּ לָהֶם צִיצֵת עַל־

בְּנֵי בְּנֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתַנּוּ עַל־צִיצֵת הַכֶּנֶף פֶּתִיל
תְּכֵלֶת : לֹט וְהָיָה לָכֶם לְצִיצֵת וּרְאוּתָם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם
אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וְעָשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תִתְּרוּ אַחֲרֵי
לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם :
ס לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וְעָשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי וְהָיִיתֶם
קְדוּשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם : טא אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהַצִּיל לָכֶם לֵאלֹהִים
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם :

אָמֵת וְאֱמוּנָה כָּל־זֹאת וּבָקִים עָלֵינוּ כִּי הוּא יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זֹלָתוֹ : וְאַנְחֵנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ :
הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מַלְכִים מַלְכֵנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל־
הָעָרִיצִים הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצְרֵינוּ וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּלָה
לְכָל־אֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ : הַעֹשֶׂה גְּדוּלוֹת עַד־אֵין חֶקֶר
וְנִפְלְאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר : הַשֵּׁם נַפְשֵׁנוּ בַחַיִּים וְלֹא־
נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ : הַמְדַרְיֵבֵנוּ עַל־בְּמוֹת אֹיְבֵינוּ וַיִּרַם
קַרְנֵנוּ עַל־כָּל־שֹׂנְאֵינוּ : הָאֵל הַעֹשֶׂה לָנוּ נִקְמָה בַּפְּרָעָה
וְאֹתוֹ , וּמוֹפְתִים בְּאַרְמֵת בְּנֵי־חָם הַמַּכָּה בְּעֶבְרַתוֹ
כָּל־בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם וַיּוֹצֵא אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם
לְחָרוֹת עוֹלָם הַמַּעֲבִיר בְּנֵי בֵין גְּזָרֵי יַם־סוּף וְאֶת־

רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת־שׁוֹנְאֵיהֶם בְּתַהוֹמוֹת טַבַּע וְרֵאוּ בְּנֵי
 גְבוּרָתוֹ שִׁבְחוּ וְהוֹדוּ לְשִׁמּוֹ וּמַלְכוּתוֹ בְּרִצּוֹן קִבְּלוּ
 עֲלֵיהֶם מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָהּ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה
 רַבָּה וַאֲמָרוּ כָּלָם :

מִי כִמְכָה אֶבְאֵלִם יְהוָה מִי כִמְכָה נְאֻדָּר בְּקִדְשׁ נֹרָא
 תַּהֲלֵת עֲשֵׂה פְּלֵא : מַלְכוּתְךָ רָאוּ בְּנֵיךָ בּוֹקֵעַ
 יָם לִפְנֵי מִשָּׁה זֶה אֵלֵי עָנוּ וַאֲמָרוּ : יְהוָה אֱיָמֶךָ
 לְעֵלְמָם וְעַד :

וַנֵּאמֶר כִּי־פָדָה יְהוָה אֶת־יַעֲקֹב וַיִּגְאֻלוּ מִיַּד תּוֹק
 מִמֶּנּוּ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה גֹּאֲלֵי יִשְׂרָאֵל :

הַשְּׂכִיבֵנו אֲבִינוּ לְשָׁלוֹם וְהַעֲמִידֵנוּ מִלְּכָנוּ לְחַיִּים
 טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם וְתִקְנֵנוּ בְּעֲצָה טוֹבָה
 מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ מִהֲרָה לְמַעַן שְׂמֵךְ וּפְרוֹשׁ¹
 עֲלֵינוּ סֶבֶת שְׁלוֹמְךָ

נשבת חתומין

וְהַגֵּן בְּעַדְנוּ . וְהַסֵּר אֶתְּךָ יְהוָה הַפְּרוֹשׁ² סֶבֶת
 מֵעֲלֵינוּ אוֹיֵב דְּבָר וְחָרֵב שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל־
 וְרָעַב וַיְגוֹן . וְהַסֵּר שְׂטָן עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל־יְרוּשָׁלַם :

מִלְּפָנֶינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ וּבְצֵל כְּנַפֶיךָ תִּסְתַּיְרֵנוּ . וְשָׁמֹר
 צִאֲתָנוּ וּבּוֹאֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד
 עוֹלָם כִּי אֵל שׁוֹמְרָנוּ וּמְצִילָנוּ אַתָּה : בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה שׁוֹמֵר אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְעַד : חֲצִי קִדְשׁ

מאג העולם לומר קודם ח"ק בחול ברוך ה' לעולם אמן ואמן ובשבת ושמו (וביו"ט ור"ה ויו"כ פסוקים ארבע מעין קדושת היום) ויש להס על מה שיבטחו חבל הכוכבין שלא לומר בחול ברוך ה' לעולם אמן ואמן מפני השם הכסב נשבת (ויו"ט ור"ה ויו"כ) אין להפסיק בפסוקים ואין להפסיק להכריז יעלה ויבא בניל ר"ח :

לשבת ושמו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית
 (א) ימים (א יא. ב) שש (א טז .) בניל מי שפיר ספסל
 עולם

ערבית לשבת

עולם : בני ובני ישראל אות הוא לעולם כי ששת ימים עשה ייח
את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש : מ"ק

לשלוש הנשים וידבר משה את מערי ה' אל בני ישראל : מ"ק
לראש השנה

תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו : כי חק לישראל הוא משפט
לאלהי יעקב : מ"ק

ליום כפור

כי ביום הזה יכפר עליכם לטוהר אהבכם מכל חטאתיכם לפני יהוה תטוהרו : מ"ק

אדוני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך :

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק
ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים
שוטים קונה הכל נוזר חסדי אבות ומביא גואל לבניו בגינם למצון
שמו באתה :

בש"ח זכרנו לתיים קלה חפץ פתיים וכתבנו בספר התיים למענה אלהים חיים :

מלה עוזר וכושיע ומגן : ברוך אתה יהוה מגן אברהם :

אתה גבור לעולם אדני מתייה מתים אתה רב להושיע :

ב"ח מוריד הטל : ב"ח משיב הרוח ומוריד הגשם :

מכלל כל היום בחדר מתייה מתים ברחמים רבים סומך גופלים ורופא
חולים ומחיר אסורים ומקים אמונתו לישני עפר מי במה
בעל גבורות ומי דומה לה מלה מכות ומתייה ומצמים ישועה :
בש"ח מי במה אב הרחמן וזכר יצוריו לתיים ברחמים :

וגאמן אתה להחיות מתים : ברוך אתה יהוה מתייה המתים :

אתה קדוש ושמה קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה : ברוך אתה
יהוה האר הקדוש : (בש"ח המלה בקדוש) :

אתה קדושת את יום השביעי לשמה

תכלית מעשה שמים וארץ : ברכתו

מכל הימים וקדושתו מכל הימים וכן

כתוב בתורתך :

א ויכלו השמים והארץ וכל צבאם :

ב ויכל אלהים ביום השביעי

(א) שמוס (ב) ויקרא כג מד . (ג) תהלים סא ד . ד) זכ סא ס . ה) ויקרא עז (ו) בראשית כ .

מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי
מכל מלאכתו אשר עשה: ויברך אלהים
את יום השביעי ויקדש אתו כי בו שבת
מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות:

ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי ענג עם מקדשי
שביעי פלם ישבעו ויתענגו מפניך • ובשביעי רצית
בו וקדשתו חמדת ימים אתו כראת זכר למעשה בראשית:

אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו קדשנו
במצותיך ותן חלקנו בתורתך • שבוענו
מפניך ושמח נפשנו בישועתך ומהר לבנו לעבדך
באמת • והנחילנו יהוה אלהינו באהבה וברצון שבת
קדשה • וננוח בה כל ישראל מקדשי שמך: ברוך
אתה יהוה מקדש השבת:

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל • ולתפלתם שעה • והשב העבודה
לדבר ביתך ואשי ישראל ותפלתם באהבה תקבל ברצון ותהי
לרצון תמיד עבודת ישראל עמך:

בראש חודש ולחול טל מוסד:

אלהינו ואלהי אבותינו בעלה ונבא ונגיע ונדאה ונדעה וישמע ויפקד
ויזכר • זכרוננו ופקדוננו וזכרון אבותינו וזכרון משיח בן דוד
עבדך וזכרון ירושלים עיר קדשה וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך
לפליטה לשובה לחן ולחסד ולרחמים ולחיים טובים ולשלום ביום
כטז חדש ראש החדש | כטז חג המצות | כטז חג הסוכות
הזה: זכרנו יהוה אלהינו בו לשובה • ופקדנו בו לברכה • והושיענו
בו לחיים טובים: ובדבר ישועה ורחמים חיים ותנו ונחם עלינו והושיענו
כי אליה עינינו • כי אל מלך תפון ורחום אתה:

ותחזינה עינינו בשובה לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה הממטר
שבינתו לציון:

מוזרים אנחנו לך שאמה הוא יהיה אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד
צד חנינו מנן יש לנו אמה הוא לדור ודור נודה לך תספר תהלתך
על חנינו הפסורים בניה ועל ג' שמותינו הפקודות לך ועל נסיה שפכה
יום עמנו ועל גפלאותיה וטובותיה שפכליעת ערב ובקר וצדדים הטוב
כי לא יכרו כחמיה ותמרתם כי לא יתמו חסדיה כי מעולם קנינו לך :

בחסד אמרים כאן ועל הנסים :

ועל הנסים ועל הפרקן ועל הגבורות ועל התשועות ועל הגפלאות
שעשית לאבותינו במים ההם בזמן הזה :

בימי מתהוהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו בשעמדה מלכות מן
הרשעה על עמך ישראל להשפיתם תורתך ולהעבירם מחקי רצונה
ואמה ברהמיה דברים עמדת להם בעת צרתם רבת את דרכם ונתת את
דינם נקמת את נקמתם מסרה גבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים
וטמאים ביד טהורים ורשעים ביד צדיקים ונדים ביד עוסקי תורתך ולה
עשית שם גדול וקדוש בעולמך ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה
ופרקן פהיום הזה ואחר כך באו בגוה לדביר ביתה ופנו אתיהיכלה
וטהרו את מקדשה והדליקו גרות בחצרות קדשה וקבעו שמונת ימי
חגכה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול :

ועל כלם יתפכה ויתרוםם ויתגשא שמך מלכנו תמיד לעולם ועד .

בשם וכתוב לחיים טובים כל בני בריהך :

ובלתיחיים יודוך סלה ויהללו שמך הגדול לעולם כי טוב האל
ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב : ברוך אמה יהיה הטוב שמך
ולה נאה להתודות :

שנים שלום טובה וברכה חיים מן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל
עמך ברכנו אבינו בלנו באחד באור פניה כי באור פניה נתת
לנו יהיה אלהינו תורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים
ושלום וטוב בעיניך לכה את עמך ישראל בכליעת ובכלשעה בשלומה :

בשם ובספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה ושועה ונהמה ונזרות טובות נזכר ונכתב
לפניה אנחנו וכל עמך בית ישראל לחיים טובים ושלום :

ברוך אמה יהיה המברך את עמו ישראל בשלום :

יהי וירצון אגריפי והגיון לבי לפניה יהיה צורי וגאלי :

ערבית לשבת

כו

אלהי נצור לשוני מרע וישפתי כדבר ברמיה ולמקללי נפשי תרחם ונפשי
 בעפר לכל היתה פתח לבי בתורתה ובמצותיה הרדוף נפשי וכל-
 דתוֹשָׁבִים עלי רעה מברה הרַע עצתם וקלקל מחשבתם: יהיו כמין לפני-
 דים ומלאה יהיה דחה: למען יתקצו ידיהו הוֹשִׁיעָה ימנה ועגני: עשה
 למען שמך עשה למען ימנה עשה למען הוֹרֶתָה עשה למען קדשתך:
 יהי־לרצון אמרי־פי והגיון לבי לפניך יהיה צודי וגאלי: עשה שלום
 (כש"ח השלום) במקדומו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל־ישראל ואמרו אמן:
 יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שיזנה בית המקדש בסתרה בקיטו
 ותן חלקנו בתורהך:

ואומרם ויכלו

א ויִּבְרְכוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם: כ ויִּבְרַךְ אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
 מִלְּאֲבֹתָו אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלָאכְתּוֹ
 אֲשֶׁר עָשָׂה: ג ויִּבְרַךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בּוֹ
 שָׁבַת מִכָּל־מְלָאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

ואומר הש"ץ ברכה מעין ז' וא"ל בגיל ט' של פסח:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי
יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיּוֹן
קוֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

מִגֵּן אֲבוֹת בְּדַבְרוֹ מִתְּיָה מִתִּים בְּמֵאֲמָרוֹ הָאֵל הַקְּדוֹשׁ
 (בעש"ת הַמְּלִיךְ הַקְּדוֹשׁ) שָׂאִין כְּמוֹהוּ הַמְּנִיחַ
 לְעַמּוֹ בַּיּוֹם שֶׁבַת קָדְשׁוֹ כִּי בָּם רָצָה לְהַנִּיחַ לָהֶם
 לְפָנָיו נִעְבוֹד בְּיִרְאָה וּפְחָד וְנוֹדָה לְשִׁמּוֹ בְּכָל־יוֹם
 הַמִּיד מֵעַיִן הַבְּרָכוֹת אֶל־הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַשְּׁלוֹם
 מִקְּדֵשׁ הַשְּׁבִיט וּמִבְּרַךְ שְׁבִיעִי וּמְנִיחַ בְּקִדְשָׁה לְעַם
 מְדֻשָּׁנִי עֲנֵג זָכַר לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית:

אלהינו

ויהי

סב

אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו
קדשנו במצותך ותן חלקנו
בתורתך • שבוענו מטיבך ושמח נפשנו
בישועתך ומהר לבנו לעבדך באמת •
והנהילנו יהוה אלהינו באהבה וברצון שבת
קדשך • ויגותו בה כל ישראל מקדשי
שמך : ברוך אתה יהוה מקדש השבת :

קדיש שלם

^{ההלים כג}
א מזמור לדוד יהוה רעי לא אחסר : ב פנאות דשא ירביצני
 עלימי מנוחות ינהלני : ג נפשי ישוב יחגי במעגלי
 צדק למען שמו : ד גם בראשך בגיא צלמות לא אירא רע כיר
 אתה עמדי שבטך ומשענתך הטה ינחמני : ה תעוך לפניו
 שלחן נגד צררי השנת בשמן ראשי פוסי רותה : ו אד | טוב וחסד
 ירדפוני פלימי חיי ושבתתי בבית יהוה לארך ימים : חצי קדיש

י ברכו את יהוה המברך :

סא ים ברוך יהוה המברך לעולם ועד :

עלינו לשבח לאדון הכל לתת גדלה ליוצר בראשית
 שלא עשנו כגויי הארצות ולא שמנו
 כמשפחות האדמה שלא שם חלקנו כהם וגורלנו
 ככל המזנם : ואנחנו כורעים ומשתתים ומודים
 לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא : שהוא
 נוטה שמים ויוסד ארץ ומושב יקרו בשמים ממעל
 ושכינת עזו בגבהי מרומים • הוא אלקינו אין עוד

אמת

ס

אֵמֶת מִלִּבִּי אִפְסָם וּזְלָתוֹ כִּכְתוּב בְּתוֹרָתוֹ וַיִּדְעָתָה
 הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל־לִבְכֶּךָ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם
 מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתַּחַת אִין עוֹד :

וְעַל־כֵּן נִקְרָא לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ לְרֵאוֹת מִהֵרָה בְּתַפְאֲרָתָה
 עוֹזָה לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהָאֱלֹהִים כְּרוֹת
 יִכְרַתוּן לְתַנּוּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי וְכָל־בְּנֵי־בֶשֶׁר
 יִקְרְאוּ בְּשִׁמְךָ לְהַפְנוֹת אֱלֹהֶיךָ כָּל־רְשָׁעֵי אָרֶץ יִכְרְאוּ
 וַיִּדְעוּ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֶל כִּי לָךְ תִּכְרַע כָּל־בָּרָךְ תִּשְׁבַּע
 כָּל־לְשׁוֹן לִפְנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וַיִּפְּלוּ וְלִכְבוֹד
 שִׁמְךָ יִקְרְ יִתְנוּ וַיִּקְבְּלוּ כֻלָּם עֲלֵיהֶם אֶת־עַל מַלְכוּתְךָ
 וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מִהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד כִּי הַמַּלְכוּת שְׁלֶךָ
 הִיא וְלְעוֹלָמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד כִּכְתוּב בְּתוֹרָתְךָ
 יְהוָה יִמְלֹךְ לְעַלְמֵי וָעֶד : וַיִּנְאֹמֶר וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־
 כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהוָה יְהוָה אֶחָד וַיִּשְׁמֹן אֶחָד : קי

אֶל־תִּירָא מִפְּחַד פְּתָאוּם וּמִשׂוֹאֵת רְשָׁעִים כִּי תִבּוֹא : עֲצֹן עֲצָה וְתַפְרֵן דְּבַר
 דְּבַר וְלֹא יִקּוּם כִּי עֲפָנוּ אֵל : וְעַד־זִקְנָה אֲנִי הוּא וְעַד־שִׁיבָה אֲנִי אֶסְבֵּל
 אֲנִי עֲשִׂיתִי וְאֲנִי אֶשָּׂא וְאֲנִי אֶסְבֵּל וְאֶמְלֹט :

(כסב רס"ל כס"ג פסוק ז) אך צדיקים יודו לשפך ישובו ישראל את פניך :

כשינוח לניחו יאמר זכ :

שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם מִלְּאֲבֵי הַשָּׁרֵת מִלְּאֲבֵי
 עֲלִיּוֹן מִמְּלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא : ג"פ בּוֹאֲכֶם לְשָׁלוֹם מִלְּאֲבֵי
 הַשָּׁלוֹם מִלְּאֲבֵי עֲלִיּוֹן מִמְּלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא : ג"פ בְּרִכּוֹנֵי לְשָׁלוֹם
 מִלְּאֲבֵי הַשָּׁלוֹם מִלְּאֲבֵי עֲלִיּוֹן מִמְּלֶךְ מַלְכֵי

(ט) דנכ"ס ד (ב) שמות פ"ו י"ט (ג) זכריה י"ד פ' (ד) משלי ג כ"ט (ה) ישיעיה ח' י' (ו) שם ט' ז'
 (110)

הַמַּלְכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא : ג"פ צַאֲתַכֶּם
לְשָׁלוֹם מִלְּאֲבֵי הַשָּׁלוֹם מִלְּאֲבֵי עֲלוֹן מִמְּלַךְ
מִלְכֵי הַמַּלְכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא : ג"פ

בְּיַמֵּי מִלְּאֲבֵי יְצוּה־לָךְ לְשִׁמְרָה בְּכָל־דְּרָכֶיהָ :
יְהוָה יִשְׁמַר־צִאתָהּ וּבֹאָהּ מִצֵּאתָהּ וְגַד עוֹלָם :

אֲשֶׁת־חַיִל מִי יִמְצָא וְרַחֵק מִפְּנִינִים מִכְּרָה : יא בְּטַח בָּהּ לֵב
בְּעֵלָה וּשְׁלָל לֹא יִחָסֵר : יב גְּמֻלָתָהּ טוֹב וְלֹא־דָדַע כָּל יָמֵי
חַיֶּיהָ : יג דְּרִשָּׁה צָמֵר וּפְשָׁתִים וּתְעַשׂ בְּחַפְזָן כַּפִּיָּה : יד הַיְהִיהָ
כְּאֵנִיּוֹת סוֹחֵר מִמְּדַחֵק תִּבְיֵא לְחֻמָּה : טו וְתִקְּסוּ בְּעוֹד לֵילָה וְתִתֵּן־
טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחֵק לְנַעֲרֹתֶיהָ : טז זְמֻמָּה שָׂדֵה וּתְקַח־הָ טַפְרֵי כַּפֶּיהָ
נִמְטָע־יָרֵם : יז חֲגֹרָה בְּעִזּוֹ מִתְנִיָּה וְתֹאמִין וְזוּעֹתֶיהָ : יח טָעַמָּה
כִּי־טוֹב סִתְרָה לֹא־יִכְבֶּה בְּלִילֵי נָרָה : יט יִדְיָהּ שְׁלָחָה בְּכִישׁוֹר
וּכְפִיָּה תִמְכּוּ כֶּלֶךְ : כ כַּפָּה פְּרִשָׁה לְעֵנִי וַיְדִיָּה שְׁלָחָה לְאֲבִיוֹן :
כא לֹא־תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלֵג כִּי כָל־בֵּיתָהּ לְבֶשׂ שָׁנִים : כב מִרְבֵּדִים
עֲשִׂתְהִלָּה לֵשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁה : כג נוֹדַע בְּשָׁעָרִים בְּעֵלָה
בְּשִׁבְתוֹ עַם־וְקִנֵּי־אַרְצָן : כד סְדִין עֲשִׂתָהּ וְהַמְכַר וְחַגוֹר נִתְּנָה
לְבִנְיָנִי : כה עוֹזֵה־הַדָּר לְבוּשָׁה וְתִשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן : כו פִּיָּה פְתָחָה
בְּחֻבְמָה וְתוֹרַת־חֶסֶד עַל־לְשׁוֹנָה : כז צוּפִיָּה הִילְכוֹת בֵּיתָהּ וְלֶחֶם
עֲצָלוֹת לֹא תֹאכַל : כח קִמּוֹ בְּנִיָּה וַיֵּאֱשָׁרוּהָ בְּעֵלָה וַיְהַלְלָה :
כט רְבוֹת בְּנוֹת עֲשׂוּ חַיִל וְאֵת־עֲלִית עַל־כַּלְנֶסֶת : ל שֹׁקֵר חַחֵן וְהַבֵּל
הִיפִי אִשָּׁה יִרְאֵת־יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל : לא הַנּוֹדֶלָה מִפְּרֵי יְדִיָּהּ
וַיְהַלְלוּהָ בְּשָׁעָרִים מִעֲשִׂיהָ :

סדר הקידוש לליל שבת

הַלְלִים כג
א מִזְמוֹר לְדוֹד יְהוָה רָעִי לֹא אֶחָסֵר : ב בְּנֵאוֹת הַשָּׂא יִרְבִּיעֵנִי
עַל־מֵי מְנוּחֹת יַעֲהֲלֵנִי : ג נִפְשֵׁי יִשׁוּבֵב יִנְחֵנִי בְּמַעְגְלֵי־
צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ : ד גַּם כִּי־אַלְךָ בְּגִיא צִלְמוֹת לֹא־אִירָא רַע כִּי־
אֵתָהּ

(א) סבילים לא יא . (ב) טס קנא ס . (ג) טסלי (ד) *נשעה קרי . סבללה קרי . סהליכות קרי .

אתה עמרי שבמך ומשענתך תמה ינחמני : ה תערוך לפניו
 שלחן נגד צדרי השנת בשמן ראשי בוסו יהיה : ו אך טוב ותסד
 ורדפוני כל ימי חיי ושבתו בבית יהוה לארך ימים :

דא היא סעודתא דתקל תפוחין קדישין :

אתקינו סעודתא דמהימנותא שלמתא הדותא דמלכא
 קדישא אתקינו סעודתא דמלכא דא היא סעודתא
 דתקל תפוחין קדישין וזער אנפין ועתיקא קדישא אתקן
 לסעדא בהדה :

יזם הששני א ויכלו השמים והארץ וכל
 צבאם : ב ויכל אלהים ביום השביעי
 מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי
 מכל מלאכתו אשר עשה : ג ויברך אלהים
 את יום השביעי ויקדש אתו כי בו שבת
 מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות :

סברי מינו ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא פרי הנפן :
 ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדישנו
 במצותיו ורצה בנו וישבת קדשו באהבה
 וברצון הנחילנו זכרון למעשה בראשית תחלה
 למקראי קדש וקר ליציאת מצרים : כי בנו בחרת
 ואותנו קדשת מכל העמים וישבת קדשך
 באהבה וברצון הנחלתנו : ברוך אתה יהוה
 מקדש השבת :

א זמר בשבתין * למיעל גו פתחין * דבתקל תפוחין * דאנון
 קדישין :

ג זמין לה השתא * בפתורא חדתא * ובמנרתא מבתא * דנהרא
על רישין :

י מינא ושמאלא * וביניהו כלה * בקשוטין אזלא * ומאנין
ולבושין :

י תפק לה בעלה * וביסודא דילה * דעבד ניתא לה * יהא פתיש
פתישין :

צ וחין אה עקתין * במלון ושביתין * ברם אנפין חדתין * ורוחין
עם נפשין :

ח דו סגי ייתי * ועל תדא תרתי * נהורה לה ימטי * וברכאן
דנפישין :

ק ריבו שושבינן * עבידו תקינן * לאפשא זינן * ונונין עם
דחישין :

ל מעבד נשמתין * ורוחין חדתין * בתרתין ובתלתין * ובתלתא
שבשין :

ו עטורין שבעין לה * ומלכא דלעלא * דיתעטר פלא * בקדיש
קדישין :

ז שימין וסתימין * בגו כל עלמין * ברם עתיק יומין * הלא בטיש
בטישין :

י הא רעוא קמה * דתשריה על עמה * דיתענג לשמה *
במתיקון ודובשין :

א סדר לדווא * מנרתא דסתימא * ושלחן עם נחמא * בצפונא
ארשין :

ב תמרא גו כפא * ומדאני אסא * לארום וארוסה * לתתקפה
תלשין :

ג עביד לחון כתרין * במלון ימורין * בשבעין עטורין * דעל גבי
חמשין :

ד כנתא תתעטר * בשית נחמא לסטר * בונין התקטר (ס"ו בחו)
תקטר * בשית נחמו לסטר) * וזינן דכנישין :

ש ביתין ושביקון • מסאבין דרתיקון • תבילין דמעיקון • וכל זיני חבושין :

ל מבצע על רפתא • כזיתא וכביעתא • תבין יודין נקמא • סתימין ופרישין :

ס שח זיתא דכיא • דמחנין רתיא • ונגדין נחליא • פגוה בלחישין :

ה לא גימא רזין • ומלין דנגיזין • דליתיהון מתחזין • טמירין וכבישין :

אתעטרת פלה • ברזין דלעלא • פגו האי הלולא • דעירין קדישין :

זיתא רעוא מן קדם עתיקא קדישא דכל קדישין וטמירא דכל טמירין סתימא דכלא דיתמשך טלא עלאה מניה למריא רישא דזעיר אנפין ולהטיל לחקל תפוחין קדישין בנהורה דאנפין ברעוא ובהדותא דכלא :

שחרית לשבת

במקום למלח בענינת יאמר מומרים הלו קודם צרוך שאמר :

א למנצח מוזור לדוד : ב השמים מספרים כבודאל ומעשה ידיו מגיד תרקיע : ג יום ליום יביע אמר ולילה ללילה יתנה דעת : ד אין אמר ואין דברים בלי נשמע קולם : ה בכל הארץ יצא קום ובקצה תבל מליתם לשמש שם אהל ביהם : ו והוא כחתן יצא מחפתו ישיש כגבור לרוץ ארח : ז מקצה השמים מוצאו ותקופתו עלי קצותם ואין נסתר מחפתו : ח הורה יהוה תמימה משיבת נפש עדות יהוה נאמנה מתקימת פתי : ט פקודי יהוה ישרים משמחיל לב מצות יהוה ברה מאירת עינים : י יראת יהוה מתורה עמדת לעד משפטי יהוה אמת צדקו יחדו : יא הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונפת צופים : יב גם עבדה גוהר ביהם בשמרם עקב רב :

שניאות

י שגיאואת מיידיבין מנסקרות נקני: י גם מזרים ו השך עבקה
 אלימ'שלוכי אז איתם ונקיתי מפשע רב: ט יהיו לרצון |
 אמריפי והגיון לבי לפניה יתה צורי וגאלי :

א רננו צדיקים ביהוה לישרים נאות תהלה: ב תודו ליהוה
 בכבוד בנגבל עשור זמרולו: ג שירו לו שיר חדש
 היטיבו נגן בתרועה: ד פי'ישר דבר'יהוה וכל מעשהו
 באמונה: ה אהב צדקה ומשפט חסד יהוה מלאה הארץ:
 ו בדבר יהוה שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם: ז פנס כנר
 מי תם נתן באוצרות תחומות: ח יראו מידתה כל הארץ
 ממנו יגורו פלישבי תבל: ט פי הוא אמר ויהי הוא צוה
 ויעמד: י יהוה הפיר עצת גוים הגיא מחשבות עמים: יא עצת
 יהוה לעולם תעמד מחשבות לבו לדר ודר: יב אשרי הנזיר
 אשר יהוה אלהיו העם ו בחר לנחלה לו: יג משמים הביט יהוה
 ראה את פל'פני האדם: יד ממכון שבתו השגיח אל פלישבי
 הארץ: טו היצר יחד לבם המבין אל פל'מעשיהם: טז אין
 המלך נושע ברב'היל גבור לא ינצל ברב'כח: יז שגך הסוס
 לתשועה וברב חילו לא ימלט: יח הנה עין יהוה אל יראוי
 למיחלים לחסדו: יט להציל ממות נפשם ולחיותם ברעב:
 כ נפשנו חבתה ליהוה עזרנו ומגננו הוא: כא פי'בו ישמח
 לבנו פי בשם קדשו במחננו: כב יהי'חסדה יהוה עלינו כאשר
 יחלנו לה:

א לךוד בשנותו את'מעמו לפני אבימלך ויגרשהו וילך:
 ב אברכה את יהוה בכל'עת תמיד תהלתו בפי:
 ג ביהוה תתהלל נפשי ישמעו ענוים וישמחו: ד גדלו ליהוה
 אתי ונרוממה שמו יחדו: ה דר'שתי את יהוה וענני ומכל'
 מגרותי הצילני: ו הביטו אליו ונחרו ופניהם אלי'תפירו: ז עת
 עני קרא ויהוה שמע ומכל'צרותיו תושיעו: ח תנה מלאה יתה
 סביב ליראוי ויחלצם: ט טעמו וראו פייטוב יתה אשרי הנגר

שחרית לשבת

נו

תְּפַדְדוּנוּ : י יִרְאוּ אֶת־יְהוָה קְדָשׁוֹ כִּי־אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו :
 יא כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעִבוּ וְדָרְשׁוּ יְהוָה לֹא־יִחְסְרוּ כָּל־טוֹב : יב לְכוּ
 בָּנִים לְשִׁמְעוֹנֵי־לֵי יִרְאֵת יְהוָה אֲלֹמְדָכֶם : יג מִי הָאִישׁ הַחֲפֵץ חַיִּים
 אֲהֶב יָמִים לְרֵאוֹת טוֹב : יד נִצֵּר לְשׁוֹנֵה מִרְעַ וְשֹׁפֵתִיק מִדְּבַר
 מְרֵמָה : ט סוֹר מִרְעַ וְעֵשֶׂה־טוֹב בְּקֹשׁ שְׁלוֹם וְרִדְפֵהוּ : טז עֵינֵי
 יְהוָה אֶדְרִי־צִדִיקִים וְאֶזְנוֹ אֲל־שׁוֹעֲתָם : יז פִּנֵּי יְהוָה בְּעֵשׂוֹ רַע
 יְהַבְרִית מֵאֶרֶץ וְכָרָם : יח צַעֲקוּ וַיְהוָה שִׁמְעַ וּמְקַל־צָרוֹתֶם
 הַצִּלָּם : יט קְרוֹב יְהוָה לְנִשְׁכָּרֵי־לֵב וְאֶת־דַּכְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ :
 כ רַבּוֹת רַעוֹת צְדִיק וּמְקָם יִצְלָנוּ יְהוָה : כא שִׁמְר פֶּלֶעֶצְמֵתוֹ
 אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁכָּרָה : כב הַמִּזְתֵּת רָשָׁע רָעָה וְשֹׁנְאֵי צְדִיק
 יִאֲשָׁמוּ : כג פֶּדָה יְהוָה וּפָשַׁע עֲבָדָיו וְלֹא יִאֲשָׁמוּ כָּל־הַחֲסִים בוֹ :

א תִּפְלָה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדַנִּי מֵעוֹן אַתָּה הֵייתָ לָנוּ בְּיַד
 וְדָר : ב בְּמִרְם וְהָרִים יִלְדוּ וְתַחֲלוּל אֶרֶץ וְתַבְרַר
 וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה־אֵל : ג תִּשָּׁב אֲנוֹשׁ עַד־דָּכָא וְתֵאמֶר
 שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם : ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶחָד לִּפְי יַעֲבֵר
 וְאִשְׁמוּרָה בְּלִילָה : ה זְרַמְתָּם שָׁנָה יְהוֹי בְּבִקָּר כְּחֲצִיר יִחַלֵּף :
 ו בְּבִקָּר יִצִּיץ וְחַלֵּף לְעָרֵב יְמוֹלֵל וַיִּבֶשׁ : ז כִּי־כִלְנוּ בְּאִפְּךָ
 וּבַחֲמָתְךָ נִבְהַלְנוּ : ח שֵׁשֶׁת עֲזַנְתִּינוּ לְנִגְיָה עֲלַמְנוּ לְמֵאוֹר פְּלִיָּה :
 ט כִּי כָּל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרַתְךָ כְּלֵינוּ שָׁנֵינוּ כְּמִדְּהָנָה : י יָמֵי
 שְׁנוֹתֵינוּ כְּהֵם שְׁבָעִים שָׁנָה וְאֵם בְּגִבּוֹרֵת וְשִׁמּוֹנִים שָׁנָה וְרַהֲבָם
 עָמַל וְאָוֶן כִּי גוֹ חֵישׁ וְנָעָפָה : יא מִי־יִוָּדַע עוֹ אִפְּךָ וּכְבִּירַתְךָ
 עֲבַרְתְּךָ : יב לְמִנּוֹת יָמֵינוּ בֵּן תוֹדַע וּנְבֵא לְבַב חֲבָמָה : יג שׁוּבָה
 יְהוָה עַד־מָתַי וְהִנַּחֵם עַל־עֲבֹרְתֶיךָ : יד שִׁבְעֵנוּ בְּבִקָּר חֲסִדְךָ
 וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמַחָה בְּכָל־יָמֵינוּ : טו שִׁמְחֵנוּ כְּיָמֹת עֲנִיתָנוּ שְׁנוֹת
 רָאֵינוּ רָעָה : טז יִרְאֵת אֲל־עֲבֹרְתֶיךָ פְּעֵלְךָ וְהִדְרָה עַל־בְּנֵיהֶם :
 יז וַיְהִי גַעַם וְאֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ
 וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנֵנָה :

א וְשָׁב בְּסֵתֶר עֲלִינוּ בְּצִל שַׁדַּי יִתְלַוֵּן : ב אֲבִיר לַיהוָה מַחֲסֵי

ומצודתי

* כרם נקראת במלשון וסוף נענב . סתח קר .

שחרית לשבת

וּמְצוּדָתִי אֱלֹהֵי אֲבֹתַי-יְבֹ : ג פִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יְקוֹשׁ
 מִדְּבַר הַזּוֹת : ד בְּאֲבֹרְתוֹ יִסָּד לְךָ וְתַחַת כְּנָפָיו תִּחַסֶּה צִנְה
 וְסַחֲרָה אֲמַהוּ : ה לֹא תִירָא מִפְּחַד לַיְלָה מִחֵץ יַעֲוֶף יוֹמָם :
 ז מִדְּבַר בְּאֵפֶל יִחַלֵּךְ מִקְּטֹב יִשׁוּד צְהָרִים : י יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֱלֹהֶיךָ
 וְרַבָּה מִיִּמִּינְךָ אֱלֹהֶיךָ לֹא יִגָּשׁ : ח רַק בְּעֵינֶיךָ תִּפְיֹט וְשִׁלַּמַּת
 דְּשָׁעִים תִּרְאֶה : ט פִּי-אֲתָה יִהְיֶה מִחֲסֵי עֲלִיּוֹן שְׁמַתָּ מֵעוֹנֶךָ :
 י לֹא-תֵאָנֶה אֱלֹהֶיךָ רָעָה וְנָגַע לֹא-יִקְרַב בְּאֲהֲלֶךָ : יא פִּי מִלְּאֲבִי
 יִצְוֶה לְךָ לְשִׁמְרֶךָ בְּכָל-דְּרָכֶיךָ : יב עַל-כַּפְּיִם יִשְׁאוּנֶךָ פֶּן-תִּתְּנֶה
 בְּאֲבֵן רִגְלֶךָ : יג עַל-שַׁחַל וּפְתָן תִּדְרֹךְ תִּרְמַם כְּפִיד וְתַנִּין : יד פִּי
 בִּי חֶשֶׁק וְאִפְלִמְחוּ אֲשַׁבְּחוּ כִּי-יָדַע עַמִּי : טו יִכְרַאֲנִי וְאֶעֱנֶהוּ
 עַמּוֹ אֲנֹכִי בְּצָרָה אֲחַלְּצֶהוּ וְאֲכַבְּדֶהוּ : טז אֲרַךְ יָמִים אֲשַׁבְּעֶהוּ
 וְאִרְאֶהוּ בִּישׁוּעָתִי :

א מְזִמּוֹר שִׁירוֹ לַיהוָה | שִׁיר תְּדַשׁ כִּי-נִפְלְאוֹת עָשָׂה הוֹשִׁיעֶה
 לוֹ יָמִינוּ וְזִרְעֵךָ קָדְשׁוֹ : ב הוֹדִיעַ יְהוָה יִשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי
 הַגּוֹיִם גִּלְיָה צִדְקָתוֹ : ג זָכַר חֲסִדוֹ | וְאֶמְוֹנָתוֹ לְבַיִת יִשְׂרָאֵל רֵא :
 ד כָּל-אֲפְסֵי-אֲרֶץ אֵת יִשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ : ה תְּקִיעוּ לַיהוָה כָּל-הָאָרֶץ
 שָׂצְחוּ וְרִנְנוּ וְזָמְרוּ : ו זָמְרוּ לַיהוָה בְּכַנּוֹר בְּכַנּוֹר וְקוֹל זְמֶרָה :
 ז בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר תְּקִיעוּ לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ יְהוָה : י יִרְעַם תְּהִם
 וּמְלֵאוּ תִבֵּל וַיִּשְׁבִּי בָּהּ : ח נִהְרֹת יִמְהַאוּ-כָּפּ יַחַד הַרִים
 יִרְנְנוּ : ט לִפְנֵי יְהוָה כִּי בָא לְשַׁפְּטֵי הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט-תִּבֵּל בְּצִדְקָה
 וְעַמִּים בְּמִישְׁרִים :

א שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֲשָׁא עֵינֵי אֶל-הַהַרִים מֵאֵין וּבֵא עֲזָרֵי : ב עֲזָרֵי
 מֵעַם יְהוָה עָשָׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ : ג אֲלֵי-יִתֵּן לְמוֹט רִגְלֶךָ אֱלֹ-
 יָנוּם שִׁמְרֶךָ : ד הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל : ה יְהוָה
 שִׁמְרֶךָ יְהוָה צִלְּךָ עַל-יַד יְמִינְךָ : ו יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יִכְפֹּה וַיִּרְחַ
 בְּלִילָה : ז יְהוָה יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל-רָע יִשְׁמַר אֶת-נַפְשֶׁךָ : ח יְהוָה יִשְׁמַר-
 צִאתְךָ וּבואֶךָ מֵעַתָּה וְעַד-עוֹלָם :

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שְׁמַחְתִּי בְּאֵמְרִים לִי בַּיִת יְהוָה גִּלְיָה :
 = עֲמֻדוֹת הַיּוֹ רִגְלֵנוּ בְּשַׁעֲרֶיךָ יְרוּשָׁלָּם : ג יְרוּשָׁלָּם

הבנויה (א) הכלים מס. (ב) מס קמא. (ג) מס קמב.

שחרית לשבת

נח

הַבְּנוּיָה בְּעִיר שַׁחֲבֵרְהָלָה יִחְדּוּ : ד שְׁשָׁם עָלוּ שְׁבָטִים שְׁבָטֵי־
יָה עֲדוּת לְיִשְׂרָאֵל לְהוֹדוֹת לְשֵׁם יְהוָה : ה פִּי שָׁמָּה ו יָשְׁבוּ
כְּסֵאוֹת לְמִשְׁפַּט כְּסֵאוֹת לְבֵית דָּוִד : ו שְׂאֵלוּ שְׁלֹם יְרוּשָׁלַם
יִשְׁלְלוּ אֶהֱבִיךָ : ז יְהִי־שְׁלוֹם בְּחִילְךָ שְׁלוֹה בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ : ח לְמַעַן־
אֵהוּ וְרַעֵי אֲדַבְּרֶהנָּא שְׁלוֹם כָּךְ : ט לְמַעַן בֵּית־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
אֲבַקֶּשֶׁה טוֹב לָךְ :

א שׁוֹר הַמַּעֲלוֹת אֲלֶיךָ נִשְׂאֵתִי אֶת־עֵינַי תִּישָׁבִי בַשָּׁמַיִם : ב הִנֵּה
כְּעֵינַי עֹבְדִים אֲלֵיךְ אֲדוֹנֵיהֶם פְּעִינִי שִׁפְחָה אֲלֵיךְ
גְּבֻרָתָה בֵּן עֵינֵינוּ אֲל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַד שִׁיחַנְנוּ : ד הֲנַנּוּ יְהוָה
הֲנַנּוּ בִירֵב שִׁבְעֵנוּ בּוֹ : ו רַבַּת שִׁבְעָה־לָּךְ נִפְשָׁנוּ הִלְעַג
הַשְּׂאֲנָנִים הַבּוֹ לְגֵאֵי־יוֹנִים :

א שׁוֹר הַמַּעֲלוֹת לְדוֹד לִלִי יְהוָה שְׁהִיָּה לָנוּ יֵאֱמֵרנָא יִשְׂרָאֵל :
ב לִלִי יְהוָה שְׁהִיָּה לָנוּ בְּקוֹם עֲלֵינוּ אָדָם : ג אֲזִי חַיִּים
בְּלַעֲנוּ בַחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ : ד אֲזִי חַמִּים שִׁטְפוֹנוּ נַחֲלָה עֹבֵר עָלַי־
נִפְשָׁנוּ : ה אֲזִי עֹבֵר עָלַי־נִפְשָׁנוּ חַמִּים הַיּוֹדוֹנִים : ו בְּרוּךְ יְהוָה שְׁלֵא
נִתְּנָנוּ מֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם : ז נִפְשָׁנוּ כְּצַפּוֹר נִמְלֵטָה מִפֶּחַ יוֹקֵשִׁים הַפַּח
נִשְׁבֵּר וְאִנְחָנוּ נִמְלֵטָנוּ : ח עֲוֹנָנוּ בְּשֵׁם יְהוָה עֲשִׂה שְׁמִים וְאַרְיָן :
א הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה הַלְלוּ עֲבָדֵי יְהוָה : ב שְׁעֵמֻדִים
בְּבֵית יְהוָה בַּחֲצֹרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ : ג הַלְלוּיָהּ כִּי־

טוֹב יְהוָה זָמְרוּ לְשִׁמּוֹ כִּי נָעִים : ד כִּי־יַעֲקֹב בָּתֵּר לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל
לְכַנְגְּלוֹתוֹ : ה כִּי אָנֹכִי יִדְעָתִי כִּי־גָדוֹל יְהוָה וְאֲדֹנָיו מִכָּל־אֱלֹהִים :
ו כָּל אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהוָה עָשָׂה בַשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ בַּיָּמִים וְכָל־תְּהוֹמוֹת :
ז מַעֲלָה נִשְׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ בְּרָקִים לְמַמְרַ עֲשִׂה מוֹצֵא רוּחַ
מֵאוֹצְרוֹתָיו : ח שְׁהִפָּה בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה : ט שְׁלַח
אוֹתָת וּמִפְתִּים בְּתוֹכְכִי מִצְרַיִם בְּפִרְעָה וּבְכָל־עֲבָדָיו : י שְׁהִפָּה
נְזִים רַבִּים וְהַרְג מְלָכִים עֲצוּמִים : יא לְשִׁחוּן ו מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וְלַעֲוֹג
מֶלֶךְ הַבְּשָׁן וְלִכְלֵ מַמְלָכוֹת כְּנָעַן : יב וְנָתַן אֲרָצָם נַחֲלָה נַחֲלָה
לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ : יג יְהוָה שְׁמֹךְ לְעוֹלָם יְהוָה וְכָרַךְ לְדַרְזוֹרָךְ :
יד כִּי־יִדְוֶן יְהוָה עַמּוֹ וְעַל־עֲבָדָיו יִתְּנָחֶם : טו עֲצִבֵי חַגּוּיִם כְּכַף

(א) הַנְּזִים קָנָה * לְנֵאִי יוֹנִים סִיר * (ב) טַעַם גְּדָר * (ג) טַעַם סִיר * (ד) וְהַב

וְהָבַב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם : טו פֶּה לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יֵרְאוּ : י אֲזַנַּיִם לָהֶם וְלֹא יִאֲזִינוּ אָף אֵין יִשְׁרָדוּחַ בְּפִיהֶם : יח כְּמוֹתָם יֵהוּ עֲשִׂיהֶם כָּל אֲשֶׁר־בִּפְתַח בָּהֶם : יט בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרַכּוּ אֶת־יְהוָה בֵּית אַהֲרֹן בְּרַכּוּ אֶת־יְהוָה : כ בֵּית הַלְוִי בְּרַכּוּ אֶת־יְהוָה יִרְאִי יְהוָה בְּרַכּוּ אֶת־יְהוָה : כא בְּרוּךְ יְהוָה | מְצִיּוֹן שְׁבֵן יְרוּשָׁלַם הַלְלוּיָהּ :

- א הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב
- ב הוֹדוּ לַאלֹהֵי הַאֱלֹהִים
- ג הוֹדוּ לְאֲדֹנֵי הָאָדָמָה
- ד לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדֻלוֹת לְבָהוּ
- ה לַעֲשֵׂה הַשָּׁמַיִם בְּתַבּוּנָה
- ו לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל־תַּמָּיִם
- ז לַעֲשֵׂה אוֹרִים גְּדֻלִים
- ח אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמַמְשַׁלֵּת בַּיּוֹם
- ט אֶת־הַיָּרֵחַ וְכּוֹכָבִים לְמַמְשַׁלֵּת בַּלַּיְלָה כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ :
- י לְמַכָּה מִצְרַיִם בְּבִכּוּרֵיהֶם
- יא וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם
- יב בְּיַד חֹזֶקָה וּבִזְרוּעַ נְטוּיָה
- יג לְגִזֹר יַם־סוּף לְגִזְרִים
- יד וְהָעֶבֶר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ
- טו וַנַּעַר פֶּרְעֹה וַחִילּוֹ בְּיַם־סוּף
- טז לְמוֹלֶךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר
- יז לְמַכָּה מַלְכִים גְּדֻלִים
- יח וַיַּהַרְג מַלְכִים אֲדִירִים
- יט לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֲמֹרִי

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ :

ולעז

יהוה

ספרים קט

שחרית לשבת

כ וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן
 כא וְנָתַן אֲרָצָם לְנַחֲלָה
 כב נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עֲבָדוּ
 כג שִׁבְשִׁבְלָנוּ וְזָבַר לָנוּ
 כד וַיַּפְרֶקֵנוּ מִצָּרֵינוּ
 כה נָתַן לָחֶם לְכָל בָּשָׂר
 כו הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמַיִם

הַאֲהַרְתָּ וְהִאֲמוּנָה לְחַי עוֹלָמִים :	הַמְלוּכָה וְהַמְשָׁלָה לְחַי עוֹלָמִים :
הַבִּינָה וְהַבְּרָכָה לְחַי עוֹלָמִים :	הַמְלִיכָה וְהַמְשָׁלָה לְחַי עוֹלָמִים :
הַנְּצִיחָה וְהַגְּדֻלָּה לְחַי עוֹלָמִים :	הַמְּלִיכָה וְהַמְשָׁלָה לְחַי עוֹלָמִים :
הַדַּעַה וְהַדְּבוּר לְחַי עוֹלָמִים :	הַמְּלִיכָה וְהַמְשָׁלָה לְחַי עוֹלָמִים :
הַתִּיר וְהַתְּדַר לְחַי עוֹלָמִים :	הַמְּלִיכָה וְהַמְשָׁלָה לְחַי עוֹלָמִים :
הַנְּעֵד וְהַתִּיקוּת לְחַי עוֹלָמִים :	הַמְּלִיכָה וְהַמְשָׁלָה לְחַי עוֹלָמִים :
הַזִּיו וְהַזִּוְרָה לְחַי עוֹלָמִים :	הַמְּלִיכָה וְהַמְשָׁלָה לְחַי עוֹלָמִים :
הַתִּיל וְהַתִּסֵּן לְחַי עוֹלָמִים :	הַמְּלִיכָה וְהַמְשָׁלָה לְחַי עוֹלָמִים :
הַטָּבֵם וְהַטּוֹרָה לְחַי עוֹלָמִים :	הַמְּלִיכָה וְהַמְשָׁלָה לְחַי עוֹלָמִים :
הַיְחִיד וְהַיְרָאָה לְחַי עוֹלָמִים :	הַמְּלִיכָה וְהַמְשָׁלָה לְחַי עוֹלָמִים :
הַחֲתֵר וְהַחֲבוּד לְחַי עוֹלָמִים :	הַמְּלִיכָה וְהַמְשָׁלָה לְחַי עוֹלָמִים :
הַחֲקֹחַ וְהַחֲבוּב לְחַי עוֹלָמִים :	הַמְּלִיכָה וְהַמְשָׁלָה לְחַי עוֹלָמִים :

לְשֵׁם יְהוָה קוֹדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁבְיָנִימָה לְיַחְדָּא שְׁמֵי יֵה בּוּיָה בְּיַחְדָּא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל :

בְּרוּךְ שְׂאֵמֵר וְהִנֵּה הָעוֹלָם בְּרוּךְ הוּא בְּרוּךְ אֹמֵר וְעֹשֶׂה בְּרוּךְ בּוֹרֵךְ
 וּמְקַבֵּם בְּרוּךְ עוֹשֶׂה בְּרָאשִׁית בְּרוּךְ כְּרִחֵם עַל הָאָרֶץ בְּרוּךְ כְּרִחֵם
 עַל הַבְּרִיּוֹת בְּרוּךְ מְשַׁלֵּם שִׁכָּר טוֹב לְיִרְאָיו בְּרוּךְ חַי לְעַד וְקוֹמֵם לְנֶצַח
 בְּרוּךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל בְּרוּךְ שְׂמוֹ בְּרוּךְ אִמְתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָאֵל אֵב
 דְּבִרְחֻמָּן הַמְהַלֵּל בְּפֶה עַמּוֹ מְשַׁבַּח וּמְפָאֵר לְשׁוֹן חֲסִידָיו וְעֹבְדָיו וּבְשִׁירֵי דוֹד
 עֲבָדָה נְהַלְלָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּשִׁבְחוֹת וּבְזִמְרוֹת נְגִדְלָה וְנִשְׁבַּחָה וּנְפָאֵרָה
 וְנִמְלִיכָה וְנִזְכִּיר שְׁמָה בְּלִבֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ יְחִיד חַי הַעוֹלָמִים כָּלֵה מְשַׁבַּח

שחרית לשבת

ומפאָר עדי-עד שמו הגדול • ברוך אתה יהוה מלך מהלל בתשפחות :
 • מזמור שיר ליום השבת : • טוב להודות ליהוה ולזכור לשמך עליון :
 • להגיד בפקר חסדך ואמונתך בלילות : • עלי עשור ועלי-
 נבל עלי הגיון בבנור : • כי שבתתני יהוה בפעלך במעשי ידך ארנן :
 • מה גדלו מעשיך יהוה מאד עמקו מחשבתך : • איש בער לא ידע
 וכסיל לא יבין את-זאת : • בפרח רשעים פמו-עשב ויציצו כל-פעלי און
 להשמדם עדי-עד : • ואתה מרום לעלם יהוה : • כי הנה אביך יהוה
 ביהנה אביך יאבדו ותפרדו כל-פעלי און : • ותתם פראים קני פלתי
 בשמן בענן : • ותבט עיני בשורי בקמים עלי מרעים תשמענה אוני :
 • צדיק בתמר יפרה פארו פלגון ישגה : • שתולים בבית יהוה בתצרות
 אלהינו יפריחו : • עוד ינוכון פשיכת רשנים ורעננים יהיו : • להגיד פרי-
 ישר יהוה צורי ולא עלתה (עלמח ק) בו :

• יהוה מלך גאות לבש יהוה עז התאזר אף-תבון תבל בל-תמוט :
 • נכון בסאה מאז מעולם אתה : • נשאו נהרות יהוה נשאו נהרות
 קולם ישאו נהרות דכים : • מקלות ימים נפים אדירים משפריים אדיר
 בפרום יהוה : • עדתך גאמנו מאד לביתך גאות- (גאון) קדש יהוה
 לארץ ימים :

יהי כבוד יהוה לעולם ישמח יהוה במעשיו : יהי שם יהוה מברך מעתה
 ועד-עולם : ממזרה שמש עד-מבוא מהלל שם יהוה : רם על-כל-
 גוים יהוה על השמים פבורו : יהוה שמך לעולם יהוה זכרה לדר ודר :
 יהוה בשמים הבין פסאו ומלכותו בכל משלה : ישמחו השמים ותגל
 הארץ ויאמרו בגוים יהוה מלך : יהוה מלך יהוה מלך יהוה ימלך לעלם
 ועד : יהוה מלך עולם ועד אבדו גוים מארצו יהוה הפיר עצת גוים הגיא
 מחשבות עמים : רבות מחשבות בלב איש ועצת-יהוה היא תקום :
 עצת יהוה לעולם תעמד מחשבות לבו לדר ודר : כי הוא אמר ויהי
 הוא צוה ויעמד : פי-בחר יהוה בציון אנה למושב לו : פי-יעקב בחר
 לו יה ישראל לסגלתו : כיו לא-ימש יהוה עמו ונתלתו לא יעזוב :
 והוא רחום יבפר עון ולא ישחית ותרצה להשיב אפו ולא יעיר כל-
 חמתו : יהוה הושיעה המלך יעגנו ביום קראנו :

אשרי יושבי ביתך עוד יתלוקה סלה : אשרי העם שבתה לו אשרי
 העם שיהוה אלהיו : • תהלה לדר ארוממה אלוהי המלך ואברכה
 שמך לעולם ועד : • בכל-יום אברכה ואתלה שמך לעולם ועד :
 גדול

שחרית לשבת

גְּדוֹל יְהוָה וּמַהֲלֵל כְּאֹד וּלְגִדְלָתוֹ אֵין חֶקֶר : י דוֹר לְדוֹר יִשְׁפַח מִצִּיּוֹן
 וּגְבוּרָתוֹ יִגִּידוּ : ה הַדָּר כְּבוֹד הַזֶּה וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתָהּ אֲשִׁירָהּ : י וְעִזּוֹ
 נוֹרָא תִּיהֵא יֹאמְרוּ וּגְדֻלָּתָהּ (גְּדֻלָּתוֹ ק) אֲסַפְּרָהּ : ו זָכַר רַב־טוֹבָהּ יִפְּעוּ
 וְצִדְקָתָהּ יִרְנְנוּ : ח בְּצוֹן וְרָחוֹם יְהוָה אֶרְךָ אֶפְסוֹס וּגְדוֹל (גְּדֻלָּתוֹ ק) חֶסֶד : ט מִזְבֵּחַ
 יְהוָה רַב־וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו : י יוֹדוּהָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֵׂיהָ וְחַסְדֵיהָ
 יִבְרַכּוּהָ : יא כְּבוֹד מַלְכוּתָהּ יֹאמְרוּ וּגְבוּרָתָהּ יִבְרְרוּ : יב לַהֲדוּיַע לִבְנֵי הָאָדָם
 גְּבוּרָתוֹ וּכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ : יג מַלְכוּתָהּ מַלְכוּת כָּל־עוֹלָמוֹס וּמְמִישֵׁלָתָהּ
 בְּכָל־דוֹר וְדוֹר : יד סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנְּפִלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים : טו עֵינֵי
 כָּל אֱלֹהִים יִשְׁכְּרוּ וְאַתָּה נֹחַז־לָהֶם אֶת־אֲבָלָם בְּעֵתוֹ : טז פּוֹתַח אֶת־יְדֵיךָ
 וּמִשְׁפִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן : יז צְהִיךְ יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחֶסֶד בְּכָל־מַעֲשָׂיו :
 יח קְרוֹב יְהוָה לְכָל־קִרְאוֹ לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאוּהוּ בְּאֵמֶת : יט רִצּוֹן יִרְאוּ יַעֲשֶׂה
 וְאֶת־שִׁעְתָּם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם : כ שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֲהָבָיו וְאֶת־כָּל־
 הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד : כא תְּהַלֵּל יְהוָה וְדַבְּרֵי פִי וַיִּבְרַךְ כָּל־בֶּשֶׂר שֵׁם קִדְשׁוֹ
 לְעוֹלָם וָעֶד : וּבְאַנְחֵנוּ וּבִבְרַךְ יְהֵא מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּהָ :
 " הַלְלוּהָ הַלְלוּ נַפְשֵׁי אֶת יְהוָה : ב אֲתַלְּלָהּ יְהוָה בְּחַי אֲזַמְּרָהּ לְאֵלֵהֶי
 בְּעוֹדִי : ג אֶל־תִּקְטַחוּ בְּנִדְיָבִים בְּבֶן־אָדָם שְׂאִין לוֹ תִשְׁעֶה :
 ד תִּצַּא רוּחוֹ יִשָּׁב לְאֶדְמָתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא אֲבָדוּ עֲשֶׂה־נַחְתּוּ : ה אֲשִׁירֵי שְׂאֵל
 יַעֲקֹב בְּעוֹרֹו שִׁכְרוּ עַל־יְהוָה אֱלֹהָיו : ו עֲשֶׂהוּ שְׂמִים וְאַרְץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־
 כָּל־אֲשֶׁר־בָּם הַשָּׁמַיִם אֵמֶת לְעוֹלָם : ז עֲשֶׂה מִשְׁפָּט וְלַעֲשִׂיָקִים נַחַן לָהֶם
 לְרַעֲבִים יְהוָה כְּתִיר אֲסוּרִים : ח יְהוָהוּ פִלְקַח עוֹרִים יְהוָה וְקַף בְּפּוֹפִים
 יְהוָה אֲהַב צַדִּיקִים : ט יְהוָהוּ שִׁמְרֵ אֶת־גִּירִים יָתוֹם וְאֶלְמָנָה יַעֲזֹד וְדַרְךָ
 רְשָׁעִים יַעֲוֹת : י יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן לְדָר וְדָר הַלְלוּהָ :
 " הַלְלוּהָוּ בִּי־טוֹב וּמְרָה אֱלֹהֵינוּ בִּי־נַעֲמִים נְאוּהָ תְהַלֵּלָהּ : ב בְּנֵה יְרוּשָׁלַם
 יְהוָה גְּדַחֵי יִשְׂרָאֵל יְבַנֵּם : ג הַרְוֹפֵא לְשִׁבְרֵי לֵב וּמַהֲבִישׁ
 לְעַצְבוֹתָם : ד מִזְנֶה מִסְפָּר לְכּוֹכְבִים לְכָל־שְׁמֹת יִקְרָא : ה גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ
 וְרַב־כֹּחַ לְתַבּוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר : ו מְעוֹדֵד עֲנוּיִם יְהוָה מִשְׁפִּיל רְשָׁעִים עֲזֵר־
 אֶרֶץ : ז עֲנֹ לַיהוָה בְּתוֹכָהּ זַמְרוּ לְאֱלֹהֵינוּ בְּכַנּוֹר : ח תִּמְכֹּסֶה שְׂמִים ו
 בְּעֵבִים תִּמְכִּין לְאֶרֶץ כְּמַר תִּמְצַמִּים הַרִים תַּצִּיר : ט נוֹחַ לְבַהֲמָה לְחֶמְהָ
 לִבְנֵי עַרְבֵי אֲשֶׁר יִקְרָאוּ : י לֹא בְגִבּוֹרֵת הַסּוֹם יִחַפֵּץ לְאֶבְשֹׁקֵי הָאִישׁ
 יִדְצָה : יא רוּצָה יְהוָה אֶת־יִרְאוּ אֶת־הַמְּצַחִלִים לְחֶסֶדוֹ : יב שְׁבַחֵי יְרוּשָׁלַם
 אֶת־יְהוָה הַלְלוּ אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן : יג בִּי־חֶזֶק בְּרִיחֵי שְׁעָרֶיךָ בְּרַךְ בְּגִיךָ בְּקַרְבֶּךָ :
 יד תִּשְׁם גְּבוּלָהּ שְׁלוֹם תִּלָּב חַסִּים יִשְׁבַּעֶה : טו הַשְׁלַח אֲמַרְתּוֹ אֶרֶץ עַד־

עֵהרִית לַשַּׁבָּת

מִתְבַּה יְרוּחַ דְּבָרוֹ : * הַנְּחַן שְׁלֵג כַּצֶּמֶר כְּפֹדֶר כְּאֶפֶר יַפְזֹר : * מִשְׁלֵיךְ
 קָרְחוֹ כְּפִתִּים לִפְנֵי קָרְחוֹ מִי יַעֲמֹד : * יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּמָּסֵם יֹשֵׁב רוּחוֹ
 יִזְלוּמָם : * כִּנְיֹד דְּבָרָיו לְעֵקֶב חֲקָיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל : * לֹא עָשִׂהָ
 בְּזוֹן לְכָל־גּוֹי וַיִּשְׁפָּטִים בְּלִי־דַעַם הַלְלוּיָהּ :

* הַלְלוּיָהּ וְהִלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְרוֹמִים : * הַלְלוּהוּ
 כָּל־מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל־צְבָאוֹ : * הַלְלוּהוּ שְׁמֵשׁ וַיְרַח הַלְלוּהוּ
 כָּל־בּוֹכְבֵי אוֹר : * הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְהַפְּנִים אֲשֶׁר וּמַעַל הַשָּׁמַיִם :
 * יְהִלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא צְוֶה וְנִבְרָאוּ : * וַיַּעֲמִדֵם לְעַד לְעוֹלָם חֶקֶךְ
 נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר : * הִלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הָאָרֶץ תַּנְיִינִים וְכָל־תְּהוֹמֹת :
 * אֵשׁ וְכֶרֶד יִלְגַּם וְקִיטוֹר רוּחַ סַעֲרָה עֹשֶׂה דְבָרוֹ : * הַתְּרִים וְכָל־נִבְעוֹת
 עֵץ פְּרִי וְכָל־אֲרָנִים : * הַחֲזִיה וְכָל־בְּהֵמָה רִמְשׁ וְצִפּוֹר כָּנָף : * מַלְכֵי־
 אֲרָץ וְכָל־לְאֻמִּים עֲרִים וְכָל־שְׂפָטֵי אֲרָץ : * בַּחוּרִים וְגַם־בְּתוּלוֹת וְנָקִים
 עַם־נְעָרִים : * יְהִלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׁגַב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוּ עַל־
 אֲרָץ וְשָׁמַיִם : * וַיִּרְם קָרְן לְעַמּוֹ תְהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עִם
 קָרְבוֹ הַלְלוּיָהּ :

* הַלְלוּיָהּ וְשִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ תְּהַלְּתוּ בְּקִבְלַת חֲסִידִים : * יִשְׂמַח־
 יִשְׂרָאֵל בַּעֲשׂוֹ בְנֵי צִיּוֹן וַיְגִילוּ בְּמִלְכָּם : * יְהִלְלוּ שְׁמוֹ בְּמַחֹל
 בְּתֹף וּבְנֹר וּצְרוּרוֹ : * כִּי־רוֹצֶה יְהוָה בְּעַמּוֹ וַיִּפְאַר עַנּוּיִם בִּישׁוּעָה :
 * יַעֲלוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד וַיִּנְגְּנוּ עַל מִשְׁבּוֹתָם : * רֹמְמוֹת אֵל בְּגִרוֹנָם וְהִרְבּוּ
 פִּיפְיוֹת בְּיָדָם : * לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בְּגוֹיִם הוֹכַחֹת בְּלְאֻמִּים : * לְאַסֵּר מַלְכֵיהֶם
 בְּזוֹקִים וּנְכַבְּדֵיהֶם בְּכַבְּדֵי בְרוּל : * לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט כְּתוֹב הַדָּר הוּא
 לְכָל־חֲסִידָיו הַלְלוּיָהּ :

* הַלְלוּיָהּ וְהִלְלוּ אֵל בְּקֹדֶשׁ הַלְלוּהוּ בְּרִקְעַ עֲזוֹ : * הַלְלוּהוּ בְּגִבוֹרָתוֹ
 הַלְלוּהוּ בְּרַב גְּדָלוֹ : * הַלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּגִבְלַ
 וּבְנֹר : * הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמַחֹל הַלְלוּהוּ בְּמַנְיִם וְעֹנָב : * הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־
 שִׁמְעַ הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה : * כָּל הַנְּשָׁמָה תְהַלְּלֵהּ הַלְלוּיָהּ : כִּי הַתִּיָּה :
 בְּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן בְּרוּךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן שֶׁבַן יְרוּשָׁלַם הַלְלוּיָהּ :
 בְּרוּךְ וְיְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֶׂה נִפְלְאוֹת לְבַדּוֹ : וּבְרוּךְ וְ
 שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וַיִּפְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן :

וַיְבָרֶךְ דָּוִד אֶת־יְהוָה לְעֵינָי כָּל־תְּהִלָּתוֹ וַיֹּאמֶר דָּוִד בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם : לֵךְ יְהוָה הַגְּדִלָה וְהַגְּבוּרָה
 וְתַתְּפֹאֶרֶת וְתַנְצַח וְתַהוֹר כִּי־כָל בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ לֵךְ יְהוָה תִּמְלֹכָה
 וְהַמְתַּנְשֵׂא

שחרית לעיבת

זממתנישא לכלו לראש: והעשר ותכבוד מלפניך ואמה מושל בכל
ובקרה פת וגבורה ובקרה לגדל ולחזק לכל: ועמה אלהינו מודים אנחנו
לך ומתללים לשם תפארתך: ויברכו שם כבודך ומרובם על כל ברכה
ותהלה: אמה הוא יהוה לבקרה את עשית את השמים שמי השמים
וכל צבאם הארץ וכל אשר עליה הימים וכל אשר בהם ואמה מביה
את כלם וצבא השמים לה משתחיים: אמה היא יהוה האלהים אשר
פתרת באברם והוצאתו מאור פשדים ושמת שמו אברהם: ומצאת את
לכבו נאמן לפניה וברוח עמו הברית לתת את ארץ הבנעני תתי
האמרי ותפרזי ותיבסי ותנגישי לתת לזרעו ותקם את דברך כי צדיק
אתה: ותרא את עני אבתינו במצרים ואת זעקתם שמעת עליהם סוף:
ותתן אותם ומפתים בפרעה ובכל עבדיו ובכל עם ארצו: פי יבעת פי
הזרוד עליהם ותעשי לה שם בהיום הזה: ותים בקעת לפניהם ויעברו
בתוך הים ביבשה: ואת דר פיהם השכת במצולת כמו אכן פמים עזים:
וינישע יהוה ביום ההוא את ישראל מיד מצרים ורא ישראל את
מצרים מת על שפת הים: וינא ישראל את הנהג הגדלה
אשר עשה יהוה במצרים וייראו העם את יהוה ויאמינו ביהוה
ובמשה עבדו:

אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליהוה ויאמרו לאמר
אשריה ליהוה כי נאה נאה סוס ורכבו רמה בים: ועני וזמרת יה
ויהי לי לישועה זה אלי ואנהו אלי ואלהי אבי וארמנותו: יהוה איש
מלחמה יהוה שמו: מרפבת פרעה ותלו יתה בים ומבחר שלשו
טבעו בים סוף: תהמת ים ימדו ירדו במצולת כמו אבן: ימינה יהוה
גאדתי פת ימינה יהוה תרעץ אויב: וברב גאונה תהרס קמנה תשלח
דנה ויאבלמו פקש: וברוח אפיה גערמו מים נצבו כמו ינד גולים
קפאו תהמת פלבים: אמר אויב אדני אישג אחלק שלל המלאמו
גפשי אריק תרפי תורי שמו ידי: גשפת ברוחה פסמו ים צללו בעופרת
במים אדירים: מי כמכהו באלם יהוה מי כמכה נאמר פקדש גורא
תהלת עשה פלא: י גטית ימינה תבל עמו ארץ: י גתית בתסהה
עניו גאלת גתלת בעזת אלונה קדישה: י שמעו עמים ירעו תיל
אחו ישיבי פלשת: אז נבהלו אדופי אדום אילי מואב יאחזמו רעד
גמנו כל ישיבי כנען: הפל עליהם אמתה ופתר בגדל ורועה יהמו
באבן עדי עבר עמה יהוה עדי עבר עמו קיית: י תבאמו ותפעמו

בְּתֵר נִחַלְתָּהּ מִכּוֹן לְשִׁבְתָּהּ פְּעַלְתָּ יְהוָה מִקֶּדֶשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנֵנוּ יְדָהּ: " יְהוָה וְיִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְהוָה וְיִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְהוָה מִלְּטוֹתַי קָאֵם לְעֹלָם וְלְעֹלָמֵי עֹלָמֵינָא: " כִּי בָא סוֹס פָּרְעֹה פָּרַדְפוּ וּבִפְרָשָׁיו בָּיָם וַיֵּשֶׁב יְהוָה עֲלֵהֶם אֶת־מֵי הַיָּם וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בַיַּבֵּשׁה בְּתוֹךְ הַיָּם: כִּי לִיהוָה הַיְמִלוּכָה וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם: וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּתֵר צִיּוֹן לְשִׁפְטֵי אֶת־הַיָּד וְעָשׂוּ וְהוֹתִיחַ לִיהוָה הַמְּלוּכָה: וְהִנֵּה יְהוָה לְמֹלֵךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד:

נִשְׁמַת כָּל־יְחִי תִבְרַךְ אֶת־שִׁמְךָ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ • וְרוּחַ כָּל־בֶּשֶׂר תִּפְאֵר
 וְתִרְוַמֶם זְכָרְךָ מִלְּפָנָי תָּמִיד • מִן־הָעוֹלָם
 וְעַד־הָעוֹלָם אַתָּה אֵל • וּמִבְּלַעַדֶיךָ אֵין לָנוּ
 מִלֶּךְ גּוֹיָאֵל וּמוֹשִׁיעַ פּוֹדֵה וּמַצִּיל וּמַפְרָנֶם
 וְעוֹנֵה וּמְרַחֵם בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוּקָה אֵין לָנוּ
 מִלֶּךְ אֱלֹהֵי אַתָּה: אֱלֹהֵי הַרְאִשׁוֹנִים
 וְהָאַחֲרוֹנִים אֱלֹהֵי כָּל־בְּרִיּוֹת אֲרוֹן כָּל־
 תּוֹלְדוֹת הַמַּהְקֵל בְּרַב הַתְּשַׁבְּחוֹת • הַמְּנַתֵּג
 עוֹלָמוֹ בְּהֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים • וִיהוָה הַנֵּה
 לֹא־יָנוּם וְלֹא־יִישָׁן הַמְּעוֹרֵר יְשָׁנִים וְהַמְּקַיֵּץ
 נְרַדְּמִים וְהַמְּשִׁיחַ אֱלֹמִים וְהַמְּתִיר אֲסוּרִים
 וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים • לָךְ לְבַדְּךָ
 אֲנַחְנוּ מוֹדִים • אֵלֹהֵי פִינוּ מְלֵא שִׁירָה בִּיָּם
 וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה בְּהַמּוֹן גִּלְיוֹ וְשִׁבְתוֹתֵינוּ שְׁבַח
 בְּמִרְחַבֵי רִקְיעַ וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כַּשֶּׁמֶשׁ
 וּכְיָרַח וְיַדֵּינוּ פְּרוֹשׁוֹת כְּנִשְׂרֵי שָׁמַיִם וְרַגְלֵינוּ

קָלוֹת כְּאֵלוֹת : אֵין אָנוּ מִסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת
 לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וּלְבָרֵךְ אֶת־
 שִׁמְךָ עַל־אֶחָת מֵאֵלֶיךָ אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ וְרַבִּי
 רַבּוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת נַפְסִים וְנַפְלְאוֹת
 שְׁעֵשִׂית עִמָּנוּ וְעַם־אֲבוֹתֵינוּ מִלְּפָנִים : מִמְצָרִים
 גְּאֻלָּתָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ •
 בָּרַעַב זָנַתָּנוּ וּבְשֶׁבַע כִּלְכַלְתָּנוּ מִחֶרֶב
 הִצַּלְתָּנוּ וּמִדְּבַר מִלְטָתָנוּ וּמִחֲלוֹם רָעִים
 וּנְאֻמִּים דְּלִיתָנוּ : עַד־הֵנָּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ
 וְלֹא־עֲזָבוּנוּ חֶסְדֶיךָ • וְאֵל־הַטִּישָׁנוּ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ לְנֶצַח : עַל־כֵּן אֲבָרִים שִׁפְלַגְתָּ בָּנוּ
 וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שִׁנְפַחְתָּ בְּאַפֵּינוּ וּלְשׁוֹן אֲשֶׁר
 שָׁמַתָּ בְּפִינוּ : הֵן הֵם יוֹדוּ וַיְבָרְכוּ וַיִּשְׁבַּחוּ
 וַיִּפְאֲרוּ וַיְרוֹמְמוּ וַיַּעֲרִיצוּ וַיִּקְדְּשׁוּ וַיִּמְלִיכוּ
 אֶת־שִׁמְךָ מִלְּבָנוּ : כִּי כָל־פֶּה לָךְ יוֹדֶה וְכָל־
 לְשׁוֹן לָךְ תִּשְׁבַּע • וְכָל־עֵין לָךְ תִּצְפֶּה וְכָל־
 בֶּרֶךְ לָךְ תִּכְרַע וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה :
 וְכָל־הַלְבָבוֹת יִירְאוּךָ וְכָל־קֶרֶב וְכָל־זֶמֶר
 לְשִׁמְךָ • כִּדְבַר שְׁכֵתוֹב כָּל־עֲצָמוֹתַי •
 תֹּאמְרָנָה יְהוָה מִי כְמוֹךָ מִצִּיל עֲנִי מִחֶזֶק
 מִמָּנוּ וְעֲנִי וְאֲבִיוֹן מִגּוֹזְלוֹ : מִי יִדְמֶה־לָּךְ וּמִי
 יִשְׁוֶה־לָּךְ וּמִי יַעֲרֶךְ־לָּךְ • הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר

וְהִנּוּרָא אֵל עֲלוּיִן קִנְיָה שְׁמַיִם וְאָרֶץ: נְהַלְלֶךָ
וּנְשַׁבְּחֶךָ וּנְכַפְאֶרְךָ וּנְבָרְךָ אֶת־יְיָ שֵׁם קְדוֹשְׁךָ •
כְּאִמּוֹר לְדוֹד וּבְרָכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְכֹל־קְרָבִי
אֶת־יְיָ שֵׁם קְדוֹשׁוֹ:

הָאֵל בְּתַעֲצוּמוֹת עֲיֹךְ הַגָּדוֹל בְּכַבוֹד שְׁמֶךָ •
הַגָּבֹר לְנִצַּח וְהִנּוּרָא בְּנוֹרָאוֹתֶיךָ •
הַמְּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשְׂא:

שׁוֹכֵן עַד מְרוֹם וְקְדוֹשׁ שְׁמוֹ • וְכַתּוּב רַנְנוּ
צְדִיקִים בַּיהוָה לְיִשְׂרָאֵל נְאוּהַ תְּהַלְּלֶה:
בְּפִי יִשְׂרָאֵל הַתְּרוֹמֶם • וּבְשִׁפְתַי צְדִיקִים
תִּתְבָּרַךְ • וּבְלִשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְקַדֵּשׁ • וּבְקֶרֶב
קְדוֹשִׁים תִּתְהַלֵּל:

וּבַמְּקַהְלוֹת רַבּוֹת עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרַנְהָ יִתְפָּאֵר
שְׁמֶךָ מִלִּבְנֵי בְּכַל־דּוֹר וְדוֹר שְׂכֵן חוֹבֵת
כָּל־הַיְצוּרִים • לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְחֻדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבַּח לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדָּר לְבָרֵךְ
לְעַלָּה וּלְקַלֵּם עַל כָּל־דְּבָרֵי שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת דּוֹד
בְּיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶךָ מְשִׁיחֶךָ:

וּבְכֵן יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לְעַד מִלִּבְנֵי הָאֵל הַמְּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ
בְּשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ • כִּי לָךְ נִאֻהַ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד שִׁיר וְשִׁבְחָה תֵּלֵל וְנִמְרָה עִז וּמִמְשָׁלָה נִצַּח גְּדֻלָּה
וּגְבוּרָה תְּהַלְּלֶה וְתִפְאֶרֶת קְדוֹשָׁה וּמַלְכוּת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת
לְשְׁמֶךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ וּמְעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל: בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה אֵל מְלֶךְ גָּדוֹל וּמְהַלָּל בְּתַשְׁבְּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן

הַנְּפִלְאוֹת בּוֹרֵא כְּלֵי־הַנְּשֻׁמוֹת רַבּוֹן כְּלֵי־הַמַּעֲשִׂים • הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי
וּמְרָה • מֶלֶךְ יְחִיד חַי הָעוֹלָמִים :

(בגמ' י"ח מ"ח ע"ד דר"ט ע"ד אהר יו"כ קודם חצי קדיש יאמר שיר המעלות ממעמקים ונר) :
א שִׁיר הַמַּעֲלֹת מִמַּעַמְקִים כְּרָאָהוּקָה יְהוָה : ב אֲדָנִי שְׁמַעְהָ בְּקוֹלִי תַהֲיִינָה
אֲזַנְּךָ בְּשִׁבּוֹת לְקוֹל תַּהֲעֻנֵי : ג אִם־שָׁעוֹת תִּשְׁמְרֶיָה אֲדָנִי מִי
יַעֲמֹד : ד כִּי־עָמְדָה הִסְלִיחָה לְמַעַן הַעֲרֹא : ה קְוִינִי יְהוָה קוֹחַת־נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ
הוֹחֵלְתִי : ו נַפְשִׁי לְאֲדָנִי מִשְׁמָרִים לְבַקֵּר שְׁמָרִים לְבַקֵּר : ז יַחַל יִשְׂרָאֵל
אֶל־יְהוָה כִּי־עִבְדִּיתָהּ הַחֲסֵד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְרוֹת : ח וְהוּא יַפְדֶּה אֶת־יִשְׂרָאֵל
מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו : הַיְדֵי קָדִישׁ

חַיֵּן בְּרָכּוּ אֶת־יְהוָה הַמְּבָרָךְ :

קָהַל חַיֵּן בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר
וּבוֹרֵא חֲשֵׁךְ עֹשֶׂה שְׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת־הַכֵּל :

כשתל יו"ס בחול אומרים המאיר לארץ :

הַמַּאִיר לְאַרְצֵי	הַכֵּל יוֹדוּךָ וְהַכֵּל יִשְׁבַּחְךָ וְהַכֵּל
וְלִדְרִים	יֹאמְרוּ אֵין קְדוֹשׁ כִּי־יְהוָה • הַכֵּל
עֲלֶיךָ בְּרַחֲמִים	יְרוּמְמוּךָ פִּלְגָה יוֹצֵר הַכֵּל • הָאֵל
וּבְטוּבוֹ מְחַדָּשׁ	הַפּוֹתֵחַ בְּכָל־יּוֹם דְּלֹתוֹת שְׁעָרֵי
בְּכָל־יּוֹם תְּמִיד	מִזְרַח וּבּוֹקֵעַ חֲלוֹנֵי רְקִיעַ מוֹצִיא
מַעֲשֵׂה־בְּרָאשִׁית :	חַמָּה מִמְּקוֹמָהּ וּלְבָנָה מִמְּכוֹן
מִהֲרַבּוֹ מַעֲשֵׂיךָ	שֶׁבִתָּהּ וּמַאִיר לְעוֹלָם כָּלוֹ וְלִיוֹשְׁבָיו
יְהוָה כָּלָם בְּחֶבְדָּה	שֶׁבְּרָא בְּמוֹדַת הַרְחָמִים : הַמַּאִיר
עֲשִׂיתָ מְלָאָה	לְאַרְצֵי וְלִדְרִים עֲלֶיךָ בְּרַחֲמִים •
הָאָרֶץ קִנְיָנְךָ :	וּבְטוּבוֹ מְחַדָּשׁ בְּכָל־יּוֹם תְּמִיד
הַמֶּלֶךְ הַמְּרוֹמָם	מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית : מִהֲרַבּוֹ מַעֲשֵׂיךָ
לְבַדּוֹ מֵאֵז הַמְּשֻׁבָּה	וְהַמַּאִיר וְהַמְּתַנַּשֵּׂא
וְהַמַּפְאֵר וְהַמְּתַנַּשֵּׂא	מִיְמֹת עוֹלָם :
מִיְמֹת עוֹלָם :	

הָאָרֶץ קִנְיָנָה: הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבָדוֹ
 מֵאֵז הַמִּשְׁבַּח וְהַמְפָּאָר וְהַמְתַּנְשֵׂא
 מִיְמוֹת עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ
 הַרְבִּים רַחֵם עָלֵינוּ אֲדוֹן עֲזָנוּ צוּר
 מִשְׁגָּבֵנוּ מִגֹּן יִשְׁעֵנוּ מִשְׁגָּב
 בְּעַדְנוּ: אֵל בְּרוּךְ
 גְּדוֹל דַּעַה הַכֵּן
 וּפְעֵל זְהִרֵי תִמְהָ
 מִזֵּב יִצַר כְּבוֹד
 לְשֵׁמוֹ מְאֹדוֹת
 נִתֵן סְבִיבוֹת עֲזוֹ
 פְּנוֹת צְבָאוֹ
 קְדוֹשִׁים הַזְּמִי
 שְׂדֵי תְּמִיד
 הַמְתִּים:

אֵל הַי עוֹלָם
 בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
 רַחֵם עָלֵינוּ אֲדוֹן
 עֲזָנוּ צוּר מִשְׁגָּבֵנוּ
 מִגֹּן יִשְׁעֵנוּ מִשְׁגָּב
 בְּעַדְנוּ: אֵל בְּרוּךְ
 גְּדוֹל דַּעַה הַכֵּן
 וּפְעֵל זְהִרֵי תִמְהָ
 מִזֵּב יִצַר כְּבוֹד
 לְשֵׁמוֹ מְאֹדוֹת
 נִתֵן סְבִיבוֹת עֲזוֹ
 פְּנוֹת צְבָאוֹ
 קְדוֹשִׁים הַזְּמִי
 שְׂדֵי תְּמִיד
 מִסְפָּרִים כְּבוֹד־אֵל
 וְקִדְשָׁתוֹ: תִּתְבַּרְךָ
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 בְּשֵׁמִים מְפֹעֵל
 וְעַל־הָאָרֶץ מִתְחַת
 עַל כָּל שְׂבַח
 מַעֲשֵׂה יְדִידָהּ וְעַל־
 מְאֹדוֹתֶיהָ שִׁיְצַרְתָּ
 יִפְאָרְךָ סֵלָה:
 תִּתְבַּרְךָ לְנֶצַח

אֵל אֲדוֹן עַל כָּל־הַמַּעֲשִׂים • בְּרוּךְ
 וּמְבָרָךְ בְּפִי כָּל־הַנְּשָׁמָה • גְּדוֹלוֹ
 וְטוֹבוֹ מְלֵא עוֹלָם • הַעֵת וְתִבְוֵנָה
 סְבִבִּים הוֹדוּ: הַמְתַּנְשֵׂא עַל־חַיּוֹת
 הַקֶּדֶשׁ • וְנִתְהַדָּר בְּכְבוֹד עַל־
 הַמְּרֻבָּה • זְכוֹת וּמִישׁוֹר לִפְנֵי
 כְּסֹאוֹ • הַסֵּד וְרַחֲמִים מְלֵא כְבוֹדוֹ:
 טוֹבִים מְאֹדוֹת שֶׁבְּרָא אֱלֹהֵינוּ יִצְרָם
 בְּדַעַת בְּבִינָה וּבְהַשְׁכֵּל • כֶּחַ וּגְבוּרָה נִתֵן בָּהֶם •
 לַחַיּוֹת מוֹשְׁלִים בְּקֶרֶב הַתְּבַל: מְלֵאִים זִיו וּמְפִיקִים
 נְגִיה • נָאָה זִיוֹם בְּכָל־הָעוֹלָם • שְׂמֵחִים בְּצֵאתָם וְשֹׁשְׁעִים
 בְּבוֹאָם • עֹשִׂים בְּאִימָה רְצוֹן קוֹנֵם: פָּאָר וְכְבוֹד

בְּדַעַת בְּבִינָה וּבְהַשְׁכֵּל •
 כֶּחַ וּגְבוּרָה נִתֵן בָּהֶם •
 לַחַיּוֹת מוֹשְׁלִים בְּקֶרֶב הַתְּבַל:
 מְלֵאִים זִיו וּמְפִיקִים
 נְגִיה • נָאָה זִיוֹם בְּכָל־הָעוֹלָם •
 שְׂמֵחִים בְּצֵאתָם וְשֹׁשְׁעִים
 בְּבוֹאָם • עֹשִׂים בְּאִימָה רְצוֹן
 קוֹנֵם: פָּאָר וְכְבוֹד
 נִתְנִים

צוֹתְנִים לְשִׁמּוֹ • צָהֳלָה וְרָנָה לְזִכָּר מַלְכוּתוֹ • קָרָא
 לְשִׁמְשׁ וַיִּזְרַח-אֹר • רָאָה וְהִתְקַן צוּרַת הַלְבָנָה :
 יָשַׁב נוֹתְנִים-לוֹ כָּל-צָבָא מְרוֹם • תַּפְאֶרֶת וַגְּדָלָה
 שְׂרָפִים וְחַיִּוֹת וְאוֹפְנֵי הַקֶּדֶשׁ :

לְאֵל אֲשֶׁר יָשַׁב מִכָּל-הַמַּעֲשִׂים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי
 נִתְעַלָּה וַיֵּשֶׁב עַל-כֶּסֶף כְּבוֹדוֹ • תַּפְאֶרֶת עֲמָה
 לְיוֹם הַמְנוּחָה עֲנֵג קָרָא לְיוֹם הַשְּׁבִיט : זֶה שְׁבִיט יוֹם
 הַשְּׁבִיעִי יָשְׁבוּ שְׁבִיט אֵל מִכָּל-מְלֹאכְתּוֹ : וַיּוֹם
 הַשְּׁבִיעִי מִשְׁבַּח וְאוֹמֵר מְזֻמָּר שִׁיר לְיוֹם הַשְּׁבִיט :
 מִזֵּב לְהוֹדוֹת לַיהוָה : לְפִיכָּךְ יִפְאָרוּ וַיְבָרְכוּ לְאֵל כָּל-
 יִצְרָיו שְׁבִיט יָקָר וַגְּדָלָה וְכְבוֹד יִתְּנוּ לְאֵל מֶלֶךְ יוֹצֵר
 כָּל הַמַּנְחִיל מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתוֹ בְּיוֹם
 שְׁבִיט קִדְשׁ שְׁמֶךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִתְקַדֵּשׁ וְזָכְרֶךָ
 מִלְּכֵנוּ יִתְפָּאֵר בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת
 עַל כָּל-שְׁבִיט מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ וְעַל-מְאוֹרֵי-אֹר שִׁיִּצְרָתְךָ
 יִפְאָרוּךָ סְלָה :

תִּתְבָּרַךְ לְנֶצַח צוֹרְנוּ מִלְּכֵנוּ וּגְאֻלְנוּ בּוֹרָא קְדוֹשִׁים
 יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לְעַד מִלְּכֵנוּ יוֹצֵר מְשֻׁרְתִים
 וְאֲשֶׁר מְשֻׁרְתֵינוּ כָּלֵם עוֹמְדִים בְּרוֹם עוֹלָם וּמְשֻׁמְעִים
 בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם :
 כָּלֵם אֱהַיְבִים כָּלֵם בְּרוּרִים כָּלֵם גְּבוּרִים כָּלֵם קְדוֹשִׁים
 וְכָלֵם עֲשִׂים בְּאִימָה וּבְיִרְאָה רִצּוֹן קוֹנֵם : וְכָלֵם פּוֹתְחִים
 אֶת-פִּיָּהֶם בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה וּמְבָרְכִים
 וּמְשַׁבְּחִים וּמְפָאֲרִים וּמְעֲרִיצִים וּמְקַדְּשִׁים וּמְמַלְכִים :

את שם האל המלך הגדול הגבור והנורא קדוש הוא:
 וכלם מקבלים עליהם על מלכות שמים זה מזה
 ונותנים באהבה רשות זה לזה: להקדיש ליוצרים
 בנתת רוח בשפה ברורה ובנעימה קדושה כלם
 כאחד עונים באימה ואומרים ביראה:

קדוש | קדוש קדוש יהוה צבאות מלא כל-
 הארץ כבודו:

והאופנים וחיות הקדש ברעש גדול מתנשאים
 לעמת השרפים לעמתם מושבחים
 ואומרים:

ברוך כבוד יהוה ממקומו:

לא אל ברוך נעימות יתנו למלך אל חי וקיים ומרות
 יאמרו ותשבחות ישמיעו כי הוא לבדו מרום
 וקדוש פועל גבורות עשה חדשות בעל מלחמות
 וזרע צדקות מצמיח ישועות בורא רפואות נורא
 תהלות ארון הנפלאות המתחדש בטיבו בכל יום המיד
 מעשה בראשית כאמור לעשה אורים גדלים כי
 לעולם חסדו: ברוך אתה יהוה יוצר המאורות:

אהבת עולם אהבנו יהוה אלהינו חמלה גדולה
 ויתרה חמלת עלינו: אבינו מלכנו בעבור
 שמך הגדול ובעבור אבותינו שבטחו בך והלמדנו
 חקן חיים לעשות רצונך בלבב שלם כן תחננו
 והלמדנו: אבינו אב הרחמן המרחם רחמנו עלינו

וְתֵן בְּלִבֵּנוּ בִּינָה לְהִבִּין וּלְהַשְׁכִּיל לְשִׁמְעַ לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד
 לְשָׁמֵר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל־דְּבָרֵי תִלְמוּד תּוֹרַתְךָ
 בְּאַהֲבָה: וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרַתְךָ וּדְבַק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ
 וַיַּחַד לִבֵּנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת־שִׁמְךָ וְלֹא־נִבּוֹשׁ
 וְלֹא־נִפְלֵם וְלֹא־נִבְשָׁל לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי בְּשֵׁם קְדוּשָׁתְךָ
 הִגְדוּל וְהַנּוֹרָא בְּמַחְנוּ נִגְיִלָה וְנִשְׁמַחָה בִּישׁוּעָתְךָ:
 וּרְחַמֵּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְחַסְדֶּיךָ הַרְבִּים אֵל יַעֲזֹבוּנוּ
 נִצַּח כָּלָה וָעֶד: מִזֵּה וְהִבֵּא עָלֵינוּ בְּרָכָה וְשָׁלוֹם
 מְהֵרָה: וְהִבִּיאֵנוּ לְשָׁלוֹם מֵאַרְבַּע כַּנְּפוֹת הָאָרֶץ: וְשָׁבוֹר
 עָלֵנוּ מֵעַל צְוָאֲרֵינוּ וְתוֹלִיכֵנוּ מִתְּהַרָה קוֹמָמִיּוֹת
 לְאַרְצֵנוּ: כִּי אֵל פּוֹעֵל יִשׁוּעוֹת אֶתְּךָ וּבָנוּ בְּחֵרֶת מְבָל־
 עִם וְלִשׁוֹן וְקִרְבָּתֵנוּ מִלִּבֵּנוּ לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל בְּאַהֲבָה
 לְהוֹדוֹת לָךְ וּלְיִחְדָּךָ וּלְאַהֲבָה אֶת־שִׁמְךָ: בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

י שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

י הַיְוָהבְּתָ אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיךָ בְּכָל־לִבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
 וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: יוְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
 אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַד־לִבְּךָ: יוְשָׁנַנְתָּם לִבְּךָ וּדְבַרְתָּ
 בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ וּבְשִׁכְבְּךָ
 וּבְקוּמָךָ: יחִוֶּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יְדֵיךָ וְהָיוּ לְמִטְפַּת בֵּין
 עֵינֶיךָ: יט וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:
 יוְהָיוּ אִם־שָׁמַעַ תִּשְׁמָעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי
 מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם

וּלְעַבְדוֹ בְּכָל־לַבְבְּכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם : י וְנָתַתִּי מִטָּר־
 אֲרָצְכֶם בְּעַתּוֹ יוֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ וְאִסְפַּת דְּגַנְךָ וְתִירְשֶׁךָ
 וַיִּצְהַרְךָ : טו וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשַׂדֶּךָ לְבַהֲמֹתֶךָ וְאִכְלֹתָ
 וּשְׂבַעְתָּ : טז הַשְּׁמֵרוֹ לָכֶם פְּרִי־פִתְּהָ לַבְּבֶכֶם וְסֻרְתָם
 וְעַבְדֹתֶם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם : יז וְהָרָה
 אֶפֶר־יְהוָה בְּכֶם וְעָזַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מִטָּר
 וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וְאִבְרֹתֶם מִהָרָה מֵעַל
 הָאָרֶץ הַפִּמְכָה אֲשֶׁר יִהְיֶה נָתַן לָכֶם : יח וְשָׂמֹתֶם אֶת־
 דְּבַר־יְהוָה עַל־לַבְבְּכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֶתֶם
 לְאוֹת עַל־יַדְכֶם וְהָיוּ לְמוֹטֵפֶת בֵּין עֵינֵיכֶם : יט וְלִמְדֹתֶם
 אֶתֶם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשַׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתֹּךָ
 בַּדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ : כ וּכְתַבְתֶּם עַל־מוֹנוֹת
 בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ :

כא לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
 נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְתִּיבָם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי

הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ :

לז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר : לח דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם זֵאת עַל־

כנפֵי בְּגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתַנוּ עַל־צִיצֵת הַכִּנֹּף פְּתִיל
 תְּכֵלֶת : לט וְהָיָה לָכֶם לְצִיצֵת וּרְאוּתָם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם
 אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תִתּוּרוּ אַחֲרַי
 לַבְּבֶכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם :
 מ לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי וְהָיִיתֶם
 קְדוֹשִׁים לֹא־תִהְיֶה בָּם : מא אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר

הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים
אני יהוה אלהיכם :

אמת ויציב ונכון וקיים וישר ונאמן ואהוב וחביב ונהמד
ונעים ונורא ואדיר ומתקן ומקבל וטוב ויפה
הדבר הזה עלינו לעולם ועד : אמת אלהי עולם מלכנו
צור יעקב מִיָּגוֹן יִשְׁעֵנוּ לְדֹר וָדֹר הוּא קִים וְשָׁמוּ קִים
וְכִסְאוֹ נָכוֹן וּמַלְכוּתוֹ ^(כ"ו) וְאִמְנָתוֹ לְעַד קִימָת : וּדְבָרָיו
חַיִּים וְקִימִים נְאֻמִּים וְנַחֲמִדִים לְעַד וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים :
עַל אֲבוֹתֵינוּ וְעַלֵּינוּ עַל־בְּנֵינוּ וְעַל־דֹּרוֹתֵינוּ וְעַל כָּל־
דֹּרוֹת זָרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ עַל־הָרָאשׁוֹנִים וְעַל־
הָאֲחֵרוֹנִים דְּבַר טוֹב וְקִים בְּאֵמֶת וּבְאִמּוֹנָה חוֹק וְלֹא
יַעֲבוֹר : אֵמֶת שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
מִלְּכֵנוּ מִלְּךְ אֲבוֹתֵינוּ נוֹאֲלֵנוּ נוֹאֵל אֲבוֹתֵינוּ צוּרֵנוּ צוּר
יִשְׁוֹעַתָּנוּ פּוֹדֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ מֵעוֹלָם הוּא שְׂמֵךְ וְאִין לָנוּ
עוֹד אֱלֹהִים זוֹלָתְךָ סְלָה :

עֲזַרְתָּ אֲבוֹתֵינוּ אֵתָה הוּא מֵעוֹלָם מִיָּגוֹן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם
וְלִבְנֵיהֶם אֲחֲרֵיהֶם בְּכָל־דֹּר וְדוֹר : בְּרוּם עוֹלָם
מוֹשְׁבֶךָ וּמוֹשְׁפָטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד אַפְסֵי אֶרֶץ : אֵמֶת
אֲשֶׁרִי אִישׁ שִׁישְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יִשׁוּם
עַל לְבוֹ : אֵמֶת אֵתָה הוּא אֲדוֹן לְעַמֶּךָ וּמִלְּךָ גִּבּוֹר לְרִיב
רִיבָם לְאֲבוֹת וּבָנִים : אֵמֶת אֵתָה הוּא רֹאשׁוֹן וְאַתָּה
הוּא אַחֲרוֹן וּמִבְּרַעְדֶּיךָ אִין לָנוּ מִלְּךָ נוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ :
אֵמֶת מִמְּצָרִים גְּאֻלָּתָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים
פְּדִיתָנוּ : כָּל־בְּכוֹרֵיהֶם הִקְנִיתָ וּבְכוֹרֶךָ יִשְׂרָאֵל גְּאֻלָּתְ

וּבְסוּף לָהֶם בְּקַעַת וְזָדִים טַבְעַת וְיָדִידִים הַעֲבֵרָה
 וְכִסּוּ מִיָּם צָרִידֵם אַחַד מֵהֶם לֹא נוֹתֵר: עַל־זֹאת שִׁבְחֵנו
 אֲהוּבִים וְרוֹמְמוֹ לְאֵל וְנִתְּנוּ יָדִידִים וּמְרוֹת שִׁירוֹת
 וְתִשְׁבְּחוּת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיִם: רַם
 וְנִשְׂא גְדוֹל וְנוֹרָא מְשֻׁפֵּל גְּאִים עֲדֵי אֶרֶץ וּמִגְּבִיהַ
 שְׁפָלִים עַד־מְרוֹם מוֹצִיא אֲסִירִים פּוֹדֶה עַנּוּיִם עוֹזֵר
 דְּלִים הָעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעַת שׁוּעָם אֲלֵינוּ: תְּהִלּוֹת
 לְאֵל עֲלִיּוֹן גְּאֵלִם בְּרוּךְ הוּא וּמְבָרֵךְ מִשֶּׁה וּבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל לָךְ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כָּלֶם:
 מִירְבֻּמָּה אֲבֵאלִם יְהוָה מִי כְמוֹהָ נֶאֱדָר בְּקֹדֶשׁ נוֹרָא
 תְּהִלַּת עֲשֵׂה אֲפֵלָא:

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְחֵנו גְּאֵלִים לְשִׁמְךָ תְּגִדּוֹל עַל־שִׁפְת
 הַיָּם יַחַד כָּלֶם הוֹדּוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ יְהוָה אֲ
 יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר גְּאֵלֵנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ
 קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה גְּאֵל יִשְׂרָאֵל:

אֲדֵנִי שִׁפְתֵי תִפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי
 יַעֲקֹב הָאֵל הַגְּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיּוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים
 קוֹנֵה הַכּוֹל וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת וּמַבִּיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּגִידֵם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

בְּשִׁית זְכַרְנוּ לַחַיִּים קֹדֶשׁ חַפְזֵי חַיִּים וְחִבְּנוּ בְּסִפְרֵי חַיִּים לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים:

קִלְקֵל עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמִגֵּן: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִגֵּן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֵנִי מְחִיהַ מַתִּים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

מִי מוֹרֵד הַפֶּל: בְּיָמֵי מוֹשֵׁה הַרְחַם וּמוֹרֵד הַגִּישָׁם:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחִיהַ מַתִּים בְּרַחֲמֵים רַבִּים סוֹמֵךְ גּוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים
 וּמְתוֹרֵד אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עָפָר מִי כְמוֹהָ בְּעַל גְּבוּרוֹת

וְאִי דוֹמֶה לָךְ מְלֹךְ מְחִיהַ מַתִּים וּמְצַמִּית יְשׁוּעָה:

בְּשִׁית מִי כְמוֹךָ אֵב הַחֲסָדִים וְזָכַר יְצִירָתוֹ לַחַיִּים בְּרַחֲמֵים:

תִּתְּנוּ אַתָּה לְחַיִּוֹת מַתִּים: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְחִיהַ מַתִּים:

שחרית לשבת

נחמה ס"ז אמרי' 51 :

נְקַדְדֵי אֶשְׁרָה וְנַעֲרִיצְךָ בְּנַעַם שִׁיחַ סוּד שְׂרָפֵי קִדְשׁ הַמְשֻׁלָּשִׁים לָךְ
 קִדְשָׁה בְּפָתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקִרְאָה זֶה אֵל זֶה וְאָמַר •
 קְדוֹשׁ | קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כְלֵי-הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : אִז
 בְּקוֹל הָעֵשׂ גְּדוֹל אֲדִיר וְחֹזֵק מִשְׁמִיעִים קוֹל מִתְנַשְׂאִים לְעַמַּת
 הַשְּׂרָפִים לְעַמַּתֶּם מִשְׁבַּחִים וְאוֹמְרִים • פְּרוּךְ כְּבוֹד-יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ :
 מִמְּקוֹמָךְ מִלְּבָנוּ תוֹפִיעַ וְתִמְלֹךְ עָלֵינוּ כִּי מַחֲבִים אֲנַחְנוּ לָךְ מְתֵי
 תִּמְלֹךְ בְּצִיּוֹן בְּקְרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד : תִּשְׁכַּחן תִּתְגַּדֵּל וְתִתְקַדַּשׁ
 בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַם עִירֶךָ לְדוֹר וָדוֹר וְלִנְצַח נִצְחִים : וְעֵינֵינוּ תִּרְאֶינָה
 מְלִכּוֹתֶיךָ בְּדַבַּר הָאֲמוּר בְּשִׁירֵי עֲוֶה עַל יְדֵי הַיָּד מִשִּׁיחַ צְדָקָה :
 יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וָדָר תִּלְלוּיָהּ :

אָתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ וְקְדוּשִׁים בְּכֻלֵּיהֶם יִתְלַלְקָה פְּלֵא : פְּרוּךְ אַסְתָּה
 יְהוָה הָאֵל הַקְּדוֹשׁ : (כִּשְׁ"ח הַמְּלֹךְ הַקְּדוֹשׁ) :

יִשְׂמַח מִשְׁשָׁה בְּמַתְנַת חֶלְקוֹ כִּי עֶבֶד נְאֻמָּן קָרְאֵתָ
 לוֹ כְּלִיל תִּפְאָרֶת בְּרֵאשׁוֹ נָתַתָּ לוֹ בְּעַמְדוֹ
 לְפָנֶיךָ עַל הַר-סִינַי וְשָׁנִי לַחַת אֲבָנִים הַזֵּרִיד בְּיָדוֹ
 וְכָתוּב בָּהֶם שְׁמֹרֶת שַׁבָּת וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ :

וְשָׁמְרוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת-הַשַּׁבָּת לְדוֹרָתָם
 בְּרִית עוֹלָם : בְּיָנִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֹת הוּא לְעוֹלָם כִּי
 שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת-הַשָּׁמַיִם וְאֶת-הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
 שָׁבַת וַיִּנָּפֶשׁ :

וְלֹא נָתַתּוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְגוֹיֵי הָאָרְצוֹת וְלֹא תִּנְחַלְתּוּ
 מִלְּכָנּוּ לְעוֹבְדֵי אֱלֹהִים וְגַם בְּמִנוּחַתּוֹ לֹא יִשְׁכְּנוּ
 עַרְלִים כִּי לְיִשְׂרָאֵל עֲמָךְ נָתַתּוּ בְּאַהֲבָה לְיָדְעַ יַעֲקֹב
 אֲשֶׁר-בָּם בְּחֵרְתָּ :

יִשְׂמַחוּ בְּמִלְכוּתֶךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֵנִי עִם מְקַדְּשֵׁי
 שְׁבִיעִי

שחרית לשבת

שְׁבִיעֵי • כָּלֶם יִשְׁבְּעוּ וַיִּתְעַנְּנוּ מִטּוֹבָה • וּבְשִׁבְעֵי רִצְיָה בּוֹ
וְקִדְשָׁתוֹ חֲמִידַת יָמִים אִתּוֹ קָרָאתָ • :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ • רִצְהָ נָא בְּמִנוּחַתֵּנוּ קִדְשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ • שְׁבִיעֵנו
מִטּוֹבָה וְשִׂמְחָה נִפְשָׁנוּ בִישׁוּעָתֶךָ וְטִהַר לְבָבֵנו לְעִבְדֶּךָ
בְּאַמֶּת • וְהִנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שֶׁבֶת
קִדְשֶׁךָ • וַיְנַחֲנוּ בּוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשֵׁי שְׁמֶךָ : בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשֶּׁבֶת :

רִצְהָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל • וְלִתְפִלָּתָם שְׁעָה • וְהַשֵּׁב הָעֲבוּדָה
לְדַבֵּר בֵּיתֶךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְהַפְּלִתָם בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרִצּוֹן וְתִהְיֶה
לְרִצּוֹן סְמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךָ :

נראה חדש ולחוט של מועד :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֵא וַיְגַיעַ וְיִרְאֶה וַיִּרְצֶה וַיִּשְׁמַע וַיִּפְקֵד
וַיִּזְכֵּר • וְזָכְרָנוּ וּפְקִדּוֹנֵנוּ וְזָכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ וְזָכְרוֹן מְשִׁיחַ בְּיַדְךָ
עֲבֹדָה וְזָכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשֶׁךָ וְזָכְרוֹן כָּל־עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ
לְפִלְמִיָּה לְמַזְבֵּחַ לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם
נִדְחָה מִדֵּשׁ רֵאשֵׁי הַחֹדֶשׁ | נִסְכֵּי חַג הַמִּצּוֹת | נִסְכֵּי חַג הַסִּפּוֹת
הַזֶּה : וְזָכְרָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְמַזְבֵּחַ • וּפְקִדְנוּ בּוֹ לְבִרְכָה • וְהוֹשִׁיעֵנו
בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים : וּבְדַבַּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְתַנְּנוּ וְתַחַם עֲלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנו
כִּי אֱלֹהֵי עֵינֵינוּ • כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחֵם אֲמָתָה :

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבָה לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּחַיֵּה
שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

^{מִדֵּשׁ הַדְּבָר}
מִזְרִים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָּל־בְּשָׂר
יִזְכְּרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְתַקְדּוֹשׁ עַל שְׁחִיתוּתֵנוּ
וְקִיּוּמֵנוּ בְּחַיֵּינוּ וְתַקְיָמֵנוּ וְתַאֲסֹף־לָנוּ יְהוָה
לְהַצִּילֵנוּ קִדְשֶׁךָ וְנִשׁוּב אֵלֶיךָ לְשִׁמּוֹר חֲמִידָה
וְלַעֲשׂוֹת רִצּוֹנֶךָ וְלַעֲבֹדָה בְּלִבְבֵנוּ שָׁלוֹם עַל
שְׂאֵתֵנוּ מִזְרִים לָךְ • בְּרוּךְ אַתָּה הַמְּחַיֵּה הַחַיִּים :

מִזְרִים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד צוֹר חַיֵּינוּ מִנּוּן יִשְׁעֵנוּ
אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר וְנִדְחָה לָךְ
וְנִסְפָּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים
בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַמְּקוֹדְשׁוֹת לָךְ
נַעַר נִפְיָה שְׂפָכְל־יָיוֹם עִמָּנוּ וְעַל

* ע"י כשנערי ספסל סיני י"ז א"ח כ"ז *

שחרית לשבת

נפלאותיה וטובותיה שפבלעת ערב ובקר וצדקים הטוב כי לאכל
בתורה והמרתם כי לא תמו חסדקה כי מעולם קנינו לה :

בשנת חנוכה אומרים כאן ועל הנסים :

על הנסים ועל הפרקן ועל הגבורות ועל התשועות ועל הנפלאות
שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה :

בימי מיתתו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו בשעמדה מלכות יין
הרשעה על עמך ישראל להשכיחם תורתה ולהעבירם מחקי רצונה
אמה ברחמיה נרבים עמדת להם בעת צרתם רבת את ריבם הנת את
דינם נקמת את נקמתם מסרת גבורים ביד חלשים ורבים ביד קטנים
וממאים ביד מהורים ורשעים ביד צדיקים וזדים ביד עוסקי תורתה ולה
עשית שם גדול וקדוש בעולמך ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה
ופרקן בהיום הזה ואמר כה באו בניך לרכיב ביתה ופנו את היכלך
ימרו את מקדשך והדליקו גרות בחצרות קדשך וקבעו שמונת ימי
חנכה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול :

על כלם יתברך ויתרום ויתעשא שמך מלכנו ממיד לעולם ועד :

בשבת ובתוב לתיום טובים פל בני בריהך :

ובלתיחיים יודוך סלה ויהללו שמך הגדול לעולם כי טוב האל
ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב : ברוך אמה יהוה הטוב שמך
ולה נאה להודות :

לשין אלהינו ואלהי אבותינו בברכה המשלשת בתורה הפתובה
על ידי משה עבדך האמורה מפי אהרן ובניו כהנים עם
קדושך באמור : יברכה יהוה וישמחה : אמן יאר יהוה ופניו אליה וירחם : אמן
ישא יהוה ! פניו אליה וישם לה שלום : אמן

שים שלום טובה וברכה חיים חן והסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל
עמך פרקנו אבינו פלנו באחד באור פניך כי באור פניך נתת
לנו יהוה אלהינו תורת חיים ואהבת הסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים
ושלום וטוב בעיניך לברך את עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך :

ובספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה ישועה ונחמה ונזרות טובות נזכר ונזכר
לפניך אנהנו וכל עמך בית ישראל לחיים טובים ושלום :

ברוך אמה יהוה המברך את עמו ישראל בשלום :

יהוה לרצון | אִמְרֵי וְהִיָּין לְבִי לִפְנֵי יְהוָה צִוִּי וְתֹאֲלִי : מִזְמֵר
 אֱלֹהֵי נְצוּר לְשׁוֹנֵי כְדַע וְשִׁפְתֵי כְדַבֵּר כְּרִמָּה וְלִמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי תְהוֹם תִּפְשֵׁי
 בְּעֶפְרָ לְכָל הַהֵרָה פָּתַח לְבִי בְּתוֹרָתָהּ וּבְמִצְוֹתֶיהָ תִּרְדּוּף נַפְשִׁי וְכָל
 הַחוֹשְׁבִים עָלַי רַעַה מְדַבְּרֵי עֲצָתָם וּמְקַלְלֵי מַחְשַׁבְתָּם : יְהוִי כְּמִין לִפְנֵי
 רַחַם וּמְלֶאכֶה יְהוָה יְהוָה : לְמַעַן יִדְּוֶיךָ הַיְשִׁיעָה יְמִינִי וְעַנִּי : עֲשֵׂה
 לְמַעַן שְׂמֵךְ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינִי עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתְךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשֶׁךָ :
 יְהוִי לְרִצּוֹן | אִמְרֵי וְהִיָּין לְבִי לִפְנֵי יְהוָה צִוִּי וְתֹאֲלִי : עֲשֵׂה שְׁלוֹם
 (כִּי הַשְׁלוֹם) בְּמִרְמִיז הוּא תַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן :
 יְהִי רִצּוֹן מִלִּפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיבֵנָה בֵּית הַסֶּקֶדֶשׁ בְּמִתְרָה בְּיָמֵינוּ
 וְכֵן תִּקְבְּנוּ בְּתוֹרָתְךָ :

היום יום שבת קדש שבנו היו הלוים אומרים בבית הסקדש :

מומור שיר ליום השבת וכו' קדיש יתום :

אַתָּה תִּרְאֶתָ לְדַעַת כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מִלְּבָדוֹ :
 מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים וּמַמְשִׁלְתְּךָ בְּכָל־הָדוֹר וְדוֹד :
 יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה יְמֶלֶךְ לְעֵלָם וְעַד : יְהוָה עוֹ לְעַמּוֹ
 יִתֵּן יְהוָה | יְבָרֶךְ אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם :

בסמחון סארון יאמר סקנל :

וְיִדְוֵי בְּנִסְעֵי הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר מִשָּׁה קוּמָה | יְהוָה וַיִּפְצוּ אֵיבֵיהֶם וַיִּנְסוּ
 מִשְׁנֵאֵיהֶם מִפְּנֵיהֶם : כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר־יְהוָה מִירוּשָׁלַם :
 בָּרוּךְ שְׁנַתֵּן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתוֹ :

בְּרִיךְ שְׁמִיּה דְמַרְא עֲלֵמָא בְּרִיךְ פְּתִיךְ וְאַתְרֵךְ יְהִי רַעוּתְךָ עִם
 עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְעֵלָם וּפְוִרְקֵן יְמִינֵךְ אַחֲזִי לְעַמְּךָ בְּבִי
 מִקְדָּשְׁךָ : וְלֹא־מִטּוֹיֵי לְנָא מִשׁוּב נְהוּרֵךְ וְלִקְבֵּל צְלוֹתְנָא בְּרַחֲמִין
 יְהִי רַעוּא קְדָמְךָ דְתוֹרִיךָ לֵן תִּיּוֹן בְּטִיבוּ וְלִהוּא אַנָּא פְקִידָא בְּגו
 צְדִיקָיָא לְמַרְחַם עָלַי וְלִמְנַטֵּר יְתִי נִית כְּלִדֵּי לִי וְדִי לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
 אַנְתָּ הִיא זֵן לְבִלָּא וּמְפָרְנִים לְבִלָּא אַנְתָּ הִיא שְׁלִיט עַל כָּלָא אַנְתָּ
 הִיא רַשְׁטִיט עַל מַלְכֵיָא וּמַלְכוּתָא דִּילְךָ הִיא אַנָּא עֲבֵדָא
 דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְסַגִּידְנָא קַמָּה וּמְקַמֵּי דִיכֵר אֲוִרְתִּיהִ : בְּכָל־
 עֵדֵן וְעַדֵן לָא עַל אַנְשֵׁי רַחֲוֵינָא וְלָא עַל בְּרַ אֱלֹהִין סְמִיכְנָא :
 אַלָּא בְּאַתְרָה דְשְׁמִיָּא דְהוּא אֱלֹהָא קְשׁוּט * וְאֲוִרְתִּיהִ קְשׁוּט *

ונביאוהי

(א) דכריס ד (ב) סקלס קמס יג (ג) סס כז יא.

שחרית לשבת

סז

תְּבִיאֹהֶי קְשׁוּמֵי • וּמִסְנֵא לְמַעַבְד טַבּוֹן וְקִשׁוּמֵי בֵּיה אָנָּה רַחֲמֵי :
וְלִשְׁמִייה קְדִישָׁא יְקִירָא אָנָּה אִמֵּר תּוֹשְׁבְתָן יְהִי רַעְוָא קְדָמְךָ
דְּתַפְתַּח לְבָבֵי בְּאוֹרֵיתָא וְתִשְׁלִים מִשְׁאֲלֵינּוּ דְלְבָבֵי וְלְבָא דְכָל
עַמְךָ יִשְׂרָאֵל לְטַב וְלַחֲיִין וְלְשָׁלָם :

סז וקבל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה | אֶחָד :
אֶחָד אֱלֹהֵינוּ גְדוֹל אֲדוֹנֵינוּ קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ :
ולומר סז גְּדֹלוֹ לִיהוָה אֱתֵי וְנִרְוֹמְמָה שְׁמוֹ יְתָדוּ :

וקבל שנין :

לָךְ יְהוָה הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצַח וְהַחַדּוֹד כִּי־כָל
בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ לָךְ יְהוָה הַמְּמַלְכָה וְהַמְתַּנְשֵׂא לְכָל וְלִרְאֵשׁ :
רוּמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוִי לְהַר קְדִישׁוֹ כִּי־קְדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ :
עַל הַכֹּל יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא :
שְׁמוֹ שְׁלִמְלָךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא : בְּעוֹלָמוֹת
שְׁבָרָא הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא : כְּרַצוֹנוֹ וְכַרְצוֹן יִרְאוּ וְכַרְצוֹן
כֹּל־עַמְךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל : צוּר הָעוֹלָמִים אֲדוֹן כָּל־הַפְּרִיּוֹת אֱלֹהִים
כֹּל־הַנְּפִשׁוֹת : הַיּוֹשֵׁב בְּמִדְבַּר מִרוֹם הַשׁוֹכֵן בְּשָׁמַיִ שְׁמֵי קָדְשׁ :
קְדִישְׁתּוֹ עַל הַחַיּוֹת וּקְדִישְׁתּוֹ עַל כָּפֵא הַכְּבוֹד : וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שְׁמְךָ
בְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעֵינֵי כָל־חַי : וְנֹאמֵר לְפָנָיו שִׁיר חֲדָשׁ כְּפָתוּב :
שִׁירוֹ לְאֱלֹהִים זְמִירוֹ שְׁמוֹ סִלּוֹ לְרִכְב־בְּעֶרְבוֹת בֵּיה שְׁמוֹ וְעָלוּ
לְפָנָיו : וְנִרְאֵהוּ עֵין בְּעֵין בְּשׁוּבוֹ אֶל גְּוָהוּ כְּפָתוּב : כִּי עֵין בְּעֵין
יִרְאוּ בְּשׁוּב יְהוָה צִיּוֹן : וְנֹאמֵר וְנִגְלָה כְּבוֹד יְהוָה וְרֵאוּ כָל־בָּשָׂר
יְחָדוּ כִּי כִּי יְהוָה דִּבֵּר :

אָב תְּרַחֲמִים הוּא יְרַחֵם עִם עַמּוּסִים וְיִזְכּוֹר בְּרִית אִיתְּנִים וְיַצִּיל
נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשְׁעוֹת תְּרַעוֹת וְיַגְעֵר בְּיַצֵּר תְּרַע מִן הַנְּשׂוּאִים
וְיַחֲוֹן עָלֵינוּ לְפָלִיטַת עוֹלָמִים • וְיַמְלֵא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדַּת טוֹבָה
יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים : ויעוור

(א) דנריס ו ד . ב . (ב) הנהיט כח ס . ג . יעוסי נכ ה . ד . כס ס . ד . דהח

שחרית לשבת

כשם תלויס כשחל כחול כשעת כוללת ס"ח קודס בריך שמיס יאמר י"ג מדות :

יְהוָה | יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנוּן אַרְךְּ אַפַּיִם וְרַב־חַסֵּד
וְאַמֶּת: נִצַּר חֶסֶד לְאֱלֹפִים נִשְׂא עֵינָיו וּפָשַׁע וְחַטָּאת וְנִקְהָ:

ואמר כך יאמר תפלה זו :

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם מִלֵּא מִשְׁאַלֹת לְבִי לְמוֹבָה * וְהִפַּק רְצוֹנִי וְתַן
שְׂאֵלְתִי לִי עֲבֹדָה בֵּן אֲמַתְךָ (פלוני בן פלונית) וּזְכֵנִי וְאַתְּ--
אֲשֵׁתִי וּבְנֵי וּבָנוֹתֵי לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבְּךָ שְׁלֵם * וּמְלַמְּנֵנוּ מִיִּצְרָה
הַרְעֵ וְתַן חֲלֻקְנוּ בְּתוֹרַתְךָ * וּזְכֵנֵנוּ שְׂתִישְׂרָה שְׂכִינְתְּךָ בְּתוֹכֵנוּ *
וְהוֹפֵעַ עֲלֵינוּ רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה * וְיִתְקַים בָּנוּ מִקְרָא שְׂכַתוֹב
וְנִקְהָ עֲלֵינוּ רוּחַ יְהוָה רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה
רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְהוָה * וְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ שְׂתִישְׂרָה לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים בְּעֵינֶיךָ *
וְלָלַכְת בְּדַרְכֵי יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ * וּמִקֵּד שְׁנוֹ בְּמִצְוֹתֶיךָ * וְנִזְכָּה לְחַיִּים
טוֹבִים וְאַרוּכִים * וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא * וְתִשְׁמְרֵנוּ מִמַּעֲשִׂים רָעִים *
וּמִשְׁעוֹת רָעוֹת הַמְתַּרְגְּשׁוֹת לְבֵא לְעוֹלָם * וְתִבְוֹמַח בִּיהוָה חֶסֶד
יִסְבְּבֵנָהוּ אָמֵן :

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי :

וְאַנִּי תַפְלֵת־לָךְ | יְהוָה עַת רְצוֹן אֱלֹהִים בְּרַב־חַסְדְּךָ עֲנֵנִי
בְּאַמֶּת יִשְׁעֶךָ : בריך שמיס

בר"כ וי"כ כשעת כוללת ס"ח יאמר נ"ס י"ג מדות קודס בריך שמיס :

יְהוָה | יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנוּן אַרְךְּ אַפַּיִם וְרַב־חַסֵּד
וְאַמֶּת: נִצַּר חֶסֶד לְאֱלֹפִים נִשְׂא עֵינָיו וּפָשַׁע וְחַטָּאת וְנִקְהָ:

ואח"כ יאמר תפלה זו :

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם מִלֵּא מִשְׁאַלֹתֵי לְמוֹבָה וְהִפַּק רְצוֹנִי וְתַן שְׂאֵלְתִי
(בר"כ אין לומר זכר ומחול על כל-עונותי ועל כל-עונות אנשי
ביתי מחילה בתוך מחילה ברחמים ומתרגני מחטאי ומעוני
ומפשעי) וּזְכֵרְנִי בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ וּפְקֹדֵנִי בְּפִקְדוֹת יִשׁוּעָה
וּרְחַמִּים וּזְכֵרְנִי לְחַיִּים אַרוּכִים לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם וּפְרִנָּסָה

(א) כשעת לך וי"ג (ב) ישעיהו י"א ג. (ג) ספרים י"א טו. (ד) כ"ט ס"ד. רח"ח טובה

שחרית לשבת

ע

מזִבֵּה וּכְלִפְלָה וְלַחֵם לְאֹכֹל וּבְגֵד לְלְבוֹשׁ וְעֵשֶׂר וְכְבוֹד וְאֲרִיכוֹת
 יָמִים בְּתוֹרַתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ וּשְׂכָל וּבִינָה לְהִבִּין וְלַהֲשִׁיבֵל עִמָּךְ
 סוּדוֹתֶיךָ וְהִפְק רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל־מַכְאוּבֵינוּ וְתַבְרָךְ כָּל־מַעֲשֵׂה
 יְדֵינוּ וְתַגְזֹר עָלֵינוּ גְזֵרוֹת מוֹבֹת יְשׁוּעוֹת וְנִחְמוֹת וּבִטָּל מֵעָלֵינוּ
 כָּל־גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְרַעוֹת וְתֵן בְּלִבְ מַלְכוּת וְיִזְעָצְיוּ וְשָׁרְיוּ עָלֵינוּ
 לְמוֹבָה אָמֵן וְכֵן יְהִי רָצוֹן :

היו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי ותואלי :

וְאֲנִי תַפְלְתִי־לָךְ וַיְהִה עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרַב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי
 בְּאַמֶּת יִשְׁעֶךָ : בריך שמים

וְיַעֲזֹר וְיַגְן וְיִשְׁעֵךְ לְכָל־חַסוּסִים פּוֹ וְנֹאמֵר אָמֵן • הַכֹּל תְּבוֹ גָדֹל לְאַלְהֵינוּ
 וְתַגְזֹר כְּבוֹד לְהוֹרָה פֶּהֵן קָרֵב • יַעֲמֹד • (מכ"ה) הַכֹּהֵן :

בְּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקֶדְשָׁתוֹ :

קול וְאַתָּם הַדְּבָקִים בִּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים בְּלָכֶם הַיּוֹם :

נרננה סטורס לפנינו בְּרַכּוּ אֶת־יְהוָה הַמְּבָרָךְ :

וּבְסֵפֶל שִׁינ בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶּ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בְּתַרְיֵינוּ מְכַלֵּ
 הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרַתְךָ בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה נוֹתֵן תּוֹרָה :

סמך הקריאה מנריך :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶּ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת
 וְחַיֵּי עוֹלָם נִטְעַ בְּתוֹכֵנוּ • בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה נוֹתֵן תּוֹרָה :

מִי שֶׁבְּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבֵרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב הוּא יִבְרַךְ אֵת (פ"ג) בַּעֲבוּר שַׁעֲלָה לְתוֹרָה
 לְכַבּוֹד הַמָּקוֹם וְלְכַבּוֹד הַתּוֹרָה (נ"ו) וְלְכַבּוֹד הַרְגֵל • (נ"ה) וְלְכַבּוֹד יוֹם הַדִּין) בְּשֹׁכֵר
 זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁמְרֵהוּ וְיַצִּילֵהוּ מִכָּל־צָרָה וְצוּקָה וּמְכַל נִגַע וּמַחֲלָה (נ"ה) וְיַכְתִּבֵּהוּ
 וְיַחַמְדֵהוּ לְחַיִּים טוֹבִים בּוֹה יוֹם הַדִּין) וְיַשְׁלַח בְּרַכָּה וְהַצִּלְתָּה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדָיו (נ"ו) וְיִזְכֶּה
 לַעֲלוֹת לְרַגֵל) עִם כָּל־יִשְׂרָאֵל אַחֲיוֹ וְנֹאמֵר אָמֵן :

לְיוֹלָם מִי שֶׁבְּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבֵרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב מִשָּׁה וְאַהֲרֹן דוֹד וְשַׁלְמָה הוּא יִבְרַךְ
 אֵת הָאִשָּׁה הַיּוֹלָדָה (פ"ג) (עִם בְּנֵה הַנּוֹלָד לָהּ בְּמֹול טוֹב) (עִם בְּתָה הַיּוֹלָדָה
 הַנּוֹלָדָה לָהּ בְּמֹול טוֹב וְיִקְרָא שְׁמָהּ בְּיִשְׂרָאֵל פ"ג) בַּעֲבוּר שַׁבְעֵלָה גֹדֵר לְצַדִּיקָה
 בַּעֲדֵם בְּשֹׁכֵר זֶה (לֹאֵר יִגְדֵלוּ לְתוֹרָה וְלַחֻפָּה) (לִנְקִטָּה יִגְדֵלוּ לַחֻפָּה) וְלַמַּעֲשִׂים
 טוֹבִים וְנֹאמֵר אָמֵן :

לשבת

לְתוֹלָם מִי שֶׁבְּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבֵרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב מִשָּׁה וְאַהֲרֹן דוֹד וְשַׁלְמָה הוּא יִבְרַךְ
 אֵת הַחֻלָּה (פ"ג) בַּעֲבוּר (שפ"ג) גֹדֵר לְצַדִּיקָה בַּעֲבוּרוֹ (לִנְקִטָּה בַּעֲבוּרָה) •
 שַׁבָּת הִיא מְלוּעוּק וְרְפוּאָה קְרוּבָה לְבוֹא וְנֹאמֵר אָמֵן :

מִי (*) שִׁינ מְשִׁי תַפְלֵס

מִית

לחלה מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב כשה ואהרן דוד ושלמה הוא ירפא את החולה (פכ"ט) בעבור (ספנ"ט) נדר לצדקה בעבורו (לנקה בעבורה) • בשכר זה הגב'ה ימלא רחמים עליו להחליטו ולרפאותו ולהחיותו ולהחיותו (לנקה עליה להחליטה ולרפאותה ולהחיותה) וישלח לו (לה) כהרה רפואה שלימה מן השמים לרפ"ח אבריו ושס"ה גידיו (לנקה בכל אבריה וגידיה) בהוך שאר תולי ישראל רפואת הנפש ורפואת הגוף ונאמר אמר :

ברכת הצומל

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם תְּנוּמֵל לְתַיִבִים מְזֻבֹת שְׁנַמְלָנִי מְזֻב :

ושמן אכריו מי שְׁנַמְלָקָה מְזֻב הוּא יִנְמְלָקָה כָּל־מְזֻב מְלָה :

מי שצטט כגיע לנר מטה יאמר :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁפַטְרָנִי מֵעַנְשׁ הַלְזָה : אֵת קְרִיאַת הַטּוֹרָה לְטוֹר ח"ק

ובשמעניסין כס"ח להראות הכחב נעס • כל אדם יתחיל לקרנ טעט נחובה כדי שיוכל לקרס עם שכתוב בספר הורה בעת תבנת הספר תורה • ויאמר :

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׁם מִשֶּׁה לְבָנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל :

עַיִן־חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ וְחֹמְכִיהָ מֵאֲשֶׁר : דְּנִכְיָה בְּדִבְרֵי־נֶסֶם וְכַל־נְחִיבְתֶיהָ שְׁלוֹם : אֶרֶךְ יָמִים בְּיַמֶּיהָ בְּשִׂמְחָהּ עֵשֶׂר וְכָבוֹד : יְהוָה הַפֶּן לְמַעַן צָדִק יִגְדֵל הַתּוֹרָה וַיֵּאדִיר :

ברכת הספרה לפניה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בַּבְּנֵי־אִיִּם מְזֻבִּים וְרָצָה בְּדַבְרֵיהֶם הַנְּאֻמִּים בְּאֵמַת בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַבוֹתֵר בַּתּוֹרָה וּבַמִּשֶּׁה עֲבָדוֹ וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבַבְּנֵי־אִיִּם הָאֵמַת וְצַדִּיק :

ולאמר הספרה מנכר :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם צוּר כָּל־הָעוֹלָמִים צַדִּיק כָּל־הַדְּרוֹת הָאֵל הַנְּאֻמֵּן הָאֵמֵר וְעוֹשֵׂה הַמִּדְבָּר וּמְקִים שְׁפַל־דְּבָרָיו אֵמַת וְצַדִּיק : נְאֻמֵּן אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנְאֻמִּים דְּבָרֶיהָ וְדָבָר אֶחָד מִדְּבָרֶיהָ אֶחָד לֹא־יֵשׁוּב רִיקָם כִּי אֵל מֶלֶךְ נְאֻמֵּן (כ"ו ורחמן) אַתָּה : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הָאֵל הַנְּאֻמֵּן כָּל־דְּבָרָיו :

(*) ע"י כשערי פולס
(*) כולל מעט שריד שאמר משין חתימה כחוך לחימה וכן הוא נחמ"ס כבוד סתלים ונאנודרכס וכמו"כ
כטס טביט וכמסס סוא מעטס כ"ל ונחמ"ס כבוד טכס אחר כואס כנרכס .

רחם על ציון כי היא בית חיינו * ולעלובת נפש תושביע
ותשמח במהרה בימינו : ברוך אתה יהוה משמח
ציון בכנייה :

שמחנו יהוה אלהינו באלהינו הנביא עבדך * ובמלכות בית
דוד משיחך * במהרה יבא ויגל לפני * על כסאו לא
ישב זר * ולא ינהלו עוד אתרים את כבודו כי בשם קדשך
נשבעת לו שלא יכפה נרו לעולם ועד : ברוך אתה יהוה
מגן דוד : סמסיר בת"ל נמחה ובמ"נ ובמנחת יוכ"כ מסיים כאן :

בשבת

על התורה ועל העבודה ועל הנביאים ועל יום השבת הזה
שנתת לנו יהוה אלהינו לקדשה ולמנוחה לכבוד
ולתפארת * עליהכל יהוה אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים
אותך ותברך שמך בפי כל חי תמיד לעולם ועד : ברוך אתה
יהוה מקדש השבת :

בשלוש הגלים

על התורה ועל העבודה ועל הנביאים ועל יום (בשנת השבת
הזה ועל יום) תג

המצות הזה | השבעות הזה | הספות הזה | שמיני עצרת החג הזה
ועל יום טוב מקרא קדש הזה * שנתת לנו יהוה אלהינו
(בשנת לקדושה ולמנוחה) לששון ולשמחה לכבוד ולתפארת *
עליהכל יהוה אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים אותך * ותברך
שמך בפי כל חי תמיד לעולם ועד : ברוך אתה יהוה מקדש
(השבת ו) ישראל והזמנים :

בראש השנה

על התורה ועל העבודה ועל הנביאים ועל יום (השבת הזה ועל
יום) הזקרון הזה ועל יום טוב מקרא קדש הזה * שנתת לנו
יהוה אלהינו (בשנת לקדושה ולמנוחה) לכבוד ולתפארת * עליהכל
יהוה אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים אותך ותברך שמך
בפי כל חי תמיד לעולם ועד ותברך מלפני אמת וקים לעד :

ברוך

יהוה

ברוך אתה יהוה מלך על כל הארץ מקדש (השבת ה) ישראל
ויום הזכרון :

ביום כפור

על התורה ועל העבודה ועל הנביאים ועל יום (השבת הזה ועל
יום) הכפרים הזה * ועל יום סליחת העון הזה ועל יום מקרא
קדש הזה שנתת לנו יהוה אלהינו (לקרובה ולמנוחה) לסליחה
ולמחילה ולכפרה לכבוד ולתפארת * על הכל יהוה אלהינו
אנחנו מודים לך * ומברכים אותך * יתברך שמו בפי כל מי
תמיד לעולם ועד * ודברך מלכנו אמת וקיים לעד : ברוך אתה
יהוה מלך מוחל וסולח לעונותינו ולעונות עמו בית ישראל *
ומעביר אשמותינו בכל שנה ושנה מלך על כל הארץ מקדש
(השבת ה) ישראל ויום הכפרים :

יקום פורקן מן שמיא הנא וחסדא ורחמין ותין
אריכין * ומזונא רויחא וסיעתא דשמיא ובריות
נופא * ונהורא מעליא זרעא חיא וקומא * זרעא די
לא יפסוק ודי לא יבטול מפתגמי אורייתא : למרגן
ורבנן תבורתא קדישתא די בארעא דישראל ודי
בבבל לרישי כלה ולרישי גלותא ולרישי מתיבתא
ולדיני דבבא : לבל תלמידהון * ולכל תלמידי
תלמידהון * ולכל מודעסקין באורייתא * מלבא
דעלמא יברך יתהון ויפיש חיהון ויסגא יומיהון ויתן
ארבא לשניהון * ויתפרקון וישתזבון מן כל עקא ומן
כל מרעין בישין מרן די בשמיא יהא בסעדהון * כל
זמן ועדן ונאמר אמן :

יחד במחלל אינו כריך לומר יקום פורקן זה ולא מי שברך :

יקום פורקן מן שמיא הנא וחסדא ורחמין ותין
אריכין ומזונא רויחא וסיעתא דשמיא ובריות

ניפא

שחרית לשבת

עב

נופא ונתורא מעליא זרעא תיא וקומא זרעא די לא
 יפסוק ודי לא יבטול מפתגמי אורייתא : לכל קהלא
 קדישא תדין רברביא עם זעריא טפלא ונשיא
 מלכא דעלמא יברך יתכון ויפיש חייכון ויסגא
 יומיכון ויתן ארפא לשגיכון ותתפרקון ותשתזבון
 מן ברעקא ומן כל מרעין בישין : מן די בשמיא
 יהא בסעדיכון כל זמן ועדן ונאמר אמן :

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את כל
 הקהל תקדוש הזה עם כל קהלות הקדוש הם ונשיהם
 ובניהם ובנותיהם וכל אשר להם ומי שמיחדים בתי כנסיות
 לתפלה ומי שבאים בתוכם להתפלל ומי שנותנים נד למאור
 ויין לקדוש ולהבדלה ופת לאורחים וצדקה לעניים וכל מי
 שעוסקים בצרכי צבור באמונה תקדוש ברוך הוא ישלם
 שכרם ויסיר מהם כל מחלה וירפא לכל גופם ויסלח לכל
 עונם וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם עם כל ישראל
 אחיהם ונאמר אמן :

תפלה בעד הקיסר ירה

הנותן תשועה למלכים וקםשלה לנסיכים מלכותו מלכות כל עולמים הפועה
 את דוד עבדו מתגב רעה : הנותן בים הרך ובמים עזים נתיבה : הוא יברך
 וישמור ויגזור ויעזור וירוסם ויגדל ויגשא למעלה את אדונינו הקיסר ניקאלאי
 אלכסנדראוויטש עם אשתו הקיסרית הכבודה אלכסנדרא פעאדאראוונא
 ועם אבן הקיסרית הכבודה מאריא פעאדאראוונא ואת יורש העצר געארגי
 אלכסנדראוויטש ואת כל בית מלכנו הרם ירום הודם מלך מלכי המלכים
 ברהמיו יתוהו וישמרהו ומכל צרה ויגון וגזק וצילרו וידבר עמים תחת בגליו ויפיל
 שונאיו לפניו ובכל אשר יפנה וצליח : מלך מלכי המלכים ברחמיו ימן בלבד ובלב
 כליועציו ושריו רחמנות לעשות טובות עמנו ועם כל ישראל בגמיו ובמינו תישע
 יהודה וישראל ישכון לבטח ובא לציון גואל וכו' יהי רצון ונאמר אמן :

לוח לקביעות החדשים

לדעת החדשים הכלאים לעולם והחסרים לעולם

ניסן • סיון • אב • תשרי • שבט • אדר ראשון • (נמעזרות) • מלאים לעולם • ר"ל של ז' יום • אייר • תמוז • אלול • סבת • אדר • (הסמוך לניסן) חסרים לעולם • ר"ל של כ"ט יום • חשוון • כסליו • פעמים שיהיה מלאים • ולא נקראת הגנה שליכה • ופעמים שיהיה חסרים ולא נקראת הגנה חסירה • ופעמים שחשוון חסר וכסליו מלא ולא נקראת כסדרה ר"ל שינואו החסרים על הסדר מלא וחסר מלא וחסר :

לדעת החדשים שלעולם אינם ר"ח כ"א יום אחד ואותם שלעולם הם שני ימים

ניסן • סיון • תשרי • שבט • לעולם ר"ח יום אחד בלבד • אייר • תמוז • אלול • חשוון • אדר • ואדר • לעולם ר"ח ז' ימים • כסליו וסבת • לפעמים ז' ימים ולפעמים יום א' בלבד • כיצד כשהשון וכסליו שיהיה מלאים או יהיו כסליו וסבת ז' ימים ר"ח • וכשהיו שיהיה חסרים או לא יהיו כ"א יום אחד • וכשהיו אחד חסר ואחד מלא או יהיה כסליו יום א' ר"ח וסבת ז' ימים :

לדעת הימים הראויים לקבוע בהם ר"ח ולא בזולתם • וזה יובן פן יום השני של ר"ח שהוא ראשון לחודש וניקב לחשבון

ניסן אנה"ז • אייר גנה"ז • סיון אנד"ז • תמוז אנה"ז • אב גדו"ז • אלול אנד"ז • תשרי גנה"ז • חשוון נדה"ז • כסליו אנדה"ז • סבת אננד"ז • שבט ננדה"ז • אדר זנד"ז • וכשהגמים מעזרות • אדר ראשון נדה"ז • אדר שני זנד"ז :

סימני השנים הפשוטות והמעוברות

סימן לפסוקות: בש"ה • בח"ג • גב"ה • הש"א • הב"ז • דש"ג • זח"א :

סימן למעזרות: בש"ז • בח"ה • גב"ז • הש"ג • דח"א • זש"ה • זח"ג • פירוש האות כראשונה יורה על יום השבוע שבו הוקבע ר"ה • והאות השני מורה על השנה אם היא שלימה או חסירה או כסדרה • והאות הג' יורה על יום קביעות ר"ח ניסן ופסח :

סימן לראשי חדשים של כל השנה

ראשי חדשים לעולם הם סדורים על סדר ימי השבוע • כיצד כפי שסימן השנה הפשוטה ד"מ דש"ג • הנה ידעת מסימן זה שחשוון וכסליו שיהיה מלאים ור"ח חסרי ביום שנת • לכן הדע שחשוון ביום א' ז' • וכסליו ג' ד' • סבת ה' ו' • ושבת ז' • אדר א' ז' • ניסן ג' • אייר ד' ה' • סיון ו' • תמוז ז' א' • אב ז' • אלול ג' ד' • וכמוהו אם סימן השנה המעוברת ד"מ זח"ג כפי ידעת שחשוון וכסליו שיהיה חסרים ושיהיה ר"ח הוא ר"ח חסרי ביום שנת • לכן הדע שחשוון ביום א' ז' • כסליו ג' • סבת ד' • שבת ה' • אדר ראשון ו' • ואדר שני א' ז' • ניסן ג' • אייר ד' ה' • סיון ו' • תמוז ז' א' • אב ז' • אלול ג' ד' • וכן על דרך זה לעולם: ר"ה וסוכות גנה"ז • יום כפור נדה"ז (וכמוהו תענית אסתר אלא שאם חל בשבת יוקדם ליום ה') תנוכה אנדו"ז • צום עשרה בסבת אנדה"ז • פורים אנה"ז • פסח אנה"ז (וכמוהו צום שבעה עשר בתמוז ותשעה באב • אלא שאם חלו בשבת נדחו ליום א') • עצרת והושענא רבה אנד"ז :

סימן לקביעות המועדים מימות הפסח

- א"ח פי' ביום א' של פסח יחול לעולם השעה נאב :
- ב"ש פי' ביום ז' של פסח יחול לעולם שבעה :
- ג"ד פי' ביום ג' של פסח יחול לעולם ראש השנה :
- ד"ק פי' ביום ד' של פסח יחול לעולם קריאת התורה הוא שמחת תורה :
- ה"צ פי' ביום ה' של פסח יחול לעולם לום כפור :
- ו"פ פי' ביום ו' של פסח חל פורים שעבר :
- פ"ג פי' ביום ז' של פסח יחול לעולם ל"ג בעומר :

לוח המולדות וראשי חדשים

עג

משנת תרנ"ו עד תרס"ז

תרנ"ו (הש"א ומשומה)

תשרי	ה' כ"ט מינום עם ח' חלק א' על שעה ה' יום ה'.
חשוון	ז' י"ג מינום עם ב' חלקים על שעה ס' ליל ב'.
כסליו	א' ג"ז מינום עם ג' חלקים על שעה ס' יום א'.
טבת	ג' ס"א מינום עם ד' חלקים על שעה י' ליל ג'.
שבט	ד' כ"ה מינום עם ה' חלקים על שעה י"א יום ד'.
אדר	ו' ס"ט מינום עם ו' חלקים על שעה י"ב ליל ו'.
ניסן	ז' ט"ג מינום עם ז' חלקים על שעה י"ב יום ו'.
אייר	ב' ל"ז מינום עם ח' חלקים על שעה א' ליל ב'.
סיון	ג' כ"א מינום עם ט' חלקים על שעה ב' יום ג'.
תמוז	ה' ה' מינום עם י' חלקים על שעה ג' ליל ה'.
אב	ו' ט"ט מינום עם י"א חלקים על שעה ג' יום ו'.
אלול	א' י"ג מינום עם י"ב חלקים על שעה ד' ליל א'.

תרנ"ז (גכ"ז ומעוברת)

תשרי	ב' י"ז מינום עם י"ג חלקים על שעה ה' יום ב'.
חשוון	ד' א' מינום עם י"ד חלקים על שעה ו' בבוקר יום ד'.
כסליו	ה' ט"ה מינום עם ט"ו חלקים על שעה ה' אחרי הצות יום ה'.
טבת	ז' ט"ט מינום עם ט"ז חלקים על שעה ו' בבוקר יום ז'.
שבט	ב' י"ג מינום עם י"ז חלקים על שעה ח' בתחלת ליל ד'.
אדר	ג' ט"ז מינום על שעה ח' בבוקר יום ג'.
ואדר	ה' כ"א מינום עם ח' חלק א' על שעה ט' ליל ה'.
ניסן	ו' כ"ד מינום עם ב' חלקים על שעה ז' יום ו'.
אייר	א' י"ח מינום עם ג' חלקים על שעה י"א ליל א'.
סיון	ב' כ"ב מינום עם ד' חלקים על שעה י"א יום ב'.
תמוז	ד' ל"ח מינום עם ה' חלקים על שעה י"ב ליל ד'.
אב	ה' כ"ב מינום עם ו' חלקים על שעה א' יום ה'.
אלול	ז' ו' מינום עם ז' חלקים על שעה ב' ליל ז'.

תרנ"ח (בש"ה ומשומה)

תשרי	א' ג' מינום עם ח' חלקים על שעה ב' יום א'.
חשוון	ג' ל"ד מינום עם ט' חלקים על שעה ג' ליל ג'.
כסליו	ד' י"ח מינום עם י' חלקים על שעה ד' יום ד'.
טבת	ו' ב' מינום עם י"א חלקים על שעה ה' תחלת ליל ו'.
שבט	ז' ט"ו מינום עם י"ב חלקים על שעה ה' יום ז'.
אדר	ב' ל"ט מינום עם י"ג חלקים על שעה ו' בבוקר יום ב'.
ניסן	ד' י"ב מינום עם י"ד חלקים על שעה ו' תחלת ליל ד'.
אייר	ה' ג"ח מינום עם ט"ז חלקים על שעה ו' ליל ה'.
סיון	ז' כ"ב מינום עם ט"ו חלקים על שעה ח' תחלת ליל ז'.
תמוז	א' כ"ו מינום עם י"ז חלקים על שעה ח' בבוקר יום א'.
אב	ג' י"א מינום על שעה י' בערב ליל ג'.
אלול	ד' ט"ה מינום עם ח' חלק א' על שעה י' בבוקר יום ד'.

תרנ"ט (ח"א ומשומה)

תשרי	ו' ל"ט מינום עם ב' חלקים על שעה י"א ליל ו'.
חשוון	ז' כ"ג מינום עם ג' חלקים על שעה י"ב יום ז'.
כסליו	ב' ז' מינום עם ד' חלקים על שעה א' ליל ב'.
טבת	ג' כ"א מינום עם ה' חלקים על שעה א' יום ג'.
שבט	ה' ל"ה מינום עם ו' חלקים על שעה ב' ליל ה'.
אדר	ו' י"ט מינום עם ז' חלקים על שעה ג' יום ו'.
ניסן	א' ג' מינום עם ח' חלקים על שעה ד' ליל א'.
אייר	ב' ט"ז מינום עם ט' חלקים על שעה ה' יום ב'.
סיון	ד' ל"א מינום עם י' חלקים על שעה ה' ליל ד'.
תמוז	ה' ט"ו מינום עם י"א חלקים על שעה ו' יום ה'.
אב	ז' ט"ט מינום עם י"ב חלקים על שעה ו' בבוקר יום ז'.
אלול	ב' כ"ג מינום עם י"ג חלקים על שעה ז' תחלת ליל ב'.

שאלה. תרנ"ח אור ליום ז' ע' כסליו —
תרנ"ט אור ליום א' כ' כסליו —

שאלה. תרנ"ו אור ליום ס' י"ח כסליו —
תרנ"ז אור ליום ו' כ"ט כסליו —

תרם (גכ"ז ומעוברת)

תשרי	ג כ"ז מינוט עם י"ד חלקים על שעה ה' בבוקר יום ג' ר"ח ג' ד
חשוון	ה י"א מינוט עם ס"ו חלקים על שעה מ' ליל ה' ר"ח ד ה
כסליו	ו ג"ה מינוט עם ס"ו חלקים על שעה מ' בבוקר יום ו' ר"ח ו
טבת	א ל"ט מינוט עם י"ו חלקים על שעה ל' ר"ח ז א
שבט	ב כ"ד מינוט על שעה י"א יום ב' בבוקר ר"ח ב
אדר	ד ה' מינוט עם חלק א' על שעה י"ב ליל ד' ר"ח ג ד
ואדר	ה ג"ב מינוט עם ב' חלקים על שעה י"ב יום ה' ר"ח ה ו
ניסן	ו ל"ז מינוט עם ג' חלקים על שעה א' ליל ו' ר"ח ז
אייר	א כ' מינוט עם ד' חלקים על שעה ב' יום א' ר"ח א ב
סיון	ג ד' מינוט עם ה' חלקים על שעה ג' בבוקר יום ג' ר"ח ג ד
תמוז	ד ס"ח מינוט עם ו' חלקים על שעה ג' יום ד' ר"ח ד ה
אב	ו ל"ב מינוט עם ז' חלקים על שעה ד' בבוקר יום ו' ר"ח ו ז
אלול	ז ס"ז מינוט עם ח' חלקים על שעה ה' יום ז' ר"ח ז ח

תרס"ב (זח"ג ומעוברת)

תשרי	ו ס"ט מינוט עם ג' חלקים על שעה ו' יום ו' ר"ח ז א
חשוון	א ל"ג מינוט עם ד' חלקים על שעה ז' ליל א' ר"ח א ב
כסליו	ב י"ז מינוט עם ה' חלקים על שעה ז' יום ב' ר"ח ב ג
טבת	ד א' מינוט עם ו' חלקים על שעה ה' בבוקר יום ד' ר"ח ד ה
שבט	ה ס"ה מינוט עם ז' חלקים על שעה ה' יום ה' ר"ח ה ו
אדר	ז כ"ט מינוט עם ח' חלקים על שעה ו' בבוקר יום ז' ר"ח ז א
ואדר	ב י"ג מינוט עם ט' חלקים על שעה ו' ליל ב' ר"ח א ב
ניסן	ג י"ז מינוט עם י' חלקים על שעה ז' יום ג' ר"ח ג ד
אייר	ה ס"א מינוט עם י"א חלקים על שעה ז' ליל ה' ר"ח ד ה
סיון	ו כ"ה מינוט עם י"ב חלקים על שעה מ' יום ו' ר"ח ו ז
תמוז	א' מינוט עם י"ג חלקים על שעה ו' ליל א' ר"ח ז א
אב	ב ג"ג מינוט עם י"ד חלקים על שעה ו' יום ב' ר"ח ב ג
אלול	ד ל"ז מינוט עם ס"ו חלקים על שעה ה' ליל ד' ר"ח ד ה

תרס"א (בש"ה ומשושה)

תשרי	ב תשעה חלקים על שעה ו' בבוקר יום ב' ר"ח ב ג
חשוון	ג ס"ד מינוט עם י' חלקים על שעה ו' יום ג' ר"ח ג ד
כסליו	ה כ"ח מינוט עם י"א חלקים על שעה ז' בבוקר יום ה' ר"ח ה ו
טבת	ז י"ב מינוט עם י"ב חלקים על שעה ה' ליל ז' ר"ח ז א
שבט	א ג"ו מינוט עם י"ג חלקים על שעה ה' בבוקר יום א' ר"ח א ב
אדר	ג מ' מינוט עם י"ד חלקים על שעה מ' ליל ג' ר"ח ג ד
ניסן	ד כ"ד מינוט עם ס"ז חלקים על שעה ו' בבוקר יום ד' ר"ח ד ה
אייר	ו ח' מינוט עם ס"ז חלקים על שעה י"א ליל ו' ר"ח ו ז
סיון	ז ג"ב מינוט עם י"ז חלקים על שעה י"א יום ז' ר"ח ז א
תמוז	ב ל"ז מינוט עם י"ח חלקים על שעה ו' ליל ב' ר"ח ב ג
אב	ג כ"א מינוט עם חלק א' על שעה א' יום ג' ר"ח ג ד
אלול	ה ה' מינוט עם ב' חלקים על שעה ב' ליל ה' ר"ח ה ו

תרס"ג (הש"א ומשושה)

תשרי	ה כ"א מינוט עם ס"ו חלקים על שעה י"ב יום ה' ר"ח ה ו
חשוון	ז ה' מינוט עם י"ז חלקים על שעה א' ליל ז' ר"ח ז א
כסליו	א תשעים מינוט עם י"ח חלקים על שעה א' יום א' ר"ח א ב
טבת	ג ל"ד מינוט עם חלק א' על שעה ז' ליל ג' ר"ח ב ג
שבט	ד י"ח מינוט עם ב' חלקים על שעה ז' יום ד' ר"ח ד ה
אדר	ו ב' מינוט עם ג' חלקים על שעה ו' ליל ו' ר"ח ו ז
ניסן	ז מ"ז מינוט עם ד' חלקים על שעה ז' יום ז' ר"ח ז א
אייר	ב ל' מינוט עם ה' חלקים על שעה ז' ליל ב' ר"ח א ב
סיון	ג י"ד מינוט עם ו' חלקים על שעה ז' יום ג' ר"ח ב ג
תמוז	ה ג"ח מינוט עם ז' חלקים על שעה ו' ליל ה' ר"ח ד ה
אב	ו ס"ב מינוט עם ח' חלקים על שעה ו' יום ו' ר"ח ו ז
אלול	א כ"ו מינוט עם ט' חלקים על שעה ה' יום א' בבוקר ר"ח א ב

שאלה. תרס"ב אור ליום ד' כ"ד כסליו — תרס"ג אור ליום ו' ס' כסליו —

שאלה. תרס"א אור ליום ג' ג' טבת — תרס"א אור ליום ד' י"ג כסליו —

לוח המולדות וראשי הדרשים

ב כ"ב מינוט עם י"א חלקים על שעה א' יום ב'.	ואדר
ד ז' מינוט עם י"א חלקים על שעה א' ליל ב'.	ניסן
ה ג"א מינוט עם י"ב חלקים על שעה א' יום ב'.	אייר
ז ל"ח מינוט עם י"ג חלקים על שעה י"ב ליל ב'.	סיון
ח י"ט מינוט עם י"ד חלקים על שעה א' יום א'.	תמוז
י ג' מינוט עם ס"ז חלקים על שעה ב' ליל ב'.	אב
יא כ"ז מינוט עם ס"ז חלקים על שעה י"ב יום ב'.	אלול

תרס"ז (זש"ג ומשוטת)

ב ל"א מינוט עם י"ז חלקים על שעה ג' ליל ב'.	תשרי
ד ששה עשר מינוט על שעה ד' יום ז' ליל ב'.	חשוון
ה חלק א' על שעה ה' בבוקר יום ב' ליל ב'.	כסליו
ז כ"ד מינוט עם ב' חלקים על שעה ה' יום ג'.	טבת
ח כ"ח מינוט עם ג' חלקים על שעה ו' בבוקר יום ה'.	שבט
י י"ב מינוט עם ד' חלקים על שעה ז' ליל ז'.	אדר
יא ג"ז מינוט עם ה' חלקים על שעה ז' בבוקר יום א'.	ניסן
יג ס' מינוט עם ו' חלקים על שעה ה' ליל ג'.	אייר
יד כ"ד מינוט עם ז' חלקים על שעה ז' יום ד'.	סיון
יז ח' מינוט עם ח' חלקים על שעה א' ליל ו'.	תמוז
יז ג"ג מינוט עם ס' חלקים על שעה א' יום ז'.	אב
כ ל"ז מינוט עם י' חלקים על שעה י"א ליל ב'.	אלול

תרס"ד (גכ"ה ומשוטת)

ג י' מינוט עם י' חלקים על שעה ס' ליל ג'.	תשרי
ד ג"ד מינוט עם י"ד חלקים על שעה ס' יום ד'.	חשוון
ו ל"ח מינוט עם י"ב חלקים על שעה א' ליל ו'.	כסליו
ז כ"ב מינוט עם י"ג חלקים על שעה י"א יום ו'.	טבת
ח כ"ז מינוט עם י"ד חלקים על שעה י"ב יום ז'.	שבט
י ג' מינוט עם ס"ז חלקים על שעה ב' ליל ב'.	אדר
יא ל"ד מינוט עם ס"ז חלקים על שעה א' ליל ה'.	ניסן
יג י"ח מינוט עם י"ז חלקים על שעה ב' יום ו'.	אייר
יד שלשה מינוט על שעה ג' ליל א'.	סיון
טו ס"ז מינוט עם חלק א' על שעה ג' יום ב'.	תמוז
יז ל"א מינוט עם ב' חלקים על שעה ד' ליל ד'.	אב
יח ס"ז מינוט עם ג' חלקים על שעה ה' יום ה'.	אלול

תרס"ה (זש"ה ומעוברת)

ז ג"ט מינוט עם ד' חלקים על שעה ה' ליל ז'.	תשרי
א כ"ג מינוט עם ה' חלקים על שעה ו' יום א'.	חשוון
ג כ"ז מינוט עם ו' חלקים על שעה ז' בבוקר יום ג'.	כסליו
ה י"א מינוט עם ז' חלקים על שעה ח' ליל ה'.	טבת
ז ג"ה מינוט עם ח' חלקים על שעה ח' יום ז'.	שבט
א ל"ט מינוט עם ס' חלקים על שעה ט' ליל א'.	אדר

שאלה. תרס"ד אור ליום א' י"ז כסליו — תרס"ה אור ליום ב' כ"ז כסליו — תרס"ז אור ליום ג' ו' כסליו —

נטון לידע המולד קודם שמנכין הסודם:

מי שעשה נסים לאבותינו ונאל אותם מעבדות
לחרות. הוא ינאל אותנו בקרוב. ויקבץ נדחינו
מארבע כנפות הארץ חברים כל ישראל ונאמר אמן:

ראש חודש (פלותי) ביום (פלוני) הבא עלינו לטובה:

יחדשהו

(סי' תו"א) יוד

שחרית לטבת

יְהוָה יִתְּשֵׁנוּ הַקְּרוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עָלֵינוּ וְעַל כָּל-עַמּוֹ
בֵּית יִשְׂרָאֵל לַחַיִּים וְלַשְׂרוּם לְשִׁשּׁוֹן
וְלִשְׁמֹחָה לִישׁוּעָה וְלִנְחֻמָּה וְנֹאמַר אָמֵן

אב הרחמים אומרים בכל שבת נכד כשמנכרין החדש וכשאין אומרים תחנון לין אומרים אותו
כשמנכרין ר"ח סיון אומרים אותו :

אָב הַרְחָמִים שׁוֹכֵן מְרוֹמִים * בְּרַחֲמֵי הַעֲצוּמִים הוּא יִפְקֹד
בְּרַחֲמִים הַחֲסִידִים וְהַיְשָׁרִים וְהַתְּמִימִים * קַהְלוֹת הַקִּדְּשׁ
שִׁמְסְרוּ נַפְשָׁם עַל-קִדְּשֵׁת הַשֵּׁם הַנְּאֻהָבִים וְהַנְּעִימִים בְּחַיֵּיהֶם
וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרְדוּ מִנְּשָׁרִים קָלוּ וּמֵאֲרִיזוֹת גָּבְרוּ לַעֲשׂוֹת רְצוֹן
קוֹנֵם וְחַפֵּץ צוּרָם : יוֹכְרָם אֱלֹהֵינוּ לְמוֹבָה עִם שְׂאֵר צְדִיקֵי
עוֹלָם וַיִּנְקָם וַיִּנְקָם נִקְמַת דָּם עֲבָדָיו הַשְּׁפוּד : בְּפִתּוֹב בְּתוֹרַת
מִשָּׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים * הִרְגִּינוּ גִּזְיִם עַמּוֹ כִּי דָם-עֲבָדָיו יִקָּם וְנִקָּם
יָשִׁיב לְצָרָיו וּכְפָר אֲדַמְתוּ עַמּוֹ : וְעַל יְדֵי עֲבָרְיָה הַנְּבִיאִים פְּתוֹב
לֵאמֹר * וַנִּקְוֵי דָמָם לֹא-נִקְוֵי וַיְהִי שִׁכְן בְּצִיּוֹן : וּבְכַתְּבֵי
הַקִּדְּשׁ נֹאמַר * לָמָּה | יֹאמְרוּ הַגִּזְיִם אֵיךְ אֱלֹהֵיהֶם יִדְּעוּ בַּגִּזְיִם
לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דָּם-עֲבָרְיָה הַשְּׁפוּד : וְאֹמַר כִּי-דוֹרֵשׁ דָּמִים אֹתָם
זָכַר לֹא שָׁכַח צַעֲקַת עֲנָוִים : וְאֹמַר יִדִּין בַּגִּזְיִם מְלֵא גִּוִּיּוֹת מַחֵץ
רֹאשׁ עַל-אַרְץ רַבָּה : מִנְּחַל בְּהַרְךָ יִשְׁתַּח עַל-יַפְּן יָרִים רֹאשׁ :

אֲשָׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יִתְּלִיקָה סְלָה : אֲשָׁרֵי הָעַם שִׁפְכָה-לֹו
אֲשָׁרֵי הָעַם שְׁיִתְּהָ אֱלֹהֵיו : * תִּתְּנָה לְדוֹד אֲרוֹמְמָה
אֱלוֹהֵי הַמֶּלֶךְ וְאֲבָרְכָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד : בַּבְּכֻרִיּוֹם אֲבָרְכָךָ
וְאֶהְלֵלָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד : גַּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ
אֵין חֶקֶר : ד דוֹר לְדוֹר יִשְׁפַח מֵעַשְׂרֵיךָ וּגְבוּרָתִיךָ יִגִּידוּ : ה הַחַד
כְּבוֹד הַדָּרָה וְדַבְּרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיתָה : ו יַעֲזוּזוּ נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ
וּגְדֻלּוֹתֶיךָ (תְּהִלָּתְךָ ק) אֶסְפְּרָנָה : ז זָכַר רַב־טוֹבְךָ יִפְיעוּ וְצִדְקָתְךָ
יִדְּנֵנו

(א) דברים לב מג. (ב) זחל ד כא. (ג) סלים טו. (ד) טו י. (ה) ק י. (ו) טו ק י. (ז) טו טו פ.
(ח) טו קמז טו. (ט) טו קמט.

שחרית לשבת

עה

יִדְבְּרוּ : ח תִּצְוֶן וּרְחוּם יְהוָה אֲרָךְ אַפַּיִם וּגְדוֹל־ (גול ק) חֶסֶד :
 ט טוֹב־יְהוָה לְכֹל וּרְחֻמָּיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו : י יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־
 מַעֲשֵׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יִבְרַכּוּךָ : יא כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֵאמְרוּ וּגְבוּרַתְךָ
 יִדְבְּרוּ : יב לְהוֹדִיעַ | לְבַנְי הָאֲדָם גְּבוּרָתוֹ וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ :
 יג מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים וּמַמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדָר :
 יד סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנְּפֹלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים : טו עֵינַי כָּל־
 אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת־אֲכָלָם בְּעֵתוֹ : טז פֹּהֲחֵה אֶת־
 לִבְךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן : יז צְדִיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וַחֲסִיד
 בְּכָל־מַעֲשָׂיו : יח קְרוֹב יְהוָה לְכָל־קִרְאוֹ לְכָל־אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ
 בְּאֵמֶת : יט רִצּוֹן־יִרְאוּ יַעֲשֶׂה וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם :
 כ שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֲהָבָיו וְאֶת כָּל־תְּרַשְׁעִים יִשְׁמִיד :
 כא תְּהַלֵּת יְהוָה יִדְבַר־פִּי וּיְבָרֵךְ כָּל־בְּעִיר שֵׁם קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :
 וְאַנְחֵנוּ | וְנִבְרַךְ יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ :

ואומר הש"ץ יתְּהַלְּלוּ | אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׁגָב שְׁמוֹ לְבָרוּ

וְהַקָּדוֹשׁ עֲנֵן הוֹדוּ עַל־אֲרֶץ וְשָׁמַיִם : וְיָרֵם קַרְנוֹ לְעַמּוֹ תְּהַלֵּה לְכָל־
 חֲסִידָיו לְבַנְי יִשְׂרָאֵל עִם קְרוֹבוֹ תְּהַלְלוּיָהּ : ח"ק

תפלת מוסף לשבת

אֲדַנִּי שְׁפָתַי הִפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהַלְתָּהּ :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאַלֹהֵי
 יַעֲקֹב הָאֵל הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא • אֵל עֲלִיּוֹן • גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים

קוֹנֵה הַכּוֹל • נוֹכַח חֲסִדֵי אֲבוֹת וּמִבִּיא גּוֹאֵל לְבַנְי בְּגִיתָם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה :

כִּי־יִתְּנֵנוּ לְחַיִּים מְלֶךְ חַפְזֵי חַיִּים וְכִתְּבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים לְפָנֶיךָ אֱלֹהִים חַיִּים :

מְלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגִן : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְגִן אַבְרָהָם :

אַתָּה גְּבוּר לְעוֹלָם אֲדַנִּי מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ :

בְּיָמֵי מוֹרֵד הַמֶּלֶךְ : כִּמְדִיף מֵשִׁיב רִחוּם וּמוֹרֵד הַגִּישָׁם :

מִכְּלַפֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים

וּמוֹתֵיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרָי • מִי כְמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת

וּמִי דוֹמֶה לָךְ מְלֶךְ מְחַיֶּה וּמְחַיֶּה וּמְצַמֵּחַ יְשׁוּעָה :

תפלת מוסף לשבת

בש"ס ק"י כמ"ד אב הנחמים זוכר יצורנו לחיים ברחמים :
ונאמן אפה לתחיות מתים : פרוק אפה יתה מנהה הפתים :

נחזרת כ"ץ לומרם א :

כְּתֹר יִתְנוּ לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִלְאָכִים הַמְזִינֵי מֵעֲלֵה וְעֹמֶה יִשְׂרָאֵל
קְבוּצֵי מִטָּה יַחַד כָּלֵם קְדֻשָּׁה לָךְ יִשְׁלֹשׁוּ * כִּפְתוּב עֲלֵיִד
נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר : קְדוּשׁ וְקְדוּשׁ קְדוּשׁ יְהוָה צְבֹאוֹת
מִלֵּא כְּלֵי־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : כְּבוֹדוֹ מִלֵּא עוֹלָם מִשְׁרָתוֹ שׁוֹאֵלִים זֶה
לָזֶה אִי־הָ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ לְעַמְתָּם מִשְׁבָּחִים וְאוֹמְרִים :
פְּרוּק כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ : מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֵּן בְּרַחֲמָיו לְעַמֵּי
הַמִּיֻּדָּים שְׂמוֹ עָרַב וּבְכָר בְּכֻלָּיוֹם תְּמִיד פְּעֻמִּים בְּאַהֲבָה שִׁמְע
אוֹמְרִים : שִׁמְע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד : הוּא אֱלֹהֵינוּ
הוּא אֱבִינוּ הוּא מִלְּבָנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנו הוּא יוֹשִׁיעֵנו וְיִגְאֲלֵנוּ
שְׁנִית בְּקָרוֹב וְיִשְׁמִיעֵנו בְּרַחֲמָיו לְעֵינֵי כְּלָחֵי לְאֹמֵר הֵן גְּאֲלֵתִי
אֲתֶכֶם אַחֲרִית כְּבָרָא־שִׁית לְהִיּוֹת לָכֶם לְאֱלֹהִים אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם : וּבְדַבְרֵי קְדֻשָּׁה כְּתוּב לְאֹמֵר : יִמְלֹךְ יְהוָה וְלְעוֹלָם
אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר תִּלְלוּהָ :

אפה קדוש ושמה קדוש וקדושים בכליום יתללוה סלה : פרוק אפה
יתה האל הקדוש : (בש"ס תפלה הקדוש) :

תִּקְנֵנָה שַׁבַּת רְצִיַת קְרִבְנוּתֶיהָ : צִוִּית פְּרוּשֵׁיהָ עִם
סְדוּרֵי גִסְבִּיָּה * מְעַנְנֶיהָ לְעוֹלָם כְּבוֹד יִנְחֹלוּ *
טוֹעֲמִיהָ חַיִּים זְכוּ * וְגַם הָאוֹהֲבִים דְּבָרֶיהָ גְּדֻלָּה בְּחָרוּ *
אז מסיני נצטוו צוויי פעלית פראוי :

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו
שתעלנו בשמחה לארצנו * ותשענו בגבולנו
ושם נעשה לפניך את-קרבות חובותינו תמידים
בסדרם ומוספים בהלכתם ואת-מוסף יום השבת
הזה * נעשה ונקריב לפניך באהבה במצות רצונך

כִּמוֹ שֶׁבַתְּבַת עֲלִינוּ בְּתוֹרַתְךָ עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ
מִפִּי כְבוֹדְךָ בְּאִמּוֹר :

וּבִיּוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כַבָּשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וְשְׁנֵי
עִשְׂרֹנָיִם סֵלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְבּוּ :

עֲלֵת שַׁבֹּת בְּשַׁבְּתוֹ עַל־עֲלֵת הַתָּמִיד וְנִסְכָּה :

וְשִׁמְחוּ בַמִּלְכוּתְךָ שׂוֹמְרֵי שַׁבֹּת וְקוֹרְאֵי עֲנֵג עִם מְקַדְּשֵׁי
שְׁבִיעֵי * כָּלֶם יִשְׁבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִמִּזְבֵּיחַ * וּבְשִׁבְעֵי רְצִיַת

בו וְקִדְּשֵׁתוּ תְּמִידַת יָמִים אֹתוֹ קְרֵאתָ זָכַר לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ * רְצָה נָא בְּמִנְחֹתֵינוּ קִדְּשָׁנוּ

בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ * שְׁבִיעֵנוּ

מִמִּזְבֵּיחַ וְשִׁמְחָה נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעַתְךָ וְמֵהָר לְבָנוּ לְעַבְדְּךָ

בְּאַמֶּת * וְהִנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שַׁבֹּת

קִדְּשֵׁה * וְיִנְחֹחוּ־בוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶה : בְּרוּךְ

אַתָּה יְהוָה מְקַדְּשֵׁי הַשַּׁבָּת :

רְצָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל * וּלְתַפְלָתָם שְׁעָה * וְהִשָּׁב הָעֲבוּדָה

לְדַבֵּיר בִּיתְּךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וְתַפְלָתָם בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרִצּוֹן וְחַדְוֵי

לְרִצּוֹן תְּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ :

וְתַחֲוִינָה עֵינֵינוּ בְּשׂוּבָה לְרִצּוֹן בְּרַחֲמִים : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמַּחֲוִיר
שְׁכִינָתוֹ לְרִצּוֹן :

מִוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ

לְעוֹלָם וָעֶד צוּר מַיִנוּ מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ
אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נֹדֵה לָךְ

וְנִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ עַל מַיִנוּ הַמְּסוּרִים
בְּיָדְךָ וְעַל גִּשְׁמוֹתֵינוּ הַתְּפִקּוֹת לָךְ

וְעַל נְסִיחָה שְׁבַבְּל־יּוֹם עִמָּנוּ וְעַל
גְּפִלְאוֹתֶיךָ וּמַבּוֹתֶיךָ שְׁבַבְּל־עַת עָרַב וּבִקֵּר וְצַדִּיקִים הַטּוֹב פִּי לֹא־כָלוּ

בַּחֲמָה וְהַבְּרָחָם פִּי לֹא־תִמּוּ חֲסָדֶיךָ פִּי מְעוֹלָם קָוֵינוּ לָךְ :

וְעַל (א) מְדַבֵּר כַּח ע. (ב) כַּח כ. * ע (י) וְעַל

^{מִדֵּים דְּבִבְנוּ}
מִוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָּל בְּשָׂר
יִזְכְּרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרֻכּוֹת וְהוֹדָאוֹת
לְשִׁיחָה תְּגַדּוּל וְתִקְדוּשׁ עַל שְׁחַתְוֵינוּ
וְקִימָתֵנוּ בְּנִתְוֵנוּ וְתִקְוֵנוּ וְתִאֲסֹף־גְּלוּתֵנוּ
לְחַצְרוֹת קִדְּשֵׁךָ וְגִשְׁבֵּי אֱלֹהִים לְשִׁמּוֹר חֲקִיךָ
וְחַעֲשׂוֹת רִצּוֹנְךָ וְלַעֲבִידָה בְּלִבְבֵנוּ לְשָׁלוֹם עַל
שְׂאֵנוּ מִוֹדִים לָךְ * בְּרוּךְ אַתָּה מְהוֹדָאוֹת :

מוסף לשבת

בחוטה אומרים כאן ועל הגסים :

ועל הגסים ועל הפרקן ועל הגבורות ועל התשיעות ועל הנפלאות
שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה :

בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו כשעמדה מלכות יון
הרשעה על עמך ישראל להשפיתם תורתך ולהעבירם מתקן רצונה
ואתה פרהמיה הרבים עמדת להם בעת צרהם רבם את דרכם בנתפ את
דינם נקמת את נקמתם מחרה גבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים
וסמאים ביד מהורים ורשעים ביד צדיקים ונדים ביד עוסקי תורתך ולה
עשית שם גדול וקדוש בעולמך ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה
ופרקן בהיום הזה ואחר כה באו בנך לדביר ביתך ופנו את היכלך
ומהרו את מקדשך והתליקו גרות פחצרות קדשה וקבעו שמונת ימי
תנפה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול :

ועל כלם ותפנה ויתרוכם ויהגיגא שמך מלפנו תמיד לעולם ועד :
בש"ת וכתוב לחיים טובים בלפני בריהך :

ובל יחיים יודוק סלה ויהללו שמך הגדול לעולם בי טוב האל
ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב : פרוק אפה יתה הטוב שמך
ולך נאה להודות :

לש"ן אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המשלשת בתורה הפתובה
על ידי משה עבדך האמורה מפי אהרן ובניו כהנים עם
קדושה באמור : וברכה יהוה וישמרה : א"י יאר יהוה פניו אליה ויהנה : א"י
ישא יהוה פניו אליה וישם לה שרם : א"י

שים שלום טובה וברכה חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל
עמך ברכנו אבינו בלנו באחד באור פניך כי באור פניך נתת
לנו יהוה אלהינו הורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים
ושלום וטוב בעיניך לכה את עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלמה :

מ"ח ובספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה ישועה ונחמה ונזרות טובות נזכר ונכתב
לפניך אנחנו וכל עמך בית ישראל לחיים טובים ושלום :

פרוק אפה יהוה המברך את עמו ישראל בשלום :

יהוה לרצון | אמר פי והגיון לפי לפניך יהוה צורי וגאלי : מש"פ
אלהי נצור לשוני מרע ושלפתי מדבר ברמה ולמקללי גפשי תדום ונפשי
בעפר לכל תהיה פתח לפי בתורתך ובמצותיך תהרוף גפשי וכל
החושבים

יהו' יטובים עלי רעה מברכה הבר עצתם ומלקל מחשבתם: יהיו כמין לפניך
רוח ומלאכה יהיה דחה: למען יחזצח וידקה הושיעה ימינה וענגי: עשה
למען שמה למען ימנה עשה למען תורתך עשה למען קדשתך:
יהו' לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהיה צורי וגאלי: עשה שלום
(בש"ה השלום) בקרומי הוא ועשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:
יהי רצון מלפניך יהוה אלקינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש בברכה בריב
ומן חלקנו בתורתך:

קנה אלי יהוה חוק ויאימן לכה וקנה אלי יהוה: אין קדוש ביהוה
פי אין בלתיך ואין צור פאלהינו: כי מי אלה מבלעדי
יהוה ומי צור זולתי אלהינו:

אין באלהינו • אין כאדונינו • אין כמלכנו • אין
כמושיענו: מי באלהינו • מי כאדונינו • מי
כמלכנו • מי כמושיענו: נודה לאלהינו • נודה
לאדונינו • נודה למלכנו • נודה למושיענו: ברוך
אלהינו • ברוך אדונינו • ברוך מלכנו • ברוך
מושיענו: אתה הוא אלהינו • אתה הוא אדונינו •
אתה הוא מלכנו • אתה הוא מושיענו • אתה
תושיענו: אתה תקום תרחם ציון בריעת לחנה ברי
בא מועד:

אתה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שהקמית
אבותינו לפניך את קמרת הסמים:

כפזום הקמרת הצרי ותצפון החלבנה והלבונה • משקל שבעים
שבעים מנה: מור וקציעה שבפלת נרד וכרכם משקל
ששה עשר ששה עשר מנה • הקשט שנים עשר • קלופה
שלשה • קמזון תשעה • ברית ברשינה תשעה קבין • יין קפריסין
סאין תלתא וקבין תלתא • ואם אין לו יין קפריסין מביא המר
תורן עתיק • מלח סדומית רבע • מעלה עשן כל שהוא:

רבי נתן הפבלי אומר אף כפת הידון כל־שהיא ואם נתן
 בה דבש פכּלה • ואם חצר אחד מפל סממניה תיב מיתה :
 רבן שמעון בן גמליאל אומר • הצרי אינו אלא שרף
 הנזטף מעצי הקטף : ברית פרשינה ששפין בה את־
 הצפרן כרי שתהא נאה • יין קפריסין ששורין בו את־
 הצפרן כרי שתהא עזה : והלא מי רגלים יפין לה אלא שאין
 מכניסין מי רגלים במקדש מפני הכבוד :

תנא דבי אליהו פלה שונה הלכות בכל־יום מובטח לו שהוא בן־עולם
 הגא שגאמר הלכות עולם לו אל תקרי הלכות אלא הלכות :

אמר רבי אלעזר אמר רבי תנינא פלמידי תכמים מרבים שלום בעולם •
 שגאמר וכל־בגיה לפתוי יהוה ורב שלום בגיה : אל תקרי בגיה
 אלא בגיה : שלום רב לאהבי תורתה ואין למו מבשול : יהי־שלום בתיקה
 שלהו בארמנותיה : למען־אחי ורעי אדברה־נא שלום בה : למען בית־
 יהוה אלהינו אבקשה טוב לה : יהוה עז לעמו ויהוה יבקה את־
 עמו בשלום : ס"ח ד'ב'ג

עלינו לשבח לארון הכל לתת גדלה ליוצר בראשות
 שלא עשנו כגויי הארצות ולא שמונו
 במשפחות הארמה שלא שם חלקנו בהם וגורלנו
 בכל־המונים : ואנחנו פורעים ומשתחיים ומודים
 לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא : שהוא
 נוטה שמים ויוסד ארץ ומושב יקרו בשמים ממעל
 ושכינת עזו בגבהי מרומים : הוא אלהינו אין עוד :
 אמת מלכנו אפס זולתו כפתוב בתורתו וידעת
 היום והשבת אל־לבבך כי יהוה הוא האלהים בשמים
 ממעל ועל־הארץ מתחת אין עוד :

ועל כן נקמה לה יהוה אלהינו לראות מהרה בתפארת
עזרה להעביר גלולים מן הארץ והאילים פרות
יברתון לתמן עולם במלכות שדי וכל בני בשר
יקראו בשמחה להפנות אלה כל דשעי ארץ יכירו
וידעו כל יושבי תבל כי לה תברע כל ברה תשבע
כל לשון לפני יהוה אלהינו יברעו ויפולו ולכבוד
שמחה יקר יתנו ויקבלו כלם עליהם את על מלכותה
ותמלוך עליהם מהרה לעולם ועד כי המלכות שלך
היא ולעולמי עד תמלוך בכבוד כפתוב בתורתך
יהוה ומלך לעלם ועד : ונאמר והיה יהוה למלך על
כל הארץ ביום ההוא יהוה אחד ושמו אחד :

קריש יהום

אל תירא מפחד פתאום ומשואת רשעים כי תבוא : עצו עצה ותפר דברו
דבר ולא יקום כי עמנו אל : ועד וקנה אני הוא ועד שיבה אני אסרה
אני עשיתי ואני אשא ואני אסבל ואמלט :

(כהו נשל מל פסוק זה) אך צדיקים יודו לשך ישבו ישרים את פנד :

מוספין קודמין למזכין לזאת ככון לומר פי בזיכין ולהם ספנים אחר תפנת מוסף סבת

ה ולקחת קלת ואפית אתה שתים עשרה חלות שני עשרנים
יהיה החלה האחת : ו השמת אתם שתים מערכות
שש המערכת על השלחן הטהור לפני יהוה : ונתת על
המערכת קבנה זפה והיתה ללחם לאזכרה אשה ליהוה :
ה ביום השבת ביום השבת יערכנו לפני יהוה תמיד מאת בני
ישראל ברית עולם : ו והיתה לאהרן ולבניו ואכלהו במקום
קדש פי קדש קדשים הוא לו מאשי יהוה חקיעולם :

סדר קידוש ליום השבת

ההלים כב
א מזמור לדוד יהוה רעי לא אחקר : ב בנאות דשא ירביצני
עלמי מנוחות ינהלני : ג נפשי ישוב ינחני במעגלי

תקוני שבת

צדק למען שמו: ד גם ביראלך בגיאי צלמות לא אירא רע בר
אתה עמדי שבמך ומשענתך הנה ינחמני: ה תערך לפני
שלחן נגד צדרי דשנת בשמן ראשי פוסי רוח: ו אף טוב ותסד
ירדפוני כל ימי תי ושבתי בבית יהוה לארך ימים:

אתקינו סעודתא דמהימנותא שלימתא חרותא דמלכא
קדישא אתקינו סעודתא דמלכא דא היא סעודתא
דעתיקא קדישא: והקל תפוחין קדישין וזעיר אנפין אתן
לסעדא בהדיה:

ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדדתם
ברית עולם: ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם בר
ששת ימים עשה יהוה את השמים ואת הארץ וביום השביעי
שבת וינפש:

אם תשיב משבת רגלך עשות חפצה ביום קדשי וקראת לשבת
ענג לקדוש יהוה מכבד וכבודו מעשות דרכך ממצוא
חפצה ודבר דבר: אז תתענג עלי יהוה והרפכתך על פמותי
ארץ והאבלתך נחלת יעקב אביך כי פי יהוה דבר:

דא היא סעודתא דעתיקא קדישא:

חזכור את יום השבת לקדשו: ט ששית ימים תעבד ועשית
כל מלאכתך: י ויום השביעי שבת ליהוה אלהיך לא
תעשה כל מלאכה אתה ו ובנה ובתך עבדך ואמתך ובחמטך
וגרך אשר בטעריך: יא כי ששת ימים עשה יהוה את השמים
ואת הארץ ואת הים ואת כל אשר בהם וינה ביום השביעי

על כן ברה יהוה את יום השבת ויקדשהו:

סני סני ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן:
א סדר לסעודתא * בצפרא דשבתא * ואזמין בה השתא *
עתיקא קדישא:

ג תוריה ישרי בה * בקדושא רבא * ובחמרא טבא * דביה
תחדי נפשא:

תקוני שבת

עם

ז' שִׁדְד לָן שׁוֹפְרִיהַ • וְנִחְזוּ בִיקְרִיהַ • וְנִחְזוּ לָן סְתָרֶיהַ • דַּאתְאֲמַר
בְּלַחֲשָׁא :

ז' גָּלַה לָן טַעְמֵי • דְּבִתְרִיסַר נְהִמֵי • דַּאֲנֹן אֶת בְּשָׁמִיחַ • כְּפִילָא
וְקִלְשָׁא :

ז' רִזְרָא דְלַעְלָא • דְּבִיהַ חַיֵי כְלָא • וְיִרְבִּי חִילָא • וְתַסַּק עַד
רִישָׁא :

ח' הוּ חַצְדֵי חַקְלָא • כְּדַבּוּר וּבְקִלָּא • וּמְלִילוֹ מְלָח • מְתִיקָא
כְּדוּבְשָׁא :

ח' דַּם רַבּוֹן עֲלָמִין • בְּמַלְיָן סְתִימִין • תַּגְלֹן פְּתַנְמִין • וְתִמְרוֹן
חַדוּשָׁא :

ל' עֲפֹר פְּתוּרָא • בְּרִזָּא יִקְרָא • עֲמִיקָא וְטְמִירָא • וְלֹא מְלִתָּא
אוּשָׁא :

ו' אֲלִין מְלִיא • יְהוֹן לְרַקִּיעֵיא • וְתַמְן מֵאן שְׂרָיא • הָלֹא הַהוּא
שְׁמִישָׁא :

ד' בּוּ יִתִּיר יִסְנֵי • לַעְלָא מִן דְּרַגְיֵיהַ • וְיִסַּב בַּת זַוְגִיחַ • דְּחַתּוּת
פְּרִישָׁא :

תפלת מנחה לשבת

אמר ודבר וסדר הקטורת האמר אשרי וכו' לעין.

אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יִחַלְלוּךָ סֶלְחָה : אֲשֶׁרִי תַעֵם שֶׁכַּחֲדִילוֹ
אֲשֶׁרִי תַעֵם שְׁיִחּוּתָא אֱלֹהִיו : א' תַּהֲלֵךְ לְדוֹר אֲרוֹמְמָךְ

אֱלוֹהֵי הַמַּלְכָּה וְאֲבָרְכָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד : ב' בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכָךָ
וְאִתְחַלְלָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד : ג' גְּדוֹר יְהוָה וּמַהֲלֵל מֵאֵד וְלִגְדֻלְתּוֹ

אֵין חֶקֶךָ : ד' דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרְתֶיךָ יִגְדֵדוּ : ה' הַדָּר
כְּבוֹד הַדָּרָה וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה : ו' וְעִזּוֹ נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ

וְגִדְלוֹתֶיךָ (תְּהִלַּת ק) אֲסַפְּרֶנָּה : ז' זָכַר רַב־טוֹבָךָ יִבְיַעוּ וְצִדְקָתֶךָ
יִרְנְנוּ : ח' חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֲרַךְ אַפָּיִם וְגִדּוֹל (עַל ק) חֶסֶד :

ט טוֹב יְהוָה לְכָל וְרַחֲמוֹ עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו : י' יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־
מַעֲשֵׂיךָ וְחַסְדֵיךָ יִבְרַכּוּכָה : יא כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ וּגְבוּרְתֶךָ

יִדְבְּרוּ : יב' לְהוֹדִיעַ לְבַנְיָ הָאָדָם גְּבוּרָתוֹ וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ :

מלכותך

(א) סגלס סד כ. כ. (ב) סג קטז סו. (ג) סג קטז.

י מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים וּמִמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דָּוָר וְדָוָר :
 יי סוּמְךָ יְהוָה לְכָל־הַנְּפִלִים וְזוֹקֶךָ לְכָל־הַגְּבוּפִים : ס עֵינֵי כָל־
 אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נֹתֵן־לָהֶם אֶת־אֲכָלָם בְּעֵתוֹ : ס פְּאוֹתֶיךָ אֶת־
 יָדְךָ וּמִשְׁפִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן : י צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דַּרְכָיו וְחֹסֵד
 בְּכָל־מַעֲשָׂיו : יי קְרוֹב יְהוָה לְכָל־קָדְאוֹ לְכָל־אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ
 בְּאֵמֶת : יי רִצּוֹן־יִרְאוּ יַעֲשֶׂה וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם :
 כ שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֲהָבָיו וְאֶת־כָּל־הַרְשָׁעִים יִשְׁמֹד :
 כא תְהַלֵּת יְהוָה יְדַבֵּר־פִּי וַיְבָרֶךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם־קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעַד :
 וְאֲנַחְנוּ וְגַבְרָה יְהוָה מַעֲתָה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ :

וּבֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשִׁבִי פֹשֵׁעַ בְּיַעֲקֹב נָאִם יְהוָה :
 וְאֲנִי וְאֶת־בְּרִיתִי אִתְּם אָמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר
 עָלֶיךָ וּדְבָרִי אֲשֶׁר־שָׁמַתִּי בְּפִיךָ לֹא־יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ
 וּמִפִּי זִרְעָה וּמִפִּי זִרְעֵה זִרְעָה אָמַר יְהוָה מַעֲתָה וְעַד־
 עוֹלָם : וְאַתָּה קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהַלּוֹת יִשְׂרָאֵל : וְקָרָא
 זֶה אֱלֹהֵי וְאָמַר קְדוֹשׁ | קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת
 מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : וּמִקְבְּלֵין דִּין מוֹדִיִּין וְאֲמַרִּין
 קְדִישׁ בְּשָׁמַי מְרוֹמָא עֲלָאָה בֵּית שְׁכִינְתָּהּ קְדִישׁ עַל־
 אֲרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתָּהּ קְדִישׁ לְעֵלְמִי וּלְעֵלְמִי עֲלִמְיָא יְהוָה
 צְבָאוֹת מְלִיא כָּל־אֲרְעָא זִיו יְקָרָה : וְתִשְׁאַנֵּי רוּחַ
 וְאַשְׁמַע אֲחֵרֵי קוֹל רַעַשׁ גְּדוֹל בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה
 מִמְּקוֹמוֹ : וְנִמְלִתְנִי ^(ס) וְנִמְלִתְנִי רוּחָא וּשְׁמַעִית בְּתַרִּי
 קַל זִיעַ סָגִיא דְמִשְׁבַּחִין וְאֲמַרִּין בְּרִיךְ יְקָרָא דִּיהוָה
 מֵאַתְר בֵּית שְׁכִינְתָּהּ : יְהוָה | יִמְלֹךְ לְעֵלְמִי וְעַד : יְהוָה
 מַלְכוּתָהּ קָאִם לְעֵלְמִי וּלְעֵלְמִי עֲלִמְיָא : יְהוָה אֱלֹהֵי
 אֲבֹרְתָם יִצְחָק וַיִּשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ שְׁמֵרָה־זֹאת לְעוֹלָם

לִיזָר מַחֲשָׁבוֹת לִבְבַּ עֲמִידָה וְהִכֵּן לְבַבְכֶם אֵלָיִךְ : וְהוּא
 רַחוּם אִיכְפָר עֲזוֹן וְלֹא יִשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אִפּוֹ וְלֹא
 יַעִיר כָּל־חַמְתּוֹ : כִּי־אָתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסִלַּח וְרַב־חֶסֶד
 לְכָל־קְרֹאֶיךָ : צְדָקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת :
 תִּתֵּן אֱמֶת לִיעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ
 לְאַבְתָּיִנוּ מִימֵי קָדֶם : פְּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם אִ יוֹם יַעֲמֵס־לָנוּ
 הָאֵל יִשְׁוַעְתָּנוּ סִלָּה : יְהוָה צְבָאוֹת עֲפָנוּ מִשְׁגַּב־לָנוּ
 אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סִלָּה : יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־יְאָדָם בְּמַח
 בָּךְ : יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קְרָאֵנוּ : פְּרוּךְ
 הוּא אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְרָאֵנוּ לְכְבוֹדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן־הַתּוֹעִים
 וְנָתַן לָנוּ תוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכְנוּ הוּא
 יִפְתַּח לִבְנוּ בְּתוֹרָתוֹ וַיִּשֶׂם בְּלִבְנוּ אֶהְבֵּתוֹ וַיִּרְאֵתוֹ
 וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וְלַעֲבֹדוֹ בְּלִבְבֵּנוּ שְׁלֵם לְמַעַן לֹא נִיגַע
 לְרִיק וְלֹא נִלְד לְבַהֲלָה : וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנִּשְׁמֹר חֻקֶּיךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה
 וְנִזְכָּה וְנִתְחַיֶּה וְנִרְאֶה וְנִירָשׁ טוֹבָה וּבִרְכָה לְשָׁנֵי יָמוֹת
 הַמְּשִׁיחַ וְלַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא : לְמַעַן יִזְמְרֶךָ כְּבוֹד וְלֹא
 יִדָּם יְהוָה אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אֲוֶדָה : פְּרוּךְ הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר
 יִבְטַח בִּיהוָה וְהָיָה יְהוָה מִבְּטָחוֹ : בְּמַחֲוֹ בִיהוָה עֲדִיר
 עַד כִּי בָּהּ יְהוָה צוּר עוֹלָמִים : וַיִּבְטַחוּ בָּךְ יוֹדְעֵי
 שִׁמְךָ כִּי לֹא־עֹזֶבֶת הִרְשִׁיעַ יְהוָה : יְהוָה חֲפִיץ לְמַעַן
 צְדָקוֹ וַיִּגְדֵּל תּוֹרָה וַיִּאֲדִיר :

בספרין בתורה אומרים חזני קריש ואח"כ אומרים :

וְאֲנִי תַפְלִיתִי־לָךְ וְיְהוָה עַת רְצוֹן אֱלֹהִים בְּרַב־חֶסֶדְךָ עֲנֵנִי
 בְּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ :

ואחר קריאת התורה מהכללין ש"ס ואומרים ח"ק קודם שמוציא ספרה ונמקום זמין ס"ח אומרים
החלי קדים אחר ולמי הפלתי :

אֲדַנִּי יִפְתֵּי הַפֶּתַח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי
יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא • אֵל עֶלְיוֹן • גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים
קִנְיָה הַכֹּל • וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׂמוּ בְּאַהֲבָה:
בש"ח זכרנו להיום מלך המפץ בחיים וכתבנו בקפר החיים למענה אלהים חיים :

מְלֶכֶה עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְגַן אַבְרָהָם :

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדַנִּי מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ :

ב"ח מוריד הטל : במעור משיב הרוח ומוריד הגשם :

מִכְּלַבֵּל חַיִּים בַּחֹדֶר מְחַיֶּה מֵתִים בְּבִרְמִים רַבִּים סוֹמֵךְ גּוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים •
וּמְחַיֵּה אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרַי • מִי כְמוֹךָ בְּעַל גְּבוּרוֹת •

וּמִי דוֹמֵה לָךְ מְלֶכֶה מְמִית וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּית יְשׁוּעָה :

בש"ח מי כמוך אב הרחמים זכר יצוריו לחיים ברחמים :

וְנִאֲמַן אַתָּה לְתַחִיּוֹת מֵתִים : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְחַיֶּה הַמֵּתִים :

בזמרת כס"ז אומרים זכ :

נִקְדֵּי־שֶׁךְ וְנַעֲרִיצֶךָ בְּנַעַם שִׁיחַ סוּד שְׂרָפֵי קִדְשׁ הַמִּשְׁלֵשִׁים לָךְ
קִדְשָׁה בַּפֶּתַח עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקִרְאָה זֶה אֱלֹהִים וְאָמַר :

קְדוֹשׁ | קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כְּלֵי־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : לְעַמְתָּם
מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים : בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְקוֹמוֹ : וּבְדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ
פֶּתַח לֵאמֹר : יְמִלֶךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֲלֵהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ :

אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ וְקְדוּשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֵלָה : בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה הָאֵל הַקְּדוֹשׁ : (בש"ח הַמְּלֶכֶה הַקְּדוֹשׁ) :

אַתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד • וּמִי כְעַמְּךָ בְּיִשְׂרָאֵל גּוֹי
אֶחָד בְּאָרֶץ • תִּפְאַרְתְּ גְּדֹלָה • וְעִמְרַת יְשׁוּעָה •

יוֹם מְנוּחָה וְקִדְשָׁה לְעַמְּךָ נְתַתְּ : אַבְרָהָם יִגָּל • יִצְחָק
יִרְנֵן • יַעֲקֹב וּבְנָיו יְנוּחוּ בוֹ : מְנוּחַת אַהֲבָה וּנְדָבָה •

מְנוּחַת אֱמֶת וְאֲמוּנָה • מְנוּחַת שְׁלוֹם הַשְׁקֵט וּבְטָח •
מְנוּחַת שְׁלָמָה שְׁאַתָּה רוֹצֵה בָּהּ • יְכִירוּ בְּנוֹךְ וַיְדַעֲנִי •

כי

פא מנהה לשבת

כי מאתה היא מנהגותם ועל מנהגותם יקדישו את-שמה :

אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו קדשנו במצותיה ויתן חלקנו בתורתה שבענו ממונה ושמח נפשנו בישועתה ומהר לבנו לעבודה באמת ותנהלנו יהוה אלהינו באהבה וברצון שבתות קדשה ויגדלו בם פלי ישראל מקדשי שמה : ברוך אתה יהוה מקדש השבת :

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה והשב העבודה לדבור ביהוה ואשי ישראל ותפלתם באהבה תקבל ברצון ויהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמה :

בראש חודש וחמשה עשר

אלהינו ואלהי אבותינו ועלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו וזכרון אבותינו וזכרון משיח בן דוד עבדה וזכרון ירושלם עיר קדשה וזכרון פלעמה בית ישראל לפניך לפליטה למטה לחן ולחסד ולרחמים ולחיים טובים ולשלום ביום נראה חודש ראש תקדש | נסמך חג המצות | נסמך חג הסוכות הזה : זכרנו יהוה אלהינו בו למטה ופקדנו בו לברכה והושענו בו לחיים טובים : ובדבר ישועה ורחמים חיים ורחמים עלינו והושענו כי אליה עינינו כי אל מלך חסון ורחום אתה :

ותחוננה עינינו בשוכה לציון ברחמים : ברוך אתה יהוה המפדיון שכינתו לציון :

מזדים אנהנו לה שאתה הוא יהוה אלקינו ואלהי אבותינו אלהי כל דבר וזכרנו יוצר בראשית ברכות והודאות לשמה הגדול ותקדוש על שנתנו ותקדוש ותקדוש ותמנו ותאמר ותקדוש לתצרות קדשה ושוב אליה לשמור תקנה ועשות רצונה ולעבדה בלבב שלם על שאנו מזדים לה ברוך אל ההודאות :

מזדים אנהנו לה שאתה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד צור חינונו מגן ישענו אתה הוא לדור ודור גודה לה ונספר תהלתה על חינו המסורים ביהוה ועל גשמיותנו הפקדות לה ועל נסיה שבער-יום עמנו ועל

נפלאותיה וטובותיה שפבל-עת ערב ובקר וצהרנים הטוב כי לא-כלו
בחהקה והמתם כי לא-תמו חסהקה כי מעולם קנינו לה :

במטכה ועל הנסים :

ועל הנסים ועל הפרקן ועל הגבורות ועל התשועות ועל הנפלאות
שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה :

בימי מתתיהו בן-יוחנן כהן גדול השמונאי ובניו פישעמדה מלכות יון
הרשעה-על-עמך ישראל להשכיחם תורתה ולהעבירם מחקי רצונה
ואתה ברחמיה הרבים עבדת להם בעת צרתם רבת את-דרכם הנת את-
דינם נקמת את-נקמתם מחרת גבורים ביד הלשים ורפים ביד מעשים
וממאים ביד מהורים ורשעים ביד צדיקים ונדים ביד עוסקי תורתה ולה
עשית שם גדול וקדוש בעולמך ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה
ופרקן פהיום הזה ואחר כך באו בנהך לרביד ביתה ופנו את-היכלך
וסתרו את-מקדשה והדליקו גרות במצרות קדשה וקבעו שמונת ימי
הנגפה אלו להודות ולתלל לשמך הגדול :

ועל-כלם יתבכה ויתרומם ויתעשא שמך מלכנו תמיד לעולם ועד :

בשבת ובתוב לחיים טובים פלפני בריהך :

ובל-תחיים יודוך סלה ויהללו שמך הגדול לעולם כי טוב והאל
ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב : ברוך אתה יהוה הטוב שמך
ולה נאה להודות :

שיום שלום טובה וברכה חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל-ישראל
עמך ברבנו אבינו בלנו באחד באור פנהך כי באור פנהך נתת
לנו יהוה אלהינו תובת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים
ושלום וטוב בעיניך לברך את-עמך ישראל בכל-עת ובכל-שעה בשלומך :

ובחסד חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה וישועה ונחמה ונזרות טובות נזכר ונפתח
לפניהך אנהנו וכל-עמך בית ישראל לחיים טובים ולשלום :

ברוך אתה יהוה המברך את-עמו ישראל בשלום :

יהוה-לרצון | אמרי פי והגיון לפי לפנהך יהוה צורי וגואלי :

אלהי נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי גפשי תחום ונפשי
בעפר לכל תהנה פתח לפי ברתהך ובמצותיה תרדוף גפשי וכל-
החשבים

מנחה לשבת

כב

דתי שבים עלי רעה מנחה דפר עצתם וקלקל מהשבתם: יהיו פמין לפגרי
 דהם ומלאך יהוה דחה: למען יחלצון ידיה הושיעה ימינה וענגי: עשה
 למען שמך עשה למען ימנה עשה למען תורתך עשה למען קדשתך:
 יהוד לקצון אמרי פי והגיון רבי לפניה ידנה צורי וגאלי: עשה שלום
 (כש"ה השלום) במרומו הוא עשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:
 יהי רצון מלפניך יהוה אלתינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש בסתרה בטיט
 ומן חלקנו בתורתך:

כ"ט דקטר ביום ט"ז תמוז •

צדקתך | כהררי אל משפטך תהום רבה
 אדם ובהמה הושיע יהוה:
 וצדקתך אלהים עדי מרום אשר עשית
 גדלות אלהים מי כמוך: צדקתך צדק לעולם
 ותורתך אמת: קדיש שלם

סדר סעודה שלישית

תלמר בזמור לדוד ה' רועי ומי ואין קידוש בסעודה זו • וסוכ ללכול דג בסעודה זו זמור
 מבטלר סעודות •

א מזמור לדוד יהוה רעי לא אחר: ב פנאות השא ירביצני
 עלימי מנחות ינהלני: ג נפשי ישובב ינחני במעגלי
 צדק למען שמו: ד גם פיראלך בגיאי צלמות לא אירא רע פיר
 אמה עמרי שבטך ומשענתך תמה ינחמני: ה תעורך לפניו
 שלחן נגד צדרי השנת בשמן ראשי פוסי רויח: ו אף מזב ותסד
 ירדפוני פלימי תיי ושבתתי בבית יהוה לארך ימים:
 אתקינו סעודתא דמהימנותא שרמתא תדותא
 דמרבא קדישא: אתקינו סעודתא דמרבא
 דא הוא סעודתא דזעיר אנפין ועתיקא קדישא ותכל
 תפוחין קדישין אתין לסעדא בהרה:

בי

(א) תלמר לו • (ב) ט"ז ט"ז • (ג) ט"ז ט"ז •

סדר סעודה שלישית

בְּנֵי הַיִּכְלָא דְכַסְיָין • לְכַחְצוּ נְיוּ דְרֻעֵיר אַנְפִּין •
 הוֹן הָכֵא • בְּהֵאֵי מָכֵא • דְּבִיּה בְּלָבָא בְּגִלְפִין •
 זְכוּ לְהָרָא • בְּהֵאֵי וַעֲרָא • בְּגוּ עִירוֹן וְכַלְגָּרְפִין •
 חֲדוּ הַשְׁתָּהּא • בְּהֵאֵי שְׁעָתָא • דְּבִיּה בְּעָא וְלִית וַעֲפִין •
 קִי רִיבּוּ לִי • חוּוּ חִילִי • דְּלִית דִּינִין דְּחַקִּיפִין •
 לְ בַר גִּשְׁלִין • וְלֹא עֵאלִין • חַגִּי בְּלָבִין וְדַחְצִיפִין •
 וְהָא אֲזַמִּין • עֵתִיק יוֹמִין • לְמַצְחָא עֲדִי יְהוֹן חֲלָפִין •
 רַעוּ דִּילֵהּ • דְּגַלִּי לֵיהּ • לְבַטְלָא בְּכַדְקִלְפִין •
 שְׁנִי לֹון • בְּגוּקְבִיהוֹן • וְיִטְמָרוּן בְּגוּ בִיפִין •
 אֲרִי הַשְׁתָּהּא • בְּמִנְהָתָא • בְּהַדְוָתָא דְרֻעֵיר אַנְפִּין

מסבת אבות

סמך לומר פרקי אבות פרק אחד בכל שנת שבת סבה לעשרת כמנחה ולומרים לפני מסכת ט
 ישראל ואחריו משנת רבי חנינא בן עסקיאל ויש טענין כך כל שבתות הקץ :

כָּל־יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֶלֶק לְעוֹלָם הַבָּא: שְׁנַאֲמַר וְעַמְּךָ
 כָּלֶם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִרְשׁוּ: אֲרַץ נֶצֶד מִטְּעֵי מַעֲשֵׂה
 יְדֵי לְהַתְּפָאָר :

פרק ראשון

א מִנְשָׂה קָבַל תּוֹרָה מִסִּינַי וּמְסָרָהּ לַיהוֹשֻׁעַ וַיהוֹשֻׁעַ לְקִנְיָנִים וְיוֹקִנְיָנִים
 לְנְבִיאִים וְנְבִיאִים מְסָרוּהָ לְאַנְשֵׁי כְּנָסֶת הַגְּדוּלָּה • הֵם
 אָמְרוּ שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים הָיוּ מְתוּנִים בְּדִין • וְהָעֲמִידוֹ תַלְמִידִים
 הִרְבֵּה • וַעֲשׂוּ סִיג לַתּוֹרָה : ב שְׁמַעוֹן הַצַּדִּיק הָיָה מְשִׁירֵי כְּנָסֶת
 הַגְּדוּלָּה הוּא הָיָה אֹמֵר עַל שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד עַל
 הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוּדָה וְעַל גְּמִילוֹת תְּסָדִים : ג אַנְמִינְגוּס אִישׁ סִיכּוּ
 קָבַל מִשְׁמַעוֹן הַצַּדִּיק הוּא הָיָה אֹמֵר אֵל־תְּהִיוּ פְּעֻבָּדִים
 הַמְשַׁמְשִׁין אֶת־הַרֵב עַל־מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס אֲלֵא הָיוּ פְּעֻבָּדִים
 הַמְשַׁמְשִׁין אֶת־הַרֵב שְׁלֵא עַל־מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס וַיְהִי מוֹרָא שָׁמַיִם
 עֲלֵיכֶם: ד יוֹסִי בְּן־יַעֲקֹב אִישׁ צַרְדָּה וַיּוֹסֶה בְּן־יִזְחָנָן אִישׁ יְרוּשָׁלַיִם
 קָבְלוּ מֵהֶם יוֹסִי בְּן־יַעֲקֹב אִישׁ צַרְדָּה אֹמֵר יְהִי בֵיתְךָ בֵּית וַעֲד
 לְחַבְמִים וְהָיוּ מִתְּאַבֵּק בְּעַפְרֵי רַגְלֵיהֶם וְהָיוּ שׂוֹתֵה בְּצִמָּא אֶת־
 דְּבָרֵיהֶם

דְּבָרֵיהֶם: ה' יוסי בְּיִזְחָנָן אִישׁ יְרוּשָׁלַיִם אָמַר יְהִי בֵיתְךָ פְתוּחַ
 לְדוֹחָה וְיִהְיוּ עַנְיִים בְּנֵי בֵיתְךָ וְאֵל תִּרְבֶּה שִׁיתָה עִם הָאִשָּׁה
 בְּאִשְׁתּוֹ אָמְרוּ קַל וְחָמֵר בְּאִשְׁתׁי חִבְרוּ מִבְּאֵן אָמְרוּ חֲכָמִים כָּל־
 הַמִּרְבֶּה שִׁיתָה עִם הָאִשָּׁה גֹרֵם רָעָה לְעַצְמוֹ וּבֹטֵל מִדְּבַר־
 תּוֹרָה וְסוֹפוֹ יוֹרֵשׁ גֵּיהֶנָם: ו' יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־פְּרֻחִיהַ וְנִתְאִי הָאֲרֵבְלִי
 קִבְּלוּ מֵהֶם יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־פְּרֻחִיהַ אָמַר עֲשֵׂה לָּךְ רַב וּקְנֵה לָּךְ חֵבֶר
 וְהָיוּ דָן אֶת־כָּל־הָאָדָם לְכַף זְכוֹת: ו' נִתְאִי הָאֲרֵבְלִי אָמַר תִּרְחַק
 מִשְׁכַּן רָע וְאֵל תִּתְחַבֵּר לְרָשָׁע וְאֵל תִּתְיַאֲשׁ מִן הַפּוֹרְעָנוֹת:
 ח' יְהוּדָה בֶּן־טַבָּאי וְשִׁמְעוֹן בֶּן־שִׁמְחָה קִבְּלוּ מֵהֶם יְהוּדָה בֶּן־טַבָּאי
 אָמַר אֲלֵי־תַעֲשׂ עֲצֻמָּה בְּעוֹרְכֵי הַדִּינָן וּבְשִׁיחֵיהֶוּ בְּעַלֵי הַדִּין
 עוֹמְדִים לְפָנָיִךְ יְהִיוּ בְּעֵינַיִךְ בְּרָשָׁעִים וּבְשׁוֹנְבֵי־מַרְדִּים מִלְּפָנֶיךָ יְהִיוּ
 בְּעֵינַיִךְ בּוֹבְאִין כְּשֶׁקִּבְּלוּ עֲלֵיהֶם אֶת־הַדִּין: ט' שִׁמְעוֹן בֶּן־שִׁמְחָה
 אָמַר הָיוּ מִרְבֶּה לְחַקֹּר אֶת־הַעֲרִים וְהָיוּ זְהִיר בְּדְבָרֶיךָ שְׂמֵא
 מִתּוֹכֶם יִלְמְדוּ לְשִׁבְר: י' שְׂמַעְיָה וְאַבְמִלְיֹן קִבְּלוּ מֵהֶם שְׂמַעְיָה
 אָמַר אֱהוּב אֶת־הַמְּלָאכָה וְשִׁנְאָ אֶת־הַרְבָּנוֹת וְאֵל תִּתְדַע
 לְרָשׁוֹת: יא אַבְמִלְיֹן אָמַר הַכְּמִים הַזֹּהֲרִי בְּדְבָרֵיכֶם שְׂמֵא תִחוּבוּ
 חוֹבַת גְּלוּת וְתִגְלוּ לְמָקוֹם מַיִם תְּרַעִים וְיִשְׁתּוּ הַתְּלַמִּידִים הַבָּאִים
 אַחֲרֵיכֶם וְיָמוּתוּ וְנִמְצָא שֵׁם שְׂמַיִם מִתְחַלֵּל: יב הִלֵּל וְשַׁמַּאי
 קִבְּלוּ מֵהֶם הִלֵּל אָמַר הָיוּ מִתְּלַמִּידָיו שֶׁל אֶהְרֹן אֱהוּב שְׁלוֹם
 וְרוֹדֵף שְׁלוֹם אֱהוּב אֶת־הַבְּרִיּוֹת וּמְקַרְבֵּן לַתּוֹרָה: יג הוּא הִיָּה
 אָמַר נִגַד שְׂמֵא אֲבַד שְׂמֵיהַ וּדְלָא מוֹסִיף יִסְיָף וּדְלָא יִלְיָף קָמְלָא
 חֵיב וּדְאִשְׁתַּמֵּשׁ בְּתַנְא חֵלְף: יד הוּא הִיָּה אָמַר אִם אֵין אֲנִי לִי
 מִי לִי וּכְשֶׁאֲנִי לְעַצְמִי מַה אֲנִי וְאִם לֹא עֲבָשׁוּ אִימְתִי: טו שְׂמַאי
 אָמַר עֲשֵׂה תוֹרָתְךָ קִבְּעֵ אָמֹר מַעֲט וְעֲשֵׂה תִרְבֶּה וְהָיוּ מִקְּבֵל
 אֶת־כָּל־הָאָדָם בְּסִבְר פָּנִים יְפוֹת: טז רַבִּן גַּמְלִיאֵל תִּהְיֶה אָמַר
 עֲשֵׂה לָּךְ רַב וְהִסְתַּלַּק מִן הַפֶּפֶק וְאֵל תִּרְבֶּה לְעֶשֶׂר אֲמֻדוֹת:
 יז שִׁמְעוֹן בֶּנּוּ אָמַר כְּלָיְמִי גְדֵלְתִי בֵּין הַחֲכָמִים וְלֹא מְצִאתִי
 לְגוֹף מִזֵּב מִשְׁתַּיְקָה וְלֹא תִפְרֹדֵשׁ עֶקֶר אֲלֵא הַפְּעֻשָׁה וְכָל־הַמִּרְבֶּה
 דְּבָרִים מִבֵּיא חֵמָא: יח רַבִּן שִׁמְעוֹן בֶּן־גַּמְלִיאֵל אָמַר עַל־שְׂרָשְׁתָּה

דברים העולם קים על-הדין ועל-האמת ועל-השלוש שנאמר
אמת ומשפט שלום שפטו בשעריכם :

רבי חנניה בורעקשיא אומר רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את-ישראל
לפיכה הרבה להם תורה ומצות שנאמר יהיה חפץ למען צדקו
תגדיל תורה ויאריך :

פרק שני

כל-ישראל יש להם חלק לעולם הבא : שנאמר ועמך פלג צדיקים לעולם
ידרשו ארץ גזר מטעי מעשה ידי להתפאר :

א רבי אומר איזו היא הרה ישרה שיבור לו האדם כל-שהיא
תפארת לעשה ותפארת לו מן האדם והיו זהיר במצות

קלה כבחמורה שאין אתה יודע מתן שכרן של מצות והיו

מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה * ויזכר עברה כנגד הפסדה *

הסתכל בשלשה דברים ואין אתה בא לידי עברה דע מה-

קמעלה ממך * עין רואה ואין שומעת * וכל-מעשיך בספר

נכתבים : * רבן גמליאל בנו של רבי יהודה הנשיא אומר *

יפה תלמוד תורה עם הרה ארץ שיגיעת שניהם משפחת עון

וכל-תורה שאין עמה מלאכה סופה בטלה וגוורת עון וכל-

העוסקים עם הצבור יהיו עוסקים עמהם לשם שמים שזכות

אבותם מסייעתם וצדקתם עומדת לעד ואתם מעלה אני עליכם

שכר הרבה כאלו עשיתם : * הווי זהירין בראשית שאין מקרבין

לו לאדם אלא לצרכך עצמן גראין כאוהבין בשעת הנאתן ואין

עומדין לו לאדם בשעת דחקו : * יהיא תיה אומר עשה רצונו

כרצונו כדי שיעשה רצונו כרצונו כרצונו כרצונו כרצונו כרצונו

שיבטל רצון אחרים מפני רצונו * הלל אומר אל תפרוש מן

הצבור ואל תאמין בעצמך עד יום מותך ואל תדין את-חברך

עד שתגיע למקומו ואל תאמר דבר שאי אפשר לשמוע שסופו

להשמע * ואל תאמר לבשאפנה אשנה שמא לא תפנה : * יהיא

תיה אומר אין בור ירא חטא ולא עם הארץ חסיד ולא הביישן

למד ולא תקפדן מלמד ולא כל-המרבחה בסתורה מתפים ובמקום

שאן

(*) עי' גמולת רבן ז' ספ"א *

(*) זכריה ט' כ"ג * יעזריאל כ"ג *

שאינן אנשים השתדל להיות איש: ו אף הוא ראה גלגלת אתת
 שצפה על פני המים אמר לה על האטפת אטפוף וסוף ממיפוף
 יטובון: ו הוא היה אומר מרבה בשר מרבה רמה מרבה נכסים
 מרבה דאנה מרבה נשים מרבה כשפים מרבה שפחות מרבה
 זמה מרבה עבדים מרבה גזל מרבה תורה מרבה חיים מרבה
 ישיבה מרבה חכמה מרבה עצה מרבה תבונה מרבה צדקה
 מרבה שלום קנה שם טוב קנה לעצמו קנה לו דברי תורה קנה
 לו חיי העולם הבא: ו רבן יוחנן בן זבאי קבל מתהלל ומשמאי
 הוא היה אומר אם למדת תורה הרבה אל תחזיק טובה לעצמך
 כי לכה נוצרת: ו חמשה תלמידים היו לו לרבן יוחנן בן זבאי
 ואלו הן רבי אליעזר בן דורקנוס ורבי יהושע בן חנניה ורבי
 יוסי הבתן ורבי שמעון בן נתנאל ורבי אלעזר בן ערך ו הוא
 היה מונה שבתם רבי אליעזר בן דורקנוס בור סוד שאינו מאבר
 מפה רבי יהושע בן חנניה אשרי יולדתו רבי יוסי הבתן חסיד
 רבי שמעון בן נתנאל ירא חטא ורבי אלעזר בן ערך כמעין
 המתגבר ו הוא היה אומר אם יהיו כל חכמי ישראל בכף
 מאזנים ואליעזר בן דורקנוס בכף שניה מכריע את כלם: אבא
 שאיל אומר משמו אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים
 ואליעזר בן דורקנוס אף עמהם ואלעזר בן ערך בכף שניה
 מכריע את כלם: ו אומר להם צאו וראו איזו היא דרך טובה
 שידבק בה האדם רבי אליעזר אומר עין טובה רבי יהושע אומר
 חבר טוב רבי יוסי אומר שכן טוב רבי שמעון אומר רוחא
 אתה נוולד רבי אלעזר אומר לב טוב אמר להם רוחא אני את
 דברי אלעזר בן ערך מדבריכם שבכלל דבריו דבריכם: אמר
 להם צאו וראו איזו היא דרך רעה שיתרחק ממנה האדם רבי
 אליעזר אומר עין רעה רבי יהושע אומר חבר רע רבי יוסי
 אומר שכן רע רבי שמעון אומר הלוח ואינו משלים אחד הלוח
 מן האדם בלוח מן המקום שנאמר לזה רשע ולא ישלם וצדיק
 חונן ונותן רבי אלעזר אומר לב רע אמר להם רוחא אני את

דברי אלעזר בן-עזריק מדבריהם שבכלל דבריו דבריהם : הם אמרו שלשה דברים רבי אלעזר אומר יהי כבוד חברך חביב עליה פשלה ואל תהי גזח לבעוס ושוב יום אחד לפני מיתתך והיו מתחמם כנגד אורן של חכמים והיו זהיר בגחלתן שלא תפוח שנשיבתן נשיכת שועל ועקיצתן עקיצת עקרב ולחישתן לחישת שרף וכל-דבריהם בגחלי אש : י רבי יהושע אומר עין הרע ויצד הרע ושנאת הגריות מוציאין את האדם מן העולם : יב רבי יוסי אומר יהי ממון חברך חביב עליה פשלה ותתקן עצמך ללמוד תורה שאינה ירשה לך וכל-מעשיה יהיו לשם שמים : יג רבי שמעון אומר הוי זהיר בקריאת שמע ובתפלה ובשאתה מתפלל אל תעש הפלתה קבע אלא רחמים ותחנונים לפני המקום שנאמר כיי-חנן ורחום היא ארך אפים ורב-חסד ונתם על-הרעה ואל תהי רשע בפני עצמך : יד רבי אלעזר אומר הוי שקוד ללמוד תורה ודע מה-שתשיב לאפיקורוס ודע לפני מי אתה עמל ומי הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעלתך : טו רבי מרפון אומר היום קצר והמלאכה מרובה והפועלים עצלים והשכר הרבה ובעל הבית דוחק : טז היא תיה אומר לא עליה המלאכה לגמור ולא אתה בן-חורין להבטל ממנה אם למדת תורה הרבה נותנין לך שכר הרבה ונאמן היא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעלתך ודע שמתן שכרן של צדיקים לעתיד לבא :

רבי תנא בן-עקשיא אומר רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצות שנאמר ידעה תפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר :

פרק שלישי

כל-ישראל יש להם חלק לעולם הבא : שנאמר ועמך בלם צדיקים לעולם יירשו ארץ וצד מפעי מעשה ידי לדהפאר : * עקביא בן-מהללאל אומר הסתפל בשלשה דברים ואין אתה בא לידי עברה * דע מאין באת ולאן אתה הולך ולפני

(א) זיל כ י . (ב) ישעיה מכ כא .

וּלְפָנַי מִי אֶתֶּה עֵתִיד לָתֵן דִּין וְהַשְּׁבוֹן * מֵאַיִן בָּאת מְטַפֵּה סְדוּתָה
 וְלֵאמֹר אֶתֶּה חֵלֶק לְמָקוֹם עֶפְרַיִם וְתוֹלְעָה וְלִפְנֵי מִי אֶתֶּה עֵתִיד
 לָתֵן דִּין וְהַשְּׁבוֹן לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי תְּמַלְכִים תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא :
 ג רַבִּי חֲנִינְאִי סֵגוּן הַכְּהֻנִּים אָמַר הָיוּ מִתְּפַלֵּל בְּשִׁלּוּמָה שֶׁל מַלְכוּת
 שְׂאֵלְמָלְא מוֹרָאָה אִישׁ אֶתְרַעָה תִּיִּם בְּלַעוּ : רַבִּי חֲנִינְאִי בְּרַךְ
 הַתְּרִיוֹן אָמַר שְׁנַיִם שְׂוֹשְׁבִין וְאֵין בֵּינֵיהֶם דְּבָרֵי תוֹרָה דְּרִי זֶה
 מוֹשֵׁב לְצִיִּים שְׁנַאֲמַר וּבְמוֹשֵׁב לְצִיִּים לֹא יוֹשֵׁב אֲבָל שְׁנַיִם שְׂוֹשְׁבִין
 וְיֵשׁ בֵּינֵיהֶם דְּבָרֵי תוֹרָה שְׂכִינָה שְׂרוּיָה בֵּינֵיהֶם שְׁנַאֲמַר אִזְ נִדְּבָרוּ
 יִרְאֵי יְהוָה אִישׁ אֶלְרַעָהוּ וַיִּקְשַׁב יְהוָה וַיִּשְׁמַע וַיִּפְתַּח סֵפֶר וַיִּרְוֶן
 לְפָנָיו לִירְאֵי יְהוָה וְלַחֲשָׁבֵי שְׁמוֹ : אֵין לִי אֵלָּא שְׁנַיִם מִנְּיָן אֶפִּילוּ
 אֶחָד שְׂוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה שֶׁתְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא קוֹבַע לוֹ שֶׁכֶּר
 שְׁנַאֲמַר יֵשֵׁב בְּרֶד וְיִדְּם בִּי נִמַּל עָלָיו : ג רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר שְׂרַשְׁה
 שְׂאֶכְלוּ עַל שְׁלַחַן אֶחָד וְלֹא אָמְרוּ עָלָיו דְּבָרֵי תוֹרָה כְּאִילוּ אֶכְלוּ
 מוֹבְחֵי מַתִּים שְׁנַאֲמַר בִּי כָּל־שְׂלַחַנֹת מְלֹאֵי קִיָּא צָאָה בְּלִי מָקוֹם :
 אֲבָל שְׂרַשְׁה שְׂאֶכְלוּ עַל שְׁלַחַן אֶחָד וְאָמְרוּ עָלָיו דְּבָרֵי תוֹרָה
 כְּאִילוּ אֶכְלוּ מִשְׁלַחַנֹּי שְׁלֵם־מָקוֹם שְׁנַאֲמַר וַיִּדְּבַר אֵלַי זֶה הַשְּׁלַחַן
 אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה : ד רַבִּי חֲנִינְאִי בְּן־חֲנִינְאִי אָמַר הִנְעוֹר בְּרִיָּה
 וְהַמְחַלֵּק בְּהַרְךְ יְחִידִי וּמִפְּנֵה לְבוֹ לְבַטְלָה דְּרִי זֶה מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ :
 ה רַבִּי נְחֻמְיָא בְּן־הַקְּנָה אָמַר כָּל־הַמְּקַבֵּל עָלָיו עוֹל תוֹרָה מִעֲבִירִין
 מִמֶּנּוּ עוֹל מַלְכוּת וְעוֹל דְּרֶךְ אֲרָץ וְכָל־הַפּוֹרֵק מִמֶּנּוּ עוֹל תוֹרָה
 נוֹתֵינִן עָלָיו עוֹל מַלְכוּת וְעוֹל דְּרֶךְ אֲרָץ : ו רַבִּי חֵלְפָתָא בְּן־הוֹסָא
 אִישׁ כֶּפֶר חֲנִינְאִי אָמַר עֲשֶׂרֶה שְׂוֹשְׁבִין וְעוֹסְקִין בַּתּוֹרָה שְׂכִינָה
 שְׂרוּיָה בֵּינֵיהֶם שְׁנַאֲמַר אֱלֹהִים נִצָּב בְּעֵדַת־אֵל וּמִנְּיָן אֶפִּילוּ
 חֲמֹשֶׁה שְׁנַאֲמַר וְאֶנְדְּרוּ עַל־אֲרָץ יִסְדָּה וּמִנְּיָן אֶפִּילוּ שְׂרַשְׁה
 שְׁנַאֲמַר בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט * וּמִנְּיָן אֶפִּילוּ שְׁנַיִם שְׁנַאֲמַר אִזְ
 נִדְּבָרוּ יִרְאֵי יְהוָה אִישׁ אֶלְרַעָהוּ וַיִּקְשַׁב יְהוָה וַיִּשְׁמַע * וּמִנְּיָן
 אֶפִּילוּ אֶחָד שְׁנַאֲמַר בְּכָל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת־שְׁמוֹ אֲבּוּא

אלוך
 (א) הנהלים א ב . (ב) מלאכי ג פ . (ג) איכה ג כה . (ד) ישעיהו כח ט . (ה) יחזקאל מה כב . (ו) הכלים כב א .
 (ז) עמוס ט ו . (ח) הכלים פב א . (ט) מלאכי ג פז . (י) שמואל ב כד .

אלה וברכתה : ורבי אלעזר איש ברתותא אומר תנלו משלח
שאתה ושלה שלו וכן ברור הוא אומר כי ממה הכל ומידה
נתנו לה : רבי יעקב אומר המהלך בהרה ושונה ומפסיק
ממשנתו ואומר מהנאה אילן זה מהנאה גיר זה מעלה עליו
הכתוב באלו מתחייב בנפשו : ח רבי דוסתאי ברבי ינאי משום
רבי מאיר אומר פלה שובח דבר אחד ממשנתו מעלה עליו
הכתוב באלו מתחייב בנפשו * שנאמר רק השמר לה ושמר
נפשך מאד פן תשפח את הדברים אשר ראו עיניך * יכול
אפילו תקפה עליו משנתו תלמוד לומר ופן יסורו מלבבך כל
ימי חייך הא אינו מתחייב בנפשו עד שישב ויסירם מלבו :
ס רבי חנינא בן דוסא אומר כל שיראת הטא קודמת להכמתו
הכמתו מתקיימת וכל שהכמתו קודמת ליראת הטא אין הכמתו
מתקיימת : י הוא הנה אומר כל שמעשיו מרבין מחכמתו הכמתו
מתקיימת * וכל שהכמתו מרבה מפעשיו אין הכמתו מתקיימת :
הוא הנה אומר כל שרוח הבריות נוחה הימנו * רוח המקום
נוחה הימנו * וכל שאין רוח הבריות נוחה הימנו אין רוח המקום
נוחה הימנו : רבי דוסא בן דרבינא אומר שנה של שחרית ויין
של צהרים ושיתת הילדים וישיבת בתי כנסיות של עמי הארץ
מוציאין את האדם מן העולם : יא רבי אלעזר המודעי אומר
המתיל את הקדשים * והמבזה את המועדות * והמלגין פני
חברו ברבים * והמפר בריתו של אברהם אבינו * והמגלה פנים
בתורה שלא בהלכה * אף על פי שיש בידו תורה ומעשים
טובים * אין לו חלק לעולם הבא : יב רבי ישמעאל אומר הוי
הל לראש ונוח לתשחורת ותוי מקבל את כל האדם בשמחה :
יג רבי עקיבא אומר שתוק וקלות ראש מרגילין את האדם לערוה :
מסורת סג לתורה * מעשרות סג לעשר * נדרים סג לפרישות :
סג לחכמה שתיקה : יד הוא הנה אומר חביב אדם שנברא
בצלם תבה יתרה נודעת לו שנברא בצלם שנאמר כי בצלם

אלהים

אלהים עשה את האדם חביבין ישראל שנאמר בנים למקום
 חבה יתרה נודעת להם שנאמר בנים למקום שנאמר בנים אתם
 ליהוה אלהיכם : חביבין ישראל שנתן להם כלי חמדה חבה
 יתרה נודעת להם שנתן להם כלי חמדה שנאמר כי לקח טוב
 נתתי לכם תורתי אליהם וכו' : הכל צפוי והרשות נתונה
 ובטוב העולם גרוד והכל לפי רוב המעשה : הוה הוה אומר
 הכל נתון בערבון ומצודה פרוסה על כל החיים החנות פתוחה
 והחגוני מקום ותפנקם פתוח והיד כותבת וכל תרוצה ללות יבא
 וילוח * והנבאין מחזירין תדיר בכל יום ונפרעין מן האדם מדעתו
 ושלא מדעתו * וגש להם עלימה שישמכו והדין דין אמת והכל
 מתקן לסעודה : י רבי אלעזר בן עזריה אומר אם אין תורה אין
 הרך ארץ * אם אין הרך ארץ אין תורה * אם אין חכמה אין
 יראה אם אין יראה אין חכמה * אם אין דעת אין בינה אם אין
 בינה אין דעת * אם אין קמח אין תורה אם אין תורה אין קמח :
 הוא הוה אומר כל שחכמתו מרבה ממעשיו למה הוא הוה
 לאילן שענפיו מרבין ושרשיו מועטין והרוח באה ועוקרתו
 והוכתו על פניו * שנאמר והיה בערער בערבה ולא יראה כר
 יבא טוב ושכן תררים במדבר ארץ מלחה ולא תשוב : אבל כל
 שפעשיו מרבין מחכמתו למה הוא הוה לאילן שענפיו מועטין
 ושרשיו מרבין * שאפילו כל הדוחות שבועולם באות ונושבות
 בו אין מזיזין אותו ממקומו * שנאמר והיה כעין שתיל עלים
 ועליובל ישלח שרשיו ולא יראה כר יבא הם והיה עלתו רענן
 ובשנת בצרת לא ידאג ולא ימיש מעשות פרי : י רבי אלעזר
 חסמא אומר קנין ופתחי גדה הן הן גופי הלכות * תקופות
 וגמטריאות פרפראות להכמה :

רבי חנניה בן עקשיא אומר רצה הקדוש ברוך הוא לזפות את ישראל
 לפיכך תרבה להם תורה ומצות שנאמר יהוה תפץ למען צדק
 יגדיל תורה ויאדיר :

פרקי אבות

פרק רביעי

בְּלִישְׁתָּאֵל יֵשׁ לָדָם חֶלֶק לְעוֹלָם הַבָּא: שְׁנָאֵמַר וְעַמָּה כָּלֵם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ גִּזְרֵי מִטְעֵי מַעֲשֵׂה יְדֵי לְהִתְפָּאֵר:

בן זומא אומר איזהו חכם הלומד מכל אדם • שנאמר מכל
מלמדי השכלתי כי עזרתך שיתח לי: איזהו גבור הבורש
את יצרו שנאמר טוב ארך אפים מגבור ומושל ברוחו מלכוד
עיר: איזהו עשיר השמח בחלקו שנאמר יגיע כפיך כי תאכל
אשר יהי וטוב לך אשר יהי בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא •
איזהו מכבד המכבד את הבריות שנאמר כבודי אכבד
ובני יקלו: בן עזאי אומר הוי רץ למצות קלה וברח מן העבדת
שמצות גוררת מצות ועברה גוררת עברה • ששכר מצות מצות
ושכר עברה עברה: ה הוא היה אומר אל תהי בו לכל אדם
ואל תהי מפלגי לכל דבר שאין לך אדם שאין לו שעה ואין לך
דבר שאין לו מקום: ה רבי לויטס איש יבנה אומר מאד מאד
הוי שפל רוח שתקנת אנוש רמה: רבי יוחנן בן ברוקה אומר
כל המחליל שם שמים בפתר נפרעין ממנו בגדיו אחד שזנג
ואחד מזיד בחלול השם: ה רבי ישמעאל בר רבי יוסי אומר
הלומד תורה על מנת ללמד מספיקין בידו ללמוד וללמד והלומד
על מנת לעשות מספיקין בידו ללמוד וללמד לשמור ולעשות:
רבי צדוק אומר אל תפרוש מן הצבור ואל תעש עצמה פעורכי
הדינין ואל תעשה עטרה להתגדל בה ולא קרדום להתקד בה
וכך היה הלל אומר ודאשתמש בתנא חלקי הא למדת כל התנהגה
מדברי תורה נמל חיינו מן העולם: ה רבי יוסי אומר כל המכבד
את התורה גופו מכבד על הבריות וכל המחליל את התורה גופו
מחליל על הבריות: ה רבי ישמעאל בנו אומר החשך עצמו מן
הדין פורק ממנו איבה וגזל ושכונעת שוא והגם לבו בתורה
שומת רשע וגם רוח: ה הוא היה אומר אל תהי דן יחידי שאין
דן יחידי אלא אחד ואל תאמר קבלו דעתי שחן רשאים ולא
ארתה: ה רבי יוחנן אומר כל המקום את התורה מעני סופו

לקמה

(א) סלויס קיס טז. (ב) סלויס מז טז. (ג) סלויס קסב כ. (ד) טז כ. כ.

לְקַיְמָהּ מֵעֶשֶׂר וְכָל הַמְבַטֵּל אֶת הַתּוֹרָה מֵעֶשֶׂר סוּפוֹ לְבַטְלָהּ
 מֵעִנִּי: י רַבִּי מֵאִיר אָמַר הָיִי מְבַטֵּעַ בְּעַסְקָא וְעַסְקָא בַּתּוֹרָה וְהָיִי
 שְׂפַל רוּחַ בְּפָנָי כָּל אָדָם וְאִם בְּטָלָתָ מִן הַתּוֹרָה יִשְׁלַךְ בְּטָרִים
 תְּרֵיבָה בְּנִגְדָךְ וְאִם עֲמַלְתָּ בַתּוֹרָה תְּרֵיבָה יִשְׁשָׁכֶר תְּרֵיבָה לְתַן לָךְ:
 יא רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אָמַר הָעוֹשֶׂה מִצְוָה אַחַת קוֹנֶה לוֹ
 פְּרָקְלִיט אֶחָד וְהָעוֹבֵר עֲבָרָה אַחַת קוֹנֶה לוֹ כְּמַגִּיר אֶחָד תְּשׁוּבָה
 וּמֵעֲשִׂים טוֹבִים כְּתָרִים בְּפָנָי הַפּוֹרְעָנוֹת: רַבִּי יוֹחָנָן הַפְּנִידֶלֶר
 אָמַר כָּל-כּוֹסֵיָה שְׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם סוּפָה לְהַתְקַיֵּם וְשְׁאִינָה לְשֵׁם
 שָׁמַיִם אֵין סוּפָה לְהַתְקַיֵּם: יב רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן שִׁמְעוֹן אָמַר יְהִי
 כְבוֹד תְּלַמִּידְךָ חָבִיב עֲלֶיךָ כְּשִׁלְךָ וְכְבוֹד הַחֲבֵרָה כְּמִזְרָא רַבְּךָ
 וּמִזְרָא רַבְּךָ כְּמִזְרָא שָׁמַיִם: יג רַבִּי יְהוּדָה אָמַר הָיִי זְהוּר בְּתַלְמוּד
 שְׂשֻׁנָּת תְּלַמּוּד עֲלֶיהָ זְרוּן: רַבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר שְׁלֹשָׁה כְּתָרִים הֵן
 כְּתַר תּוֹרָה וְכְתַר כְּהוֹנָה וְכְתַר מַלְכוּת וְכְתַר שֵׁם מִזֵּב עוֹלָה עַל
 גְּבִיָּהּ: יד רַבִּי נְהוֹרָאִי אָמַר הָיִי גוֹלָה לְמַקּוֹם תּוֹרָה וְאַל תֵּאמַר
 שְׁהִיא תְּבוּאָה אַחֲרֶיךָ שְׁחֲבַרְיָה יִקְיָמוּהָ בִּינְךָ וְאַל-בִּינְתְּךָ אַל
 תִּשְׁעוּן: טו רַבִּי יִנְאִי אָמַר אֵין בְּיַדְנוּ לֹא מַשְׁלוֹת תְּרַשְׁעִים וְאִם
 לֹא מִיִּסּוּרֵי הַצְּדִיקִים * רַבִּי מִתְיָא בֶן-חֲרָשׁ אָמַר הָיִי מְקַדֵּם
 בְּשָׁלוֹם כָּל-אָדָם וְהָיִי זָנֵב לְאַרְיוֹת וְאַל תְּהִי רֹאשׁ לְשַׁעֲרִים:
 טז רַבִּי יַעֲקֹב אָמַר הָעוֹלָם הַזֶּה דוֹמָה לְפְרוּזוֹדוֹר בְּפָנָי הָעוֹלָם
 הַבָּא * הַתְקַן עֲצָמְךָ בְּפְרוּזוֹדוֹר כְּדִי שְׁתַּכְּנֶם לְמַרְקָלִין: יז הוּא
 הָיָה אָמַר יָפָה שְׁעָה אַחַת בַּתְּשׁוּבָה וּמֵעֲשִׂים טוֹבִים בְּעוֹלָם
 הַזֶּה מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא וְיָפָה שְׁעָה אַחַת שֶׁל קָרַת רוּחַ בְּעוֹלָם
 הַבָּא מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה: יח רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֱלִיעֶזֶר אָמַר אַל
 תְּרַצֶּה אֶת חֲבַרְךָ בְּשַׁעַת בְּעָסוֹ וְאַל תִּנְחַמְהוּ בְּשַׁעַת שְׁמִתּוֹ מִסָּל
 לְפָנָיו וְאַל תִּשְׁאַל לוֹ בְּשַׁעַת נְדָרוֹ וְאַל תִּשְׁתַּדֵּל לְרֹאוֹתוֹ בְּשַׁעַת
 קְלָקְלָתוֹ: יט שְׁמוּאֵל הַקָּטָן אָמַר בְּנָפֵל אִיבָה אַל תִּשְׁמַח וּבְכַשְׁלוֹ
 אַל-יִגַּל לְכָף: כ פֶּן-יִרְאֶה יְהוָה וְרַע בְּעֵינָיו וְהָשִׁיב מֵעֲלָיו אָפוֹ:
 כא אֱלִישֶׁע בֶּן אֲבוּיָה אָמַר הַלּוֹמֵד תּוֹרָה יֵלֵד לְמָה הוּא דוֹמָה
 לְדָוִד כְּתוּבָה עַל גֵּיר חֲדָשׁ * וְהַלּוֹמֵד תּוֹרָה וְקָן לְמָה הוּא דוֹמָה

לדיו כְּתוּבָה עַל נֵיר מְחוּק : רַבִּי יוֹסֵי בַר יְהוּדָה אֵישׁ פָּפֵר הַכִּבְלִי
 אָמַר הַלּוֹמֵד הַתּוֹרָה מִן הַקְּמָנִים לְמָה הוּא דוֹמֵה לְאוֹכֵל עֵנָבִים
 קַהֲזוֹת וְשׁוֹתֵתֵינוּ מִגִּתּוֹ וְהַלּוֹמֵד תּוֹרָה מִן הַתְּקָנִים לְמָה הוּא דוֹמֵה
 לְאוֹכֵל עֵנָבִים בְּשׂוֹלוֹת וְשׁוֹתֵה יַיִן יִשָּׁן : רַבִּי מְאִיר אָמַר אֵל
 הַסֵּתֶכֶל בְּקִנְיָן אֵלֶּא כִּמָּה שֵׁשׁ בּוֹ יֵשׁ קִנְיָן חֲדָשׁ מִלֵּא יִשָּׁן
 וְיִשָּׁן שְׂאֵפִילוֹ חֲדָשׁ אֵין בּוֹ : סֵי רַבִּי אֶלְעָזָר הַקָּפֵר אָמַר הַקְּנָאָה
 וְהַתְּאֵוָה וְהַכְּבוֹד מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם : כִּי הוּא הִזָּה
 אָמַר הַלּוֹדִים לָמוֹת וְהַמְתִּים לַחַיּוֹת (י"ג לְהַחַיּוֹת) וְהַחַיִּים לַדּוֹן
 לִידַע וְלַהוֹדִיעַ וְלַהֲדַרַע שְׂהוּא אֵל הוּא הַיּוֹצֵר הוּא הַבוֹרֵא הוּא
 הַמְּבִין הוּא הַדִּין הוּא הַעֵד הוּא בָּעַל דִּין הוּא עֲתִיד לְדוֹן בְּרוּךְ
 הוּא שְׂאִין לְפָנָיו לֹא עוֹלָה וְלֹא שְׂכָהָה וְלֹא מְשׂוּא פָּנִים וְלֹא מִקַּח
 שָׁחַד • וְדַע שֶׁתֵּכֵל לְפִי תַחֲשׁוּבֹן וְאֵל יִבְטִיחֶךָ יִצְרָךְ שֶׁשֶׂאִיל
 בֵּית מְנוּס לֶךָ שֶׁעַל כָּרְחֶךָ אֵתָה נּוֹצֵר וְעַל כָּרְחֶךָ אֵתָה נּוֹלֵד וְעַל
 כָּרְחֶךָ אֵתָה חַי וְעַל כָּרְחֶךָ אֵתָה מֵת • וְעַל כָּרְחֶךָ אֵתָה עֲתִיד
 לְהִין דִּין וְחֲשׁוּבֹן לְפָנָי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא :
 רַבִּי חֲנִינְיָ בְּרַעֲקִישָׁא אָמַר רְצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל
 לְפִיקָה הַרְבֵּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת שְׂנֵאֲמַר יְהוָה תִּפְּץ לְמַעַן צְדָקָה
 יִגְדִיל הַתּוֹרָה וַיֵּאדִיר :

פ ר ק ח מ י ש י

כָּל־יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא : שְׂנֵאֲמַר וְעַמְּךָ כָּל־צַדִּיקִים לְעוֹלָם
 יִירְשׁוּ אֶרֶץ גִּזְרֹן בְּמַטְעֵי מַעֲשֵׂה יְדֵי לְהַתְּפָאֵר :

« בַּעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם וּמָה תִּלְמוּד לזֹמֵר וְהֵלֵא
 בְּמֵאמַר אַחַד יִכּוֹל לְהַפְרָאוֹת אֵלֶּא לְהַפְרַע מִן
 הַרְשָׁעִים שְׂמֵאֲבָדִין אֶת הָעוֹלָם שְׂנִבְרָא בַּעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת וְלִתְּנָן
 שָׂכָר טוֹב לְצַדִּיקִים שְׂמִקְיָמִין אֶת הָעוֹלָם שְׂנִבְרָא בַּעֲשָׂרָה
 מְאֻמְרוֹת : בַּעֲשָׂרָה הוֹרוֹת מְאָדָם וְעַד גַּח לְהוֹדִיעַ כִּמָּה אַרְךָ אַפְסִים
 לְפָנָיו שְׂכָל הַהוֹרוֹת חַיִּים מִכְּעִיסִין וּבֵאִין עַד שֶׁהִבִּיא עֲלֵיהֶם אֶת־
 מִי הַמַּבּוּל : עֲשָׂרָה הוֹרוֹת מִגַּח וְעַד אֲבָרְהָם לְהוֹדִיעַ כִּמָּה אַרְךָ
 אַפְסִים לְפָנָיו שְׂכָל הַהוֹרוֹת חַיִּים מִכְּעִיסִין וּבֵאִין עַד שֶׁבֵּא אֲבָרְהָם
 אֲבִיט

אָבִינוּ וְקִבַּל שֶׁכֶּר כָּלֶם : י עֲשֶׂה נְסִיוֹנוֹת נִתְּנָה אֲבָרְהָם אָבִינוּ
וְעָמַד בְּכָלֶם לְהוֹדִיעַ כִּמְהָ חֲתָנוּ שֶׁל אֲבָרְהָם אָבִינוּ : י עֲשֶׂה
נְסִים נַעֲשׂוּ לְאֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְוֹת וְעֲשֶׂה עַל הַיָּם : עֲשׂוּ מִכּוֹת
הַיָּא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְוֹת וְעֲשׂוּ עַל הַיָּם :
עֲשֶׂה נְסִיוֹנוֹת נְסִי אֲבוֹתֵינוּ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמִדְבָּר
שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּנְסֵוּ אוֹתִי זֶה עֲשׂוּ פְעָמִים וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי : ה עֲשֶׂה
נְסִים נַעֲשׂוּ לְאֲבוֹתֵינוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ לֹא הִפְלִיחַ אִשָּׁה מִרִּיחַ
בְּשׂוֹר הַקְּדוֹשׁ וְלֹא הִסְרִיחַ בְּשׂוֹר הַקְּדוֹשׁ מֵעוֹלָם וְלֹא נִרְאָה זְכוּב
בְּבֵית הַמִּשְׁבָּתִים וְלֹא אָרַע קָרִי לְכַהֵן גְּדוֹל בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים וְלֹא
כָּפוּ הַנְּשָׂמִים אִשׁ שֶׁל עֵצִי הַמַּעֲרָכָה וְלֹא נִצְחָה הַרוּחַ אֶת עַמּוּד
הָעֶשֶׂן וְלֹא נִמְצָא פְּסוּל בְּעֶמֶר וּבִשְׂתֵי הַלֶּחֶם וּבְלֶחֶם הַפָּנִים עוֹמְדִים
צְפוּפִים וּמִשְׁתַּחֲוִים רִוְחִים וְלֹא הוֹיֵק נַחֲשׁ וְעַקְרָב בְּיַרְוֹשָׁלַיִם וְלֹא
אָמַר אָדָם לְחַבְרוֹ צַר לִי הַמָּקוֹם שֶׁאֵלֵין בְּיַרְוֹשָׁלַיִם : י עֲשֶׂה
דְּבָרִים נִבְרָאוּ בְּעָרֵב שֶׁבֶת בֵּין הַשְּׁמֵשׁוֹת וְאֵלֵינוּ הֵן פִּי הָאָרֶץ פִּי
הַבְּאֵר פִּי הָאֶתוֹן הַקֶּשֶׁת וְחַמֵּן וְהַמַּטָּה וְהַשְּׁמִיר הַכֶּתֵב וְהַמִּכְתָּב
וְהַלְחוֹת וַיֵּשׁ אוֹמְרִים אֵף קִבְרוּ שֶׁל מִשְׁהַרְבֵּינוּ וְאֵילוּ שֶׁל אֲבָרְהָם
אָבִינוּ וַיֵּשׁ אוֹמְרִים אֵף הַמְזִיקִין וְאֵף צִבְתַּת בְּצִבְתַּת עֲשׂוּיָה :
י שְׁבַע דְּבָרִים בְּגִלְמֵ וְשְׁבַע בְּהֶסֶם חֶסֶם אֵינוּ מִדְבָּר לְפָנֵי מִי
שֶׁגְּדוֹל מִמֶּנּוּ בְּחִכְמָה וּבְמַנִּין וְאֵינוּ נִכְנָס לְתוֹךְ דְּבָרֵי חֲבֵרוֹ וְאֵינוּ
נִבְדָּל לְהַשִּׁיב שׂוֹאֵל כְּעִנְיָן וּמַשִּׁיב כְּהַלְכָה וְאוֹמֵר עַל רֵאשׁוֹן
רֵאשׁוֹן וְעַל אַחֲרוֹן אַחֲרוֹן וְעַל מַה־שְּׁלֵא שָׁמַע אוֹמֵר לֹא שָׁמַעְתִּי
וּמוֹדָה עַל הָאֱמֶת וְחַלּוּפֵיהֶן בְּגִלְמֵ : ה שְׁבַע מִינֵי פוֹרְעָנוּת בְּאֵין
לְעוֹלָם עַל שְׁבַע גּוֹפֵי עֲבָרָה מְקַצֵּת מְעַשְׂרִין וּמְקַצֵּת אֵינָן
מְעַשְׂרִין רָעֵב שֶׁל מְהוּמָה בָּא מְקַצֵּת רַעֲבִים וּמְקַצֵּת שְׁבַעִים
נִמְרוֹ שֶׁלֹּא לְעֲשׂוֹר רָעֵב שֶׁל בְּצֻרָתָ בָּא וְשֶׁלֹּא לְפוֹרֵר אֶת הַחֲלָה
רָעֵב שֶׁל פְּלִיָה בָּא : דָּבָר בָּא לְעוֹלָם עַל מִיתוֹת הָאֲמוּרוֹת בְּתוֹרָה
שֶׁלֹּא נִמְסְרוּ לְבֵית דִּין וְעַל פְּרוֹת שְׁבִיעִית תְּרַב בָּאָה לְעוֹלָם
עַל עֲנוּי הַדִּין וְעַל עוֹת הַדִּין וְעַל הַמּוֹרִים בְּתוֹרָה שֶׁלֹּא כְּהַלְכָה :
ה חִיָּה רָעָה בָּאָה לְעוֹלָם עַל שְׁבוּעַת שׂוֹא וְעַל חֲלוּל הַשֵּׁם גְּלוּת

בא לעולם על עובדי אלילים ועל גלוי עריות ועל שפיכות
דמים ועל שמטת הארץ: בארבעה פרקים הדבר מתרבה
ברביעית ובשביעית ובמוצאי שביעית ובמוצאי התג שבכל
שנה ושנה ברביעית מפני מעשר עני שבשלישית בשביעית
מפני מעשר עני שבששית * במוצאי שביעית מפני פרות
שביעית * במוצאי התג שבכל שנה ושנה מפני גזל מתנות
עניים: ארבע מדות באדם האומר שלי שלך ושלק שלי עם
הארץ שלי שלי ושלק שלך זו מדה בינונית ויש אומרים זו מדה
סדום * שלי שלך ושלק חסיד * שלך שלי ושלי שלי רשע:
א ארבע מדות בדעות נוח לבעוס ונוח לרצות יצא הפסדו
בשכרו * קשה לבעוס וקשה לרצות יצא שכרו בהפסדו * קשה
לבעוס ונוח לרצות חסיד * נוח לבעוס וקשה לרצות רשע:
ב ארבע מדות בתלמידים מדר לשמוע ומדר לאבד יצא שכרו
בהפסדו * קשה לשמוע וקשה לאבד יצא הפסדו בשכרו מדר
לשמוע וקשה לאבד זה חלק טוב קשה לשמוע ומדר לאבד זה
חלק רע: ב ארבע מדות בנותני צדקה הרוצה שיתן ולא יתנו
אחרים עינו רעה בשל אחרים יתנו אחרים והוא לא יתן עינו
רעה בשלו * יתן ויתנו אחרים חסיד * לא יתן ולא יתנו אחרים
רשע: ג ארבע מדות בהולכי בית המדרש הולך ואינו עשה
שכר הליכה בידו * עשה ואינו הולך שכר מעשה בידו * הולך
ועשה חסיד * לא הולך ולא עשה רשע: ד ארבע מדות ביושבים
לפני חכמים ספוג ומשפך משמרת ונפה: ספוג שהוא סופג את
הכל ומשפך שמכנים בוז ומוציא בוז משמרת שמוציאה את
תינו וקולטת את השמרים ונפה שמוציאה את הקמח וקולטת
את הפלת: ה כל אהבה שהיא תלויה בדבר במל דבר במלה
אהבה ושאינה תלויה בדבר אינה במלה לעולם * איזו היא אהבה
שהיא תלויה בדבר זו אהבת אמנון ותמר ושאינה תלויה בדבר
זו אהבת דויד ויהונתן: ו כל מחלקת שהיא לשם שמים סופה
להתקים ושאינה לשם שמים אין סופה להתקים איזו היא

מחלקת שהיא לשם שמים זו מחלקת הלל ושמיאי ושאינה לשם שמים זו מחלקת קרח וכל עדתו: יי כל המזכה את הרבים אין הטא בא על ידו * וכל המחטיא את הרבים אין מספיקון בידו לעשות תשובה: משה זכה וזכה את הרבים * זכות הרבים תלוי בו שנאמר צדקת יהוה עשה ומשפטיו עם ישראל * ירבעם בן נבט הטא והחטיא את הרבים הטא הרבים תלוי בו שנאמר על החטאות ירבעם אשר הטא ואשר החטיא את ישראל: י כל מי שיש בו שלשה דברים הללו הוא מתלמידיו של אברהם אבינו ושלשה דברים אחרים הוא מתלמידיו של בלעם הרשע * תלמידיו של אברהם אבינו עין טובה ורוח נמוכה ונפש שפלה * תלמידיו של בלעם הרשע עין רעה ורוח גבוהה ונפש רחבה: מה בין תלמידיו של אברהם אבינו לתלמידיו של בלעם הרשע * תלמידיו של אברהם אבינו אוכלין בעולם הזה ונוחלין העולם הבא * שנאמר להנחיל אהבי יי ואצרותיהם אמלא: אבל תלמידיו של בלעם הרשע יורשין גיהנם ויורדין לבאר שחת * שנאמר ואתה אלהים תורידם לבאר שחת אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בך: כ יהודה בן תימא אומר הוי עו פנמר וקר פנשר רץ פצבי ונבור פארי לעשות רצון אביך שבשמים: הוא היה אומר עו פנים לגיהנם ובושת פנים לגן עדן: יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שיפנה בית המקדש במתרה בימינו ותן חלקנו בתורתך: כא בן בג בג אומר הפך בה והפך בה דכלא בה זכה תחוי וסיב ובקלה בה ומנה לא תזע שאין לך מדה טובה הימנה: בן גא הא אומר לפום צערא אנרא: כב הוא היה אומר בן חמש שנים למקרא בן עשר שנים למשנה * בן שלש עשרה למצות בן חמש עשרה לגמרא בן שמונה עשרה לחפה * בן עשרים לרהוף * בן שלשים לקח בן ארבעים לבונה * בן חמשים לעצה בן ששים לזמנה * בן שבעים לשיבה * בן שמונים לגבורה בן תשעים

לשח

(א) דברים ע כח. (ב) מלא טו ל. (ג) תבלי ח כח. (ד) כמים ט כד.

לשוח * בן מאה באלו מת ועבר ובטל מן העולם :
 רבי תנניה בן עקיבא אומר רצה נקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל
 לפיכך הרבה להם תורה ומצות שנאמר יהוה חפץ למען אדק
 יגדיל תורה ויאדיר :

פרק ששי

כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא : שנאמר ועמדו גלים צדיקים
 לעולם ירשו ארץ גזר מפעי מעשה ידי להתפאר :
 * שנו חכמים בלשון המשנה ברוך שפטר בהם ובמשנתם :
 רבי מאיר אומר כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים
 הרבה ולא עוד אלא שכל העולם כלו פדאי הוא לו * נקרא רע
 אהוב אהב את המקום אהב את הבריות משמח את המקום
 משמח את הבריות ומלבשתו ענוה ויראה ומכשרתו להיות
 צדיק חסיד ישר ונאמן ומרחקתו מן החטא ומקרבתו לידי זכות
 ונחנין ממנו עצה ותושיה בינה וגבורה שנאמר לי עצה ותושיה
 אני בינה לי גבורה ונותנת לו מלכות וממשלה והקור דין
 ומגלין לו רזי תורה ונעשה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק
 והזה צנוע וארך רוח ומוחל על עלבונו ומגדלתו ומרוממתו על
 כל המעשים : ב אומר רבי יהושע בן לוי בכל יום ויום בת קול
 יוצאת מחד הורב ומברות ואומרת אזי להם לבריות מעלבונה
 של תורה שכל מי שאינו עוסק בתורה נקרא נוזף שנאמר נזם
 זרב באף חזיר אשה יפה וסרת טעם : ואומר והלחות מעשה
 אלהים הטה והמכתב מכתב אלהים הוא חרות על הלחות אל
 תקרי חרות אלא חרות שאין לה בן חורין אלא מי שעוסק
 בתלמוד תורה וכל מי שעוסק בתלמוד תורה חרי זה מתעלה
 שנאמר וממתנה נחליאל ומנחליאל במות : ג הלומד מחברו פרק
 אחד או הלכה אחת או פסוק אחד או דבור אחד או אפילו אות
 אחת צריך לנהג בו כבוד שכן מצוינו בדרך מלך ישראל שלא
 למד מאתיו כל אלא שני דברים בלבד קראו רבו אלופו ומידעו

שנאמר

יהי

(א) תל פ ד . (ב) ט יא כ . (ג) שמוס לנ טו . (ד) נמדנר כז יט .

שנאמר ואתה אנוש בערפי אלופי ומידעי : והלא דברים קל
 וחמר ומה דוד מלך ישראל שלא למד מאחיתפלג אלא שני
 דברים בלבד קראו רבו אלופו ומידעו הלומד מחברו פרק אחד
 או הלכה אחת או פסיק אחד או דבור אחד או אפילו אות אחת
 על אחת כמה וכמה שצריך לנהג בו כבוד ואין כבוד אלא
 תורה שנאמר כבוד חכמים ינחלו ותמימים ינחלו טוב : ואין
 טוב אלא תורה שנאמר פי לקח טוב נתתי לכם תורת אלה
 תעזבו : דבר היא דרכה של תורה פת במלח תאכל ומים
 במשורה תשתה ועל הארץ תישן ותני צער תחיה ובתורה אתה
 עמל אם אתה עשה בן אשךיה וטוב לך אשךיה בעולם הזה
 וטוב לך לעולם הבא : ה אל תבקש גדלה לעצמך ואל תחמוד
 כבוד יותר מלמודך עשה ואל תתאוה לשלחנם של מלכים
 ששלחנה גדול משלחנם וכתרה גדול מכתרם ונאמן הוא בעל
 מלאכתה שישלם לך שכר פעלתה : וגדולה תורה יותר מן
 הבהנה ומן המלכות שהמלכות נקנית בשלשים מעלות והבהנה
 בעשרים וארבע והתורה נקנית בארבעים ושמונה דברים ואלו
 הן בתלמוד בשמיעת האזן בעריכת שפתים בבינת הלב באימה
 ביראה בענוה בשמחה בטהרה בשמוש חכמים בדבוק חברים
 בפלפול התלמידים בישוב במקרא במשנה במעוט סחורה
 במעוט דרך ארץ במעוט תענוג במעוט שנה במעוט שיחה
 במעוט שחוק בארץ אפים בלב טוב באמונת חכמים בקבלת
 היסורין הפכיר את מקומו והשמח בתלכו והעשה סיג לדבריו
 ואינו מחזיק טובה לעצמו אהוב אהב את הפקום אהב את
 הבריות אהב את הצדקות אהב את המישרים אהב את
 התוכחות ומתרחק מן הכבוד ולא מגים לבו בתלמוד ואינו
 שמח בהוראה נושא בעול עם חברו ומכריעו לבק זכות ומעמיד
 על האמת ומעמידו על השלום ומתישב לבו בתלמוד שואל
 ומשיב שומע ומוסיף הלומד על מנת ללמד ותלומד על מנת
 לעשות הפתחים את רבו והמבין את שמועתו והאומר דבר

(א) סלסל נכ די (ב) סלסל ג (ג) סלסל (ד) סלסל זכ

בשם אומר דא למדת כל האומר דבר בשם אומריו מביא גאולה לעולם שנאמר ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי : וגדולה תורה שהיא נותנת חיים לעושייה בעולם הזה ובעולם הבא : שנאמר כי חיים הם למצאיהם ולכל בשרו מרפא : ואומר רפאות תהי לשרה ושקוי לעצמותיה : ואומר עין חיים היא למחזיקים בה ותמכה מאשר : ואומר כי לוית חן הם לראשה וענקים לגררתיה : ואומר תתן לוית חן עמרת תפארת תמננה : ואומר פיבי ירבו ימיה ויסיפו לה שנות חיים : ואומר ארך ימים בימינה בשמאלה עזר וכבוד : ואומר פי ארך ימים ושנות חיים ושלוש יסיפו לה : חרבי שמעון בן יהודה משום רבי שמעון בן יוחאי אומר הגוי והבית והעשר והכבוד והחכמה והקנה והשיבה והבנים נאה לצדיקים ונאה לעולם : שנאמר עמרת תפארת שיבה בדרך צדקה תמצא : ואומר תפארת בחורים פתם והדר זקנים שיבה : ואומר עמרת זקנים בני בנים ותפארת בנים אבותם : ואומר והפרה תלבנה ובושה תחמה פי מלך יהנה צבאות בהר ציון ובירושלם ונגד זמניו כבוד : רבי שמעון בן מנסיא אומר אלו שבע מדות שמנו חכמים לצדיקים כלם נתקמו ברבי ובבניו : א אמר רבי יוסי בן קסמא פעם אחת הייתי מהלך בדרך ופגע בי אדם אחד ונתן לי שלום והחזרתני לו שלום אמר לי רבי מאיזה מקום אתה אמרת לי לו מעיד גדולה של חכמים ושל סופרים אני אומר לי רבי רצונה שתדוד עמנו במקומנו ואני אתן לך אלה אלהים דיגרי וזהב ואבנים טובות ומרגליות אמרת לי לו אם אתה נותן לי כל כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות שבעולם איני דר אלא במקום תורה וכן כתוב בספר תהלים על ידי דוד מלך ישראל טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף : ולא עוד אלא שפשעת פמירתו של אדם אין מלוין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות

(א) אחא ד ככ. (ב) מנסי ד ככ. (ג) סס ג ח. (ד) סס ג יח. (ה) סס א פ. (ו) סס ד ס. (ז) סס ס יח. (ח) סס ג פ. (ט) סס ג כ. (י) סס פו א. (יא) סס כ טס. (יב) סס ו' ו. (יג) יסעיה דר ככ. (יד) תהלים קס עב.

וּמְרַגְלִיּוֹת אֵלֶּא תוֹרָה וּמַעֲשֵׂי־מַזְכֵּי־בְלֶבֶד * שֶׁנֶּאֱמַר בְּתַתְּהֶלְכֶךָ
 תִּנְחָה אֶתְךָ בְּשֹׁכְבֶךָ תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ וְהִקְיָצוֹת הִיא תְּשִׁיחָה :
 בְּתַתְּהֶלְכֶךָ תִּנְחָה אֶתְךָ בְּעוֹלָם הִזָּה בְּשֹׁכְבֶךָ תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ
 בְּקָבֶר וְהִקְיָצוֹת הִיא תְּשִׁיחָה לְעוֹלָם הַבָּא * וְאוֹמֵר לִי הַכֶּסֶף וְלִי
 הַזָּהָב נֶאֱמַר יְהוָה צְבָאוֹת : יְחַמְּשֶׁה קַנְיָנִים קָנָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בְּעוֹלָמוֹ וְאַלְוֵי הֵן תוֹרָה קִנְיֵן אֶחָד שָׁמַיִם וְאָרֶץ קִנְיֵן אֶחָד אַבְרָהָם
 קִנְיֵן אֶחָד יִשְׂרָאֵל קִנְיֵן אֶחָד בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ קִנְיֵן אֶחָד : תוֹרָה
 מִנְיֵן דְּכֹתִיב יְהוָה קִנְיֵן רֵאשִׁית דְּרַכּוֹ קָדָם מִפְּעֻלָּיו מֵאֵז : שָׁמַיִם
 וְאָרֶץ מִנְיֵן דְּכֹתִיב כֹּה אָמַר יְהוָה הַשָּׁמַיִם פֶּסְאֵי וְהָאָרֶץ הַדָּם
 רַגְלֵי אֵיזָה בַּיִת אֲשֶׁר תִּבְנֶנּוּ לִי וְאֵיזָה מְקוֹם מְנוּחָתִי : וְאוֹמֵר מָה
 רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה פֶּלֶם בְּחֻמְכָּה עֲשִׂיתָ מְלֵאכָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ :
 אַבְרָהָם מִנְיֵן דְּכֹתִיב וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֲלִיּוֹן
 קוֹנֵה שָׁמַיִם וְאָרֶץ : יִשְׂרָאֵל מִנְיֵן דְּכֹתִיב עַד־יַעֲבֹר עִמָּךְ יְהוָה עַד־
 יַעֲבֹר עִם זֶה קִנְיָתָ : וְאוֹמֵר לְקְדוּשֵׁים אֲשֶׁר־בְּאָרֶץ הַמָּה וְאֲדִירֵי
 כָּל־הַכְּפִיצִיבָם : בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ מִנְיֵן דְּכֹתִיב מִכּוֹן לְשִׁבְתֶּךָ פְּעֻלָּתָ
 יְהוָה מִקְדָּשׁ אֲדֹנָי פּוֹנְנֵנו יְגִידָה : וְאוֹמֵר וַיְבִיאֵם אֶל־גְּבוּל קְדֻשׁוֹ הַר־
 זֶה קִנְיָתָ יְמִינוֹ : יֵא כֹל מָה שֶׁבְּרָא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָמוֹ לֹא
 בְּרָאוּ אֵלֶּא לְכַבּוֹדוֹ * שֶׁנֶּאֱמַר כֹּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלִכְבוֹדִי בְּרָאתִיו
 יַצַּרְתִּיו אֲפָ עֲשִׂיתִיו : וְאוֹמֵר יְהוָה | יְמִלֶךְ לְעַלְמֵי וְעַד :
 רַבִּי הַגִּיטָה בְּנִשְׁכָּשֵׁיָא אוֹמֵר רְצָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְזַבּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל
 לְפִיכָּה הִרְבָּה לָהֶם תוֹרָה וּמִצְוֹת שֶׁנֶּאֱמַר יְהוָה תִּפְץ לְמַעַן צַדִּיק
 יִגְדִּיל תוֹרָה וַיֹּאדִיר :

סדר הבדלה

בשעת צרכת בורא מיני בשמים לריך לרחוה הכוס בשמאלו והכשמים בימיט ובשעת צרכת בורא מלאך
 האש לריך לרחוה הכוס בימיטו . וחת"כ יביט בלפניו . ויחזור ויראחוה הכוס בימיט בצרכת הבדלה :
הִנֵּה אֵל יְשׁוּעָתִי אֲבִטַח וְלֹא אֶפְחַד כִּי עֲזִי וְזִמְרַת יְהוָה
יְהוָה וַיהִי־לִי לְיִשׁוּעָה : וּשְׂאֲבָתָם מִיָּם בְּשִׁשּׁוֹן

א) משני ו ככ . ב) הגי כ ח . ג) משני ח ככ . ד) ישעיה סו א . ה) תהלים קד כד . ו) בראשית יד יט . ז) שמות
 ח סו . ח) תהלים סו ג . ט) שמות טו י . י) תהלים עח נד . כ) ישעיה מג ז . ל) שמות טו יח . ס) ישעיה עב
 כא . ג) שם יב ב . ט) שם יב ג .

מִמַּעֲיָנִי הַיְשׁוּעָה: לַיהוָה הַיְשׁוּעָה עַל־עַמֶּךָ בְּרַכְתֶּךָ
 פָּלָה: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשָּׁנָב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב פָּלָה:
 יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־יְאָדָם בְּמַח בְּךָ: יְהוָה הַיְשׁוּעָה
 הַמִּלֶּךְ יַעֲנֵנוּ בַיּוֹם קָרְאֵנוּ: לַיהוָדִים הַיְתֵה אוֹרָה וְשִׁמְחָה
 וְשִׁשׁוֹן וַיִּקָּר: בֵּן תְּהִיָה לָנוּ: כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשָׂא וּבָשֶׂם
 יְהוָה אֶקְרָא:

סברי מרין ברוך אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַתְּנַפִּין:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מִיָּנִי בְּשָׂמִים:
 בְּנִכְחַת צוּרָא מְאֹרֵי הַלֵּם יְבִים כֵּל נִפְרִינוּ וְהַמָּסָה יִסּוּ כִפּוּס עַל הַמְּגוּדֵל וְלֹא יִרְאֶה הַמְּגוּדֵל:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מְאֹרֵי הָאֵשׁ:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמְּבַדִּיל בֵּין
 קֹדֶשׁ לְחֹל בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים
 בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה: בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל:

אחר הברלה אומרים ויתן לך :

וַיִּתֵּן לְךָ הָאֱלֹהִים מִפֶּלַע הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַיִן הָאָרֶץ וְרַב
 דָּגָן וְתִירֹשׁ: יַעֲבֹדְךָ עַמִּים וַיִּשְׁתַּחֲוֶיךָ לְךָ לְאֲמִים
 תִּהְיֶה גְבוּר לְאַחֶיךָ וַיִּשְׁתַּחֲוֶיךָ לְךָ בְּנֵי אִמְךָ אֲרֻרֶיךָ אֲרוּר
 וּמְבָרְכֶיךָ בְרוּךְ: וְאֵל שְׂדֵי יִבְרַךְ אֶתְךָ וַיַּפְרֶךָ וַיַּרְבֶּךָ
 וְהִיטֵת לְקַהֵל עַמִּים: וַיִּתֵּן לְךָ אֶת־בְּרַכַּת אַבְרָהָם לְךָ
 וְלִזְרַעְךָ אֶתְךָ לְרִשְׁתְּךָ אֶת־אָרֶץ מִגְרִיךָ אֲשֶׁר־נָתַן
 אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם: מֵאֵל אָבִיךָ וַיַּעֲזֹרְךָ וְאֵת שְׂדֵי
 וַיַּבְרֶכְךָ בְּרַכַּת שָׁמַיִם מֵעַל בְּרַכַּת תְּהוֹם רַבְצַת תַּחְתָּה

ברכת * וישתחווי קרי
 (א) סבלים ג פ . (ב) שם מו ח . (ג) שם סד יג . (ד) שם כ י . (ה) אסתר ח פז . (ו) סבלים קמז יג . (ז) בראשית
 ט פז . (ח) שם ט כע . (ט) שם כה ג . (י) שם כח ד . (כ) שם מט כט

למוצאי שבת

בְּרַכַת שְׁהִים וְרַחֵם : בְּרַכַת אָבִיךָ גְּבוּרוֹ עַל-בְּרַכַת
הַיּוֹרֵי עַד-תְּאֵנוֹת גְּבַעַת עוֹלָם תִּהְיוּן לְרֹאשׁ יוֹסֵף
וּלְקַדְקֵד גְּזוֹר אֶחָיו : וְאַהֲבֶךָ וּבִרְכֶךָ וְהִרְבֶּךָ וּבִרְכֶךָ
פְּרִי-בִטְנֶךָ וּפְרִי-אֲדָמָתְךָ דִּגְנֶךָ וְתִירְשֶׁךָ וְיִצְהָרֶךָ שְׁנַר
אֶלְפִיךָ וְעִשְׂתָּרֶת צִאֲנֶךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר-נִשְׁבַּע
לְאַבְתָּיִךָ לָתֵת לָךְ : בְּרוּךְ תִּהְיֶה מְכַלֵּה-עַמִּים לֹא-
יִהְיֶה בְּךָ עָקָר וְעַקְרָה וּבְבִהֶמְתֶּךָ : וְהַקִּיר יִהְיֶה מִמֶּךָ
בְּרִי-חַלִּי וְכָל-מְדוּי מִצְרַיִם הֲרָעִים אֲשֶׁר יִקְעֵת לֹא
יִשְׁיָמֶם בְּךָ וּנְתַנֶּם בְּכָל-שָׁנָאִיךָ :

תְּמַלֵּאֲךָ הַגּוֹאֵל אֹתִי מִכְּלִדְעַי יִבְרַךְ אֶת-הַנְּעָרִים וַיִּקְרָא בְהֵם
שְׁמוֹ וְשֵׁם אָבִתִּי אֲבָרְהָם וַיִּצְחָק וַיִּדְגֹּו לְרֹב בְּקֶרֶב
הָאָרֶץ : יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם תִּרְבֶּה אֶתְכֶם וְתִנְכֶם הַיּוֹם פְּכוּכְבֵי
הַשָּׁמַיִם לְרֹב : יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתְכֶם יִסֵּף עֲלֵיכֶם פְּכֶם אֶלֶף
פְּעָמִים וַיְבָרֶךְ אֶתְכֶם פֶּאֶשֶׁר דָּבָר לְכֶם :

בְּרוּךְ אַתָּה בָּעִיר וּבְרוּךְ אַתָּה בַּשָּׂדֶה : בְּרוּךְ טַנְאֶךָ
וּמִשְׁאֲרֶתְךָ : בְּרוּךְ פְּרִי-בִטְנֶךָ וּפְרִי אֲדָמָתְךָ
וּפְרִי בְהֵמָתְךָ שְׁנַר אֶלְפִיךָ וְעִשְׂתָּרוֹת צִאֲנֶךָ : בְּרוּךְ
אַתָּה בְּבִאֲךָ וּבְרוּךְ אַתָּה בְּצִיאָתְךָ : יִצְוֹ יְהוָה אֶתְךָ אֶת-
הַבְּרַכָּה בְּאֶסְמֶיךָ וּבְכָל מִשְׁלַח יְדֶךָ וּבִרְכֶךָ בְּאָרֶץ
אֲשֶׁר-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ : יִפְתַּח יְהוָה אֶת-
אוּזְרוֹ תַּטּוֹב אֶת-הַשָּׁמַיִם לְתֵת מִטַּר-אַרְצֶךָ בְּעֵתוֹ
וּלְבַרְךָ אֶת כָּל-מַעֲשֵׂה יְדֶךָ וְהַלְוִיֹת גְּזוּיִם רַבִּים וְאַתָּה
לֹא תִלְוֶה : כִּי-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בִּרְכֶךָ פֶּאֶשֶׁר דָּבָר-לָךְ

והעבמת

(א) כְּלֹאֲשֵׁית חֶסֶד ס . (ב) דְּנִרִים ז י . (ג) שֶׁס ז יד . (ד) שֶׁס ז טו . (ה) כְּלֹאֲשֵׁית חֶסֶד טו . (ו) דְּנִרִים ח י . (ז) שֶׁס ח יב .
(ח) שֶׁס ח נ . (ט) שֶׁס ח ס . (י) שֶׁס ח ע . (יא) שֶׁס טו ד . (יב) שֶׁס טו ו . (יג) שֶׁס טו ח . (יד) שֶׁס טו י . (טו) שֶׁס טו יא .
יח"ח

וְהַעֲבַמְתָּ גוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא תַעֲבֹט וּמִשְׁלַת בְּגוֹיִם רַבִּים וּבָקָה לֹא יִמְשְׁלוּ: אֲשֶׁר־יִהְיֶה יִשְׂרָאֵל מִי כְמוֹךָ עִם נוֹשֵׁעַ בִּיהוָה מִגֵּן עֲזָרָךָ וְאֲשֶׁר־חָרַב גְּאוֹתֶךָ וַיִּכְחָשׁוּ אֵיבֶיךָ לָךְ וְאַתָּה עַל־בְּמוֹתֵינוּ תִּדְרֹךְ:

וַיִּשְׂרָאֵל נוֹשֵׁעַ בִּיהוָה תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים לֹא־תִבְשׁוּ וְלֹא־תִכְלְמוּ עַד־עוֹלָמֵי עַד: וְאַכְלַתֶּם אֶכּוֹל וְשָׂבוּעַ וְהִלַּלְתֶּם אֶת־שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־עָשָׂה עִמָּכֶם לְהַפְרִיֵא וְלֹא־יִבְשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם: וַיִּדְעַתֶּם כִּי בְקָרַב יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי וְאֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאִין עוֹד וְלֹא־יִבְשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם: כִּי־בִשְׂמֵחָה תִצְאוּ וּבְשָׁלוֹם תִּזְכְּלוּן הַחַרְיִים וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ לִפְנֵיכֶם רִנָּה וְכָל־עֲצֵי הַשָּׁדָה יִמְחֲאוּ־בָכֶם: הִנֵּה אֵל יִשׁוּעָתִי אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד כִּי עָזִי וְזִמְרַת יְהוָה יְהוָה וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה: וַיִּשְׁאַבְתֶּם־מַיִם בְּשִׁשׁוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיִּשׁוּעָה: וְאָמַרְתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים עַל־יְלִדְתוֹ הוֹפְרֵרוֹ כִּי גִשְׁבַּב שָׁמוֹ: וְאָמְרוּ יְהוָה כִּי גֵאוֹת עָשָׂה מוֹרְעַת זֹאת בְּכָל־הָאָרֶץ: צַהֲלֵי וְרַנְּנֵי יִשְׁבַת צִיּוֹן כִּי־גָדוֹל בְּקִרְבָּךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קָנִינוּ לוֹ וַיּוֹשִׁיעֵנו זֶה יְהוָה קָנִינוּ לוֹ נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בִישׁוּעָתוֹ:

בִּזְרָא נִיב שְׁפָתַיִם שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחֵק וּלְקָרוֹב אָמַר יְהוָה וּרְפָאתָיו: וַיִּזַּח לְבַשָּׁה אֶת־עַמִּשֵׁי רֹאשׁ הַשְּׂלִישִׁים לְךָ דְּוִיד וְעַמְּךָ בְּן־יִשִׁי שְׁלוֹם וְשְׁלוֹם לָךְ וְשְׁלוֹם לְעוֹזְרֶךָ כִּי עֲזָרְךָ אֱלֹהֶיךָ וַיִּקְבְּלֶם דְּוִיד וַיִּחַנֵּם

(א) וַיִּחַנֵּם (ב) וַיִּשְׁפָּט (ג) וַיִּשְׁפָּט (ד) וַיִּשְׁפָּט (ה) וַיִּשְׁפָּט (ו) וַיִּשְׁפָּט (ז) וַיִּשְׁפָּט (ח) וַיִּשְׁפָּט (ט) וַיִּשְׁפָּט (י) וַיִּשְׁפָּט (יא) וַיִּשְׁפָּט (יב) וַיִּשְׁפָּט (יג) וַיִּשְׁפָּט (יד) וַיִּשְׁפָּט (טו) וַיִּשְׁפָּט (טז) וַיִּשְׁפָּט (יז) וַיִּשְׁפָּט (יח) וַיִּשְׁפָּט (יט) וַיִּשְׁפָּט (כ) וַיִּשְׁפָּט (כא) וַיִּשְׁפָּט (כב) וַיִּשְׁפָּט (כג) וַיִּשְׁפָּט (כד) וַיִּשְׁפָּט (כה) וַיִּשְׁפָּט (כו) וַיִּשְׁפָּט (כז) וַיִּשְׁפָּט (כח) וַיִּשְׁפָּט (כט) וַיִּשְׁפָּט (ל)

וַיִּתְּנֵם בְּרֵאשֵׁי הַגְּדוּד : וַאֲמַרְתֶּם כֹּה לַחֵי וְאַתָּה שְׁלוֹם וּבֵיתְךָ
שְׁלוֹם וְכֹל אֲשֶׁר-לְךָ שְׁלוֹם : יְהוָה עִזְּ לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה וַיְבָרֶךְ אֶת-
עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם :

קידוש לבנה

צ"ט"י הקבלה אין לקדש כלננה עד אחר ז' ימים למולד * ויש לקדש כלננה בצנדה השונים
ונאים וקודם הכרכה יאמר :

* הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ אֶת-יְהוָה מִן-הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְרוֹמִים :
ב הַלְלוּהוּ כָל-מְלֹאכֵי הַלְלוּהוּ כָּל-יְצֻבָאוֹ : ג הַלְלוּהוּ
שְׁמֵשׁ וַיְרַח הַלְלוּהוּ כָּל-כּוֹכְבֵי אֹר : ד הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם
וְהַמַּיִם אֲשֶׁר | מַעַל הַשָּׁמַיִם : ה יְהַלְלוּ אֶת-שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא
צִדִּיק וְנִבְרָאוֹ : ו וַיַּעֲמִידֵם לְעַד לְעוֹלָם חֲקֵי-נֶתֶן וְלֹא יַעֲבוּר :
יאשר תליו ויניש כלננה פ"א קודם הכרכה וכסיחזיל לנכך לא יראה נה כלנ :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם אֲשֶׁר בְּמֵאֲמָרוֹ
בָּרָא שְׁחָקִים וּבְרוּחַ פִּיּוֹ כָּל-
צְבָאָם חֶק וְזִמְן נָתַן לָהֶם
שְׁלֹא יִשְׁנוּ אֶת-תְּפִקִּידָם : שְׁשִׁים
וּשְׂמֵחִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָם •
פּוֹעֵל אֲמֶת שֶׁפָּעֵלְתוּ אֲמֶת •
וְלִלְבָנָה אָמַר שֶׁתִּתְּחַדְּשֵׁי עֲמֶרֶת

הבארת

* צבאוי קרי
(א) כלל כס 1. ב) סבלים כס יא (ג) כס יא

תִּפְאַרֶת לְעַמּוּסֵי בְּמִן • שְׁהֵם
 עֲתִידִים לְהִתְחַדֵּשׁ כְּמוֹתֶהָ •
 וּלְפֶאֱר לְיוֹצְרֵם • עַל שֵׁם כְּבוֹד
 מַלְכוּתוֹ • בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 מְחַדֵּשׁ חֲדָשִׁים :

ידלג ששסה דילוגים ויאמר :

בָּרוּךְ עוֹשֶׂךָ בָּרוּךְ יוֹצֵרְךָ בָּרוּךְ בּוֹרֵאךָ
 בָּרוּךְ קוֹנֵךְ : כְּשֵׁם שְׁאֵנִי רוֹקֵד בְּנִגְדֶךָ
 וְאֵינִי יָכוֹל לְנַגּוֹעַ בְּךָ כִּי לֹא יוּכְלוּ כָּל אוֹיְבֵי
 לְנַגּוֹעַ בִּי לְרָעָה : תִּפְּל עֲלֵיהֶם אִימָתָה וּפְחַד
 בְּגִדְל זְרוּעֶךָ יִדְמוּ כְּאַבְן : כְּאַבְן יִדְמוּ זְרוּעֶךָ
 בְּגִדְל וּפְחַד אִימָתָה עֲלֵיהֶם תִּפְּל :

ככה ישסה ג"ס דלג ג' דילוגים ויאמר מברוך עשך וכי עד כאן :

יְהוָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיִם : ג"ס
 ויאמר לחציה שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם וּחֲזִירוּ מִסִּיב עֲלֵיכֶם שְׁלוֹם : ג"ס

ולאמרים ג"ס

כְּמִן טוֹב וּמְזֹל טוֹב יְהֵא לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל אָמֵן :
 קוֹל דּוּדֵי הַיָּהּ זֶה בָּא מְדַלֵּג עַל הַחֲרִים
 מְקַפֵּץ עַל הַנְּבָעוֹת : הוֹמָה דּוּדֵי לְצִבִי
 אוֹ לְעֶפֶר הָאֵילִים הַיָּהּ זֶה עוֹמֵד אַחַר כְּתִלְנוּ

משגיח

משגיח מן החלונות מציץ מן התרכים :

א עיר למעלות אשא עיני אל־התרים מאין יבא עזרי :
 ב עזרי מעם יהוה עשה שמים וארץ : ג אל־יתן
 למוט רגלך אל־יגום שמך : ד הנה לא־יגום ולא יישן שומר
 ישראל : ה יהוה שמך יהוה עלך עליך ימינה : ו יזמם השמש
 לא־יכפה וירח פליטה : ז יהוה ישמך מפלדע ישמר את־
 נפשך : ח יהוה ישמר־צאתך ובאך מעתה ועד־עולם :

א הַלְלוּהָ | הַלְלוּ־אל בְּקִדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בְּרַקִּיעַ עֲזוֹ :
 ב הַלְלוּהוּ בְּגִבוּרָתוֹ הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדָלוֹ :
 ג הַלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפְרֵי הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וּכְנֹר : ד הַלְלוּהוּ
 בְּתֹף וּמְחֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעִגָב : ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־
 שִׁמְעַ הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה : ו כֹּל הַנְּשָׁמָה תְהַלֵּל
 יְהוָה הַלְלוּהָ :

תָּנָא רַבִּי רַבִּי יִשְׁמַעְיָאֵל אֱלֹמֵי
 לֹא זָכוּ יִשְׂרָאֵל אֱלֹא
 לְהַקְבִּיל פָּנֵי אֲבִיהֶם שֶׁבַשְׁמַיִם
 פְּעַם אַחַת בַּחֹדֶשׁ הַיָּם • אָמַר
 אֲבִי הַלְכָךְ נִימְרִינְהוּ מְעוּמָד :
 מִי זֹאת עוֹלָה מִן־הַמָּדָר

מִתְרַפֶּקֶת עַל הַיָּדָה: וַיְהִי רָצוֹן
 מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵי לְמִלְאוֹת פְּנֵי מַתְהַלְבְּנָהּ
 וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ שׁוֹם מְעוֹטָא • וַיְהִי
 אֹר הַלְבָנָה כְּאֹר הַחֲמָה כְּאֹר
 שִׁבְעַת יָמֵי בְּרֵאשִׁית כִּמוֹ
 שֶׁהִיְתָה קֶדֶם מְעוֹטָה • שֶׁנֶּאֱמַר
 וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת
 הַגְּדֹלִים • וַיִּתְּקֵם בָּנֹו מִקְרֵא
 שְׁכָתוֹב וּבְקֵשׁוֹ אֶת יְהוָה
 אֱלֹהֵיהֶם וַיָּאת דְּוִיד מֶלֶכְכֶם אָמֵן:

א' לְמִנְצִיחַ בְּנִינֹת מְזֻמֹּר שִׁיר: ב' אֱלֹהִים יִתְּנֵנוּ וַיְבָרְכֵנוּ יְאֵר פְּנֵינוּ
 אֶתְּנוּ סְלָה: ג' לְדַעַת בְּאַרְצָן דְּרַבְרָה בְּכָל־גּוֹיִם יִשְׁוּעַתָּה:
 ד' יְהוָה עַמִּים | אֱלֹהִים יְהוָה עַמִּים כָּלָם: ה' יִשְׁמְחוּ וַיְרַנְּנוּ לְאֲמִים
 כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים מִיִּשְׂרָאֵל וּלְאֲמִים | בְּאַרְצָן תִּנְחָם סְלָה: ו' יְהוָה
 עַמִּים | אֱלֹהִים יְהוָה עַמִּים כָּלָם: ז' אֶרֶץ נְתַנָּה יְבֻלָּה יְבָרְכֵנוּ
 אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: ח' יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וַיִּירְאוּ אוֹתוֹ כָּל־אֲפְסֵי־אֶרֶץ:

עלינו • ק"י • וינער סולי סלית קמן :

סדר ברכת המזון

קודם מים אחרונים יאמר על נדרות בבל

א על־נהרות ו בָּבֶל שָׁם יִשְׁבְּנוּ גַם־בְּכִינוּ בְּזִכְרָנוּ אֶת־צִיּוֹן : ב על־
עַרְבִים בְּתוֹכָהּ תִּלְיָנוּ כַּנְּרוֹתֵינוּ : ג כִּי שָׁם שְׁאַלְנוּ שׁוֹבֵינוּ
דְּבַר־יְשׁוּר וְתוֹלְלֵינוּ שְׁמַחַה יְשׁוּרוּ לָנוּ מִשׁוּר צִיּוֹן : ד אִיךָ נִשְׁיֵר
אֶת־יְשׁוּר יְהוָה עַל אֲדַמַּת נֶכֶד : ה אִם־אֲשַׁכְּחֶךָ יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח
יְמֵינִי : ו תִּדְרֹבֶךָ לְשׁוֹנֵי ו לחֲפֵי אִם־לֹא אֲזַכְּרֶכֶּי אִם־לֹא אֶעֱלֶה אֶת־
יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׁמַחַתִּי : ז זָכַר יְהוָה לְבַנְיָאָדָם אֵת יוֹם
יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ ו עָרוּ עַד הַיּוֹם דְּבָה : ח בַּת־בָּבֶל הַשְּׂדוּדָה
אֲשִׁרֵי שִׁישְׁלָם־לְךָ אֶת־גְּמוּלְךָ שְׁנַמְלֶתָ לָנוּ : ט אֲשִׁרֵי שִׁיאֲחֹז
וּנְפֹץ אֶת־עוֹלְלֶיךָ אֶל־הַפֶּלֶע : ל מַצַּח בְּנִיעוּת סוֹמֵר שִׁיר וְגַר

ואם הוא יום שאין אומרים בו תחנון יאמר זה :

א יְשׁוּר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוֹב יְהוָה אֶת־יְשִׁיבַת צִיּוֹן הִינֵנו כְּחֹלְמִים :
ב אִזּוּ יִמְלֹא שְׁחֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה אִזּוּ יֵאמְרוּ בְּגוֹיִם
הַגְּדִיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִם־אֱלֹהֵי : ג הַגְּדִיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ
הִינֵנו שְׁמַחִים : ד שׁוֹבָה יְהוָה אֶת־שְׁבִיתָנוּ בְּאִפְיָקִים בְּגִבְבִּי :
ה הַזֹּרְעִים בְּדַמְעָה בְּרִנָּה יִקְצְרוּ : ו הַלֹּוֹךְ יִלְךְ וּבִכְוָה נִשְׂא מִשְׁךָ
הַזֹּרֵעַ בְּאִיבָא בְּרִנָּה נִשְׂא אֶלְמַתִּיו :

א לְבַנְיָקָדָח מִזְמוֹר שִׁיר יְסֻדָּתוֹ בְּתַרְיִי־קָדָשׁ : ב אֲהַב יְהוָה
שְׁעָרֵי צִיּוֹן מִכָּל מִשְׁפָּנוֹת יַעֲקֹב : ג נִכְבְּדוֹת מִדְּבַר בְּךָ
עִיר הָאֱלֹהִים סֵלָה : ד אֲזַכִּיר ו רַחֵב וּבָבֶל לַיְדָעֵי הַיָּהּ פִּלְשֶׁת
וְצוֹר עִם־כּוֹשׁ זֶה יִלְד־שָׁם : ה וּלְצִיּוֹן יֵאמֶר אִישׁ וְאִישׁ יִלְד־בָּהּ
וְהוּא יִכּוֹנְנֶה עֲלִיוֹן : ו יְהוָה יִסְפֹּר בְּכַתוֹב עַמִּים זֶה יִלְד־שָׁם סֵלָה :
ז וְשָׂרִים כְּחֹלְלִים כָּל מַעֲנֵי בְּךָ :

א אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־עֵת תָּמִיד תִּהְלְתוּ בְּפִי : סוּף דְּבַר
הַכָּל נִשְׁמָע אֶת־הָאֱלֹהִים יִרְא וְאֶת־מִצְוֹתָיו שְׁמוֹד כִּי־זֶה
כָּל־הָאָדָם : תִּהְלַת יְהוָה יְדַבֵּר־פִּי וּיְבַרְךָ כָּל־בֶּשֶׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ
לְעוֹלָם וָעַד : וְאֲנַחְנוּ וּנְבַרְךָ יְהִ מַעֲתָה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ :

קודם מים אחרונים יאמר פסוק זה :

זֶה וְהִלְקֵאָדָם רִשְׁעֵי מֵאֱלֹהִים וְנַחֲלַת אֲמָרוּ מֵאֵל :

(א) סוּף קָדָשׁ (ב) סוּף קָדָשׁ (ג) סוּף קָדָשׁ (ד) סוּף קָדָשׁ (ה) סוּף קָדָשׁ (ו) סוּף קָדָשׁ (ז) סוּף קָדָשׁ (ח) סוּף קָדָשׁ

ברכת המזון

ואחר מים אחרונים יאמר פסוק זה :

וַיְדַבֵּר אֵלַי יְהוָה הַשְׁלֵחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה :

אם מצרכין בזמן אומר המנבן

הב לן ונברכה :

(או בל"א רבותי מיר וועלין בענטשין) :

ושנין המכוין יהי שם יהוה מברכה בעתה ועד עולם :

(המנבך אומר ברשות סתן וריבתי) נברכה שאכלנו משלך :

ושנין המכוין ברוך שאכלנו משלך ובטובו חיינו :

ומי בלא אכל עמס עונס ברוך ומברכה שמו תמיד לעולם ועד :

יאם כס סברה אומר המנבך נברכה אלהינו שאכלנו משלך :

ושנין המכוין ברוך אלהינו שאכלנו משלך ובטובו חיינו :

מי הוא אכל עונס ברוך אלהינו ומברכה שמו תמיד לעולם ועד

בסעודה נסואין אומר המנבך

נברכה אלהינו שהשכיחה במעונו שאכלנו משלך

ושנין

ברוך אלהינו שהשכיחה במעונו שאכלנו משלך ובטובו חיינו

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם הן את-

העולם כלו בטובו בהן בהסדר וברחמים הוא-

נותן להם לכל-בשר כי לעולם חסדו : ובטובו

הגדול עמנו תמיד לאחסר לנו ואל יחסר לנו מזון

לעולם ועד : בעבור שמו הגדול כי הוא ארץ זן

ומפרנס לכל ומטיב לכל ומכין מזון לכל-בריותיו

אשר ברא באמור פותח את-יהוה ומשביע לכל-מי

רצון : ברוך אתה יהוה הן את-הכל :

גודה לך יהוה אלהינו על שהתחלת לאבותינו ארץ המדה טובה

ורחבה ועל שהוצאתנו יהוה אלהינו מארץ מצרים

ופדיתנו מבית עבדים ועל-בריתך שתתמת בפערתנו ועל

הזרתך שפמדתנו ועל תקוה שהודעתנו ועל חיים חן ותקד

שחוננתנו

(*) יתקאל מה כנ. ב) סהלים קמס פ.

ברכת המזון

שְׂחַוְנוּנֵהֵנוּ וְעַל אֲכִילַת מִזוֹן שְׂאֵתָה זָן וּמִפְרֵינִים אוֹתָנוּ תָמִיד בְּכָל־
יוֹם וּבְכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה :

כַּתּוּבָה וּסְדוּרִים לוֹמְרִים כֹּאן וְעַל הַנְּסִים וְהַסִּסִּים שֶׁכָּח לוֹי כְּשֵׁנִיעַ אֶלֶל הַרְחַמֵּן יִלְמַר הַרְחַמֵּן יֵשֶׁעֶה לָּנוּ
נְסִים כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה לְאַנְחֵינוּ בְּיָמֵים הַסִּסִּים בְּזִמְנָן הַזֶּה בְּיָמֵינוּ וְכוּ' :

וְעַל הַנְּסִים וְעַל הַפְּרָקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנְּבִלָאוֹת
שֶׁעָשִׂיתָ לְאַבוֹתֵינוּ בְּיָמֵים הַהֵם בְּזִמְנָן הַזֶּה :

<p>לְעוֹרִים בְּיָמֵי כְּרָדְכִי וְאַסְפֵּר בְּשׂוֹשָׁן הַבְּרִיָּה בְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הַמֶּן הַרְשָׁע בְּקִשׁ לְהַשְׁמִיד לְהַרְגַּ וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְהוּדִים כַּבָּעַר וְעַד־זֶקֶן טָף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בְּשַׁלְשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנַיִם־עָשָׂר הוּא־ חֹדֶשׁ אָדָר וְשִׁלְלָם לְבוֹז וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים הַפְּרָקָתָם אֶת־עַצְמוֹתָם וְקַלְקַלְתָּ אֶת־מַחְשַׁבְתוֹ וְהַשְׁבֹּתָ לוֹ גְּמוּלוֹ פְּרָאֲשׁוּ וְתָרוּ אוֹתוֹ וְאַתָּה בְּנִיזוֹ עַל הָעֵץ :</p>	<p>לְחַיִּים בְּיָמֵי מַתְתֵּךָוּ בְּיָוִיחֵךָוּ כִּתּוֹן גְּדוֹל חֲשִׁמוֹנָאִי וּבְנִיזוֹ בְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת זָן הַרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁבִּידֵם תּוֹרְתָהּ וּלְהַעֲבִידֵם מִחֲנִי רְצוּנָה וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עָמְדָה לָהֶם בְּעַת צָרָתָם רַבָּת אֶת־רַבָּם וְנָתַתְּ אֶת־ רִיגָם נְקֻמָּת אֶת־נְקֻמָּתָם מִסִּרְתָּ גְבוּרִים בְּיַד חַלְשִׁים וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים וּמְטָאִים בְּיַד מְהוֹרִים וְרַשָּׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וְיוֹדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תּוֹרְתָהּ וְלָהּ עָשִׂיתָ שֵׁם גְּדוֹל וְקְדוּשׁ בְּעוֹלָמְךָ וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְּדוֹלָה וּפְרָקָן בְּהַיּוֹם הַזֶּה וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בְּנֵיךָ לְרַבִּיר בֵּיתְךָ וּפְנִי אֶת־הַיְכָלְךָ וְסַתְּרוּ אֶת־מַקְדְּשֶׁךָ וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחִצְרוֹת קִדְשֶׁךָ וּקְבָעוּ שְׂמוֹנַת יָמֵי הַגָּבָה אֲלוֹי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל :</p>
--	--

וְעַל הַכֹּל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים
אוֹתְךָ יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָל־חַי תָּמִיד לְעוֹלָם
וָעֵד : כְּפָתוּב וְאַכְלָתָ וּשְׁבַעְתָּ וּבִרְכָתָ אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ עַל־הָאָרֶץ הַטְּבִיבָה אֲשֶׁר נָתַתָּ לָךְ : בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה עַל־הָאָרֶץ וְעַל־הַמִּזוֹן :

רַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל־יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְעַל־זְרוֹשְׁלָם
עִירְךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית

יְהוָה מְשִׁיחָהּ וְעַל-תְּכֵיף הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שְׁמָהּ
 עָלָיו : אֱלֹהֵינוּ אָבִינוּ רַעְנָנוּ (בשבת רַעְנָנוּ) וּזְנָנוּ פְּרִנָּסְנוּ
 וְכַלְכַּלְנוּ וְהִרְוִיחְנוּ וְהִרְוַח לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִהֲרָה
 מִכָּל-צְרוּחֵינוּ : וְנָא אֶל-תִּצְרִיכֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ . לֹא
 לַיְדֵי מִתְנַת בְּשׂוֹר וְדָם וְלֹא לַיְדֵי הַלְוָאָתָם כִּי אִם
 לַיְדֵי הַמְּלָאָה הַפְּתוּחָה הַקְּדוּשָׁה וְהִרְחֵבָה שְׁלֵא נְבוּשׁ
 וְלֹא נִכְלָם לְעוֹלָם וָעֶד :

בשנת רצה וְהַחֲלִיצָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כְּמִצּוֹתֶיךָ וּבְמִצּוֹת יוֹם הַשְּׁבִיעִי
 הַשְּׁבֵת הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ הַזֶּה כִּי יוֹם זֶה גְּדוֹל וְקָדוֹשׁ
 הוּא לְפָנֶיךָ * לְשִׁבְתֵּיבוּ וְלָנוּחֵיבוּ בְּאַהֲבָה כְּמִצּוֹת רְצוֹנָךָ *
 וּבְרְצוֹנָה הִנֵּיחַ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שְׁלֵא תִּהְיֶה צָרָה וְיָגוֹן וְאַנְחָה
 בְּיוֹם מְנוּחָתָנוּ * וְהִרְאָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּנִחְמַת צִיּוֹן עִירָךָ *
 וּבְבָנֵינוּ יְרוּשָׁלַם עִיר קְדֻשָׁה כִּי אֵתָהּ הוּא בְּעַל הַיְטוּעוֹת
 וּבְעַל הַנְּחֻמוֹת :

בגמ' וז"ל

אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֵא * וַיִּגְעַע וַיְרָאָה וַיְרַצָּה * וַיִּשְׁמַע וַיִּפְקֵד
 וַיִּזְכֹּר * זָכְרוּנוּ וּפְקֻדוּנוּ וְזָכְרוּן אֲבוֹתֵינוּ * וְזָכְרוּן מְשִׁיחַ בְּיָדֶיךָ
 עֲבָדֶיךָ * וְזָכְרוּן יְרוּשָׁלַם עִיר קְדֻשָׁה * וְזָכְרוּן כָּל-עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ
 לְפִלִּיטָה לְמוֹכָה * לְחֵן וְלִחְסֵד וְלִרְחֻמִּים וְלִחַיִּים טוֹבִים וְלִשְׁלוֹם * בְּיוֹם
 בְּרִיאַת רֵאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה * כִּסּוּס הַגַּג הַמִּצּוֹת הַזֶּה * כִּסּוּסוֹת הַגַּג הַשְּׁבִיעוֹת הַזֶּה *
 כִּסּוּסוֹת הַגַּג הַסְּבּוֹת הַזֶּה * כִּסּוּס עֲשֵׂי שְׁמִינֵי עֲצָרַת הַחֹג הַזֶּה * בְּרִיאַת הַזָּכָרוֹן הַזֶּה *
 כִּסּוּס רַחֲמֵי (חֵן מַחֲסִיט) וְכִרְיָה בְּיוֹם טוֹב מִקְרָא קְדֻשׁ הַזֶּה * וְזָכְרוּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 בּוֹ לְמוֹכָה * וּפְקֻדָנוּ בּוֹ לְבִרְכָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים : וּבְדַבַּר יִשׁוּעָה
 וְרַחֲמִים חוּס וְתַנְנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ * כִּי אֵל
 חַנּוּן וְרַחֵם אֶתָּה :

וּבְנִיחָה יְרוּשָׁלַם עִיר הַקְּדוֹשׁ בְּמִהֲרָה בְּיוֹמֵינוּ * בְּרוּךְ
 אַתָּה יְהוָה בִּנְיָה בְּרַחֲמֵי יְרוּשָׁלַם * אָמֵן :

סכה ולא אמר רצה בשנת אפילו בשעודה שלישית אם הוא קודם שקיעת החמה ומכר קודם נרמס
 סכונ והמשיב אומר :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מַלְכֵּה הָעוֹלָם שֶׁנָּתַן שְׁפָתוֹת לְמַנוּחָה
 לְעַמּוֹ

ברכת המזון

לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה לְאֹת וּלְבְרִית * בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מְבַרְכֵּשׁ הַשֶּׁבֶת : וְאִם סָעָה וְלֹא אָמַר יַעֲלֶה וַיֵּבֵא בְיוֹם אֲמַר בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן יָמִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְשִׁשּׁוֹן
וּלְשִׁמְחָה אֶת־יוֹם חַג (פְּלוּגִי) הַזֶּה * בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְבַרְכֵּשׁ יִשְׂרָאֵל
וְהַזְמַנִּים : גַּר"ס אֲמַר בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
נָתַן יָמִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְזַכְרוֹן אֶת־יוֹם הַזְכָּרוֹן הַזֶּה *
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְבַרְכֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וַיּוֹם הַזְכָּרוֹן : כַּחש"ס אֲמַר בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן מוֹעֲדִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה אֶת־יוֹם חַג (פְּלוּגִי) הַזֶּה : (וְאִם חוֹמֵס) וּבִן גַּר"ס אֲמַר בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶךְ הָעוֹלָם שֶׁנָּתַן רֵאשִׁי תְּדָשִׁים לְעַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל לְזַכְרוֹן : וְאִם חוֹמֵס : וְאִם חַל יו"ס (או ר"ס או ר"ח) כַּשֶּׁנֶּה וְלֹא הוֹכִיר לֹא שֶׁל
סָעָה וְלֹא שֶׁל יו"ס (או ר"ס או ר"ח) כוֹלֵל יָחַד וְאֲמַר בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶךְ
הָעוֹלָם שֶׁנָּתַן שְׁבֻתוֹת לְמִנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה לְאֹת
וּלְבְרִית * וַיָּמִים טוֹבִים (כַּחש"ס וּמוֹעֲדִים) לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה אֶת־יוֹם
חַג (פְּלוּגִי) הַזֶּה (גַּר"ס וַיָּמִים טוֹבִים לְזַכְרוֹן אֶת־יוֹם הַזְכָּרוֹן הַזֶּה
גַּר"ס וְרֵאשִׁי תְּדָשִׁים לְזַכְרוֹן) * וְחוֹמֵס בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְבַרְכֵּשׁ הַשֶּׁבֶת
וּיִשְׂרָאֵל * וְהַזְמַנִּים : גַּר"ס וַיּוֹם הַזְכָּרוֹן : גַּר"ס וְרֵאשִׁי תְּדָשִׁים :

וכל זה כשמוכר קודם שהתחיל ברכת הסוב והמסיב אבל אם מוכר אחר שהתחיל ברכת הסוב והמסיב
אפילו לא אמר הנה יובת ברוך בלבד לריך לחזור לראש * גר"ס כשכתב ויו"ס של שלש רגלים אבל
כש"ס ור"ס אם לא מוכר עד שהתחיל הסוב והמסיב אינו חוזר וכן כשטובה שלשית של שבת ור"ס
וכן גר"ס ביום אבל בליל ר"ה חוזר :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶךְ הָעוֹלָם הָאֵל * אֲבִינוּ
מְלַבְּנֵנו * אֲדִירָנוּ בּוֹרְאֵנוּ גּוֹמְלֵנוּ יּוֹצְרֵנוּ * קְדוֹשֵׁנוּ
קְדוֹשׁ יַעֲקֹב רוֹעֵנוּ רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל הַמְּלֶכֶךְ הַטּוֹב וְהַמְּטִיב
לְכָל בְּכָל יוֹם וַיּוֹם * הוּא הַיּוֹטִיב לָנוּ * הוּא מְטִיב לָנוּ *
הוּא יַיְטִיב לָנוּ * הוּא גִמְלָנוּ הוּא גּוֹמְלָנוּ הוּא יְגַמְלָנוּ
לְעַד * לְחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים * וּלְרִחוּחַ הַצְּלָה וְתַזְקָתָה *
בְּרַכָּה וַיִּשְׁוֶעָה * נְתַמָּה פְּרִנְסָה וְכִלְפָּלָה וְרַחֲמִים וְתִיִּים
ישלום

צט

ברכה אחרונה

יהוה • פי אַתָּה יְהוָה טוֹב וּמְטִיב לְכֹל וְנוֹדָה לָךְ עַל הָאָרֶץ וְעַל

<small>על פירות מוז מיניס</small>	<small>על סין</small>	<small>על ה' מיני דני</small>
הַמַּחְיָה • בְּרוּךְ אַתָּה פְּרֵי הַנֶּגֶן • בְּרוּךְ אַתָּה הַפְּרוֹת • בְּרוּךְ אַתָּה		
יְהוָה עַל־הָאָרֶץ יְהוָה עַל־הָאָרֶץ וְעַל יְהוָה עַל־הָאָרֶץ		
וְעַל־הַמַּחְיָה :	פְּרֵי הַנֶּגֶן :	וְעַל־הַפְּרוֹת :

ברכה אחרונה על שאר אולנין ומסקין :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא נִפְשׁוֹת רַבּוֹת
וְהַסְרוֹןָן עַל כָּל מַה־שֶּׁבְרָאתָ לְהַחְיֹת בָּהֶם נִפְשׁ כָּל־חַי •
בְּרוּךְ חַי הָעוֹלָמִים :

ברכת אירוסין ונשואין

יבדק על הטום ואח"כ יאמר :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ עַל הָעֲרִיּוֹת • וְאָסַר לָנוּ אֶת־הָאֲרוּסוֹת • וְהַתִּיר לָנוּ
אֶת־הַנְּשׂוּאוֹת לָנוּ עַל־יְדֵי חֲפָה וְקַדוּשֵׁין : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַבֵּל
עֲמֹו יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי חֲפָה וְקַדוּשֵׁין :

ישחט סחוקן וככלה ואח"כ מקדש סחוקן אה סכלה כסנעת ואומר :

הֲרֵי אַתָּה מְקַבֵּל לִי בְּטַבָּעַת זוֹ בְּדַת מִשָּׁה וַיִּשְׂרָאֵל :

וקורין ככתובה ויבדק שנית על הטום ואח"כ יאמר :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֵבֵל בָּרָא לְכַבֹּדוֹ :
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר הָאָדָם :
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר יוֹצֵר אֶת־הָאָדָם
בְּצִלְמוֹ בְּצַדִּיק דְּמוּת תְּבַנִּיתוֹ • וְהַתְּקוּן לוֹ מִמֶּנּוּ בְּגִין עֲדֵי
עַד : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה יוֹצֵר הָאָדָם :
שׂוֹשֵׁ תְשׂוּשׁ וְתַגֵּל הָעֲבָרָה בְּקַבּוּץ בְּנֵיהַ לְתוֹכָהּ בְּשִׂמְחָה :
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְשַׂמַּח צִיּוֹן בְּבִנְיָה :
שִׂמַּח תְּשַׂמַּח רַעִים הָאֲחֻבִּים בְּשִׂמְחָה יִצְרָךְ בְּגוֹן עֵרֶן מִקִּדְּשׁ :
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְשַׂמַּח תְּהֵן וְכֹלָה :

ברוך

יהוה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּרָא שְׁשׁוֹן וְשִׁמְתָה
 תָּתֵן וּבִלְהָ * גִּילָה רִנָּה דִּיצֵה וְחִדָּה * אֶהְבֵּה וְאַתָּה שְׁלוֹם
 וְרַעוּת * מְהֵרָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִשְׁמַע בְּעָרֵי יִתְדָה * וּבְחֻצוֹת
 יְרוּשָׁלַם * קוֹל שְׁשׁוֹן וְקוֹל שִׁמְתָה * קוֹל תָּתֵן וְקוֹל בִּלְהָ * קוֹל
 מְצַהֲלוֹת חֲתָנִים מְחַפְּתִים * וְנַעֲרִים מְשִׁתֵּה נְגִינָתָם : בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה מְשַׂמַּח תָּתֵן עִם הַבִּלְהָ :

ותוין כחתן והכלה שנית ונכחמ"ז אומר ככרסת חתלה ואח"כ מנך של ססס :

סדר קריאת שמע על המטה

רְבוּנוּ שְׁלֵעוֹלָם תְּרִינִי מוֹחֵל לְכַלְמֵי שְׂהַכְעִים וְהַקְנִיט אוֹתִי אִי
 שְׂחָמָא כְּנִגְדֵי בֵין כְּגוֹפֵי בֵין כְּמִמוֹנֵי בֵין כְּכַוְרֵי בֵין כְּכָל
 אֲשֶׁר לִי בֵין בְּאוֹנִים בֵין בְּרָצוֹן בֵין בְּשׁוֹנֵג בֵין בְּמִזִּיד בֵין בְּדַבּוּר
 בֵין בְּמַעֲשֵׂה בֵין בְּגִלְגוּל זֶה בֵין בְּגִלְגוּל אַחֵר לְכַלְכַר יִשְׂרָאֵל
 וְלֹא יַעֲנֵשׂ שׁוֹם אָדָם בְּסִבְתִּי יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאַלְהֵי
 אֲבוֹתֵי שְׁלֹא אֲחָמָא עוֹד וְלֹא אֲחֻזוּר בְּהֵם וְלֹא אֲשׁוּב עוֹד
 לְהַכְעִיִּסְךָ וְלֹא אֶעֱשֶׂה תְרַע בְּעֵינֶיךָ וּמֵהַ שְׂחָמָא תִּי מְחֻק בְּרַחֲמֶיךָ
 תְּרַבִּים וְלֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים וְחֲלָים רָעִים : יְהִי לְרָצוֹן אֲמִרֵי פִי
 וְהִלְיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרֵי וְגֹאֲלֵי :

הַשְּׂכִיבֵנוּ אֲבִינוּ לְשָׁלוֹם וְהַעֲמִידֵנוּ מִלְּכַנּוּ לְחַיִּים
 מוֹבִים וּלְשָׁלוֹם וְתַקְנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה
 מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ מִהֲרָה לְמַעַן שְׂמֶךָ וּפְרוּם עֲלֵינוּ
 סִבְתַּת שְׁלוֹמְךָ (כַּסֶּכֶת ט"ז ז) וְהַגֵּן בְּעַדֵּנוּ וְהַסֵּר מֵעֲלֵינוּ
 אוֹיֵב דְּבָר וְחָרֵב וְרָעֵב וַיִּגוֹן וְהַסֵּר שְׂמֵן מִלְּפָנֵינוּ
 וּמֵאֲחֻרָינוּ וּבְצֵל כְּנִפְיָךָ תַּסְתִּירֵנוּ * וְשִׁמּוֹר צִאתָנוּ
 וּבִיאָנוּ לְחַיִּים מוֹבִים וּלְשָׁלוֹם מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם כִּי
 אֵל שׁוֹמְרָנוּ וּמְצִילָנוּ אַתָּה :

וְשָׁלוֹם וְכָל-טוֹב וּמְכַל-טוֹב לְעוֹלָם אֵל יַחְסְרֵנוּ :
 הַרְחֵמֵן הוּא יִמְלֹדֵ עֲלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד : הַרְחֵמֵן הוּא
 יִתְבַּרֵךְ בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ : הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁתַּבַּח לְדוֹר
 וָדוֹרִים וַיִּתְפָּאֵר בְּנוֹ לְעֵד וּלְנִצְחַת נִצְחִים וַיִּתְהַדַּר בְּנוֹ
 לְעֵד וַיַּעֲזֹרֵמֵי עוֹלָמִים : הַרְחֵמֵן הוּא יִפְרֹנְסֵנוּ בְּכָבוֹד :
 הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁבֹּר עוֹל גְּלוּת מֵעַל צְוֹאָרֵנוּ וְהוּא
 יוֹלִיכֵנוּ קוֹמָמוֹת לְאַרְצֵנוּ : הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁלַח בְּרָכָה
 מְרַבָּה בְּבֵית זֶה וְעַל שְׁלַחַן זֶה שְׂאֵבְלֵנוּ עֲלֵיו : הַרְחֵמֵן
 הוּא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת-אַלְיָהוּ הַנְּבִיא זְכוּר לְטוֹב וַיְבַשֵּׁר
 לָנוּ בְּשׂוֹרֹת טוֹבוֹת יִשׁוּעוֹת וּנְחֻמוֹת : הַרְחֵמֵן הוּא
 יְבָרֵךְ אֶת-אָבִי מוֹרֵי בְּעַל הַבַּיִת הַזֶּה וְאֶת-אֲמִי מוֹרְתִי
 בְּעַלַּת הַבַּיִת הַזֶּה אוֹתָם וְאֶת-בֵּיתָם וְאֶת-זֶרְעָם וְאֶת-
 כָּל-אֲשֶׁר לָהֶם אוֹתָנוּ וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר לָנוּ : כְּמוֹ שֶׁבָרַךְ
 אֶת-אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב בְּכָל מַבַּל כָּל כֵּן
 יְבָרֵךְ אוֹתָנוּ (בְּנֵי גְרִית) בְּלָנוּ יַחַד בְּבָרָכָה שְׁלֵמָה
 וְנֹאמַר אָמֵן :

מְמָרוֹם יִלְמְדוּ עֲלֵינוּ וְעַלֵינוּ זְכוּת שִׁתְּהֵא לְמִשְׁמֶרֶת שְׁלוֹם וְנִשְׂא
 בְּרָכָה מֵאֵת יְהוָה וְצַדִּיקָה מֵאֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְנִמְצָא חֵן וְשִׁבְל
 טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם :

נִסְתַּת הַרְחֵמֵן הוּא יִנְחִילֵנוּ לְיוֹם שְׁכָלוּ שִׁפְתָּ וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים :
 נִרְ"ח הַרְחֵמֵן הוּא יַחְדֵּשׁ עֲלֵינוּ אֶת-הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וּלְבָרָכָה :
 נִיו"ס הַרְחֵמֵן הוּא יִנְחִילֵנוּ לְיוֹם שְׁכָלוּ טוֹב :

נִסְתַּת הַרְחֵמֵן הוּא יִקִּים לָנוּ אֶת-סִבַּת דְּוֹד הַנּוֹפֶלֶת :
 הַרְחֵמֵן הוּא יוֹצֵנוּ לְיָמוֹת הַמְּשִׁיחַ וְלַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא * מְגִדֵּל
 (נִסְתַּת וְיו"ס וְר"ח מְגִדֵּל) יִשׁוּעוֹת מְלָכּוֹ וְעִשָּׂה חֶסֶד לְמִשְׁתֵּי

ברכת המזון

לְחַדּוּ וּלְזַרְעוּ עַד עוֹלָם : עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם
עֲלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן :

יִרְאוּ אֶת־יְהוָה קְדוֹשׁוֹ כִּי־אֵין מַחְסוֹר לִירְאוֹ : כְּפִירִים רָשׁוּ׃
וְרָעֵבוּ וְדָרְשׁוּ יְהוָה לֹא־יִחַסְרוּ כָּל־טוֹב : חֲזֵרוּ לַיהוָה כִּי־
טוֹב כִּי לְעוֹלָם חָסְדוֹ : פֹּתַח אֶת־יְדֵיךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן :
בְּרוּךְ הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יִבְטַח בִּיהוָה וְהָיָה יְהוָה מְבַטְחוֹ :

ומנכך על הכוס :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן :

נוכח ברכה אהרונה מעין שלש

על הכביל של ה' מיני דגן ועל היין ועל פירות מו' המינים שהם גפן תאנה ורמון זית
זממרה ואש אכל פירות מו' המינים ומיני מזונות ושתה יין יכלול הכל בברכה אחת ויאמר קד
על המחיה ועל הכלכלה ועל הנסן ועל פרי הנסן ועל העץ ועל פרי העץ ועל תזונת השדה
ועל ארץ חמדה כו' ומתה וטדה לך על הארץ ועל המחיה ועל פרי הנסן ועל הפירות בא"י על
הארץ ועל המחיה ועל פרי הנסן והפירות :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עַל־

על ה' מיני דגן | על היין | על פירות מו' מינים
הַמַּחְיָה וְעַל הַכֹּלְכֵלָה | הַגֶּפֶן וְעַל פְּרֵי הַגֶּפֶן | הָעֵץ וְעַל פְּרֵי הָעֵץ

וְעַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה וְעַל־אַרְץ חֲמֵדָה טוֹבָה וְרַחֲבָה שְׂרָצִית
וְהַנְּחִלָּתָ לְאַבּוֹתֵינוּ לְאֹכֹל מִפְּרִיָהּ וּלְשִׁבּוֹעַ מִטּוֹבָה רַחֵם נָא
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל־יְרוּשָׁלַם עִירְךָ וְעַל־צִיּוֹן
מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ וְעַל־מִזְבְּחֶךָ וְעַל־הַיְכָלְךָ וּבִנְיַה יְרוּשָׁלַם עִיר
הַקֹּדֶשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ וְתַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ * וְשִׂמְחָנוּ בָּהּ וּנְבָרְכֶךָ
בְּקִדְשָׁהּ וּבְמַהֲרָה * נִשְׁמַח וְרִצָּה וְהַחֲלִיצָנוּ בַּיּוֹם הַשֶּׁשֶׁת הַזֶּה :
בר"מ ויו"ט * וְזָכְרָנוּ לְטוֹבָה בְּר"מ בַּיּוֹם רִאשׁוֹן הַחֹדֶשׁ הַזֶּה בְּר"מ בַּיּוֹם הַזֶּה בְּר"מ
הַזֶּה בְּכַסֵּם בַּיּוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה בְּשִׁנְעֵם בַּיּוֹם חַג הַמִּשְׁבָּעוֹת
הַזֶּה בְּכּוֹסוֹת בַּיּוֹם חַג הַפְּסוּחִים הַזֶּה בְּשִׁמְע"ל בַּיּוֹם שְׁמִינִי עֲצַרְתָּ חַג

הזו
(א) הכלים (ד. י. ב.) כס (ד. יא. ג.) כס קלו. א. ד.) כס קהה טו. ה.) ימים י. ז. י"ה"

שמע ישראל יהוה יהוה אחד :

פרוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד :

הוא הבה את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך
ובכל מאדך: והיו הדברים האלה אשר

אנכי מצוה היום על לבבך: ושוננתם לבנה ודברתם
בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך

ובקומך: חוקשרתם לאות על ידך והיו למטפת בין
עיניך: וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך:

והיה אם שמעו השמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום
לאהבה את יהוה אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם:

ונתתי מטר ארצכם בעת יורה ומלקוש ואספת דגנה ותירשה ויצתה:

ונתתי עשב בשדה לבהמה ואכלת ושבעת: והשמרו לכם פן

יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשפתיתם להם: והרה

אפי יהוה בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תמן את

יבולה ואבדתם מדה מעל הארץ הטובה אשר יהוה נתן לכם: ושמתם

את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על ידכם

והיו למטפת בין עיניכם: ולמדתם את בניכם לדבר בם

בשבתך בביתך בדרך ובשכבך ובקומך: וכתבתם על

מזוזות ביתך ובשעריך:

למען ירפו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה לאבותיכם

לתת להם כימי השמים על הארץ:

ויאמר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם

ועשו להם ציצת על פני בגדיהם לדורתם ונתנו על ציצת

הכנה פתיל הבלל: והיה לכם לציצת וראיתם אתו וזכרתם את כל

מצוה יהוה ועשיתם אתם ולא תחזרו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר

אתם זנים אחריהם: למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם

קדשים לאלהיכם: אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ

מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם:

על

על

ק

קריאת שמע על המטה

וְעִלּוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יִרְגְּנוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתֵם : רִמְמֹזֹת אֵל בְּנִרְגָנִים
 וְתָרַב פִּיפְיוֹת בְּיָדָם : גִּים הִנֵּה מִפְתּוֹ שֶׁל־שְׁלֹמֹה לְשֵׁשִׁים
 גְּבֻרִים סָבִיב לָהּ מִגְּבֻרֵי יִשְׂרָאֵל : כָּלָם אֲחֻזֵי תָרַב מְלֻמְרֵי
 מִלְחָמָה אִישׁ תָּרַב עַל־יָרְכוֹ מִפְתַּח בְּלִילֹת : גִּים יְבָרְכֶךָ יְהוָה
 וְיִשְׁמְרֶךָ : יֵאָר יְהוָה וּפָנָיו אֵלֶיךָ וַיִּחַנֶּךָ : יֵשָׂא יְהוָה וּפָנָיו אֵלֶיךָ
 וַיִּשֶׂם לָךְ שְׁלוֹם :

א יֵשֵׁב בְּסֵתֶר עֲלִיוֹן בְּצֵל שְׂדֵי יִתְלוֹנֵן : ב אָמַר לַיהוָה מַחְסֵי
 וּמְצוּדֹתַי אֱלֹהֵי אָבִימַחֲדָבו : ג כִּי הוּא יִצְיֹלֶךָ מִפַּח יְקוֹשׁ
 מִדְּבַר תּוֹזֹת : ד בְּאַבְרָתוֹ וַיִּסָּךְ לָךְ וְחַחַת בְּנִפְיוֹ תִּתְחַסֶּה צְנָה
 וְסִתְרָה אֲמֵתוֹ : ה לֹא־תִירָא מִפְתַּח לַיְלָה מִחֵץ יַעֲוֹף יוֹמָם :
 ו מִדְּבַר בְּאֵפֶל יִהְיֶךָ מִקְטָב יִשׁוּד צְחָדִים : ז יִפֹּל מִצְדָּךָ וְאֵלֶיךָ
 וְרַבְבָּה מִיַּמִּינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגֹּשׁ : ח רַק בְּעֵינֶיךָ תִּבְטֵן וְשִׁלְמַת
 רְשָׁעִים תִּרְאֶה : ט כִּי־אֲתָה יְהוָה מַחְסֵי עֲלִיוֹן שְׁמֵתָ מְעוֹנֶךָ :

כניל טבח 6"6 וידוי וכל למנח בטבא :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ • תְּבֵא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ וְאֵל תִּתְעַלֵּם
 מִתְחַנְתְּנוּ שְׂאִין אָנוּ עֲזֵי פָנִים וְקִשֵׁי עֲרֹף לֹא־מֵר לְפָנֶיךָ
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ אֲבָל
 אֲנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ :

אֲשָׁמְנוּ • בְּגַדְנוּ • גִּזְלָנוּ • דִּבְרָנוּ דְּפִי : הַעֲוִינוּ • וְהִרְשָׁעֵנוּ •
 זָדְנוּ • חֲמַסְנוּ • טַפְלָנוּ שֶׁקֶר : יַעֲצָנוּ רָע • כָּזְבְנוּ • לְצָנוּ •
 מְרִדְנוּ • נֹאצָנוּ • סָרְרָנוּ • עֲוִינוּ • פִּשְׁעֵנוּ • צָרְרָנוּ • קִשְׁינוּ עֲרֹף :
 רְשָׁעֵנוּ • שִׁחַתְנוּ • תַּעֲבָנוּ • תַּעֲוִינוּ • תַּעֲתָעֵנוּ : סָרְנוּ מִמְצוֹתֶיךָ
 וּבְמִשְׁפָּטֶיךָ חֲטוּבִים וְלֹא עָוָה לָנוּ : - וְאֲתָה צְדִיק עַל כָּל־הַבָּא
 עֲלֵינוּ כִּי־אֲמַת עֲשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעֵנוּ : מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב
 מְרוֹם • וּמַה נִּסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹבֵן שְׁחָקִים • הֲלֹא כָּל־הַנְּסֻתוֹת
 וְהַגְּלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ :

ארה

א) סכנים קמס ס . ב) סס קמס ו . ג) ססס ג . ד) ססס ג . ה) סססג ו . ו) סס ו . ז) סס ו . ח) ססנים ס . ט) ססנים ס . י) ססנים ס . יא) ססנים ס . יב) ססנים ס . יג) ססנים ס . יד) ססנים ס . יה) ססנים ס . יז) ססנים ס . יח) ססנים ס . יט) ססנים ס . כ) ססנים ס . כא) ססנים ס . כב) ססנים ס . כג) ססנים ס . כד) ססנים ס . כה) ססנים ס . כו) ססנים ס . כז) ססנים ס . כח) ססנים ס . כט) ססנים ס . ל) ססנים ס . לא) ססנים ס . לב) ססנים ס .

קריאת שמע על הנמה

אתה יודע רזי עולם ותעלומות סתרי פלתי: אתה תופש כל-
חדרי כסן ובוהן פליות ולב * אין דבר נעלם ממך * ואין
נסתר מנגד עיניך ובכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי
אבותינו שתרחם עלינו ותמחל לנו על כל חטאתינו ותכפר
לנו על כל-עונותינו ותמחול ותסלח לנו על כל-פשעינו:

ואם יראה לומר כל הסא המלא לקמן בהסלת יום כסוד:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שאם חטאתי עויתי פשעתי לפניך
ופנמתי באות (ו) של שמך הגדול (יהוה) בכישול ק"ש ובאות (א) של (אדני)
ונתחייבתי בבית דינך הצדק סקילה או כיוצא בה הרי אני מקבל עלי סקילה
הריני כאילו נסקלתי על ידי אות (א) של שם (אדני) בבית דין הגדול שבירושלים
על דבר כבוד שמך:

ואם חטאתי עויתי פשעתי לפניך ופנמתי באות (ה) ראשונה של שמך הגדול
(יהוה) בכישול תפילין ובאות (ד) של (אדני) ונתחייבתי בדינך הצדק
שריפה או כיוצא בה הריני מקבל עלי שריפה והריני כאילו נשרפתי ע"י אות
(ד) של (אדני) בבית דין הגדול שבירושלים על דבר כבוד שמך:

ואם חטאתי עויתי פשעתי לפניך ופנמתי באות (ו) של שמך הגדול (יהוה)
בכישול ציצית ובאות (ג) של שמך (אדני) ונתחייבתי לפניך בדינך הצדק
הרג או כיוצא בו הריני מקבל עלי הרג והריני כאילו נהרגתי ע"י אות (ג) של
(אדני) בבית דין הגדול שבירושלים על דבר כבוד שמך:

ואם חטאתי עויתי פשעתי לפניך ופנמתי באות (ה) אחרונה שבשמך הגדול
(יהוה) בכישול תפלה ובאות (יוד) של (אדני) ונתחייבתי בדינך הצדק
חנק או כיוצא בו הריני מקבל עלי חנק והריני כאילו נחנקתי ע"י אות (י) של
(אדני) בבית דין הגדול שבירושלים על דבר כבוד שמך:

אבי יתין
קרע שטין
נגיד יביש
במר צתיג
חקב טניע
ניל פוק
שקז צית

אָנָּא בְּכַח גְּדֻלַּת יְמִינְךָ פִּתְיָר צְרוּרָה *
קִבֵּל רַחֲמֵי עֲפָרָה שְׁגָבְנוּ מִדְּבַרנוּ נוֹרָא *
נָא גְבוּר דְּרוּשֵׁי יְהוּדָה בְּכַבַּת שְׁמָרָם *
בְּרַכְסֵם מְהֵרָם רַחֲמֵי צְדָקָתְךָ תְּמִיד גְּמֵלָם *
חֲסִין קְרוּשׁ בְּרוּב מוֹבָה גַּהֵל עֲדָתְךָ *
יְהוּד גָּאָה לְעַפְרָה פְּנָה וּזְכָרֵי קְדֻשָּׁתְךָ *
שְׁעוֹתֵינוּ קִבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקוֹתֵנוּ יוֹדֵעַ תַּעֲלֹמוֹת

פְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

לְמַנְצִיחַ מְזִמּוֹר לְדוֹד : ב בּוֹא אֱלֹו נָתַן תְּנִיבָא פְּאֵר־בָּא
אֶל־בֵּית־שִׁבְעָה : ג חַנְּנֵי אֱלֹהִים פְּחִסְקָה פְּרַב רַחֲמֵיךָ
מִחַה פְּשָׁעֵי : ד הָרַב בְּפִכְנֵי מַעֲוֵנֵי וּמַחְפָּאֵתֵי מַחְרְגֵי : ה פִּי

קריאת שמע על המטה

פִּשְׁעֵי אָנִי אֲדַע וְחַטָּאתַי נִגְדֵי תָמִיד : י לָךְ לְבַדָּךְ וְחַטָּאתַי
וְדַע פְּעִינֶיךָ עֲשִׂיתִי לְמַעַן תִּצְדַּק בְּדַבְרֶךָ תִּזְכֶּה בְּשִׁפְטֶיךָ :
י הַן בְּעֹזֶן תִּלְלֵתִי וּבַחֲטָא יִחַמְתֵּנִי אָמֵי : י הֵן אָמַת תִּפְצֹת
בַּטְּחוֹת וּבְכַחַם תִּכְמֶה תוֹדִיעֵנִי : ט תַּחַטָּאֲנִי בְּאִזּוּב וְאַמְתָּר
תִּכְבֹּסְנִי וּמִשְׁלַג אֲלַבֵּן : י תִּשְׁמִיעֵנִי שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה תִּגְלֶנֶה
עֲצָמוֹת דְּכִית : יי הַסֵּהר פִּנְיָךְ מִחַטָּאֵי וְכֹל עֲוֹנוֹתַי מָחָה :
יב לֵב טְהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ וְכוֹן חֲדָשׁ בְּקַרְבִּי : יג אֶל־
תִּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קִדְשֶׁךָ אֶל־תִּקַּח מִמֶּנִּי : יד הַשִּׁיבָה לִי
שִׁשׁוֹן יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִּסְמְכֵנִי : טו אֶלְמַדָּה פִּשְׁעִים דְּרַכִּיךָ
וְחַטָּאִים אֲלֶיךָ יִשׁוּבוּ : טז הַצִּילֵנִי מִדְּמִים וְאֱלֹהִים אֱלֹהֵי תְּשׁוּעָתִי
תִּרְצֵן לְשׁוֹנֵי צְדִקְתֶּךָ : יז אֲדַנִּי שִׁפְתֵי תִפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתֶךָ :
יח פִּי וְלֹא־תִחַפֵּץ זִבַח וְאַתְנַה עוֹלָה לֹא תִרְצֶה : יט זִבְחֵי אֱלֹהִים
רוּחַ נְשֻׁבָּה לִב־נְשֻׁבָּר וְנִדְבָה אֱלֹהִים לֹא תִבּוֹה : כ הַיְשִׁיבָה
בְּרַצוֹנֶךָ אֶת־צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַם : כא אֲזוֹ תִחַפֵּץ זִבְחֵי־צִדֵק
עוֹלָה וְכָלִיל אֲזוֹ יַעֲלוּ עַל־מִזְבִּיחֶךָ פָּרִים :

* עֲשִׂיר לְמַעַלּוֹת אִשָּׁא עֵינַי אֶל־הַתָּרִים מֵאֵין יבֵּא עֲזוּרֵי : כ עֲזוּרֵי
מַעַם יִהְיֶה עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ : ג אֶל־יִתֵּן לְמוֹט רִגְלֶךָ אֶל־
יְנוּם שִׁמְרֶךָ : ד הַנֶּהָה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל : ה יִהְיֶה
שִׁמְרֶךָ יִהְיֶה צִלָּה עַל־יְדֵי יְמִינֶךָ : ו יִזְמַם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יִכְפֹּה וְיִרַח
בְּלִילָה : ז יִהְיֶה יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל־דָּרַע יִשְׁמַר אֶת־נַפְשֶׁךָ : ח יִהְיֶה יִשְׁמַר־
צִיאָתֶךָ וּבּוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם :

גִּדְּ גִדּוֹד יִגְדָּנִי וְהוּא יִגְדַּ עֵקֵב : עֵקֵב יִגְדַּ וְהוּא יִגְדָּנִי גִדּוֹד
גִּדְּ גִם : אִם־תִּשְׁכַּח לֹא־תִפְחַד וְשִׁכְבָּת וְעַרְבָה שְׁנִיתֶךָ גִם :
בְּמִזֵּב אֶלֵּין אֶקִּיץ בְּרַחֲמִים גִם : לִישׁוּעָתֶךָ קִוִּיתִי יְהוָה גִם :
אֲתָה סֵתֵר לִי מִצָּר תִּצְרֵנִי רַגְלִי פִלַּט תִּסּוּבְּבֵנִי סֵלָה גִם :
תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים שְׁבַע שְׁמַחוֹת אֶת־פִּנְיָךְ נְעֻמוֹת בִּימִינֶךָ
נִצַּח גִם : אֲתָה תִקּוּם תִּרְהֵם צִיּוֹן פִּי־עַת לְהִנָּה פִי־בֵא מוֹעֵד :

כדנא

(א) סתלים קכא . (ב) כהלשים מע יס . (ג) משלי כ כד . (ד) כהלשים מע יח . (ה) סתלים נב . (ו) סס סו יא .
(ז) סס קב יד .
רה"ח

קריאת שמע על המטה

כָּדְנָה תֵאמְרוּן לְהוֹם אֱלֹהֵיָ דֵי־שְׁמַיָּא וְאַרְקֵא לָא עֲבָדוּ יַאבְדוּ
מֵאַרְעָא וּמִן־תְּחִילַת שְׁמַיָּא אֱלֹהֵי : בְּיַדְךָ אֶפְקִיד רוּחֵי פְקִידָתָה
אוּתֵי יְהוָה אֵל אֲמֹת :

רבון העולמים אתה בראת עולמך ברצונך הטוב כפי מה שעלה במחשבתך הקדומה ובראת השמים וכל צבאם והארץ וכל אשר עליה ואדם עליה בראת ונפתת באפך נשמת חיים למען יכיר גדלך ותפארתך ואתה מהיה את כלם כי אתה נשמת לכל הנשמות וחיות לכל חי ואתה הוא (יהוה אלהי) הגה אפקיד נפשי ורוחי ונשמתי בידך השתורה והנאמנה ואתה הוא (יהוה אלהי) תסדר אותם מכל מומאה וחלאה שנרבק בהם ע"י מעשי הרעים ותחזירם לי בנחת והשקם ובכמה ועשה יהו"ה אלהי שיעיר אותי בחצות הלילה ממש לקום על משמרתי להתפלל לפניך יהו"ה אלהי וללמוד תורתך כי אתה הוא יהו"ה אלהי שיעני וחוקני במצוה הזאת שאקום בכל לילה בחצות ממש ואל יארע לי שום חולי ראש ושום צער, ונוק מזה כי אתה שומע תפלת עמך ישראל, ברחמים. ברוך שומע תפלה: עורה כבודי עורה הגבל וכנור אעירה שחר: תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב:

יש לומר קודם הוונג כדי לפנות. מוזמר לדוד זה רועי וכו'. לריך לזכר כנסילת ידים קודם סוונג ולחזר כוונג גם לשון מים אלל המטה אחר התשמיש. וכהוב כוונג לומר זה הלחש:

עסיפא בקיטפא אודמנת שרי שרי לא תיעול ולא תינפוק לא דידך ולא בעדבך טוב טוב יטא ארנישת נלגלוי לך קראן בחולקא קדישא אחידנא בקדושא דמלכא אתעטפנא. (ולחפאי ליה לרישיה ולאנתיה עד שעתא הדא).

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמְּפִיל חַבְלֵי
שָׁנָה עַל עֵינֵי וְתַנוּמָה עַל עַפְעָפֵי וּמֵאִיר לְאִישׁוֹן
בֵּת עֵינִי: וְיְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאַלְהֵי אָבוֹתַי
שְׁתֵּי שְׂכִיבֵי לְשָׁלוֹם וְתַעֲמִידֵנִי לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם
וְאַל יִבְהַלּוּנִי רַעֲיוֹנֵי וְחִלּוּמֹת רָעִים וְהַרְהוּרִים רָעִים
וְתִהְיֶה מַמְתִּי שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ וְהָאֵר עֵינֵי פָּן אִישׁן הַמְּוֹת:
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּאִיר לְעוֹלָם כֻּלּוֹ בְּכִבּוֹדוֹ :

(פ) יחסי • ב • סטלים 161 (ב) סט ס • ד) דגניס ג ד

סדר תיקון הצות

קב

השנה להיקון הצות ויהי חוספת ביאור למ"ס בלק"א פ' מ"ז ע"ס מה ששמעתי ממורי פ"ה בערך יראה פנימית וחיצונית דיראה פנימית יראה צוה"מ כמו שיש טעם לפי אדם גדול בדורו ודריך בו שהטעם הוא מפנימיותו ולא מחיצויותו וזו היא יראה שילאה להתבטח מאור א"ס ב"ה המלובב בחכמה שילאה כ"ח מ"ה דכולה קמיה כלא ממש השיבא וע"י בסול זה החכמה החיה וכו' וכת"ש בנל"ס בהג"ה ומה נמשכה ג"כ הטעם וכו' וזהו י' של שם הוי"ה ב"ה: ויראה חיצונית היא ד"מ כמו היראה ופחד ממלך גדול וטרא: שבחינת גדולת מלכותו היא מבחי' חיצוניתו שהיא התפשטות מלכותו על ארצות ומדינות רבות ורבי רבנות אכסים בו' וזהו ה' אחרונה של שם הוי"ה ב"ה שיש לה התפשטות אורך ורוחב בו' המורה על בחינות התפשטות מלכותו מלכות כל עולמים בני גבול והכלית ובחינת א"ס ממש: כי מדת מלכותו מיוחדת בו ית' בתכלית היחוד ומה שהעולמות והברואים שבחוכם הן בבחי' גבול והכלית הוא מחמת אמומים רבים ועלמים לנמאס האור והחיות הנמשך ממדת מלכותו יתברך וזאת היא מעלת ומדרגת המלאכים והבשמות זו על זו גבוה מעל גבוה בו' כי לפי רובו האמומים צבור הנמשך ממלכותו ית' ככה יתמעט האור והחיות המהיב ומארה את הנשמה או את המלאך מאין ליש וככה מתמעט מדת היראה והפחד בנשמה או במלאך: ואם תפול אימתה ופחד על איזה מלאך ביהר שאת מועלת ובחינת מדרגתו או יתבטל ממציאותו ויחזור למקורו והיה כלא היה: וזה שארז"ל הוסיף הקב"ה אצבעו הקטנה ביניהם ושרפם אצבעו הקטנה דייקא היא מדת מלכותו מדרגה העשירית שבי"ס:

ודנה זאת היא חירת האדם בעולם הזה ראשית עבודתו לקבל עליו עול מלכותו ית' להמשיך עליו פחד ואימת המלך הקב"ה איש איש כפי שכלו ולעתו והתבוננותו צנוקת תבניתו בבחינת גדולת מלכותו מלכות כל עולמים למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית וכן לר' ספרין וכו' וכן בבחינת הזמן ה' מלך מלך וימלוך בו' לנולם ועד עד אין קץ והכלית בו' וכל קבלה והמשכה זו שהאדם מקבל עליו עול מלכותו וממשיך עליו פחד ואימה ומייגע עצמו ביראה יגיעת נפש וכו' כל זאת אינה רק בחי' העלאת מ"ץ שהיא בחי' התעוררת דלתתא: אך עיקר היראה היא הבאה מלמעלה באתערותא דלעילא דהיינו שתבטל עליו מלמעלה אימתה ופחד ה' בלבו כאשר יוכל שאת בנפשו האלוהית לפי ערך מקור חובבה ברובו האמומים שלא תהבטל בו' והנה מעלת ויתרון יראה זו הבאה מלמעלה על בחינת היראה שהאדם ממשיך על עצמו בניגיעת נפש בו' ואשילו על האהבה שהאדם מוליד בנפשו מרוח בניתו בגדולת א"ס ב"ה וכן על בחינת היראה שילאה יראה צוה"מ שבנפש היא כמעלת ויהרון האור על החושך ממש כי זו שבאה מלמעלה היא בחינת אלהות ממדת מלכותו יתברך שבאלימות המיוחדת במאליה בל"ס ב"ה וזו שהאדם ממשיך ע"ע היא ממדת היראה הכלולה בנפשו ממש וכן האהבה כעודע שכל נפש מישראל כלולה מ"ס דעשיה או דליירה בו' רק ש"ע התבוננות הן יולאות מהשעלם אל בגיילי לכן גם כן אינה שזה בכל נפש כי יש מתעורר במישע התבוננות בו' ובדבר קצן מתפעל בו':

ודנה אחר שהגיע האדם למעלת ומדרגת היראה הבאה מלמעלה ממלכותו יתברך שבאלימות אוי ומיילא פעלה ויבא ויגיע לבחינת ומדרגת אהבה רבה הבאה מלמעלה מאליה ומיילא בבחינת מתנה כי דרבו של איש לחזור אחר אשה בו' ולכן נקרא מדת יראה זו זה השער לה' בו' צוה"מ יבא אהרן בו' אך בחינת האהבה שהאדם מוליד בנפשו על ידי התבוננותו היא בחי' העלאת מ"ץ ואתערותא דלתתא לבחינת האהבה שבאה מלמעלה באתערותא דלעילא ממדת חסד והאהבה שבאלימות שהיא בחינת אלהות וכן מה שמייגע נפשו להמשיך עליה יראה שילאה ירא צוה"מ היא העלאת מ"ץ ואתערותא דלתתא ליראה העליונה האמתית וכו':

ודנה מודעת זאת למבקשי ה' יגיעו כל כי לעתים רבים צעת רצון למעלה יורה ה' חסדו ויארץ עליה: אור האהבה ותהלה נפש בלהם ולהב שבהת השולם מאליה ומיילא: ובאה מלמעלה בבחינת מתנה והיא מלתא דשכיחא: אבל לא שכיחא כלל שתפול אימתה ופחד על נפשו מלמעלה מאליה ומיילא והסיבה לזה היא בחינת גלות השכינה שירדה בארצה והשפעתה והתלבשה בלבוש שק הם החיצונים שבאלימות הקליפות כמ"ס צוה"ק פרשה פקודי: אך להיות האהבה באה מלמעלה מאליה בקביעות כל אימת שירדה האדם לעורר נפשו באתערותא דלתתא בהתבוננות בו' וזה דבר שא"א בני קדימת היראה הבאה מלמעלה כי זה השער לה' בו' ודרבו של איש בו' כנ"ל:

ודעצה היעולה לזה להאבטל ולשית לער"ב בנפשו על מניעת והסתלקות יראה ממנו הנקרא חרבן ירושלים יר"א ש"ס בנסת גלות השכינה היא הארת מדת פחד מלכותו יתברך המלובב

גלות

רח"ח

תיקון הצות

בלבט שק אשר לכבשו בעוונותיו כפריקת של מלכות שמים בניסול מ"ע ותלמוד תורה כעד ס"ס ובהמשך עלינו של ד"ל שהוא פחד חיטוי פן יחסר לחמו וכי האי גוונא שארי יראות חיטוי ת המסירים לבט האדם מעבודת קמו וגורמים לפרוק של תורה ועבודה ועקב הכל נחלתו כתיב וכמשל המושך בחבל מלמעלה בו שלכן ממשכים ומורידים בניסול ג"כ הארת מדת פחד מלכותו ית' שורש כשמותו ש ג"כ לשורש החיטויים בו כנ"ל וכטעם :

והנה כל המעמיק דעתו ותבונתו בגדולת א"ס ב"ה הממלא כ"ע וכוונת כ"ע וכולא קמיה כלא השיב בו יבכה במר נפשו על היותו גרמא בניזקין להוריד הארת כבוד מלכותו ית' בבחי' גלות לחיטויים שבהיכלות הכל' המגביהין עממן כשר לומר ידיו רמה ולא ה' לי יאורי ואני עשייתי בו' הדיקים המנסלים נפשה וגופם לה' ליכלל וליצטל באורו ית' שפטו דמס כמים להיות ביסול זה נגד ראוים ודעתם והיו הרפתה אשר חרפוך וגו' והו על נהרות צבלי נהרות הוא מל' המשכה • צבל הם החיטויים כי הם צבל ה' וגו' והנה כל ההמשכות אלו המשכנו וחס היינו והו שם יבטו בו' אעלה את ירושלים על ראש שמהתי דייקא פירוש שמהת הגשם צה' כשמשכלת ומהבוננת בגדולת ה' ונולדה מזה האהבה והשמהה אזי נריך לעורר אה"כ מדת יראה עליונה מן הבאה מלמעלה והוא בחינת ירושלים כנ"ל ועד"ו יבוארו כל הפסוקים :

והנה מאחר שמתאבל על מניעת והסתלקות היראה מעלה עליו הקב"ה כחילו בו' ולואת אין מניעותה מונעת מלחול ומלשרות על נפשו בחינת האהבה הבאה מלמעלה מאלויה שאינה בבחינת גלות כמו היראה וד"ל : אך לא די בחינות וטעם צבצ כי אם להראות אצילות כפ"מ לשב על הארץ בו' מפני שמת מלכות נקרא בשם כבוד מלכותו והו עיקר מהות מדת המלוכה כמאמרם ז"ל מלך שחמל על כבודו אין כבודו מהול ואין כבוד אלא בדבר הנראה בראייה חושיית כפ"מ וד"ל :

ואחר הדברים והאמת האלה כל היו אשר נגע יראה ה' בלבט יסורו מסוה הנושה ויחאספו אנדות אנדות עשרה או פחות או אשיל ביחידות ועשו כסדר תיקון חזות הנדפס כדורות והנה הנס שהזמן המוכרח הוא בחזרה האמיתי דוקא (דלא כמ"א) אעפ"כ אין זה לעכב אלא האמת זמנה היא מתחלת האשמורה התיכונה כמ"ש צוהר פי' ויקבל שהן שתי שעות לפני החות האמיתי בקיץ ובחורף • וסוף זמנה נמשך עד אור היום למי שלא היה יכול להקדים • כמ"ש בפע"ח ולשומעים יונעם והנא עליהם ברכת חז"ל שכל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה כשמתהנה לעתיד לכתוב שמתו את ירושלים וגילו בה כל ארבעים שישו אהה משום וגו' • כן יחי רטון אמן :

יב על הארץ אלל המזוזה שבתפחה ורנניו יחסים ממנעל ויתן אשר מקלה על מלחו במקום הנחת הפילין ובשואו האשר יאמר :

לְשׁוֹם לְאֲבֵלֵי צִיּוֹן לְתֵת לָהֶם פָּאֵר תַּחַת אֲפָרָה :
א עַל־נְהָרוֹת | בְּבֶל שָׁם יִשְׁבְּנוּ גַם־בְּבִינֵנוּ בְּזֻכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן : ב עַל־
 עַרְבִים בְּתוֹכָהּ תִּלְיֵנוּ בְּנִרוֹתֵינוּ : ג כִּי שָׁם שִׁאלוּנוּ שׁוֹבֵינֵנוּ
 דְּבָרֵי־שִׁיר וְתוֹלְלֵינוּ שִׁמְחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן : ד אִיךְ נִשְׁיֵר
 אֶת־שִׁיר יְהוָה עַל אֲדָמַת נָכַר : ה אִם־אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח
 יְמִינִי : ו תִּדְבַק לְשׁוֹנֵי לְחִבֵי אִם־לֹא אִזְכְּרֵנִי אִם־לֹא אֵעֲלֶה אֶת־
 יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שִׁמְחָתִי : ז זָכַר יְהוָה | לְבִנֵי אֲדוֹם אֶת יוֹם
 יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ | עָרוּ עַד תִּיסוֹד בָּהּ : ח בַּת־בְּבֶל הַעֲדוּדָה
 אֲשִׁירִי שִׁישָׁלִם־לָךְ אֶת־גְּמוּלָךְ שֶׁגִּמַּלְתָּ לָנוּ : ט אֲשִׁירִי שִׁיאַחֲזוּ
 וּנְפִין אֶת־עוֹלְלֶיךָ אֶל־הַפְּלֵעַ :

א מִזְמוֹר לְאַכָּף אֱלֹהִים בָּאוּ גוֹיִם וּבְנַחֲלָתְךָ מִמָּאוֹ אֶת־הִיבֵל
 קִדְשֶׁךָ שָׁמוּ אֶת־יְרוּשָׁלַם לְעֵינַיִם : ב נָתַנּוּ אֶת־נִבְלַת
 עֲבָדֶיךָ מֵאַבְרָם לְעוֹף הַשָּׁמַיִם בְּעִיר הַסִּידִיךָ לְחִיתוֹ־אָרֶץ : ג שָׁפְכוּ
 דָמָם וּפְמִיִם סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַם וְאִין קוֹיֵר : ד הִינֵנו הִרְפָּה לְשִׁבְנוֹנוּ
 לְעַנֵּי וְקָלָם לְסִבִּיבוֹתֵינוּ : ה עַד־מָה יְהוָה תִּאֲנַף לְנִצַּח תִּבְעֵר
 בְּמוֹ־אֵשׁ כְּנֹאֲהֶךָ : ו שְׁפָךְ חֲמָתְךָ אֱלֹ־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יִדְעוּךָ
 וְעַל־מַמְלְכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרְאוּ : ז כִּי־אָכַל אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־
 גִּוְהוֹ הַשָּׁמוּ : ח אַל תִּזְכַּר־לָנוּ עֲזַנְת רֵאשִׁינִים מִהֵר יִקְדְמוֹנוּ
 רַחֲמֶיךָ כִּי דָלוּנוּ מְאֹד : ט עֲזַרְנוּ וְ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל־דְּבַר כְּבוֹד־
 שִׁמְךָ וְהִצִּילָנוּ וּכְפָר עַל־חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שִׁמְךָ : י קָמָה וְ יֹאמְרוּ
 הַגּוֹיִם אִיִּה אֱלֹהֵיהֶם יוֹדַע בְּגוֹיִם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם־עֲבָדֶיךָ
 הַשְּׁפוּךָ : יא תְּבוֹא לְפָנֶיךָ אֲנִיכַת אֶסִּיר כַּנְּדָל זֹרְעָה הַזֹּתֵר בְּנֵי
 תְּמוֹתָה : יב וְהִשָּׁב לְשִׁבְנוֹנוּ שִׁבְעָתַיִם אֶל־חֵיקְךָם תִּרְפָּרֵם אֲשֶׁר
 תִּרְפָּךָ אֲדַנִּי : יג וְאֲנַחְנוּ עִמָּךָ וְצִאֵן מִרְעִיתֶךָ גֹּדֵה לָךְ לְעוֹקְסִים
 לְדוֹר וָדוֹר נִסְפָר תִּהְלַחְךָ :

א זָכַר יְהוָה מַה־הָיָה לָנוּ הַבֵּיט וּרְאֵה אֶת־חַרְפְּתָנוּ : ב נַחֲלַתְנוּ
 נִהַפְכָה לְזָרִים בְּתֵינוּ לְנִכְרִים : ג יְתוּמִים הִינֵנו וְאִין אָב
 אֲמֹתֵינוּ בְּאֲלֻמְנוֹת : ד מִימֵינוּ בְּכֶסֶף שְׁתֵּינוּ עֲצִינוּ בְּמַחִיר יָבֹאוּ :
 ה עַל צוֹאֲרָנוּ נִרְדַּפְנוּ יַעֲנוּ לֹא־הִינַח־לָנוּ : ו מִצָּרִים נָתַנוּ יָד
 אֲשׁוּר לְשַׁבַּע לָחֶם : ז אֲבוֹתֵינוּ חָמְאוּ אֵינָם אֲנַחְנוּ עֲזוֹנֵתִיהֶם
 סָבְלוּ : ח עֲבָדִים מִשְׁלָו בָּנוּ פִּרְק אִין מִיָּדָם : ט בְּנִפְשָׁנוּ נִבְיָא
 לְחַמְנוּ מִפְּנֵי חֶרֶב הַמְדָבָר : י עֲזַרְנוּ כְּתַנּוֹר נִכְמְרוּ מִפְּנֵי זְלַעְפוֹת
 רָעֵב : יא נָשִׁים בְּצִיּוֹן עָנוּ בְּתִלוֹת בְּעָרֵי יְהוּדָה : יב שָׂרִים בְּיָדָם
 נָתְלוּ פְּנֵי זַקְנִים לֹא נִהָדְרוּ : יג בַּחֲזוֹרִים מִחַוֵּן נִשְׂאוּ וּנְעָרִים בְּעֵץ
 כָּשְׁלוּ : יד זַקְנִים מִשְׁעַר שְׁבַתוֹ בַּחֲזוֹרִים מִגְּבִינְתָם : טו שְׁבַת מִשׁוּשׁ
 לִבְנוֹ נִהַפֵּךְ לְאָבֵל מְחוֹלָנוּ : טז נִפְלָה עֲמֻדַת רֵאשִׁינוּ אוֹיֵינָא לָנוּ
 כִּי חָמְאָנוּ : יז עַל־זֶה תִּהְיֶה רוּחַ לִבְנוֹ עַל־אֵלֶּה חָשְׁבוּ עֵינֵינוּ :
 יח עַל חַרְצִיּוֹן שְׁשִׁמָּם שׁוֹעֵלִים הִלְכוּ־בוּ : יט אֲתָה יְהוָה לְעוֹלָם

תשב

דבשה קרי • סאל קרי • יואינם קרי • סואנרו קרי

רחח

(ט) סאלים טז (ב) ח'כס ט

יגעת בו: כי מאפסיו יאכלהו והללו את יהוה ומקבציו ישתהו
בחצרות קדשי:

אתה תקום תרחם ציון * פייעת להננה פייבא מועד: פירצו
עבריה אתיאבניה ואת עברה יהוננו: בונה ירושלים
יהוה נדהי ישראל יכנס:

(תיקן לאה) אומרים גם בימים שאין אומרים תחנון ואפילו בשבת ויו"ט ור"ח רק שאין אומרים
למנצח יעקב ולא למנצח מזמור לדוד בבוא וכו' אבל שאר הסדר אומרים:

י שאו שערים וראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבוא מלך
הכבוד: ה מי זה מלך הכבוד יהוה עזו ונבור יהוה
נבור מלחמה: ש שאו שערים וראשיכם ושאו פתחי עולם
ויבא מלך הכבוד: י מי הוא זה מלך הכבוד יהוה צבאות הוא
מלך הכבוד סלה:

* למנצח משביל לבני קרח: ב באיל תערג על אפיקימים פן
נפשי תערג אלקי אלהים: ג צמאה נפשי לאלהים
לאל חי מתי אבוא ואראה פני אלהים: ד היתה לי דמעותי
לחם יומם ולילה באמר אלי בלתי יום איה אלקי: ה אלה
אזכרת ואשפכה עלי נפשי כי אעבר בפסך אדם עד בית
אלהים בקול רנה ותודה המון חונג: ו מה תשתוחחי נפשי
ותהמי עלי הוחלי לאלהים בי עוד אודנו ישועות פנוי:
י אלהי עלי נפשי תשתוחח עלי בן אפרה מארץ יהון ותמונים
מהר מצער: ח תהום אלתהום קורא לקול צנוריה בלמשפריה
וגליה עלי עברו: ט יומם ויצנה יהוה חסדו ובלילה שירה עמי
תפלה לאל תני: י אומרת לאל סלעי למה שבתני למה קדר
אלך בלחץ אויב: יא ברצח בעצמותי חרפוני צוררי באמרם
אלי בלתי יום איה אלקי: יב מה תשתוחחי נפשי ומה תהמי
עלי הוחלי לאלהים בי עוד אודנו ישועות פני ואלחי:

* שפמני אלהים וריבה ריבי מגוי לא חסיד מאיש מרמה
ועולה תבלמני: ב פיאתה אלהי מעוי למה ונתתני

למה
היה
(א) ישועות כח פ. (ב) תהום קב יד יב. (ג) כח קב עו. (ד) כח קב צ. (ה) כח כד. (ו) כח כח. (ז) כח כח.

לְמַה־קָּדַר אֶחְהַלֶּךְ בְּלַחֵץ אֹיֵב : ג שְׁלַח־אֲרֹךְ וְאֶמְתֶּךָ הַכֶּתֶר
 יִנְחֹנֵנִי יִבְיֹאֵנִי אֶל־הַר־קִדְשֶׁךָ וְאֶל־מִשְׁכְּנֹתֶיךָ : ד וְאֶבְוֹאָהוּ אֶל־
 מִזְבַּח אֱלֹהִים אֶל־אֵל שְׁמַחַת גִּילִי וְאוֹרֶךָ בְּכַנּוּר אֱלֹהִים אֱלֹהֵי :
 ה מַה־תִּשְׁתַּחֲוֶינִי נַפְשִׁי וּמַה־תִּתְּחַמוּ עָלַי הוֹדִילִי לֵאֱלֹהִים בִּי־עוֹד
 אֲדַבְּרוּ יְשׁוּעַת פָּנָי וְאֱלֹהֵי :

* לְמַנְצִיחַ מִזְמוֹר לְדָוִד : ב יַעֲנֶךָ יְהוָה בְּיוֹם צָרָה יִשְׁבְּכֶךָ שֵׁם
 אֱלֹהֵי יַעֲקֹב : ג יִשְׁלַח־עֲזָרְךָ מִקִּדְשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָ :
 ד יִזְכֹּר כָּל־מִנְחֹתֶיךָ וְעוֹלֹתֶיךָ יְדִשְׁנֶה־סֶלֶה : ה יִתֶּן־לְךָ כָּל־בְּרָכָה
 וְכָל־עֲצָתְךָ יִמְלֵא : ו נִרְנְנָה וּ בְיִשׁוּעֶתְךָ וּבְשֵׁם־אֱלֹהֵינוּ נִדְגַל
 יִמְלֵא יְהוָה כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ : ז עֲתָה יִדְעֵתִי כִּי הוֹשִׁיעַ יְהוָה
 מִיְּשִׁיחוֹ יַעֲנֶהוּ מִשְׁמַי קְרָשׁוֹ בְּגִבּוֹרוֹת יִשַׁע יָמֵינוּ : ח אֵלֶּה בְּרָכָב
 וְאֵלֶּה בְּפוֹסִים וְאֶנְחֵנוּ | בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נִזְכִּיר : ט הַכֶּתֶר פָּרְעוֹ
 וְנִפְלוּ וְאֶנְחֵנוּ קִמְּנוּ וּנְתַעֲוֹדֵד : י יְהוָה הוֹשִׁיעַה הַמְּלִיךָ יַעֲנֵנוּ
 בְּיוֹם־קִרְאָנוּ :

* לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תִּבְלֵ וְיֹשְׁבֵי בָהּ : ב כִּי־
 הוּא עַל־יָמַיִם יִסְדָּה וְעַל־נְהָרוֹת יִכּוֹנְנָה : ג מִי יַעֲלֶה
 בְּהַר יְהוָה וּמִי יִקּוּם בְּמִקּוֹם קְדָשׁוֹ : ד נָקִי כַפַּיִם וְבֵר לֵבָב אֲטִיר
 לֹא־נִשְׂא לִשְׂוֹא נַפְשׁוֹ וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה : ה יִשָּׂא בְּרָכָה מֵאֵת
 יְהוָה וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ : ו זֶה דוֹר דָּרָשׁוֹ מִבְּקִשֵׁי פִנְיֶךָ יַעֲקֹב
 סֶלֶה : ז שְׂאוּ שְׁעָרַיִם | רְאֵשִׁיכֶם וְהַנְּשֹׂאוּ פֶתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֹאוּ
 מֶלֶךְ הַכְּבוֹד : ח מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה עֲזוּזוֹ וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר
 מֶלֶךְ־חַמָּה : ט שְׂאוּ שְׁעָרַיִם | רְאֵשִׁיכֶם וּשְׂאוּ פֶתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֹאוּ
 מֶלֶךְ הַכְּבוֹד : י מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ
 הַכְּבוֹד כָּלֶּה :

* לְמַנְצִיחַ בְּנִיגוֹת מִזְמוֹר שִׁיר : ב אֱלֹהִים יִחַנְנוּ וַיְבָרְכֵנוּ יְאֵר פִּנְיֶךָ
 אֲתָנוּ סֶלֶה : ג לְדָעַת בְּאֲדָן דְּרָכֶךָ בְּכָל־גּוֹיִם יִשׁוּעֶתְךָ :
 ד יוֹדֶךָ עַמּוּיִם | אֱלֹהִים יוֹדֶךָ עַמּוּיִם כָּלֶם : ה יִשְׁמַח־וַיִּרְנְנוּ לְאֵמִים
 כִּי־תִשְׁבַּט עַמּוּיִם מִיִּשְׂרָאֵל וְלְאֵמִים | בְּאֲרֶץ תִּנְחֵם סֶלֶה : ו יוֹדֶךָ
 עַמּוּיִם | אֱלֹהִים יוֹדֶךָ עַמּוּיִם כָּלֶם : ז אֲרֶץ נְתַתָּה יְבִילָה וַיְבָרְכֵנוּ
 אֱלֹהִים

תיקון הצות

קה

אלהים אלהינו : ה יברכנו אלהים וייראו אותו כלאפסי ארץ :
 * הללויה | אודה יהוה בכל לבב בסוד ישרים ועדה : ב גדלים
 מעשי יהוה דרושים לכל חפציהם : ג תדו וחדד
 פעלו ונדקתו עמדת לעד : ד זכר עשה לנפלאותיו חנון ורחום
 יהוה : ה טרה נתן ליראיו יזכר לעולם בריתו : ו פת מעשיו
 הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים : ז מעשי ידיו אמת ומשפט
 נאמנים כל פקודיו : ח סמוכים לעד לעולם עשויים באמת וישר :
 ט פדותו שלח לעמו צנה לעולם בריתו קדוש ונורא שמו :
 י ראשית הכמה ויראת יהוה שכל טוב לכל עשייהם תהלתו
 עמדת לעד :

גוע תנוע ארץ בשפור ותתנוודה בפלונה וכבר עליה פשעה *
 ונפלה ולא תוסף קום : והיה ביום תהוא יפקד יהוה על-
 צבא המרום במרום ועל מלכי האדמה על-האדמה :

* למנצח מזמור לדוד : ב בבוא אליו נתן הנביא באשר בא
 אר-בת שבע : ג חנני אלהים פחסדה פרב רחמיה
 מחה פשעי : ד הרב פכסני מעוני ומהטאתי טחדי : ה פי-
 פשעי אני אדע וטאתי נגדי תמיד : ו לה לבדה ו הטאתי
 ודע בעיניך עשיתי למען תצדק בדברך תזפה בשפתך :
 ז הן בעוון חוללתי ובהטא יחמתני אמי : ח הן אמת חפצת
 בשחות ובסתם הכמה תודיעני : ט תחטאני באזוב ואטוד
 הכסני ומשלג ארבי : י תשמיעני ששון ושמה תגלגלה
 עצמות דבית : יא הסתר פניך מחטאי וכל עונותי מחה :
 יב לב טהור בראלי אלהים ורוח נכון חדש בקרבי : יג אל-
 תשליכני מלפניך ורוח קדשך אל תקח ממני : יד השיבה לי
 ששון ישעה ורוח נדיבה תסמכני : טו אלמדה פשעים דרכיך
 וחטאים אלקיך לשוב : טז הצילני מדמים אלהים תשועתי
 הרצן לשוני צדקתך : יז אדני שפתי הפתח ופי יגיד תהלתך :
 יח פי לא תהפץ זבח ואתנה עולה לא תרצה : יט זכתי אלהים

חח

יחח

(ט סלים ט"ב) (ג יט"ב ט"ג) (ג ט"ב ט"א) (ד סלים ט"א)

רוח נשברה לבִּנְשָׁפֶר וְנִדְרָה אֱלֹהִים לֹא תִבְּוֶה : כִּי הִיטִיבָה
 בְּרַצְוֹנָה אֶת־צִיּוֹן תִּבְּנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַם : כִּי אֲזוּ תִתְּפֵן וּבְחִי צֶדֶק
 עוֹלָה וְכָלִיל אֲזוּ יַעֲלוּ עַל־מִזְבְּחֶךָ פָּרִים :
 עַד אָנֹכָה בְּצִיּוֹן וּמִסֶּפֶד בְּירוּשָׁלַם : אֶתָּה תִקוּם תִּרְחַם צִיּוֹן
 וְתִבְּנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַם :

ואמר התיקן אם קדם הלוח ילמוד פרק אחד משניות שכל האומה הלכות מונסח לו כי ואם לא
 הלוח ילמוד גנוס"ק במלמרים במדברים מענין הפלות הלוח לילה :

מאמרי זוהר מענין חצות

ח"ל דף ע"ג ע"ל רבי יהודה קם ליליא חד למלעי באורייתא בפלגו ליליא בבי
 אושפיוזא במתא מחסיא והוה חסן בביתא חד יודאי דאתא
 בתרי קסירי דקמפירא • פתח רבי יהודה ואמר (מלכים ב) והאבן הזאת אשר
 שמתי מצבה יהיה בית אלהים • דא הוא אבן שתיה דמתסן אשתיל עלמא ועלה
 אתבני בי מקדשא • זקף רישיה הווא יודאי וא"ל האי מלה איך אפשר והא
 אבן שתיה עד לא אתברי עלמא הות ומינה אשתיל עלמא ואת אמרת והאבן
 הזאת אשר שמתי מצבה דמשמע דיעקב שוי לה השתא דכתיב (ע) ויקח את
 האבן אשר שם מראשותיו ותו דיעקב בבית אל הוה והאי אבנא הות בירושלים
 דבי יהודה לא אסחר רישיה לגביה • פתח ואמר (עמוס ד) הכון לקראת אלהיך
 ישראל • וכתיב (דברים טו) הסכת ושמע ישראל • מלי דאורייתא בעיין כוונה ומלין
 דאורייתא בעאן לאתקנא בנופא ורעותא כחדא • קם הווא יודאי ואתלבש
 ויתבי לגביה דר' יהודה ואמר זכאין אתון צדיקיא דמשתדלי באורייתא יוכא
 וליליא אמר ליה ר' יהודה השתא דכוונת גרסך אימא מליך דנתחבר כחדא דהא
 מלי דאורייתא בעיין תקנא דנופא ותקנא דלבא ואי לאו בערסאי שכיבנא
 ובלבאי אמרנא מלין אלא הא תנינן דאפילו חד דיתבי ולעי באורייתא שכינתא
 אתהברת בהדיה וכה שכינתא חכא ואנא שכיב בערסאי ולא עוד אלא דבעיין
 צחותא • ותו דכל בר נש (מלכי מו ח"ו) דקם למלעי באורייתא מפלגו ליליא כד
 אתער רוח צפון (בפלגו דליליא) קב"ה אתי לאשתעשעא עם צדיקיא בנגתא
 דעדן והוא וכל צדיקיא דבנגתא בלהו צייתין (ליה וצייתין) לאינון מלין דנפקי
 כפומיה ומה קב"ה וכל צדיקיא מתעדנין למשמע מלי דאורייתא בשעתא דא
 ואנא אהא שכיב בערסאי אמר ליה השתא אימא מליך • אמר ליה שאילנא על
 מה דאמרת בפסוקא דא (רוא דאבן שתיה דאמרת) והאבן הזאת אשר שמתי
 מצבה יהיה בית אלהים • דדא אבן שתיה (השתא דציית למלי) הוה אפשר דהא
 אבן שתיה עד לא אתברי עלמא הות ומינה אשתיל עלמא ואת אמרת אשר
 שמתי דמשמע דיעקב שוי לה השתא וכתיב ויקח את האבן אשר שם מראשותיו
 ותו דיעקב בבית אל הוה ואבנא דא הות בירושלים • אמר ליה כל ארעא דישראל
 אכפל תהותי וההיא אבן תחותיה הוה • אמר ליה אשר שם כתיב וכתיב והאבן
 הזאת אשר שמתי מצבה • אמר ליה אי ידעת מלה אימא לה • פתח ואמר (מלכים
 ז) אני בצדק אחזה פניך אשבעה בהקיץ תבונתך • דוד מלכא חביבותא ודבקותא
 דליה בהאי אבן הוה ועלה אמר (ע קיט) אבן כאמרו הבונים היתה לראש פנה •

כד בעא לאסתכלא בחיזו יקרא דמריה נמל להאי אבן בידיה בקדמיתא ולבתר
 עייל בגין דכל מאן דבעי לאתחזוי קמיה מריה לא אעיל אלא בהאי אבן דכתיב
 (ויקרא טו) בזאת יבא אהרן אל הקדש. ודוד משבח גרמיה ואמר אני בצדק אחזה
 פניך וכל אשתדלותיה דדוד לאתחזוא בהאי אבן כדקא יאות לגבי דלעילא.
 ת"ה אברהם אתקין צלותא דצפרא ואודע מיבו דמאריה בעלמא ואתקין והיא
 שעתא בתקונתא כדקא יאות דכתיב (נחשית כג) וישכם אברהם בבקר. יצחק
 אתקין צלותא דמנחה ואודע בעלמא דאית דין ואית דיין דיכול לשובא ולמדין
 עלמא. יעקב אתקין צלותא דערבית ובגין צלותא דא אתקין מה דלא אתקין
 בר נש מקדמת דנא כדקא יאות. בגין כך שבה גרמיה ואמר והאבן הזאת
 אשר שמתי מצבה. דעד ההיא שעתא לא שוי לה אהרא כוותיה ובגין כך ויקח
 את האבן אשר שם מראשותיו וישם אותה מצבה. מאי מצבה דהוה נפילה
 ואוקים לה. ויצק שמן על ראשה דהא ביעקב תליא מלתא למעבד יתיר מכל
 בני עלמא. אתא רבי יהודה ונשקיה. אמר ליה וכל האי ידעת ואת משתדל
 בסחורתא ומנח חיי עלמא. אמר ליה דהוה דחיקא לי שעתא ואית לי תרין
 בגין וקייסין כל זמא בבי רב ואנא אשתדלנא על מזונייהו ולמיהב לן אגר
 למרייהו בגין דישתדלון באורייתא. פתח ואמר (מלכים ב ט) ושלמה ישב על כסא
 דוד אביו ותכון מלכותו מאד. מאי שבחא דא אלא דאתקין אבן שתיה ושוי עלה
 קדש הקדשים וכדין ותכון מלכותו מאד. כתיב (נחשית ט) וראיתיה לזכור ברית
 עולם. דהא קב"ה תיאובתא דיליה בת תדיר ומאן דלא אתחוי בה לא אעיל קמי
 מאריה ועל דא כתיב וראיתיה לזכור ברית עולם. וראיתיה מאי וראיתיה רזא הוא
 בד"א (יחזקאל ט) והתית תו על מצותות וגו' לאתחזוא עלייהו. ואיכא דאמרי דא רשימו
 דאת קדישא די בבשרא. אמר רבי יהודה ודאי כלא הוא [ו"א כ"ג] אבל האי
 קשת דאתחוי בעלמא ברזא עלאה קיימא וכד יפקין ישראל מן גלותא זמינא האי
 קשת לאתקשטא בגונוי ככלה דא דמתקשטא לבעלה. אמר ליה ההוא יודאי כך
 אמר לי אבא כד הוה מסתלק מעלמא (אמר לי) לא תצפי לרגלוי דמשיחא עד
 דיתחוי האי קשת בעלמא (ד"א ל"ג בעננא) מתקשטא בגונוי נהירין ויתגהיר
 לעלמא. וכדין צפי ליה למשיח מנלן דכתיב וראיתיה לזכור ברית עולם. והשתא
 דאתחזוא בגונוין חשוכין מתחזיא לדוכרנא (והיא לזכור) דלא ייתי מבל אבל
 בההוא זמנא אתחזיא בגונוי נהירין ומתקשטא בתקונא ככלה דמתקשטא לבעלה
 יכדין לזכור ברית עולם וידכר קב"ה להאי ברית דאיהו בגלותא ויקים לה מעפרא
 דה"ד (סוף ט) ובקשו את ה' אלהיהם ואת דויד מלכם. וכתיב (ישעיה ג) ועבוד
 את ה' אלהיהם ואת דוד מלכם אשר אקים להם אשר אקים מעפר כד"א (פסוק ט)
 אקים את סוכת דוד הנופלת. ועל דא וראיתיה לזכור ברית עולם ולאקסא לה
 מעפרא ואמר הכי אבא דבגין כך אדכר באורייתא פורקנא דישאל ודוכרנא
 דלה ודא הוא דכתיב (ישעיה ט) אשר נשבעתי מעבור מי נח עוד על הארץ כן
 נשבעתי מקצף עליך ומנער בכ:

ה"א ה"ג כ"א רבי חייא אמר בשעתא דבר נש שכיב תמים ונשמתי נפקת
 מיניה והיא אסהידת ביה כבר נש וכדין דינין לההוא קלא
 דה"ד (מ"כ) משוכבת ח"קך שמור פתחי פיך. מאי מעמא משום דהיא אסהידת
 כבר נש. רבי יהודה אמר כל מה דבר נש עביד בכל יומא נשמתי אסהידת
 ביה כבר נש בליליא. תאנא אמר ר' אלעזר בתחלת שעתא קמיתא בליליא
 כד נשף יממא ועאל שמשא מארי דמפתחן דסמנן על שמשא עאל בתריסר
 תרעין

תרעין דפתוחין ביטמא בתר דעאל בכלהו כל אינון תרעין סתימין (ז' פתחין) כרווא קאים ושורי. אכרווא קאים טאן דקאים ואחיד לאינון מפתחן בתר דסיים כרווא כל אינון נטורי עלמא מתכנשין וסלקין לית כואן דפתח (פומא) פטרא כלא משתכחין כדון דינין דלתתא מתערין ואולין ושאמין בעלמא וסיהרא שארי לאנהרא וסארי דיבכא תקעין ומיללין תקעין תניינות כדון סתערי שירתא ומזכרין קמי מאריהון כמה מארי תריסין קיימי בקיוטייהו ואתערין דינין בעלמא. כדון בני נשא ניימין ונשמתא נפקת ואכחידת סהדותא ואתהייבת בדינא וקב"ה עביד חסד בבר נש ונשמתא תבת לאתרא בפלגות ליליא כד צפורין סתערין ספרא דצפון אתער כרווא קם בקוטייה שרביטא דכספר דרום וכמש בההוא ווחא ושכך ואתבסם כדון אתער קב"ה בנמוסוי לאשתעשעא עם צדיקיא בגנתא דעדן בהדיא שעתא זכאה חולקיה דבר נש דקאים לאשתעשעא באורייתא דהא קב"ה וכל צדיקיא דבגנתא דעדן כולדו צייתין לקליה הה"ד (סי ט) הושבת בנינים חברים מקשיבים לקולך השמיעני. ולא עוד אלא דקב"ה משך עליה חד חוטא דחס"ד לסהוי (ד"א ל"ג תדיר) נטיר בעלמא דהא עלאין ותתאין נטירין ליה הה"ד (סליס ט) יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי. אמר רבי חזקיה כל טאן דאשתדל בהאי שעתא באורייתא ודאי אית ליה חולקא תדיר בעלמא דאתי. אמר רבי יוסי כאי טעמא תדיר אמר ליה הכי אוליפנא דכל פלגות ליליא כד קב"ה אתער בגנתא דעדן כל אינון נטיעין דגנתא אשתקין יתיר סההוא נחלא דאקרי נחל קדומים נחל עדנים דלא פסקו מימיו לעלמין כביכול ההוא דקאים ואשתדל באורייתא כאלו ההוא נחלא אתרק על רישיה ואשקי ליה בגו אינון נטיעין דבגנתא דעדן (אמר ר' יוסי) ולא עוד אלא הואיל וכלהו צדיקיא דבגו גנתא דעדן צייתין ליה חולקא שוין ליה בההוא שקיו דנחלא אשתכח דאית ליה חולקא תדיר בעלמא דאתי. רבי אבא הוה אתי מטבריא לבי שרוניא דחמוי ורבי יעקב בריה הוה עמיה. אערעו בכפר טרשא. כד בעו למשכב אמר רבי אבא לכריה דביתא אית הכא תרנגול אמר ליה טארא דביתא אמאי. אמר ליה בגין דקאימנא בפלגות ליליא טמש. אמר ליה לא אצטריך דהא סימנא לי בביתא דהדין מקלא דקבי ערסאי מלינא ליה מיא ונמיף טיף טיף בפלגות ליליא טמש אתרקו כלהו מיא ואתנגלל האי קוטפא ונהים ואשתמע קליה בכל ביתא וכדון הוא פלגות ליליא טמש. וחד סבא הוה לי דהוה קם בכל פלגות ליליא ואשתדל באורייתא ובגיני כך עבד האי אמר רבי אבא בריך רחמנא דשודני הכא. בפלגות ליליא נהים ההוא גלגלא דקיטפא. קמו רבי אבא ורבי יעקב שמעו לההוא נברא דהוה יתיב בשפולי ביתא ותרון בני עמיה והוה אמר כתיב (סליס ק"ט) חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך. מאי קא חמא דוד דאיתו אמר חצות לילה ולא בחצות לילה אלא חצות לילה ודאי לקב"ה אמר הכי וכי קב"ה הכי אקרי. אין דהא חצות לילה טמש קב"ה אשתכח וסיעתא דיליה וכדון היא שעתא דעייל בגנתא דעדן לאשתעשעא עם צדיקיא. אמר רבי אבא לרבי יעקב ודאי נשתתף בשכינתא ונתחבר כחדא קריבו ויתיבו עמיה אסרו ליה אימא מלה דפוסך דשפיר קאמרת. מנא לך האי. אמר לון מלה דא אוליפנא כסכאי ותו הוה אמר דתלת [ז"ל דתחלת] שעתא קמייתא דליליא כל דינין דלתתא מתערין ואולין ושאמין בעלמא בפלגות ליליא טמש קב"ה אתער בגנתא דעדן ודינין דלתתא לא משתכחין וכל נימוסין דלעילא בליליא לא אשתכחי אלא בפלגות ליליא טמש סנלן מאברהם דכתיב (נחליס י"ד) ויחלק עליהם לילה. במצרים (שמו"ט) ויהי בחצי הלילה. ובאתרין סניאן באורייתא הכי אשתכח. וחד הוה ידע. מנא היה ידע אלא הכי

מאמרי זוהר מענין הצות קו

הכי אמר סבא דמלכותא דלילה בהאי (ליליא) תליא ועל דא קאים בהווא שעתא ואמר שירתא ולהכי קרייה לקב"ה הצות לילה ממש אקים להודות לך ונו'. דהא כל דינן תליין מהכא ודינן דמלכותא מהכא משתכחין והווא שעתא אתקפיר בה דוד וקם ואמר שירתא. אתי רבי אבא ונשקיה אמר ליה ודאי הכי הוא בריך רחמנא דשרוני הכא. ת"ח לילה דינא בכל אתר והא אוקימנא מלי והכי הוא ודאי והא אתער קמי דרבי שמעון. אמר ההוא ינוקא בריה דההוא גברא אי הכי אבאי כתיב הצות לילה. אמר ליה הא אתמר בפלגות ליליא מלכותא דשמיא אתערת אמר אנא שמענא מלה. אמר ליה רבי אבא אימא ברי מב דהא מלה דפומך קלא דבוצינא להוי. אמר אנא שמענא דהא ליליא דינא דמלכותא איהו ובכל אתר דינא הוא והאי דקאמר הצות בגין דינקא בתרי גווני (הצות) בדינא וחסד ודאי פלגותא קדמיתא דינא הוא דהא פלגותא אחרא נהירו אנפאה בסטרא דחסד ועל דא הצות לילה כתיב ודאי. קם רבי אבא ושוי ידיו ברישיה וברכיה אמר ודאי חשיבנא דחכמתא לא אשתכח בר באינון זכאי דזכו בה השתא חמינא דאפילו ינקי בדרא דרבי שמעון זכו לחכמתא עלאה. זכאה אנת רבי שמעון. וי לדרא דאנת חסתלק מניה. יתבו עד צפרא ואשתדלו באורייתא:

מ"א דק"ז פ"א פתח רבי יהודה ואמר (תנ"ס ק"ז) הנה ברכו את ה' כל עבדי ה' ונו'. האי קרא אוקמוה. אבל תא חזי הנה ברכו את ה' ומאן אינון דיתחווין לברכא ליה לקב"ה כל עבדי ה' בגין דכל בר נש בעלמא מישראל אע"ג דכלא יתחווין לברכא ליה לקב"ה ברכתא דבנינייהו יתברכוני עלאין ותתאין כאן היא ההיא דברכין ליה עבדי ה' ולא כלהו ומאן אינון דברכתהוין ברכתא העומדים בבית ה' בלילות אלון אינון דקיימו בפלגות ליליא ואתערו לסקרי באורייתא אלון קיימי בבית ה' בלילות דהא כדון קודשא בריך הוא אתי לאשתעשעא עם צדיקיא בגנתא דערן ואנן קיימי הכא לאתערא במלי דאורייתא:

מ"א דק"ז פ"א פתח רבי אלעזר ואמר (תנ"ס פ"א) ה' אלהי ישועתי יום צעקתי בלילה נגדך. תא חזי דוד מלכא הוה קם בפלגות ליליא ואשתדל באורייתא בשירין ותושבחן להודא דמלכא ומסרוניתא ודא הוה חדווא דמהימנותא בארעא בגין דהאי איהו שבחא דמהימנותא דאתחזי בארעא דהא לעילא פתחי בחדווא שירתא כמה מלאכין עלאין בכמה זינן דקא משבחן בליליא בכל סטריין כה"ג לתתא בארעא מאן דמשבח ליה לקב"ה בארעא בליליא רעי ביה [בעי] קב"ה וכל אינון מלאכין קדישין דקא משבחן ליה לקב"ה כלהו צייתין להודא דקא משבח ליה בליליא בארעא דהאי תושבחתא איהו בשליכו לסלקא יקריה דקב"ה סתתא ולזמרא בחדווא דיתודא תא חזי דוד מלכא כתב ה' אלהי ישועתי ונו'. ה' אלהי ישועתי אימתי איהו ישועתי בהווא יומא דאקדמית תושבחתא בליליא לגבך כדון איהו ישועתי ביממא. ותא חזי דהא בליליא מאן דמשבח למאריה בתושבחתא דאורייתא כדון אתקף בתקיפו ביממא בסטרא דימינא דהא חוסא חד נפקא מסטרא דימינא וכדון אתמשך עליה ואתתקף ביה ועל דא אמר וז' אלהי ישועתי יום צעקתי ונו' ובגין כך אמר (ס"א ק"ז) לא המתים יהללו יה. לא המתים בגין דאיצטריך לשבחא חי לחי ומת לחי לאו הכי דכתיב לא המתים יהללו יה. ואנחנו נברך יה דהא אנן חיין ולית לן חולקא בסטרא דמותא כלל. חזקיהו אמר (י"ט"ט ג) חי חי הוא יודוך כמוני. בגין דחי אתקריב לחי דוד מלכא איהו חי וקריבא דלילה לחי העולמים. ומאן דאתקריב לנביה איהו

מאמרי זוהר מענין הצות

חי דכתיב (דברים ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום. וכתיב (מלא ג)
 (ג) ובנידו בן יהודיע בן איש חי רב פעלים מקבצאל :
 מ"א ה"ל פ"ג ד"א (מגלים ט) שמים תבין אמונתך בהם. שמים באינון חסדים
 אתקנו ורזא דאמונה אתקנת בהו דלית תקוהא אלא סט
 שמים. כרתי ברית לבחירי דא הוא רזא דמהימנותא. ד"א דא איהו צדיק דמינה
 נפקן ברכאן לכלהו תתאי וכל [אינון] חיוון קדישין כלהו אתברכאן מן ההוא
 בנידו דנגיד לתתאי. ובג"כ כתיב כרתי ברית לבחירי נשבעתי לחדד עבדי ד"א רזא
 דמהימנותא דאיהו קיימא תדיר בצדיק דא קיימא דעלמא דלא יתבדרון לעלמין בר
 בזכנא דגלותא דנגידו דברכאן אתמנעו ורזא דמהימנותא לא אישתלים וכל הדוון
 אתמנעו וכד עייל ליליא מההוא זמנא הדוון לא עאלו קמי סלכא ואע"ג דהדוון
 לא אתערז אבל לבר קיימי ומוזרי שירתא וכד אתפליג ליליא ואתערותא סלקא
 סתתא לעילא כדון קב"ה אתער כל חילי שמיא לבניה ובעט ברקיעא ואודעו עאן
 עלאי ותתאי ולית נייחא קמיה בר בזמנא דמתערי לתתא באוריתא כדון קב"ה
 וכל אינון נשמתין דצדיקיא (עמיה) כולהו צייתין וחדין לההוא קלא וכדון נייחא
 [ס"א קמיה] ואית נייחא לכלהו נשמתין דצדיקיא עמיה (קמיה אשתכח) בנין
 דמיומא דאתהריב מקדשא לתתא אומי קב"ה דלא ייעול' בעו ירושלם דלעילא עד
 דיעלון ישראל לירושלם דלתתא דכתיב (מגלים י"ב) בקרבך קדוש ולא אבוא בעיר.
 והא אוקמוה חברייא וכל אינון מוזרי קיימי לבר ואמרי שירתא בתלת פלגי ליליא
 וכלהו משבחן בתושבחן ידיעאן וכלהו חילי שמיא כלהו סתערי בליליא וישראל
 ביסמא וקדושה לא מקדשי לעילא עד דמקדשי ישראל לתתא וכדון כל חילי שמיא
 מקדשי שמא קדישא כחדא. ועל דא ישראל קדישין מתקדישין מעלאי ותתאי
 (ס"א בנין דקדושה דשמא דקב"ה לא סליק אלא מעילא ומתתא) כחדא הה"ד
 (ויקרא י"ט) קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם. פתח ר' יוסי ואמר (לויג לה)
 על מה אדניה הסבעו האי קרא קב"ה אמר ליה בנין דכד ברא עלמא ד"א ברא
 ליה אלא על סמכין דאינון ו' סמכין דעלמא כד"א (מגלים ט) חצבה עמודיה שבעה
 ואינון סמכין לא אתיידע על מה קיימין בנין דאיהו רזא עייקא סתימא דכל
 סתימין ועלמא לא אתברי עד דנמל אבנא חדא ואיהו אבנא דאתקרי אבן שתיה
 ונמל לה קב"ה וזרק לה לגו תהומא ואתנעיץ מעילא לתתא וסניה אשתיל עלמא
 ואיהו נקודה אמצעיתא דעלמא ובהאי נקודה קיימא קדש הקדשים הה"ד (לויג לה)
 או מי ירה אבן פנתה כד"א (ישעי כח) אבן בוחן פנת יקרת וכתיב (מגלים ק"ה)
 אבן מאסו הבונים היתה לראש פנת ת"ח האי אבן אתברי מאשא ומרוחא ומסיא
 ואתגליל מכלהו ואתעביד אבנא חדא וקיימא על תרומי לזמנין נבעין מניה מ"א
 ואתמליין תרומי והאי אבנא קיימא לאת באמצעיתא דעלמא והאי איהו אבן
 דקיים ואשתיל יעקב שתילו וקיימא דעלמא הה"ד (מגלים ט"ב) ויקח יעקב אבן ויריסה
 מצבה. והאבן הזאת אשר שמתי מצבה ונ' וכי האי אבן שוי ליה יעקב והא
 האי אבן (לא) איתברי בקדמיתא כד ברא קב"ה עלמא אלא דשוי לה (ג"א וכי
 השתא שוי לה יעקב והא עד לא איתברי עלמא הוות אלא דיעקב שוי לה)
 קיימא דלעילא ותתא וע"ד אשר שמתי מצבה כתיב מאי אשר שמתי דכתיב יהיה
 בית אלהים דשוי כדורא דלעילא הבא. ת"ח האי אבן אית עלה ו' עינים כד"א
 (גריס ג) על אבן אחת שבעה עינים על מה אתקריאת שתיה חד דמינה (אשתלים)
 אשתיל עלמא וחד שתיה שת יה דשוי קב"ה לה לאתברכא מינה עלמא. בנין
 דעלמא מינה מתברכא ות"ח בשעתא דעאל שמשא הני כרובים דקיימין בהאי
 דכתיב והיו יתבי באת הו אקשן גרפייהו לעילא ופרשי לון ואשתמע קול נגנא
 דגרפייהו

מאמרי זוהר מענין הצות

קח

דנדיפיהו לעילא וכדן שראן לנגנא אינון מלאכין דאמרי שירתא בשירותא דליליא בגין דיסלק יקריה דקב"ה מתתא לעילא ומאי שירתא הוה אמרי ההוא נגנא דנדיפיהו דכרובים (סג' ק"ג) הנה ברכו וגו' שאו ידיכם וגו' וכדן (אינון) איהו שירותא לאינון מלאכי עילאי למרא • במשמרתא תניינא הני כרובים אקשו נדיפיהו לעילא ואשתמע קול נגנא דלהון וכדן שראן לנגנא אינון מלאכין דקיימין במשמרתא תניינא ומאי שירתא הוה אמרי בהאי שעתא נגנא דנדיפיהו דכרובים (סג' קכ"ט) הבוטחים בה' כהר ציון לא ימום וגו' וכדן (ההוא) איהו (שירתא) שירותא לאינון דקיימי בהאי משמרתא תניינא לנגנא • במשמרתא תליתאה הני כרובים אקשו נדיפיהו ואמרי שירתא ומאי היא (סג' ק"ג) הללויה הללו עבדי ה' וגו' יהי שם ה' סבורך וגו' סמורה וגו' כדן אינון מלאכין דקיימי במשמרתא תליתאה כלוה אמרי שירתא וכלוה ככבי ומזלי דברקיע פתחי שירתא כמח דכתיב (זכור לך) ברוך יחד כוכבי בוקר ויריעו כל בני אלהים וכתיב (סג' קכ"ט) הללוהו כל כוכבי אור דהא אינון ככבי דנהורא מנגנין על גהורא (ס"א דמסנן על שירתא) כד אתי צפרא וכדן נשלי שירתא אבתרייהו (ס"א ישראל) דישראל לתתא וסלקא יקריה דקב"ה מתתא ומלעילא ישראל לתתא ביממא ומלאכי עילאי לעילא בליליא וכדן אשתלים שמא קדישא בכל ספרין והאי אבן דקאמר כלוה מלאכי עילאי וישראל לתתא כלוה אתקפו בהאי אבן ואיהו סלקא לעילא לאתעמרא נו אבהן ביממא ובליליא קב"ה אתי לאשתעשעא עם צדיקיא בנגנא דעדן זכאין אינון כל דקיימי בקיומיהו ומשתדלין באורייתא בליליא בגין דקב"ה וכל אינון צדיקיא דבנגנא דעדן שמעו קלייהו דבני נשא אינון דמשתדלי באורייתא כמח דכתיב (זכור לך) ה' יושבת בנגים וגו' • ת"ח האי אבן איהו אבן טבא ודא איהו רוא דכתיב (שמות כח) ומלאת בו מלואת אבן ארבעה טורים אבן ואלין אינון סדרין [דאשלמותא] דאבן טבא אשלמותא דאבן יקרה בגין דאית [אשלמותא] אבן אחרא דכתיב (יחזקאל טו) והסירותי את לב האבן וגו' וכתיב (סג') ואת רוחי אתן בקרבכם והאי איהו (ישעי' כח) אבן בוחן פנת יקרת ואוקמה ועל רוא דא כתיב (שמות נ"ג) לחת אבן דאינון לוחות אתגזרו טבא ועל דא אקרין על שמיה דהאי אבן והאי הוא רוא דכתיב (נחמ' ט"ז) משם רועה אבן ישראל [ס"א] הא ודאי אבן ישראל איקרין כמח דאתמר ר' חזקיה פתח (שמות כח) והאבנים תהיין על שמות בני ישראל שתיים עשרה אלין אבנין יקירין עילאין דאתקרון אבני המקום כד"א (נחמ' כח) ויקח מאבני המקום והא אוקמה • והאבנים על שמות בני ישראל כמה דאית (י"ב אבנים) י"ב שבטים לתתא הכי נמי לעילא תריסר שבטין ואינון תריסר אבנין יקירין וכתיב (סג' קכ"ט) ששם עלו שבטים וגו' (דא רוא) עדות לישראל דא ישראל רוא דלעילא וכלוה להודות לשם ה' וע"ד והאבנים תהיין על שמות בני ישראל וכמח דאית י"ב שעי ביממא הכי אית י"ב שעי בליליא ביממא לעילא בליליא לתתא כלא דא לקבל דא הני י"ב שעי דליליא מתפלגי לתלת פלגאן וכמח סמני תריסין קיימי תחותיהו דרגין על דרגין כלוה סמנן בליליא ונשלי טרפא בקדמיתא וכדן כד אתפליג ליליא קיימין תרין (ספרין) סדרין כמטרא דא ותריין סדרין כמטרא אחרא ורוחא עלאה נפיק (ס"א נשיב) בינייהו וכדן כל אינון אילנין דבנגנא דעדן כלוה פתחי שירתא וקב"ה עאל בנגנא דעדן הה"ד (ד"ס ח' טו) או ירננו וגו' כי בא לשפוט את הארץ כמה דכתיב (ישעי' י"ב) ושפט בצדק דלים בנין דמשפט עאל בינייהו ואתמליא מניה נ"ע ורוחא דצפון אתער בעלמא וחדה אשתכח ונשיב ההוא רוחא באינון בוסמין ומלקין ריחין לעילא ומתעמרין צדיקיא בעשרייהו ומתהנין מנו זיוא דאמפקלריאה דגהרא

זכאין

(*)

מאמרי זוהר מענין הצות

זכאין אינון צדיקיא דזכאן להווא נהורא עלאה והווא נהורא דאספקלריאה דנהרא נהיר לכל ספרין וכל חד וחד מאלין צדיקיא נמיל לחולקיה כדקא חוי ליה דהוי נמיל (ס"א והכי נהיר) כל חד וחד כפום עובדוי דעבד בהאי עלמא [מאינון] אית מנהון דמתכספי מהווא נהירו דנמיל חבריה יתיר ונהיר והא אוקטוה חולקיה דליליא מכד שארי ליליא למיעל כמה נרדיני נמוסין מתערין ושאמין בעלמא ופתחין (קע"ב ב') סתימין ולכתר כמה זינין לזנייהו כמה דאוקימנא וכדין כד אתפליג ליליא סמרא דצפון נחית (נהיר נהירו) מעילא לתתא ואחיד ביה כליליא עד תרין חולקין דליליא ולכתר סמרא דדרום אתער עד דאתי צפרא וכד אתי צפרא כדין דרום וצפון אחידו ביה וכדין אתאן ישראל לתתא סלקין לה בצלותהון יבעותהון לעילא עד דסלקא ואתגניות בינייהו ונטלא ברכאן מרישא (דמלכא) דכל רישין ואתברכא מהווא מלא דאתמשכא מלעילא ומדהווא מלא פריש לכמה ספרין וכמה רבוון אתונו מניה מהווא מלא ומניה עתידין לאחויא סתייא הה"ד (יש"ש ט) הקיצו ורגנו שוכני עפר כי מל אורות מלך מלא מאינון נהורין עלאין דנהרין לעילא. עד דהוי יתבי אתפליג ליליא אמר ליה ר' יהודה לרבי יוסי השתא רוחא דצפון אתער וליליא אתפליג והשתא עדנא דקב"ה תאיב לקלהון דצדיקיא בהאי עלמא אינון דמשתדלי באורייתא השתא קב"ה ציית (לקל מלייהו) לן בהאי אתר לא נפסוק מלי דאורייתא :

ח"א דמ"ג פ"א יששכר חמור גרם רובין וגו' פתח ואמר (מל"ג ט) לדוד ה' אורי וישעי ממי אירא ה' מעוז חיי ממי אפחד כמה חביבין אינון מלין דאורייתא כמה חביבין אינון דמשתדלי באורייתא קמיה דכל סאן דאשתדל באורייתא לא דחיל ספגעי עלמא נסיר הוא לעילא נסיר הוא לתתא ולא עוד אלא דכפית לכל פגעי דעלמא ואחית לון לעומקא דתהומא רבא. תא חזי בשעתא דעאל ליליא (לעיל קע"ב א') פתחין סתימין וכלבי וחמרי שריין שאמין בעלמא ואתייהיבת רשו לחבלא וכל בני עלמא נייוס בערסיהו ונשמרתהון דצדיקיא סלקין לאתענגא לעילא כד אתער רוח צפון ואתפליג ליליא אתערותא קדישא אתער בעלמא ואתמר בכמה דוכתי. זכאה חולקיה דהווא ב"ג דאיתו קאים בהווא שעתא ואשתדל באורייתא כיון דאיתו פתח באורייתא כל אינון זינין בישין אעיל לון בנוקבי דתהומא רבא וכפית ליה לחמור ונחית ליה במפסר דתחות עפרא דוהמי קמרא בג"כ יששכר דאשתדלותיה באורייתא כפית ליה דחמור ונחית ליה מהווא גרם המעלות דאיתו מלין לנוקא עלמא ושוי מדוריה בין המשפתים בן זוהמי דמפסרי דעפרא :

ח"ג דמ"ו פ"א וד' הולך לפניו יוסם (צ"ג יג) רבי יוסי פתח (מל"ג כג) למנצח על אילת השחר וגו' כמה חביבא אורייתא קמיה דקב"ה דכל סאן דאשתדל באורייתא רחים הוא לעילא רחים הוא לתתא קב"ה אצית ליה למלולוי לא שביק ליה בהאי עלמא ולא שביק ליה בעלמא דאתי ואורייתא בעי לסלעי בה ביממא ובליליא דכתיב (יו"ט ז') והגית בו יוסם ולילה וכתוב (יש"ש ג) אם לא בריתי יוסם ולילה וגו' תינח ביממא כליליא אסאי בגין דיהא שכיח לגביה שמא קרישא שלים כמה דלית יוסם בלא ליליא ולאן איתו שלים אלא דא עם דא כך בעי אורייתא לאשתכחא עמיה דב"ג יוסא וליליא למהוי שלימותא לגבי דב"ג יוסם ולילה והא אתמר דעקרא דליליא מפלגותא ואילך ואע"ג דפלגו קרמיתא בבלא דליליא הוא אבל בפלגות ליליא קב"ה עאל בננתא דערן לאשתעשעא עם צדיקיא

מאמרי זוהר מענין הצות

קט

צדיקיא וכדון בעי ליה לבר נש למיקם ולמלעי באורייתא והא אתמר דקב"ה וכל צדיקיא דבגנתא דעדן כלהו צייתין לקליה הה"ד (סי' ט) היושבת בננים חברים מקשיבים לקולך השמיעני והא אוקמוה היושבת בננים דא כנסת ישראל דאיהי משבתת ליה לקב"ה בשבחא דאורייתא בליליא זכאה חולקיה מאן דאשתתף בהדה לשבחא ליה לקב"ה בשבחא דאורייתא וכד אתי צפרא כ"י אתיא זמשתעשעא ביה בקב"ה ואושים לה לגבה שרביטא דהסד ולא עלה בלהודהא אלא עלה ועל אינון דמשתתפין בהדה והא אתמר דכתיב (סליס' מ"ג) יוסם יצוח ה' חסדו ובלילה וגו' ועל דא אילת השחר אקרי. אמר ר' שמעון בשעתא דבעי לאתגהרא צפרא אתחשך ואתקדר נהורא וקדרותא אשתבח כדון אתחברת אתתא בבעלה דתנינן אשה מספרת עם בעלה למשתעי בהדיה ועאלת להיכליה לבתר כד בעי שמשא למיעל אתנהיר ואתת ליליא ונשיל ליה כדון כל תרעין מתיבין וחמרין נערין וכלבין נבחין כד אתפליג ליליא שארי מלכא (למיקרי) למיקם ומטרוניתא לזמרא ואתי מלכא ואקיש לתרעא דהיכלא ואמר פתחי לי אחותי רעיתי וגו' וכדון משתעשע בנשמתהון דצדיקיא זכאה חולקיה דההוא דאתער דהוא זמנא כמלי דאורייתא בנין דא כל אינון דבני היכלא דמטרוניתא כלהו בעיין למיקם בההוא זמנא לשבחא למלכא וכלהו משבחן קמיה ושבחא דסליק מהאי עלמא דאיהו רחוק (יתיר) דא ניחא ליה לקב"ה מכלא כד אכתליק ליליא ואתי צפרא (נ"א ואתחשך) ואתקדר כדון מלכא ומטרוניתא ברזא בחדוא ויהיב לה מתן ולכל בני היכלא זכאה חולקיה מאן דאיהו במניינא :

ח"ג דק"ג ע"ג פתח רבי שמעון ואמר (ליוג' נ"ג) ולא אמר איה אלוה עושי נותן ומירות בלילה האי קרא אוקמוה ואתמר אבל עושי עושי מבעי ליה מאי עושי אלא שבא (צ"ב ב') דאלוה שבא כליל איהו דאתחיו הוא זבי דיניה דא שמא שלים איהו דכליל דבר וניקבא א"ל ו"ה ובגני כך עושי נותן זמירות בלילה בנין דא איהו דקא (ק"מ א') משבתת תדיר לגבי מלכא דשלמא דיליה כנוונא דבוצינא דלא שכיך תדיר בנין לקבלא נהורא חדוא עלאה מסניאות חדוא דיליה וע"ד נותן ומירות בלילה כל אינון כנביא דקא כנהרן ברקיעא כולהו אודאן ומשבחן לקוב"ה בכל ההוא זמנא דאתחווין ברקיעא בנין דמלאכי עלאי כולהו אודאן ומשבחן אשמורות אשבורות בתלת פלגי דהוי ליליא בליליא אתפלגין כמה סמרין בראשיתא דליליא כד רמז ליליא ואתחשך כל אינון החין בישין וזינין בישין כולהו מתבדוין ומשמשין בכל עלמא ואתפרשא סטרא אחרא ותבעי אורהו דבי מלכא מכל אינון סמרין קדישין כיון דההוא סטרא אחרא אתער כל בני עלמא סעמי סעמי דמותא (נ"א דשינה) חד משתין כמותא ושלמא עלייהו כדון כיון דמסאבו אתפרשא מלעילא ושלמא ונהתא לתתא כדון אתפרשן תלת משרין לשבחא ליה לקב"ה בתלת סמרין (נ"א סמרין) דליליא כמה דאתערז בהאי חברייא • בעוד דאינון משבחן לקב"ה סטרא אחרא אזלא ומשטמא לתתא בכל סטרי עלמא ועד דסטרא אחרא לא אתעבר כתתן לא יכלין אינון לאתיהדא במאריהון רזא לחיטין מלאכי עליונין וישראל לתתא כולהו דחקי בההוא סטרא אחרא מלאכין עלאין כד בעאן לאתיהדא במאריהון לא יכלין עד דהחין לה לבר בה עבדין נהתין שיתין רבוא דמלאכי קדישא ואפילו שיתא על כל בני עלמא כיון דאיהו נהתא דקא דהחין לה לבר ויהיב לה כל עלמא דא בהדיא שיתא

נדון

כדין איהו שלמא עליהו ומקבלין מסאבו מינה בר בארעא דישראל בלחודא דלא (ק"ח ב') שלמא תמן כיון דאיהו אתפרשא מינייהו עאלין לקמי מאריהון ומשבחן ואודאן קמיה כנונא דא ישראל לתתא לא יכלין לאתייחדא במאריהון עד דחייין להתוא סמרא אחרא מינייהו ויהבי ליה חולקא במה דאתעסקת. ולבתר אינון מתקרבין לגבי מאריהון ולא אשתכח מקסרגא עילא ותתא ואי תימא תינת לתתא אבל לעילא מאי קסרגא תמן אלא לעילא בנין דאיהו רוח מסאבא ואינון דחין קדישין עד דמשדרי רוחא מסאבא מינייהו לא יכלין לקרבי לגבי מאריהון דהא קדשא נו מסאבא לא מתערב לעלמין וכן כנונא דא ישראל לתתא לא מתערבין באומין עובדי כוכבים דעלמא ותרין סטרין עלאין ותתאין כד בעיין לקרבא לגבי מלכא קדישא דחייין לה לבר ועל דא כד עייל ליליא ומלאכין קדישין ועילאין כד מסתדרין שורין שורין לקרבא (נ"א לשבחא) לגבי מאריהון דחייין ליה להתוא סמרא לבר בקדמיתא ולבתר עאלין בקדשא (נ"א ועל דא כד עייל ליליא כל רוחין בישין וזינין בישין ורוחיא מסאבא אתדחין לבר ושמשו מלכא עיילין לנו קדשא) למלכא דהוו ליה אבנין יקירין בחד תיבותא מתגלפא בקוסטרין וההוא מלכא הוה חכים בנין דלא יתקרב כל מאן דבעי לגבי ההוא תיבותא דאבנין יקירין ומרגלאן דתמן נטל בחכמתיה חד חויא תקיפא וכריך ליה סחרניה דההוא תיבותא כל מאן דבעי לאושטא ידיה לגבי תיבותא הא חויא דליג עליה וקטיל ליה חד רחימא הוה ליה למלכא א"ל מלכא כל זמנא דאת בעי לאעלא ולאשתמשא בתיבותא תעביד כך וכך לגבי ההוא חויא ותפתח תיבותא ותשמש בניזון דיליה כך קב"ה כריך חויא סחרניה דקדשא אתאן מלאכין עלאין לאעלא נו קדשא הא חויא תמן ודחלי לאסתאבא ביה (ואי תימא הא כלוהו אשא ואשא לא סקבלא מסאבו) ת"ח כתיב (פסלים ק) עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לוהט עושה מלאכיו רוחות אלין מלאכין דקיימי לבר משרתיו אש לוהט אלין מלאכין דקיימי לנו איהו רוחא מסאבו ואינון רוח. רוח ברוח לא עייל דא בדא רוח מסאבו ברוח קדשא לא אתערבו דא בדא ובג"כ אינון דאקרון רוח לא יכלין לאעלא לנו בנין ההוא רוחא מסאבו אינון דלנו אינון אש וההוא אש דחי להתוא מסאבו דלא עייל לנו ובנין כך כלא דחייין ליה לבר למסאבו דלא יתערב בהדיהו ועל דא מלאכי עלאי קא משבחן ליה לקב"ה בתר דדחייין ליה למסאבו לבר. תלת אשמורות אינון בליליא לקבליהון תלת משריין דקא מתפלגי לשבחא לקב"ה כמה דאתמר ועל דא האי רבון דכלהו איהו נר (נ"א כנור) דדוד דלא שכיך לעלמין אלא תדיר אורי ומשבח ליה למלכא עלאה וע"ד (איזן ט) נותן זמירות בלילה. ד"א ולא אמר איהו אלוה עושי כמה דאתמר בנין דהא מעילא ומתתא איתכליל בר נש ואתעביד כמה דאיהו נופא מתרין סטרין מנו דבר ונוקבא אופי הכי רוחא רוח איהו כליל מנו דבר ונוקבא ועל רוא דנא אתתקן בר נש בגליפוי בנופא ורוחא ובנין דאיהו כליל ברוא דא ובעובדא דא כמה דאתמר ע"ד כתיב (נחמ"ב ט) ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו והא אתמר בליליא הא אמרת דהא בראשיתא דליליא כל אינון זינין ורוחין בישין סתערי בעלמא היך איהו יכול למחוי דאי הכי הא תנינן דכסמרא דצפון נפקי כל הני זינין בישין ואת אמרת (ס"א ואתמר) דכד אתער רוח צפון בפלגות ליליא דהא כדון כל אינון רוחין בישין וסטרין בישין אתכנשו מעלמא ועאלין נו נוקבא דתהומא רבא אי הכי הא בסמרא דדרום דאיהו ימינא אמאי משטמא אינון זינין בישין בריש ליליא דקא שלמא רוח דרום אלא ודאי אלמלא ההוא סמרא דדרום דקא סעכב ודחיא להתוא סמרא בישא הוה משמש בולי עלמא ולא יכל עלמא למסבל אבל כד אתער ההוא

סמרא

(*)

מאמרי זוהר מענין הצות

קי

סמרא אהרא לא אתער אלא בסטר רוח מערב דקא שלטא בריש ליליא ועלמא איהו כלא כניש תעל דא קב"ה אקדים אמונתא לעלמא בנוונא דא כמה דאתמר זכאין אינון ישראל בהאי עלמא ובעלמא דאתי דקב"ה אתרעו בהו מכל שאר עמין ע"ג דעלמא עאלו לביתא ר' אלעזר ור' אבא כד אתפליג ליליא קמו למלעי באורייתא א"ר אבא השתא ודאי איהו עידן רעותא לקב"ה והא זמנן סגיאין אתערנא האי דקב"ה בשעתא דאתפליג ליליא עאל גו אינון צדיקיא בננתא דעדן ואשתעשע בהו זכאה איהו מאן דאשתדל באורייתא בהתוא זמנא אמר ר' אלעזר הא דאשתעשע קב"ה גו צדיקיא בננתא דעדן היך אשתעשע אלא בהתוא זמנא דאתפליג ליליא קב"ה אתער ברחימו דשמאלא לגבי כנסת ישראל דהא לית רחימו אלא מסמרא דשמאלא וכנסת ישראל לית לה דוונא למקרב לגבי מלכא או חשיבו מעליא אלא באינון רוחין דצדיקיא דקב"ה חמי לון מתעמרן בכמה עונדין מבין ובכמה זכוון דעבדו בהתוא יומא וקב"ה ניחא ליה מכל קרבנין ועלוון דקב"ה ארח בהו ריח ניתוח דקא עבדי ישראל כדין נהירו אתנהיר וכל אילנין דננתא דעדן אמרי שירתא וצדיקיא מתעמרין תמן באינון עדונין דעלמא דאתי כד אתער בר נש בהתוא שעתא למלעי באורייתא נמיל חולקיה עמהן דצדיקיא די בנו ננתא חד שמא גליפא דתלתין ותרין אתון אתעמר בהו תמן ואיהו גו ריזין דצדיקיא :

מ"ג ד"ג פ"ג רבי חזקיה הוה יתיב קמיה דר' יצחק קמו בפלגות ליליא למלעי באורייתא פתח ר' יצחק ואמר (תלמי קדי) הנה ברכו את ה' כל עבדי ה' וגו' האי קרא הא אוקמה הברייתא והא אתמר אבל האי שבהא הוא דכל אינון בני מהימנותא ומאן אינון בני מהימנותא אינון דמשתדלי באורייתא וידעין ליחדא שמא קדישא כדקא יאות ושבהא דאינון בני מהימנותא אינון דקיימין בפלג ליליא למלעי באורייתא ומתדבקי בה בכנסת ישראל לשבהא ליה לקב"ה במילי דאורייתא ת"ח בשעתא דבר נש קם בפלגות ליליא למלעי באורייתא ורוח צפון אתער בפלגות ליליא ההיא אילתא קיימא ומשבהא ליה לקב"ה ובשעתא דהיא קיימא כמה אלף וכמה רבבן קיימין עמה בקומייהו וכלהו שארין לשבהא למלכא קדישא ההוא מאן דזכי וקם בפלגות ליליא למלעי באורייתא קב"ה אצית ליה כמה דאוקמה דכתיב (זי ח) הוישבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני וכל אינון אוכלסין לעילא וכל בני תושבתתא דמוסרין למאריהון כלהו משתככי בגין תושבתתא דאינון דלעי באורייתא ומכרזי ואמרי (תלמי קדי) הנה ברכו את ה' כל עבדי ה' אתון ברכו את ה' אתון שבתו למלכא קדישא אתון אעסרו ליה למלכא והדיא אילתא מתעמרא ביה בהתוא ב"ג וקמת קמי מלכא ואמרת חמי במאי ברא אתינא לקמך במאי ברא אתערנא לנכך ומאן אינון דשבהא כלא דלהון קמי מלכא הדר ואמר העומדים בבית ה' כלילות אלין אקרין עבדי ה' אלין אתחווין לברכא למלכא וברכתא דלהון ברכתא הה"ד (ע) שאו יריכם קדש וברכו את ה' וגו' אתון אתחווין דמלכא קדישא ית' על ידיכו וברכתא דעל ידיכו ברכתא היא שאו יריכם קדש מהו קדש אתר עלאה דמבועא דנתלא עמיקא נפיק מיניה דכתיב (נחמ"ג נ) ונהר יוצא מעדן להשקות ועדן הוא דאקרי קדש עלאה בג"כ שאו יריכם קדש ובר נש דעביד כן וזכי להאי מאי קא מכרזי עליה יברכך ה' מציון את תברך לקב"ה מאתר דאקרי קדש עלאה והוא יברך לך מאתר דאקרי ציון דאת ומשרוניתא תתברכון כחדא כמה דוונא דלכון הוה כחדא לשבהא למלכא כך מההוא אתר דמתברכא כנ"י מההוא אתר יומין לך ברכאן הה"ד וברכך ה' מציון (ולא עוד אלא) וראה בשבג ירושלים מאן הוא שבג ירושלים אינו :

אינן ברכאן דנפקא לה מסלכא ע"י דההוא דרנא קדישא דצדיק ועל דא יברכך ה' מציון וראה בטוב ירושלים וכלא חד מלה (ולא עוד א"א) וראה בניס לבניך ונ' וראה בניס לבניך שפיר מהו שלום על ישראל סאי קא בעי הכא על ישראל אלא בגין דאסני שלמא לעילא דכד הוא זכי לכולא האי אסני שלמא לעילא ותתא שלום על ישראל סתם ושלום שבחא הוא דעלאי ותתאי שבחא הוא דכל עלמין ומלי דאורייתא אסניאו שלמא בעלמא דכתיב (ס' ט) ה' עון לעמו יתן ונ':

ח"ג דכ"ג פ"ג פתח ההוא טייעא ואמר (ליוג נה) ברן יחד כוכבי בוקר ויריעו כל בני אלהים ת"ח כד קב"ה אתי לאשתעשעא עם צדיקאי בגנתא דערן כל מלי דעלמא תתאה (ס"א עלאה) וכל עלאין ותתאין סתערין לקבליה וכל אילני דבגנתא דערן פתחי שבחא לקבליה הה"ד (ד"ס 6 ט) או ירננו עצי היער מלפני ה' כי בא ואפילו עופי דארעא כלוה מרחשי שבחא קמיה כדון שלחובא נפק ובמש בגדפוי דתרנגולא וקרי ושבח למלכא קדישא וקרי לבני נשא דישתלון באורייתא ובשבחא דמאריהון ובפולחניה זכאה חלקיהון דבאין דקיימין מערסיהו לאשתדלא באורייתא כד אתי צפרא פתחין דדרומא נפתחין ותרעי דאסותא נפקין לעלמא ורוחא דמזרח אתער ורחמי אשתכחו וכל אינן ככביא ומזליא דמטנן תחות שולמני דהאי בקר כלוה פתחין שבחא וזמרון למלכא עלאה הה"ד ברן יחד כוכבי בקר ונ'. מה בעאן הכא בני אלהים דאינן מזמנין תדועה בהאי בקר והא כל דינין אתעברו בזמנא דחסד אתער בעלמא אלא ויריעו כל בני אלהים הא אתבר תוקפא דדינין קשיין אתבר הילא דלהון כד"א (ישעי' כז) דעה התרעעה הארץ וכ"כ בגין דהאי בקר אתער בעלמא ואברהם אתער. ואתי למנטע (מלשי' 6) אשל בכאר שבע מלה דא הכי שמענא לה בכאר שבע ודאי וכתוב ויקרא שם בשם ה' אל עולם. פתח חכריה טייעא ואמר (ס' ט) הבקר אור והאנשים שלחו ונ' סאי הבקר אור הכי אוליפנא מהו בקר אלא בזמנא דאתי צפרא ודינין סתעברין וחסד בעא לאתערא כל אינן דאתין ססטרא דא מבקרי (ס"א ספקרי) לאתרייהו לזמנא ברכאן לעלמא ודא הוא הבקר אור דהא רחמי סתישבי לעלמא וחסד קאי באתריה כדון הוא בקר אור וכתוב (ס' 6) וירא אלהים את האור כי טוב ת"ח כלא הוא בדרגין ידוען ליליא הא ידיעא בקר אור הא ידיעא והוא דרנא עלאה דאשתכח ביה תדירא אימתי כד נהיר שמשא שמשא ידיעה והוא דרנא עלאה דמבסם כלא ונהיר לכלא כד"א (מלשי' 6) כי שמש ומנן ה' אלהים והאי בקר אור נהיר שמשא ודא נהיר ליליא בג"כ כלוה תליא דא בדא והאי בקר אור כד אתער כל בני עלמא אתאחדן באחדותא בתדוותא ימשתכחי בעלמא והשתא הא נהיר יממא עידן רעותא הוא לסדך באורהא בריכו לון ר' הייא ור' יוסי ונשקן לון ברישייהו ושדרו לון אמר רבי הייא לר' יוסי בריך רחמנא דתקין אורחנא קמן ודאי קב"ה שדר לון גבן זכאין אינן דמשתדלי באורייתא ולא ארפין מינה שעתא חדא נפקו ר' הייא ור' יוסי ואזלו לאורהיהו אמר ר' יוסי ודאי רהימותא דלבאי קשיר באלין טייעי א"ר הייא לא תוהנא על דא דהא ביוסי דר' שמעון אפילו צפרי שביא כרחשין חכמתא דהא מלי אשתמודען לעילא ותתא :

ח"ג דכ"ג פ"ג פתח ר' יוסי ואמר (ליוג נה) ולא אמר איה אלוה עושי נותן זמירות בלילה תא הוי בשעתא דאתער רוח צפון ואתפלגי ליליא הא אוקמה דשלחובא חד נפיק ובמש תחות גדפוי דתרנגולא ואקיש גדפוי וקאר דההוא שלחובא בזמנא דמטי נביה ואתער לקבליה אסתכי ביה ואודעוץ וקאר ואסתכי

מאמרי זוהר מענין חצות

קיא

יאסתבי ואשנת בנין יקרא דמאריה למעבד רעותיה וקארי לון לבני נשא ועל דא אקרי שכוי אשנחא ואקרי גבר בנין דאתער בשלהובא דגבורה בסטרא דגבורה קא אתיא לאתערא בעלמא כדון אינון בני מהימנותא קיימין ויהבין גבורה וחילא לבני וכדון אקרי רנה דאורייתא ועל דא ירית דוד מלכותא הוא ובני לעלמין ולדרי דרין וכד תרנגולא קארי ובני נשא ניימי בערטיהו ולא מתערי תרנגולא קארי לבתר ואמר מה דאמר (ק"ל פ"ג) והא אוקמוה לבתר בטש בגדפוי ואמר זוי לפלגיא נוף דמאריה שבקא דמאריה דלא אתער רוזיה ולא אשנח ליקרא דמאריה כד נהיר ימסא כרוזא קרי עליה ואמר ולא אמר איה אלוה עושי נותן זמירות בלילה לסייעא ליה באינון תושבתן ולמהוי בלא בסיועא חדא עשי עשני מבעי ליה מהו עשי אלא בשעתא דבר נש קם בפלגות ליליא ואשתדל ברנה דאורייתא דרנה דאורייתא לא אתקרי אלא בליליא וכד איתו אשתכח באורייתא כד נהיר ימסא קב"ה וכנסת ישראל מתקני ליה בחד חוטא דהמד לאשתונבא מכלא ולנהרא ליה בין עלאין ותתאין . ר' יהודה אמר אנא שמענא דאמר רבי אבא האי קרא איה אלוה עשי עשה לי מבעי ליה מהו עשי אלא כסה דאמרת בשעתא דאיתו קם בפלגות ליליא ואשתדל באורייתא כד נהיר ימסא אתער אברהם בהותא חוטא דיליה דכתיב ביה (בראשית י"ד) אם סחוט ועד שרוך נעל וגי' וקב"ה וכנסת ישראל מתקני ליה ועבדי ליה בכל יומא בריה חדשה הה"ד אלוה עשי והא (ג' ג' ג' ג') אוקמוה אל ו"ה . אל דא אברהם דכתיב (ביה) האל הגדול . ר' דא קב"ה . ה' דא כנסת ישראל ודא הוא אל ו"ה . ואינון עבדין ליה לבר נש ומתקנין ליה בכל יומא ובנ"כ כתיב עשי כד"א (תהלים קמ"ט) ישמח ישראל בעושי . אמר רבי יוסי ודאי כך הוא וכלא חד מלה . ר' יהודה פתח ואמר (ויקרא ד) או הודע אליו חטאתו וגו' . הודע אליו מסטרא דמאן או ידע (נ"א נדע) חטאתו מבעי ליה מהו הודע אליו . אלא קב"ה פקיד לכנסת ישראל לאודעא ליה לבר נש ההוא חובא דהוא חב וכמה מודעא ליה בדינהא כד"א (וי"ג כ) יגלו שמים עונו וארץ מתקוממה לו . הודע אליו כמאן דפקיד לאתרא . דתנינן בשעתא דבר נש חב קמי קב"ה ולא אשנח בחטאיה לאהדרא בתיובתא קבי מאריה ואשדי ליה בתר כתפיה נשמתייה סמך סלקת ואסתודת קמי קב"ה . כדון פקיד מלכא לבני ואמר או הודע אליו חטאתו אשר חטא אושיט דינא עליה ואודע ליה חוביה כד"א (יחזקאל טו) הודע את ירושלים את תועבותיה בתר דמטי עליה דינא כדון אתער רוזא למהדר בתיובתא קמי מאריה ואתכנע למקרב קרבנא דהא מאן דלביה נס ביה חטי ואנשי חטאיה ולא אשנח עליה וקב"ה זמין לקבליה ופקיד לאודעא ליה להתוא חובא בנין דלא יתנשי מניה . אמר ר' יוסי הכי הוא ודאי והכי אשכחנא ברוד דכיון דעבד ההוא עובדא דבת שבע לא אשנח ביה אמר ליה קב"ה אנת אנשית ליה אנא אדכרנא לך . מיד מה כתיב (שם כ"ג) אתה האיש כה אמר ה' אתה האיש דלא דכרת ליה אתה האיש דאנשית ליה וכמה אודע ליה בדינא אוף הכא קב"ה קאמר הודע אליו חטאתו אשר חטא ושפיר מלה והכי הוא דלא כתיב או נודע אליו כמה דכתיב (שם כ"ג) או נודע כי שור נגח הוא . ומאן דקאים בליליא למלעי באורייתא אורייתא קא מודעא ליה חוביה ולא באורח דינא אלא כאמא דאודעא לברה במלה רכיך והוא לא אנשי ליה ותב בתיובתא קמי מאריה . ואי תימא דוד דהוה קם בפלגו ליליא אמאי אתער עליה בדינא אלא שאני דוד דאיתו עבר במה דאתקשר ובעיא דינא וכמה דעבר אתון . הוא חטא לקבליה דמלכותא קדישא ולבני ירושלים קדישא ובג"ד אתתך מירושלים ומלכותא אעדיו מיניה עד דאתתקן כדקא יאות (ואתענש) :

מאמרי זוהר מענין חצות

פ"ג דר"ג פ"ה רבי חייא פתח (סעיף ט) נפשי אורתך בלילה אף רוחי בקרבי
 אשחרך וגו'. נפשי אורתך בלילה. נפשי אורתך בלילה מבעי
 ליה. מאי נפשי אורתך. אף רוחי בקרבי אשחרך ישחרך מבעי ליה. אלא הכי
 תאנא קב"ה רוחא ונפשא דכלא וישראל אמרי נפשי ורוחי אנת. בג"כ אורתך
 לאדבקא בך ואשחרך לאשכחא רעותך. רבי יוסי אמר בשעתא דב"נ נאים
 בערסיה נפקא נפשיה סלקא ואסהידת ביה בב"נ על כל מה דעבד בכלא יומא.
 נופא אמר לנפשא נפשי אורתך בלילה אף רוחי בקרבי אשחרך. ד"א נפשי
 אורתך אמרה כנ"י קמו קב"ה נפשי אורתך בלילה בעוד דאנא בנלותא בני
 עמסיה ומניעא נפשי מכל בישתא (נ"א ורוינא נפשי מכל פיסתא) דקיסרא בני
 עמסיה ע"נ נפשי אורתך בנין לאתבא לאתרי. אף רוחי בקרבי אשחרך כלומר
 אע"נ דעובדי כוכבים משעבדין לבני בכל שעבודא רוחא קדישא לא אתעדי
 סנאי בנין למשחר לך ולמעבד פקודיך. רבי יצחק אמר אמרי ישראל קמי קב"ה
 בעוד דנפשי בי אורתך בלילה מ"מ בלילה אלא בנין דהאי נפש בהאי שעתא
 אצטריך לחסדא לך. אף רוחי בקרבי אשחרך. כד אתער בי רוחא קדישא
 אשחרך באתערותא למעבד רעותך. כי כאשר משפטך לארץ. בזמנא דמשפט
 נחית בארעא לנשמה עלמא כדון צדק למדו יושבי תבל. כלומר יכלין למסבל
 דינא דצדק ולא ישתצו עלמא מניה. אימתי צדק למדו יושבי תבל כאשר
 משפטך לארץ. רבי חזקיה אמר נפשי אורתך בלילה דא כנסת ישראל. אף
 רוחי בקרבי אשחרך דא קב"ה. רבי אבא הוה יתיב קמיה דרבי שמעון קם ר"ש
 בפלג ליליא למלעי באוריתא קמו ר' אלעזר ורבי אבא עמיה פתח ר"ש ואמר
 (סג' סג) כאיל תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך אלהים האי קרא
 אוקמה חב"י זכאין אינון ישראל מכל עמסין דקב"ה יהב לון אוריתא קדישא
 יאורית לון נשמתין קדישין מאתר קדישא בנין למעבד פקודיו ולאשתעשעא
 באוריתא. דכל מאן דאשתעשעא באוריתא. לא דהיל מכלא. דכתיב (ס' קט)
 לולי תורתך שעשועי או אבדתי בעניי מאי אינון שעשועי אוריתא. דאוריתא
 שעשועי אקרי דכתיב (ס"ה ח) ואהיה שעשועים יום ויום ודא הוא דתנינן קב"ה
 אתי לאשתעשעא עם צדיקא בגנתא דערן. מאי לאשתעשעא בנין למחדי בהו.
 דתנינן זכאין אינון צדיקא דכתיב בהו (י"ג ט) אז תענג על ה'. בנין לאתענגא
 מהווא שקיו דנחלא כד"א והשביע בצחצחות נפשך. כביכול קוב"ה משתעשע
 בהו מהווא שקיו דנחלא דמתענגי בהו צדיקא. וע"ד אתי לאשתעשעא עם
 צדיקא. וכל מאן דאשתדל באוריתא וכי לאשתעשעא עם צדיקא מהווא שקיו
 דנחלא. תאנא כאיל תערוג על אפיקי מים דא כנסת ישראל כד"א (סג' סג)
 אילותי לעזרתי הושה. תערוג על אפיקי מים ודאי לאשתקייא משקיו דמביעא
 דנחלא ע"י דצדיק. תערוג כד"א (ס' ו) לערוגות הבשם. כן נפשי תערוג אליך
 אלהים. לאשתקייא מינך בעלמא דין ובעלמא דאתי ממבועי נחלא מאן אינון
 מבועי חד לעילא דכתיב (נ"א ט) ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן וגו'. ומתמן
 נגיד ונפיק ומשקי גנתא וכל אינון נחלין נגדין ונפקין ומתכנסין בתרי מבועין
 דאקרי נצח והוד ואלין אקרון אפיקי מים בהווא דרגא דצדיק דמיניה נגיד ונפיק
 ומשתקייא גנתא. בנין כך איל וצבי עמרת ויסוד כחדא משתכחי צדיק וצדק ט':

ח"ג דר"ג פ"ה ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמר אדני' יתוה אתה ההלות להראות
 את עבדך וגו' רבי יוסי פתח (י"ג ט) ויסב חזקיהו פניו
 אל הקיר והתפלל אל ה'. תא חזי כמה היא חילא תקיפא דאורייתא וכמה הוא
 עלאה

מאמרי זוהר מענין הצות

עלמה על כלא דכל מאן דאשתדל באורייתא לא דחיל מעלאי ותתאי ולא דחיל מערעירין בישיין דעלמא בנין דאיהו אחד באילנא דחיי ואכיל מינה בכל חסא דהא אורייתא אוליף ליה לבר נש לסהך באורח קשום אוליף ליה עימא חיד יתוב קמי מאריה (לבטלא ההיא גזרה) ואפי' יתגור עליה כותא כלא יתבטל ויסתלק מינה ולא שריא עלוי (עימא דבר נש בהאי עלמא) ועל דא בעי לאשתדלא באורייתא יממא וליליא ולא יתעדי מינה תה"ד (יטנע 6) והגית בו יוסם ולילה • ואי אעדי מינה אורייתא או אתפרש מינה כאלו אתפרש מן חיי • תא חוי עימא דבר נש כד איהו סליק בליליא על ערסיה בעי לקבלא עליה על מלכותא דלעילא בלבא שלים ולאקדמא למימסר גביה פקדונא דנפשיה • והא אוקמיה בנין דכל עלמא מעמין מעמא דמותא דהא אילנא דמותא שריא בעלמא • וכל רווחין דבני נשא נפקין וסלקין (ס"א ואתמסרן) ואתמסרן גביה ובנין דאינון בפקדונא כלתו תייבין לאתרייהו • תא חוי כד אתער רוח צפון בפלגת ליליא וכרוזא נפיק וקב"ה אתי לנגתא דעדן לאשתעשעא ברוחיהון דצדיקיא כדן מתכווני (ס"א מתערי) כל בני מסרוניתא וכל בני היכלא לשבחא ליה למלכא קדישא וכדן כל אינון פקדונין דרווחין דאתמסרן בידיה כלתו אתיב למאירון רובא דבני עלמא מתערין בההיא שעתא • והא פקדוניה דכולתו אתיב לנבייה ואינון דבני היכלא עלאה קיימי בקיומיהו - זערי ומשתדלי בתושבתתא דאורייתא ומשתתפי בכנסת ישראל עד דנהיר יממא • כד אתי צפרא הוא וכל בני היכלא (דמלכא) כלתו אתיין לבני מלכא קדישא ואינון אקרן בנין דמלכא ומסרוניתא והא אוקמוה כד אתי צפרא בעי לנקאה גרמיה בכלא ולמיזן זייניה לאשתדלא עם מלכא קדישא דהא בליליא אשתדל במסרוניתא השתא אתי עם מסרוניתא לזווגא לה עם מלכא • אתי לבני כנשתא מדכי גרמיה בקרבנין משבח בתושבתתייהו דודד מלכא אחיד תפלין (ס"א בידיה וברישיה) ברישיה וציצית בגדפיה אומר תהלה לדוד צלי צלותא קמי מאריה והא אוקמוה בצלותא בעי למיקם כנווגא (ס"א בזווגא) דמלאכי עלאי לאתחברא בהדיהו דאינון אקרן העומדים כמה דאת אומר (זכיי ג') ונתתי לך מהלכים בין העומדים • ולכוונא רעותיה קמי מאריה ויתבע כעותיה • תא חוי בשעתא דבר נש קאים בפלגת ליליא מערסיה לאשתדלא באורייתא כרוזא קרי עליה ואמר (סג"א קרי) הגה כרטו את ה' כל עבדי ה' העומדים בבית ה' בלילות • השתא כד איהו קאים בצלותא קמי מאריה ההוא כרוזא קארי עליה ואמר ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה בתר דמסיים צלותא ברעו (ס"א וקאים בעימא) קמי מאריה הא אוקמוה דבעי למימסר נפשיה ברעותא דלבא לדהוא אתר דאצטרין וכמה עימין אית ליה לבר נש בכלא ובשעתא דצלותא קייכא (ס"א מיימא) כל אינון מלין דאפיק בר נש מפומיה דהוא צלותא כלתו סלקן לעילא ובקעין אוירין ורקיעין עד דמסו להוא אתר דכפז ומתעמר ברישא דמלכא ועביר מנייהו עמרא • והא אוקמוה חברייא צלותא דבעי בר נש לקב"ה לכוונא דיהא צלותא תחטנים מנלן ממשח דכתיב ואתגן אל ה' דא איהו צלותא מעליא • תא חוי מאן דקאים בצלותא בעי לכוונא רגליו ואוקמוה דבעי לחפיא רישא כמאן דקאים קמי מלכא ובעי למכסייה (ס"א לאסתמא) עיניו בנין ולא יסתכל בשכינתא ובספרא דרב הטנא סנא אמר מאן דפקח עיניו בשעתא דצלותא או דלא מאיך עיניו בארעא אקדים עליה מלאך הסות וכד תיפוק נפשיה לא יסתכל בנהירו דשכינתא ולא ימות בנשיקה • מאן דמזולל בשכינתא מתזולל היא בהוא שעתא דאצטרין ליה דהא הוא דכתיב (סג"א 6) כי מרדי אכבד וכו' ויקלו האמי מאן דאסתכל בשכינתא בשעתא דאיהו מצלי •

והך יכול לאסתכלא בשכינתא אלא לינדע דודאי שכינתא קיימא קמיה הוא דכתוב ויסב חזקיהו פניו אל הקיר דתמן שארי שכינתא . בג"כ לא בעיא למהוי חוצין בינו ובין הקיר . ואוקמוה מאן דקאים בצלותא בעי לסדרא שבחא דמאריה בקדמיתא ולבתר יתבע בעותיה דהא משה הכי אמר בקדמיתא אתה תהלות וגו' ולבסוף אעברה וגו' . רבי יהודה אמר טאי שנא הכא דכתיב אדני בקדמיתא באל"ף דל"ת נו"ן יו"ד ולבסוף יהוה וקרינן אלהים אלא סדורא הכי הוא מתתא לעילא ולאכללא סדת יום בלילה וסדת לילה ביום ולוונא כלא כחודא כדקא יאות וד"ל וכו' :

סדר נמי" לסעודה וקצת הלכותיה בקצרה

(6) גרסינן צמחא המחלל צמ"י בל ילדי עניות ופירש"י שאיט רוסך ומשפטי יפה אלא מעט מים כעון רביעית צמט"ס . אר"ח אלא משאי מלא ספגלי מ"א ויהטו לי מלא ספגי סיבותא . וע"כ אין ליטול רביעית מים בצמט"ס אלא יטול בשפט גם על ספגיו עד ספרק . דהייט עד מקום חבור קף ה"ד לקנה סרוע . ויזכר לעיין היטב שיגיש המים בכל שזח ה"ד סביב סביב . וגם בכל אורך האצבעות . וברחבן סביב . ויהיה ריוח מעט בין האצבע לאצבע . ויכוין מונבחיין כלפי מעלה קצת כדאי שיגישו שם המים היטב וגם על ראשי האצבעות . ואם בשפיכה אחת לא הגישו המים בכל שזח ה"ד אין תקנה לשפוך על אותו מקום לבדו שלא בגישו המים . שאין נעילה לחלוץ . אלא לריך לחזור ולשפוך על כל ה"ד כבתלה : (3) כרונה לקיים מצות נע"י לד"ה לריך לזכר לשפוך על כל יד צ"פ לעולם אף ששפך רביעית ויותר (ראב"ד רשב"א מהירושלמי וכו' יוסי רפ"ב דידים דלא כר"מ) שיגישו המים בכל שזח ה"ד סביב עד ספרק כמו בשפיכה הראשונה ממש כי המים שעל ה"ד משפיכה הראשונה נשמאו מה"ד והמים השניים מסהרים את הראשונים ולכן לריך לשפוך צ"פ רטופים ולא יגע כבלי צידו הלחה בין שפיכה לשפיכה פן יגע צידו השניה או בלחלוחית או שעל הכלי שבה ממים שמאים שעל ידו הראשונה . ואף שיחזור וישפוך על ידו השניה שתי פעמים אין המים שעל ידו מסהרים את הלחלוחית מים שמאים שנשמאו מיד הראשונה : (4) ואפי' אחר ששפך צ"פ על ידו או יזכר שלא יגע בה צידו השניה שאינה נטולה ואם נגע לריך לנגב בה שמה תחלה יפה מהמים הראשונים שנשמאו בניעה יד שאינה נטולה הסמאה ואח"כ תודר וסופך עליה צ"פ כראוי . וכן יעשה אם נגע בה אחר ששפך עליה פעם אחד וכן אם נגע בה איש אחר שלא נטל ידיו . וכן אם אחר שנטל ידיו וינגבן נגע צידו איש אחר ששפך עליה פעם אחד לבד או בלחלוחית שטל הכלי הבאה מיד האיש ההוא ששפך עליה פעם אחד לבד שהם מים שמאים מקנהם היטב ויחזור ויטול לידו או שנגע בה נעילה כשרה לשפוך עליה צ"פ כראוי ואפי' באמצע הסעודה וא"צ ליטול ידו השניה וכדין הטנע במקום הטיטפת באמצע הסעודה : (7) ואחר ששפך צ"פ על ידו או וב"פ על ידו או מצות חממים לשפשפס יפה זו צו לשהרה יתירה . ולפי ששפשף זה הוא מכלל מצות נמי" לכן יברך ברכת על נט"מ קודם ששפוף זה כדי שחטא הנרכה כמו עובר לעשיית המצוה כאשר ברכות המצוה אף שאינה עובר לעשייתה ממש שלא רצו חממים לתקן לברך קודם הנעילה ממש לפי שכן הסתם אין הידים נקיות . ואם לא בירך קודם השפוף יברך אח"כ קודם הנענוב . ואם שכה יברך אח"כ : (8) וע"פ הקבלה יש להגביה ידיו בשעת הנרכה ואין לומר ואשא כפי כו' . כי אין להפסיק בין נעילה לנרכה כלל וכלל וצריך להכפין בכל מה דלפשר ויש לשפוך על יד ימין תחלה ואח"כ על יד שמאל . אך ע"פ הקבלה יקח הכלי עם המים ציד ימינו תחלה ויחנש לשמאלו וישפוך בשמאלו על ימינו תחלה ואח"כ ישפוך בימינו על שמאלו : (9) וקודם הנעילה לריך לעיין צידו אם אין עליהם שום דבר הוסיף ונשפך שהיא גדולה והיא שודפת חוץ לנכר לריך לנגב האוהה שתחתיה רחן לנכר משום האינה ובזק אפילו כנגד הכשר חוץ . ואם יש עליהן איזה לכלך לריך להעביר תחלה ע"פ ששפוף מים יפה . יזכר לקיחה ונגב המים יפה מה"ד קודם נעילה כי הם מים שמאים וישמאו את מי הנעילה . וכן היוצא מנה"כ וטעם ידיו מעט לנכר ח"י לריך לנגבן היטב תחלה קודם נט"מ לסעודה אף מן הדין יטל לנכר גבר יגר אחר ברכה ע"ס" . ואין צוה משום הספק בין נט"מ

סדר נשילת ידים לסעודה

ק"ג

נ"י לסעודה אבל לר"ך לזכר מלהשית בימיהם אפי' שיחה קלה ואפילו ללמוד לא נסב: (י) ור"ך לזכר שי"ז המים כשרים לנט"י דהיינו שלא נשתו מראיהם ולא נעשה בהם שום מלאכה. שאם נשתו מראיהם בין מחמת מקומם בין מחמת דבר שגפלו לתוכם כגון שגפלו לתוכו י"ן או שזר. וכן אם נשתו מראיהם מחמת עשן או ד"ל פסולים לנט"י. אבל אם נשתו ונעשו עבירים מחמת עפר וסוף כשרים. אך אם הם עבירים כ"כ עד שאין הכלב שוחה מהם פסולים. וכן אם אין הכלב יכול לשתות מהם מחמת שהם סרוחים או מרים או מלחחים פסולין ולכן מי הים פסולין לנט"י: (ח) אבל מותר להטביל ידיו בים. וכן במי גשמים המטונסין בקרקע אף שהם סרוחים ועבירים עד שאין הכלב יכול לשתות מהם והוא שיש בהם מ' סאה שהם רלוים לפבילה. וגם יהיו מנוססים נאטורין ולא זוחלין וכולכין. שמי גשמים הזוחלין פסולים לפבילה. אבל במעיין משבילים יסידים אפילו בזוחלין. ואפילו בפחות הרבה מארבעים סאה אלא שהידיים מתחכסין בו לנד. ובשעת הדחק יש לממן על יש מקלין בנט"י להטבילן במי גשמים או הפשרת שלנים המנוססים בהצנורין אפי"ם שאין בהם מ' סאה אלא כדי לכתוב הידיים בלבד כגון המהלת בדרך והוא רחוק מהמים ואין עמו כלי לשאוב ולשונג ממנו לידיו או שהם סרוחים או עבירים ופסולים לנטילה אבל אין להקל להטביל בשאובין שנקרקט אפילו יש בהם מ' סאה ולא בשלג שאינו מרוסק שפי"ם הארץ אפי"ם שמתחבר יחד מ' סאה ויותר אבל מותר ליטול ידיו בשעת הדחק בשזר שלנו או מי דגש שיעקרון מים ואין בהם משום שטי מראה הוואיל ונשתו לשבח: (ט) וכל המטביל ידיו לסעודה י"א לברך על סבילה ידיים או על שטיפת ידיים ולא ענט"י וי"א שאין לברך על סבילה ידיים אלא ענט"י ולכתחלה טוב לברך על שטיפת ידיים ויולא לדברי הכל אך אם בירך על סבילה ידיים או ענט"י א"ל לחזור ולברך והמטביל ידיו דיו להטביל פעם אחת לנד רק שיעיין בהם שאין בהם שום דבר החולץ: (י) מלאכה הפוסלת במים כיוצא כגון ששכר בתוכם איוה כלי הברך הדחה להדיח בהן וכן ירקות הנריכים הדחה או ששרה בתוכם ירקות כדי שלא יכמשו או ששרה בתוכם כלים שנתקעו בימות החמה כדי שיכואו וכן שאר כל דבר שנשרה בתוכם במתכוון ולא שגפלו לתוכם מאליו וכן אם הטמיל בתוכם כלי של מים חמין או של יין לנגס ה"ז מלאכה ופסולה וה"ל מים שמדד בהם איוה כלי ליעד מידחה והיו"א מנה"כ או שנגע במקום המסופף שנגופו לר"ך לנקות ידיו וששכן תוך כלי של מים נפסלו לנט"י ואפי' טבל בהם אלנעו הקטנה לנקות נפסלו כל המים שזכלי אבל אם חסן מהם בחפצו ומשפסף ידיו לנקותן במים שחפן הרי המים הנשארים בכלי לא נעשה בהם מלאכה וכשרים. ומים כשרים שפסלו לחוץ מעט מים פסולים בשלים ברוב: (יא) בהמה חיה ושוף ששתו מכלי של מים הרי המים הנשארים לא נעשה בהם שום מלאכה וכשרים. אך אם שתה מהם כלב או חזיר או שאר דבר מאוס כל ששני אדם נמנעים לשתות מים הנשארים בכלי משום מילום יש פוסלין משום שנטעו כשופכין וסובו לתוש לדבריהם: (יב) הכלי שטעל ממנו לידים לר"ך שיחה מחזיק רביעית ור"ך להיות שלה כלי שוב נקב או סדק מפולט והפי' מחזיק רביעית ויותר מהנקב ולמטה כי מאחר שמהנקב ולמעלה אין תורת כלי עליו נמצא שהמים הבאים על ידו מפי הכלי ולמעלה אינם באים מכלי אפי' ארתן קנקאים שמתחלת עשייתן עושין האומנים בהם נקב בלדיהם סמוך לפיהם אין עליהם תורת כלי מהנקב ולמעלה ואין טעלין ממנו לידים דרך פיו וכן אוחס קנקאים שיש להם כמין דד בולט בגובה יותר משפת הכלי ולמעלה שיופקין ממנו דרך דד הבולט בגובה אין טעלין ממנו לידים דרך הדד אלא דרך פיו כי מאחר שאינו מקבל משקין למעלה מפיו תוך הדד ואינו עשוי לקבלה אלא ליתק ממנו אין תורת כלי עליו וכן אם פי הכלי עלמו למעלה אינו נשוח ובושר ע"פ כולו אלא יש בו עולה ויורד מקצתו גובה ומקצתו נמוך אין טעלין במקום הגובה מאחר שאינו מקבל משקין וכן אם יש בו סדקים מפולטים למעלה אין לטול ממנה אם יש בו סדק איוו משך אורך קלת אבל בפטימות קטנות אין לחוש: (יג) כלי עץ שניקב או נסדק וסחה הנקב היסב בסמרטוטין או בפסם וכיוצא בו עד שאין המים יולאין דרך שם כלל אין סתימה ו מועלת לעשותו כלי לנשילת ידיים וי"א שאפי' זפת וכיוצא בו אינו מועיל בכלי עץ אלא בכלי חרס לנד ולד"ם אין שום סתימה מועלת בכלי זכוכית אפילו זפת וכיוצא בו ואפי' גזיל ועופרת וכיוצא בהן: (יד) כל כסויי הכלים שיש להם בית קבול אפי' הם מחזיקים רביעית ויותר פסולים לנט"י שמהאחר שלא נעשו לקבלה אין עליהם שם כלי לעינין נט"י ואפילו אם רגילין ליתן לחותן מעט משקה לפרקים וכן מיני טבעים של לנדין (שקורין קאפילוט) אפי' הם ענים כ"כ עד שאין המים יולאין מהם אין טעלין מהם לידים כוואיל ולא נעשו לקבלה והע"פ שהולכי דרכים רגילים לשתות בהם לפעמים ואין ליטול מהם אפי' בדרך: (טו) ע"י מן הכלי לר"ך שיבואו המים על ידו מנה גברא דוקא בין מנה הטעל ידיו עלמו בין מנה אהרי

סדר נטילת ידים לסעודה

אחרים הטהרם מים על ידיו ואפי' אם הוא קפן אם הוא מנן ו' שנים ולמעלה שיש בו דעת קאה .
אבל אם המים באין מאלוהים כגון חצית שיש בו גרזא והסיר את הגרזא וקירב ידיו לקלוח המים
המקלחים מנקב הגרזא המים הבאים נכח ראשון לבדו דהיינו קלוח ראשון לבדו נקראים באים מכח
גברא הואיל ובאים ע"י כח אדם שהסיר את הגרזא ואפי' היה עכו"ם אבל מים המקלחים אחר כך
אינן נקראים באים מכח גברא אלא מאלוהים הם מקלחים ופסולים לנטילת ידים ולכן אפי' כשקירב
ידיו לקלוח ראשון צריך לזרז אחר שקיבל על ידיו שפיכה אחת להחזיר הגרזא בנקב ולחזור ולהסירם
ולקבל שפיכה שניה על ידיו מקלוח ראשון אם הקלוח גדול ומספיק להגיע המים נכח אחת לכל ששם
ב' ידיו כאחד עד הפרק מכל סביבותיהן בשפיכה אחת מכח ראשון לבדו ואם אין הקלוח גדול כ"כ
יסוד הגרזא ב"פ על יד יד ו' וב"פ על יד יד אלא אם הקלוח דק בענין שאינו מספיק להגיע המים
לכל ששם היד עד הפרק מכל סביבותיה בשפיכה אחת מכח ראשון דהיינו קלוח ראשון לבדו כגון
אוזן שיש להם כוור קבוע בכותל ובתחתית הכוור יולא ממנו דד קפן ועליו סובבת גרזא קטנה
לסתמו ולפתחו מאחר שקלוח הדד קפן ודק אין ליסול ממנו לידים : (פו) יש מחמירים שלא לקבל
נטילה מעכו"ם השופך על ידיו ולא מגדה כגון בתו וסוב לחוש לדבריהם : (יו) צריך לזרז מאד
בסעודה שלא ליגע בשוק וירך או שאר מקומות המטוסים שבאדם לפי שיש בהם מלמולי זיעה וכן לא
יחך בראשו שיש גם כן מלמולי זיעה וכן בלואת האף והאוזן או שאר טופת ואם נגע צריך לחזור
ולסול היד שנגע בה כהלכה עד הפרק ולענין הגרבה יש מחלוקת אם יחזור ויברך על נפ"י ולכן
יברך בלא שם ומלות : (יא) אסור לאכול אפילו פת כל שהוא בלא נפ"י כל שצריך לברך המוציא על הפת
אבל אם הפת היא ספלה לד"א כגון ששה יו"ם ואוכל מעט פת אחריו שלא יזיקנו כשם שהפת ספלה
להמשה לענין ברכה שנפטרת בברכתו וא"ל לברך עליה המוציא כך היא ספלה לענין שאין צריך
נטילת ידים אבל אם טועם הפת קודם שיסתה כדי שלא יסתה על ליבה ריקנא ויזיקט צריך לברך
המוציא וצריך ליסול ידיו כהלכה אלא שלא יברך עט"ו ואפילו הנוטל ידיו לסעודה אם אינו אוכל
פת כבינה לא יברך עט"ו אע"פ שמברך המוציא וברכת המעון והשיעור לצורך לכבינה הוא שיאכל כל
דיות בכדי אכילה פרם וצריך לזרז בזה בסעודה שלישית של שבת : (יב) לא תקט נטילת ידים
אלא לפת שמברכים עליה המוציא ובהמ"ז אבל מיני לחמים שמברכים עליהם במ"מ ואין מברכים
עליהם המוציא ובהמ"ז אלא כשקבע סעודתו עליהם כך אין צריך נפ"י אלא כשקבע סעודתו עליהם :
(יג) כל מאכל שפיבולו במשקה בין שמטנלו עכשיו כשאוכל בין שהיה מטונל ומלוחלח מקודם ולא
נתנגב עדיין כגון פירות כנתים או שלוקים ומבושלים או בשר מטונל צריך נפ"י כהלכתא עד הפרק
ולא יברך . ושהם משקין הן יין דבש שמן חלב מים על וחומץ יין הוא כיון וכן חומץ מי דבש הוא
משקה וכן זיעה סיואלת מן המשקין הוא כמשקין כגון יין סרף ואם נחטב אחד מששה משקין במי
פירות הולכין אחר הרוב . וכל משקה שנקרש עד שאין סופח על מנת להספיה בבל מתורת משקה
ואם חזר וניעח חזר להיות תורת משקה עליו ולכן מיני עיסה המטוננים בחמאה צריכים נפ"י
במקומות שמתכין החמאה תחלה ואח"כ שופכין אותה לתוך מיני עיסה לפנינה בה . אבל במקומות
שמשמים החמאה כשהיא קרושה חוץ מיני עיסה ואם היא נמוחה אין שם משקה עליה מאחר שנימחה
על האוכל וי"א שהדבש הוא משקה לעולם אפי' כשנקרש עד שאינו סופח ע"מ להספיה ולכן אין לאכול
אפי' דבש קרוש אלא ע"י קף או סכין : (כא) ומיני מרקחת המרוקחים בדבש ויש עליהן סופח ע"מ
להספיה צריכים נפ"י לר"ה אה"כ אוכל ע"י קף או סכין לפי שמתכיים הדבש תחלה לבדו והוא שהדבש
נעין ויזכר על המרקחת אבל אם נמחה האוכל המרוקח לגמרי ונעשה גוף אחד ממש עם הדבש ע"י
הריקוח והסיגון או ע"י פירוף בכף יפה יפה (כמו שרגילים לעשות בחפוחים מרוקחים ובגודגודיות
מרוקסין) הולכין אחר הרוב . ואם האוכל הוא הרוב נחטבל הדבש מתורת משקה ואם אוכל עליו
אף שהוא סופח ע"מ להספיה . ואם בשעה שהוציא השעיה מהדבש חושב עליו לאוכלין בלבד ולא למשקין
דהיינו שהיה בדעתו כדי ליתנו לתוך התכביל או כדי לרקח בו מרקחת ולא כדי לשתותו כשהוא רך
זלול או לפנות ממנו משקה י"א שע"י מחטבה זו נעשה אוכל ולא ירדה עליו תורת משקה כלל אף
כשהוא נעין לבדו רך ולול ויש לסמוך על דבריהם במרקחת עכ"ל : (כב) אין אוחז מועילין אלא
במרקחת וכיוצא בו שרגילין להאכל ע"י קף או סכין פעמים רבות אבל דבר שפיטעו במשקה שאין
דרבו לעולם להאכל ע"י קף או סכין אינם מועילים לפסור מעט"ו . ובשעת הדחק שאין מצינים
גון בדרך אפשר להקל לאכול ע"י מפה לברוך על שתי ידיו אבל לאכול פת אין שום דבר בשרוב
לא ע"י קף וסכין ולא ע"י מפה ויש מקילים למהלך בדרך ואין לפניו מים עד יותר מד' עלין לברוך
שתי ידיו במפה ולאכול וי"א והמחמיר תע"ב :

סדר ברכת הנהנין

יאלה מוצף על הראשונים . קצת חדושי הלכות ברוחת מלוקחות מספרי הקדמונים שלא נקבעו בלוח הראשון
הביסוד ומשכיל על דעת האחרונים . אשר באיות מקימן של שבחים ועיונים . הניתן מקום לדרור לרעות
בגנים ולקטם שושנים . ואלו ואלו דברי אלהים דיים סרועה א' ניתנים (נס סדר תהלות והתקנים מסדרים
פה באופן נאות ויותר מתוקנים) :

פרק א מנחת עשה מן התורה לנבך אחר אכילת מזון שנאמר ואכלת וסנעת וברכת את ה' .
ומד"ם לנבך לפני כל אכילה ושתייה וכל הנהנה מן העוה"ל בלא ברכה כאלו והנה
מקדשי שמים שנאמר לה' הארץ ומלוואה וגו' : (ב) על כל אוכלין ומשקין מזכרין ברכה כוללת לכמה
מינים . בפה"א לכל מיני פירות הארץ ובפה"ע לכל פירות האילן . ושנ"ב לשאר כל אוכלין ומשקין
חוץ מן היין והסוף . שהיין הו"א כאלו מכלל פירות האילן לנבך עליו בפה"ע . והסוף הו"א כאלו מכלל פירות
הארץ לנבך עליו המו"א לחם נון הארץ : (ג) וכל שהוא ממין דגן ולא עשאו פה כגון מיני תבשילין
של קמח או דייסא אע"פ שאין נקראים לחם מכל מקום יש בהם חשיבות שנקרא מזון ומנצחים
עליהם במ"מ . בירך על הפת במ"מ יא וי"ח . וספק ברכות להקל כמו שיתבאר (בפ"ב) : (ד) בירך
על פירות האילן בפה"א יא אבל אם בירך על פרי האדמה בפה"ע לא יא ועל כולם אם בירך שנ"ב
יא אפילו על פת ויין . לפיכך כל פרי שהוא ספק לו אם פרי העץ או פרי האדמה מנבך בפה"א .
ואם אינו יודע כלל מה הוא מנבך שנ"ב וכן כשנסתפק לו מזד הדין מחמת מחלוקת הפוסקים :
(ה) וכל זה כשנולד לו ספק אחר שלמד או בדיעבד אבל לכתחילה אסור לו לנאת בברכת שהכל
אלא לירך לנבך על כל דבר ברכה המיוחדת לו ואם הוא ע"ה ילך אלל חכם וילמדנו הלכות ברכות :
(ו) היו לפניו פרי האדמה ופרי העץ ובירך תחילה על פרי האדמה לירך לחזור ולנבך על פרי העץ
כי לא נפטר בברכת בפה"א אלא כשבירך עליו ולא כשבירך על פרי האדמה . בד"א במנבך סתם
אבל אם נתכוין לפסור בברכתו גם בפה"ע יא ואפילו לא היה פרי העץ עדיין לפניו כשבירך אלא
שאחר כך הביאו לפניו . ויש חולקין על זה ואומרים שאפי' נתכוין לפסור בברכת בפה"א אז פרי
העץ המונח לפניו לא יא ולירך לחזור ולנבך בפה"ע ולא אמרו שאם בירך על פה"ע בפה"א יא
אלא בדיעבד כשנ"ב לתק לחזור ולנבך כראוי ברכה המיוחדת לו שאם כן תהא ברכת בפה"א לבטלה
אבל כשאינו לבטלה ה"ו לכתחילה וירך לנבך כחוקן חכמים לפיכך למעשה לירך ליותר שלא להתכוין
לעולם לפסור פה"ע בברכת בפה"א כדי לנבך לדה"ה : (ז) על כל אוכלין ומשקין מנצחים אחרים
בנ"ר . חוץ מן הפת שמנצחין אחרים במ"מ וחוץ מן המינים שנשתבחה בהם א"ל שם חסיה ושעורה
וגפן ותאנה ורמון וזית ותמרה שמנצחין אחרים ברכה אחת מעין ג' ברכות וכן על היין היו"א מן
הבטן . ובסמ"מ מין חסה ות"ש ושיסוף מין שעורים והם הנקראים דגן סתם בכל מקום : (ח) אין
מנצחין במ"מ על הדגן ולא לאחריו מעין ג' אלא כשאכלו בדרך אכילתו כגון תבשיל העשה מקמח
או דגן עשמו שנחלק לשנים או לג' ויותר ונחבשל במים או בשאר משקים וזו היא הנקראת דייסא
בכל מקום או אפילו לא נחלק רק שהוסרה קליפיו ודרטו להאכל כך מבוטל כגון הרישות של שעורים
וי"א פד שימתעבו וידבקו הנרעשים זה לזה מרוב הבישול אבל אם הוא שלם שלא הוסר קליפיו ולא
נחמשך אינו מנבך אלא בפה"א ולאחריו בנ"ר ולא מעין ג' כי לא נשתבחה א"ל באכילה זו ויש
הסופקים בזה אם לנבך אחריו בנ"ר או מעין ג' ומספק זה אומרים שאין לאכול ממנו כשיטור כ"א
בחוק הסעודה ויכן לחוש לדברייהם לכתחלה אבל אם אירע שחלל שלא בחוק הסעודה ינבך בנ"ר :
(ט) קמח של א' מתמשת מיר דגן ששלקו ועירבו במים או בשאר משקים אם נשעה רך וקלוט כ"כ
עד שאיט ראוי אלא לשתיה ולא לסעוד הלכך כלל אינו מנבך עליו אלא שהכל אבל אם הוא עב קאת
הוא ראוי לאכילה ולסעוד הלכך אע"פ שאינו עב לגמרי שיבא ראוי לנבכו מנבך עליו במ"מ ולאחריו
מעין ג' : (י) דוחן הרי הוא כשאר מיני קטניות ומנצחין עליו שהכל בין על הפת בין על התבשיל
הנעשה מקמחו אבל האורז אם בשלו עד שנתמטך או ששחט ושעה ממנו פת מנבך עליו במ"מ אבל
לאחריו מנבך בנ"ר וי"א שאפילו לא נחמשך בבישול מנבך עליו במ"מ ומספק ראוי לנבך עליו שהכל
כשהוא שלם ואם בירך עליו בנ"ר לא נחמשך בבישול מנבך עליו במ"מ ומספק ראוי לנבך עליו שהכל
דוחן היר"ו . אבל יש מפרשים אורז היר"ו דוחן ריי"ו לפיכך ירא שמים לא יאכל בין אורז בין דוחן
(מתבטל) בין שלם בין נחמשך כי אם בחוק הסעודה וכשאוכל שלם בחוק הסעודה ינבך שהכל על
בולם : (יא) בברכה מעין ג' של פירות מו' התיידיה חותמין בחוק לארץ על הארץ ועל הסיירות ונאמר
ישראל על הארץ ועל פירותיה ואפי' פירות ארץ ישראל שי"א לחוץ לארץ חותמין לאחריהם על הארץ
ועל

סדר ברכת הנהנין

ועל פירותיהם: (יג) אכל פירות משבעת המינים ואכל מיני מזונות ושתה יין ילול הכל בזרעה אחת ויקדים המהים ואחר כך הגפן ואחר כך פרי העץ ויאמר כך על המהים ועל הכלכלה על הגפן ועל פרי הגפן ועל העץ ועל פרי העץ ועל תבואת הסדה ועל ארץ חמדה כו' והואם וטדה לך על הארץ ועל המהים ועל פרי הגפן ועל הפירות בא"י על הארץ ועל המהים ועל פרי הגפן והפירות: (יד) אכל פירות מן המינים ואכל תבואים וכיוצא בהם א"י לברך בנ"ר על התבואים לפני שהם בכלל זרעה על העץ ועל פרי העץ אבל אם אכל הפוחים ושתה יין לר"ך לברך בנ"ר על התבואים ואפי' חתם על הארץ ועל הפירות אבל אם אכל ענבים או זמקים ושתה יין וזיך על הגפן ועל פרי הגפן נפטרו מזרעה על העץ לפי שהם הם פרי הגפן: (טו) גד"א כשנתכוין לטמאם אבל בסתם אינו פוסמם כואל וזרעתה המיוחדת להם אינה פרי הגפן אלא פרי העץ. לפיכך לכתחילה לא יתכוין לטמאם בזרעה על הגפן אלא ילול אותם זה בפירות כמו שכתבנו: (טז) וכן בזרעה ראשונה לא יתכוין בזרעה היין לפסור גם הענבים או הזמקים אלא יברך עליהם זרעה המיוחדת להם ואם נתכוין לפוסמם או טמאם וזיך על הענבים או הזמקים בפה"צ יא: (יז) זרעה המזון אינה פוסרת מעין שלם שאם אכל פירות מן המינים לפני הסעודה להעניג בלבד ולא כדי לפתוח בני מעיים להמשיך הלב לאכילה (שאו הם נפטרים בזה"מ"ו כמו שכתבנו בפ"ד) ושכח ולא זיך לאתריהם ולא נזכר עד אחר בזה"מ"ו לר"ך להזור ולברך על העץ כו' ואין לר"ך לומר פירות שאינן משבעת המינים ושאר אוכלין ומשקין שזרעה שלאתריהם היא בנ"ר שאינן נפטרים בזרעה המזון חוץ מן התמרים והיין שנפטרים בדיעבד בזרעה הזו שבזרעה המזון לפי שהם פועלים הלב גם כן וכן חמשת מיני דגן שאכלן לפני הסעודה נפטרו בזרעה המזון בדיעבד אבל לכתחילה אם נזכר קודם זרעה המזון לר"ך לברך חלה על המהים קודם בזה"מ"ו וכן זרעה על העץ על התמרים ועל הגפן על היין לפני הסעודה אם אינו שותהו כדי לגרר ולהמשיך הלב לאכילה כמו שכתבנו בפ"ד: (יח) זרעה על המהים אינה פוסרת זרעה בנ"ר ענון אם אכל דייסא ובשר ודגים אע"פ שמשביעין קצת אינן בכלל מהים וכן זרעה בנ"ר אינה פוסרת מעין ג': (יט) לפיכך כל דבר שנתחשב בזרעתו אם הוא מעין ג' או בנ"ר ודואה לאוכלו שלא בתוך הסעודה יאכל עמו דבר שזרעתו בנ"ר ודבר שזרעתו מעין ג' מאותו המין שמתחשב בו כגון אם מתחשב בחבשיל אם ראוי לברך אחריו על המהים או בנ"ר יאכל מיני מזונות ודבר אחר שזרעתו בנ"ר בודאי ויברך על המהים ובנ"ר ופוסר חבשיל זה ממ"ג: (כ) ואם מתחשב בפרי אם הוא משבעת המינים יאכל פרי אחר שהוא מן המינים בודאי ויברך על העץ ועל פרי העץ ויוצא גם על פרי זה ממ"ג וא"י לזכר אחר לברך עליו בנ"ר אבל אם אין לו פרי אחר אין לו תקנה על ידי ששתה יין ויברך על הגפן או לאכול חבשיל מחמשת המינים ויברך על המהים ולכלול על העץ ועל פה"ע בעל הגפן או בעל המהים על הספק לפיכך לא יאכלנו אלא בתוך הסעודה אבל אם כבר אכל מוסב לכולנו בזרעה על הספק: (כא) היין הואיל והוא ראש לכל המשקין הרי הוא פוסר בזרעתו כל מיני משקין בין מזרעה ראשונה שהיא שג"ב אם היו המשקין לפניו כשזיך בפה"צ או שהיה אז דעתו לשתותם אף שלא היה דעתו לפוסמם בפירות נפטרו ממילא בין מזרעה אחרונה נפטרו בזרעה על הגפן ואפי' הוא נענין שהולך לברך עליהם זרעה ראשונה שג"ב ענון שלא היו לפניו כשזיך בפה"צ וגם לא היה אז דעתו עליהם ואם שחה יין פחות משיעור רביעית שאין לר"ך לברך לאחריו ומשאר משקין שחה רביעית יברך לאתריהם בנ"ר אף אם הוא נענין שלא זיך לפניהם שג"ב:

פרק ב זרעה המזון מן התורה אינה אלא כשחל פת כדי שביעה כמ"ס ואכלת ושתעת וזרעה. וחכמים תקנו לברך אפילו על כזית ולא תקנו אלא בלחם. שד"ך. ב"א לקבוע סעודה עליו. אבל מיני לחמים שכתבנו שאין רנילין לקבוע סעודה עליהן אין מזרעין עליהם המזו"א ובהמ"ז אלא לפניהם בזה"מ ולאחריהם מעין ג' אה"כ אוכל מהם כשיעור קביעות סעודה דהיינו כשיעור שרוב ב"א קובעים סעודה קבוע שהיא סעודת ערב וזוקף על שיעור כזה מסתם להם נגזר ונס מלחמים אלו כשאוכלין שיעור כזה לפעמים אוי הם קובעים סעודה עליו ולכן אף מי שאוכלו סעודת ארעי ולא שנת משיעור זה נפלה דעתו: (ג) וכשיעור זה רבו בו הדיעות ולמעשה יש להגות כל שאוכל מנהג ב"ים ביטירות ולמעלה עד ה"י עשרון ולא עד בכלל אם הוא לא שנת ממט יברך המזו"א על כזית להם אחר חלה ויברך בזה"מ לנאת לר"ה ובח"י עשרון נפלה דעתו לר"ה ומזכר המזו"א ובזה"מ עליו לבדו ואם אוכל פחות מכשש ב"ים והוא לא שנת ממט מזכר בזה"מ ומעין ג' ואם שנת סעודת יתן ידיו ויברך המזו"א ובהמ"ז עליו לבדו והוא שאכל כשיעור ד' ב"ים אבל פחות מכן אם

סדר ברכת הנהנין

הוא שבע משיעור זה יברך על כוית לחם אחר החלה המזויה והח"כ בהמ"ז : (ג) ואם איש שבע ממין לחם זה לברך אלא שאוכלו עם לפתן המשביע כגון שמלפחו בנפר או דגים וכיוצא בהם עד שבעה כ"ו כאלו שבע ממנו לברך לפי שהלפתן ספלה לו והחתייב בבהמ"ז מד"מ ולפיכך האוכלו כד' ביצים ממין לחם זה עם לפתן כזה עד שבע מנדר. המזויה ובהמ"ז ופחות מכן מנדר על לחם אחר החלה : (ד) ואם מתחלה היה בדעתו לאכול אכילת עראי ויברך בהמ"ז ואח"כ ימלך לאכול עוד כדי שביעה וקביעות כעודה וכן ללאת ידי כל ספק ולברך חלה מעין ג' על מה שכבר אכל וישנה מעט ויטול ידיו ויברך המזויה ויאכל עד כדי שביעה ויברך בהמ"ז אף שאיש שבע מאכילה השנייה לזדה אלא בזירוף אכילה הראשונה שכבר בירך אחריה מעין שלש והוא שאכל באחרונה כד' ביצים לפחות : (ה) ואלו הם מיני לחמים שאין דרך ב"א לקבוע כעודה עליהם לחמניות וסרוקין ופת הבאה בכסנין. לחמניות הם מיני לחמים דקים ורכים שהיתה זילת הקמח צמים זילת רכה ולא עבה כשיפת לחם גמור הילושם ומתנגלת בידיים אלא כשיסת סופנין שא"ל לנגלה בידיים ואפוא בתנור או במחבת בלי משקה ואע"פ שהוא לחם גמור לענין חלה ומנה אעפ"כ הואיל ואין דרך רוב ב"א לקבוע עליו כעודה לה תקו לברך המזויה ובהמ"ז אלא בהמ"ז ומעין ג' עד שאכל כשיעור קביעות כעודה : (ו) וכן סרוקין שזוללין קמח צמים זילת רכה יותר מדאי אלא ששוכנין לתוך גומא וחלל שבכירה או חצר עד ששעשה עב קלת אחר האפייה וכן אם שפר הרבה לתוך המחבת עד ששעשה עב קלת אחר האפייה (סקרוין בלינעם) אבל אם לא שפר לתוך גומא אלא על גבי קרקע הכירה והתנור ומתפשט שם עד ששעשה דק מאוד אחר האפייה והיא נקראת סריתא אין עליה הורת לחם כלל לענין חלה ואין מברכין עליה בהמ"ז ומעין ג' אפי' קבע כעודה עליה. וכן אם שפר מעט מזלילה רכה יותר מדאי לתוך מחבת רחבה ומתפשטת שם על שולי המחבת ושעשה דק מאוד גם אחר האפייה (סקרוין בלינעם) אין קביעות מועלת בהן כמו בסריתא. וי"מ ואומרים שסריתא מברכין עליה המזויה ובהמ"ז כשיעור קביעות כעודה כמו בסרוקין ויש לחוש לדבריהם שלא לאכול שיעור קביעות כעודה כ"א שיברך המזויה על לחם גמור החלה. ויש מחמירים עוד לפ"ל לומר שלא נתנו חממים שיעור קביעות כעודה לברך המזויה וברכת המזון בסרוקין אלא כשזילת העיסה רכה יותר מדאי אבל כשאכילה רכה יותר מדאי אף שא"ל לנגלה בידיים אלא סורפן בכף צקערה ואפוא בתנור או במחבת בלי משקה ושעשה עבה קלת אחר האפייה ולא דק מאוד כי סריתא לחם גמור הוא ומברכין עליו המזויה ובהמ"ז בכוית. וכן מה שנתנו שיעור קביעות כעודה בלחמניות הוא בזלילה רכה יותר מדאי או ששעשו ריקין דקין מאוד אחר האפייה בסריתא ואף אם אין בזלילה רכה יותר מדאי. וטוב לחוש לדבריהם שלא לאכול כי אם בתוך הכעודה : (ז) פת הבאה בכסנין י"מ שהוא עיסה שילושם בחלב או בחמאה או בדבש או בשמן ויין או בשאר מי פירות או צמי ביצים ושומן לפי שאינה עשויה לקביעות כעודה כי רוב צמי אדם כוססין ממנה מעט ואין קובעין כעודה אלא על פת שילושם צמים לזדה ואם עירב עמם מעט מים בלישתה הולכין אחר הרוב. וכן עיסה גמורה שילושם צמים שערב בה חלבין בלישתה עד שאין דרך רוב צמי אדם לאכול ממנה הרבה ולקבוע כעודה עליה מפני רצוי התזלין. וי"מ ע"ל ואומרים שמברכין המזויה ובהמ"ז על פת זו כי איש דומה ללחמניות וסרוקין שאין רוב ב"א קובעין כעודה עליהן מחמת שיטו בלישתן לגרשותא שזלילה רכה אינה סועדת הלכ כ"כ כלחם גמור אלא פת הבאה בכסנין היא פת גמורה ששואה כמין כיס וממלאין אותה קודם אפייתה במיני מתיקה כמו דבש ועיקר או שקדים ואגוזים וכיוצא. בהם משאר מיני פירות או תזלין והמילוי הוא בעיקר כי פיקר עשייתה אינה למחן ולהשביע אלא לעדון ותענוג ומזון העיסה הוא ספל וזהו רצוי לברך על המילוי ולפסור העיסה אלא לפי שהעיסה היא מחמשת המינים שהם מקראים מזון אינה נעשית ספלה אל המילוי כשמתכוין לאכילתה ג"כ כמו שיחזר (בס"ג) ולכן די לברך עליה בהמ"ז ועל המחיה אבל לא המזויה ובהמ"ז עד שאכל שיעור קביעות כעודה (שאו העיסה הוא עיקר שסועדת הלכ) ואין בכלל זה עיסה הממולאת בשומשמן ששוכין צפורים במדינות אלו שאין עיקר עשייתה לעדון ותענוג אלא למזון ולהשביע : (ח) כד"ל כשהמילוי הוא ממין מתיקה או מיני פירות הנאכלין לעדון ותענוג ולא למזון ולהשביע וגם אין דרך רוב העולם ללפת בהם הפת אבל אם המילוי הוא מנשר ודגים או צביה שהם מיני לפתן המשביע או אפי' מיני ירקות שאין משביעין ומלפתין בהם הפת או אפי' איש לפתן כלל אלא שהוא מדברים הנאכלים למזון ולהשביע עדין לקבוע כעודה עליהם אין המילוי מזויה הפת מתורת לחם גמור ומברכין עליה המזויה ובהמ"ז בכדת אף אם עיקר כוונתו באכילת פת זו בשביל המילוי שנתוכה והסת ספלה בכונתו ורמו הסומד לחם גמור ועיקר כוונתו על הלפתן או על שארי דברים הנאכלים

סדר ברכת הנהנין

מחמת הסעודה ואוכל הפת בתורת ספלה להלפתן וס"ד שמנך המזיף ובהמ"ז בזיית (ס) ואסמן
הלכה בעיסה שילתה נחלב וכיוצא בו משאר משקין או מי פירות חוץ ממים מן הדיון יש לסמוך
על סברא הראשונה שד"ם הלך אחר המיקל אך בעל נפש יחמיר לפטו שלא לאכול בלא נס"מ
והמזיף על לחם אחר תחילה רק בנילשה בדבש יש להקל אם הקמח מעט והדבש הוא הרוב .
והסקר לפדון והעונן המחיקות כמו שסבגין במדינות אלו (שקורין לעקוד) אלא שהקמח נחשב
עיקר מחמת שהוא מין מן ונס מכשיר החערובות לאכילה כמו שיחבאר (צפ"ג): (י) כל מיני
לחמים אלו שנרכתם במ"מ הם בלא על השולתן בתוך הסעודה שלא מחמת הסעודה דהייט שלא
לאכול לשם מזון ולהשביע אלא לעדון והעונן בלבד או בסוף הסעודה לקיטוח להקל מביד המאכל
אין נפטרים בברכת המזיף שעל הפת וצריך לברך עליהם במ"מ אבל לא לאחריהם מעין ג' לפי
שנפטרים בבהמ"ז חוץ מפת שילתה נחלב וכיוצא בו שאין לברך עליהם במ"מ בתוך הסעודה או
בסופה בכל ענין לאחר ס"א שנרכתם המזיף כלהם גמור ונפטרת כבר בברכת המזיף ספק ברכות
להקל ואלו מלחמים אלו תוך הסעודה למזון ולהשביע ואפילו מיני עיסה הממולאים בפירות
א"י לברך אפי' על הפירות לפי שהם נחשבים כספלה אל העיסה ונפטרים עמה בברכת הפת :
(יא) וכן מיני עיסה שבלילתן רכה וטמנו במשקה נפטרים בברכת הפת כשאוכלים למזון כמו שנפטרים
כל מעשה קדירה אבל אם אוכלין לקטת או לחטנוג צריך לברך כמו בלחמניות וכיוצא בהם ואל
אוכלין שלא בתוך הסעודה מברך לפניהם במ"מ ולאחריהם מעין ג' ואפילו שבע מהם ואפילו אכל
שיעור שאחרים קובעין עליו סעודה ונס הוא קבע כעודתו אליהם לבדם לפי שמכיל שמתחלה היתה
בלינה רכה ואח"כ נטמנו במשקה אין עליהם תורת לחם כלל לד"ם ומעט שמן שמשחין המהמת
שלא תשרף העיסה אינה נקראת משקה : (יב) אבל עיסה שבלילתה עבה כעיסת לחם גמור המהמלגלת
בידים וטמנה במחבת בשמן או שאר משקין ושומן י"א שאין הסיגון במחבת מזיף מתורת לחם גמור
הואיל ומשקה שבמחבת הוא דבר מועט והעיסה היתה בלילתה עבה החלה וה"ז כאילו נאסית בתער
ומברכין עליה המזיף ובהמ"ז בזיית וי"א ואומרים שדין כעיסת כדיו הנישול וכמו שיחבאר וכן
עיקר. ומ"מ אם אוכל כדי שביעה שהיא ספק של תורה (ואף שמזין הברכות הוא מד"מ מ"מ
מאחר שמרע"ט תיקן ברכת הון בברכה בפ"ע לפתוח בברוך ולהתוס בברוך ראו להחמיר בספקיה
כעין ספק של תורה) יש להחמיר שלא לאכול כי אם בתוך הסעודה של לחם גמור ואפילו היא
ממולאת כל שאינה ממולאת בפירות וכיוצא בהם אלא בגבינה ומסוננת בחמאה (שקורין פלאדיון)
או בבשר ומסוננת בשומן אבל הקובע סעודה על מיני סיגון לבדה אין לברך המזיף ובהמ"ז לפי סברא
האחרונה כ"א במ"מ ומעין ג' וכל זה בסיגון אבל עיסה שנתבשלה בקדירה אין עליה תורת לחם
כלל גם לבשר הראשונה ומברכין עליה במ"מ ומעין ג' לשלם אפי' בקדירות סעודה ואפי' הן החיטות
גדולות שקורין (קיידיליך או קרעפליך) אך אם חזר ואפאה בתער או במחבת בלי משקה חזר וירד
עליו תורת לחם גמור ואפי' הן החיטות קטנות מכיית ומברכין עליה המזיף ובהמ"ז בזיית ולפי
סברא הראשונה שסביגון במשק משקה דינו כאפיייה ה"ה אם חזר וטמנה במחבת במשקה מעט ולכן
מיני עיסה ממולאים בגבינה (שקורין קרעפליך) שמבשלין אותו במדינתו ואח"כ מסונן בחמאה
במחבת או אפילו בקדירה אלא שהחמאה הוא דבר מועט לפי ערך רבוי העיסה והגבינה אין לאכול
מהם כדי שביעה כ"א בתוך הסעודה לחוש לסברא הראשונה אבל אם חשימים לתוך הקדירה שחשניס
בתוכה הרבה שומן כפ"פ החלב (שקורין סמעטיעט) ה"ז כמין ביטול גמור ומברך במ"מ ומעין ג'
לשלם וכן אם טמנה באלפס או קדירה בחמאה הרבה כמין ביטול במים אפי"ס שאח"כ סיק מזה
החמאה : (יג) וכל זה בעיסה שנתבשלה קודם אפיייה אבל לחם אפיו שנתבשל בקדירה אין הכישר
מזיף מתורת לחם גמור לענין ברכה שלא לברך עליו המזיף ובהמ"ז בזיית אלא"כ מחמה הלחם
בנישול עד שלא נשאר נפרסות כויה בכל אחד כי כל פרוסה ששאר בה כויה לא נתבשלה עדיין
מתורת לחם לענין ברכה אפילו אין בה תואר לחם כלל מחמת רוב הנישול ואם לא יסאר בה כויה
נתבשלה מתורת לחם לגמרי ואפי' נראה שיש עליה תואר לחם איש חסוד תואר ומברכים עליה במ"מ
ומעין ג' לשלם אפי' קבע סעודה על פרוסת הרבה שנמחה בביטול ולא נשאר כויה בכל א' . וי"א
שאפילו לא נמחו בנישול אלא שמתחלה קודם הנישול פירר הפת בפרוסות קטנות פחותות מכיית
כמו שטובין לטעות במזה נפסק אפי' נראה שיש עליהן תואר לחם לא נחשב תואר ואפילו חזר
והדבק ע"י הנישול ונעשו כויה וספק ברכות להקל ומ"מ כל בעל נפש יחמיר לפטו שלא לאכול
מזון כדי שביעה אם יש עליהן תואר לחם כי אם שיברך המזיף על כויה לחם גמור החלה ונסייען
יש להחמיר בכל ענין : (יד) וכל זה שנתבשל בכלי ראשון אבל לוי שני איש מבשל ולסיק אם

מן

סדר ברכת הנהנין

קמז

מן לתוס פירורי לחם אפילו פתותין מכיז מברך עליהם המוציא לאחריהם בהמ"א נכזית והוא אלא
 שהו נחשו כ"כ עד שנשחח והלך הארץ הלחם האפוי מהם אלא עדיין זכרים שהם לחם אפוי בלא
 עיסה. ועירו מ"כ"ר הוא ספק אם נדון ככ"ר או ככלי שני ולכן אין לאכול פירורין פתותין מכיז
 שבקמיה שצירה עליהם מכלי ראשון כי אם בתוך הסעודה אם יש עליהם תאר לחם אבל אם שם
 עד שנמות קצת הלך מהם תאר לחם האפוי ואפי' פירורין פתותין מכיז ששאר בלונגין זמן מרובם
 ומתו קצת עד שהלך מהם תאר הלחם ונראהם כפרורי עיסה מברך עליהן במ"מ ומעין ג' אפילו
 בקביעות סעודה וכל שהמים מתלננים מהמת מחוי הפרורים כבר הלך מהם תאר הלחם וכן הדין
 בחתיכות פת שנתייבשו בתור (שקורין פענן) ושארין אותו בשכר זונן ופירורי לחם העומדים בעינים
 אפי' הוא פירור דק בקמח שאין נראה בו תואר לחם לעין אפ"כ מראהו עמד בו ולא נתבטל מתורת
 לחם ומברכין עליו המוציא: (פו) פרורי לחם פתותים מכיז שחנרם ודנקס יחד פ"י דבש או חלב
 או מרק אם פ"י זה נמותו קצת ונעשו כעיסה ואין עליהם תאר לחם אפוי מברך במ"מ ומעין ג'
 לעולם מאחר שמתחלה לא היה כזית בכל פירור לבדו ולכן מה שנוהגים בספק לכתות המות
 לפירורין דקין מאוד וחוזרו וגובלן אותו במים חמין ובשומן ומי צינים ועי"ו נמותו קצת ונעשו
 כעיסה כשלישן וששין אותן כעגולים (שקורין קיייליך או הרעמולך) ואין עליהם תאר לחם אפי'
 מברך עליהם במ"מ ומעין ג' לעולם ואפילו לא נתבטל אפי"כ בקדירה אלא פננס במשקה להאמרים
 שפיגון אינו כאפיה וכן עיקר כמו שנתבאר למעלה ואם לא הלך מן תאר הלחם בלישתן ובשלים
 בקדירה והלך מהן מחמת הבישול אע"פ שיש בכל אחד כזית יותר מברך עליהם במ"מ ומעין ג'
 לעולם ולא אמרו שכזית לחם אפוי אינו מתבטל מתורת לחם בבישול אפילו אין בו תאר לחם אלא
 בכזית ראשון הנשאר קיים משעת האפיה אבל לא בנתפרר וחזר ומתחבר בלישה ואם לא הלך
 מהם תאר הלחם בבישול יש להחמיר שלא לאכול כדי שביעה כ"א בתוך הסעודה. ובפיגון יש להחמיר
 בכל ענין כמו שנתבאר למעלה :

פרק ג הערבות שני מינין שהן מעורבין יחד ואין ברכותיהם שוות אם הא' הוא עיקר והשני אין

תענין בו כ"א לתקו ולהכשירו הרי העיקר פוסק את הפסל בברכתו בין מברכה ראשונה
 בין מברכה אחרונה ואם שניהם עיקר אם אחד מהם הוא הרוב הרי זה נחשב עיקר והמיעוט נחשב פסל
 ובסל לגבי הרוב: (ג) מין דגן הואיל ונקרא מוזן הוא חשוב עיקר לעולם שאפי' רוב התבטל דבש
 או מינים אחרים ומיעוטו מאחד מחמשת המינין אפילו עיקרו מחמת הדבש או מינים אחרים והדגן
 אינו אלא להטעמו ולהכשיר הוא נעשה עיקר ומברך עליו במ"מ וזכרה אחת מעין ג' והוא שיש
 ממשות הדגן כמה שאוכל אבל אם אין בו אלא טעמו בלבד אינו מברך במ"מ וי"א שאין לברך
 לאחריו מעין ג' על הערבות ה' מיני דגן אפי"כ יש בתערובות כזית דגן בכדי אכילת פרסוים לחם
 לדבריהם לאכול עוד כזית שברכתו האחרונה היא על הממיה בודאי ועוד כזית שברכתו היא גז"ר
 בודאי כמו שנתבאר למעלה (ס"א): (ג) גד"א שהדגן מועט נחשב עיקר כשעתהין אוחו ליתן פעם
 בתערובות אבל אם אין נותנים אותו אלא כדי לנבוע את התבטול או כדי לדבק ולהקפוחו (שייחא עב
 קצת) הרי הוא פסל לתבטול: (ד) גד"א שאין מחכונין כלל לאכילת הדגן אבל אם מתכוונין ג"כ
 לאכילתו אף שאינה עיקר אלא עיקר הטובה לאכילת שאר המינים כגון מיני מתיקה מקמח גילג
 בדבש (שקורין לעקוד) והדבש הוא הרוב והעיקר באכילה זו לעדון ותענוג מהמתיקות ואכילת הקמח
 אינו עיקר כ"כ אפי"כ נחשב הקמח עיקר לברך עליו במ"מ ומעין ג' אבל לא לברך עליו המוציא
 ובהמ"א הואיל ועיקר עשיית ואפייית פת זו אינה למזון ולסעודה אלא לעדון ותענוג מהמתיקות ומזון
 הקמח הוא פסל ולא עיקר עשייתה ואפיייתה הא"כ אבל כשיעור קביעות סעודה כמו שנתבאר (בפ"ג):
 (ה) וכל מיני מתיקה הנעשים לעדון ותענוג מכלילת קמח דגן מעט עם לוקר וקמח שקדים הרבה
 אע"פ שבלישתה עבה ונאפית בתור כלחם גמור מברך במ"מ ומעין ג' אפי"כ בקביעות סעודה:
 (ו) אבל פת הנעשית מתערובות קמח דגן בקמח קטניות מאחר שנעשית לקביעות סעודה ממש הדגן
 עיקר ומברכין עליה המוציא לעולם ואפי' אם קמח הדגן הוא מועט פחות מכזית בכדי אכילת פרס
 שברכה ראשונה אין לה שיעור אפי' על כל שהוא (כמו שנתבאר בפ"ח) יא"ל לחם גמור שנאפה
 לבדו בלי מיניו שאוכלו עם מאכל אחר ביחד אף אם המאכל עיקר ורוב אפי"כ הלחם נחשב עיקר
 ומברך המוציא אפי"כ אינו תאג ומתכוין כלל ליהנות מאכילתו כמו שנתבאר לפנינו: (ז) ועיסה שיש
 בה מיניו בשכר ודגים ונכניה ופירות וכיוצא בהם נעשה המיניו ספילה לעיסה ונפטר בברכת העיסה
 בין שברכתה המוציא בין שברכתה במ"מ וע"ד שנתבאר למעלה (בפ"ג) אפילו אוכל אפי"כ המיניו

סדר ברכת הנהנין

לברך ואפי' אם המיני רב מאוד ועיקר הכוונה בעיסה זו לאכילת המיני מאחר שמתכין ותאז ג' לאכילת העיסה ואין צריך להחמיר ליקח קצת המיני מן העיסה ולברך עליו כי הוא ברכה לבטלה כיון שבירך על העיקר א"צ לחזור ולברך על הספל אבל אם אינו אוכל אלא המיני לברך בלא פת עובר עליו ברכה הראויה לו שהכל או בפה"א או בפה"ע : (ח) ולא זו בלבד אמרו אלא כל דבר שהוא עיקר ועמו ספלה מצדק על העיקר ופוסט את הספלה אפי' אין מאכלים משורבים זמ"ל כלל אלא שאוכל עיסה יחד ועיקר האכילה הוא מין אחד והשני אינו בא אלא מחמת הראשון שאם לא היה אוכל הראשון לא היה אוכל השני עתה הרי השני נפטר בזכות הראשון ואפי' הוא לחם שהוא חשוב מכל המינין כגון מי שהפך לאכול דג מלוח וכדי שלא יזיקו צנורט אוכל עמו פת הרי היא ספלה לברך והפסרה בזכותו . והוא שאיני רעב ואינו תאב כלל לאכילת הפת ולא היה אוכל כלל אם לא המיני אבל אם הוא תאב גם לאכילת פת אע"פ שאוכלה עם המיני אינה ספלה אליו אפי' אם הוא תאב להמיני יותר מ"ל עליו המיני ופוסט את המיני הואיל והוא מהדברים שדרכם לברך מחמת הסעודה שהם נפטרים לשלום בזכות הפת אף כשאין בזה מחמתו : (ט) וכן מי שאוכל לפני הסעודה פת שריוה בין שרף אע"פ שעיקר כוונתו בזה על היין שרף אלא שמפני שהוא חזק וקשה לו לשתות לברך שורה זו פת ואוכלה אע"כ כיון שהוא לפני הסעודה מן הסתם כוונתו ג"כ לסעד בלב ולפיכך מ"ל המיני ופוסט את היי"ש הבלוע בו וכן פת הבאה בזכרון (ע"ד שכתבאר למעלה בפ"ג) אם שורה אותה בין או יי"ש ואתר מתקים א"צ לברך על השקה הבלוע בה ולא על משקה שעל גבה כגון שמעבל בדבש ואוכל אבל אם כוונתו על היי"ש לברך אלא מפני שהוא חזק וקשה עליו לשתות לברך הוא שורה בו פת ואינו תאב לו כלל כגון שהוא אחר הסעודה צריך לברך עליו שהכל : (י) ואפי' אם מתכין ומתאווה לטעם פת השרויה במשקה אלא שאינו עושה לאכילה אלא לשתיה כגון שמפטר לחם דק דק ומתן לתוך שכר חם כדי שיתן בו טעם כיון שאין בלחם ממעות ודבר חשוב השכר עיקר : (יא) וכל זה בפת או מאכל אחר שאוכל עם המלוח או עם היי"ש ביחד אבל מה שאוכל אחר לברך עליו תחילה ושרף אחר"כ שגם באכילה זו הוא ספל כגון מי שאוכל פת למתק השתיה ששתה כבר הרי הפת ספלה למשקה וא"צ לברך עליו : (יב) וכל פת שהיא ספלה לענין ברכה היא ספלה גם כן לענין נטילת ידים וא"צ לטוול ידיו ומכל מקום יש לזכר שלא לאכול כ"א פחות מכזיבה . אך טוב למנוע מלאכול פת למתק השתיה כי מי יוכל לכבוחין אם אוכלה למיתוק או למיניו הכרם שאז צריך לברך עליו המיני : (יג) בד"א כשרוצה לאכול למתק השתיה ששתה כבר אבל אם רוצה לאכול בצביל השתייה לפני השתיה כגון הרוצה לשתות בבוקר ורוצה לאכול מעט כדי שלא ישתה אליבא ריקא אע"פ שהאכילה זו היא לורך השתייה וספלה אליה צריך לברך עליו ברכה המיוחדת לה כדי שלא יהיה מהעוה"ז בלא ברכה ואם אוכל מעט פת תחלה צריך לטוול ידיו כהלכה : (יד) ומדת חסידות אפי' בלא ללכת למתק השתייה ששתה כבר לטעום תחלה ממש מעט כדי לברך לפני ברכה המיוחדת לו אם אינה של"כ קודם שיברך על המשקה של"כ כדי להרבות בזכויות כי לשלום ירבה אדם בזכויות הנכריות ומעט בשאינם לריעות וזו היא ברכה הנכונה שהרי היא מיוחדת להספל ולא ברכה העיקר ולא לזו למעט אלא כשיטול לפסור שני דברים בברכה אחת המיוחדת לשניהם : (טו) בד"א כשאין העיקר חביב יותר מהספל אבל אם העיקר חביב עליו יותר מהספל צריך לברך עליו תחלה ופוסט את הספל ואפי' אם ברכת העיקר היא שהכל וברכת הספל היא בפה"ע או בפה"א שכן קודמים לברכה שהכל (כמו שכתבאר בפ"י) כיון שלא היה אוכל כלל אם לא העיקר ואפילו אם עשיו בשאובל הספל עם העיקר הספל חביב עליו יותר אלא שכשאובל לברך אינו חביב עליו כמו העיקר אין לברך עליו כלל וי"ח בזה ויש לסמוך עליהם בשבת וי"ט כדי להשלים מנין מאה ברטות : (טז) לשלם אין הספל נפטר בזכות העיקר ואפי' אם ב' מינים שזכותיהן שוות אלא ששהיה הספל לפניו או שהיתה דעתו עליו בזיכור נשעה שבירך על העיקר אבל אם אחר הברכה הביאו לפניו ולא היתה דעתו עליו נענין שאם לא היתה ספלה היה צריך להעזר ולברך (וע"ד שכתבאר בפ"ט) אין ספלות מועלת כלום לשמרו בזכות העיקר לא מברכה ראשונה אע"פ שזכותיהם שוות ולא מברכה האחרונה כשאין זכותיהם האחרונות שוות אלא"כ קבע עליו על העיקר והוא דבר שקביעות מועלת בו מפני שדרס בכך כגון פת ויין וכן שכר ודבש במדינת אלו . ומ"ט מי שאוכל פת או מאכל אחר למתק השתיה ודרטו בכך ברוח השעמים הרי זה כאילו היתה דעתו עליו : (יז) וכל ספלה האכלה אחר אכילת העיקר אינה נפטרת בזכות אלא"כ אוכלה במקום שאוכל העיקר ולא עיסה מקומו נתיים מחדד לחוד אלא"כ היא ספלה לדבר המענין ברכה לאחריו במקומו (שיכתבאר בפ"ט) או שקבע עליו על העיקר וע"ד שכתבאר בפ"ט כל פרוי דין זה :

סדר ברכת הנהנין

קי

פרק ד דברים הנאים בתוך הסעודה אם הם דברים הנאים מחמת הסעודה דהיינו שדרך לקנות סעודה עליהם ואין דרכם (כל כך) לאכול כל היום אלא בשעת הסעודה לנדר בין ללכת בהם את הפת כגון בשר ודגים ודגים וירקות וביצים ומיני מלוחים בין למזון ולהשביע כגון כרוב וחרדון וד"ש וכל המשה קדרה שאין בלין ללכת הפת אלא למזון ולהשביע א"ל ברכה לפניהם אפי' אוכלם בלא פת ובכרז המוציא שנידך על הפת שהוא עיקר הסעודה שפירתה ולא לאחריהם שברכת המזון שפירתה: (ב) ואם הם דברים שאין בהם מחמת הסעודה דהיינו שאין דרך לקבוע סעודה עליהם ולא ללכת ולא להשביע אלא דרכם לאכלם כל היום אפי' שלא בשעת הסעודה עון כל מיני פירות וכיוצא בהם בין חייב בין מבושלים ואפי' נחשלו עם בשר אם אוכל אותם בלא פת שצוים ברכה לפניהם אפי' אוכלם בנמדר הסעודה כדי לעכל המאכל או לקטוע להקל מכוונד המאכל. אבל אין פשוטין ברכה לאחריהם אפי' אוכלם באמנע הסעודה לא לעכל ולא לקטוע אלא לתענוג בלבד. ויש מסתפקים בפירות מבושלים כשהאכלה למזון והשביע אלא לנרדך לפניהם ולכן יש לאכול מהן מעט קודם הסעודה ולנרדך עליהם אבל אם אוכל מהם מעט תוך הסעודה או בסופה לקטוע או לתענוג צריך לנרדך לפניהם לד"ה: (ג) ואפי' אם אוכל מהם מעט עם פת ורובה לאכול נ"כ בלא פת צריך לנרדך לפניהם. בד"ה כשהביאו הפירות לקטוע ולהענוג אבל אם הביאו אותם ללכת בהם את הפת נ"כ א"ל לנרדך לפניהם אם אוכל מהם תחלה עם פת ודעתו לאכול מהם עוד עם פת אע"פ שבנתיים אוכל בלא פת ויף אם אח"כ נמלך שלא ללכת בהם בסוף אין צדק כלום כיון שבשעה שאוכל כוונתו ללכת בהם עדיין וסובד לנהוג לאכול מהם תחלה בלא פת ולנרדך ואח"כ יאכל בין עם פת בין בלא פת: (ד) וכ"ו כשקבע לפתן סעודתו על דבר אחד ובאמנע הסעודה הביאו לו פירות אבל אם קבע לפתן סעודתו על הפירות א"ל לנרדך לפניהם אע"פ שאוכל מהם בתחלה אכילתו בלא פת וי"ח ולכן טוב שאוכל תחלה מעט עם פת וזו אף אם אוכל מהם בלא פת א"ל לנרדך אפי' אין דעתו לאכול עוד פת: (ה) וכל מקום שאין הפירות נספרים בברכת הפת צריך לנרדך עליהם אפי' היו לפניו בשעה שנידך המוציא ונתכוון לפיכך וכל מקום שהם נספרים נספרים אפי' לא היו לפניו בשעה שנידך המוציא ולא היה דעתו בפירות עליהם כי מן הסתם דעתו על כל מה שיביאו לפניו כיון שקובע עלמנו לאכילה: (ו) אבל אם ידוע שלא היה דעתו ע"ל כלל כגון שלאחר ברכת המוציא שלחו לו דורון מבית אחרים שאינו סומך עליהם ולא היה דעתו על הדורון אינו נפטר בברכת הפת אפי' הוא דבר שדרכו ללכת בו את הפת ומלפת בו הפת. ועכשיו אין העולם נזהרים בזה במדינות אלו מפני שבינינו הוא דבר מלוי שאחד שולח לחבירו דורון בסעודה אפי' מבית אחרים: (ז) ומיני או שאר משקין אין לנרדך עליהם בתוך הסעודה ואפי' שוחה ללמאן ולא לשרות המאכל שבמעיו לפי שא"ל לאכילה בלא שחיה ואפי' היה אמר קודם סעודה כיון שאז לא דאך לשחות כדי שלא יזיק לו המים ומלא כי שחייית המים בסבת הפת הוא ומאחר שקבע סעודתו על הפת הרי ברכת הפת שפירתה (משא"כ) כשאוכל מעט פת שלא יזיק לו המים (כמ"ש בס"ג) ואפי' משקין ששותין אותן שלא ללמאן כגון עכר ומי דבש אין לנרדך עליהם בתוך הסעודה כי אין דרכם לשחותם קודם הסעודה אלא לאחריה לפיכך כשנאים בתוך הסעודה הרי הם ספלים לסעודה ונס אם אוכל איזה דבר למחק השחיה ה"ו ספל למשקה והמשקה ללחם ונפסרים בברכת הלחם: (ח) אבל יין אע"פ שאז לשחות בתוך הסעודה מנרדך עליו אע"פ ששותה לשרות האכילה שבמעיו שמפני שישותו שמקדלים ומבדילים ע"ל קבוע לו ברכה אף בתוך הסעודה. אבל אינו מנרדך לאחריו שנפטר בנתיים"ו ואם שחה יין לפני הסעודה אפי' קודם שקבע עלמנו לסעודה א"ל לנרדך על היין שנתוך הסעודה אלא"כ לא היה בדעתו כלל לשחות יין בתוך הסעודה ואח"כ נמלך: (ט) בד"ה כשנרדך בלוחו חדר שסועד בו ולא יאל ממקומו בנתיים אבל אם סועד בחדר אחר או שיאל ממקומו בנתיים צריך לחזור ולנרדך אלא"כ שחה כשישור רביעית שסעון ברכה אחרונה וכל זמן שלא בירד"ה שאין שיטי מקום חשוב הפסק (כחשי"ת בס"ג) בד"ה בסתם אבל אם היה דעתו בפירות לפסור היין שנתוך הסעודה אפי' סועד בחדר אחר אינו צריך לחזור ולנרדך אם היו שני החדרים בבית אחד: (י) וי"ש שנתוך הסעודה אם שוחה כדי לשורר הלחם המאכל הרי הוא ספל לסעודה ואין צריך לנרדך עליו ואם שוחה כדי לחמם האלמנטא לעכל המאכל צריך לנרדך עליו אלא"כ בירדך עליו או על שאר משקה לפני הסעודה. בד"ה במדינות שאין דרכם לשחות תוך הסעודה אלא בשאר כל היום לחמם הלז ודעו כדון פירות יאכל במדינות אלו שרגילים לשחות תוך הסעודה א"ל לנרדך עליו: (יא) וכל משקין שוחה לפני הסעודה אינו פטר דברים שנתוך הסעודה או אחר הסעודה אע"פ שנדעתו לשחות

סדר ברכת הנהנין

לשתות גם כן בתוך הסעודה צריך לנכד אחריו אם שחה כשיעור חוץ מן היין לפי שנה לפחות
 בני מעיים להמשיך האדם לחיות האכילה ימנעל הסעודה הוא ויפטר בנהמ"ז לפיכך א"ל לנכד
 אחריו קודם הסעודה ואפי' אין בדעתו כלל לשתות יין בתוך הסעודה וה"ה ל"ט : (ג) וכן מי
 שמקדש על היין הואיל ואין קידוש אלא במקום סעודה מכלל הסעודה הוא ואין צריך לנכד אחריו
 אבל המנדיל על היין ולא היה בדעתו כלל לשתות יין בתוך הסעודה צריך לנכד אחריו הואיל
 ואינו מתכוין לפחות תאמת המאכל אלא למנוח בלבד ואפי' שחה ולא צריך לפני הסעודה וזו
 בתוך הסעודה קודם ברכת המזון (אבל לאחר בנהמ"ז לא יכרך בנהמ"ז פוסרת על היין בדיעבד
 כמו שנחבאר בפ"א) בד"א שאין לו כוס לנהמ"ז אבל אם דעתו לנכד בנהמ"ז על הכוס אין צריך
 לנכד אחריו לפני הסעודה יפטר בנכד אחרונה שמנכד על הכוס של בנהמ"ז : (ג) וכן מי שאוכל
 לפני הסעודה פירפראות כמו מיני מתיקה או מיני פירות לפחות בני מעיים ולגרר ולהמשיך הלז
 לאכילה אע"פ שאין לו פרפראות אחר הסעודה לפוסרם א"ל לנכד אחרים לפני הסעודה שפסרין
 בנהמ"ז כמו יין (לשתיה) שלפי הסעודה. אבל אם אוכל להעטו בלבד ולא לגרר ולהמשיך הלז
 לסעודה צריך לנכד לאחריהם ואינן נפטרים בנהמ"ז כמו יין של הדלה וכמו שנחבאר בפ"א

פרק ה גמר בלבו שלא לאכול או לשתות ואח"כ נמלך וזקק לחזור ולנכד בכל מקום חוץ מנסעודה
 שאע"פ שנמר בלבו שלא לאכול עוד אין זה סילוק והיסח הדעת כיון שדרכו של אדם
 להמשיך ולגרר מאכילה לאכילה ופעמים שאדם יושב בסעודה קטנה וממשיך לסעודה גדולה ואין
 נמלך וזקק ברכה בסעודה אח"כ בשעה שצריך המוילא לא היה לו אלא מעט לחם ולא היה יודע
 כלל בשעת הברכה שיהיה לו יותר אח"כ ואח"כ נתנו לו יותר או אפי' אח"כ נמלך וקנה מן הסוף
 עוד לחם אבל אם יש לו לחם בביתו והותך לו החיכה לאכול אוחה ואח"כ רוצה לחתוך עוד אין
 זה נמלך שדרך אדם הוא כן : (ג) וכן שאר מאכלים שידוע שבשעת ברכת המוילא לא היה דעתו
 עליהם כלל ואפי' לחם ושאר דברים שיהיה דעתו עליהם אלא שנמר מלאכול ועקר ממקומו והסיה
 דעו מלאכול עוד כשהחזר לסעודתו צריך לחזור ולנכד לפי שאין דרכו של אדם להגרר מאכילה
 לאכילה אלא כשיושב במקום קבועת סעודתו ולא כשיולא למקום אחר : (ג) וכל זה באכילה אבל
 בשחיה אם גמר בלבו שלא לשתות עוד ואח"כ נמלך צריך לחזור ולנכד ואפילו לא גמר בלבו בפירוש
 אם אמר הו כוס ונכד בנהמ"ז וכן אם אמר בוא ונכד בנהמ"ז הרי זה סילוק והיסח הדעת
 משחיה ואם נמלך לשתות צריך לנכד בתחלה אבל אם לחזור לאכילה אוכל בלא ברכה ואם
 מחמת אכילה זו נגרר לו לשתות שותה ג"כ בלא ברכה אבל אם נמלך לחזור לסעודה ונמלך לשתות
 מחמת אכילה ראשונה צריך לנכד אבל א"ל ברכה אחרונה וכן אם נמלך לאכול שאר דברים הבאים
 מחמת סעודה אף שאין בדעתו לאכול פת כלל א"ל עליהם ו"א שאין חילוק בין אכילה לשחיה
 שאפי' באכילה ואפי' בסעודה קבע אם הסיה דערו מלאכול עוד ואח"כ נמלך לאכול פת או ש"ד
 בבאים מחמת הסעודה צריך לחזור ולנכד וטוב להוש לדבריהם שלא לחזור ולאכול כלל אבל לא
 יחל וינכד משום שחש ברכה לנטלה : (ד) אבל אם נמל בידו נכד בנהמ"ז אע"פ שלא נמל
 ידיו וגם לא אמר מתחלה הו כוס ונכד בנהמ"ז הרי זה סילוק והיסח הדעת לגמרי לדי"ה אפי'
 מאכילה וצריך לחזור ולנכד לדי"ה וגם ברכה אחרונה צריך לנכד על שאר דברים הבאים מחמת
 הסעודה קודם בנהמ"ז שסעודה אחרת היא כיון שסילק דעתו מהפת : (ה) ואם נמל ידיו מים
 אחרונים אע"פ שלא נמל הכוס הרי זה סילוק והיסח הדעת לגמרי וצריך לנכד לדברי הכל ואפי'
 ברכה אינו רשאי לאכול ולא לשתות משום הפסק בין מים האחרונים לנהמ"ז אח"כ רוצה לחזור
 וליטול מים האחרונים אח"כ סמוך לנהמ"ז : (ו) וכ"מ שצריך לחזור ולנכד המוילא משום היסח
 הדעת צריך לחזור וליטול ידיו כראוי לאכילה פת ומים האחרונים אין עולין לו אפי' נטלן כראוי
 לאכילה פת הויל ולא נהכוין בהם לאכילת פת : (ז) אם נמל הסעודה אמר נכד בנהמ"ז כל
 המסבין אסורים לשתות בלא ברכה והוא ששתקו והסכימו לדבריו אבל אם אחד מהאורחים או מבני
 ביתו אמר כן אף האומר עלמו יכול לחזור ולשתות עם בנהמ"ז מפני שידוע שהין הדבר הלוי בו אלא
 בפל הבית וכיון שבעה"ב לא עשה היסח הדעת אף הוא דעתו סימכת על בעה"ב לשתות עמו :
 (ח) וכן הקוראים בבית בעה"ב לאטל מיני פירות אע"פ שמביאין להם בזה אחר זה אין צריך לנכד
 אלא על הראשון ואע"פ שבשעת הברכה לא היו יודעים כמה יביאו להם כיון שדעתן על נמל
 בסעודה שיזמנם אבל אם בא אליהם איש אחר שלא זימטו ואינו קובע עלמו עמהם אלא נכנס

סדר ברכת הנהנין

קיד

אלה לפי שעה וכ"א מהמסובין משיב לו טם או מיני פירות ז"ל על כל א"א אם משיבין לו אחר שכבר בירך על הטם שלפניו ואפי' עדיין לא שחה כלו. ועבדו שהמנהג הוא כן שמוסיפין בוטות הרבה למי שנגמס למחבה הקבועים לשחיה אל"ל אלא על טם כראשון: (ט) אין מברכין שם ברכה אחרונה ואפי' בה"ז שכן התורה אלא בעד שלא נהעכל המזון במעו יבן אין ז' אכילות נפטרין בברכה א' אלא כשלא שחה ביניהם שישר שיהעכל המזון במעו אכל אם שחה כ"כ לרך לחזור ולברך וכן הרואה לפסור ז' שחיות בברכה אחת ושהה ביניהם כשישר עכול. וכמה שישרו כל שאיט רעב מאותה אכילה הראשונה או שאיט למא משחיה הראשונה:

פרק ו כל האילנות משויולאו פרי אע"פ שהוא קטן מאוד שם פרי עליו ומברכין עליו בברכה הראויה לו דהיינו בורא פרי העץ (חזן מויתים וענבים וחרוצים שים בהם חילוקי דינים ולפי שאינם גדלים במדינתנו לא השתקטם) ובלבד שלא יהא מר או עסוף (כלומר זוי"א"ר) ביותר עד שאיט ראוי לאכילה אפי' ע"י הדחק שאז אין מברכין עליו כלל ואפי' אם מיתקן על ידי האור או ד"א אין שם פרי עליהם כלל ומברכים עליהם ש"ז: (ב) וכן שקדים המרים אין מברכים עליהם בשם גדולים ואינן ראויין לאכילה אפי' ע"י הדחק אבל אם מיתקן ע"י האור או ד"א מברכין עליהם בפה"ע: (ג) גרעיני הפירות אם הם מחוקים וראוים לאכילה בכלל הפרי הם ושה פרי עליהם ומברכין עליהם בפה"ע ואם הם מרים אינו מברך עליהם כלל ואף אם מיתקן ע"י האור או דבר אחר אינו מברך עליהם אלא ש"ז: (ד) קליפי הפירות כגון קליפי פלמך אין המרוקחים אינו מברך עליהם בפה"ע שאינן עיקר הפרי שטעמין האילן בשבילו וי"א שגם קליפי הפירות נחשבים מכלל הפרי עלמנו ומברכין עליהם בפה"ע וספק ברכות להקל בדיעבד אבל לכתחילה מברכין עליהם בפה"א וי"א לד"ה: (ה) מיני פירות גרושים הגדלים ביער כגון זמזמין קקנים אגסים קקנים (שקורין בארץ) אע"פ שהם ראויים לאכילה אינן חשובים פרי. מברכין עליהם ש"ז: (ו) חייב בין מבושלים אבל אנושים הגדלין ביער פירות חשובים הם ומברכין עליהם בפה"ע וכן עשבי הבהה שאינן מרעין הוויל והם גרושים מלד עלמין י"א מברכין עליהם זהכל האר"ז"ל היה טוב לברך בפה"א על הגדלים בארץ ובורא פרי העץ על גדלים האילן אפי' הם מינים גרושים כעשבים ודומיהם: (ז) וסימן לידע איזוהו פרי העץ ואיזוהו פרי האדמה בעלים הנמוכים כמיני סנה וכו"א וכו"א. י"א שכל עץ העושה פירות זמנה לשה אף אם בחורף כלה כל העץ שלמעלה מהקרקע העיקר וענפים ולא נשאר אלא הפרש בארץ אחוז מלמיה העיקר וענפיו ועליו ופירותיו בשנה השניה ה"ו אילן גמור ומברכין על פירותיו בפה"ע י"א בזה ואומרים שמהאר שכלה כל העיקר בחורף וחוזר ולמח משרשו נקרא פרי האדמה לענין ברכה ויש אומרים שאפי' העיקר נשאר קיים כל החורף רק שענפיו נושרים בחורף וחוזרים ונמחים בקיץ מהעיקר ומוציאין עליון ופירות אין פירותיו חשובים לברך עליהם בפה"ע ויש לחוש לדבריהם לכתחילה לברך בפה"א ואם בירך בפה"ע אף על פירות עץ שכלה כל העיקר וענפיו בחורף ולא נשאר אלא השורש י"א בדיעבד: (ח) וכ"ו כשהחורים ונמחים ענפים מהעיקר והענפים הם שמוציאים עליון ופירות ולא העיקר שהוא קשה אבל מיני עשירי רכין שהעליון והפירות יוצאין מהעיקר עלמנו אינו נקרא אילן כלל לד"ה לענין ברכה בפה"ע (ואף שנקרא אילן לענין ברכת בורא ע"י בשמים על ריחו וכשי"ת בפי"א וכמו שנקרא אילן לענין בלאי הכרם) ואף אם אינו כלה כלל בחורף אלא כל העיקר נשאר קיים כל החורף וחוזר ומתחלה ומוציא עליון ופירות בשנה השניה באילן גמור אם הם פירות חשובים כגון מיני תוחים שקורין במדינתנו מאלניע"ם אבל מיני תוחים הגדלים באילן גמור אם הם פירות חשובים כגון מין שקורין בפולין יאגדעם השחורים מברך עליהם בפה"ע: (ט) ואותן תוחים אדומים הנמשאים בעשבים בתמוז יש מהם מין הנמשא בחורף ואין בהם אלא שרף בעלמא כגם בחורף החרגים ומוציין אותן וחורקין אותם מברכים עליהם ש"ז כדון מי פירות שיתבאר בפ"ז: (ט) וכן המוץ המשקה הבלוע לבדו ולא גוף הפרי מכל הפירות חוץ מענבים שהמוץ אפי' היין לבדו הבלוע בחוסם מברך בפה"ע אבל דבש תמרים בין על הבלוע בין על הזג מהם מברך ש"ז לפי שכל משקה היוצא מהפירות אין שם פרי עליו חוץ מהיוצא מהותים וענבים רק שהשמן היוצא מותים אינו ראוי לאכילה בלי תערובות ואין מברכין עליו כלל בלי תערובות כמ"ש בפ"ז: (י) כל הפירות בין פה"ע בין פה"א שסובים חיינן ומבושלים מברכין עליהם בברכה בין חיינן בין מבושלים ואפי' אם דרך אכילתם היא כשהם חיינן מפני שאין דרך רוב העולם לבשלה לא נשתנית בברכה בשביל שבשם שמחין שהגיעו לכלל פרי כשהם חיינן אין הכיבוד מוטל תורת פרי מהם והוא שלא נשתנו פעמם לגריעתא מחמת הכיבוד שפונים מבושלים

מנוסלים כמו חין אצל אש הם טובים חין יותר ממנוסלים כיון שפ"ה הניסול נחתו לרישתא
מברכים עליהם שהכל כשהם מנוסלים ואם חזר וטונס בדבש ונשתבחו מנרד נכרה המיוסדת להם
נורא פרי הארמה או כפה"ע ואין לרין לטור אם מתחלה טונס בדבש או בשלם עם בשר ונשתבחו
או שלא נערשו עכ"פ מנוסלים חין הרי הדבש או טעם ושומן הבשר ספל אליהם ונפטר בברכה
(רק הבשר שבעין אינו ספל ונרד לנרד עליו ש"ב): (יא) אצל פירות שדרך אכילתם היא לאכלם
מנוסלים מפני שהן טובים מנוסלים יותר מחין אע"פ שהם טובים וראויים לאכילה גם כשהן חין
רק שאין רגילין רוב בני אדם לאכלן חין אלא לנשן תחלה מהמת שהם טובים יותר כשהם
מנוסלים מברכין עליהם כשהן חין ש"ב ולאחר הניסול מברכין נכחתם הראויה להם כגון מוין
לפתות שקורין (רינן ומעריין) שדרך אכילתם הוא לאכלם מנוסלים מנרד עליהם כפה"א כשהם
מנוסלים אצל כשהן חין מנרד עליהם שהכל נהיה בדברו: (יב) אצל אש דרך רוב בני אדם
לאכלם גם כשהן חין כמו מוין ירקות וקטניות אפילו טובים מנוסלים יותר מחין מנרד עליהם
כפה"א בין חין בין מנוסלים אפילו מוין ירקות שאין דרך רוב בני אדם לאכלם חין אלא עם
סת או ד"א כגון בללים וכיוצא בהם מנרד עליהם כפה"א כשהן חין אצל בללים מנוסלים מנרד
עליהם שה"ג כיון שמתקלקלין כשמבשלין אותם נפני עזמם ואפילו נהבשלו עם בשר ונשתבחו לפי
שהבשר או התבשיל שמבשלין הוא העיקר הואיל וניסולם עם בשר ותבשיל הוא כדי שיהיו הם
שעמך בבשר ותבשיל ולא הבשר והתבשיל בהם. (יג) קטניות יבשים כשהן חין מנרד עליהם שהכל
שאין זו דרך אכילתן אצל בעודם רטובים מנרד כפה"א גם על השרביטין הראוין לאכילה. גד"א
בשל גומה שהם מרעים מיד לאוכלם חין אצל המרעים בשדות דרכם להניחם עד שיחיבבו ולאכלם
מנוסלים לסיק כשהם חין מברכין עליהם שהכל: (יד) אגוז נמור הראוי לאכילה חי שטנט בדבש
אפילו ביטלו במים קודם הטיגון ונשתבחו טעמו לנרישתא וברכתו או ש"ב אע"פ כשתחזר וניתקו
גל ידי הטיגון חזר לברכתו שה"ג כפה"ע ואף שתיקון זה הוא ע"י הדבש מ"מ האגוז חשוב עיקר
והדבש ספל אליו לתקנו ולהכשירו וכן בכל מוין פירות מרוקחים בין פירות האילן בין פירות הארץ
ואפילו פירות שאין ראויין לאכילה כלל בלא טיגון בדבש כגון ורדים שקורין (דוויין) וכיוצא בהם
אין הדבש עיקר אלא ספל שהרי אינו בא אלא להכשיר הפרי לאכילה והרי זה כפרי שאין דרכו
להאכל חי אלא מטבול שמברכין עליו ברכתו כפה"ע או כפה"א לפי שעל דעת כן נוסעים אותו
לא ברכת המים שמתבטל בהם והכשירוהו לאכילה ומכל מקום ברכת הורדים כפה"א לפי שהן
פרחים ולא עיקר הפרי: (טו) אצל המטנן אגוז נעודו רך ומר מנרד שהכל לפי שאין נוסעים
האגוז אלא על דעת לאכלו בנמר הפרי ולא קודם לכן שלא להכשירו ולהכירו מהאילן קודם שיגמור
נידולו אצל קליפת הפרי שמטנה עד שנגשית ראויה לאכילה מנרד כפה"א לפי שעל דעת כן נוסעים
גם כן לאכול הקליפה ע"י טיגון לאחר שיגמר הפרי אלא לפי שכיון שאינה עיקר הפרי ש"ג כן
נוסעים האילן אינו חשוב כ"כ לנרד עליו כפה"ע אלא כפה"א כמו שנתבאר: (טז) עוקצת אש"פ
שנעשה מקנים המתוקים מברכים עליו שהכל: (יז) גזון מברכין עליו כפה"א אע"פ שסופו להקשות:
(יח) פלסלין בעודם רטובים שהן ראויין לאכילה י"א שמברך עליהם כפה"ע כיון שהם גדלים באילן
וי"א שמברכין עליהם כפה"א הואיל ועיקר נטיעתם הוא ע"י שיחיבבו ויאכלו רובן שמוקם כתבלין
ואין נאכלים כפ"ע אלא מיעושם לפעמים וספק ברכות להקל בדעינד אצל לכתחילה יברך כפה"א
לזאת לדברי הכל: (יט) אצל פלסלין יבשים וזנגביל שקורין (אינגער) יבש וכן הלפתן שקורין
(ענגליך) וכל כיוצא באלו שאינם נאכלין בזונס אלא ע"י חערובת און מברכין עליהם כלם כשאינם
בש"פ שאין זו אכילה של הגאה לנרד עליהם ברכת הנהגין אצל עץ של קמזון שקורין (ימרינד)
דעלים לאכלו בזונס ומברכים עליו כפה"א כי הוא גדל על הארץ כמו קנים: (כ) וכן אגוז (שקריין
ששקאש טום) רגילים לאכלו גם כן בזונס ומברכין עליו כפה"ע ומי שיב לו שישלו וטחן המתוקאש
למדו הסכר כדי שיפטר אש אינו נמא ואינו שותה אלא לרפואה המושקאש עיקר והסכר ספל ומנרד
נורא פרי הטין ואם הוא נמא או חלב לשתות הסכר גם בלא רפואה אש"פ שטחן המושקאש למוט לרפואה
הסכר עיקר ומנרד עליו שהכל ושומר את המושקאש הואיל ונלעית המושקאש הוא ע"י הסכר ונלפדו
לא היה נוטל: (כא) זנגביל נעודו רטוב שהוא ראוי לאכילה מברכין עליו כפה"א ולא כפה"ע לפי
שאינו עיקר הפרי כי הוא שורש תחת הקרקע וכן זנגביל יבש שעשה ממש מרקחת מברכין עליו כפה"א
וכן כפלים יבשים שאף שנעשו ראויים לאכילה ע"י הדבש אין הדבש חשוב עיקר אלא פסל שהרי
הוא בא להכשירם ולתקנם וכן בשמים שמוקם ומשורבים עם עוקצת כמו דרגילים לכתום זנגביל יבש

ולפטר

סדר ברכת הנהנין

ק"ט

לשטרט עם זקוקר שקורין (מאגין פולווער) אף שאין ראויים לאכילה כלל בפ"ע אין הטקער השת
 עיקר אלא סתל כיון שהוא באל להכשירם ולהקטם : (כב) בד"א זמני בשמים ותנבין שדרכה להאכל
 פ"י סיגון בדבש או על ידי הערובת זקוקר או ד"א שהן חסובין עיקר כגון זנגביל ופולסלין ואשורן
 וכו' אלא בהם אכל מיני בשמים ותנבין שאין דרכם להאכל אלא כשמתנבין בהם התבשיל וזה התבשיל
 הוא עיקר ואין האכילה נקראת על שם התנבין כלל וכאילו אינן עומדים לאכילה כלל כגון זיסווער
 וכו' אלא זו אין שם פרי עליו ואף אם תיקט והכשירו לאכילה כמות שהוא כמו שרגילין בטלוי' זיסווער
 ואכלין לרפואה אין מברכין עליו אלא שהכל כיון שאין טעמין אותו פ"ד לאכלו כלל אלא ע"ד ליהנו
 בתבשיל ואז"ל אם טעם בדבש או שפירבו עם זקוקר וכן השבת (שקורין עני"ם) והכמון (שקורין
 קימ"ל) הואיל ואין דרכם לאכול אלא ליהנם בתבשיל למעט בלנד לפיכך אף כששלים בפ"ע או אכלם
 חיי' אינו מברך עליהם אלא שני"ב אכל כשזלין זנגביל לרפואה מברכין עליו בפס"א כיון שנטעם
 ראוי לאכילה ע"ז :

פרק ז

על כל דבר שאין גדולו מן הארץ כגון בשר בהמה חיה ועוף דגים והלב זבונה ביצים מים
 ומלח ודבש מזכרים שהל"ב . וכן כמהין ופטריות (שקורין שוועמליך) אף שגידולם מן הארץ
 שמלחמית הארץ הם גדלים על העצים ועל הכלים כיון שאין יניקתם מן הארץ אלא מן האויר אינם
 נקראים פרי האדמה ומברכין עליהם ש"ב : (ב) וכן כל דבר שנשתנה בלקיול כשהנה ברכות המיוחדת
 לו ומברכין עליו ברכה הטוללת שהיא שהכל כגון הפת העפסה ותבשיל שנשתנה וצורתו והתקלקל מעט
 אכל אם מתקלקל לגמרי עד שאינו ראוי לאכילה כלל אפילו על ידי הדחק אין מברכין עליו כלל וכן
 בפת שעפסה . וכן יין שהחמיץ עד שז"א מנעיס לשתותו מפני חמולתו מברכין עליו ש"ב . ואם
 נעשה חומץ גמור דהייט שהוא חוק כל כך שכשמשליכים אותו על הארץ הוא מנעבט ומעלה רחיצות
 אין מברכין עליו כלל מפני שמוקד ואם עירבו זמנים עד שהוא ראוי לשתיה מברך עליו שהכל :
 (ג) וכן כל מיני פירות ששלים זמנים ועשה מהם משקה ואפילו שר שפירם מברכין עליו שהכל ולא
 זמ"מ הואיל והוא ללול ועומד לשתיה : (ד) יין שריתו חומץ ועשמו יין עדין שם יין עליו ולא נשתנית
 ברכות אכל אם עשמו חומץ אע"פ שריתו יין מברכין עליו שהכל : (ה) יין מבוטל מברכין עליו בורא
 פרי הגפן וכן יין שמערבים בו דבש ופולסלין אע"פ שנשתנה טעם היין ע"י דבש ופולסלין לא נשתנה
 לגרישותו וברכתו בפס"ב : (ו) יין שנעטר בו אחד משאר משקין אם נעטר בו כ"כ עד שנפסד טעם
 היין אין לברך בפס"ג אלא שהכל כיון ששנתנה לגרישותו ואם נעטר בו דבר שאינו מופסד טעם
 היין הולכין אחר הרוב ויין שזמנו זמנים אפילו המים הם הרוב מברכין עליו בפס"ג אם הוא יין חזק
 שראוי לשתות ע"י מוינה גדולה כזו ודרך בני אדם לשתותו במקום יין על ידי מוינה כזו שאם לא כן
 בפלה דעתו אלא כל אדם . ואם היין הוא אחד מששה זמנים שיש זמנים ששה פעמים כמותו אין
 מברכין עליו בפס"ג בכל ענין : (ז) אין מברכין על המים שני"ב לפניהם ובנ"ל לאחריהם אלא כשזוה
 גלמאו אכל אם שותה להבליע ליגמרו שחנקתו אינו מברך לא בתהלה ולא בסוף לפי שאין הנאה לאדם
 בשתיית המים אלא בשעה שהוא אמא אכל שאר משקים שיש הנאה לגוף בשתייתן ובטעמן לרץ לברך
 עליהן בתהלה ובסוף אע"פ שאינו תאב להם ואינו שותה ברצון אלא מחמת אונס לגמרו שחנקתו :
 (ח) וכן כל האוכלין ומשקין שאדם אוכל ושותה לרפואה אם טעמן טוב והדחק נהנה מהם מברך
 עליהם תהלה וסוף אע"פ שאינו תאב להם כלל ואינו אוכלם אלא מחמת אונס חלו' אכל אם הם רעים
 שאין לו הנאה מהם אע"פ שמתרפא בהם אינו מברך לא בתהלה ולא בסוף (ואם אינם פוידים ולא
 רעים לגמרי יש מי שרז"ל שלשום מברך עליהם שהכל) : (ט) וכן תולה האוכל ביוס"ב או מי שאוכל
 דבר אישור טעמי הסכנה כיון שנהנה לרץ לברך תהלה וסוף אע"פ שאינו נהנה ברצון כלל אלא מחמת
 אונס חלו' : (י) דבש שנישלו עם מיני בשמים כחושים כדי לנשמו כמנהג האלבי דרכים הדבש עיקר
 והבשמים עפלים ומברך שהכל שברי הבשמים באים לחקן הדבש להשמישו . אכל מיני ערקחת מפירות
 או עשבים או מיני בשמים מרוקחים דבש אפילו הם כחושים ביוצר ומשורבים בדבש הם חסובים
 עיקר ומברכין עליהם ברכתם (במ"ש בפ"י) אפילו הוא הרבה מעט דל"א במרקחת (שהיא עשירה
 לקוח לאכול ממנה מעט מעט לפרקים ולא לאכלם הרבה למוץ ולתבשיל לפיכך אין הדבש נחשב עיקר
 אע"פ שהוא הרוב) אכל תבשיל (שהוא עשוי לאכילה) כעשה מזהרובת דבש ומינים אחרים שאינם
 עשוי מיני דגן כגון פירות וקמחית האלבי אחר הרוב ואם הרוב הוא דבש הוא עיקר וסופר את
 הפירות אפילו אינם כחושים ומשורבים עמו אלא עומדים בפניהם בראש כיון שנתבשלו יחד ועשו
 כענין אחד והוא שהן לשאר משקין וכן ממים אע"פ ה"י הוא עיקר והשמי אינו אלא לחקן ולהכשיר
 אכילה

סדר ברכת הגהנין

אכילת חבירו : (יא) כל הפירות שסחטן להוליא מימיהם אין מימיהם חשובים כמותה לנרד עליהם בפס"ע אלא מנרכים עליהם שה"כ (ולכן מנרכים על המשקה וישיק או מאלניק ש"כ) חוץ מזהים וענבים שהמשקה יהוא מהם כמותם וראוי לנרד עליהם בפס"ע אלא שהיין מפני חשיבותו נורם ברכה לעמו ברכה מזבחה ופרסית יותר והיא בפס"ע והשמן אינו מנרד עליו כלל כששותה לבדו מפני שהוא מויק לו ואם אוכל עס פת או מערבו בשאר משקין כמו שרגילין ליחט לשכר הפת או המשקין עיקר ומנרד על הפת או על המשקה ושטר את השמן א"כ חושב נגרוט וזוהוה לרפואה מעורב בשאר משקין שאע"פ שהשמן מועט הוא עיקר שמכוין בו לשתותו לרפואה ולכן מנרד עליו בפס"ע יפטר את המשקה שהוא ספל אליו : (יב) כל הפירות אפילו זיתים וענבים שראין או ניסגן במים אע"פ שזכנם טעם הפרי במים אינו מנרד על אותם המים אלא ש"כ אפילו נתייבשו ודרך לאכלם פ"י ביטול מכל מקום אין עיקר נטיעתם ע"ד כן . גד"א בפירות שדרסם להאכל חוין אכל מיני ירקות שדרך אכילתם ע"י ביטול מי ביטולם כמותם שכל דעת כן נועטים אותם לאכול גם מימיהם עמהם או עס פת ולא ילאו מתורת אוכל לגמרי לעיקר מנרכין עליהם ברכת הירקות אף אם בא לשתותם בפס"ע . וי"א שכל הפירות מי ביטולם או שרייתם כמותם ומנרד עליהם בפס"ע אם בא לשתותם בפס"ע כיון שעיקר ביטול המים בשביל הפירות ויש להמשקה טעם הפרי והלכך לכתחלה ינרד על המרק שהכל וי"א לד"ה אכל אם אכל מחלה הפרי וזינרד עליו בפס"ע ואח"כ בא לשתות המרק לא ינרד על המרק שהכל כי שמא נפטר כבר בברכה בפס"ע פ"כ טוב שיחה ד"א תחלה לנרד עליו שהכל : (יג) וכל זה ללא ידי ספק ברכה ראשונה אכל בספק ברכה אחרונה כגון מי שריית או בשול למקום או תאנים או שאר פירות משבטת המינים שנרכתם האחרונה היא מעין ג' וכששותה המרק לבדו יש להסתפק אם ינרד מעין ג' או בנ"ר לא ישהה כשיעור אלא חוץ בסעודה או יאכל פרי מו' המינים (כשיעור) וגם ישהה מים (כשיעור) כדי שימסך לנרד מעין ג' וגם בנ"ר : (יד) וכל זה כששרין או ניסגן על דעת לאכלן עם מימיהם שאז תורת מרק עליהם אכל אם שראין או ניסגן לשתות מימיהם לבדם אין שם מרק עליהם אלא שם משקה ולדברי הכל מנרד עליו שה"כ ובנ"ר ולכן מנרכין על מים מנתלים עם עלים (שקרוין סיי"א) או על מי שריית תוחים ותפוחים (שקרוין עס"ל קוואם או יאגדים קוואם) שהכל נהיה בדברו (וכן על שתיית הקאו"י) : (טו) וכן מרק של כל מעשה קדרה מחמשת המינין אין המרק נחשב כחבשיל לנרד עליו ברכה מיני מזונות אם בא לשתותו בפס"ע א"כ ביטול כדי לאכול החבשיל אכל אם עיקר הביטול בשביל המרק לבדו כמו שמבטלין שעורין לחולה לשתות המרק מנרכים עליו שה"כ ומטעם זה מנרכים על שכר שעורים שה"כ ולא במ"מ ואפילו אם אוכל ג"כ החבשיל עם המרק (כגון שעורין חבשיל משעורין או ש"ש שקרוין גרין) וטחנים מים הרבה שאין ראו רק לשורפו (שקרוין זו"ס) אין המרק נפטר בברכה החבשיל שאינו ספל אליו כלל כיון שעיקר הביטול בשביל המרק ומ"מ כדי לעשות עשה"ם ראוי לנרד תחלה על המרק ולשתות ממנו בפס"ע משע ואח"כ ינרד על החבשיל במ"מ שגם החבשיל אינו נעשה ספל אל המרק אע"פ שעיקר הביטול בשבילו לפי שמין דגן הוא חשוב ואינו נעשה ספל להפסיד ברכתו כל שבה ליתן טעם בקדירה : (טז) אכל חבשיל מין דגן שהגרעינים שלימים ועומדים נעינם שנכתו בפס"א הרי המרק כמרק של שאר פירות שאפילו עיקר הביטול בשביל אכילת הפירות אין מנרכין על המרק אלא שה"כ לסבא הראשונה האיל ואין דרך אכילתו על ידי ביטול ואף חמשת מיני דגן אין דרך אכילתם על ידי ביטול כשהם שלימים ועומדים נעינם אלא לעשות מהם פת או חבשיל לאחר שנכתשו או נעחו שמפני זה אין מנרכים עליהם במ"מ מפני חשיבותם אלא לאחר שנכתשו או נעחו שהוא דרך אכילתם (כמ"ש בפס"א) אכל מיני קטניות שדרך אכילתם ע"י ביטול גם בערם שלימים ועומדים נעינם מנרכין על המרק בפס"א לד"ה והוא שאין עיקר הביטול בשביל המרק לבדו אלא אם עיקר הביטול בשביל המרק בין במיני קטניות בין במיני דגן מנרכין עליו שהכל אף אם אוכל ג"כ החבשיל עמו ואינו ספל אליו כלל ואינו נפטר ברכתו . אלא לעשות על נד היותר טוב ראוי לנרד תחלה על המרק ולשתות ממנו משע בפס"ע ואח"כ ינרד על החבשיל אם הוא מין דגן אכל אם הוא ממיני קטניות לא ינרד על החבשיל כלל לפי שהוא ספל אל המרק ונפטר ברכתו כיון שעיקר הביטול בשבילו וכן בפירות שעיקר ביטולם לנרד המרק : (יז) אכל מיני ירקות אף אם נחבשלו לנרד המרק מנרד עליו ברכת הירקות כיון שכל העולם מבטלים אותם לאכילה ואז המרק נכל לגבי החבשיל לא נכתית ברכת המרק בשביל זה שביטולם לנרד מימיהם כי בפס"ע דעתו אלא כל ארס מא"כ ה' מיני דגן ומיני קטניות שביטולם לנרד מימיהם לא שייך למר בהם כ"כ בטלה דעתו כי הרבה עשין מהם כעין דייסא בלא רחוב וברכה עשין עס

סדר ברכת הנהנין

קב

פה והרבה אולם קציות חיון וכן פירות שדרס להאכל חיון וגם היבשים שאין דרכם להאכל חיון
 רבה שורין אותן לנורך מימיהם כמו שרנילין בנאסים יבשים ובנאמקי עגבים לפיך מנרד עליהם
 ש"כ לר"ה כמו שנתבאר : (יח) מי שריות פירות שנכבשו בהם להתקיים (עון קרו"ם ואונקרי"ם)
 אין מנרין עליהם אלא שכל לפי סגרא הראשונה אע"פ שנכנס טעם הפרי במים הואיל ולא יכנס
 בהם כדי שיתנו בהם טעם ולא היחה הטובה כלל על המים שיכיו מוכשרים ומטעמים יותר בטעם
 הפרי שיכנס בהם כמו שהטובה הוא בניסול ירקות גם על המים שיהיו מטעמים בטעם הירק שלכך
 נחשבים כמותם אבל לפי סגרא האחרונה כיון שעיך שריתם הוא בשביל הפירות מנרין עליהם
 כנרבת הפרי שאורה זו : (יט) וכל זה במרק שנתבשל בו המאכל או שגברה בו עד שנתן בו טעם
 אבל אם לא שרה בו אלא שעירבן לאכלן יחד ונא לשחות בפ"ע לרך לנרד עליו בפ"ע ואם נא לאכלן
 יחד א"ל לנרד עליו כלום אפי"ו הוא יין מפני שהוא ספל למאכל ונפטר בנרבתו ואם עיך טוונה
 על המרק והמאכל הוא לתת בו טעם המרק עיך ואם כונתו על שיהיה אין הולכים בו אחר הרוב
 אלא מבדל על שיהיה תולה על המאכל ויאכל ממנו מעט ואח"כ ש"כ על המרק ואפי"ו אם המאכל
 הוא מין דגן איש נחשב עיך לפסור המרק בנרבתו לפי שאף מין דגן עלמו בטעם רך וראוי לשתיה
 כמרק אין מנרין עליו במ"מ (כמ"ס בפ"א) משא"כ במרק שנתבשל בו המאכל או שגרה בו ונתן בו
 טעם שהרי הוא בשל לגבי המאכל ולאכול הוא השוב הואיל ועיך בשביל המאכל כמ"ס לסגרא
 האחרונה או שדרד המאכל לאכול המרק עמו או עם הפת כמ"ס לסגרא הראשונה : (כ) ואפי"ו
 במרק שנתבשל בו לא נחלקו אלא כשנתבשל בו הפרי לבד בלא בשר אבל אם נתן בשר בקדירה אין
 לנרד על המרק אלא ש"כ אם באל לשותו בפ"ע אפילו במרק של ירקות כי טעם הבשר שנמרק
 השוב עיך יותר מטעם הירקות או הפרי אבל מרק של הנשיל ממין דגן שמנרין עליו במ"מ הרי
 טעם הדגן שנמרק השוב עיך יותר מטעם הבשר שמין דגן השוב מכל המינים (כמ"ס לעיל) :
 (כא) וירקות שנתבשלו בחומץ או במשקה שקרין בארסם או במשקה אחר חוץ ממים אין מנרין
 על המרק ברכת הירקות לפי סגרא ראשונה שאין מי ירקות חשבים כמותם אלא מפני שמתבשלים בהם
 עד שיתנו טעם בהם ויאכלום ג"כ ומאחר שיש להחומץ או שאר משקה עוד טעם של עלמו הרי טעם
 זה עיך ולא אמרו שמרק הירקות כמותם אלא במים שאין להם טעם האלא של עלמן אלא למה שהוא
 נחא אבל לסגרא האחרונה אם עיך בניסול בשביל הירקות הרי המרק בשל אלנם ונחשב כמותם
 כשחטו בו טעם אע"פ שיש להם עוד טעם שלהם : (כב) חמרים שמעכס ביד והוליא גרשיניהם וטעה
 מהם עיפה וכן כל כיוצא בהם משאר פירות אע"פ שאין דרכם בכך לא בשתיית ברכתם ומנרד עליהם
 בפ"ע הואיל ולא נשנה הארס לגמרי ואין דומין לחטים שנתחטו ברחיים שאף שלא נשחו דק דק
 כקמח גמור אלא יש בהן טעם חטים וראוין לאכילה קלה חיון אע"פ אין מנרין עליהן בפ"ע אלא
 ש"כ וכן כיוצא בהן בשל קטניות אפילו מבושלים שקרין (גרופי"ן של מלך) לפי שנתנה האר החטים
 לגמרי בעתיבתם אע"פ שלא נשחו דק דק כקמח גמור משא"כ בתמרים וכיוצא בהם שנתמעטו עדיין
 האר פרי עליהם אבל אגוז שחשבו ביותר עד שאינו ניכר במהותו ותוארו וכן שומשמן ששחן היעב
 מנרד עליהם ש"כ הואיל ואין דרכם בכך אבל דבר שדרבו בכך כגון זגביל ובשמים שחוקים ומשורבים
 עם לוקר או מרוקחים בדבש לא נשתנית ברכתם וכן וורדים וכיוצא בהם מפירות שדרך אכילתן הוא
 להחכם דק דק ולתגנם מנרד עליהם ברכתם אפילו כחשים ביותר עד שאין ניכר הארס כלל לפי
 שגם זה הוא דרך אכילתן : (כג) וכן פירות מבושלים או משתנים שנמטו על ידי בניסול כגון גודנדות
 מסוגים שקרין (פאוידל"א) ונשתנה מהותם ותארם הואיל ואין זו דרך אכילתם מנרד עליהם ש"כ
 אבל אם לא נמטו לגמרי בניסולם רק שנתרסקו ונתמעטו ועדיין ממזן קיים וניכר מהותם ותארם
 לא נשתנית ברכתם אע"פ שאין זו דרך אכילתם : (כד) ו"א שאפילו פירות שנמטו לגמרי בניסול
 או שנחשבו ביותר עד שאין מהותם ותוארם ניכר כלל לא נשתנית ברכתם בין חיון בין מבושלים אם
 לא נשחו לגרישותם ואע"פ שאין דרך אכילתם בכך ואין דומין לחטים שלא נשחו דק דק כקמח
 גמור אלא יש בהם טעם חטים וממשהם אע"פ מנרדים עליהם ש"כ לפי שהחטים יש להם עליו
 אחר לעשות מהן פה לפיך מאחר שנתנה מנריתם ע"י שחינה ולא בנישו בשיטי זה למשתמש
 האחרונה שהיא מעלת הפת הרי שמים זה מוליא ומורין מתורת פרי שהיתה עליהם קדם
 שנתנה אבל פירות שאין עשין מהם פה אין שמים זה שפיל ידי כתיבה או מחו בניסול מוליאם
 מתורת פרי אלא אם כן נשחו לגרישותם בטעמים פ"י בניסול כמו שנתבאר (פ"א) אבל מיה
 קטניות הואיל ודרך לעשות מהן פה לפעמים הרי שמים מנריתם בעתיבתם מוליאם מתורת פרי
 יאפילו

ואפילו פ"י קצת מחינה או כתישה במכתשת כנהוג בדוחן וכיוצא בו ממזי קפדות שעשין פהם דייסא (שקורין קאט"ע מגרוס"ן) אבל לסבא הראשונה אפשר שנכתשה או מחינה מעטם לא שתיית ברכתם ויש לברך על דייסא זו כפי"א מאחר שזו היא דרך אכילתה:

ולענין הלכה ספק ברכות להקל בדיעבד אבל לכתחלה מנרך שהכל לאח לדברי הכל:

פרק ה ברכה אחרונה בין של אוכלין בין של משקין צריכים שיעור שאין מברכין אותה אלא"כ שאכל כשישיר הראוי להיות נקרא אכילה ולא עשימה או שחה כשישיר הראוי להיות שתייה ואין אכילה פחותה מכזית ואין שתייה פחותה מרביעית הלוג שהוא בינה ומחלה בקליפתה אפילו שחה משקה חריף וחוק שדרך כל אדם לשתות ממנו מעט כמו י"ט"ש אין באלה שתייתו חשובה אם אין בה שיעור שתיית כל המשקים שהוא רביעית ויש מספקים בברכה אחרונה של יין אם מברכים אותה על כזית וטוב ליהרר שלא לשתות אלא פחות מכזית או רביעית אבל בדיעבד שכבר שחה כזית ואין לו כדי רביעית א"כ לברך אחריו: (ב) אבל כחצי זית ופחה מעט וחור ואכל כחצי זית אם יש מתחלת אכילה ראשונה עד סוף אכילה אחרונה יותר מכדי אכילת פרס (שהוא כחצי ככר של ששה ביצים) אינן מנטרפין זה עם זה ואפילו לא הפסיק כלל באכילתו אלא שחה כ"כ מתחילת אכילת הכזית עד סופו וכל שלא שחה יותר מכדי אכילת פרס מנטרפות שני אכילות להחשב כאחת אפילו אם הוא בענין שהשניה נחשבת כסעודה אחרת לענין ברכה ראשונה כגון ששניה מקומו ביניהם וחצי ככר זה משערים בפת חטים שנאלתה מהר ומיכבד ואוכלו בלפתן ואינו פונה אלה זאלה ואוכלו מהר: (ג) לפיכך קמה של א' מהמשת מיני דגן מעורב עם קמה של מיני קפדות ועשה ממנו פת אע"פ שמברך עליו המזיא שהדגן עיקר אפילו הוא מועט כמו שנבאר (בפ"ג) מ"מ אינו מנרך לאחריו בהמ"ז אלא"כ יש בקמה הדגן כזית בכדי אכילת פרס מהתערובות וזו לר"ך בהמ"ז על כזית מהתערובות וי"א שאינו מנרך בהמ"ז עד שיאכל כל הפרס ויש לחוש לדגריהם להקל בספק ברכות: (ד) אבל אם התרובת קמה הדגן הוא פחות משיעור זה מנרך המזיא ואינו מנרך בהמ"ז אפילו אכל הרבה אבל מנרך מעין ג' אפילו לא אכל אלא כזית כיון שיש טעם פת בסוף אף שאין בו ממשות הפת אלא כל שהוא ויש מהמפקים צוח ולכן נכון למטע: שלא לאכול מפת זו כ"א תוך הסעודה: (ה) קמה חטים שעירבו עם קמה אורז מנרך אחריו בהמ"ז פרס"ל שיש בו ממש פת או מעין שלש אם עשה ממנו הנשיל אפילו אין בו כזית בכדי אכילת פרס כל שיש בו טעם דגן לפי שהחטים גוררים את האורז להיות נבולו מעט וחסים: (ו) שיעור צירוף שתייה י"א שהוא בכדי שיעור שתיית רביעית ואם שחה כחצי רביעית בחפזן שלא כדרך שתיית רוב צ"א ופחה מעט וחור ופחה אם יש מתחלת שתייה ראשונה עד סוף שתייה אחרונה כדי שתיית רביעית של שאר כל אדם אין מנטרפין זה עם זה (וה"ה אם לא הפסיק ביניהם אלא ששחה בשתייתו כל כך) וי"א ששישיר צירוף השתיית רביעית בכדי אכילת פרס כמו צירוף אכילה וכן עיקר לפיכך יש לברך ברכה אחרונה על קאו"ו וסי"א חמין אע"פ ששתיהו מעט מעט אם לא שחה יותר מכדי אכילת פרס: (ז) כל האוכלין מנטרפין זה עם זה לכזית ומנרך לאחריהם כברכת הקל שבהן כגון אכל כחצי זית מין המינים וכחצי זית מדבר שנברכו באחרונה הוא צורא נפשות רבות מנרך אחריהם צנ"ר ואם אכל כחצי זית פת וכחצי זית משנתת המינים מנרך לאחריהם מעין שלש וכל המשקין מנטרפין זה עם זה לרביעית אבל אוכלין ומשקין אינן מנטרפין זה"ז לא לכזית ולא לרביעית: (ח) רומח שנחבשל בו אוכל אינו מנטרף עמו כי משקה גמור הוא לכל דבר וכן אוכל שגימחו כל כך עד שראוי לשתיה י"א מתורת אוכל וכן משקה שנקרא עד שראוי לאכילה י"א מתורת משקה אפילו יש בו שופח פ"מ להספיה: (ט) יש מהמפקים לומר שכל דבר שהוא כבדיותו כגון ענבה אחת או אפילו קפנית אחת אפשר שמברך אחריה ברכה אחרונה לכך כגון ליהרר שלא לאכול צריה פחותה מכזית ואינה נקראת צריה אלא"כ אוכלה כמות שהיא אבל אם זרק הגרעין מן הפרי צריה שדרך לאכול גרעינים או אם חסר קצת מנוף הפרי שלא אכלו כלו כלי כרי לא אכל צריה שלימה ואם אכל מה שצדק הגרעין וזרק קליפתו וכן פרי שאין דרך לאכול גרעינים כיון שאכל מה שראוי לאכול ממנו כרי אכל צריה שלימה והוא שהובא כסרי לפיכך לאכול כשהוא אכל את קודם שהובא לפיכך חסר ממש גרעינתו כמו שרגיל להיות ביניהם מלומים אין עליו חשיבות צריה וכן אם נחתך או נחרסק קודם שהובא לפיכך: (י) וכל זה בברכה אחרונה אבל לברכה ראשונה א"כ שיעור אכילה או שתייה אלא אפילו עשימה כל שהוא חסר להגות מהש"ז בלא ברכה (י"א) ואינה חשובה כאלה אלא כאלה

סדר ברכת הנהנין

קכא

מעו ולא הנאת החיך לבדו כגון הסועס את התבשיל לידע. אם הוא צריך מלח ותבלין או אם הוא סוב למאכל וחוזר וסולט אין צריך לברך אף על פי שנהנה בטעמו ואפילו טעם ברנה עד כדי רביעית ולא עד בכלל :

פרק ט כל הברכות צריך שלא יפסיק בין ברכה לאכילה אפילו מפני הכבוד והיראה אפילו בשעור טעם עד שיבטל ואם הפסיק בין ברכה לאכילה ודבר דבור שאינה לעורך האכילה צריך

לחזור ולברך ואם שח בשעור טעם יש להסתפק אם צריך לחזור ולברך : (ב) ואפילו בשתיקה אסור להפסיק יותר מכדי שאילת שלום תלמיד לרב שהן ג' תיבות אלו שלום עליך רבי אם שהה יותר

א"ל לחזור ולברך ושהייה שהיא לורך אכילה אינה חשובה הספק כלל לפיכך המברך על הסרי וחותך ממנו ואוכל לא יחתוך עד אחר הברכה כדי שיברך על השלם למטה מן הטבחר (כח"כ בפ"ג) ואין

לחום להפסק שהיית החתוך בין ברכה לאכילה ומ"מ האוכל אגוז וכיוצא בו שזכור ואחר כך יברך כי שמת התלוי או נרקב בחטוב וממלא בידך לבפלה : (ג) צריך לזכור מהלך כמות הברכות שיצא ענין הברכות שהוא מברך את ה' ועל מה הוא מברך ולא יחל לבנו פונה לדבר אחר : (ד) כל דבר

שמברך עליו לאכלו או להריח את ה' או לעשות בו מזה צריך ליטול בימיו כשהוא מברך ומשילה ע"ל כלי שמה נעילה ומ"מ טוב לזכור שלא ליטול ע"ל סכין ואם לא אחזו כלל אם היה לפניו בשעת הברכה

יאל ואם בידך ואח"כ הביאו לפניו אפילו בידך ע"ד כן צריך לחזור ולברך : (ה) מי שבידך על הפירות שלפניו ואח"כ הביאו לו יותר מאותו המין או ממין אחר שפסד בברכת הראשון כגון שברכותיהן

שוות או הראשון עיקר והשני ספל א"ל לחזור ולברך אפילו הביאו לפניו מין האחר אחר שללה הראשון שכבר אכלו כולו והוא שכשבידך היתה דעתו גם על השני לאכול אפילו לא היה בדעתו צפירות

לפוטרו בברכה זו אבל אם לא היתה דעתו עליו בשעת הברכה אם השני הוא ממין הראשון ממש א"ל לחזור ולברך אפילו כלה המין הראשון ואם אין מאותו המין אלא שנייה מין פירות או

שנייה מין משקה אם יש עדיין לפניו ממין הראשון א"ל לברך ואם כבר כלה הראשון צריך לחזור ולברך אבל אם הם שני מינין לגמרי אלא שפסד בברכת הראשון מחמת שברכותיהן שוות או שהאחד

עיקר והשני ספל כגון שותה שכר או י"ש ואח"כ הביאו לו דגים או גבינה למתק השתיה אע"פ שהכל ברכה אחת וגם הדגים ספלים לכר שעי"כ שותה יותר והיה לפניו עדיין ממין הראשון אינם

נפטרים בברכה אחת אלא אם כן היתה דעתו עליהם או שהיו לפניו בשעת הברכה וי"א שאע"פ שהביאו לפניו ממין הראשון ולא אכל הראשון עדיין צריך לחזור ולברך אם לא היתה דעתו עליו

וספק ברכות להקל ולהחמיר טוב לזכור להיות דעתו על כל מה שיביאו לו : ואורחים הקרויים אכל צע"כ כיון שדעתם על צע"כ שזמנם הרי דעתם על כל מה שיביאו אליהם (ו) וכל זה כשהראשון

והשני הם שוים בחשיבות שאין להשני דין קדימה על הראשון אילו היו שניהם לפניו אכל אם היה להשני דין קדימה על הראשון אע"פ שהיו שניהם לפניו בשעת הברכה אין ברכה שאינו מוקדם

סופדת את המוקדם לברכה אלא"כ נתכוין לפוטרו צפירות בברכה זו וכשהנתכוין לפטרו פוטרו אפילו לא היה לפניו בשעת הברכה : (ז) לפיכך מי שהיו לפניו מעשה קדימה של ה' מיני דגן ופח

הבאה בכסין שברכתו גם כן צ"מ"מ אלא שקביעות סעודה מועלת לו לברך המזיא (וע"ד שנתבאר בפ"ג) ובידך על מעשה קדמה לא פסד את הפח הבאה בכסין אלא"כ נתכוין צפירות לפוטרו בברכה

ז לפי שאינו נדון שיפסד מי שאינו חשוב את החשוב ממנו שלא ככוונה וכן אם היו לפניו שני מיני לחמניות ופח הבאה בכסין שהאחד קביעות סעודה מועלת לו והשני אין קביעות סעודה

מועלת (וע"ד שנתבאר בפ"ג) או פח הבאה בכסין שקביעות סעודה מועלת בה עם פרורי לחם מדובקים שאין עליהם תורת לחם או שנתבטלו וי"ח על כל זה ואומרים שאין חילוק כלל בין דבר

החשוב לשאינו חשוב כל כך כל שברכותיהן שוות ואפילו יש לאחד דין קדימה על השני לכתחלה כששניהם לפניו הרי החשוב והמוקדם נפטר בברכת שאינו חשוב אף שלא נתכוין צפירות לפוטרו

וללאה מדי ספק ברכות צריך לזכור לכתחלה להכתוין צפירות לפוטרו גם החשוב בברכה זו כשאינו לפניו עדיין ואם ישנו לפניו יברך עליו תחלה : (ח) נטל בידו פרי לאכלו ובידך עליו ונפל מידו

והאזר או נתאם עם שאינו ראוי לאכילה ויש ממין זה לפניו עוד וכן א"ל בידך על הכוס ושפך וחוזר וממלא מהקנקן העומד לפניו שזוכן לשתייה א"ל לחזור ולברך והוא שיהיה דעתו עליו צפירות לאכול

או לשתות ממה שלפניו אף אם לא היה גופל מידו מה שבידך עליו אבל בשתים אין הברכה חלה אלא על מה שבידו בשעת הברכה : (ט) ואפילו אם היתה דעתו צפירות לאכול ולשתות עוד אין

הברכה חלה אלא כשהוא לפניו בשעת הברכה אבל אם אחר כך הביאיהו לפניו צריך לחזור ולברך אם

אם ככל מה שזכרו ממנו אפילו במקום שלא היה צריך לברך אם היה אוכל ושוחה ממה שזכרו וכו' וע"מ
השומד על אמת המים מברך ושוחה אע"פ שהמים שהיו לפניו כשצריך לחלוטו ועברו לפי שמתחלה
כשצריך יקע שהמים שלפניו יחלוטו ויעברו: (י) וכל מקום שהוא צריך לחזור ולברך ונכחו הראשונה
היא לנסלה ו"ל אחריה בשכמל"ו וכן כל שזכיר שם שמים לנסלה וחס נפל מידו האוכל או בסך
הכוס קודם שיאמר אלהים יסייב ויאמר למדני חוקך שיהא נראה כקורא פסוק ואין כאן הוצאת שם
שמים לנסלה וכן כל ברכה לנסלה שזכר בה קודם שאמר אלהים: (יא) היה אוכל בחדר זה ונסל
המאכל בידו והלך לחדר אחר לאכול שם צריך לחזור ולברך אע"פ שלא הסיח דעתו בינתיים ואפילו
חזר לאכול במקומו כיון ששינה מקומו בינתיים הפסיק אכילתו ואם מתחלה כשצריך בחדר זה היה
בדעתו לשתות מקומו מחדר לחדר באמצע אכילתו אפילו אוכל בחדר השני מאכל אחר שברכתו כברכת
הראשון א"ל לחזור ולברך והוא שהיו שני החדרים בבית אחד אבל מבית לבית או אפילו מבית לחדר
אין דעתו מועלת כלום אפילו טעל המאכל בידו כשהולך וחוזר ואוכלו במקום השני בלא הסיח הדעת
בינתיים: (יב) בד"ל שאיט יכול לראות מקומו הראשון במקום שאוכל אבל אם במקום שאוכל יכול
לראות את מקומו הראשון שאלו שם אפילו דרך חלון ואפילו מקצת מקומו א"ל לחזור ולברך אפי'
מבית לחדר אפילו לא היה כן בדעתו כשצריך ואפילו על מאכל אחר שברכתו כברכת הראשון (אם
היה בדעתו לאכול כשצריך כמו שכתבנו): (יג) וכל זה ביחיד או בני חבורה ועקר טעם ממקום
למקום אבל אם הניחו מקצתם במקומם אפילו אחד מהם ושארו הלטו כולם אפילו לבית אחר אפי'
איט סמוך לבית זה כשהם חוזרים א"ל לברך על מה שיאכלו כאן אבל אם רוצים לאכול במקום
שאלו רביבים לברך ואין מועיל מה שהניחו מקצת חברים זה למה שיאכלו בבית אחר: (יד) וכל זה
בדברים שאין טעמים ברכה לאחריהם במקומם אבל בדברים הטעמים ברכה לאחריהם במקומם האילן
והוא צריך לחזור למקומו אין עמידתו גמר סעודתו לפיכך כשחוזר ואוכל ושוחה אפילו במקום אחר
על דעת סעודתו הראשונה הוא אוכל ושוחה להי"ס סעודתו ואין צריך לומר כשחוזר למקומו ואין
צריך לברך בתחלה אפילו לא הניח מקצת חברים בבית זה והוא שאלו כבר כזית אבל פתח מזכית דים
בדברים שאין טעמים ברכה לאחריהם במקומם: (טו) ומה הם הדברים הטעמים ברכה לאחריהם
במקומן ו"ל כל שהוא מ"ו המינין אפילו פירות וי"ו האילן וברכתם האחרונה היא מעין ג' היא השוכה
להצריך לברך במקום אכילה וי"ל שמיין דגן בלבד טעון ברכה לאחריהם במקומו מפני שהניחו שנקרא
מוון וי"ל פת בלבד ולכתחלה יחמיר בכל ז' המינין לברך במקומו וכן לענין שני מקום בדיעבד
אין צריך לחזור ולברך שספק ברכות להקל: (טז) ואפילו הלך בתוך הסעודה לבית אחר וזכר ושוחה
שם בדברים שאינם טעמים לסעודה לענין ברכה ראשונה והצריך לברך עליהם בבית הראשון כגון פירות
כיון שהם טעמים לענין ברכה אחרונה ונפסדים בבהמ"ז ע"ד סעודתו הראשונה הוא אוכל ושוחה וי"ל
לברך עליהם שם אפילו לא אכל שם פת ואפילו לא היה כן בדעתו כשצריך המוציא לשתות מקומו
באמצע סעודתו (ואם אכל שם פת ואין רוצה לחזור ולאכול פת במקומו הראשון מנצח בהמ"ז במקום
שגמר אכילת הפת) ומ"מ לכתחלה אסור לעקר ממקומו עד שיצרך בבהמ"ז או ברכה מעין ג' בכל
דבר הטעון ברכה לאחריהם במקומו (ואם שכח ועקר ממקומו ואין לו פת לאכול שם צריך לחזור
למקומו אפילו היה שונג אם אפשר לו שאין עליו עטוב מחמת החבורה שנתלו עמו בדרך ואינם רוצים
להמתין עליו ודיעבד י"ל אם בירך במקום שזכר אפילו עקר במיד ואפילו לכתחלה אם הוא
דחוק כ"כ שעד שיחזור למקומו יתעכל המוון במעיו ולא יהיה רשאי לברך עוד יברך במקום שזכר):
(יז) בד"ל כשלא היה קד בדעתו כשצריך המוציא אבל אם מתחלה כשצריך המוציא היה בדעתו לחזור
סעודתו בבית אחר מותר שהרי מתחלה לא קבע במקום זה כל סעודתו לפיכך נהגו אולכי דרכים
שאוכלים דרך הילוכה ויוצאים ומברכין במקום סיום אכילתם מפני שלכן נחטו מתחלה אבל אם
איט הולך כלל כדי לאכול שם אע"פ שהיה בדעתו מתחלה לילך לשם לא ילך עד שיצרך ברכה המוון
אח"כ הולך לצורך מזה עוברת: (יח) ואפילו בדברים שאין טעמים ברכה לאחריהם במקומם אם קבע
עליהם והם דברים שקביעותן קביעות כגון שזכר ומי דבש במדינת אלו אין שני מקום הטוב הספק
אם חזר למקומו אלא כשהיה חוץ למקומו כגון שהלך לדבר עם חבירו והפליג בדברים או שהלך
לבה"ב או שהלך לזאת עסק ושהה בו אבל אם לא שהה אפילו עשה חיוב דבר מדברי הרשות בדרך
עראי עון שהצריך לנקבו וכנס לבה"ב וכיוצא בזה איט הטוב הספק וי"ל לומר אם דבר שם
הצריך ולא הפליג ואפילו הוא דבר הרשות וי"ל לומר אם יאל להביא דבר מזכירי האכילה או השהיה:
(יט) האוכל בשדה שאינה מוקפת מחיטות כיון שמתרחק עד בלא יוכל לראות מקומו הראשון מקום

(*)

ע"מ

סדר ברכת הגנהנין

קנב

פטי (בש מחדד להחדד שנהיפק מחיטת) ואפילו אוכל פירות האילן במזרחו וחזור ואוכל ממנו במערבו כיון שאינו יכול לראות מקומו הראשון מפני האילן שמפסיק נקרא שטי מקום וצריך להודו ולגבך אם לא היה בדעתו לאכול במערבו כשבירך במזרחו אבל אם אוכל בחדר אחד אע"פ שיש מקום גבוה באמצע ובא לאכול מאחוריו כגון אחורי החטור שאינו יכול לראות מקומו הראשון אין זה שטי מקום כיון שמוקף מחיטת: (כ) וכן האוכל בנן מוקף מחיטת ורואה לאכול משירות כל אילן זאילן כיון שבירך על אחד אין צריך לברך על האחרים אם היה בדעתו כן כשבירך ומגן לנן המוקפים מחיטת כל אחד בפ"ע אפילו הם כמובנים זה לזה צריך לחזור ולברך אפילו אם כשבירך היה דעתו על הכל לפי שהם כמו מביא לבית שאין דעתו מועלת כלום וכן מאילן לאילן במקום שאינו מוקף מחיטת אם לא יכול לראות מקומו הראשון:

פרק י הביאו לפניו לאכול החיכות של פה ופה שלימה מטרה מן המובחר לברך על השלימה • ואפי' הוא פה קינר וקפנה והחחיכות פה נקיה וגדולה מהשלימה והוא שהכל ממין אחד אבל אם השלימה משערים והחחיכות מהחסים אפילו היה פרוסה קפנה היא קודמת לברך עליה שכל המוקדם בפסוק ארץ חסה ושעורה וגו' מוקדם לברכה ואע"פ ירא שמים יואל ידי שתיין שמיח הפרוסה בתוך השלימה וטעם משתיין יחד הואיל וגם בשעורה היא מו' המינין והיא שלימה אבל אם השלימה היא של שיפון (שקירין קארין) אע"פ שהוא מין שעורים כיון שלא הזכירו הכתוב בפירוש אין צריך להניחו כלל עם פרוסה של חסין: (ג) וכו' אם רואה לאכול משתיין אבל אם אינו רואה לאכול אלא מאחת מהן יברך עליה ואין לן לחוש להשניט אע"פ שהיא מוקדמת בפסוק והיא חבובה וחביבה עליו שגם קדימתה וחביבותה אינו מחוייב לאכול ממנה כלל ואפילו רואה לאכול פרוסה שאינה מו' המינים ולפניו שלימה שהיא משבצת המינים אינו מחוייב לאכול ממנה מפני שלימותה וחביבותה: (ג) הביאו לפניו לאכול שתי גלובקות שלימות או שתי פרוסות אחת גדולה ואחת קטנה מברך על הגדולה ויבוא שתיין ממין אחד ושתי גלובקות נקיות רך שזו לבינה יותר מזה מברך על הלבנה יותר אבל אם זה שתיין שוות בגדלתו ושתיין נקיות רך שזו לבינה יותר מזה מברך על הלבנה יותר אבל אם השנייה שאינה לבינה כל כך היא גדולה מזה יש להספיק איזה מהן קודמת לברכה: (ד) וכל זה במין אחד אבל אם אחד של שעורים ואחד של כוסמין אע"פ שהכוסמין יפס ונקיים משל שעורים מברך על של שעורים לפי שהשעורה מפורשת בשבצת המינים משא"כ כוסמין אע"פ שהם מין חסין לא הזכיר הכתוב בפירוש: (ה) בד"ל בשתיין חביבות עליו בשוה אבל אם של כוסמין חביבה עליו יותר ו"א שמברך על החביב ו"א שמברך על מין שבעה שפסוק: (ו) היו לפניו מיני פירות הרבה שברכותיהם שוות ואין ביניהם מו' המינים אם יש ביניהם מין אחד שהוא חביב אללו יותר מכלם מזה מן המובחר לברך עליו ולפסוק את השאר מברכתו • מ"מ אם החביב אינו שלם ואחרים הם שלמים מזה מן המובחר לברך על השלם: (ז) אם אין ברכותיהן שוות הרי ברכת בורא פרי העץ ובורא פרי האדמה קודמין לברכת שהכל אע"פ שהמין שברכתו שהכל חביב עליו • אבל בפס"ע ובפס"א אם המין שברכתו בפס"א חביב עליו צריך לברך עליו החלה ואם שיהם שרם בחביבות טוב להקדים ברכת בפס"ע אע"פ שאין חיוב גמור בברך: (ח) ואם יש ביניהם מו' המינים אם ברכותיהם שוות (כגון תאנים וענבים עם תפוחים) עליו הוא מברך ופוסק את האחרים אפילו הוא חזי והם שלמים • ואם האחרים חביבים עליו יותר מברך על איזה שירצה ואם סין ברכותיהם שוות וצריך לברך על שניהם (כגון תאנים או ענבים או למוקים עם מיני קטניות) איזה מהם שירצה יוכל להקדים לברך החלה מן הדין אם שניהם שוים בחביבות אלא שסוב יותר להקדים ברכת בפס"ע לבפס"א ואם אותו שאינו ממין ז' חביב עליו יותר יש להקדימו אע"פ שברכתו בפס"א: (ט) שגעת המינין עומן יש להם קדימה זע"ז שכל המוקדם בפסוק ארץ חסה ושעורה וכן ותאנה ורמון ארץ זית שמן ודבש (דבש פירוש תמרים) קודם לברכה אם סן שוין אללו בחביבות ואם המאוחר בפסוק חביב אללו יותר איזה שירצה יקדים: (י) בד"ל בפירות זה עם זה או בחסה ושעורה זה עם זה • אבל חסה ושעורה עם פירות יש להקדים החסה ושעורה אע"פ שהפירות חביבים עליו יותר: (יא) באיזה חסה ושעורה הכתוב מברך כשהן בדרך אכילתן כגון שפשה ממנו פה או תבשיל שברכתו במ"מ אבל כל שמברכין עליו בפס"א או שהכל אין מברכין עליו לפני מין ז' אלא"כ הוא דבר שחביב אללו יותר ואין ברכתו שהכל אלא בורא פרי האדמה וברכת מין ז' הוא בפס"ע כמו שנתבאר: (יב) אפילו ברכת במ"מ של כוסמין ור"ש ושיפון שאין כתובין בפירוש בפסוק קודמין לברכת בורא פרי העץ של כל הפירות אף שהן מין ז' (ולכן מיני מחיטה שקורין לעקד אפילו הוא של שיפון קודמין לכל מיני מרקחת אפי"ן מן מין ז' ואף שהם חביבים עליו ביותר) חוץ מן חסין

סדר ברכת הגהנין

שהוא קודם לשערה ואנ"ל נש"ם וסיפון שהן מין ששורה אם שון נחניבות לפי שארץ הבטי שנפסוק כפסיק
 בעיני וכל הסעך לו חסון מן המאוחר מארץ הראשון אבל חסה קודמת לזית וכן שעורה לחמרים :
 (ע) חמרים קודמין לעגבים ולמוקין אבל היין קודם לפילו לזית חסיו לזית חסיו עליו יומר . מפני שנברכה
 בורא טרי כגפן היא חסונה מכל הנברכות חוץ מברכה גמ"מ בין של חסה בין של שעורה שקודמת לגפ"ג
 לפילו היין חסיו עליו יומר : (יד) ברכת הפת חסיו של כוסמין וסיפון קודמת לכל הנברכות חסיו לזית
 ויין : (טו) כל מקום שהחניב קודם בין שהוא חסיו עליו ברוב הפעמים חס"ם שאין חסן בו עשה בין שחסך
 בו עשה חס"ם חסיו חסיו עליו ברוב הפעמים נקרא חסיו . ואם יש לפניו חס"ם מיני האחד חסן בו עשה
 והסני חסיו עליו ברוב פעמים חס"ה שירצה יקדים : (טז) כל דיני קדימות הללו אינן אלא כשניבן לפניו
 אבל אם אוחו שדיש להקדימו איש לפניו חס"ם להמתין עליו ואם הביאו לפניו בעודו מברך על מין הראשון
 חס"ם שנברכותיהן שוות והסני חסיו לו והוא ממין ז' מ"מ יאכל ממין הראשון תהלה :

פרק י"א ברכת הריח הסוב לר"ך לברך קודם שיחזיל להריח כמו שבמרכין על האוכלין קודם
 שיטעמו לפי שאסור ליהנות מעולם הזה בלא ברכה וכיזיל מברך אם זה שהריח הסוב
 יזאל ממנו הוא מין עשב מברך בורא עשבי בשמים ויש לומר (עשבי) העי"ן בחיר"ק כח"ם
 עשנות הרים (משלי כז) : (ג) ואם הוא מין עץ מברך עליו בורא עצי בשמים ולפי"ו ח"ש עץ
 נמור ממש כעץ האילן אלא נבשילין שאיך רכיש ממש כעשנים ודק אלא קשים קאת כנשעולי הפסתן
 כגון שבלת נרד שקורין חס"פני וכן סימלק (שקורין רוסמארי"ן) נקראין עץ לענין עץ זה כמו
 שמלטי בלשון הכתוב שהפסתן קורא עץ כח"ם והסמנס בפסתי העץ וכן על ריח השמן משבולת נרד
 (שקורין שפיננארד"י) מברך בורא עצי בשמים : (ג) ואם הוא פרי הרואי לאכילה בין פרי העץ
 כמו תפוח וחרוב בין פרי האדמה מברך על ריחו בורא אק"ה י"י א"ל"הני ב"ק"ה ק"ע"ל"ם א"ש"ר
 נ"ת"ה ק"י"ה טוב ב"פירוח"ה ואם נטלו בידו לאכלו בלנד והריח עולה מאיליו אל חוסימו איש מברך
 על ריח זה הואיל ולא נטלו בידו כדי שיעלה הריח אל חוסימו רק לאכילה לנדא חס"כ נמלך ומגביה
 הפרי אל חוסימו ליהנות מריחו קודם שיאכלנו אז מברך תהלה אשר נתן ריח טוב נפירות ואחר כך
 ברכת בורא פרי העץ או בפה"א אוכלו ואפילו פרי שאיש ראו לאכילה אלא על ידי הערובות אם
 שקרו עומד לכך כגון קמזן (שקורין יזמרי"ג) ואפורן (שקורין נענלי"ך) שעומדין להבלין בתבשילין
 יש אומרים שמברך על ריחם אשר נתן ריח טוב נפירות ויש חולקים בזה ואומרים שמברך עליהם
 בורא עצי בשמים מאחר שאינם רואים לאכילה בעינים . ומספק יש לברך עליהם בורא מיני בשמים
 שהיא כוללת כל המינים ויזאל זה ידי חונתו בדיעבד על כל המינים וכן בדבר שספק לו אם הוא
 מין עץ או מין עשב : (ד) וורדים שהם חס"פני (שקורין רוז"ן) הגדלים בקרקע מברך על ריחם
 בורא עשבי בשמים והגדלים באילן מברך בורא עצי בשמים ואפי"ם שראויים לאכילה נמקחת אין
 שיקרע עומד לכך אלא להריח : (ה) וכל שאינו לא מין עץ ולא מין עשב כגון המור . והוא מוסק
 (שקורין פיו"ם ב"ל"ה) היואל מהסוסרות שנזואר חיה ידוע שמקצן שם החלה כמין דם ואח"כ מחיבב
 ונעשה ממנו המור מברך על ריחו בורא מיני בשמים ואסור לאכלו וליתנו בתבשיל משום חס"ם דם ויש
 מתירין ונכל נכ"ש יחמיר לעצמו בספק של חורה : (ו) שמן שפסעו כשמים אם יש ממשות הנוסם
 בשמן מברך על ריח השמן כברכת הנוסם עצי בשמים או עשבי בשמים ואם סינוו מהשמן לגמרי רק
 שריח נקלס בשמן י"א שמברך בורא מיני בשמים ויש לחוש לדבריהם אבל מים הנסחפים מהנוסם
 כרי הם כממשות הנוסם ומברך על ריחם כברכת הנוסם לדברי הכל . וכן על ריח שרף הנוסף מהעצים
 מברך עצי בשמים כגון הלנוב והמילטיכ"י : (ז) ואם יש בתוך השמן ממשות משיהם מעלי ומעשבי
 בשמים מברך בורא מיני בשמים לדברי הכל וכן אם עלי ועשבי בשמים שחוקים ומעורבים יחד בעינם
 בלי הערובות שמן מברך על ריחם בורא מיני בשמים אבל אם איש שחוקים ואפשר להפרידם לר"ך
 לברך על זה בפני עצמו וע"ו בפ"ו וסוב להקדים ברכת עצי בשמים בורא מיני בשמים ואם יש ביניהם הדם
 הוא חוקדם לברכה . ואם יש לפניו נס דבר שנברכו בורא מיני בשמים לר"ך להקדים ברכת עשבי
 בשמים לבורא מיני בשמים : (ח) אין מברכין על הריח השוב חס"כ נעשה להריח בו אבל מוגמר
 שמגמרים בו את הנגדים ליתן בהם ריח אין מברכין עליו לפי שלא נעשה להריח בעצמו של מוגמר
 ואנ"ל מוגמר שמגממין בבית להעביר ממנו ריח רע ואפילו בשמים שמעלין עמו האסעינים לנית הכסא
 לנטל הריח רע אין מברכין עליהם כלל אף אם בא להריח בהם שלא בבית הכסא הואיל ואין עומדים
 להריח בהם ליהנות מריחם רק להעביר ריח רע בלנד . ולכן י"א שהמריח באחרונ של מלוא אין
 מברך עליו כל שנעת ימי הגנ . חס"ם שמוחר להריח בו איש עומד להריח בו אלא ליסול לשם מלוא
 ואיש

(*)

סדר ברכת הנדנין

קב

א"ט דומה לחתונה של כל השנה ושאר פירות השומדים להכילה שא"פ שיקדים להכילה מ"מ תלוות
 הוא ג"כ להריח מהם בשעת אכילה ולכן נקראים ג"כ עומדים לריח וי"א שגם בשעת ימי החג מאחר
 שמוחר להריח בו נקרא ג"כ עומד לריח כמו בשאר ימות השנה ולכן סוב למנוע מלהריח בו כל החג
 להגיל מספק ברכה אבל ההרם מן הדין אסור להריח בו כל-החג כח"ש בהלכות ולב: (ס) וכן
 פלפלין וחגביל כחושין אף מי שהנהגה מריחם י"א שאין לברך עליו לפי שמכיון שששין להגביל בלבד
 ואין תלוות כל כך להריח בהם לא נקראו עומדים לריח כלל משא"כ קאמון ולפורן רגילות הוא להריח
 בהם אפילו שלא בשעת אכילה ויש כשמשמים אותם בהכשיל מחכמים גם להיות ריח הכשיל נודף
 יש חולקין בזה ולכן נכון למנוע שלא להריח בהם • וכן שלא להריח בלחם הם אם יש לו ריח טוב
 להגיל מספק ברכה: (י) ואפילו בשמים העומדים להריח בהם אם מונחים בזיוף מקום שלא הונחו הם
 כדי להריח בהם שם כגון שהונחו בחדר להלניעם ולשמרם הרי הנכנס לשם ומריח אינו מברך ואפילו
 נכנס כדי להריח בהם • אבל כשמוכרים בחנות שנמכרים שם לרדך לברך על ריחם כל הנכנס לשם
 ונהנה מהריח • לפי שבהנחתם שם מחכין המוכר גם שיעלה מהם ריח טוב ויקפשו עליהם קונים וכן
 המוכר מברך בפעם הראשונה שזכום ונהנה מהריח ואפילו המונחים בחדר להלניעם שם אם נסלו בידו
 והגביהם ממקומם להקרינם אל חופטו להריח בהם לרדך מברך מאחר שהם בעומן עומדים להריח רק
 שנמקום זה שמונחים עתה אינם מונחים לריח וכיון שהגביהם בידו הרי שניה מקומם לתוך ידו כדי
 להריח (ומטעם זה הוטל פרי בידו לאכלו בלבד ואח"כ נמלך ומגביה הפרי בידו אל חופטו להריח
 בו לרדך לברך כש"ל לפי ששניה מקומו הראשון שהיה שם הפרי שלא לריח שהוא ידו): (יא) ריח
 טוב שאין לו עיקר כגון בגדים המונחים י"א שאין מברכין על ריחם וסוב לחוש ולמנוע מלהריח
 בהם אבל כל שהיו בתוכו בשמים ונקלט הריח לתוכו לדברי הכל אין לברך עליו לפי שלא הונח בו
 בשמים כדי שיקלעו הריח אל תוכו: (יב) הרואה פרי חדש שמתחדש משנה לשנה או אפילו שמי
 פעמים בשנה ונהנה בראייתו מברך שהחייט אפילו רואה ביד חבירו או על האלף ואם אינו נהנה
 בראייתו אינו מברך עד שעת אכילה והעולם נהנו שלא לברך בכל ענין עד שעת אכילה כדי שלא
 לחלק בין שהנהגה בראייתו למי שלא נהנה • ויברך תחלה שהחייט ואח"כ בפה"ע או בפה"א והמברך
 בשעת ראייה לא הפסיד אם נהנה בראייתו: (יג) אין לברך עד שנמחר השלום הידור הפרי ומ"מ אם
 בידך משהוליתו הפירות שהם ראייתם לברכה שהיא ע"ד שנתבאר פ"ז אין לרדך לחזור שהחייט
 אחר השלום גידולם ואם לא בידך בראיה ראשונה או באכילה הראשונה יש לברך על הראיה השניה
 או על האכילה השניה בלא שם ומלכות: (יד) פרי שיש בו מינים הרבה מברך על כל מין ומין כגון
 שני מינים אנשים (כגון שקורין גדאליי"ן ובארי"ן) או תפוחים (כגון תפוח שכבודות ותפוח שנעלי היער)
 או גודלניזוח (כגון שקורין ויינקש"ל וקארש"ן) ואפילו יש להם פעם אחד כגון אדומות ושחורות:
 (טו) אין מברכין שהחייט אלא על דבר הניכר היסב שהוא חדש ואין עתה כיוצא בו מן היסב לפיכך
 אין מברכין אלא על פירות שאין יכולין להתקיים משנה לשנה כשמניע החדש אין בשולם כיוצא בו
 מן היסב ואף שיש מקיימין אותם ע"י החבולות הם מעט מוער ואין חוששין להם אבל מיני ירקות
 שמשמשים אותם בטורות ומתקיימים שם כל ימות השנה (שקורין רעמא"ך או צוריקע"ם) אין מברכין
 עליהם בחדושם האיל ויש יסרים רבים וכיוצא בהם ואף אם הוא לא אכל מהם כל ימות השנה הרי
 אחרים רבים אכלו מהם ואם החדש ניכר היסב בטעמו וגם במראיתו מברכין עליו שהחייט כגון
 כרופות שששין מדגן חדש שזכרים היסב שהם חדשים במראית העין ובטעמם שהוא לשנה: (טז) ריח
 המתחדש משנה לשנה יש אומרים לברך עליו שהחייט כמו על פרי מאכל ויש חולקין לכן יש לברך
 בלא שם ומלכות:

פרק יב כל שמחת לבב הנאה לאדם משוכת פולם כזה חייב לברך עליה ואם אין עמו שוחף
 בטובה מברך שהחייט ואם יש עמו שוחף בטובה מברך בסוב ומכמי: (ב) כיצד בנה
 בית חדש או קנה • או קנה בגדים חדשים אפילו יש לו בית ובגדים כיוצא בהם לרדך לברך שהחייט
 וכן אם קנה וחדר וקנה לרדך לברך כל כל פעם ולא על חדשים בלבד אלא אפילו ישנים כל שהם
 חדשים לו שלא היו שלו משולם אבל אם היו שלו ומכרם וחדר וקנהם אינו מברך עליהם • ואם
 קנה בנד להתכנסות בו פעם הוא ופעם בני ביתו מברך בסוב ומכמי באיל ויש עמו שוחף בטובה:
 (ג) ואם ריתן לו במתנה י"א שמברך במקום שהחייט בסוב ומכמי שהוא פונה לו ולתתן (ש"ס)
 במקבל פני הוא טובה לטובן שזכרם הכב"ה לפשות לרקה • ואם במקבל ששיר שמה כשתן שמקבל
 ממנו מתנחו) וי"א ויש לתת לדברים ולברך שהחייט שהיא ברכה כראיה ונריכה ואינה נכסלה לר"ם:

סדר ברכת הנהנין

(ד) וכל מקום שמברך שהחייט או הסוב והמטיב על נגדים הדיסי . מברך מיד בשעת הקיץ . שאין הכרעה
אלא על שמהת הלכ שהוא שמה בקיימת והוא שקנה נגד חסור ומתוקן אבל אם לריך לתפרו י"א שלא
לברך בשעת הקיץ אלא אחר שלבשו מיד ואם לא בירך יטל לברך כל זמן שלא פשטו אבל אם פשטו על
דעת שלא לחזור וללבשו לאלתר אלא לאחר זמן לא יברך בלבישה שנייה : (ה) וכל זה כנגד חסוב שלבו של
היה שמה בו אבל על דבר שאיט חסוב כל כך כגון חלוק או מנעלים ואנשי לאות אין לברך עליהם ואם הוא
עני ושמה בהם יברך ופסיר גדול שקנה נגדים חסובים שאינו שמה בהם מפני שאינם נחשבים אלא לא יברך
ובמדינות אלו כהנין שחפלו עני איט מברך על חלוק ומנעלים וכיוצא בהם . על שאר כלי תשמישי אדם
אפילו כלי כסף וזהב אין כהנין לברך כלל לא בקיימת ולא בתשמישם וכן עיקר וכן נפסדים : (ו) הלבוש
נגד חדש י"א שמברך סלביש ערומים אע"פ שכבר בירך בשחר וטקן לברך בלא שם ומלכות וסוב ללבשו
קודם ברכת השחר לפטרו בברכת מלביש ערומים שנשחר וכן בחגורה חדשה ואם לא חגר עד לאחר ברכת
השחר סוב לברך אזור ישראל בגבורה בני שם ומלכות וכן כבוצע ברוך עוסר ישראל בתפארה :

(ז) על שמועות טובות בין שהיא טובת רבים בין שהיא טובת יחיד כל שלבו שמה במוצתו כגון שהוא אביז או
רבו או רבו אשר כנפשו מברך הסוב והמטיב הסוב לו ששימח לבבו והמטיב למי שנעשית לו הסוב ואין לריך
לומר אם רואה הסוב בעיניו ואם בשמועה טובת עלמו מברך שהחייט ואם יש לו שותף בה מברך הסוב
והמטיב וה"ה אם רואה בעיניו או יודע מעלמו הסוב שהגיע לו מברך שהחייט אם אין לו שותף בה :

(ח) על שמועות רעות אומר ברוך אהיה יי אלהינו כלה העולם בין האמת ואני לא אם רואה בעיניו
ומכנה העולם לומר ברוך דיין האמת בלא שם ומלכות כשמועם ממיתת אמה אדם מישראל אבל בני שיש לו
לער במיתתו מפני אהבתו וכ"פ בלדס חסוב שמה לריך לומר בהם ומלכות ואם מת אביו שירשו מברך בתחלה
ברוך אהיה יי אלהינו כלה העולם בין האמת ואח"כ שרהריו ואם יש לו עוד אח שירש עמו
אע"פ שאין אחיו אלא מברך ל"א הסוב והמטיב במקום שהחייט בין ששמו ממיתתו בין שראו ואין מברכין
על שמועה בין טובה בין רעה אלא ששע מפי אדם נאמן שראה את הדבר ואם אין המניד נאמן בעיניו
יברך בלי שם ומלכות : (ט) המולא מניאס מברך החסוב והמטיב כסוב לו והמטיב לעניים שהרי נתחייב
בלדקה שכל אדם חייב ליתן כפי השנת ידו (כמו שכתוב בהלכות לדקה) משא"כ בלאחד שירש את אביו אין
זו מוכה לעניים שהרי גם אביו נתחייב ליתן לדקה ממנו זה לעניים והמעשר שיפריש הכן יכול הוא להוציא
לשאר מצות : (י) כל טעל נדן לריך לברך שהחייט כמו בירושא וכן אם הרות ריוח גדול וה"ה לסיפק כל
הפסד גדול שצא לו בממונו אם דרך בני אדם להטער עליו מברך דיין האמת וחייב אדם לברך על הכרעה
בדעת שלמה ובנפש חפיה כדרך שמברך על הסובה : (יא) הרואה את חבירו חסוב עליו הרבה ושמה
והנה בראייתו אם לא ראהו זה שלשים יום יברך שהחייט ואם לא ראהו זה שנים עשר חודש לריך לברך
ברוך אהיה יי אלהינו כלה העולם כהנה הפתרים ואפילו היחה לו ממט ידיעה בינתיים בכתב או

בעל פה כי עיקר הברכה הוא על הנאה ושמחה הלכ בראיית פניו וגם הפנים מברכות כן על ראיית חנרותיהן
כששמחות ברהייתן וכן האיש על אשה כגון אמו או בתו ואחותו : (יב) ילדה אשתו זכר חייב לברך החסוב
והמטיב הסוב לו והמטיב לאשתו שנות לה ג"כ בזכר וכן על כל בן וכן שטל לו והיא ג"כ חייבת לברך כן
ואפילו אם הוא בעיר אחרת ובלו ואמרו לו ילדה אשתך זכר מברך הסוב והמטיב . ואם מתה אשתו בלידה
גכון שלא לברך הסוב והמטיב אלא שהחייט . וכשתזכר ורואה כהן והגולד אם חראה חוד ל' יום מיום ששמע
א"ל לחזור ולברך שהחייט מאחר שכבר בירך עליו הסוב והמטיב אם אחר ל' יום לריך לברך אפילו אם ראהו
כבר לפני שלשים יום אם לבו שמה והנה ואפילו על בת לריך לברך כל שלשים יום כשנכנה ושמה בראייתה
כמו שכתבאר אלא שעל השמועה איט מברך כלום שאיט שמועה טובה : (יג) על שני יין דהייט כשמרבים
להביא ממנו לשתות נומינים שונים או מכלים שונים דהייט שהשני הוא מהביא אחרת שאפילו הוא ממין יין
הראשון נחשב כמין יין אחר לריך לברך על השני קודם שיטעום ממנו ברוך אהיה יי אלהינו כלה העולם
הטוב והמטיב אע"פ שהוא בענין שאין לריך לברך עליו כשה"ל כגון בני חגורה המסנין אלא כשה"ל
ודע"ס מתחלה על כל מה שיביא להם בעל הבית שמפני חשיבות סיין שהוא משמח אלהים ואנשים תקי
הכונים עליו עוד ברכה כשמרבים בשמחה להביא ממנו לשתות עוד יין שני ואפילו אין ידוע שהשני משונה
מן הראשון אלא בסתם ואם הוא בענין לריך לחזור ולברך כשה"ל על השני כגון במלך יברך תחלה הסוב
והמטיב ואח"כ כשה"ל . אבל אם ידוע לו שהשני גרוע מן הראשון אין לברך עליו הסוב והמטיב אפילו אין
גרוע אלא מעט אלא"כ הראשון הוא יין אדום ושי לכן כיון שהלכן הוא בריא לגוף יותר מן האדום יש לברך
עליו הסוב והמטיב אע"פ שהוא גרוע ממנו מעט כשעס כל שאינו גרוע הרבה עד שאינו ראוי לשתות אלא
פ"י הדחק : (יד) ואם שחה לכן ואח"כ האדום אם ידוע שהאדום משונה יותר כשעס מברך עליו אלא

בה"ה

(י)

סדר ברכת הנהנין

קבר

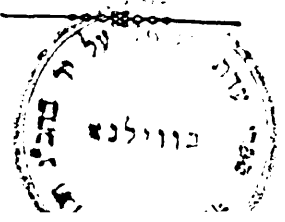
בסדר אינו מברך כיון שהלכן בריהו יוהר לנוף ואז"ל שאם שחה תחלה יין יסן ואחר כך הדש שאינו מברך עליו נכחה אלא אה כן ידוע שהוא משונה נשעמו כמו היסן: (טו) וכל מקום שמברך על השני נכחה הרי זה מברך עליו אפילו הניאוהו על השולחן נכה אחת עם הראשון ששחה תחלה וברך עליו נפ"ג על דעת לשתות גם השני אפ"כ מברך הסוב והמטיב כששחה מן השני כיון שהוא שני בשחיה אבל אם יודע שהוא גרוש מחזירו וכבר הביאו לו שניהם אפילו גזה אחר זה לא יברך תחלה נפ"ג על הגרוש כדי לברך הסוב והמטיב על המשיבם שהרי הוא חביב לו וכל החביב מן חזירו קודם את חזירו לברך עליו ברכה הנהנין (כמו שנהבאר בפרק י) ואע"פ שלא יברך אח"כ הסוב והמטיב על הגרוש אין נכך כליים ומ"מ אם עבר וברך נפ"ג על הגרוש יברך הסוב והמטיב על המשונה אע"פ שהביאום נכה אחת על השולחן ואפילו הביאו המשונה תחלה כיון שהוא שני בשחיה: (טז) נד"א שמברכים הסוב והמטיב על היין שמחנית אחרת כשנתנו כל אחד נחנית נפ"ע תוך מ' יום לדריכתו שכיון שכל אחד היה תוסב נחנית נפ"ע הרי הם כשני מיני ינות אבל אם היו תוסבים נבלי אחד ולאחר מ' יום חוקים ומתם נב' חזיות הרי בכל יין אחד ואין מברכין הסוב והמטיב על השני בכל עינין: (יז) אם הביאו לפניהם עוד מין יין שלישי חוזרין ומברכין הסוב והמטיב שנית והוא שלא יהיה דעתם מחללה עליו כשנברכו בראשונה: (יח) אין מברכין הסוב והמטיב על היין השני אלא כשים להם מן הראשון ורוזים לשתות השני גשום שהיו יין כדי שיסעמו יין אחר משונה מן הראשון אבל אם הם שותין יין השני מפני שכבר כלה הראשון אין מברכין עליו הסוב והמטיב: (יט) אין מברכין הסוב והמטיב אלא כשנים שותים יחד בחבורה אחת והיאם אם אשתו או בניו שותין עמו אבל לא השותה יחד שכן משמעות הברכה הסוב לו והמטיב לחזירו שטמו וגם שהחייט אינו מברך כי לא הקט הברכה אלא משום רבוי השמחה ובשחה יחיד אין רבוי שמחה כ"כ ולכן גם אם חזרו שותה היין זה נהדר אחר אינו מברך: (כ) ואפילו כשמיסב עמו יחד אין מברכין הסוב והמטיב אלא כששניהם שותין מהיין הב' אבל אם חזירו שותה יין הראשון לנדו אינו מברך הסוב והמטיב על השני ואם שניהם שותין יין הב' ביהד אלא שיון הראשון שחה הוא לנדו יש להסתפק בדבר וספק נכחה להקל: (כא) מברכין הסוב והמטיב על היין בין בתוך הכעודה בין שלא בתוך הכעודה אלא שבתוך הכעודה כל אחד ואחד מהמסובין לריך לברך לעצמו וכן בברכה נפ"ג ושלא בתוך הכעודה יכול האחד להזיף חזירו בברכתו אם נחמונו לנאת י"ח ואם שחו בכעודה יין אחד ומברכין בהמ"ז על יין אחר א"כ לברך עליו הסוב והמטיב קודם שישתה ממנו אחר בהמ"ז שהרי כבר אמר הסוב והמטיב בהמ"ז:

פרק יג יחיד שנעשה לו גם בלוייה מקום כגון שנפל עליו כותל ונלוו או היה רעה או לכסים חייב הוא עלתו כשרואה אותו מקום לאחר שלשים יום לברך **בְּרַוְּךָ אֲתָהּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ סְלִיחָה**

הַעוֹלָם שְׁעוֹשֶׂה לִי גַם בְּפִקּוּם הַזֶּה. ואפילו אם אין הגם ידוע על פי המקום ואחר הגם מיד כשיזדמנו לו עשרה לריך לברך הגומל כמו שהבאר ואם חוזר ורואה מקום זה לאחר ל' יום מראה הראשונה חזר ומברך וכן לעולם. מי שנעשו לו נסים הרבה במקומות הרבה כשרואה כל אחד מהמקומות לריך להזכיר שאר כל המקומות וכוללם בברכה אחת ואומר ששעה לי גם במקום היה ובמקום פלוני ובמקום פלוני וכל יולאי יריכו של אותו אדם שנעשה לו גם בלואתו מקום אם הגם ידוע ע"פ המקום כגון שנפל עליו טחל חייבים הם ונביהם עד סוף כל הדורות לברך כשרואים המקום **בְּרַוְּךָ אֲתָהּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ סְלִיחָה הַעוֹלָם שְׁעוֹשֶׂה לִי גַם לְאֵיבֵנוּ בְּפִקּוּם הַזֶּה** שכולם שותפים בלואתו הגם אבל א"כ להזכיר שאר המקומות ואפילו כגנים שטלדו קודם לכן שאינם שותפים בגם זה חייבים לברך על גם אביהם: (ג) ארבעה לריבים להודות ולברך בברכת דגובטל (כנוקה שכתוב בסידור) יורדי הים כשיעלו ממנו. והולכי מדבריות כשיגישו ליישוב. ומי שהיה עולה ונתפסא. ומי שהיה חנוט נבית האסורים על ידי עסקי נפשות וילא או על עסקי ממון אם היה מעונה בכבלי נרזל ונריך לברך ברכה זו לפני עשרה ושנים מהם תלמידי חכמים ואם אין מלוין שם תלמידי חכמים לא יניח מלברך והמברך עולה למנין העשרה והגנו לברך נבית הכנסת אחר קריאת התורה לפי שם שם עשרה ואם בירך נפחות מעשרה ים אסורים שילא טוב לחזור ולברך בעצרה נלא שם ומלטות: (ד) קטן אין לריך להודות אפילו בגיש לחינוך מאום אבל נשים ועבדים חייבים בברכה זו ולכן כל אשה יולדת כשהקום מחליה הברך נבית הכנסת של נשים וישמשו עשרה אנשים מבפנים: (ד) מי ששמח בלבו על הללה חזירו רחמי לברך ברכה זו במסנב זו או במסנב אחרת כגון **בְּרַוְּךָ אֲתָהּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאֵיבָא דְעֵיבָא בְּיַהֲבָה לָן וְלֵא יַהֲבָה לְעֵפְרָא וְא"כ** לברך לפני עשרה אבל אם אינו שמח בלבו ליהן שכה והודאה מחמת שמחתו (אלא מחמת שהברכה כתובה וקבועה כבר והוא ידענה) הרי זו ברכה לנפלה ואם לריך לברך בפניו מפני כשלוס יברך נלא שם ומלטות ואפילו בשם

לכך כיון בריך רחמנא לא יאמר שהרי אסור ברכה לבטלה משום הזכרת ש"ס לבטלה בין שמכיר בלשון
 סקודס בין בשאר לשונות ולכן לריך להזהיר לנאותם שרגיל על לשונם לומר בריך ה' בלשון אשכנז אף על
 דבר שאין בו שמחת הלל : (ה) אין לברך עד שיא' מהסכנה לגמרי לפיכך לא יברך החולה עד שיחזור
 לגדלו לגמרי ואם אחר מלכוד יש לו תשלומין כ"ו שירצה ונטון שלא לאחר ג' ימים לפיכך אם יא' מן
 הסכנה ביום ג' אחר קריאת התורה יברך בפני עשרה בלא ספר תורה ולא ימתין עד יום ה' : (ו) יש
 אומרים שאין החולה מברך אלא על חולי שיש בו סכנה כגון מכה של הלל וכיוצא בו מחליים שמחללים
 עליהם את השבת ולמעשה יש לנהוג שכל שמוטל על מפתו יותר מנ' ימים יש לו לברך בעמדו : (ז) יש
 אומרים שאין מברכין בגומל אלא על ארבעה שנטו חכמים בלבד ויש אומרים שהוא הדין לכל מי שהיה
 בסכנה ויטול כגון שנטל עליו כותל או שניטל מדריכת שור (וכס) ועימותיו או שעמד עליו אריה לפרש
 ביישוב או אם נגזים בלאו לו או שהדי לילה ויטול כולם חייבים לברך בגומל כל שהיה חשש סכנת נפשות
 וכן נהגו : (ח) הרואה חכמי ישראל ז"ל ברוך אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הַעֲוִלִים שֶׁחָזַק מִחֲבָרָתוֹ לִירְאֵי
 חכמי א"י לריך לברך ברוך אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הַעֲוִלִים שֶׁחָזַק מִחֲבָרָתוֹ לִירְאֵי יְרֵם :
 (ט) הרואה מלכי א"י לריך לברך ברוך אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הַעֲוִלִים שֶׁחָזַק מִחֲבָרָתוֹ לִירְאֵי יְרֵם
 ואפי' סומא שידע שהמלך שברך מברך וה"ה בכל שאר ברכות הראיה (שיתבאר בפרק זה) שאינה של האה
 אלא שעי' כן מזכרים שנתו של מקום ב"ה : (י) מזה להשתדל לראות מלך אפילו של א"י . ואם ראה
 ס"א אל יבטל מלמודו יותר לראותו . אם לא שרא בחיל יותר ובכבוד גדול יותר : (יא) הרואה נתי ישראל
 בישובן לריך לברך ברוך אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הַעֲוִלִים בְּצִיב גְּבוּל אֶרֶץ כְּנָעַן . כחורבן לריך לברך
 ברוך אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הַעֲוִלִים דִּין הָאֲמֵת . והשולט נהגו שלא לברך אלא על נתי כנסיות שמחללין
 בתוכם . הרואה קבני ישראל ז"ל ברוך אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הַעֲוִלִים אֲשֶׁר יָצַר אֶתְכֶם בְּדִין וְנָן
 אֶתְכֶם בְּדִין וְכִלְכַּל אֶתְכֶם בְּדִין וְהִמִּית אֶתְכֶם בְּדִין וַיִּדְרַע בְּכַסֵּף בְּלֶבָם וְדִמָּה עֲתִיד לְהַחְיוֹתְכֶם
 וְלִקְבֹּם אֶתְכֶם בְּדִין וְתוֹתָם בְּרוּךְ אַתָּה יי בִּתְהִיָּה הַבְּתִיִּים : (יב) הרואה נריות משוטת אם הם ממעי
 אמן ז"ל ברוך אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הַעֲוִלִים מְשֻׁנָּה הַבְּרִיּוֹת וְאִם שָׁמַט אַח"כ מברך דין האמת
 בשם ומלכות אם משמער עליהם כמו שיתבאר . הרואה חילנות טובות ונאות ובריות נאות לריך לברך
 ברוך אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הַעֲוִלִים שֶׁשֶׁבַח לך בְּעוֹלָמֵנוּ : (יג) כל ברכות הראיה אם חוזר ורואה
 אותו דבר שניברך עליו בתוך ל' יום אינו חוזר ומברך ומונין מיום הראיה (כגון אם ראה ביום א' בשבת
 כשחוזר ורואה בסוף ד' שבועות ביום ג' חוזר ומברך) אבל אם ראה אחר כיוצא בו כגון מלך אחר או חכם
 אחר אפילו ראה זה אחר זה מיד לריך לחזור ולברך חוץ מקבני ישראל שראו ראה קצר ראה אחר איש מברך
 חוץ ל' ותץ מברכת משנה הבריות וברכת שכנה לו בשלמו שאינו מברך על כיוצא בו כלל אפילו אחר ל'
 אלא בפעם ראשונה שרואה החידוש גדול : (יד) הולא בימי ניסן וראה חילנות שטעוילין פרה לריך לברך
 ברוך אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הַעֲוִלִים שֶׁלֹּא הָסַר בְּעוֹלָמֵנוּ בְּלֶבָם וְבָרָא בּוֹ בְּרִיּוֹת טוֹבוֹת וְאִיקְנֹת
 טוֹבוֹת לִיהֲנוֹת בָּהֶם בְּגִי אֲדָם וְאִינוּ מברך אלא בפעם ראשונה שרואה בכל שנה : (טו) על הדיקן
 והוא כמין טכב היורה כחך בלורך השמים ממקום למקום וימשך אורו כשנפס ועל הזוטות והוא רעדת הארץ
 ועל הברקים ועל הרעמים ועל הרוח ששנב בזעף והוא רוח סערה חזקה ביותר על כל א' מאלו לריך לברך
 ברוך אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הַעֲוִלִים עוֹשֶׂה עוֹשֶׂה בְּרֵאשִׁית וְאִם רֹאֵה יאמר ברוך אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ
 מִלְּךָ הַעֲוִלִים שֶׁפָּרוּ וְגִבְרֹתוֹ מְלֵא עוֹלָם וְאִם שָׁמַע רַעַם וְרֹאֵה בְּרַק כֹּאחַד מברך על שיהיה ברכה אחת
 אבל בזה אחר זה מברך על זה וחוזר ומברך על זה ונהגו השולט במדינות אלו לברך על הנרק עושה מעשה
 בראשית ועל הרעם שברחו וגבורתו מלא עולם לפי שברוב פעמים הם באים זה אחר זה מיד ואינם
 חפפים לברך ברכה אחת ב"ס זה אחר זה כי סוג יותר לשבח למקום ברוב השנחות מלשנתו בשבת א' ובתרו
 לרעה שכחו וגבורתו מלא עולם לפי שהרעם מראה כח וגבורה יותר מן הברק : (טז) כל זמן שלא נתפזרו
 העננים יספר על כל הברקים בברכה שברך בפעם ראשונה וכן על הרעמים אבל אם נתפזרו בין ברק לברק
 ובין רעם לרעם לריך לחזור ולברך עליהם : (יז) היה יושב במקום לא סבור שמע קול רעם או ראה ברק אם
 יכול ללאת ולברך תוך כדי דיבור לסוים הרעם או הברק לריך ללאת ולברך וכגון שלא נע עדיין במקום
 שפוטפת ולא עשה לרכיו עדיין או שיכול ליטול ידיו תוך כדי דבור ואם לאו לא יא' ואחר כדי דיבור אין
 לברך על הענן ו"ח בזה וספק ברכות להקל לכן אחר תוך כדי דבור יברך בלא סם ומלטת :

(*)

לולב עם המינים • ג' מיני לולב דהיינו לולב והדס וערבה והיו קטורים ואגודים יחד ולא יהיה
 חסם או משיחה חוץ בנייהם ובשעת נטילה יהיה שדרת הלולב עד פניו והיו ג' הדסים
 ה' בימים וא' בשמאלו וא' בצמחם הכדור טטה קאת לימין ופני כדי ערבת א' לימין וא' לשמאל •
 זמן הדן יש לברך על הלולב אחר התפלה קדם ההלל אלא לפי שמתח נטילתו בסוכה הוא מזהב פן
 הסוכר וא' אסור ללכת מבית הכנסת מפני הרואים לפיך בברך קודם שיחפול בשדו בסוכה יברך •
 דיקח הלולב תחלה לבדו בימים ויברך ואח"כ יקח האחרון בשמאלו ובמקום סוף הלולב והדס וערבה
 יחבר האחרון עם הלולב וינטע לששה קטות ח"י נעזעים שכלל כל שינטע יששה ג' האכות וג'
 הובאות דהיינו האכה והובאה ג"ס ובכל הובאה יע סוף הלולב ומיניו והאחרון לחזה של ממש •
 וכשינטע יזהר שלא יע ראש הלולב בנותל רק שיהיה הלל בימים : סדר הנעטעים הראשון לדרום
 השני לנפך הג' למזרח הרביעי למעלה החמישי למטה ולא שיכרך ח"ו ראש הלולב למטה אלא שהולכה
 חסיה לנג מטה וההובאה לנג מעלה הפך מלמעלה (וק כל הנעטעים יהיה ראש הלולב לנג מעלה
 אלא שהולכה תהיה לאחור כל שמנטע) הששי למערב : ובהלל יששה ד"פ ח"י נעטעים דהיינו ששה
 ה' כבודו לה' שנתחילה ואחד באגף ה' הושיעה נא • ואחד בטפלו אגף ה' הושיעה נא ואחד כבודו
 לנבטף : ואם יברך על הלולב אחר התפלה בב"ה לא ינטע בהלל אלא ג"ס דהיינו כבודו תחלה
 וסוף ובאגף פ"א (כמ"ש בר"מ) :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וציונו על נטילת לולב :

יום ראשון מברך :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה :

אלו ימים שנזכרים בהם את ההלל ב' ימים וב' לילות ראשונים של פסח • ב' ימים דשבעות • ס' ימים
 דסוכות • ח' ימים דהנוכה • וכימים שאין גומרים את ההלל יש לנהוג שהס"ז לבדו יברך בתחלה
 ובסוף וספקל יעט אמן וילאו בברכתו :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וציונו לקרוא את ההלל :

- א הללויה | הללו עבדי יהוה הללו את שם יהוה :
- ב יהי שם יהוה מברך מעתה ועד עולם :
- ג במזרח שמש עד מבוא מהלל שם יהוה : ד רם על-כל גוים | יהוה על השמים כבודו : ה מי כיהוה אלהינו המגביהי לשבת : ו המשפירי לראות בשמים ובארץ : ז מקומי מעפר דל מאשפת ירים אביון : ח להושיבי עמי נדיבים עם נדיבי עמי : ט מושיבי | עקרת הבית אם-הבנים שמחה הללויה :

א בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֵעָז :
 ב הָיְתָה יְהוּדָה לְקִדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמְּשֻׁלוֹתָיו :
 ג הַיּוֹם רָאָה וַיִּגַּם תִּירֵדֶן יֹסֵב לְאַחֹר : ד הַהָרִים רָקְדוּ
 כְּאֵילִים גְּבַעוֹת כְּבְנֵי-צֹאן : ה מִה־לֶּךָ הַיּוֹם כִּי תִגֹּס תִּירֵדֶן
 תִּפֹּס לְאַחֹר : ו הַהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים גְּבַעוֹת כְּבְנֵי-
 צֹאן : ז מִלִּפְנֵי אֲדוֹן חוֹלֵי אֶרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב :
 ח הַהֶפְכִי הַצֹּדֵק אֲנִים-מִיָּם חֲלֵמִישׁ לְמַעַנְנו־מִיָּם :

בראש חודש ומוס'מ ספח דולג :

א לֹא לָנו יְהוָה לֹא לָנו כִּי לַשְּׁמַיָּה תֵּן כְּבוֹד עַל-חַסְדֶּךָ עַל-אַמְתֶּךָ :
 ב לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אֵי-יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם : ג וְאֵלֹהֵינוּ בַשְּׁמַיִם
 כֹּל אֲשֶׁר-חָפֵץ עָשָׂה : ד עֲצִיבֵיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יַדֵּי אָדָם :
 ה פֶּה לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יֵרְאוּ : ו אַזְנוֹתָם לָהֶם וְלֹא
 יִשְׁמְעוּ אֶף לָהֶם וְלֹא יִרְחֹזוּ : ז יְדֵיהֶם וְלֹא יִמְשֹׁן רַגְלֵיהֶם וְלֹא
 יתְלַכּוּ לֹא-יִתְגַּדְּלוּ בְּגִדוֹתָם : ח כְּמוֹתָם יְהוּ עֲשִׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר-בְּיַמְתָּ
 כְּתָם : ט יִשְׂרָאֵל בְּטַח בִּיהוָה עֲזָרָם וּמִגֹּגֹם הוּא : י בֵּית אֲהֲרֹן
 בְּטַחוּ בִיהוָה עֲזָרָם וּמִגֹּגֹם הוּא : יא יֵרְאִי יְהוָה בְּטַחְתּוּ בִיהוָה עֲזָרָם
 וּמִגֹּגֹם הוּא : ט"ז

יב יְהוָה זָכְרָנוּ יִבְרַךְ יִבְרַךְ אֶת-בֵּית יִשְׂרָאֵל יִבְרַךְ אֶת-
 בֵּית אֲהֲרֹן : יג יִבְרַךְ יֵרְאִי יְהוָה הַקַּטְנִים עִם-
 הַגְּדֹלִים : יד יֹסֵף יְהוָה עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל-בְּנֵיכֶם :
 טו בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ : טז הַשְּׁמַיִם
 שָׁמַיִם לַיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן לְבְנֵי-אָדָם : יז לֹא-הַמָּתִים
 יתְלַלְוֶיהָ וְלֹא כָל-יִרְדֵי הַדּוֹמָה : יח וְאַנְחֵנוּ וְנִבְרַךְ יְהוָה
 מֵעַתָּה וְעַד-עוֹלָם הַלְלוּיָהּ :

בראש חודש ומוס'מ ספח דולג :

א אֲהַבְתִּי כִּי-יִשְׁמַע יְהוָה אֶת-קוֹלִי תִתְנַנְּנִי : ב כִּי-הִטָּה אָזְנוֹ
 לִי וּבִימֵי אֶבְרָא : ג אֶפְפוּנֵי הַבְּלִיּוֹת וּמִצְרֵי שְׂאוּל
 מִצְאוּנֵי

(א) עֲלֵיכֶם קִד . (ב) טס קִדו . (ג) טס קִדו .

מִצְאֵינִי צְדָה וְנִזֶּן אֲמַצָּא : ד' וּבִשְׁם־יְהוָה אֶקְרָא אָנֹכִי יְהוָה
 מִלְטָה נַפְשִׁי : ה' חַנּוּן יְהוָה וְצַדִּיק וְאֱלֹהֵינוּ מִרַחֵם : ו' שֹׁמֵר פִּתְאִים
 יְהוָה דַּלְתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ : ז' שׁוֹבֵי נַפְשִׁי לְמִנוּחֵיכִי כִי יְהוָה גָּמַל
 עָלַיְכִי : ח' כִּי תִלְצַת נַפְשִׁי מִמּוֹת אֶת־עֵינִי מִן־דְּמָעָה אֶת־דַּגְלִי
 מִדָּחִי : ט' אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת חַתִּים : י' הָאֲמַנְתִּי כִי
 אֲדַבֵּר אֲנִי עֲנִיתִי מְאֹד : י"א אֲנִי אֲמַרְתִּי בְחַפְזִי כִּלִּי־הָאָדָם כֹּזֵב : י"ב

יב כֹּה־אָשִׁיב לַיהוָה כֹּל־תַּנְמוּלוֹתַי עָלַי : יג כּוֹס־יִשׁוּעוֹת
 אֲשָׂא וּבִשְׁם־יְהוָה אֶקְרָא : יד נִדְרֵי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם
 נִגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ : טו יִקַּר בְּעֵינֵי יְהוָה הַמּוֹתָה
 לְחַסְדֵּיךְ : טז אָנֹכִי יְהוָה כִּי־אֲנִי עֲבָדְךָ אֲנִי עֲבָדְךָ בְּךָ
 אֲמַתְךָ פִּתְחַת לְמוֹסְרֵי : יז לֵךְ אֲזַבַּח וּזְבַח תִּזְדָּה
 וּבִשְׁם־יְהוָה אֶקְרָא : יח נִדְרֵי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נִגְדָה־נָּא
 לְכָל־עַמּוֹ : יט בְּחַצְרוֹת | בֵּית יְהוָה בְּתוֹכְכִי יְרוּשָׁלַם
 תִּלְלוּיָהּ :

א תִּלְלוּ אֶת־יְהוָה כֹּל־גּוֹיִם שִׁבְחֻהוּ כֹּל־הָאֲמוּם : ב כִּי
 גָּבַר עָלֵינוּ | חֲסֵדוֹ וְאַמֶּת־יְהוָה לְעוֹלָם תִּלְלוּיָהּ :
 א הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ :
 ב וְאָמַר־נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ :
 ג וְאָמְרוּ נָא בֵּית־אֶהֱרָן כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ :
 ד וְאָמְרוּ נָא יִרְאֵי יְהוָה כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ :
 ה מִן־הַמַּצָּר קָרָאתִי יְהוָה עֲנֵנִי בְּמִרְחַב יָהּ : ו יְהוָה לִי
 לֹא אֵינְא מִה־יַעֲשֶׂה לִי אָדָם : ז יְהוָה לִי בְּעוֹרֵי
 וְאֲנִי אֶרְאֶה בְּשִׁנְאֵי : ח טוֹב לְחַסוֹת בַּיהוָה מִבְּמַת
 בְּאָדָם : ט טוֹב לְחַסוֹת בַּיהוָה מִבְּמַת בְּגַדְיָבוֹם :

י כָּל-טוֹיִם סִבְבוּנֵי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילִם : יא סִבְבוּנֵי
 גַּם-סִבְבוּנֵי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילִם : יב סִבְבוּנֵי כְּדַבְרֵי־
 דַּעְבוֹ כַּאֲשֶׁר קוֹצִים בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילִם : יג דָּחָה
 דַּחֲתַנִּי לְנֶפֶל וַיהוָה עֲזָרְנִי : יד עָזַר וּמָרַת יְהוָה וַיהוֹלִי
 לִישׁוּעָה : טו קוֹל אֲרָנָה וַיִּשְׁוַעַה בְּאַהֲלֵי צְדִיקִים יָמִין
 יְהוָה עֲשֵׂה חֵיל : טז יָמִין יְהוָה רֹמְמָה יָמִין יְהוָה עֲשֵׂה
 חֵיל : יז לֹא-אֲמוֹת כִּי-אֲחִיהָ וְאֶסְפָּר מִעֲשִׂיֶיהָ : יח יִסַּר
 יִסְרֵנִי יְהוָה וְלִמּוֹת לֹא נָתַנְנִי : יט פִּתְחוּ-לִי שַׁעַר צְדָק
 אֲבֹא-בָם אֹדְדָה יְהוָה : כ זֶה-הַשַּׁעַר לַיהוָה צְדִיקִים
 יִבְאוּ בוֹ : כא אֹדְדָה כִּי עֲנִיתַנִּי וַתְּהִילִי לִישׁוּעָה אִידָה :
 כב אֲבִן מְאֹסֵי הַבּוֹנִים הִתְהַלְּךְ לְרֹאשׁ פָּנָה אֲבִן : כג מֵאֵת
 יְהוָה הִתְהַלְּתָה זֹאת הִיא נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ סֵאת : כד זֶה-
 הַיּוֹם עֲשֵׂה יְהוָה נִגִּילָה וְנִשְׂמַחַתָּה בוֹ זֶה :

טה אָנָּה יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא אָנָּה יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא
 אָנָּה יְהוָה הַצְּלִיחָה נָא : אָנָּה יְהוָה הַצְּלִיחָה נָא :

טו בְּרוּךְ הוּא בְּשֵׁם יְהוָה בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית
 יְהוָה בֵּיחַד : כו אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לָנוּ אֶסְרוּ-חַג
 בַּעֲבֹתֵינוּ עַד קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ אֵל : כז אֵלֵינוּ אֲתָה וְאוֹרְךָ
 אֱלֹהֵינוּ אֲרוֹמְמָךְ אֵלֵינוּ : כח הוֹדוּ לַיהוָה כִּי-טוֹב כִּי
 לַעֲוָלִים חֶסֶד הוּא :

יתְלַלְלוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ (על) כָּל-מַעֲשֵׂיךָ וְחִסְדֵיךָ צְדִיקִים עוֹשֵׂי
 רִצּוֹנְךָ וְכָל-עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרַנָּה יוֹדוּ וַיִּבְרְכוּ
 וַיִּשְׁבְּחוּ וַיִּפְאָרוּ וַיְרוֹמְמוּ וַיַּעֲרִיצוּ וַיִּקְדְּשׁוּ וַיִּמְלִיכוּ אֶת-שִׁמְךָ
 מִלְּכָנוּ : כִּי לָךְ טוֹב לְהוֹדוֹת וּלְשַׁמְּחָה נָא לְזִמְרָה : כִּי מַעֲוָלִים נַעַר

עולם אתה אל: ברוך אתה יהוה מלך מהלל בתשבות:

ס סהגין למר בר"ח אחר כלל פסוק זה:

ואברקם זקן בא בימים ויהיה ברוך את אברקם בכל:

ויאמר זבדי"ה ישארני ויחיני כן יהי רצון מלפניך אלהים חיים ומלך שלום אשר ביד
נפש כל חי אמן: כל זה יאמר ג"ס

בר"ח ובי"ט וכוה"מ קדיש שלם וכוהטכה חזי קדיש בר"ח ובי"ט וכוה"מ לאומרים כהן שיר של זוס
זכר"ח לאומרים זרכי נכסי אחר שיר של זוס ק"י ומוליחין ס"ח וקורחין בר"ח וכוה"מ ד' גבר
קדיש על ס"ח ואח"כ לאומרים אשרי וכו' לזיון ומכניסין ס"ח להיכל ואח"כ לאומר כס"ן ח"ק ומתפללים
חפלת המוסף ומסירין כהסלין בר"ח קודם הקדיש וכוהטכה ג' גברי וקדיש אשרי וכו' לזיון קדיש
שלם ומכניסין ס"ח להיכל ואח"כ לאומרים בית יעקב:

מוסף לראש חודש

אדני שפתי הפתח ופי יגיד תהלתך:

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברקם אלהי יצחק ואלהי
יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים
קונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באתה:

מלך עוזר ומושיע ומגן: ברוך אתה יהוה מגן אברקם:

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע:

מזר מזרוד הפל: ביעיר משיב רוח ומזרוד הנשם:

מכלל כל חיים בחדס מחיה מתים ברהמים רבים סומך נופלים ורופא חולים
ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישגי עפר: מי כמותך בעל גבורות

ומי דומה לך מלך במית ומחיה ומצמים ישועה:

ונאמן אתה לתחיות מתים: ברוך אתה יהוה מחיה המתים:

בחרת כס"ן לאומרים זה:

בתר יתנו לך יהוה אלהינו מלאכים המוני מעלה ועמה ישראל

קבוצי משה יחד פלם קדשה לך ישלשו בפתוב על ידי

גביאך וקרא זה אל זה ואמר: קדוש קדוש יהוה צבאות

מלא כל הארץ כבודו: לעמדתם משפחים ואומרים: ברוך כבוד

יהוה במקומו: ובדברי קדשה פתוב לאמר: ימלך יהוה לעולם

אלהיך ציון לדר ודר הגלוייה:

אתה קדוש ושמו קדוש וקדושים בכל יום והללוך סלה: ברוך אתה

יהוה האל הקדוש:

ראשי חדשים לעמך נתת • זמן כפרה לכל
 תולדותם • בהיותם מקריבים לפניך זבחי
 רצון • ושעירי חטאות לכפר בעדם • זכרון לכלם
 יהיה ותשועת נפשם מיד שונא: מזבח חדש בציון
 תבין • ועולת ראש חדש נעלה עליו • ושעירי עזים
 נעשה ברצון • ובעברת בית המקדש נשמח בלנו •
 ובשירי יוד עבדה הנשמעים בעירך האמורים לפני
 מזבחה • אהבת עולם תביא להם וברית אבות לבנים
 תזכור: והביאנו לציון עירך ברנה • ולירושלים בית
 מקדשה בשמחת עולם ושם נעשה לפניך את-
 קרבנות חובתינו תמידים כסדרם • ומוספים
 בהלכתם • ואת מוסף יום ראש החדש הזה • נעשה
 ונקריב לפניך באהבה במצות רצונך • כמו שכתבת
 עלינו בתורתך על-ידי משה עבדך מפי

כבודה כאמור:

ובראשי חדשיכם תקריבו עליה ליהוה פרים בני-
 בקר שנים ואיל אחד כבשים בני-שנה
 שבועה תמימם: ומנחתם ונספיהם כמדבר שלשה
 עשרנים קפר ושני עשרנים לאיל ועשרון לכבש •
 וזון כנסכו • ושעיר כפר • ושני תמידים בהלכתם:
 אלהינו ואלהי אבותינו חדש עלינו את-החדש
 הזה • לטובה ולברכה • לששון ולשמחה •
 לישועה ולנחמה • לפרנסה ולכלכלה • לחיים טובים
 ולשלום • למחילת הטא ולסליחת עון • כפי-בעמך

ככת

מוסף לראש חדש

ישראל בתורת מכל־האמות וחקי ראשי חדשים
להם קבעת: ברוך אתה יהוה מקדש ישראל
וראשי חדשים:

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה וקשב העבודה
לדביר ביתך ואשי ישראל ותפלתם באהבה תקבל כרצון והיה
לרצון סמך עבודת ישראל עמך:

ותחזינה עינינו בשוכה לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה הממור
שכינתו לציון:

<p>מזדים אנתנו לה שאמה הוא יהוה אלהי ואלתי אבותינו אלתי כל־בשר יוצרנו יוצר בראשית ברכות והודאות לשמה גדול ותקדוש על שהחיותנו וקימתנו בנותנו ותקיינו ותאסוף ציומנו לחצרות קדשה ונשוב אליה לשמור חקיה ונעשות רצונה ולעבדה כלבב שלם על שאנו מזדים לה ברוך אל ההודאות:</p>	<p>מזדים אנתנו לה שאמה הוא יהוה אלהינו ואלתי אבותינו לעולם ועד צור חינו כגון ישענו אמה הוא לדור ודור נודה לה ונספר תהלתה על חינו המסורים בידה ועל נשמותינו הפקודות לה ועד נסיה שבכר־יום עמנו ועל נגלאתיה וטובותיה שבכר־עת ערב וקבך וצדקים הטוב פי לא־כלו בתורה ותקנתם פי לא־תמו חסדיה פי מעולם קנינו לה:</p>
--	--

נחטטה ועל תמים:

ועל הנסים ועל הפרקן ועל הגבורות ועל התשועות ועל הנגלות
שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה:

בימי מהתנהו בן־יונתן בהן גדול חשמונאי ובניו פשעמדה מלכות זון
הרשעה על עמך ישראל להשפיתם תורתה ולהעבירם מחקי רצונה
ואמה ברחמיה הרבים עמדה להם בעת צרתם רבת את־ריבם הנת את־
דינם נקמת את־נקמתם מסרת גבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים
וממאים ביד מהורים ורשעים ביד צדיקים וזדים ביד עוסקי תורתה ולה
עשית שם גדול וקדוש בעולמה ולעמך ישראל עשית השועה גדולה
ופרקן כהיום הזה ואחר כה באו כגיה לדביר ביתך ופנו את־היכלה
וטברו את־מקדשה והדליקו גרות בהצרות קדשה וקבעו שמצנת ימי
הנגפה אלו להודות ולהלל לשמה הגדול:

ועל־בלם יתבדה ויתרום ויתעשאו שמה מלפניו סמך לעולם ועד:
וכל

מוסף לראש חדש

ובלתי חיים יזקה סלה ויהללו שמך הגדול לעולם כי טוב האל
ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב : ברוך אתה יהוה הטוב שמך
לה נאה להודות :

אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המשלשת בתורה הכתובה
על ידי משה עבדך האמורה מפי אהרן ובניו כהנים עם
קדושה באמור : ברכה יהוה וישמרה : יאר יהוה ופניו אליה וירגם : יאר
ישא יהוה ופניו אליה וישם לה שרם : יאר

שיום שלום טובה וברכה חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל
עמך ברכנו אבינו פלנו באחד באור פניך כי באור פניך נתת
לנו יהוה אלהינו תורת חיים ואתבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחסים
וישראל וטוב בעיניך לברכה את עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך :
ברוך אתה יהוה המברך את עמו ישראל בשלום :

יהוה לרצון ו אבירי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי : יאר

אלהי נצור לשוני מדע וישפתי מדבר ברמה ולמקללי גפשי תדום וגפשי
בעפר לכל היתה פתח לבי בתורתך ובמצותיך הודוה גפשי וכל
הרושבים עלי רעה מרדה דפר עצתם ומקלל מצושבתם : יהוה כמין לפני
רוח ומלאך יהוה רחה : למען ירחצון ידיהיך הישועה ימינה ועגני : עשה
למען שמך עשה רמון ימינה עשה למען הורחה עשה למען קדשתה :
יהוה לרצון ו אבירי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי : עשה שלום
במרומו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן :

יהי רצון בלפניך יהוה אלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו
ומן חלקנו בתורתך :

מוסף לשבת וראש חדש

אדני שפתי תפתח ופי יגיד הלהלכה :

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק
ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים
טובים קונה הכל ונוטר חסדי אבות ומביא נזל לבני בניהם למען
שמו באהבה :

מלה עוזר ומושיע ומגן : ברוך אתה יהוה מגן אברהם :

אתה גבור לעולם אדני כחיה מתים אתה רב להשיע :

יאר מנודת הפל : ביהי משיב הרוח וטורד הנשם :

מכלכל

מוסף לשבת וראש חודש

מִכְּלֻכַּל תַּיִם בְּחֶסֶד מְחִיָּה מִתִּים בְּרַחֲמִים רַבִּים סִמְךָ נֹפְלִים וְרוּפֵא
חַלְלִים וּבְחִיר אֲסוּרִים וּמְקִיִּם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרָיִם מִי בְּמִדָּה
בְּעַל גְּבוּרֹת וּמִי דוֹמָה לָךְ כְּלֶךְ מִמִּית וּמְחַיֶּה וּמְצַמֵּחַ יְשׁוּעָה:
וְנִאֲמָן אַתָּה לְחַיּוֹת מֵתִים: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה יְהוֹה קְבוּצַת הַמֵּתִים:

כחזרת ה"ק אומרים זה:

בְּתָר יִתְּנוּ לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֹאכִים הַמוֹנִי מַעֲלָה וְעִמָּה יִשְׂרָאֵל
קְבוּצֵי מִטְּהָ יַחַד פָּלַם קְדֻשָּׁה לָךְ יִשְׁלֹשׁוּ בְּפֶתוּב עַל־יַד
נְבִיאֶךָ וְכָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר: קְדוּשׁ | קְדוּשׁ קְדוּשׁ יְהוָה צְבָאוֹת
מְלֵא כְּלֵהָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: כְּבוֹדוֹ מְלֵא עוֹלָם מִשְׁרָתוֹ שׂוֹאֵלִים זֶה
לְזֶה אֵינָה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ לְעַמְתָּם מִשְׁבָּחִים וְאוֹמְרִים:
בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֵּן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ
הַמִּיְחַדִּים שְׂמוֹ עָרַב וּבִקֵּר בְּכָל־יוֹם תְּמִיד פְּעֻמִּים בְּאַהֲבָה שְׁמַע
אוֹמְרִים: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה | אֶחָד: הוּא אֱלֹהֵינוּ
הוּא אֲבִינוּ הוּא מְלַכְנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנו הוּא יוֹשִׁיעֵנו וְיִגְאֲלֵנוּ
שְׁנִית בְּקְרוּב וַיִּשְׁמִיעֵנו בְּרַחֲמָיו לְעֵינֵי כְּלַחֵי לְאֹמֵר הֵן גְּאֲלֵתִי
אַתְּכֶם אֲחֵדִית בְּבְרָאשִׁית לְהִיּוֹת לָכֶם לְאֱלֹהִים אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם: וּבְדַבְרֵי קְדֻשָּׁה פְּתוּב לְאֹמֵר: יְמַלֵּךְ יְהוָה | לְעוֹלָם
אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן לְדֹר וְדֹר תִּלְלוּיָהּ:

אַתָּה קְדוּשׁ וְשִׁמְךָ קְדוּשׁ וּקְדוּשִׁים בְּכָל־יוֹם יִתְלַלֵּךְ סְלָה: בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה הָאֵל הַקְדוּשׁ:

אַתָּה יְצַרְתָּ עוֹלָמְךָ מִקֶּדֶם • כְּלִיתָ מְלֹאכֶתְךָ בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי • אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ • וְרוּמַמְתָּנוּ
מִכָּל־הַלְשׁוֹנוֹת • וּקְדַשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ • וּקְרַבְתָּנוּ
מִלְּכָנוּ לְעַבְדֻתְךָ • וְשִׁמְךָ תִּגְדוֹל וְהַקְדוּשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:
וְתִתֵּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה • שְׂבָתוֹת לְמִנוּחָה •
וְרֵאשֵׁי חֳדָשִׁים לְכַפָּרָה • וְלִפִּי שְׂחַמְּאֵנוּ לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ
וְאֲבוֹתֵינוּ • תִּרְבֶּה עִירָנוּ • וְשִׁמְם בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ • וְגָלָה
יְקָרְנוּ • וְנִטַּל כְּבוֹד מִבֵּית חַיֵּינוּ • וְאִין אָנוּ יְכוּלִים

לַעֲשׂוֹת

יה"ח

לַעֲשׂוֹת חֻבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירְתְּךָ בְּבֵית הַגָּדוֹל
וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו • מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלַּחַה
בְּמִקְדָּשְׁךָ : יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַל תְּהִי
אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּעֲלֵנוּ בְּשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ • וְתַטְעֵנוּ בְּגִבּוֹלֵינוּ
וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ • אֶת־קַרְבָּנוֹת חֻבוֹתֵינוּ • תְּמִידִים
כְּסֻדְרָם • וּמוֹסְפִים כְּהַלְכָתָם : וְאֶת־מוֹסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת
הַזֶּה • וְיוֹם רֵאשִׁי הַחֹדֶשׁ הַזֶּה • נַעֲשֶׂה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ
בְּאַהֲבָה • כְּמִצְוֹת רְצוֹנָךָ • כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ
בְּתוֹרְתְךָ • עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ • מִפִּי כְּבוֹדְךָ כְּאָמֹר :
וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כִבְשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִידִים וְשְׁנֵי עֶשְׂרֵנִים סֵלַת
מִנְחָה קְלוּלָה בְּשֶׁמֶן וְנִסְכּוֹ : עֹלֹת שַׁבָּת בְּשִׁפְתוֹ עַל־עֹלֹת
תְּמִיד וְנִסְכָּה :

וּבְרֵאשֵׁי חֹדְשֵׁיכֶם תִּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־
בָּקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כִּבְשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה
שֶׁבְעָה תְּמִידִים : וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵיהֶם כְּמִדְּבַר • שְׁלֹשָׁה
עֶשְׂרֵנִים לְפָר • וְשְׁנֵי עֶשְׂרֵנִים לְאַיִל • וְעֶשְׂרוֹן לְכִבְשִׁי
וְיֵין כְּנִסְכּוֹ • וְשַׁעִיר לְכִפּוֹר וְשְׁנֵי תְּמִידִים כְּהַלְכָתָם :
יִשְׁמְחוּ כְּמִלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֵגֶל עִם מִקְדָּשֵׁי יִשְׂרָאֵל • כֻּלָּם
יִשְׁפְּעוּ וְיִתְעַנְּנוּ מִטוֹבָךָ וּבְשִׁבְעֵי רַצְיָתְךָ וְקִדְשָׁתוֹ • תְּמִידִת
יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ • וְכָר לְמַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית :

אֱלֹהֵינוּ וְאַל תְּהִי אֲבוֹתֵינוּ רָצָה נָא בְּמִנוּחַתְנוּ וְחֹדֶשׁ
עָלֵינוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה • אֶת־הַחֹדֶשׁ הַזֶּה
לְטוֹבָה וְלְבָרָכָה • לְשִׁשּׁוֹן וְלְשִׂמְחָה • לְיִשׁוּעָה וְלִנְחָמָה •
לְפָרְנִסָּה וְלְכִלְכִּלָּה • לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשָׁלוֹם • לְמַחֲלֵלַת
חַטָּא וְלְסִלִּיחַת עֵוֹן • קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ • וְהֵן תִּלְקַנּוּ

בתורתך

(א) נמסר כח יא

מוסף לשבת וראש חדש

קל

בְּתוֹרַתְךָ • שִׁבְעֵנוּ מִטּוֹבֶךָ וְשִׁמְחַ נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעַתְךָ •
זְמַחַר לִבֵּנוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת • וְהִנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שַׁבַּת קְדֻשָּׁה וַיְנַחֲרוּבוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל
מִמְקוֹדֵי שִׁמְךָ כִּי בַעֲמֶךָ יִשְׂרָאֵל בְּחַרְתָּ מִכָּל־הָאֲמוֹת
וְשַׁבַּת קְדֻשָּׁה לָהֶם הוֹדַעְתָּ וְחָקוּ רְאִשֵׁי חֲדָשִׁים לָהֶם
קִבְּעַתָּ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקוֹדֵשׁ הַשַּׁבַּת וַיִּשְׂרָאֵל
וְרֵאשֵׁי חֲדָשִׁים :

רְצַח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בַעֲמֶךָ יִשְׂרָאֵל • וְלִחְפֻלְתֶּם שְׁעָה • וְהִשָּׁב הַעֲבוּדָה
לְדָבִיר בֵּיתְךָ וְרֵאשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְהִפְלַתֶם בְּאַהֲבָה תִּמְכַּל בְּרִצּוֹן וְתִהְיֶה
לְרִצּוֹן תְּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךָ :
וְתַחֲזִיקֶנָּה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבָה לְצִיּוֹן בְּרִבְמִים : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּפַיֵּד
שְׂבִינְתוֹ לְצִיּוֹן :

מודים דרבנן

מודים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵמָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֵלֵהי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָּל־בְּשִׂר
יִצְהָרְנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוּת
לְשִׁפְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עַל עֲתִמְוִיָּתְנוּ
וְקִיבְתֵנוּ בְּנִסְתֵינוּ וְתַמְנֵנוּ וְתַמְסוּךָ לְיִזְחֵינוּ
לְחִצְרוֹת קְדֻשָּׁה וְשׁוֹב אֱלֹהֵי לְשׁוֹר הַקִּדֵּה
וְלַעֲשׂוֹת רִצּוֹנֶךָ וְלַעֲבֹדֶךָ בְּלִבְךָ שְׁלֵם עַל
שְׂאֵנוּ מוֹדִים לָךְ • בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוּת :
וְכִבְרָה וְצַדִּיקִים הַטּוֹב כִּי לֹא־כָּלוּ
בְחַסְדֶּךָ וְהַמְּרַחֵם כִּי לֹא־תָמוּ חֲסְדֶיךָ כִּי מַעֲלָם קִינֵנוּ לָךְ :

מודים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵמָה הוּא יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעַד צוּר חַיִּינוּ מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ
אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר גִּדְּוָה לָךְ
תִּסְפֵר הַתְּלַחָה עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים
בְּיָדֶךָ וְעַל נְשִׁמוֹתֵינוּ הַמְּקוֹדֹת לָךְ
וְעַל נַפְשֵׁי שְׂבָבָל־יוֹם עַפְנוּ וְעַל
גַּפְלֹאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׂבָבָל־עַת עָרַב
וְכִבְרָה וְצַדִּיקִים הַטּוֹב כִּי לֹא־כָּלוּ
בְחַסְדֶּךָ וְהַמְּרַחֵם כִּי לֹא־תָמוּ חֲסְדֶיךָ כִּי מַעֲלָם קִינֵנוּ לָךְ :

כנסת חנוכה ועל הנסים

וְעַל הַנְּסִים וְעַל הַפְּרָקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַגַּפְלֹאוֹת
שְׁעִשִׁית לְאַבוֹתֵינוּ בַיָּמִים הַהֵם בְּזִמְנֵי הַזֶּה :

בַּיָּמִי מִתְּהִיָּהוּ בְּרִיּוֹתֶיךָ בְּהֵן גְּדוֹל חֲשִׁמוֹנָאֵי וּבְנֵיוּ בְּשַׁעֲמַדָּה מַלְכוּת מִן
הַרְשָׁעָה עַל עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל לְהִשְׁפִּיתָם הוֹרַתְךָ וְלְהַעֲבִירָם מִדְּפֵי רִצְוִיָּה
וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ דַּבְרִים עֲבַדְתָּ לָהֶם בְּעַת צָרָתָם רַבָּת אֶת־רִיבָם בְּנִתְּ אֶת־
דִּינָם נִקְמַת אֶת־נַקְמָתָם מִסְרַת גְּבוּרִים בְּיַד חַלְשִׁים וְרַבִּים בְּיַד מַעֲטִים
וּמְכִאִים בְּיַד מְהוּרִים וְרַשָּׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וְנֹדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרַתְךָ וְלָךְ
עֲשִׂיתָ שֵׁם גְּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ וְלַגְּמָה יִשְׂרָאֵל עֲשִׂיתָ הַתְּשׁוּעָה גְּדוֹתָהּ

ופרקן

מוסף לשבת וראש חרש

וּפָרְקוּ בַּחַיִּים הַזֶּה וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בְּנֵיךָ לְקַבֵּר בֵּיתְךָ וּפָנוּ אֶת־הַיְכָלְךָ
 וְסִבְרוּ אֶת־מִקְדָּשְׁךָ וְהִדְלִיקוּ גִדּוֹת בְּחִצְרוֹת קְדֻשָּׁתְךָ וְקָבְעוּ יְשׁוּבֹת יָמֵי
 הַנֶּזֶף אֵלָיו לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל :
 וְעַל־כֵּלָם יְחַבְּרָה וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מִלִּבְנוֹ הַתָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד :
 וְכָל־חַיִּים יוֹדוּךָ סְלָה וְיִהְיֶלּוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם בִּי טוֹב (הָאֵל
 יִשְׁעֻתְנוּ וְעִזְרָתְנוּ סְלָה הָאֵל הַטּוֹב) : בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ
 וְלֵךְ נֹאֶה לְהוֹדוֹת :

לש"י אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המשלשית בתורה הכתובה
 על־ידי משה עבדך האמורה מפי אהרן ובניו כהנים עם
 קדושה באמור : יברכה יהוה וישמרה : יאר יהוה ופניו אליה ויהנה : יא
 ישא יהוה ופניו אליה וישם לה שלום : יא

עים שלום טובה וברכה חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל־כל־ישראל
 עמך ברכנו אבינו בלנו באחר באור פניך כי באור פניך נתת
 לנו יהוה אלהינו תורת חיים ואהבת הסוד וצדקה וברכה ורחמים וחסים
 ושלום וטוב בעיניך לכהן את־עמך ישראל בכל־עת ובכל־שעה בשלומך :
 ברוך אתה יהוה המברך את־עמו ישראל בשלום :

יהוה לרצון ו אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי : לש"י קט
 אלהי נצור לשוני מדע וישפתי מדבר ברמה ולמקללי נפשי תרום ונפשי
 בעפר לכל היתה פתח לבי בתורתך ובמצותיה הרדוף נפשי וכל־
 החושבים עלי רעה מדרה הפר עצתם ומלקלל מחשבתם : יהוה כמין לפניך
 רוח ומלאה יהוה דחה : למען יחלצון ידיהי הושיעה ומינה וענגי : עשה
 למען שמך עשה למען ימינה עשה למען תורתך עשה למען קדושתך :
 יהוה לרצון ו אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי : עשה שלום
 במחמיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל־ישראל ואמרו אמן : יד יחן וכו'

סדר עירוב תבשילין

בס"א ז"ט ז"ס כ" וביום ו' או ביום ו' וכשנת יקח כערכ יו"ט ספת משנת וגם חנשיל הטוב פסח
 כגון בשר או דג ויתן ביד אחר לוסת על ידו לכל הקהל ולומר :
 אנו מזכה לכל מי שרוצה לזכות ולסמוך על עירוב זה :

ומי שזוכה נוסל בידו ומגביה ספת והמזכה מברך :
 ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו
 וצונו על מצות עירוב :
 ברין יהא שרא לנא לאפויי ולבשולי ולאטמוני ולאדלוקי
 שרא

קלא

עירוב תבשילין

שָׂרָא וְלִתְקַנָּא וְלִמְעַבְדַּי כְּלִי צְרֻכָא מִיּוֹמָא טָבָא לְשַׁבְּתָא לָנָא
וְלְכָל־יִשְׂרָאֵל הַדְרִים בְּעִיר הַזֹּאת :

עירובי חצרות

נִהְיָ לְקַבֵּץ קַמָּח מְכַל בֵּית וּבֵית בַּעַ"ס וְשׂוּיָן מֵחֵט שְׁלִימָה וּמַעֲרֵבִין זֶה לְכָל שְׁנֵי חֲצוֹת הַשָּׁנָה
וְטוֹבֵגִין שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ טוֹחַן הַמַּלְאָה בַּיּוֹם אַחַד שְׂזוּכָה בְּשִׁבְלֵי כָל הַקֶּהֱל וּבְשִׁבְוֹא מוֹכָה צְרִיךְ לִנְכוּחַ לְכָל
זֶה הַחֹרֵר אִם הַחֲצוֹי וְלִכְל מִי שִׂיחֻסָּף עֲלֵיהֶם וְלֹא יֵשׁוּ ע"ח בַּע"ס אֲח"כ יֵשׁ ב' נְחִים בְּחֹרֵר זֶה כ"ל
שׂוֹתְרוּ ע"י עִירוּב זֶה לְעַמְלָל וְלִהְיֹא הַעִירוּב מִזֶּה לָזֶה :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ עַל מִצְוֹת עִירוּב :

בְּרִין יְהִי שָׂרָא לָנָא לְאַפּוּקֵי וְלַעֲיּוּלֵי וְלְמַלְטוּלֵי מִבֵּית לְבֵית
וּמְחֻצֵר לְחֻצֵר וּמְחֻצֵר לְבֵית וּמְחֻצֵר לְרֵשׁוֹת
בֵּין בְּשַׁבָּת זוּ וּבֵין בְּשַׁאָר שְׁבֻתוֹת הַשָּׁנָה לָנוּ וְלְכָל־הַדְרִים
בְּשִׁכּוּנָה (נ"א בְּעִיר) הַזֹּאת :

עירובי תחומין

יֵיחַ מִזּוּן שְׁתֵּי סְעוּדוֹת מַעֲרֵב יו"ס אוּ מַעֲרֵב שַׁבַּת אוּ לַפְתָּן כַּד לֹא כֹל צוּ שְׁתֵּי סְעוּדוֹת וְקוֹנֵה
שְׂבִיחָה כְּאִלּוּ שֶׁסּ בֵּיתוֹ וְיִכּוּל לְהַלֵּךְ מִשֶּׁס אֲלֵפִים אִמָּה לְכָל רוּחַ שִׁירְלָה וְהַעִירוּב יֵהִי בְּחוּץ אֲלֵפִים
מִבֵּיתוֹ וּבִצְרֵךְ :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ עַל מִצְוֹת עִירוּב :

בְּרִין יְהִי שָׂרָא לָנָא לִילָךְ מִמְּקוֹם זֶה אֲלֵפִים אִמָּה לְכָל־רוּחַ :
וְאִם מַעֲרֵב לְרִבִּים יֵאמֵר וּלְפִלוֹי אוּ לְבֵי מְקוֹם פְּלוֹנֵי וְאִין מַעֲרֵבִין עִירוּבֵי חֲתוּמֵן אִלָּא לְרַעַת ע"כ
צְרִיךְ לְהוֹדִיעַם קֹדֶם חֲשִׁיבָה שֶׁהֵרַח עִירוּבוֹ בְּשִׁבְלֵם :

תפלת שלש רגלים

אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד הַתְּהִלָּתְךָ :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאַלֹהֵי
יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא ' אֵל עֲרִיּוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים '
קוֹנֵה הַכּוֹל ' וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוּ בְּאַהֲבָה :
מֶלֶךְ עֶזְרָה וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה כְּגוֹן אַבְרָהָם :

בְּמוֹסָף שֶׁל יו"ס הַרְאֵשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח מִתְחִילִין לומר מוֹרֵיד הַכֵּל וּבְמוֹסָף שֶׁעַ מִתְחִילִין לומר מְשִׁיב הַרוּחַ
וּמוֹרֵיד הַגֶּשֶׁם וְאִין הַכּוֹזֵר רֵאשׁוֹן לְהַתְחִיל פֶּד שִׂישְׁמֵנו מִפִּי הַסֵּף וְטוֹבֵגִין שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ מְכַרֵּץ קֹדֶם הַפְּסָלָה
לְפִיךְ לֹא דִי כְּסִיכְרִין מְשִׁיב הַרוּחַ לְכַד אִלָּא יֵאמֵר ג"כ מוֹרֵיד הַגֶּשֶׁם :

תפלת שלש רגלים

אָתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מַחְיֵה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ :

קדוּ מוֹרֵד הַמַּלְ : בְּיַד מְשׁוּב הַרוּחַ וּמוֹרֵד הַגֹּשֶׁם :

מִבְּלִבְל חַיִּים בְּחֶסֶד מַחְיֵה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים

וּמוֹרֵד אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עָפָר * מִי כְמוֹךָ בְּעַל גְּבוּרוֹת

וּמִי דוֹמָה לָךְ מְלֶכֶה מַמְיֵת וּמַחְיֵה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה :

וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַחְיֵה הַמֵּתִים :

נחזרת כס"ז אומרים נקדישך :

נְקַדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ בְּנֵעָם שִׁיחַ סוּד שְׂרָפֵי קִדְשׁ הַמִּשְׁלֵשִׁים לָךְ

קִדְשָׁה בְּכַתוּב עַל יַד נְבִיאָךְ וּקְרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר *
קְדוֹשׁ | קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כְּלֵה־אָרֶץ בְּבוֹדוֹ : אִזּו

בְּקוֹל רַעַשׁ גְּדוֹל אֲדִיר וְתוֹק מִשְׁמִיעִים קוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעַמֵּת

הַשְּׂרָפִים לְעַמְתָּם מִשְׂבָּחִים וְאוֹמְרִים * בְּרוּךְ בְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ :

מִמְּקוֹמְךָ מִלְּכַנּוֹ תוֹפִיעַ וְתִמְלֹךְ עָלֵינוּ כִּי מַחֲכִים אֲנַחְנוּ לָךְ מִתִּי

תִּמְלֹךְ בְּצִיּוֹן בְּקְרוֹב בְּיַמֵּינוּ לְעוֹלָם וָעַד : תִּשְׁפּוֹן תַּתְּגַדֵּל וְתִתְקַדֵּשׁ

בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַם עִירְךָ לְדוֹר וָדוֹר וּלְנִצְחַת נִצְחִים : וְעֵינֵינוּ תִרְאִינָה

מִלְכוּתְךָ בְּדַבַּר הָאֲמוּר בְּשִׁירֵי עֲוֹךְ עַל יְדֵי דָוִד מִשִּׁיחַ צְדָקָה :

יְמֹלֵךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וָדָר הַלְלוּיָהּ :

אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁבְחָה קְדוֹשׁ וּקְדוּשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סְלָה : בְּרוּךְ אַתָּה

יְהוָה הָאֵל הַקְּדוֹשׁ :

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים * אֶהְבֵּת אֹתָנוּ וּרְצִיתָ

בָּנוּ * וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְשׁוֹנוֹת וּקְדִישְׁתָּנוּ

בְּמִצְוֹתֶיךָ * וּקְרַבְתָּנוּ מִלְּכַנּוֹ לְעַבְדֻתְךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל

וְתִקְדוֹשׁ עָלֵינוּ קְרָאתָ :

כסחל י"ם במזמרי שנת אומרים כאן ותודיענו

וְהוֹדִיעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־מִשְׁפָּטֵי צְדָקָה וְתִלְמִדְנוּ

לְעִשׂוֹת חֲסֵן רְצוּנָה * וְתִתֵּן־לָנוּ יְהוָה

אֱלֹהֵינוּ מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים * וְתוֹרוֹת אֱמֶת * חֲסִים

ומצות

תפלת שלש רגלים
 ומצות טובים • ותגחילנו ומני ששון • ומועדי קדש •
 וחגי גדבה • ותורישנו קדשת שבת • וכבוד מועד •
 וחגיגת הרגל • ותבדל יהוה אלהינו בין קדש לחול •
 בין אור לחשך בין ישראל לעמים • בין יום השביעי
 לששת ימי המעשה: בין קדשת שבת לקדשת יום
 טוב הבדלת: ואת יום השביעי מששת ימי המעשה
 קדשת • הבדלת וקדשת את עמו ישראל בקדשתה:
 ותתן לנו יהוה אלהינו באהבה (שבתות למנוחה) מועדים
 לשמחה חגים ומנים לששון (את יום השבת הזה) את יום

בפכה	בשבועות	בכוכות	בשמע
חג המצות	חג השבועות	חג הסוכות	שמיני עצרת
הזה •	הזה •	הזה •	החג הזה •

ואת יום טוב מקרא קדש הזה זמן

חרותנו | מתן תורתנו | שמחתנו | שמחתנו

(בשנת באהבה) מקרא קדש זכר ליציאת מצרים:
 אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא • ויגיע ויראה וירצה • וישמע ויפקד
 ויזכר ויכוננו ויפקדוננו • ויזכרן אבותינו • ויזכרן משים כבוד
 עבדך • ויזכרן ירושלים עיר קדשה • ויזכרן כל עמך בית ישראל קדשה
 לפליטה לטובה • לזמן ולחסד ולרחמים ולהיים טובים ולשלום • ביום
 (בשנת השבת הזה וביום)

חג המצות	חג השבועות	חג הסוכות	שמיני עצרת חג
הזה •	הזה •	הזה •	הזה •

ביום טוב מקרא קדש הזה • זכרנו יהוה אלהינו בו לטובה •
 ופקדנו בו לברכה • והשיענו בו להיים טובים: ובדבר ישועה ורחמים חס
 וחסדנו עלינו והשיענו כי אררה עינינו • כי אל מלך חנון ורחום אמה:
 והשיאנו יהוה אלהינו את ברכת מועדיך • להיים
 טובים ולשלום • לשמחה ולששון • באשר

רצית

תפלת שלש רגלים

רְצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ: (נשכח) אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא
 במנותחנו: קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך
 שבענו משובך ושמח נפשנו בישועתך וטהר
 לבנו לעבדך באמת ונהתיקנו יהוה אלהינו באהבה
 ורצון בשמחה ובששון שבת ומועדי קדשך וישמחו
 בך כל ישראל מקדשי שמך ברוך אתה יהוה
 מקדשי השבת וישראל והזמנים:

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה וקשב העבודה
 לדביר ביתך ואשי ישראל ותפלתם באהבה תקבל ברצון ותהי
 לרצון תמיד עבודת ישראל עמך:
 ותתוינה עינינו בשובך לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה המפחיד
 שכינתו לציון:

מודים רבנן

מודים אנחנו לך שאתה הוא יהוה אלהינו
 ואלהי אבותינו אלהי כל-בשר
 יוצרנו יוצר בראשית ברכות הודאות
 לשמך הגדול ותקדוש על שמימית
 וקדמיתנותי ותקדמיתנותי וקדמיתנותי
 לתצרות קדשך ונשוב אלקיך לשמור תקיך
 ולעשות רצונך ולעבדך בלבב שלם על
 שאננו מודים לך ברוך אל ההודאות:

מודים אנחנו לך שאתה הוא יהוה
 אלהינו ואלהי אבותינו
 לעולם ועד צור חיינו מגן ישענו
 אפה הוא לדור ודור גודה דך
 ונספר הלהתה על חיינו המסורים
 בידך ועל נשמותינו הפקודות לך
 ועל נפיה שפבל-יום עמנו ועל

נפלאותיה וטובותיה שפבל-עת ערב ובקר וצהרים הטוב פי לא-כל
 בחמה ותבחה פי לא-תמו חסדיך פי מעולם קנינו לך:
 ועל-כלם יתברך ויתרום ויתעשא שמך מלכנו תמיד לעולם ועד:
 וכל-תמים יודוך סלה ויהללו שמך הגדול לעולם פי טוב והאל
 ישועתנו ועורתנו סלה האל הטוב: ברוך אתה יהוה הטוב שמך
 וקה נאה להודות:

לשי אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המושלשת בתורה הפתובה
 על-ידי משה עבדך האמונה כפי אהרן ובניו כהנים עם
 קדשך באמור: יברכה יהוה וישמרה: א: יאר יהוה ופניו אליה וירחם: א:
 ישא יהוה ופניו אליה וישם לה שלום: א:

שים

תפלת שלש רגלים

קלד

שׁוּמֵי שְׁלוֹם טוֹבָה וּבִרְכָּה חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל
עֲמֶה פָּרְקֵנוּ אֲבִינוּ בְּלֵנוּ בְּאֶחָד בְּאֹר פְּגִיעָה כִּי בְּאֹר פְּגִיעָה נִתְּמָה
לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ תוֹרַת חַיִּים וְאֶהְיֶה הַסֵּד וְצִדְקָה וּבִרְכָּה וְרַחֲמִים וְחַיִּים
וְשְׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיהָ לְבָרָה אֶת-עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל-עֵת וּבְכָל-שָׁעָה בְּשִׁלּוֹמָה:
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּבָרֵךְ אֶת-עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם:

יְהוִי-לְרַצּוֹן אֲמֵרֵי-פִי וְהִגִּיזֵן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: ישׁ ז קס

אֱלֹהֵי נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מִרְעָה וְשִׁפְטֵי מִדְּבַר מִרְמָה וְלִמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי תְרוּם וּנְפִשֵׁי
בְּעַפְרָה לְכָל תַּהֲרִיחַ פִּתְחֵי לִבִּי בְּהוֹרְתָהּ וּבְמִצּוֹתֶיהָ תִּרְדּוּף נַפְשֵׁי וְכָל-
הַחַיִּים שְׂבִיבִים עָלַי רַעַה מִתְרַדָּה הַפֵּר עֲצָתָם וּמְקַלְלֵי מִחֲשַׁבְתָּם: יְהוִי כְּמִזְן לְפָנֶי-
רַחֵם וּמְלֹאךָ יְהוָה רַחֵם: לְמַעַן יִתְרַצּוּן יְרִידָה הוֹשִׁיעָה יִמְיָנָה וְעִגְנֵי: עֲשֵׂה
לְמַעַן שְׂמֵךְ עֲשֵׂה לְמַעַן יִמְיָנָה עֲשֵׂה לְמַעַן תוֹרְתָהּ עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשֵׁתָהּ:
יְהוִי-לְרַצּוֹן אֲמֵרֵי-פִי וְהִגִּיזֵן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֲשֵׂה שְׁלוֹם
בְּמִדְרוֹמֵי הוֹא וְעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל-יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן: יְהוִי רַצּוֹן וְט'

(בשם תלמי ששחל בחול יאמר י"ג מדות רכס"ע נדפס (על נחפלת שנת כהולאת ס"ת)

הזכרת נשמות

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נְשָׁמַת אֲבָא מוֹרֵי (פלוגי בר פלוגית) שְׁהִלְכָה לְעוֹלָמוֹ
בְּעֵבֹר שְׂבִלֵי נֶדֶר אֶתְּנֵן צִדְקָה בְּעֵדוֹ בְּשֹׁכֵר זֶה תִּהְיֶה
נַפְשׁוֹ צְרוּרָה בְּצֹרֹר הַחַיִּים עִם נְשָׁמַת אֲבָרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב
שָׂרָה רַבְּקָה רַחֵל וְלֵאָה וְעַם שְׂאֵר צְדִיקִים וְצִדְקָתָיו שְׂבִיבֵי עֵדֵן
וְנֹאמֵר אָמֵן:

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נְשָׁמַת אֲמֵי מוֹרְתֵי (פלוגית בת פלוגית) שְׁהִלְכָה לְעוֹלָמָהּ
בְּעֵבֹר שְׂבִלֵי נֶדֶר אֶתְּנֵן צִדְקָה בְּעֵדָה בְּשֹׁכֵר זֶה תִּהְיֶה נַפְשָׁהּ
צְרוּרָה בְּצֹרֹר הַחַיִּים עִם נְשָׁמַת אֲבָרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב שָׂרָה רַבְּקָה
רַחֵל וְלֵאָה וְעַם שְׂאֵר צְדִיקִים וְצִדְקָתָיו שְׂבִיבֵי עֵדֵן וְנֹאמֵר אָמֵן:

מוסף לשלש רגלים

אֲדַבֵּר שִׁפְטֵי הַפִּתּוּחַ וְכִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ אֱלֹהֵי יִצְחָק
וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָאֵי אֵל עֲלִיּוֹן גּוֹמֵל הַסִּדִּים
טוֹבִים קוֹנֵה הַכֹּל חוֹסֵר חֲסִדֵי אֲבוֹת וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְּנֵיהֶם לְמַעַן

שָׂמוּ בְּאֶהְבָּהּ:

מלך

רחמי

מוסף לשלש רגלים

מִלֶּךָ עֲזֹר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶגֶן אַבְרָם :
 אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מַחֵה מַתִּים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ :
 כִּי מוֹרֵד הַפֶּל : בַּיּוֹם מֵשִׁיב הַרוּחַ וּמוֹרֵד הַגִּשְׁם :
 מִבְּלִבֶּל תַּיִם בְּהֶסֶד מַחֵה מַתִּים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוּמָה נוֹפְלִים וְרוֹפֵא
 הוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקוֹם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרָיִם מִי בְּמִן
 בַּעַל גְּבוּרוֹת וְכִי דוֹמָה לָךְ מִלֶּךָ מַמִּית וּמַחֵה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה :
 וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחְיֹת מַתִּים : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַחֵה הַמַּתִּים :

נחומת ה"ט"ן לומרים קדושת כתר :

בְּרַחֲמֵי יְהוָה יִתְּנוּ לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִלְּאֲכִים הַמּוֹנִי מַעֲלָה וְעַמָּה יִשְׂרָאֵל
 קְבוּצֵי מִטָּה יַחַד כָּלָם קָדְשָׁה לָךְ יִשְׁלָשׁוּ בַּפֶּתוּחַ עַל־יַד
 נְבִיאֶיךָ וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר : קְדוֹשׁ וְקְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת
 מְלֵא כְלֵי־אָרֶץ כְּבוֹדוֹ : כְּבוֹדֵנוּ מְלֵא עוֹלָם מִשְׁרָתֵינוּ שׁוֹאֲלִים זֶה
 לַזֶּה אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ לְעַמְתָּם מִשְׁפָּחִים וְאוֹמְרִים :
 בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ : מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֵּן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ
 הַמֵּיחָדִים שְׂמוֹ עָרַב וּבִקֵּר בְּכָל־יּוֹם תָּמִיד פְּעֻמִּים בְּאַהֲבָה שְׂמֵעַ
 אוֹמְרִים : שְׂמֵעַ יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד : הוּא אֱלֹהֵינוּ
 הוּא אֲבִינוּ הוּא מְלַכְנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ וְיִגְאָלֵנוּ
 שְׂנִית בְּקִרְוֹב וַיִּשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו לְעֵינֵי כְלֵהֵי לֵאמֹר הֵן גְּאֻלְתִּי
 אֲתֶכֶם אַחֲרַיִת בְּגֵרָא שִׁית לְהִיּוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה
 אֱלֹהֵיכֶם : וּבְדַבְרֵי קְדְשְׁךָ פֶתוּחַ לֵאמֹר : יְמִלְךָ יְהוָה וְלְעוֹלָם
 אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וְדֹר תִּלְלוּנָה :

אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ וּקְדוּשִׁים בְּכָל־יוֹם יִתְלַלְוֶה סְלָה : בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה הָאֵל הַקְּדוֹשׁ :

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים • אַהֲבַת אוֹתָנוּ וְרַצִּיתָ
 בָּנוּ • וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַשָּׁנוֹת וּקְדֵשׁתָּנוּ
 בְּמִצְוֹתֶיךָ • וּקְרַבְתָּנוּ מִלְּכָנוּ לְעִבּוּדְךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל
 וְהַקְּדוֹשׁ עֲלֵינוּ קָרָאתָ :

וְתִמְנֵן־לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (שְׁבִתוֹת לַמְנוּחָה) מוֹעֲדִים
 לַשְׁמֵחָה

קלד

מוסף לשלש רגלים

לְשִׁמְחָהּ חַגִּים וְזִמְנִים לְשִׁשּׁוּי (את יום השבת הזה) אֶת־יוֹם

^{בשמי"ע} חג המצות	^{בסוכות} חג השבועות	^{בשבועות} חג המצות	^{בפסח} חג המצות
שְׁמִינִי עֲצֵרֶת	חַג הַסּוּכוֹת	חַג הַשְּׁבֻעוֹת	חַג הַמַּצּוֹת
הַחַג הַזֶּה	הַזֶּה	הַזֶּה	הַזֶּה

וְאֶת־יוֹם טוֹב (במס'מ) מְקַרָּא קֹדֶשׁ הַזֶּה זְמַן
 חֲרוּתֵנוּ | מִתֵּן תּוֹרָתֵנוּ | שְׁמַחְתֵּנוּ | שְׁמַחְתֵּנוּ
 (נשנת באהבה) מְקַרָּא קֹדֶשׁ זָכָר לִיציאת מִצְרָיִם :

וּמִפְּנֵי חַטָּאֵינוּ גָּדִינוּ מֵאֲרֻצֵּנוּ * וְנִתְרַחֲקֵנוּ מֵעַד
 אֲדַמְתֵּנוּ . וְאִין אָנוּ יְכוּלִים לְעֹלוֹת וּלְרֵאוֹת
 וּלְהַשְׁתַּחֲוֹת לְפָנֶיךָ וּלְעֲשׂוֹת חֻבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתְךָ *
 בְּבֵית הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ * שֶׁנִּקְרָא שְׁמֶךָ עָלָיו * מִפְּנֵי הַיָּד
 שֶׁנִּשְׁתַּלְחָה בְּמִקְדָּשְׁךָ : יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ * כְּלָךְ רַחֲמָן שֶׁתָּשׁוּב וְתִרְחַם עָלֵינוּ
 וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְתִבְגְּהוּ מֵהֶרָה וְתִגְדַּל
 כְּבוֹדוֹ * אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ אֱלֹהֵינוּ גְּלָה כְבוֹד מַלְכוּתְךָ
 עָלֵינוּ מֵהֶרָה * וְהוֹפֵעַ וְהַנִּשְׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָל־חַי וְקָרֵב
 פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין חַגִּים וְזִמְנִים וְנִפְוִצוֹתֵינוּ כִּנְס מִיִּרְבֵּיתִי אֲרִץ
 וְהִבִּיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרָנָה * וְלִירוּשָׁלַם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ
 בְּשִׂמְחַת עוֹלָם * וְשֵׁם גַּעֲשֵׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קַרְבָּנוֹת
 חֻבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסֻדְרָם וּמוֹסְפִים כְּהַלְבָּתָם :
 וְאֶת־מוֹסֵף יוֹם (נשנת) וְאֶת־מוֹסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה נְיוֹם

^{בשמי"ע} חג המצות	^{בסוכות} חג השבועות	^{בשבועות} חג המצות	^{בפסח} חג המצות
שְׁמִינִי עֲצֵרֶת	חַג הַסּוּכוֹת	חַג הַשְּׁבֻעוֹת	חַג הַמַּצּוֹת
הַחַג הַזֶּה	הַזֶּה	הַזֶּה	הַזֶּה

וְיוֹם טוֹב (במס'מ) מְקַרָּא קֹדֶשׁ הַזֶּה
 גַּעֲשֵׂה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה * בְּמִצּוֹת רְצוֹנָךְ * כְּמוֹ
 שֶׁכָּתַבְתָּ

לשלוש רגלים

שַׁבְּתַבֶּתָּ עֲלֵינוּ בְּתוֹרַתְךָ • עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ • מִפִּי
כְּבוֹדְךָ בְּאִמּוֹר :

^{בשבת} וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי-כָבָשִׁים בְּגִי-שָׁנָה הַמִּימָם וּשְׁנֵי עֲשָׂרָנִים סֶלֶת
מִנְחָה בְּלוּלָה בְשֶׁמֶן וְנִסְכּוֹ : עֹלֹת שֶׁבֶת בְּשֶׁבֶתוֹ עַל-עֹלֹת
הַתָּמִיד וְנִסְכָּה :

^{ביום} וּבַחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֲדָשׁ פֶּסַח לַיהוָה : וּבַחֲמִישֵׁה
עָשָׂר יוֹם לַחֲדָשׁ הַזֶּה חֲגַ שְׁבַעַת יָמִים מִצּוֹת יֶאֱכֹל : בְּיוֹם
הָרִאשׁוֹן מִקְרֵא-קֹדֶשׁ כָּל-מְלֶאכֶת עֲבָדָה לֹא תַעֲשׂוּ :

ביום"מ של פסח ובשני ימים אחרונים של פסח מתחילין והקרבנות וכו' :

וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּגִי-בָקָר שְׁנָיִם וְאַיִל אֶחָד וְשֶׁבַע־
כָּבָשִׁים בְּגִי שָׁנָה הַמִּימָם יִהְיוּ לָכֶם :
וּמִנְחַתֶּם וְנִסְכֵיהֶם כַּמִּדְבָּר • שְׁלֹשָׁה עֲשָׂרָנִים לֶפֶר • וּשְׁנֵי עֲשָׂרָנִים לְאַיִל •
וְעֶשְׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ • גֵּיזוֹ בְּנִסְכּוֹ וְשֶׁעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תָמִידִים
כֹּה־לִכְתֹּב :

^{בשבעות} וּבְיוֹם הַשִּׁבְעִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה בְּשֶׁבַע-תֵּיבֹת מִקְרֵא-
קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל-מְלֶאכֶת עֲבָדָה לֹא תַעֲשׂוּ :
וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לַיהוָה גִּיחֹם לַיהוָה פָּרִים בְּגִי-בָקָר שְׁנָיִם אֵיל אֶחָד
שֶׁבַע־כָּבָשִׁים בְּגִי שָׁנָה :
וּמִנְחַתֶּם וְנִסְכֵיהֶם כַּמִּדְבָּר • שְׁלֹשָׁה עֲשָׂרָנִים לֶפֶר • וּשְׁנֵי עֲשָׂרָנִים לְאַיִל •
וְעֶשְׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ • גֵּיזוֹ בְּנִסְכּוֹ וּשְׁנֵי שְׁעִירִים לְכַפֵּר וּשְׁנֵי
תָמִידִים כֹּה־לִכְתֹּב :

^{במסכת} וּבַחֲמִישֵׁה עָשָׂר יוֹם לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי מִקְרֵא-קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל-
מְלֶאכֶת עֲבָדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְחַגְתֶּם חֲגַ לַיהוָה שְׁבַעַת יָמִים :
וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשָּׁה גִיחֹם לַיהוָה פָּרִים בְּגִי-בָקָר שְׁלֹשָׁה עָשָׂר
אֵילִם שְׁנָיִם כָּבָשִׁים בְּגִי-שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר הַמִּימָם יִהְיוּ :
וּמִנְחַתֶּם וְנִסְכֵיהֶם כַּמִּדְבָּר • שְׁלֹשָׁה עֲשָׂרָנִים לֶפֶר • וּשְׁנֵי עֲשָׂרָנִים לְאַיִל •
וְעֶשְׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ • גֵּיזוֹ בְּנִסְכּוֹ וְשֶׁעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תָמִידִים
כֹּה־לִכְתֹּב :

וביום

(א) כבודי על פי (ב) על כח י. (ג) על כח י. (ד) על כח י. (ה) על כח י. (ו) על כח י. (ז) על כח י. (ח) על כח י. (ט) על כח י.

קלה

מוסף לשלש רגלים

ביום הראשון של חול המועד טובח

וביום השני פרים בגי-בקר שנים עשר אילם שנים כבשים בגי-

שנה ארבעה עשר המימם : ומנחתם

וביום השלישי פרים עשתי-עשר אילם שנים כבשים בגי-שנה

ארבעה עשר המימם :

ומנחתם ונסביהם כמדבר שלשה עשרנים לפר ושני עשרנים לאיל

ועשרון לכבש גיין בנסבו ושעיר לכפר ושני תמידים

בהלכתם :

ביום שני של חול המועד

וביום השלישי פרים עשתי-עשר אילם שנים כבשים בגי-שנה

ארבעה עשר המימם : ומנחתם

וביום הרביעי פרים עשרה אילם שנים כבשים בגי-שנה ארבעה

עשר המימם :

ומנחתם ונסביהם כמדבר שלשה עשרנים לפר ושני עשרנים

לאיל ועשרון לכבש גיין בנסבו ושעיר לכפר ושני תמידים

בהלכתם :

ביום שלישי של חול המועד

וביום הרביעי פרים עשרה אילם שנים כבשים בגי-שנה ארבעה

עשר המימם : ומנחתם

וביום החמישי פרים השערה אילם שנים כבשים בגי-שנה ארבעה

עשר המימם :

ומנחתם ונסביהם כמדבר שלשה עשרנים לפר ושני עשרנים לאיל

ועשרון לכבש גיין בנסבו ושעיר לכפר ושני תמידים

בהלכתם :

ביום רביעי של חול המועד

וביום החמישי פרים השערה אילם שנים כבשים בגי-שנה ארבעה

עשר המימם : ומנחתם

וביום הששי פרים שמנה אילם שנים כבשים בגי-שנה ארבעה

עשר המימם :

ומנחתם ונסביהם כמדבר שלשה עשרנים לפר ושני עשרנים לאיל

ועשרון לכבש גיין בנסבו ושעיר לכפר ושני תמידים

בהלכתם :

וביום

(*) מחדנכ כס יז (ב) כס כ. ג. (ג) כס כג. ד. כס כד. ה) כס כה. ו. כס כז.

להושענא רבה

וביום הששי פרים שמנה • אילם שנים • כבשים בגר-שנה ארבעה
עשר המימם: ומנחתם
וביום השביעי פרים שבעה • אילם שנים • כבשים בגר-שנה ארבעה
עשר המימם:
ומנחתם ונקביהם כמדבר • שלשה עשרנים לפר • ושני עשרנים לאיל •
ועשרון לכבש • ויין כנסבו ושעיר לכפר ושני תמידים
כהלקחם:

לשמיני עזרת ולשמחת תורה

ביום השמיני עזרת תהיה לכם כל-מלאכת עבודה לא תעשו:
והקרבתם עלה אשה רים ניהח ליהוה פר אחד איל אחד • כבשים
בגר-שנה שבעה המימם:
ומנחתם ונקביהם כמדבר • שלשה עשרנים לפר • ושני עשרנים לאיל •
ועשרון לכבש • ויין כנסבו ושעיר לכפר ושני תמידים
כהלקחם:
ישמחו במלכותה שומרי שבת וקוראי ענג עם מקדשי שביעי • כלם
ישבעו ויתענגו מטובה ובשביעי רציתבו וקבשהו • המדת
מים אותה קראת • וקר למעשה בראשית:

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב
ומטיב הדרש לנו שובה עלינו בהמון רחמיה
בגלל אבות שעשו רצונה • בנה ביתך כבתחלה •
ובינן מקדשה על-מכוננו • והראנו בבנינו ושמחנו
בתקונו • והשב כהנים לעבודתם ולוים לשירם
לומרם והשב ישראל לנויהם ושם נעלה ונראה
ונשתחוה לפניך בשלש פעמי רגלינו ככתוב בתורתך
שלוש פעמים בשנה יראה כל-יבורך את-פני ויהוה
אלהיך במקום אשר יבחר בחג המצות ובחג
השבעות ובחג הסוכות ולא יראה את-פני יהוה

ריקם

קלו

מוסף לשלש רגלים

ריקם : איש כמתנת ידו כברכת יהוה אלהיה אשר נתן לה :

והשיאנו יהוה אלהינו את-ברכת מועדיך לתיים
מזבים ולשלום לשמחה ולששון כאשר
רצית ואמרת לברכנו : (שנת אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא
במנוחנו) : קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך
שבענו מטובה ושמח נפשנו בישועתך וטהר
לבנו לעבודה באמת ותנחילנו יהוה אלהינו באהבה
וברצון בשמחה ובששון שבת ומועדי קדשך וישמחו
בה כל-ישראל מקדשי שמה ברוך אתה יהוה
מקדשי השבת וישראל והומנים :

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל ולהפלתם שעה ותשב העבודה
לדביר ביהוה ואשי ישראל ותפלתם באהבה תמפל ברצון ותהי
לרצון תמיד עבודת ישראל עמך :

ותחזינה עינינו בשובה לציון ברחמים : ברוך אתה יהוה המפחיד
שכינתו לציון :

<p>מזדים אנחנו לה שאמה היא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי כל-בשר יוצקנו יצר בראשית ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש על שהסיתנו וקיטתנו בן-תחינו ותקייטנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך ונשוב אליך לשמור תקדך ולעשות רצונך ולעבדך בלבך שלם על שאנו מזדים לה ברוך אל שהודאות :</p>	<p>מזדים אנחנו לה שאמה היא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד צור חיינו מנן ישענו אמה היא לדוד ודוד גוהה ונספר תהלה על חיינו המסורים בידה ועל גשמותינו הנקודות לה ועל גפיה שבכר-יום עמנו ועל נפלאותיה וטובותיה שבכל-עת ערב ובקר וצהרנים המזב פי לא-כל בתקוה והמרחם פי לא-תמו הסויה פי מעולם קנינו לה :</p>
---	---

ועל-כלם יתברך ויתרום ויהגשא שמה מלפני תמיד לעולם ועד :
וכל-ימים יודה פלה ויתללו שמה הגדול לעולם פי טוב והאל
ישועה

מוסף לשלש רגלים

ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב : ברוך אתה יהוה הטוב שמך ואלה נאה להודות :

לש"י אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המושלשת בתורה הפתובה על-ידי משה עבדך האמורה מפי אהרן ובניו כהנים עם

קדושה באמור : וברכה יהוה וישמרה : א"י יאר יהוה ופניו אליה ויהנה : א"י ישא יהוה ופניו אליה וישם לה שלום : א"י

שים שלום טובה וברכה חיים הן וחסד ורחמים עלינו ועל-כר-ישראל עפק ברכנו אבינו כלנו באחד באור פניך כי באור פניך נתת לנו יהוה אלהינו תורת חיים ואהבת הסד וצדקה וברכה ורחמים ותים

ושלום וטוב בעיניך לבהך את-עמך ישראל בכל-עת ובכל-שעה בישלומך : ברוך אתה יהוה המברך את-עמו ישראל בשלום :

יהי-ירצון ו אמרי-פי והגיון לפי לפניך יהוה צורי וגאלי : לש"י ק"י אלהי נצור לשוני מרע וישפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי תדום ונפשי בעפר לכל תהיה פתח לפי בתורתך ובמצותיך תרדוף נפשי וכל-החושבים עלי רעה מנהרה הפר עצתם ומקלל מחשבתם : יהו כמין לפני-רוח ומלאה יהוה רחה : למען יהצון ידיך השועה ימינה וענגי : עשה למען שמך עשה למען ימינה עשה למען תורתך עשה למען קדושתך :

יהי-ירצון ו אמרי-פי והגיון לפי לפניך יהוה צורי וגאלי : עשה שלום במרומו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל-ישראל ואמרו אמן : יהי רצון וי' אין כאלהינו . עלינו . ק"י .

סדר קידוש ליום טוב

יקדש על סיון ואומר :

אתקינו סעודתא דמלכא שלימתא חרותא דמלכא קדישא

דא היא סעודתא דקודשא בריך הוא ושכינתיה :

אלה מזעדי יהוה מקראי קדש אשר-תקראו אתם במועדים :

כתי מינן ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן :

מוסף לשליח צבור בקול

ליום ראשון של פסח

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתיך :

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק

מרחץ הארץ

(*) ויקרא כג ד'

קלו
מוסף ליום ראשון של פסח
יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב • הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא • אֵל
עֲלִיּוֹן • גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים • קוֹנֵה הַכֹּל • וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת
וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנָיו בְּנִיחָם לְמַעַן שְׂמוֹ בְּאַהֲבָה : מִלֵּךְ עוֹזֵר
וּמוֹשִׁיעַ וּמִגֵּן :

בְּרַעְתּוֹ אֲבִיעָה חִידוֹת • בְּעַם זֶה בּוֹז בְּטַל לְהַחְדוֹת •
טַל גֵּיא וּדְשָׁאִיהָ לְחַדוֹת • דְּצִים בְּצִלוֹ
לְהַחְדוֹת • אוֹת יְלֻדַת טַל לְהִגֵּן לְתוֹלְדוֹת : בְּרוּךְ
אֲתָה יְיָהּ מִגֵּן אֲבָרְתָם :

אֲתָה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מַחְיָה מֵתִים אֲתָה רַב לְהוֹשִׁיעַ :
תְּהוֹמוֹת הַדָּם לְרַסִּיסוֹ בְּסוֹפִים • וְכֹל־נְאוֹת דְּשָׂא לֹו
נִבְכָּפִים • טַל זְכָרוֹ גְּבוּרוֹת מוֹסִיפִים • חֲקוּק
בְּגִישַׁת מוֹסְפִיכִי • טַל לְתַחִיוֹת בּוֹ נִקְוִי סְעִיפִים :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ :

טַל תֵּן לְרִצּוֹת אֶרְצְךָ • שִׂיתֵנוּ בְּרָכָה בְּדִיצְךָ • רַב
דָּגָן וְתִירוֹשׁ בְּהַפְרִיצְךָ • קוֹמֵם עִיר בָּהּ חֲפָצְךָ •
בְּטַל :

טַל צִוָּה שְׁנָה טוֹבָה וּמַעֲטָרַת • פְּרִי הָאָרֶץ לְגֵאוֹן
וְלִתְפֹאֲרַת • עִיר בְּסִכָּה נוֹתֶרַת • שִׁימָה בְּיָדְךָ
עֲמָרַת •
בְּטַל :

טַל נוֹפֵת עָלַי אֶרֶץ בְּרוּכָה • מִמְּגֵד שָׁמַיִם שְׂבַעֲנוּ
בְּרָכָה • לְהָאִיר מִתּוֹךְ חֲשֻׁכָה • כְּנֵה אַחֲרֶיךָ
מִשׁוּכָה •
בְּטַל :

טַל יַעֲסִים צוֹף הָרִים • טִיעַם בְּמֵאֲדִיךָ מִבְּתָרִים •
תְּנוּנֶיךָ חֲלֵץ מִמְּסַגְרִים • זְמֶרָה נִנְעִים וְקוֹל נְרִים •
בְּטַל :

מוסף ליום ראשון של פסח

מַל וְשִׁבַע מְלֵא אִסְמִינוּ . הִכְעַת תְּחַדֵּשׁ יָמֵינוּ .
יְהוָה בְּעֶרְכָּךָ הַעֲמֵד שְׁמֵנוּ . בֵּן רֹחַ שְׁיָמֵנוּ .
בְּמַל :

מַל בּו תְּבַרְךָ מְזוּן . בְּמִשְׁמַנֵּינוּ אֵל יְהִי רְזוּן . אִימָה
אֲשֶׁר הִסְעֵת בְּצֵאן . אֲנָא תִפְק לָה רְצוּן .
בְּמַל :

שְׁאֵתָה הִיא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְשִׁיב הָרוּחַ וּמְזִיד הַטָּל :

לְבָרְכָה וְלֹא לְקַלְלָה : אָמֵן

לְחַיִּים וְלֹא לְמֵוֹת : אָמֵן

לְשִׁבַע וְלֹא לְרְזוּן : אָמֵן

מכלכל חיים טו

מוסף לשליח צבור בקול

לשמני עצרת

ברוך אתה עד ומשיע ומגן תמלא לעול

מתוך הארון

אֵף בְּרִי אֶתֶת שֵׁם שׁוֹר מְטָר . לְהַעֲבִיב וּלְהַעֲנִין
לְהַרְיֵק וּלְהַמְטֵר . מֵיָם אָבִים בָּם גִּיּוֹא לְעַמֵּר . לְבַר
יִוְעָצְרוּ בְּנִשְׁיוֹן שְׁמֵר . אֲמוּנִים נִגּוֹן בָּם שׁוֹאֵלֵי מְטָר :
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶגֶן אֲבָרְתָם :

אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ :
יִטְרִיחַ לְפָלֵג מִפְּלֵג גַּשְׁמִים . לְמוֹנֵג פָּנֵי גַשְׁמֵי בְּצַחוֹת לְשָׁם .
מֵיָם לְאֲדָרְךָ בְּנִית בְּרָשָׁם . לְהַרְגִיעַ בְּרַעְפָּם
לְנִפְתּוֹי גַּשְׁמִים . לְהַחְיוֹת מִזְכִּירִים גְבוּרוֹת הַגַּשְׁמִים :
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ :

זְכוּר אָב גַּמְשֵׁךְ אַחֲרֶיךָ בְּמֵיָם . בְּרַכְתּוֹ בְּעֵץ שְׁתוּל
עַל פְּלָגֵי מֵיָם . גִּנְגַתּוֹ הַצִּלְתּוֹ מֵאֵשׁ וּמִמֵּיָם .

ודשת

קלח

מוסקה לשמיני עזרת

הַרְשֵׁתוּ בְּזֵרְעוֹ עַל כָּל־מַיִם : בְּעִבּוּרוֹ אֵל תִּמְנַע מַיִם :
זְכוּר הַנוֹלָד בְּבִשׁוּרֵת יִקַּח נָא מְעַט מַיִם • וְשִׁתֵּת
לְהוֹרוֹ לְשִׁחְמוֹ לְשִׁפְךָ דָּמּוֹ בְּמַיִם • זֶהר גַּם הוּא
לְשִׁפְךָ לֵב בְּמַיִם • חָפַר וּמָצָא בְּאֵרוֹת מַיִם : בְּצַדְקוֹ
חֵן חֲשֵׁרֵת מַיִם :

זְכוּר טַעַן מִקְלוֹ וְעֵבֶר יִרְדֵּן מַיִם • יַחַד לֵב וְגַל אֶבֶן
מִפִּי בְּאֵר מַיִם • כְּנִיאֲבֵק לוֹ שֵׁר בְּלוֹל מֵאֵשׁ
וּמַמַּיִם • לָכֵן הִבְטַחְתָּנוּ הַיּוֹת עִמּוֹ בְּאֵשׁ וּבְמַיִם :
בְּעִבּוּרוֹ אֵל תִּמְנַע מַיִם :

זְכוּר מְשׁוּי בְּתַבַּת גִּמְא מִן הַמַּיִם • נִמּוּ דְלָה דְלָה
וְהִשְׁקָה צֵאֵן מַיִם • סְגִילָה עֵת צְמֵאוֹ לְמַיִם • עַל
הַפְּלַע הַךְ וַיֵּצְאוּ מַיִם : בְּצַדְקוֹ חוֹן חֲשֵׁרֵת מַיִם :

זְכוּר פְּקִיד שְׁתוֹת טַיִבֵל חֲמִישׁ טְבִילוֹת בְּמַיִם • זַעֲה
וּמְרַחֵץ כְּפָיו בְּקַהֲוֵשׁ מַיִם • קוֹרֵא וּמִזֵּה מְחַבֵּרֵת
מַיִם • רוֹחַק מַעַם פְּחוֹ בְּמַיִם : בְּעִבּוּרוֹ אֵל תִּמְנַע מַיִם :
זְכוּר שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבַטִים שֶׁהֶעֱבַרְתָּ בְּגִזְרֵת מַיִם •
שֶׁהִמְתַּקְּתָּ לָמוֹ מְרִירוֹת מַיִם • תוֹלְדוֹתֵם נִשְׁפָּךְ
דָּמָם עֲלֶיךָ בְּמַיִם • תִּפְּן כִּי נִפְשָׁנוּ אֶפְפוּ מַיִם : בְּצַדְקָם
חוֹן חֲשֵׁרֵת מַיִם :

שְׂאֵפָה הִיא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְשִׁיב הַרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם :

לְבָרְכָהּ וְלֹא לְקַלְלָהּ : אָמֵן

לְחַיִּים וְלֹא לְמֵוֹת : אָמֵן

לְשִׁבְעַת וְלֹא לְרֵוּזוֹן : אָמֵן

מכלכל חיים ט"ו

(קלח)

מבואר בנמרא ובמוסקים שאין שייך שאלה סימני והפסד רק לנדרים ושנועות שאלם סדר זה
 נשבע כמה שנוגע לעלמו בלבד כעון אוכל או לא אוכל אישן או לא אישן וכדומה אבל
 כמה שסדר זה נשבע להצירו או לבוס מי שמכנישו יהיה מלויזה עם ודת שיכיה אין מוטיל שום
 סימני והפסד ושאלה בשלם :

בער"ה קודם חלות וסוב שיכא עדה שלמה :

שמעו נא רבותי דינים מומחים * כל-נדר או שבועה או אסור
 ואפילו אסור הנאה שאסרתני עלי או על-אחרים בכל-
 לשון של אסור וכל-מוצא שפתי שצא מפי או שנדרתי
 ותמרתני בלבי אפילו לעשות איזו מצוה או איזו הנחנה טובה
 שנחנתני לשלשה פעמים ולא תתניתי שיהא בלי נדר הן דבר
 שעשיתי על עצמי או על אחרים הן אותם הידועים לי או ששבר
 נשכחו ממני ככולהון אית-הרטנא בהון מעקרא : ושואל ומבקש
 אני התרה עליהם : ואין אני תוהא חס ושלום על קיום מעשים
 טובים שעשיתי רק אני מתחרט על שלא אמרתי בפרוש הנני
 אעשה דבר זה בלי נדר ושבועה וקבלה בלב לכן אני שואל
 ממעלתכם התרה ככולהון אני מתחרט על פלי-הגזר בין אם
 היו מעשים הנזעמים בגוף או בנשמה או בממון : והנה מצד
 הדין המתחרט ומבקש התרה צריך לפרוט הנדר אך דעו נא
 רבותי פי רבים הם ואי אפשר לפורטם ואין אני מבקש התרה
 על אותן נדרים שאין להתיר אותם על פן יהיו נא בעיניכם
 כאלו הייתי פורטם :

והמתירן משיבין ג"ס כזה הלשון :

הכל יהיו מתרים לך הכל מחולים לך הכל שרוים לך אין פאן
 לא נדר ולא שבועה ולא אסור ולא הסכמה וקבלה בלב
 אבל יש פאן מחילה וסליחה וכפרה וכשם שמתירים אנחנו
 בבית דין של מטה כך יהיו מתרים בבית דין של מעלה

ואח"כ יהא מוסר מודעה לפניהם ואמר בלשון הזה :

הרי אני מוסר מודעה לפניכם ואני מבטל מפאן ולהפא כל-
 הנדרים וכל-השבועות ואסורין והסכמות וקבלות בלב
 שאקבל עלי בעצמי חוץ מנדרי תענית בשעת מנחה ובאם
 ישאשכח

קלם

ההרת נדרים

שְׁאֵשְׁבַח תִּנְאִי מוֹדְעָה הַזֹּאת וְאֲדוֹר מֵהַיּוֹם עוֹד מֵעַתָּה אֲנִי
מִתְהַרֵּט עֲלֵיהֶם וּמִתְנַהֵּ עֲלֵיהֶם שְׂיִהְיוּ כְּלָן בְּטִלְיָן וּמִבְטְלִין לֹא
שְׂרִירִין וְלֹא קַמִּיִן וְלֹא יִהְיוּ חֲלוּץ בְּלָל וּכְלָל בְּכוֹלֵהוֹן אִיתְּהַרְמִנָּא
בְּהוֹן מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם :

סדר הכניסה יאמר לפני העדה :

אִם עֲבַרְתִּי עַל שׁוֹם דְּבַר שְׁנַת חֲבִיבְתִי נְזִיפָה אִו אָרוֹר אִו נְדָוִי
אִו חָרָם אִו שְׁמַתָּא אִו קָלְלָה בֵּין מִפִּי הַשְּׂכִינָה בֵּין מִפִּי בֵּית
דִּין שֶׁל צְבֹא מְעֵלָה בֵּין מִפִּי עֲצָמִי בֵּין מִפִּי אֲתָרִים בֵּין בְּעוֹלָם
הַזֶּה בֵּין בְּעוֹלָם הַבָּא הֲרִינִי שֶׁב בַּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה לִפְנֵי יְהוָה
וְאֲשֵׁב יָחַף עַל הָאָרֶץ כְּמִנְיַת בּוֹכָה וּמִבְּכָה וּמִתְהַרֵּט וּמִתּוֹדָה
עַל כָּל מַה־שְּׁחַטְמָתִי וְעוֹיְתִי וּפְשָׁעֵתִי וּמְרִיתִי וּמְרִדְתִּי מִיּוֹם
הַיּוֹתִי עַל הָאָדְמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְאֲשַׁפּוֹד אֶת־נַפְשִׁי לְשֹׂאֵל
סְלִיחָה וּמְחִילָה וּבִפְרָת מִן הַשָּׁמַיִם וּמִן הַבְּרִיּוֹת וְאֲשַׁאֵל מִמְּעַלְתְּכֶם
שְׁתִּירוּנִי מִכָּל־חַגְזִיפוֹת וְהָאָרוּרִים וְהַנְּדוּוֹים וְהַתְּרָמִים וְהַשְּׁמַתוֹת
וְהַקְּלָלוֹת שְׁנַת חֲבִיבְתִי וְשִׁנְכְּשַׁלְתִּי בָּהֶם עַד הַיּוֹם הַזֶּה :

א יתרחק מן העדה בקרוב ד' אמות ויחלוץ מנגעו ויחזץ ידיו וישב על הארץ כאצל ויתן אסר
על ראשו ויאמר זה :

הֲרִינִי יוֹשֵׁב לְקַבֵּל נְזִיפָה עַל כַּפָּה חַטָּאִים וְעוֹנוֹת וּפְשָׁעִים
שְׁחַטְמָתִי וְשְׁעוֹיְתִי וְשִׁפְשָׁעֵתִי * אֲנִכִּי עֲצָב נִבְזָה הַרְבִּיתִי
אֲשַׁמָּה בַּתּוֹרָתְךָ וּבְגִדְתִי בְּאַחֲדוּתְךָ וּפְגַמְתִּי בְּסִפּוּרְתְּךָ הַשְּׁלֵכְתִי
פָּנָם בְּמִקְדָּשְׁךָ וְהַקְּדוֹת הַיּוֹצֵאִים מִבֵּית יְהוָה הַלְּכֶתִים מִבֵּית
הַמְּלָכוֹת לְבֵית הַכְּפֹא מְקוֹם הַטִּינִינְפֹת אֲשֶׁת הַזֹּמָה אוֹיְבֵתִיךָ *
וְהִרְסִתִי אֶת־מוֹזַבְחוֹתֶיךָ חֲלַלְתִּי בְרִיתְךָ בְּהַפְסוֹת הָעֲרָלָה עַל
בְּרִית הַקֹּדֶשׁ וּפְגַמְתִּי בְּכָל כִּז' אוֹתוֹת הַקְּדוֹשִׁים * וְהִגְבַּרְתִּי
הַחַיִּצוֹנִים וְהִנְנִי נִתְחַיְבֵתִי נְדָוִי מִפִּי בֵּית דִּין הַצֶּדֶק אִו מִפִּי
הַקְּבִיָּה אִו מִפִּי הַשְּׂכִינָה * לָכֵן מִתּוֹדָה אֲנִי וּמִתְחַנֵּן וּמִתְהַרֵּט
וּבּוֹכָה וּמִתְאֵוֵן עַל עוֹנוֹתִי וְאֹמֵר חַטָּאתִי עוֹיְתִי פְשָׁעֵתִי לֹא
אוֹסִיף עוֹד לְשׁוּב בְּדָרְךָ הַזֶּה תִּתֵּר תִּתֵּר תִּתֵּר יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית
קָלַח סָלַח סָלַח אֲבִיר יַעֲקֹב כִּי אֵל מֶלֶךְ טוֹב וְסָלַח אֶתְּךָ : וְסִיעֵנִי

להזות

התרת נדרים

להיות מהשבים אליך בלב שלם אשר תשא אתם לא תזכור עוד
אמן בלה :

ולח"כ קוראים אותו ככ"ל ולומרים :

אחינו אפה אחינו אפה אחינו אפה מאחר שקבלת עליה את
הדין עמוד מעל הארץ ובא אצלנו :

עמוד מן הארץ והפלי נדמעות שליט :

יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי שקבלתקללות
והארורים והנדרים שקבלתי או שאררתי או שנקדתי את
עצמי או אשתי או בני ביתי או את אחריים אשר מזרע ישראל
הקה או אחרים שקללו או שאררו או שגדו אותי או את
אשתי או זרעי או זרע זרעי או את בני ביתי :

יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי אלהי השמים
והארץ שאר ישלמו בנו ואל יעשו שום רשם כלל : וכל
הקללות יהפכו עלינו לברכות : ברכתיב ויהפך יהוה אלהיך
לה את הקללה לברכה פי אהבה יהוה אלהיך :

ולוי גם כמתירין משיבין לו בלשון כזה :

כלם יהיו מתרים לה * כלם יהיו מחילים לה * כלם יהיו שרוים
לה * אין כאן לא נדוי ולא שמתא ולא ארור * אבל יש
כאן מחילה וסליחה וכפרה וכשם שמפטר אפה מבית דין של
מטה כהן תהא מתר מבית דין של מעלה ולא יעשה שום רשם
כלל וכל הקללות יהפכו לברכה ברכתיב ויהפך יהוה אלהיך
לה את הקללה לברכה פי אהבה יהוה אלהיך :

קידוש לראש השנה

כחל בשבת לומרים תחלה יום הששי :

יום הששי : * ויכלו השמים והארץ וכל צבאם : בויכל אלהים
ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי
מכל מלאכתו אשר עשה : ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש
אתו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות :

ברוך

קידוש לראש השנה

קמ

ובשחל בחול מתחילין כאן :

סברי סתן פרוך אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן :
 פְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בְּחַר-
 בָּנוּ מִכָּל־עַם וְרוֹמַמְנוּ מִכָּל־לָשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ
 בְּמִצְוֹתָיו • וְהִתְקַדְּשָׁנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־
 (שנת יום השבת הנה ואת) יום הזכרון הזה • אֶת־יוֹם טוֹב
 מְקַרָּא קִדְּשׁ הַזֶּה • יוֹם (זכרון) תְּרוּעָה (בְּאַהֲבָה) מְקַרָּא
 קִדְּשׁ זָכַר לִיצִיאַת מִצְרַיִם • כִּי בָנוּ בְּחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ
 קִדְּשַׁתָּ מִכָּל־הָעַמִּים • וְדַבַּרְתָּ מִלִּבְּנוֹ אֱמֶת וְקוּם לְעַד :
 פְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מְקַדְּשׁ (השבת
 וישראל ויום הזכרון :

גליל שני של ר"ה טהורין להניח פרי חדש בפני המקדש ויתן עיטו בו ויאמר שדהחיינו • ואם אין
 פרי חדש מטיי מכל מקום יאמר שדהחיינו :

פְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁתַּחֲוִינוּ וְקִנְיָנוּ וְהִנְיָנוּ
 לְזִמְנֵי הַזֶּה :

גד"ה גלילה ראשונה טהורין לאכול חטח מהוק בדגש בחחלת כססודה ודרך לנכד בחחלה :

פְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הָעֵץ :

ואח"כ יאמר :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שְׁתַּחֲדֵשׁ עֲלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה :

תפלת ראש השנה

אֲדַנִּי שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ :

פְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק
 וְאַלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא • אֵל עֶלְיוֹן • גּוֹמֵל חַסְדִּים
 טוֹבִים • קוֹנֵה הַכֹּל • וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן
 שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה :

זָכַרְנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חַיִּין בְּחַיִּים וּבְחַיִּים בְּסֶפֶר חַיִּים לְמַעַן
 אֱלֹהֵים חַיִּים :

מלך

תפלת ראש השנה

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן : פְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִגֵּן אַבְרָהָם :
 אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מַחִיהַ מַתִּים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ מִיָּד מִיָּד הַטָּל :
 מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מַחִיהַ מַתִּים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוּמָה נֹפְלִים
 וְרוֹפֵא חַיִּים וּמַחִיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁגֵי עֶפְרַיִם מִי כְמוֹהוּ
 בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מַחִיָּה וּמְצַמִּים יְשׁוּעָה :
 מִי כְמוֹהוּ אָב הַרְחֵמֵן (בְּמוֹסַף וּבְמִנְחָה שְׁנַת הַרְחָמִים) זוֹכֵר יִצְחָק
 לְחַיִּים בְּרַחֲמִים :
 וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מַתִּים : פְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַחִיהַ הַמַּתִּים :

בְּחֹרֵת הַסֵּף לְאוֹמְרִים נִקְדִּישְׁךָ כְּמוֹ בְּשַׁנַּת :

נִקְדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ בְּנַעַם שִׁיחַ סוֹד שְׂרָפֵי קֹדֶשׁ הַמְּשַׁלְּשִׁים לָּךְ
 קֹדֶשׁהּ בְּכַתוּב עַל יַד נְבִיאָהּ וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר *
 קְדוֹשׁ | קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כְּלֵהָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : אִזּו
 בְּקוֹל רַעַשׁ גְּדוֹל אֲדִיר וְחֹזֵק מְשֻׁמְעִים קוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעַמַּת
 הַשְּׂרָפִים לְעַמַּתָּם מְשֻׁבְּחִים וְאוֹמְרִים * בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ :
 מִמְּקוֹמְךָ מִלְּבַבְנוּ תוֹפִיעַ וְתַמְלוֹךְ עֲלֵינוּ כִּי מַחֲבִים אֲנַחְנוּ לָּךְ מִתִּי
 תַמְלִיךְ בְּצִיּוֹן בְּקְרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד : תִּשְׁבּוֹן תַּתְּגַדֵּל וְתַתְּקַדֵּשׁ
 בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַם עֵירָךְ לְדוֹר וָדוֹר וּלְנֶצַח נְצָחִים : וְעֵינֵינוּ תִרְאִינָה
 מַלְכוּתְךָ בְּדַבַּר הָאֱמוּנָה בְּשִׁירֵי עֲזָךְ עַל יְדֵי דָוִד מְשִׁיחַ צְדָקָה :
 יִמְלֶךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּנָה :
 אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ וּקְדוּשִׁים בְּכָל־יוֹם יִהְיֶה לְךָ סֵלָה :
 לְדוֹר וָדוֹר תִּמְלִיכּוּ לְאֵל כִּי הוּא לְבָדוּ מְרוֹם וּקְדוֹשׁ :
 וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שְׁמֶךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַם
 עִירָךְ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד
 מְשִׁיחֶךָ וְעַל מְבֹנֶה וְהִיבְלָךְ :
 וּבְכֵן תֵּן פְּחָדְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל־מַעֲשֵׂיךָ * וְאִימְתָךְ עַל כָּל־
 מַה־שִּׁבְרָאֵת * וְיִירָאוּךָ כָּל־חַמְעָשִׂים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל־
 הַבְּרוּאִים * וְיַעֲשׂוּ כְּלָם אֲגִידָה אֶתְּךָ * לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבְבֵי שְׁלָם *
 שִׁיבְעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשְּׁלָטָן לְפָנֶיךָ עוֹ בִּיָּדְךָ וּגְבוּרָתְךָ בְּיַמֶּיךָ *
 וְשִׁמְךָ נִזְרָא עַל כָּל־מַה־שִּׁבְרָאֵת :

ובכן

תפלת ראש השנה

קמא

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד יְהוָה לְעַמּוּךָ תְּהַלֵּלָהּ לְיִרְאַיִךָ וְתִקְוָה מִזִּבְחֵךָ
לְדוֹרֵשֵׁיךָ • וּפְתַחֲנוּן פֶּה לְמִיחֲלִים לָךְ שְׁמֹתָה לְאַרְצֶךָ •
וּשְׁשׂוֹן לְעֵינֶיךָ • וּצְמִיחַת קָרְנוֹ לְדוֹד עֲבֹדְךָ וְעֵרִיכַת נֵר לְבֶן-יִשְׂרָאֵל
מְשִׁיחָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ :

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ • וַיִּשְׂרִים יַעֲלוּ • וְחַסִּידִים בְּרָגָה
יִגִּילוּ • וְעוֹלָתָה תִּקְפֹץ-פִּיהָ וְהִרְשָׁעָה כָּלָה בְּעֵשֶׂן תִּכְבֶּלָה •
כִּי תַעֲבִיר מִמְּשָׁלַת זְרוֹן מִן הָאָרֶץ :

וְתִמְלֹךְ אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְבַרְכָּךָ • עַל כָּל-מַעֲשֵׂיךָ •
בְּחַד צִיּוֹן מִשָּׁבֶן כְּבוֹדְךָ • וּבִירוּשָׁלַם עִיר קִדְשֶׁךָ •
כִּפְתּוֹב בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹד
וְדַר הַלְלוּיָהּ :

קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ • וְאֵין אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדֶיךָ כִּפְתּוֹב וַיִּגְבֹּה
יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט וְהֵאֵל הַקְדוֹשׁ נִקְדָּשׁ בְּצַדִּיקָה :
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּלִךְ הַקְדוֹשׁ :

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל-הָעַמִּים • אֶהְבֵּת אֹתָנוּ וּרְצִיתָ
בָּנוּ • וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל-הַלְשׁוֹנוֹת וְקִדְשָׁתָנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ • וְקִרְבַּתָּנוּ מִלְּכָנוּ לְעִבּוּדֶיךָ וְשָׂמָךְ הַגָּדוֹל
וְהַקְדוֹשׁ עָלֵינוּ קְרָאתָ :

כסחל ליל ב' במנצחי שבת לזמרים כאן ותודיענו

וְתוֹדִיעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת-מִשְׁפָּטֵי צַדִּיקָה וְתִלְפֹדְנוּ
לַעֲשׂוֹת חֲסִדֵי רְצוֹנְךָ • וְתִתֵּן-לָנוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ מִשְׁפָּטִים יִשְׂרָיִם • וְתוֹרוֹת אֲמִת • חֲקִים
וּמִצְוֹת טוֹבִים • וְתִנְחַלְלֵנוּ זְמַנֵּי שְׁשׂוֹן • וּמוֹעֲדֵי קִדְשׁ •
וְחַיֵּי גְדוּבָה • וְתוֹרֵי־שְׁנֵי קִדְשֵׁי שַׁבַּת • וּכְבוֹד מוֹעֵד •
וְחַיֵּי הַרְגֵל • וְתִבְדֵּל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בֵּין קִדְשׁ לְחוֹל •
בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים • בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי

לששת ימי המעשה: בין קדשת שבת לקדשת יום
טוב הבהלת. ואת יום השביעי מששת ימי המעשה
קדשת. הבהלת וקדשת את עמך ישראל בקדשתך:

והמתן לנו יהוה אלהינו באהבה את יום (השבת הזה ואת יום)

הזכרון הזה את יום טוב מקרא קדש הזה יום

(זכרון) תרועה (באהבה) מקרא קדש זכר ליציאת מצרים:

אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא • ויגיע ויראה וירצה • וישמע ויפקד
ויזכר • וזכרוננו ופקדוננו • וזכרון אבותינו • וזכרון משיח בן דוד

עבדך • וזכרון ירושלים עיר קדשה • וזכרון פלעמך בית ישראל לפניה
לפליטה לטובה • לחן ולחסד ולרחמים ולחיים טובים ולשלום • ביום

(השבת הזה וביום) הזכרון הזה • ביום טוב מקרא קדש הזה • זכרנו יהוה

אלהינו בו לטובה • ופקדנו בו לברכה והושיענו בו לחיים טובים • וזכר

ישועה ורחמים חיים וחסד עלינו והושיענו • כי אל
מלך נצח ורחים אלה:

אלהינו ואלהי אבותינו מלך על העולם כלו בכבודך

והנשא על כל הארץ ביקרך והופע בהדר

גאון עזך על כל יושבי תבל ארצך וידע כל פעול

כי אתה פעתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו ויאמר

כל אשר נשמה באפו יהוה אלהי ישראל מלך

ומלכותו בכל משלה: (שם) אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא

בחנוכהנו קדשנו במצותיה ותן חלקנו בתורתך שבענו

מטובך ושלמת נפשנו בישועתך (שם) והנחילנו יהוה אלהינו

באהבה ובדבון שבת (שבתות) קדשה ונחורבה (ט) כל ישראל מקדשי

שמך) ומתן לבנו לעבדך באמת • כי אתה אלהים

אמת ודברך מלבנו אמת וקיים לעד: ברוך אתה יהוה

מלך על כל הארץ מקדש השבת • ישראל ויום הזכרון:

תפלת ראש השנה

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל • ולתפלתם ישעה • והישב העבוכת:
לדביר ביהוה ואשי ישראל ותבלתם באהבה תקבל כרצון ותהי
לרצון תמיד עבודת ישראל עמך :

ותחזינה עינינו בשוקה לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה המחזיר-
שבינתו לציון:

<p>מזדים אנהנו לך שאמה הוא יהוה אלהים ואלהי אבותינו אלהי כל־בשר יוצקנו יוצר בראשית ברכות והודאות לשמה הגדול והקדוש על שנתחייקנו וקיפתנו כותמתנו ותקנימנו ותאסוף גליוקינו למצרות קדשך ונשוב אליך לשמור תקיך ולעשות רצונך ולעבדך בלבב שלם על שאנו מזדים לך ברוך אל ההודאות :</p>	<p>מזדים אנהנו לך שאמה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד צור חיינו כגון ישענו אמה הוא לדור ודור גודה קה ונספר תהלתה על חיינו המסורים ביתה ועל נשמותינו הפקודות לך ועל גפיה שבכר־יום עמנו ועל גפלאותיה וטובותיה שבכל־עת ערב רחמיה ורחמיהם כי לא־תמו הסריה כי מעולם קיינו לך: ועל־כלם יתפרה ויתרומם ויתעשא שמיה מלכנו תמיד לעולם ועד: וכתוב לחיים טובים כל־בני בריתה: וכל־חיים יודיה סלה ויהללו שמיה הגדול לעולם כי טוב (האל ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב): ברוך אתה יהוה הטוב שמיה וקה נאה להודות: לשׂי אלהינו ואלהי אבותינו בברכה המושלשת בתורה הכתובה על־ידי משה עבדך האמורה מפי אהרן ובניו בנהיגים עם קדושה באמור: יברכה יהוה וישמרה: אמן יאר יהוה ופניו אליה ויהנהג: אמן ישא יהוה ופניו אליה וישם לה שלום: אמן שיום שלום טובה וברכה חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל־כל־ישראל עמך ברכנו אבינו כלנו באהר באור פנייה כי באור פנייה נתת לנו יהוה אלהינו תורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלום וטוב בעיניך לברכה את־עמך ישראל בכל־עת ובכל־שעה בשלומך: ובספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה ישועה ונחמה וגזרות טובות גזבר ונפתב לפניה אנהנו וכל־עמך בית ישראל לחיים טובים ולשלום:</p>
--	--

ברוך אתה יהוה המחזיר-שבינתו לציון:

ותחזינה עינינו בשוקה לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה המחזיר-
שבינתו לציון:

ותחזינה עינינו בשוקה לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה המחזיר-
שבינתו לציון:

ותחזינה עינינו בשוקה לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה המחזיר-
שבינתו לציון:

ותחזינה עינינו בשוקה לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה המחזיר-
שבינתו לציון:

ותחזינה עינינו בשוקה לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה המחזיר-
שבינתו לציון:

ותחזינה עינינו בשוקה לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה המחזיר-
שבינתו לציון:

ותחזינה עינינו בשוקה לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה המחזיר-
שבינתו לציון:

ותחזינה עינינו בשוקה לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה המחזיר-
שבינתו לציון:

אלהי נצור לשוני מרע ושפתי מדבר כדמה ולמקללי גפשי תדום וגפשי
 בעפר לכל תהיה פתח לפי בתורתה ובמצותיה תרדוף גפשי וכל
 החושבים עלי רעה מנדה הפר עצתם וקלקל מחשבתם: יהו פמין לפני-
 רוח ומלאך יהוה רחה: למען יחלצון ידיהן הישיעה ימנה וענגי: עשה
 למען שמך עשה למען ימנה עשה למען תורתה עשה למען קדשתה:
 יהו יחלצון אבירי פי והגיון לפי לפניך יהוה צורי וגאלי: עשה השלום
 בקרוביו הוא ועשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: יהי רצון וכו'

גליל ר"ה וי"ב"כ קודם קדיש בתרא אומרים לדוד מזמור :

א לְדוֹד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאֲרֶץ וּמְלוֹאֶתָהּ תִּבְלֵ וַיֵּשְׁבֵי בָהּ: ב כִּי-
 הוּא עַל-יָמִים יִסְדָּה וְעַל-נְהַרֹת יִכּוֹנְנָה: ג מִי יַעֲלֶה
 בְּהַר יְהוָה וּמִי יִקוּם בְּמִקְוֵם קִדְשׁוֹ: ד נָקִי כַפָּיִם וְכַר לֵבָב אֲשֶׁר
 לֹא-נִשְׂא לִשְׂוֹא נַפְשׁוֹ וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה: ה יֵשֵׂא בְרָכָה מֵאֵת
 יְהוָה וְצִדְקַת מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: ו זֶה דוֹר הַרְשׁוֹ מִבְּקִשֵׁי פְּנֵיךָ יַעֲקֹב
 סֵלָה: ז שְׂאוּ שְׁעָרִים וּרְאִי שִׁיכֵם וְהַנְּשֹׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֹאוּ
 מַלְאֲכֵי הַכְּבוֹד: ח מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה עֲזוֹ וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר
 מִלְחָמָה: ט שְׂאוּ שְׁעָרִים וּרְאִי שִׁיכֵם וּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֹאוּ
 מַלְאֲכֵי הַכְּבוֹד: י מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ
 הַכְּבוֹד סֵלָה :

נוסחין גליל כראשון של ר"ה לומר לחבירו :

לשנה טובה תפתב ותחתם :

אין לומר בר"ה א"מ ט"ס טו הזכרת חטאי או עון כגון א"מ חטאתי או סלח ומחל וכו' וכיוצא בזה :

- (בר"ה א"מ ז"ה אָבִינוּ מִלְכֵנוּ הַטָּאֵנוּ לְפָנֶיךָ) :
- אָבִינוּ מִלְכֵנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֱלֹהֵי אָתָּה :
- אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמִיךָ :
- אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חַדֵּשׁ עֲלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה :
- אָבִינוּ מִלְכֵנוּ בְּיָמֵינוּ מִלְכֵנוּ כָּל גְּזֵרוֹת קִשּׁוֹת :
- אָבִינוּ מִלְכֵנוּ בְּיָמֵינוּ מִחֲשֻׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ :
- אָבִינוּ מִלְכֵנוּ הַפֵּר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ :
- אָבִינוּ מִלְכֵנוּ כָּלָה כְּלֵי-צָר וּמִסְמִיךְ מִלְכֵנוּ :

שחרית לראש השנה

- אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ סָתוּם פִּיּוֹת מִסְמִינֵנוּ וּמִקְטָרֵינֵנוּ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ כִּלְיָה דְבַר וְתַרְבּוּ וְרַעֲב וְשָׂבִי וּמִשְׁחִית מִבְּנֵי בְרִיתְךָ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ מִנַּע מִנְּפֹחַ מִנְּחֻלְתְּךָ :
 (נר"ו 66) אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ סָלַח וּמַחֲוֹל לְכָל־עֲוֹנוֹתֵינוּ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ מַחֲה וְהַעֲבִיר פְּשָׁעֵינוּ מִנְּגִד עֵינֶיךָ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ מַחֲוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים כָּל שְׂמֵרֵי חַיּוֹתֵינוּ : (ס"ז)
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ הַחַיּוֹרֵנוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחֹלֵי עַמְּךָ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ קָרַע רוּעַ גִּזְרֵי דֵינֵנוּ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ זָכְרֵנוּ בְּזַפְרוֹן מִזֵּב לְפָנֶיךָ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים מְזֻבִּים :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר פְּרֻסָּה וּכְלָפְלָה :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר זְכוּיֹת :
 (נר"ו 66) אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמַחֲוִלָּת :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ הַצְּמַח לָנוּ יִשׁוּעָה בְּקִרְוֹב :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ הָרִם קַרְנֵי יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ הָרִם קַרְנֵי מִשִּׁיחָךָ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ מִלֵּא יִדְּיֵנוּ מִבְּרַכּוֹתֶיךָ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ מִלֵּא אֶסְמִינֵנוּ שְׁבַע :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ פָּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לְתַפִּלָּתֵנוּ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ זְכוֹר כִּי עָפַר אֲנַחְנוּ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ נָא אֱלֹהֵי־שִׁיבְנוּ רִיקֵם מִלְפָּנֶיךָ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ תִּהְיֶה הַשְּׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים וְעַת רְצוֹן מִלְפָּנֶיךָ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ חֲמוּל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וּמִפְּנֵינוּ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תִּרְוַגִּים עַל שֵׁם קְדוּשָׁתְךָ :
 אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יְחֻדְךָ :

שחרית לראש השנה

אָבִינוּ מִלְכָּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בְּאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל קִדּוּשׁ שְׁמֶךָ :
 אָבִינוּ מִלְכָּנוּ נָקוּם נִקְמַת דָּם עֲבָרֶיךָ הַשְׁפוּד :
 אָבִינוּ מִלְכָּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן אִם לֹא לְמַעַנְנוּ :
 אָבִינוּ מִלְכָּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן וְהוֹשִׁיעֵנוּ :
 אָבִינוּ מִלְכָּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים :
 אָבִינוּ מִלְכָּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל הַגָּבוּר וְהַנּוֹרָא שְׁנִקְרָא
 עֲרִינוּ :

אָבִינוּ מִלְכָּנוּ חַנּוּן וְעַנּוּן כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה
 וְחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ : ק"ש . שיר של יום .

אֲתָה הַרְאֵת לְדַעַת כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מִלְבָּדוֹ :
 מְלֻכּוֹתֶיךָ מְלֻכּוֹת כָּל עֲלָמִים וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל־דָּר וְדָר :
 יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד : יְהוָה עוֹ לַעֲמוֹ
 יִתֵּן יְהוָה וַיְבָרֶךְ אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם :

גרי"ה ויו"ט"כ בשעת הולאת ס"ת קודם בריך עיביה יאמר ג"פ י"ג מדות תמלא בחפלת שבת :

סדר תקיעות

אחר קריאת התורה יבין עמו לתקוע בשופר . ויאמר קטסיל זה ה' סמנים :

א לְמִנְצֵיחַ לְבִנְיָקֶרַח מִזְמוֹר : ב כָּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־כֶף תְּרִיעוֹ
 לְאֱלֹהִים בְּקוֹל רֶנָּה : ג כִּי־יִתְהַוָּה עֲלֵינוּ נוֹרָא מֶלֶךְ
 גָּדוֹל עַל־כָּל־הָאָרֶץ : ד יִדְבַר עַמִּים תַּחֲתֵינוּ וּלְאֲמִים תַּחַת
 רַגְלֵינוּ : ה יִבְחַר־לָנוּ אֶת־נַחֲלָתָנוּ אֶת־גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר־אָהַב
 סָלָה : וְעַלָּה אֱלֹהִים בְּתִרְוַעָה יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר : ז וּזְמְרוּ אֱלֹהִים
 וּזְמְרוּ וּזְמְרוּ לְמִלְכָּנוּ וּזְמְרוּ : ח כִּי מֶלֶךְ כָּל־הָאָרֶץ אֱלֹהִים וּזְמְרוּ
 מִשְׁפִּיר : ט מֶלֶךְ אֱלֹהִים עַל־גּוֹיִם אֱלֹהִים יֹשֵׁב אֶל־כִּפּוֹס קִדְשׁוֹ :
 י נְדִיבֵי עַמִּים וְנֶאֱסָפוּ עִם אֱלֹהֵי אֲבֹתָם כִּי לְאֱלֹהִים מִגְּיֵי־אָרֶץ
 מְאֹד גַּעֲלָה :

התוקע מתחיל וגם הקהל יאמרו כל פסוק ופסוק

מִן־תְּמִצֵּר קָרָאתִי יְהוָה עֲנֵנִי בְּפִרְחֵי־בֵיתֶךָ :

סלי

(א סללים מ . ב) כס קיה ס .

סדר תקיעות

קוֹלִי שִׁמְעָה בְּחֶסֶדְךָ יְהוָה בְּמִשְׁפָּטֶיךָ חַיִּי :
 וְרֵאשִׁי בְּרָךְ אֶמֶת וְלְעוֹלָם כְּלִי מִשְׁפָּט צְדָקָה :
 עֲרֹב עֲבָדְךָ לְטוֹב אֲלִיעֶשְׂקֵנִי וְדִים :
 שֵׁשׁ אֲנֹכִי עַל־אִמְרֹתֶיךָ בְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב :
 מֵיֵב טַעַם וְדַעַת לְמַדְנִי בִּי בְּמִצְוֹתֶיךָ הַאֲמִנְתִּי :
 גְּבוּרֹת פִּי רִצְהֵנָּא יְהוָה וּמִשְׁפָּטֶיךָ לְמַדְנִי :
 עֲלֵה אֱלֹהִים בְּתְרוּעָה יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר :

יהו רצון מלפניך יהוה ואלהי אבותינו ואלהי המשפט שבוכות אלו השמות
 הוציאים מר"ת אל ג"א ק"רב ת"שעת כו"צפך . פ"חודך ס"ר ת"וציאים
 מ"מאסר . פ"דה ס"ועים פ"חח ס"ומים י"מינך כו"צפים . ד"לה י"זקשים ו"קבץ
 ג"פוצים ס"טוך י"ה כו"זפגנים . שתקיע המסכים והמקטרינים אשר הם מברילים
 בינך ובין עמך ישראל ארומוך א"י המלך המשפט שומע קול תרועת עמך
 ישראל ברחמים :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
 וְצִוְּנוּ לְשִׂמְעוֹת קוֹל שׁוֹפָר :
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׂהַחֲיֵנוּ וְקִיַּמְנוּ וְהַגִּיעֵנוּ
 לְזִמְן הַזֶּה :

- תקיעה • שברים • תרועה • תקיעה :
- תקיעה • שברים • תרועה • תקיעה :
- תקיעה • שברים • תרועה • תקיעה :

ויסודה בלחש .

- תקיעה • שברים • תקיעה :
- תקיעה • שברים • תקיעה :
- תקיעה • שברים • תקיעה :

ויסודה בלחש .

- תקיעה • תרועה • תקיעה :
- תקיעה • תרועה • תקיעה :
- תקיעה • תרועה • תקיעה גדולה :

וכבן יהו רצון מלפניך יהוה ואלהי אבותינו שיעלו אלו המלאכים הוציאים מן
 השופר ומן התקיעה ומן השברים ומן התרועה ומן התקיעה ומן קשר"ק ומן
 חשי"ק ומן קר"ק לפני כסא כבודך וימליצו טוב בעדנו לכפר על כל רמאותנו :

(א) סללס קיע קמט • (ב) טט קיע קט • (ג) טט קיע קכ • (ד) טט קיע קכ • (ה) טט קיע ס • (ו) טט קיע קט •
 (ז) טט קיע קט • (ח) טט קיע קט • (ט) טט קיע קט •

סדר תקיעות

אשרי העם יודעי תרועה יהוה באור פניו יהלכון :
בשמך יגילון כל־היום ובצדקתך ירומו :
כרת־פֶּאֶרֶת עֲזָמוֹ אֱהִיה וּבְרִצוֹנְךָ תָרוּם כְּרַנְנוּ :

אשרי יושבי ביתך עזר יהללוך סלה וט' • יהללו וט' • וטח"כ מחסלנץ מוכף

מוסף לראש השנה

אֲדַנִּי שִׁפְתֵי תִפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבֹתֶם אֱלֹהֵי יִצְחָק
וְאַלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא • אֵל עֲלִיּוֹן • גּוֹמֵל חַסְדִּים
טוֹבִים • קוֹנֵה הַכֹּל • וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן
שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה :

זְכַרְנוּ לַחַיִּים מִלֶּקֶד חֲפִיץ בַּחַיִּים וּכְתִבְנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַנְךָ
אֱלֹהִים חַיִּים :

מִלֶּקֶד עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַגֵּן אֲבֹתֶם :

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדַנִּי מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ מוֹרֵד הַפֶּל :
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים
וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמְתִיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפֶר • מִי כְמוֹךָ
בְּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֵה לָךְ מִלֶּקֶד מְמִית וּמְחַיֶּה וּמְצַמֵּחַ יְשׁוּעָה :

מִי כְמוֹךָ אֵב הַרְחָמִים זוֹכֵר יַצּוּרֵינוּ לַחַיִּים בְּרַחֲמִים :

וְנִצְאֵן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְחַיֶּה הַמֵּתִים :

בַּחֲרַת פֶּסַח לְאוֹמְרִים קְדוֹשׁ כְּתוּב :

כְּתוּב יִתְּנוּ לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִלְּאֲכִים הַמּוֹנִי מַעְלָה וְעֹמֵךְ יִשְׂרָאֵל
קְבוּצֵי מִטָּה יַחַד בְּלֶם קְדוּשָׁה לָךְ יִשְׁלְשׁוּ בְּפֶתוֹב עַל־יַד
גְּבוּרָתְךָ וּמְרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר : קְדוּשׁ | קְדוּשׁ קְדוּשׁ יְהוָה זְבָאוֹת
מְלֵא כְּלֵי־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : כְּבוֹדוֹ מְלֵא עוֹלָם מִשְׁרָתוֹ שׂוֹאֵלִים זֶה
לָזֶה אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ לְעַמְתָּם מִשְׁבָּחִים וְאוֹמְרִים :
בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ : מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֵּן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ
הַמְּיַחֲדִים שְׁמוֹ עָרַב וּבִקֵּר בְּכָל־יּוֹם תָּמִיד פְּעֻמִּים בְּאַהֲבָה שְׁמַע
אוֹמְרִים : שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה | אֶחָד : הוּא אֱלֹהֵינוּ

הוא

(א) תהלים פס טו • (ב) טו פס טז • (ג) טז פס טז • (ד) טז פס טז •

הוא אֲבִינוּ הוּא מְלַכְנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנו הוּא יוֹשִׁיעֵנו וְיִגְאָלֵנו
שְׁנִית בְּקָרוֹב וְיִשְׁמִיעֵנו בְּרַחֲמָיו לְעֵינֵי כְּלִי לֵאמֹר הֵן גְּאֻלְתִּי
אֲתֶכֶם אַחֲרֵית כְּבִרְאשִׁית לְהִיּוֹת לְכֶם לְאֱלֹהִים אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם: וּבְדַבְרֵי קְדוּשָׁה כְּתוּב לֵאמֹר: יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם
אֱלֹהֵינוּ צִיּוֹן לְדָר וְדָר הַלְלוּיָהּ:

אִתָּה קְדוּשׁ וְשִׁמְךָ קְדוּשׁ וְקְדוּשִׁים בְּכָל-יוֹם יְהַלְלוּךָ סְלֵה:
לְדָר וְדָר הַמְּלִיכוֹ לְאֵל כִּי הוּא לְבָדוּ מְרוֹם וְקְדוּשׁ:

וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שְׁמֹךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַם
עִירֶךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד
מְשִׁיחֶךָ וְעַל מְכוּנָה וְהִכָּרְתֶּךָ:

וּבְכֵן תֵּן פַּחַדֶּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל-מַעֲשֵׂיֶךָ • וְאִמְתֶּךָ עַל כָּל
מַה-שִּׁבְרָאתָ • וְיִירָאוּךָ כָּל-הַמַּעֲשִׂים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל-
הַבְּרוּאִים • וְיַעֲשׂוּ כָּל־סֵדְרֵי אֲחֶת • לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ בְּלִבְבֵי שְׁלָם •
שִׁיבֵנו יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשְׁלֵמֹן לְפָנֶיךָ • עַז בִּידֶךָ וּגְבוּרָה בְּיַמִּינֶךָ •
וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה-שִּׁבְרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד יְהוָה לְעַמְּךָ תְּהַלֵּל לִירְאֵיֶךָ • וְתִקְוֶה טוֹבָה
לְדוֹרֵשֶׁיֶךָ • וּפְתַחוּן פֶּה לְמִיִּתְלִים לְךָ שְׂמֵחָה לְאַרְצֶךָ •
וְשִׁשׁוֹן לְעִירֶךָ • וְצִמְיִיחַת קָרֵן לְדוֹד עֲבָדֶךָ וְעִירִיכַת נֵר לְכֹן-יִשְׂרָאֵל
מְשִׁיחֶךָ בְּמַתְרָה בְּיַמִּינוּ:

וּבְכֵן צְדִיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמְחוּ • וְיִשְׂרָיִם יַעֲלוּ • וְחַסִּידִים בְּרָגָה
יִגִּילוּ • וְעוֹלְתָה תְּקַפֵּץ-פִּיָּה וְהִרְשָׁעָה כָּלָה בְּעֵשֶׂן תִּבְלָה •
כִּי תַעֲבִיר מִמְּשַׁלֵּת זְרוֹן מִן הָאָרֶץ:

וְתִמְלוֹךְ אִתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְבָרְכֶךָ • עַל כָּל-מַעֲשֵׂיֶךָ •
כְּתוּב צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ • וּבִירוּשָׁלַם עִיר קְדוּשָׁה •
כְּפִתּוּב בְּדַבְרֵי קְדוּשָׁה יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֵינוּ צִיּוֹן לְדָר
וְדָר הַלְלוּיָהּ:

קְדוּשׁ אִתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ • וְאִין אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדֶיךָ כְּפִתּוּב וּגְבִיָּה
יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁפַּט וְהֵאֵל תְּקוּדָשׁ נִקְדַּשׁ בְּצַדִּיקָה:
כְּרוּךְ אִתָּה יְהוָה תְּמַלֵּךְ תְּקוּדָשׁ:

אֶתְּהָ בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים • אֶהְבֵּת אֹתָנוּ וְרָצִיתָ
 בָּנוּ • וְרוּמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְשׁוֹנוֹת וְקִדְשָׁתָנוּ
 בְּמִצְוֹתֶיךָ • וְקִרְבָּתָנוּ מִלְּקַנְי לַעֲבוּרְתֶּךָ וְשָׂמַךְ הַגְּדוֹל
 וְהַקְּרוֹשׁ עָלֵינוּ קִרְאתָ :

וּתְתַן־לָנוּ יְיָהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יוֹם (השבת הזה הוא יום)
 הַזְּכוּרֹן הַזֶּה אֶת־יוֹם טוֹב מִקְרָא קִדְשׁ הַזֶּה יוֹם
 (זכרון) הַתְּרוּעָה (באהבה) מִקְרָא קִדְשׁ זָכָר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

וּמִפְּנֵי חַטָּאתֵינוּ גָּלֵינוּ מֵאַרְצֵנוּ • וּנְתַרְחַקְנוּ מֵעַל
 אֲדַמְתָּנוּ • וְאִין אָנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ
 בְּבֵית בְּחִירְתֶּךָ • בְּבֵית הַגְּדוֹל וְהַקְּרוֹשׁ • שְׁנִקְרָא שְׂמִיךְ
 עָלֵינוּ מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ: יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ
 יְיָהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַל תְּהִי אֲבוֹתֵינוּ מִלְּךָ רַחֲמֵן שֶׁתִּשׁוּב וְתִרְחַם
 עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשֶׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְתִבְנֶהוּ מִתְּרָה
 וְתִגְדַּל כְּבוֹדוֹ: אָבִינוּ מִלְּקַנְי אֱלֹהֵינוּ גִּלְהַ כְּבוֹד מִלְּכוּתֶךָ
 עָלֵינוּ מִתְּרָה • וְהוֹפֵעַ וְהַנְּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵינוּ כָּל־חַיִּי וְקִרְב
 פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפִיזוֹתֵינוּ כִּנְס מִיִּרְכַּתֵי אֶרֶץ •
 וְהַבִּיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירֶךָ בְּרָנָה • וְלִירוּשָׁלַם בֵּית מִקְדָּשֶׁךָ
 בְּשִׂמְחַת עוֹלָם • וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קִרְבָּנוֹת
 חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסֻדְרָם וּמוֹסָפִים כְּהַלְכָתָם וְאֶת
 כָּל־גַּם כִּסְתָן בְּחַל מוֹסָפֵי יוֹם (תְּשַׁבֵּת הַזֶּה יוֹם) הַזְּכוּרֹן הַזֶּה יוֹם
 טוֹב מִקְרָא קִדְשׁ הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה
 בְּמִצְוֹת רְצוֹנֶךָ • כִּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרְתֶךָ עַל יְדֵי
 מוֹשֶׁה עֲבָדֶךָ מִפִּי כְּבוֹדֶךָ בְּאִמּוֹר :

מוסף לראש השנה

קמו

וביום השבת ^{בשבת} שני-בבשים בני-שנה המימם ושני עשרנים סלת מנתה בלולה בשמן ונסבו: עלת שפת בשבתו על-עלת התמיד ונסבה:

ובהחדש השביעי באחד לחודש מקרא-קדש יהיה לכם פל-מראבת עבדה לא תעשו יום תרועה יהיה לכם: ועשיתם עלה לרית ניהח ליהוה פר בן-בקר אחד איל אחד בבשים בני-שנה שבעה המימם: ומנתתם ונסביהם כמדבר שלשה עשרנים לכר ושני עשרנים לאיל ועשרון לכבש ויון בנסבו ושני שעירים לכפר ושני תמידים בהלכתם: מלבד עלת החדש ומנתתה ועלת התמיד ומנתתה ונסביהם כמשפטם לרית ניהח אשה ליהוה:

ישמחו במלכותה שומרי שבת וקוראי ענג עם מקדשי שביעי * בלם ישבעו ויתענגו מטובה ובשביעי רציתו וקדשתו * חמדת ימים אותו קראת * זכר למעשה בראשית:

עלינו לשבח לאדון הכל לתת גדלה ליוצר בראשית שלא עשנו כגויי הארצות ולא שחנו כמשפחות האדמה שלא שם חלקנו בהם וגורלנו ככל-המונם: ואנחנו בורעים ומשתחיים ומזדים לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא: שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ ומושב יקרו בשמים ממעל ושבית עזו בגבהי מרומים * הוא אלהינו אין עוד: אמת מלכנו אפס וולתו ככתוב בתורתו וידעת היום והשבת אל-לבבך כי יהוה הוא האלהים בשמים ממעל ועל-הארץ מתחת אין עוד:

ועל-כן נקוה לה יהוה אלהינו לראות מהרה בתפארת עזך להעביר גלולים מן הארץ והאלילים ברות

(א) כמדבר כט א . ב . ג . ד . ה . ו . ז . ח . ט . י . יא . יב . יג . יד . טו . טז . יז . יח . יט . כ . כא . כב . כג . כד . כה . כו . כז . כח . כט . ל . לא . לב . יכרתון

יִבְרַתּוּן לְתִקּוֹן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי וְכָל-בְּנֵי-בְשָׂר
 יִקְרְאוּ בְשִׁמְךָ לְהַפְנוֹת אֱלֹהֶיךָ כָּל-רְשָׁעֵי אֶרֶץ יִכְרֹוּ
 וַיִּדְעוּ כָּל-יְיֹושְׁבֵי תְּבֵל כִּי לָךְ תִּכְרַע כָּל-בָּרָךְ תִּשְׁבַּע
 כָּל-לְשׁוֹן לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרַעוּ וַיִּפְּלוּ וְלִכְבוֹד
 שִׁמְךָ יִקְרְ יִתְּנוּ וַיִּקְבְּלוּ כָּלֶם עֲלֵיהֶם אֶת-עַל מַלְכוּתֶךָ
 וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מִהֲרָה לְעוֹלָם וָעֶד כִּי הַמַּלְכוּת שְׁלֶךָ
 הִיא וְלְעוֹלָמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד כְּפֶתוּחַ בְּתוֹרַתֶךָ
 יְהוָה וַיִּמְלֶךְ לְעֵלָם וָעֶד :

וְנֹאמֵר לְאֱלֹהֵיט אֲנִי בַיַּעֲקֹב וְלֹא-דָרָאָה עִמָּל בְּיִשְׂרָאֵל יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ עִמּוֹ וְתִרְוַעַת מֶלֶךְ בּוֹ : וְנֹאמֵר וַיְהִי בְיִשְׂרׁוֹן מֶלֶךְ
 בְּהַתְּאֵסֵף רֹאשֵׁי עַם שְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל : וּבְדַבְּרֵי קִדְשֶׁךָ כְּתוּב
 לֵאמֹר כִּי לִיהוָה הַמְּלוּכָה וּמֹשֶׁל בְּגוֹיִם : וְנֹאמֵר יְהוָה מֶלֶךְ גְּאוֹת
 לְבֶשׁ לְבֶשׂ יְהוָה עֵז תִּתְּאוֹר אֶת-תִּכּוֹן תְּבֵל בְּלִ-תְּמוּט : וְנֹאמֵר
 שְׂאוּ שְׁעָרִים רֹאשֵׁיכֶם וְהִנְשֹׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֹאוּ מֶלֶךְ הַכְּבוֹד :
 הַמִּי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה עֵזוֹ וְגִבּוֹר יְהוָה גְּבוֹר מִלְחָמָה :
 שְׂאוּ שְׁעָרִים רֹאשֵׁיכֶם וְשֹׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֹאוּ מֶלֶךְ הַכְּבוֹד :
 יַמִּי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סְלָה :
 וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כְּתוּב לֵאמֹר כְּהָאֵמֵר יְהוָה מֶלֶךְ-
 יִשְׂרָאֵל וְנֹאמֵר יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי רֹאשׁוֹן וְאֲנִי אֶחָד וְאֲנִי אֶחָד וְאֲנִי אֶחָד
 אֵין אֱלֹהִים : וְנֹאמֵר וְעָלָו מוֹשִׁיעִים בְּדֶר צִיּוֹן לְשִׁפְט אֶת-יְהוָה
 עֲשׂוּ וְהִיתָה לִיהוָה הַמְּלוּכָה : וְנֹאמֵר וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל-כָּל-
 הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהוָה יְהוָה אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד : וּבְתוֹרַתֶךָ כְּתוּב
 לֵאמֹר שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְלוֹךְ עַל הָעוֹלָם כָּלֹ בְּכָבוֹדֶךָ
 וְהִנְשֹׂא עַל כָּל-הָאָרֶץ בְּיָקָרֶךָ וְהוֹפֵעַ בְּתִרְוַת

נאמן
 (א) שמואל טו ית . (ב) נמננר כנ כא . (ג) זכרים לג ס . (ד) תהלים עב כט . (ה) טס טז ס . (ו) טס טז ז . (ז) יבשש
 טז ז . (ח) טכז טח א כא . (ט) זכרים יד ט . (י) זכרים ו ד .

גֵּאוֹן עֲזָה עַל כָּל־יֹשְׁבֵי תֵּבֵל אֲרֻצָּה וַיֵּדַע כָּל־פְּעוּל
 כִּי אַתָּה פְּעַלְתָּ וַיִּבֶן כָּל־יְצוּר כִּי אַתָּה יְצַרְתָּ וַיֹּאמֶר
 כָּל־אִשׁר נִשְׁמָה בָּאֵפוֹ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ
 וּמַלְכוּתוֹ בְּכֹל מַשְׁלָה: ^{(לשם אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא}
 בְּגִבּוֹתֶיךָ) קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתַן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ שִׁבְעֵנוּ
 מִטּוֹבֶיךָ וְשִׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעָתְךָ ^{(לשם והגדילנו יהוה אלהינו}
 בְּאַהֲבָה וּבְרַצוֹן שִׁבַּת קִדְשֶׁךָ וְנִחַרְנוּ בּוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשֵׁי שְׁמֶךָ)
 וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת • כִּי אַתָּה אֱלֹהִים אֱמֶת
 וַדְּבַרְךָ מַלְכֵנוּ אֱמֶת וְקַיָּם לְעַד: כְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מִקִּדְשֵׁי ^(השבת) יִשְׂרָאֵל וַיּוֹם הַזְּכוּרֹן:

והוקטן גם בלשם העיר"ת תש"ת תר"ת

אַתָּה זֹכֵר מַעֲשֵׂה עוֹלָם וּפּוֹקֵד כָּל־יְצוּרֵי קֶדֶם לְפָנֶיךָ
 נִגְלוּ כָּל־תְּעוֹלוֹמוֹת וְהַמּוֹן נִסְתָּרוֹת שְׁמִבְרָא שֵׁית
 כִּי אֵין שִׁבְחָה לְפָנֶי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ וְאֵין נִסְתָּר מִנְּגִד
 עֵינֶיךָ: אַתָּה זֹכֵר אֶת־כָּל־הַמַּפְעֵל וְגַם כָּל־הַיְצוּר לֹא
 נִבְחַד מִמֶּךָ • הַבֵּל גְּלוּי וַיֵּדוּעַ לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 צוֹפֶה וּמְבִיט עַד סוֹף כָּל־הַדּוֹרוֹת • כִּי תָבִיא חוֹק
 זְכוּרֹן לְהַפְקֵד כָּל־רוּחַ וְנִפְּשׁ לְהַזְכֵּר מַעֲשִׂים רַבִּים
 וְהַמּוֹן בְּרִיּוֹת לְאֵין תְּבִלִית • מִרְאשֵׁית כּוֹזֵאת הוֹדְעֵת
 וּמִלְפָּנִים אוֹתָהּ גְּלִיתָ • זֶה הַיּוֹם תְּחַלֵּת מַעֲשֶׂיךָ זְכוּרֹן
 לַיּוֹם רֵאשִׁוֹן: כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לְאֱלֹהֵי
 יַעֲקֹב: וְעַל הַמְּדִינּוֹת בּוֹ יֹאמֵר אִיוֹז לְהַרְבּוֹ אִיוֹז לְשָׁלוֹם
 אִיוֹז לְרָעַב וְאִיוֹז לְשִׁבְעַע • וּבְרִיּוֹת בּוֹ יִפְקְדוּ לְהַזְכִּירָם
 לְחַיִּים וּלְמוֹת • מִי לֹא נִפְקֵד כְּהַיּוֹם הַזֶּה כִּי זָכַר כָּל־

הַיְצוּר לְפָנֶיךָ בָּא • מַעֲשֵׂה אִישׁ וּפְקֻדָּתוֹ וְעֲלִילוֹת
 מַצְעָדָיו גָּבַר מִחֲשֻׁבוֹת אָדָם וְתַחבֹּלוֹתָיו וַיִּצְרֵי מַעֲלָלֵי
 אִישׁ • אֲשֶׁרֵי אִישׁ שָׁלֵא יִשְׁכַּחְךָ וּבֶן־אָדָם יִתְאַמֵּץ־בְּךָ •
 כִּי דוֹרְשֵׁיךָ לְעוֹלָם לֹא יִכְשְׁלוּ • וְלֹא יִכְלְמוּ לְנִצַּח כָּל־
 הַחוֹסִים בְּךָ: כִּי זָכַר כָּל־הַמַּעֲשִׂים לְפָנֶיךָ בָּא וְאַתָּה
 דוֹרֵשׁ מַעֲשֵׂה כָלָם: וְגַם אֶת־נֶחַם בְּאַהֲבָה וְזָכַרְתָּ
 וְתִפְקַדְהוּ בְּדַבָּר יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים בְּהִבְיָאֵךְ אֶת־מִי
 הַמִּבּוּל לְשַׁחַת כָּל־בָּשָׂר מִפְּנֵי רוּעַ מַעֲלָלֵיהֶם • עַל־כֵּן
 זָכְרוֹנוֹ בָּא לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְהִרְבוֹת זִרְעוֹ בְּעַפְרוֹת
 תֵּבֵל וְצִאֲצָאוֹ כְּחוֹל תַּיִם: כְּכַתוּב בְּתוֹרָתְךָ וַיִּזְכֹּר
 אֱלֹהִים אֶת־נֶחַם וְאֶת כָּל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר
 אִתּוֹ בַּתִּבְּהַ וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ עַל־הָאָרֶץ וַיִּשְׁבּוּ
 הַמַּיִם: וַיֹּאמֶר וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר
 אֱלֹהִים אֶת־בְּרִיתוֹ אֶת־אֲבְרָהָם אֶת־יִצְחָק וְאֶת־יַעֲקֹב:
 וַיֹּאמֶר וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאֵף אֶת־בְּרִיתִי יִצְחָק
 וְאֵף אֶת־בְּרִיתִי אֲבְרָהָם אֲזָכֹר וְהָאָרֶץ אֲזָכֹר: וּבְדַבְרֵי
 קְדֻשָּׁה כְּתוּב לֵאמֹר זָכַר עֲשֵׂה לְנַפְלְאוֹתָיו חֲנוּן וְרַחֲמוֹם
 יְהוָה: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ נִתַּן לִירְאוֹ וַיִּזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ:
 וַיֹּאמֶר וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ וַיִּנְחָם כְּרַב חֲסָדוֹ: וְעַל יְדֵי
 עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כְּתוּב לֵאמֹר הַלֹּךְ וּקְרֵאתָ בְּאָזְנֵי
 יְרוּשָׁלַם לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה זָכַרְתִּי לָךְ חֲסֵד גְּעוּבֶיךָ:
 אֲהַבֵּת כָּל־וֹלְתֶיךָ לְכַתֵּךְ אֲחֵרֵי בַמִּדְבָר בְּאָרֶץ לֹא
 זְרוּעָה: וַיֹּאמֶר וְזָכַרְתִּי אֲנִי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּךָ בִּימֵי

נעוריד

סמל א. ו. *חסר י.

(א) נבואות מ. א. (ב) שמואל ב. כד. (ג) ויקרא כו. מנ. (ד) הכניס קאה ד. (ה) שם קאה ב. ו. (ו) שם קאה מס.

(ז) ירמיהו ב. כ. (ח) יחזקאל ט. ס.

נְעִירָהּ וְתִקְוֹתַי לְךָ בְּרִית עוֹלָם : וְנֹאמַר הֲבֵן יָקִיר
 לִי אֶפְרָיִם אִם יֶלֶד שְׁעֵשׂוּעִים כִּי־מִדֵּי דַבְּרֵי בּוֹ זָכַר
 אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד עַל־כֵּן הָמוּ מֵעַי לּוֹ רַחֵם אֶרְחַמְנוּ
 נֶאֱמַר יְהוָה :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ זָכְרָנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ וּפְקָדְנוּ
 בְּפִקְדֹת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מְשֻׁמֵּי שָׁמַיִם קָדְשׁ וְזָכַרְנוּ לְנוּ
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַבְּרִית וְאֶת־הַחֶסֶד וְאֶת־הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר
 נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ בְּהַר הַמֹּרִיָּה וְתִרְאֶה לְפָנֶיךָ עֲקֵדָה
 שְׂעֵקֵד אֲבָרָהָם אֲבִינוּ אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ וְכַבֵּשׁ
 רַחֲמָיו לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבְבֵי שָׁלֵם בֵּן יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת־כַּעֲסֶךָ
 מֵעַלְיָנוּ וּבְטוֹבֶךָ הַגָּדוֹל יֵשׁוּב תְּרוֹן אִפְּךָ מֵעַפְּךָ וּמֵעִירָהּ וּמֵאַרְצָהּ
 וּמִנְחַלְתָּהּ וּקְיָם לְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַדָּבָר שֶׁהַבְּטַחְתָּנוּ בְּתוֹרַתְךָ
 עַל יְדֵי מַעֲשֵׂה עֲבָדֶיךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כְּאֹמֹר : וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית
 רַאשֵׁינִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי־אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לְהִיּוֹת
 לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה : כִּי זָכַר כָּל־הַנְּשָׁכָחוֹת אֶתְּהָ הוּא
 מֵעוֹלָם וְאֵין עֲכָחָה לְפָנָי כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ וְעֲקֵדָת יִצְחָק לִזְרַעוֹ הַיּוֹם
 בְּרַחֲמִים תִּזְכּוֹר : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה זָכַר הַבְּרִית :

וּתְקַטֵּן נֹס בְּנֶחֱם תִּשְׂרֹת תִּשְׂתֵּת תִּרְ"ת

אַתָּה נִגְלִיתָ בְּעֵנִי כְבוֹדֶךָ עַל עַם קְדוֹשְׁךָ לְדַבֵּר
 עִמָּם • מִן הַשָּׁמַיִם הַשְּׁמֹעֵתֶם קוֹלֶךָ וּנְגִילִיתָ
 עֲלֵיהֶם בְּעַרְפְּלֵי טוֹהַר גַּם הָעוֹלָם כָּלוּ חָל מִפְּנֵיךָ
 וּבְרִיּוֹת בְּרֵאשִׁית חָרְדוּ מִמֶּךָ בְּהַגְלוֹתֶךָ מִלְּבָנוּ עַל־
 הַר סִינַי לְלַמֵּד לְעַמֶּךָ תּוֹרָה וּמִצְוֹת וּתְשַׁמְיַעֵם אֶת־
 הוֹד קוֹלֶךָ וְדַבְּרוֹת קְדוֹשָׁה מִלְּהַבּוֹת אֵשׁ • בְּקוֹלוֹת
 וּבְרָקִים עֲלֵיהֶם נִגְלִיתָ וּבְקוֹל שׁוֹפָר עֲלֵיהֶם הוֹפֵעֵת •
 בְּכַתוּב בְּתוֹרַתְךָ וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בַּהִיּוֹת הַבִּקְר

וַיְהִי קוֹלוֹת וּבְרָקִים וַעֲנַן כְּבֹד עַל־הָהָר וְקוֹל שׁוֹפָר
 חָזֵק מְאֹד וַיִּתְרַד כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר וַיְהִי
 קוֹל הַשׁוֹפָר הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד מִשֶּׁה יִדְבַּר וְהַאֱלֹהִים
 יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל וַיֹּאמֶר וְכָל הָעָם רְאִים אֶת־הַקּוֹלוֹת
 וְאֶת־הַלַּפִּידִם וְאֵת קוֹל הַשׁוֹפָר וְאֶת־הָהָר עֵשֶׂן וַיִּרְא
 הָעָם וַיִּנְעוּ וַיַּעֲמֻדוּ מִרְחוֹק וּבְדַבְרֵי קְדֻשָּׁה כְּתוּב
 לֵאמֹר עֲלֶה אֱלֹהִים בְּתִרְעוּעָה יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר
 וַיֹּאמֶר בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הִרְעִינוּ לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ יְהוָה:
 וַיֹּאמֶר תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגְנוּ: כִּי חֵק
 לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב: וַיֹּאמֶר הַלְלוּיָהּ
 הַלְלוּ־אֵל בְּקִדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בְּרִקְעֵי עֹז: ג הַלְלוּהוּ
 בְּגִבּוֹרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדֻלוֹ: ד הַלְלוּהוּ בְּתִקְעַת שׁוֹפָר
 הַלְלוּהוּ בְּנִבְלָה וּכְנֹזֶר: ד הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמְחוֹר הַלְלוּהוּ
 בְּכַנּוּיִם וְעִגְבִּי: ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שִׁמְעֵי הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־
 תִרְעוּעָה: ו כָּל הַנְּשָׁמָה תִתְהַלֵּל יְהוָה הַלְלוּיָהּ:

וְעַל יְדֵי עֲבֹדָתָהּ הַנְּבִיאִים כְּתוּב לֵאמֹר כָּל־יֹשְׁבֵי תִבְל
 וְשֹׁכְנֵי אֶרֶץ כְּנַעַן־גַּם הָרִים תִּרְאוּ וְכַתְּקַע
 שׁוֹפָר תִּשְׁמְעוּ: וַיֹּאמֶר וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר
 גְּדוֹל וּבָאוּ הָאֲבָדִים בְּאֶרֶץ אֲשׁוּר וְהַנְּבִיחִים בְּאֶרֶץ
 מִצְרַיִם וְהַשְׂתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהַר הַקְּדֻשָּׁה בִּירוּשָׁלָּיִם:
 וַיֹּאמֶר וַיְהוָה עֲלֵיהֶם יִרְאָה וַיֵּצֵא כַּכָּרֵק חֲצוֹ וְאֲדָנִי
 יְהוָה בְּשׁוֹפָר יִתְקַע וְהִלְךְ בְּסַעֲרוֹת תִּימָן: יְהוָה צְבָאוֹת
 יִגַּן עֲלֵיהֶם: כֵּן תִּגַּן עַל עַמּוֹת יִשְׂרָאֵל בְּשִׁלּוֹמָה:
 אלהינו

(א) שְׂמַעַת יְהוָה (ב) שִׁמְעוּ (ג) תִּשְׁמְעוּ (ד) שִׁמְעוּ (ה) שִׁמְעוּ (ו) שִׁמְעוּ (ז) שִׁמְעוּ (ח) שִׁמְעוּ (ט) שִׁמְעוּ (י) שִׁמְעוּ (יא) שִׁמְעוּ (יב) שִׁמְעוּ (יג) שִׁמְעוּ (יד) שִׁמְעוּ (טו) שִׁמְעוּ (טז) שִׁמְעוּ (יז) שִׁמְעוּ (יח) שִׁמְעוּ (יט) שִׁמְעוּ (כ) שִׁמְעוּ (כא) שִׁמְעוּ (כב) שִׁמְעוּ (כג) שִׁמְעוּ (כד) שִׁמְעוּ (כה) שִׁמְעוּ (כו) שִׁמְעוּ (כז) שִׁמְעוּ (כח) שִׁמְעוּ (כט) שִׁמְעוּ (ל) שִׁמְעוּ (לא) שִׁמְעוּ (לב) שִׁמְעוּ (לג) שִׁמְעוּ (לד) שִׁמְעוּ (לה) שִׁמְעוּ (לו) שִׁמְעוּ (לז) שִׁמְעוּ (לח) שִׁמְעוּ (לט) שִׁמְעוּ (לע) שִׁמְעוּ (לס) שִׁמְעוּ (לסו) שִׁמְעוּ (לסא) שִׁמְעוּ (לסב) שִׁמְעוּ (לסג) שִׁמְעוּ (לסד) שִׁמְעוּ (לסה) שִׁמְעוּ (לסו) שִׁמְעוּ (לסז) שִׁמְעוּ (לסח) שִׁמְעוּ (לסט) שִׁמְעוּ (לסס) שִׁמְעוּ (לססא) שִׁמְעוּ (לססב) שִׁמְעוּ (לססג) שִׁמְעוּ (לססד) שִׁמְעוּ (לססה) שִׁמְעוּ (לססו) שִׁמְעוּ (לססז) שִׁמְעוּ (לססח) שִׁמְעוּ (לססט) שִׁמְעוּ (לססז) שִׁמְעוּ (לססח) שִׁמְעוּ (לססט)

מוקף לראש השנה
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הִקְעוּ בְּשׁוֹפָר גְּדוּל לְחֵירוֹתֵנוּ וְשָׂא נֶס
 לְמִבְּצֵי גְלוּתֵינוּ וְקָרַב פְּזוֹנֵנוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפִיזוֹתֵינוּ
 כַּנֶּס מִיַּרְכְּתֵי אֶרֶץ וְהִבְיֵאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירָךְ בְּרָנָה וְלִירוּשָׁלַם בֵּית
 מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קַרְבָּנוֹת חֹבוֹתֵינוּ
 כְּמִצְוֶה עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ מִפִּי כְבוֹדְךָ כְּאִמּוֹר:
 זְכוּרִים שְׂמַחְתֶּכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרֵאשֵׁי חֳדַשְׁכֶם וּתְקַעְתֶּם
 בַּחֲצֹצְרוֹת עַל עֲלֹתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שְׁלָמֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְזִכְרוֹן
 לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: כִּי אִתָּה שׁוֹמֵעַ קוֹל שׁוֹפָר
 וּמִצְוֹן הַרְוֵעָה וְאִין דּוֹמָה לָךְ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה שׁוֹמֵעַ קוֹל
 הַרְוֵעַת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים:

ומוקעים נס בלחש תשר"ת תש"ת תר"ת

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעֶמְקֵי יִשְׂרָאֵל • וּלְחַפְלָתָם שְׁעֵה • וְהִשָּׁב הָעֲבוּרָה
 לְדַבֵּיר בֵּיתְךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל וּתְכַלְתֶּם בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרָצוֹן וְתִהְיֶה
 לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:
 וְתַחֲזוּנָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּחַזֵּר
 שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מזורים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בִּשְׂר
 יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרֻכּוֹת הַיְהוּדָאוֹת
 לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל וְהַקְּרוֹשׁ עַל שְׂהַחֲיִיתֵנוּ
 וְקִנְיַתֵנוּ בְּחַיֵּינוּ וְתַקְנֵנוּ וְתַסּוּרֵנוּ גְלוּתֵנוּ
 לְחַצְרוֹת קִדְשֶׁךָ וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לְשִׁמּוֹר תַּקְוִי
 וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ וְלַעֲבֹדְךָ כְּלָכֵב שְׁלֵם עַד
 שְׂאֵנוּ מוֹדִים לָךְ • בְּרוּךְ אַל הַיְהוּדָאוֹת:
 מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 לְעוֹלָם וָעַד צוּר חַיֵּנוּ מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ
 אֵתָה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נִוְרָה לָךְ
 תִּסְפָּר תְּהַלְלֶךָ עַל חַיֵּנוּ הַמְּסוּרִים
 בְּיָדְךָ וְעַל נְשִׁמוֹתֵינוּ הַמְּקוֹדֹשׁ לָךְ
 וְעַל גִּסְיָךָ שְׂפָכְר־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל
 גְּפִלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׂפָכְר־עַת עֲרַב
 וּבִקֵּר וְצַהֲרִים הַטּוֹב כִּי לֹא־כִלוּ
 בְּחַמָּה וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תָמוּ חֲסְדֶיךָ כִּי מַעֲוֹלָם קִוְּנוּ לָךְ:
 וְעַל־כִּלְמֵי יִתְבַּרְךָ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמָךְ מִלְּכֵנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעַד:
 וְכִתּוּב לְחַיִּים מוֹזִבִּים כָּל־בְּנֵי בְרִיתְךָ:

וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה וַיִּתְּלָלוּ שְׁמָךְ הַגְּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב (הָאֵל
 יִשְׁעֵתֵנוּ וְעֲזָרְתֵנוּ סֵלָה הָאֵל הַטּוֹב): בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב
 שְׁמָךְ וְלָךְ נָאֵה לְהַרְדּוֹת:

אלהי

לשׁי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּרַכְנוּ בְּבִרְכַּהּ הַמִּשְׁלֹשֶׁת בְּתוֹרַת הַפְּתוּחָה
 עַל־יָדֵי מִשָּׁה עַבְדָּךָ הָאֲמוּרָה כִּפִּי אֲדַרְןָ וּבְנִיזוּ בְהַגִּים עִם
 קְדוּשָׁתְךָ בְּאֲמוּר : יְבָרְכֶךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ : אָמֵן יְהוָה וּפְנֵי אֱלֹהֵי יִתְגַּבֵּר : אָמֵן
 יֵשׂא יְהוָה וּפְנֵי אֱלֹהֵי וְיִשְׂשֵׁם לָךְ שְׁלוֹם : אָמֵן

טִיִּים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרַכָּה חַיִּים חֵן וְחֶסֶד וּרְחָמִים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
 עֲמָךָ בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ כְּלָנוּ בְּאֲחֶד בְּאֲזוֹר פִּנְיָה כִּי בְּאֲזוֹר פִּנְיָה נָתַתָּ
 לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ תוֹכַח חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וְצַדִּיקָה וּבְרַכָּה וּרְחָמִים וְחַיִּים
 וְיִשְׁרוּם וְטוֹב בְּעֵינַיִךָ לְבָרְךָ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בְּשְׁלֹמֶךָ :
 וּבְסֻפְּר חַיִּים בְּרַכָּה וְשְׁלוֹם וּפְרֻנְסָה טוֹבָה יִשׁוּעָה וְנַחֲמָה וּגְלוּת
 טוֹבוֹת נִזְכָּר וְנִפְתָּח לְפָנֶיךָ אַנְחָנוּ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
 לְחַיִּים טוֹבִים וּלְעָלוּם :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם :

יְהוֹי־לְרִצּוֹן וְאֲמַרְיִפִּי וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי : יִשׁ ז קט

אֱלֹהֵי נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מַרְעַ וְיִשְׁפְּטֵי מַהֲבַר בְּרַמָּה וְלִמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי תְהוֹם וְנַפְשֵׁי
 בְּעַפְרָ לְכָל הַדְּהִיָּה פָתַח לִבִּי בְּתוֹרַתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ הַרְדּוּף נַפְשֵׁי וְכָל־
 הַחַוְשָׁבִים עָלַי רַעָה מְהֵרָה הַפֵּר עֲצָתָם וְקַלְקַל מַחֲשַׁבְתָּם : יְהוֹי כְּמִץ לְפָנֶיךָ
 רוּחַ וּמַלְאֲךָ יְהוָה דַּחָה : לְמַעַן יִחַלְצֶנּוּ יְדִידֶיךָ הַיִּשְׁעָה יְמִינֶךָ וּעֲגַנֵּי : עֲשֵׂה
 לְמַעַן שְׂכָרָה עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תוֹרַתְךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשֵׁתְךָ :
 יְהוֹי־לְרִצּוֹן וְאֲמַרְיִפִּי וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי : עֲשֵׂה הַשְׁלוֹם
 בְּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאֲמַרו אָמֵן : יְהוֹ רצח וכו'

קנה נשם כרוקם כשהחן אומר הוא אלהים אין שד יאמרו הקהל פכוים אלו :

אַתָּה תְּרַאֲת לְדַעַת כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מַלְבָּדוּ :
 שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה וְאַחַד : הֵן לִיהוָה אֱלֹהֵיךָ
 הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַי הַשָּׁמַיִם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר בָּהּ : כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
 הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וְאֲדוּנֵי הָאֲדוּנִים הָאֵל הַגְּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא
 אֲשֶׁר לֹא יֵשׂא פָנִים וְלֹא יִקַּח שְׁחַד : כִּי שִׁם יְהוָה אֲקַרָּא תְּבוּ
 גִּדְל לְאֱלֹהֵינוּ : יְהוֹ שִׁם יְהוָה מְבָרֵךְ מַעֲתֶה וְעַד עוֹלָם :

בר"ם וזו"כ נמוסף קודם שומר כס"ן וכתוב אומרים א"ם :

אֲבִינוּ מַלְכֵנוּ זְכוֹר רַחֲמֶיךָ וְכְבוֹשׁ כְּעַסְךָ וְכִלְיָה דְּבַר וְתִרְב
 וְרַעַב וְשָׂבִי וּמְשַׁחֲוִית וְעוֹן וּמִגַּפָּה וּפְגַע רַע וְכָל־

מחלה

(*) דברים ד. ט. ב. ט. ד. ט. י. ט. ה. ט. ז. ג. ו. הכלים ט. ב.

מחלה וכל תקלה וכל קטטה וכל מיני פורעניות וכל יזרה רעה
ושנאת חנם מעלינו ומעל כל בני בריהך : וכתוב וכו' .

גד"ה ויה"כ נמוסף נחזרת ה"ץ אומרים בספר חיים ננוסח זה :

ובספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה ישועה ונחמה ונזרות
טובות נזכר ונכתב לפניך אנתנו וכל עמך בית ישראל
לחיים טובים ולשלום : ונאמר כי בי ירבו ימיה ויוסיפו לה שנות
חיים : לחיים טובים תכתבנו אלהים חיים כתבנו בספר החיים *
בכתוב ואתם הדבקים ביהוה אלהיכם חיים פלגכם היום :

נקדים שלם קודם תתקבל תוקעין תשר"ת תש"ת תר"ת

סדר תשליך

אחר מנחה יום א' דר"ה קודם שקיעת החמה טוב לילך מחוץ לעיר אל נצר המים או מעין כי
מים מורים על החסדים וגם דגים רומזים על עינא פקיהא ויאמר י"ג מדות שנפסקים מי אל
כמוך שהם כנגד י"ג מדות ה' ה' אל רחום וגו' ויטין בכל מדה אל מדה אחת שנפסק ה' ה'
אל רחום וגו' ולא יאמרס . ואחר כך מן המלך וגו' והם כנגד ט' מדות ה' אך הפיס וגו' :

א ^{יחד יהוה אל} מי אר ^{רבים} פמוך ב נושא ^{והנין} עון ג ועובר על פשע ^{א"ר} לשרית

ב נחלתו ^{אפים} ה לא החזיק לעד אפו ^{ורב חסד} ו כי תפץ חסד הוא :

ו ^{ואמת} ישוב ירחמנו ^{נצור חסד} ח יכבוש עונותינו ^{לאלים} ט ותשליך במצולות ים

כ כל חטאתם : ^{נשאת עון} י תתן אמת ^{ופשע} ליעקב יא חסד לאברהם יב אשר

גשבעת ^{ורחמא} לאבותינו ^{ונקת} י מימי קדם : ^{יהוה א"ר} א מן המצר קראתי יה

ד ענני ^{אפים} במרחבה : ^{ורב חסד} ג יהוה לי ^{נשאת עון} ד לא אירא ^{ופשע} ה מה יעשה לי אדם :

ו ^{ונקת} יהוה לי בעוזרי ^{לא ינקת} ו ואני אראה בשנאי : ^{ל שיקד עון אבות על בנים} ח טוב לחסות ביהוה

מבטח באדם : ^{על שלשים ועל רבעים} ט טוב לחסות ביהוה מבטח בגדיבים :

ויאמר מזמור רננו צדיקים ואח"כ יאמר :

לא ירעו ולא ישחיתו בכל יום קדשי פי מלאה הארץ דעת
את יהוה פמים לים מכבים :

דרי

(א) משני ס יא . (ב) דברים ד . (ג) שמוח לר . (ד) כס לר . (ה) כמדבר יד יא . (ו) מיכה ו יא . (ז) כס ו יא .
(ח) כס ז כ . (ט) תהלים קיח ה (י) כס ו . (כ) כס ז . (ל) כס ח . (מ) כס ט . (נ) ישעיהו יא ט .

ידי רצון מלפניך יהיה אלהינו ואלהי אבותינו אל עליון כוכתר ב"ג סדות ככילין
 דרחמי שרתא שעה זו עת רצון לפניך קריאת י"ג ככילין דרחמי שבפסוקי כי
 אל כמדך הכבונוים אל י"ג סדות אל רחום ותנן איתר קראנו לפניך באלו השגנו כל
 הסודות וצירופי שמות הקדושים היוצאים מהם וזיווגי סודותיהן אשר אחת באחת יגשו
 להמתיק את הדינין תקיפין • ובכן תשלך במצולות ים כל הטאתינו ותשפיע עלינו
 שפע ישועה ורחמים מהן • וזכרנו לחיים מלך חשן בחיים וכתבנו בספר החיים למענך
 אלהים חיים ונוכח לתשובה עלאה כי ימינך פשוטה לקבל שבים וקרע רוע גור דיתנו
 ויקראו לפניך וכוונתנו ותאריך אפך עלינו לטובה אמן : יהיו לרצון ובר

סדר כפרות

בעי"כ מנהג לשחוט תרגול לכן הנקרא גבר ושוחטים אותו באשמרת הזוקר אחר שליחת כי לא
 חוס של חסד גובר בעולם ואנו שוחטין אותו להכניע הגבורות ומוליחין ממנו דמם כדי להמתיק
 ונקרא כפרה כמו שער המשתלח והיו הכפרות כפי חשונן בני אדם שזבית זכר לזכר נקבה לנקבה
 ולמערכת שחוט ג' אחר בשבילה זכר ונקבה בשביל ספק הולד :

ויאמר ג"ס בני אדם :

בְּנֵי אָדָם יוֹשְׁבֵי חֶשֶׁן וְצִלְמוֹת אֲסִירֵי עֵנִי וּבְרוּל :
 וְצִיָּאָם מִחֶשֶׁן וְצִלְמוֹת וּמִזְסָרוֹתֵיהֶם יִנְתַּק :
 אֲוֹלִים מִדְּרֶךְ פְּשָׁעִים וּמִעֲוֹנוֹתֵיהֶם יִתְעַנו : כֹּל־אֶכֶל
 תִּתְעַב נַפְשָׁם וַיִּגְעֻ עַד־שַׁעֲרֵי מוֹת : וַיִּזְעֲקוּ אֶל־
 יְהוָה בְּצַר לָהֶם מִמְצַקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם : יִשְׁלַח דְּבָרוֹ
 וַיִּרְפָּאֵם וַיִּמְלֹט מִשְׁחִיתוֹתָם : יוֹדוּ לִיהוָה חֲסִדוֹ
 וּנְפִלְאוֹתָיו לְבְנֵי אָדָם : אִם־יֵשׁ עָלָיו מִלֶּאֱךָ מְלִיץ
 אֶחָד מִנִּי־אֶלְךָ לְהַגִּיד לְאָדָם יִשְׂרָאֵל : וַיִּחַנְנוּ וַיֹּאמְרוּ
 פְּדֵעֵהוּ מִדַּדְתָּ שַׁחַת מִצְּאֵתִי כִפָּר :

זֶה תְּלִיפְתֵי • זֶה תְּמוֹרְתֵי • זֶה כְּפָרְתֵי • זֶה
 תְּתַרְנְנֹול יְיָךְ לְמוֹתָהּ וְאָנִי אֶלְךָ לְחַיִּים טוֹבִים
 אַרוֹבִים וּלְשָׁלוֹם :

צערנו יום הכפורים יש להכנות באכילה ושתייה כמו שיעור ב' ימים עי"כ ויום הכפורים •
 מלקות ילק קודם שבילה ומנחה • בענין הכפרים שמוזכרין ליל יום הכפורים ואומרים עליהם
 כל נדרי היא מנחה גדולה לקנות ספר ראשון ויאמר פסוק :

אֲזַר זְרַע לְצַדִּיק וּלְיִשְׂרָאֵל לֵב שְׂמֹחֶה :

(א) פסוקי ק"י . (ב) ט"ז יד . (ג) ט"ז יד . (ד) ט"ז יד . (ה) ט"ז יד . (ו) ט"ז יד . (ז) ט"ז יד . (ח) ארזב לג פג , (ט) ט"ז
 כד . (י) פסוקי ק"י .

תפלת יום כפור

קנא

אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ :

פָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק
וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא * אֵל עֶלְיוֹן * גּוֹמֵל חַסְדִּים
טוֹבִים * קוֹנֵה הַכּוֹל * נוֹזֵר חֲסִדֵי אֲבוֹת וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְּנֵיהֶם לְמַעַן
שְׁמוּ בְּאַהֲבָה :

זְכַרְנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חַפְיָן בְּחַיִּים וּבְתַבְנֵנוּ בְּסֶפֶר הַחַיִּים לְמַעַנְךָ
אֱלֹהִים חַיִּים :

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן : פָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְגַן אַבְרָהָם :
אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְבִיָּה מַתִּים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ מוֹרִיד הַטָּל :
מְבַלְבֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֶּה מַתִּים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים
וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפֶר * מִי כְמוֹךָ
בְּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֵה לָךְ מֶלֶךְ מְמִית וּמְחַיֶּה וּמְצַמֵּחַ יְשׁוּעָה :
מִי כְמוֹךָ אֵב הַרְחֹקִין (במחשבה שנת הרחמים) זוֹכֵר יְצוּרֵי לְחַיִּים בְּרַחֲמִים :
וְנִאֲמֵן אַתָּה לְהַחְיוֹת מַתִּים : פָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְבִיָּה הַמַּתִּים :

בשמירת נחוצת הס"ץ

גְּקָרִישׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ בְּנֵעַם שְׁיִת סוּר שׁוֹרְפֵי קִדְשׁ הַמְשַׁלְּשִׁים לָךְ
קְדוּשָׁה בְּכַתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וּקְרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר *
קְדוּשׁ | קְדוּשׁ קְדוּשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כְּלֵי הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : אָז
בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל אֲדִיר וְחוֹק מְשֻׁמְעִים קוֹל * מַתְנַשְׂאִים לְעַמַּת
הַשׁוֹרְפִים לְעַמְתָּם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים : פָּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְקוֹמוֹ :
מִמְקוֹמְךָ מִלְּפָנֶיךָ תוֹפִיעַ וְתִמְלֹךְ עָלֵינוּ בִּי מַחֲפִים אֲנַחְנוּ לָךְ מַתִּי
תִּמְלֹךְ בְּצִיּוֹן בְּקִרְוֵב בְּיַמִּינוּ לְעוֹלָם וָעֶד : תִּשְׁפּוֹן תַּתְּנֶנּוּל וְתִתְקַדְּשׁ
בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַם עִירֶךָ לְדוֹר וָדוֹר וּלְנִצְחָה נִצְחִים : וְעֵינֵינוּ תִרְאִינָה
מִלְכוּתְךָ כְּדָבַר הָאָמֹר בְּשִׁירֵי עֲזָרָה עַל יְדֵי דָוִד מְשִׁית צְדָקָה :
יְמִלְךָ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ :
אַתָּה קְדוּשׁ וְשִׁמְךָ קְדוּשׁ וּקְדוּשִׁים בְּכָל־יוֹם יִתְלַלְךָ סְלָה :
לְדוֹר וָדוֹר תִּמְלִיכּוּ לְאֵל כִּי הוּא לְבָדוּ מְרוֹם וּקְדוּשׁ :
וּבְכֵן יִתְקַדְּשׁ שְׁמֶךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַם
עִירֶךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ וְעַל מְלָכוּת בֵּית דָּוִד
מְשִׁיתָךְ וְעַל מְבוֹנֶךָ וְהִיבְרָךְךָ :

ובכן

וּבְכֵן תֵּן פְּחָדָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל־מַעֲשֵׂיךָ • וְאַיֻמְתְּךָ עַל כָּל־
 מַה־שִּׁבְרָאתָ • וַיִּירָאוּךָ כָּל־הַמַּעֲשִׂים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לִפְנֵיךָ כָּל־
 הַבְּרִיאִים • וַיַּעֲשׂוּ כָל־אֲנָדָה אַחַת • לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבְב־שָׁלֹם •
 שִׁיבְרַעְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשְּׁלֵמָן לִפְנֵיךָ • עוֹ בִּידְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינְךָ •
 וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל־מַה־שִּׁבְרָאתָ :

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד יְהוָה לְעַמְּךָ תְּהַלֵּלָה לִירֵאָיִךָ • וְתִקְנֶה טוֹבָה
 לְדוֹר־שִׁיךָ • וּפְתַחֲוֹן פֶּה לַמַּיְחֲלִים לָךְ שִׁמְחָה לְאַרְצְךָ •
 וְשִׁשׂוֹן לְעִירְךָ • וְצִמְיַחַת קֶרֶן לְדוֹד עֲבָדְךָ וְעֵרִיכַת נֵר לְבֵן־יִשְׂרָאֵל
 מְשִׁיחְךָ בְּמַחְרָה בִּימֵינוּ :

וּבְכֵן צְדִיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ • וַיִּשְׁרִים יַעֲלוּ • וְחַסִּידִים בְּרַגְלָה
 יִגִּילוּ • וְעוֹלָמְתָה תִקְפֹץ־פִּיהָ וְהִרְשָׁעָה כְּלָה בְּעֵשֶׂן תִּכְלָה •
 כִּי תַעֲבִיר מִמְּשַׁלֵּת זְרוֹן מִן הָאָרֶץ :

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְבַבְךָ • עַל כָּל־מַעֲשֵׂיךָ •
 בְּיַד צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ • וּבִירוּשָׁלַם עִיר קִדְשְׁךָ •
 כְּפָתוּב בְּדַבְרֵי קִדְשְׁךָ יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן לְדוֹר
 וָדוֹר הַלְלוּנָה :

קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֵךָ • וְאֵין אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדֶיךָ כְּפָתוּב וַיִּגְבַּה
 יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט וְהֵאֵל תְּקוֹדֵשׁ נִקְדָּשׁ בְּצַדִּיקָה •
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמֶּלֶךְ הַקְדוֹשׁ :

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים • אֲהַבָּתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ
 בָּנוּ • וְרוּמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְשׁוֹנוֹת וּמְקִדְשָׁתָנוּ
 בְּמִצְוֹתֶיךָ • וּקְרַבְתָּנוּ מִלְּבָנוּ לְעַבְדוֹתֶיךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל
 וְתִקְדוֹשׁ עֲלֵינוּ קְרָאתָ :

וְהַתֵּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יּוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם)
 הַכְּפָרִים הַזֶּה אֶת־יּוֹם סְלִיחַת הַעֲוֹן הַזֶּה אֶת־
 יוֹם מִקְרָא קִדְשׁ הַזֶּה (לְקִדוּשָׁה וּלְכַטוּחָה) לְמַחֲוִלָּה וּלְסְלִיחַת
 וּלְכַפֵּרָה

תפלת יום כפור קנב
 וּלְכַפֶּרֶה וּלְמַחֵל-בּוֹ אֶת-כָּל-עֲוֹנוֹתֵינוּ (באהבה) מִקָּרָא
 קִדְשׁ זָכַר לִיצִיאַת מִצְרַיִם

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֵא • וְיַגִּיעַ וְיִרְאֶה וְיִרְצֶה • וְיִשְׁמַע וְיִפְקֹד
 וְיִזְכֹּר • וְיִזְכְּרֵנוּ וְיִפְקֹדֵנוּ • וְיִכְרֹז אֲבוֹתֵינוּ • וְיִכְרֹז מִשִּׁים בְּיָדֶיךָ
 עֲבֹדָה • וְיִכְרֹז יְרוּשָׁלַם עִיר קִדְשֶׁךָ • וְיִכְרֹז כָּל-עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ
 לְפָרִיטָה לְטוֹבָה • רַחֵם וּלְחַסֵּד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם
 (כַּסֵּת הַשֶּׁמֶת חוּת וְבוֹיֹם) הַכֹּפְרִים הַזֶּה בְּיוֹם סְלִיחַת הָעֵזֶן הַזֶּה • בְּיוֹם מִקְרָא קִדְשׁ
 הַזֶּה • וְזָכְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה • וּפְקֹדֵנוּ בּוֹ לְכַרְכָּה • וְהוֹשִׁיעֵנו בּוֹ
 לְחַיִּים טוֹבִים • וּבְדַבַּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חַסִּים וְחַנּוּן וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנו כִּי
 אֱלֹהֶיךָ עֵינֵינוּ • כִּי אֵל מִלְּךָ נִשְׁוֹן וְרַחֵם אִתָּה :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְחֹל | לְעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (הַשֶּׁמֶת
 הַזֶּה וְבוֹיֹם) הַכֹּפְרִים הַזֶּה בְּיוֹם סְלִיחַת הָעֵזֶן הַזֶּה
 בְּיוֹם מִקְרָא קִדְשׁ הַזֶּה מְחַה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ
 מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ בְּאָמֹר : אֲנִכִּי אֲנִכִּי הוּא מְחַה פְּשָׁעֶיךָ
 לְמַעַנִּי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא-אֶזְכֹּר : וְנֹאמַר מְחִיתִי כְעַב
 פְּשָׁעֶיךָ וְכַעֲנֵן חַטֹּאתֶיךָ שׁוֹבֵה אֵלַי כִּי גִאֲלֶתֶיךָ : וְנֹאמַר
 כִּי בְיוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהַר אֶתְכֶם מִכָּל

חַטֹּאתֵיכֶם לְפָנַי יְהוָה תִּטְהַרְנִי : (כַּסֵּת אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רָצַח נָא
 בְּמַעֲוָתֵינוּ) קִדְשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ • וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרֹתֶיךָ שֶׁבַעֲנוּ
 מִפְּוִיךָ וְשִׂמְחָה נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעָתֶךָ (וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 בְּאַהֲבָה וּבְרַצוֹן שֶׁבֶת קִדְשֶׁךָ וְיִגְוָחוּ בְהַ) (בו) (כֶּסֶם) כָּל יִשְׂרָאֵל מִקְדָּשֵׁי שְׁמֶךָ
 וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעֲבֹדָתֶךָ בְּאַמֶּת • כִּי אֶתָּה סֶלְחָן לְיִשְׂרָאֵל •
 וּמְחַלֵּן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל-דֹּדֵר-וְדוֹר • וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין
 לָנוּ מִלְּךָ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִלְּךָ מוֹחֵל
 וְסוֹלֵחַ לְעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלְעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל וּמַעֲבִיר

אֲשׁמוּתֵינוּ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה מִלֶּךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מִקֶּדֶשׁ הַשָּׁבֹת וְיִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפּוּרִים :

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל • וּלְתַפְלֹתָם שְׁעֵה • וְהִשָּׁב הָעֲבוּרָה
לְדַבֵּר בִּימֶךָ וְאֲשִׁי יִשְׂרָאֵל וְתַפְלֹתָם בְּאַהֲבָה תִּמְכַּל בְּרַצוֹן וְחַהֲי
לְרַצוֹן תִּמְיֹד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךָ :

וְתַחֲנוּנֵיהָ עֵינֵינוּ בְּשׂוֹבָה לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים : כְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמַּחְזִיר
שְׂכִינְתּוֹ לְצִיּוֹן :

מודים דרבנן

מודים אנחנו לך שאמרת היא יהוה אלהינו
ואלהי אבותינו אלהי כל־בשר
יוצרנו יוצר בראשית ברכות והודאות
לשםך הגדול והקדוש על שנהיינתנו
וקיימתנו כן תחיינו ותקיימנו ותאסוף גְלוּתֵנוּ
לחצרות קדשך ונשוב אליך לשמור חקך
ולעשות רצונך ולעבדך בלבב שלם על
שאנו מודים לך • כְּרוּךְ אַל הַהוֹדְאוֹת :

מודים אנחנו לך שאמרת הוא יהוה
אלהינו ואלהי אבותינו
לעולם ועד צור חיינו מגן ישענו
אפה הוא לדור ודור נודה דך
ונספר ההלכה על חיינו המסורים
בך ועל נשמותינו הפקודות לך
ועל גפך שִׁבְכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל

גְּלוּתֵנוּ וְעַל אֲוִיבֵינוּ שִׁבְכָל־עַת עָרַב וּבְכָר וְצַהֲרִים הַטּוֹב כִּי לֹא־כָל
בְּחַיָּה וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תִמוּ חֲסְדֵיךָ כִּי מַעֲוֹלָם קִוְּנוּ לָךְ :

וְעַל־כֵּן יִתְפַּרֵּךְ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְעַשֶּׂא שְׁמֶךָ מִלְּכֵנוּ תִּמְיֹד לְעוֹלָם וְעַד :

וּכְתוּב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתְךָ :

וְכִרְתֵּנֵהֶם יוֹדֶה סֵלָה וַיְהִלּוּ שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב הָאֵל
יְשׁוּעָתָנוּ וְעֲזָרְתָנוּ סֵלָה הָאֵל הַטּוֹב) : כְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב
שְׁמֶךָ וְלָךְ גָּאָה לְהוֹדוֹת :

לשׁי אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המשלשת בתורה הבתובה
על־ידי משה עבדך האמורה כפי אהרן ובניו כהנים עם

קדושה באמור : יְבָרְכֶךָ יְהוָה וַיִּשְׁמְרֶךָ : ** יֵאָר יְהוָה וּפָנָיו אֵלֶיךָ וַיִּהְיֶךָ : **
יֵשֵׁא יְהוָה וּפָנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשְׁמֵם לָךְ שְׁלוֹם : **

שים שלום טובה וברכה חיים מן וחסד ורחמים עלינו ועל־כל־יִשְׂרָאֵל
עִמָּךָ בְּרַכְנוּ אֲבֵינוּ כְּלָנוּ כְּאֶחָד בְּאֹר פְּנוּה כִּי בְּאֹר פְּנוּה נִתְּתָ
לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הַבּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים
וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבַרְכָּה אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עַת וּבְכָל־שְׁעֵה בְּשִׁלּוֹמָךָ :

וּבְכַפֵּר חַיִּים בְּרָכָה וְשְׁלוֹם וּפְרִיָסָה טוֹבָה וְיִשׁוּעָה וְנִהְיָמָה וְגִזְרוֹת
טובות

תפלת יום כפור

מזכות נזכר ונכתב לפניך אנחנו וכל עמך בית ישראל לחיים
מזכים ולצלום :

ברוך אתה יהוה המבדח את עמו ישראל בשלום :

יהי לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי :

אלהינו ואלהי אבותינו * תבא לפניך תפלתנו ואל תתעלם
מתחנתנו שאין אנו עוזי פנים וקשי ערף לומר לפניך
יהוה אלהינו ואלהי אבותינו צדיקים אנחנו ולא חטאנו אכל
אנחנו ואבותינו חטאנו :

אשמנו * בגרנו * גזלנו * דברנו דפי : הענינו * והרשענו *
זדנו * חמסנו * טפלנו שקר : יעצנו רע * פזבנו * לצנו *
מרדנו * נאצנו * סרדנו * עוינו * פשענו * צרדנו * קשינו ערף :
רשענו * שתתנו * תעבנו * תעינו * תעתענו : סרנו ממצותיך
וממשפטיך הטובים ולא שוה לנו : ואתה צדיק על כל הבא
עלינו כי אמת עשית ואנחנו הרשענו : מה נאמר לפניך יושב
קרום * ומה נספר לפניך שוכן שחקים * הלא כל הנספרות
והנגלות אהה יודע :

אתה יודע רזי עולם ותעלומות סתרי פלתי : אתה חופש כל
חדרי בטן ובוהן פליות ולב * אין דבר געלים ממך * ואין
נסתר מנגד עיניך : ובכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי
אבותינו שתרחם עלינו ותמחול לנו על כל חטאתינו ותכפר
לנו על כל צונותינו ותמחול ותסלח לנו על כל פשעינו :

- על חטא שהטאנו לפניך באגס ובכזון :
- ועל חטא שהטאנו לפניך באמוץ הלב :
- על חטא שהטאנו לפניך בבלי דעת :
- ועל חטא שהטאנו לפניך בבטוי שפתים :
- על חטא שהטאנו לפניך בגלוי עריות :
- ועל חטא שהטאנו לפניך בגלוי ובסתר :
- על חטא שהטאנו לפניך ברעת ובמרמה :

תפלת יום כפור

ועל חטא שחטאנו לפניך בדבור פה :
 על חטא שחטאנו לפניך בהנאות רע :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בהרהור הלב :
 על חטא שחטאנו לפניך בוועידת זנות :
 ועל חטא שחטאנו לפניך ביהוי פה :
 על חטא שחטאנו לפניך בזלזול הזרים ומזרים :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בזדון ובשנאה :
 על חטא שחטאנו לפניך בחזקתיד :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בהלול השם :
 על חטא שחטאנו לפניך בטמאת שפתים :
 ועל חטא שחטאנו לפניך במפשות פה :
 על חטא שחטאנו לפניך בפיצר הרע :
 ועל חטא שחטאנו לפניך ביודעים ובלא יודעים :

ועל כלם אלוה סליחות • סלח לנו • מחל לנו •
 כפר לנו :

על חטא שחטאנו לפניך בכחש ובכזב :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בכפתי שוחד :
 על חטא שחטאנו לפניך בקצון :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בלשון הרע :
 על חטא שחטאנו לפניך במשא ובמתן :
 ועל חטא שחטאנו לפניך במאכל ובמשקה :
 על חטא שחטאנו לפניך בנשק ובמרבית :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בנטיית גרון :
 על חטא שחטאנו לפניך בשיח שפתותינו :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בסקור עין :
 על חטא שחטאנו לפניך בעינים רמות :
 ועל חטא שחטאנו לפניך בעזות מצח :

תפלת יום כפור
 ועל כלם אלוה סליחות • סלח-לנו • מתל-לנו •
 כפר לנו :

על הטא שחטאנו לפניך בפריקת-עול :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בפלילות :
 על הטא שחטאנו לפניך בצדית-רע :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בצרות עין :
 על הטא שחטאנו לפניך בקלות ראש :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בקשיות עורף :
 על הטא שחטאנו לפניך פריצת רגלים לתרע :
 ועל הטא שחטאנו לפניך ברכילות :
 על הטא שחטאנו לפניך בשכונעת שוא :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בשנאת תנם :
 על הטא שחטאנו לפניך בתשומת-יד :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בתמהון לבב :

ועל כלם אלוה סליחות • סלח-לנו • מתל-לנו •
 כפר לנו :

ועל הטאים שאנו חיבים עליהם עולה :
 ועל הטאים שאנו חיבים עליהם חטאת :
 ועל הטאים שאנו חיבים עליהם כרפן עולה ויורד :
 ועל הטאים שאנו חיבים עליהם אשם ודאי ותלוי :
 ועל הטאים שאנו חיבים עליהם מפת מרהות :
 ועל הטאים שאנו חיבים עליהם מלקות ארבעים :
 ועל הטאים שאנו חיבים עליהם מיתה בידי שמים :
 ועל הטאים שאנו חיבים עליהם פרת וערירי :
 ועל הטאים שאנו חיבים עליהם ארבע מיתות בית דין :

סקילה שרפה הרג ותנק . על מצות עשה ועל מצות לא תעשה
 בין שיש בהן קום עשה . ובין שאין בהן קום עשה .

את

תפלות יום כפור

את הגלויים לנו * ואת שאינם גלויים לנו * את הגלויים לנו כבר
 אמרנום לפניך והודינו לך עליהם * ואת שאינם גלויים לנו לפניך
 הם גלויים וידועים כדבר שנאמר הנסתרת ליתוה אלהינו והנגלת
 לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת * כי
 אתה סלחן לישראל ומחלן לשבטי ישראל ככל דור ודור
 ומפלעדיך אין לנו מלך מוחל וסולח :

אלהי עד שלא נוצרתי איני כדאי * ועכשו שנוצרתי כאלו לא
 נוצרתי * עפר אני בחי קל וחומר במיתהתי * הרי אני
 לפניך ככלי מלא בושה וכלמה * יהי רצון מלפניך יהוה אלהי
 ואלהי אבותי שלא אחטא עוד ומה שהטאתי לפניך מחוק
 ברחמיך הרבים אבל לא על ידי יסורים וחלים רעים :

אלהי נצור לשוני מדע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי גפשי תדום ונפשי
 בעפר לכל תהיה פתח לפי בתורתך ובמצותיך תהדוף גפשי וכל
 תרושבים עלי רעה מהרה הפר עצתם ומקל כל מחשבתם : יהי כמיץ לפני
 רוח ומלאך יהוה רחה : למען יחלצון ידיך רוישועה ימינה וענגי : עשה
 למען שמך עשה למען ימינה עשה למען תורתך עשה למען קדשך
 יהי רצון * אמריפי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי : עשה השלום
 במרומוי הוא ועשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן :

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שיגנה בית הפקדוש בהנהגה גמינה
 ומן חלקנו בתורתך :

« לך דוד מזמור ליהוה הארץ ומלוואה תבל וישבי בה : ב כי
 הוא עלימים יסדה ועל נהרות יבוננה : ג מי יעלה
 בהר יהוה ומי יקום במקום קדשו : ד נקי כפים ובר לבב אשר
 לא ינשא לשוא נפשו ולא נשבע למרמה : ה ישא ברכה מאת
 יהוה וצדקה מאלהי ישעו : ו זה דור דרשו מבקשי פניך יעקב
 סלה : ז שאו שערים וראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבוא
 מלך הכבוד : ח מי זה מלך הכבוד יהוה עוזו וגבור יהוה גבור
 מלחמה : ט שאו שערים וראשיכם ושאו פתחי עולם ויבוא
 מלך הכבוד : י מי הוא זה מלך הכבוד יהוה צבאות הוא מלך
 הכבוד סלה :

ושוב

תפלת יום כפור

קנה

וסוג שלל נסין נליל יוס"ל אלל לעסוק בחורה • אחר ערבית יש לומר ד' מזמורים הראשונים שבתהלים
כי יש בהם ש"ח חיות כמין קרי ור"ת וס"ח מהמזמורים מנין קל"א כמנין סמאל" כלי להנלל מקרי •
וגם יכוין בשם יהוה נקוד בכרית :

א * אֲשֶׁר־י הַאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הִלֵּךְ בְּעֵצַת רַשָׁעִים וּבְדַרְךְ חַטָּאִים
לֹא עָמַד וּבִמְוֹשֵׁב לְצִים לֹא יָשָׁב : ב פִּי אִם בְּתוֹרַת
יְהוָה חִפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יִהְיֶה יוֹמָם וּלְיָלֵלָה : ג וְהָיָה כְּעֵץ שָׂתוּל עַל
פְּלִי מַיִם אֲשֶׁר פִּרְיוֹ יִתֵּן בְּעֵתוֹ וְעֵלְהוּ לֹא יִבוֹל וְכֹל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
יִצְלִיחַ : ד לֹא כֵן הַרְשָׁעִים כִּי אִם כַּמֶּץ אֲשֶׁר תִּדְפְּנוּ רוּחַ : ה עַל
כֵּן לֹא יִקְמוּ רַשָׁעִים בַּמִּשְׁפָּט וְחַטָּאִים בְּעֵדַת צְדִיקִים : ו כִּי יוֹדַע
יְהוָה דַּרְךְ צְדִיקִים וְדַרְךְ רַשָׁעִים תֵּאבֵד :

ב * לָמָּה רָגַשׁוּ גוֹיִם וְלָאֻמִּים יִהְיוּ רִיק : ז יִתְיַצְבוּ מַלְכֵי אֶרֶץ
וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ יַחַד עַל יְהוָה וְעַל מְשִׁיחוֹ : ח נִתְתַּקָּה אֶת
מוֹסְרוֹתֵימוֹ וּנְשַׁלְיָכֶּה מִמֶּנּוּ עֲבֹתֵימוֹ : ט וַיֹּשֶׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק אֲדָנָי
יִלְעַג לָמוֹ : י אֵיזוֹ יִדְבַר אֱלֹהֵימוֹ בְּאָפוֹ וּבְחִרוֹנוֹ יִבְחַלְמוּ : יא וַאֲנִי נִסְכַּחְתִּי
מִלְכֵי עַל צִיּוֹן הַר קְדְשִׁי : יב אִסְפָּרָה אֵל חַק יְהוָה אָמַר אֱלֹהֵי בְנֵי
אֲתָה אֲנִי הַיּוֹם יְלֻדְתִּיךָ : יג שְׂאֵל מִמֶּנִּי וְאֶתְּנֶה גוֹיִם נַחֲלָתְךָ וְאֶחְזוֹתְךָ
אֲבֹסִי אֶרֶץ : יד תִּרְעַם בְּשִׁבְטֵי בְרוּךְ כְּכֹלִי יוֹצֵר הַנְּפִצִים : יו וְעַתָּה
מַלְכִים הַשְּׁפִילוּ הַיָּסוּדוֹ שִׁפְטֵי אֶרֶץ : יז עֲבֹדוּ אֶת יְהוָה בִּירְאָה וְגִילוּ
בְּרַעְיָה : יח נִשְׁקוּ בַר שֵׁן יֶאֱנַף וְתֵאבְדוּ דַרְךְ כִּי יִבְעַר כַּמְעַט אָפוֹ
אֲשֶׁר־י כָּל חוֹסֵי בוֹ :

ג * מִזְמוֹר לְדָוִד בְּבִרְחוֹ מִפְּנֵי אֲבִשְׁלוֹם בְּנוֹ : יא יְהוָה מַה רַבּוֹ
צָרֵי רַבִּים קָמִים עָלַי : יב רַבִּים אָמְרוּם לְנַפְשִׁי אֵין
יִשְׁעֶתָּה לוֹ בְּאַלְהִים סֵלָה : יג וְאַתָּה יְהוָה מִגֵּן בְּעָרֵי כְּבוֹדֵי וּמְרִים
רֹאשֵׁי : יד קוֹלִי אֵל יְהוָה אֶקְרָא וַיַּעֲנֵנִי מִתֵּר קִדְשׁוֹ סֵלָה : יו אֲנִי
שָׁכַבְתִּי וְאִישָׁנָה הִקְיָצוּתִי כִּי יְהוָה יִסְמְכֵנִי : יז לֹא אִירָא מִרַבְּבוֹת
עִם אֲשֶׁר סָבִיב שְׁתוֹ עָלַי : יח יִקוּמָה יְהוָה תוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהֵי כִּי
הִכִּיתָ אֶת כָּל אֵיבֵי לְחֵי שְׁנֵי רַשָׁעִים שְׁבַרְתָּ : יט לַיהוָה הִישׁוּעָה
עַל עַמֶּךָ בְּרַבְתָּהּ סֵלָה :

ד * לְמִנְצֶת בְּנִיגוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד : יא בְּקִרְאֵי עֲנֵנִי אֱלֹהֵי צְדָקָי
בְּצַר תִּדְחַבְתָּ לִּי חֲנֻנִי וּשְׁמַע תִּפְלֵתִי : יב בְּנֵי אִישׁ

תפלת יום כפור

עד מה כבודי לכלמה תאבהבון ריק תבקשו כזב סלה : י ודעו
 כי הפלה יהוה חסיד לו יהוה ישמע בקראי אליו : ה רגו ואל
 תחטאו אמרו בלבבכם על משפככם ודמו סלה : י זכותי וזכתי
 צדק ובטחתי אל יהוה : י רבים אמרים מי יראנו טוב נסה עלינו
 אור פניך יהוה : ה נתתה שמחה בלבי מעת דגנם ותירושם
 רבו : ה בשלום יחדו אשכבה ואישן כי אתה יהוה לבדך
 לבטח תושיבני :

שמחת נשעת כוללת ס"ח קודם בריך שמיא לומרים י"ג מדות רבשיע

מוסף ליום כפור

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתי :
 ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק
 ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והגורא אל עליון גומל חסדים
 טובים קונה הכל וזכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען
 שמו באהבה :

זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים וכתבנו בספר החיים למענה
 אלהים חיים :

מלך עוזר ומושיע ומגן : ברוך אתה יהוה מגן אברהם :
 אתה גבור לעולם אדני מתיב מתים אתה רב להושיע מוריד השל :
 מבבל חיים בחדר מתיב מתים ברחמים רבים סומך נופלים
 ורופא חולים ומחיר אסורים ומקים אמונתו לישיגי עפר מי כמותך
 בעל גבורות ופי דומה לך מלך מקיב ומחיה ומצמיח ישועה :
 מי כמותך אב הרחמים זוכר יצוריו לחיים ברחמים :
 ונאמן אתה להחיות מתים : ברוך אתה יהוה מתיב תפחים :

בחזרת סוף לומרים קדושת כתר כמו במוסף של שבת :

כתר יתנו לך יהוה אלהינו מלאכים המוני מעלה ועמה ישראל
 קבוצי משה יחד כלם קדשה לך ישלשו בפתוב עליך
 נביאך וקרא זה אל זה ואמר : קדוש קדוש יהוה צבאות
 מלא כל הארץ כבודו : כבודו מלא עולם משרתיו שואלים זה
 לזה איה מקום כבודו להעריצו לעמתם משבחים ואומרים :

ברוך

יחד

מוסף ליום כפור

קנו

פרוך כבוד יהוה ממקומו : ממקומו הוא יפן ברחמיו לעמו
המיוחדים שמו ערב ובקר בכל יום תמיד פעמים באהבה שמע
אומרים : שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד : הוא אלהינו
הוא אבינו הוא מלכנו הוא מושיענו הוא יושיענו ויגאלנו
שנית בקרוב וישמיענו ברחמיו לעיני כל הוי לאמר הן גאלתי
אתכם אתרית בבראשית להוות לכם לאלהים אני יהוה
אלהיכם : ובדברי קדשך כתוב לאמר : ימלך יהוה לעולם
אלהיך ציון לוד ודר הללויה :

אתה קדוש ושקד קדוש וקדושים בכל יום יהלוקה סלה :

לוד ודר המליכו לאל פי הוא לברו מרום וקדוש :

ובכן יתקדש שמה יהוה אלהינו על ישראל עפה ועל ירושלים
עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מלכות בית דוד
משיחך ועל מכונה ותיכנה :

ובכן תן פחדך יהוה אלהינו על כל מעשיך * ואימתך על כל
מה שבראת * וייראוך כל המעשים וישתחוו לפניך כל
הברואים * ויעשו כלם אנדה אחת * לעשות רצונה בלבב שלם *
שידענו יהוה אלהינו שהשלטן לפניך * עז בידך וגבורה בימינך *
ושמה נורא על כל מה שבראת :

ובכן תן כבוד יהוה לעמך תהלה ליראיו * ותקנה טובה
לדורשיך * ופתחון פה למיחלים לך שמחה לארצך *
וששון לעירך * וצמיחת קרן לדוד עבדך ועריכת נר לבן ישי
משיחך במהרה בימינו :

ובכן צדיקים יראו וישמחו * וישירים יעלו * וחסידים ברנה
יגילו * ועולתה תקפיץ פיה והרשעה כלה בעשן תכלה *
פי תעביר ממשלת זרן מן הארץ :

ותמלוך אתה הוא יהוה אלהינו לברך * על כל מעשיך *
בחר ציון משכן כבודך * וברושלם עיר קדשך *
בכתוב בדברי קדשך ימלך יהוה לעולם אלהיך ציון לוד
ודר הללויה :

קדוש

קדוש אתה וגורא שמך • ואין אלה מבלעדך • כפתוב ויגבה
 יהוה צבאות במשפט והאל הקדוש נקדש בצדקה •
 ברוך אתה יהוה המלך הקדוש •

אתה בחרתנו מכל העמים • אהבת אותנו ורצית
 בנו • ורוממתנו מכל הלשונות וקדשתנו
 במצותיך • וקרבתנו מלבנו לעבודתך ושמך הגדול
 והקדוש עלינו קראת •

והתנן לנו יהוה אלהינו באהבה את יום (השבת הזה ואת יום)
 הכפרים הזה את יום סליחת העון הזה את
 יום מקרא קדש הזה (לקדושה ולמנוחה) למחילה ולסליחה
 ולכפרה ולמחלל בו את כל עונותינו (באהבה) מקרא
 קדש זכר ליציאת מצרים •

ומפני חטאינו גלינו מארצנו • ונתרחקנו מעל
 אדמתנו • ואין אנו יכולים לעשות חובותינו
 בבית בחירתך • בבית הגדול והקדוש • שנקרא שמך
 עליו מפני תוד שנסתלקה במקדשך • יהי רצון מלפניך
 יהוה אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן שתשוב ותרחם
 עלינו ועל מקדשך ברחמיך הרבים ותבגהו מהרה
 ותגדל כבודו • אבינו מלכנו אלהינו גלה כבוד מלכותך
 עלינו מהרה • והופע והנשא עלינו לעיני כל חיי וקרב
 פוזרנו מבין הגוים ונפוצותינו פנים מירבתי ארץ •
 והביאנו לציון עירך ברנה • ולירושלם בית מקדשך
 בשמחת עולם • ושם נעשה לפניך את קרבנות
 חובותינו תמידים בסדרם ומוספם כהלכתם ואת

קנח

מוסקה ליום כפור

מוסקה ואת מוספי יום השבת הזה ויום הכפרים הזה יום סליחת העון הזה יום מקרא קדש הזה נעשה ונקריב לפניך באהבה במצות רצונך כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך מפי כבודך באמור :

^{בשבת} וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימים ושני עשירים סלת מנחה בלילה בשמן ונסכו : עלת שבת בשבתו על עלת התמיד ונסכה :

ובעשור לחדש השביעי הזה מקרא קדש יהיה לכם ועניתם את נפשתיכם כל מלאכה לא תעשו : והקדבתם עזה ליהיה בית גיחם פר בן בקר אחד איל אחד כבשים בני שנה שבעה תמימים יהיו לכם :

ומנחתם ונסכיהם כמדבר שלשה עשירים לפר ושני עשירים לאיל ועשרון לכבש ויין כנסכו ושני שעירים לכפר ושני תמידים כהלכתם : מלבד מטאת הכפרים ועולת התמיד ומנחתה ונסכיהם :

^{בשבת} ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי ענג עם מקדשי שביעי כלם ישבעו ויתענגו מטובה ובשביעי רציתו וקדשתו תמדת ימים אותו קראת וקר למעשה גראשית :

אלהינו ואלהי אבותינו מחול לעונותינו ביום השבת הזה וביום הכפרים הזה ביום סליחת העון הזה

ביום מקרא קדש הזה מחה והעבר פשעינו וחטאתינו מנגד עיניך באמור : אנכי אנכי הוא מחה פשעיך למעני וחטאתיך לא אזכר : ונאמר מחיתי כעב פשעיך ובענן חטאתיך שובה אלי כי גאלתיך : ונאמר כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני יהוה תטהרו :

^(כסח) אלהינו ואלהי אבותינו רצה לא במנחתנו קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך

שבעת

רה"ח

טו במדבר כג . י . טז כס ב . י . טז כס יא .

שָׁבַענוּ מִטּוֹבָהּ וְשָׂמַח נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעָתָהּ וַיִּהְיֶה לָנוּ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרַצוֹן שֶׁבַת קִדְשָׁה וַיְנַחֵנוּ בּוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשֵׁי שְׁמָהּ
 וַיִּתֵּר לָבָנוּ לְעַבְדָּהּ בְּאַמֶּת • כִּי אַתָּה סִלַּחַן לְיִשְׂרָאֵל •
 וּמַחֲלֵן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל־דּוֹר־וָדוֹר • וּמִבְּרָעֲדֶיךָ אֵין
 לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ מוֹחֵל
 וְסוֹלֵחַ לְעוֹנוֹתֵינוּ וְלְעוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל וּמַעֲבִיר
 אֲשֵׁמוֹתֵינוּ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מִקִּדְשׁ
 הַשֶּׁבַת וְיִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפּוּרִים:

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל • וּלְחַפְּלָתְךָ שְׁעָה • וְהִשָּׁב הָעֲבוּדָה
 לְקִדְּוֵי בֵּיתְךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְחַפְּלָתְךָ בְּאַהֲבָה תִּקַּבֵּל כְּרַצוֹן וְתִהְיֶה
 לְרַצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבָה לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמַּחְזִיר
 שְׁכִינְתוֹ לְצִיּוֹן:

מודים דרבנן

מִזְדִּים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵמָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְאֵלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָּל־בְּשָׂר
 יוֹצֵרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת
 לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְתִקְדוֹשׁ עַל שְׁתֵּי־יְתֵיבֵינוּ
 וְקִיַּמְתָּנוּ בְּחַיֵּינוּ וְתִקְיַמְנוּ וְתִאֲסֹף וְלִיִּתְּנוּ
 לְחַצְרוֹת קִדְשֶׁךָ וְגִשְׁבֵי אֱלֹהֶיךָ לְשִׁמּוֹר תִּקְרָה
 וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וְלַעֲבֹדָה בְּלִבְךָ שְׂלֵם עַל
 שְׂאֵנוּ מוֹדִים לָךְ • בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת:

מִזְדִּים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵמָה הוּא יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 לְעוֹלָם וָעַד צוֹר חַיֵּינוּ כְּגֹן יִשְׁעֵנוּ
 אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר גּוֹרֵה קָה
 וְנִסְפָּר הַתְּהַלְלָה עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים
 בְּיָדְךָ וְעַל גְּשׁוּמֹתֵינוּ הַמְּקוּדוֹת לָךְ
 וְעַל גִּפְיָה שְׂבָכְךָ־לְיוֹם עַמְּנוּ וְעַל

גְּפִלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׂבָכְךָ־עַת עָרֵב וּבִקֵּר וְצַדִּיקִים הַטּוֹב כִּי לֹא־בָלָה
 רַחֲמֶיךָ וְהַמְּרַחֵם כִּי לֹא־תִפּוּ חֲסָדֶיךָ כִּי מַעוֹלָם קָוִינוּ לָךְ:

וְעַל־כֵּלָם יִתְפַּדֶּה וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְעַשֶּׂא שְׁמָךְ מִלִּפְנֵי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעַד

וּכְתוּב לַחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתְךָ:

וְכָל־חַיִּים יוֹדֶה סְלָה וַיִּתְּלָלוּ שְׁמָךְ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב (הָאֵל
 יִשׁוּעָתָנוּ וְעִזְרָתָנוּ סְלָה הָאֵל הַטּוֹב): בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב
 שְׂמָךְ וְלָה נֶאֱדָה לְהוֹדוֹת:

לְשֵׁן אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּרַכְנוּ בַּבְּרָכָה הַמִּשְׁלֵשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה
 עַל־יְדֵי מִשָּׁה עֲבָדְךָ הָאֲמֹרָה כִּמְי אֲדָרָן וּבְגִיז כְּהֵנִים עִם

קדושך

קנה

מוסף ליום כפור

קדושה באמור : יברכה יהוה וישמחה : אמר יאר יהוה לפניו אלה ויהנה : אמר
ישא יהוה ו לפניו אלה וישם לה שלום : אמר

שים שלום טובה וברכה חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל
עמך ברכנו אבינו בלנו באחד באור פניך פי באור פניך נתת
לנו יהוה אלהינו תורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחסים
ושלום וטוב בעיניך לכה את עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומה :

ובספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה ישועה ונחמה ונזרות
טובות נזכר ונכתב לפניך אנחנו וכל עמך בית ישראל
לחיים טובים ולשלום :

פרוך אמה יהוה המברך את עמו ישראל בשלום :

יהוה לרצון ואמר פי והגיון לפי לפניך יהוה צורי וגאלי :

אלהינו ואלהי אבותינו תבא לפניך תפלתנו ואל תתעלם
מתחנתנו שאין אנו עזי פנים וקשי ערף לומר לפניך
יהוה אלהינו ואלהי אבותינו צדיקים אנחנו ולא חטאנו אבל
אנחנו ואבותינו חטאנו :

אשכננו • בנרנו • גולנו • דברנו דפי : העונו • והרשענו •
ודנו • חמסנו • טפלנו שקר : יעצנו רע • בזבנו • לצנו •
מרדנו • נאצנו • סררנו • עוינו • פשענו • צררנו • קשינו ערף :
רשענו • שחתנו • תעבנו • תעינו • תעתענו : סרנו ממצותיך
וממשפטיך הטובים ולא שנה לנו : ואתה צדיק על כל תבא
עלינו פי אמת עשית ואנחנו הרשענו : מה נאמר לפניך יושב
מרום • ומה נספר לפניך שוכן שחקים • הלא כל הנסתרות
והנגלות אתה יודע :

אתה יודע רזי עולם ותעלומות סתרי בלחי : אתה חופש כל
חדרי בטן ובוחן כליות ולב • אין דבר נעלם מפך • ואין
נסתר מנגד עיניך : ובכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי
אבותינו שתרחם עלינו ותמחול לנו על כל חטאתינו ותכפר
לנו על כל עונותינו ותמחול ותסלח לנו על כל פשענו :

על

מוסף ליום כפור

- על הטא שחטאנו לפניך באגם וברצון :
- ועל הטא שחטאנו לפניך באמוץ הלב :
- על הטא שחטאנו לפניך בכלי העת :
- ועל הטא שחטאנו לפניך בבטוי שפתים :
- על הטא שחטאנו לפניך בגלוי עריות :
- ועל הטא שחטאנו לפניך בגלוי ובסתרה :
- על הטא שחטאנו לפניך בדעת ובמרמה :
- ועל הטא שחטאנו לפניך בדבור פה :
- על הטא שחטאנו לפניך בהונאת רע :
- ועל הטא שחטאנו לפניך בהרהור הלב :
- על הטא שחטאנו לפניך בועידת זנות :
- ועל הטא שחטאנו לפניך ביהודי פה :
- על הטא שחטאנו לפניך בזלזול הזרים ומורים :
- ועל הטא שחטאנו לפניך בזדון ובשגגה :
- על הטא שחטאנו לפניך בחזקת יד :
- ועל הטא שחטאנו לפניך בחלול השם :
- על הטא שחטאנו לפניך בטמאת שפתים :
- ועל הטא שחטאנו לפניך בטפשות פה :
- על הטא שחטאנו לפניך ביצר הרע :
- ועל הטא שחטאנו לפניך ביודעים ובלא יודעים :

ועל כלם אלוה סליחות • סלח-לנו • מחל-לנו •
כפר לנו :

- על הטא שחטאנו לפניך בבחש ובכזב :
- ועל הטא שחטאנו לפניך בכפת שונח :
- על הטא שחטאנו לפניך בקצון :
- ועל הטא שחטאנו לפניך בלשון הרע :
- על הטא שחטאנו לפניך במשא ובמתן :

על

מוסף ליום כפור

ועל הטא שחטאנו לפניך במאכל ובמשקה :
 על הטא שחטאנו לפניך בנשך ובמרבית :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בנמית גרון :
 על הטא שחטאנו לפניך בשיח שפתותינו :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בסקור עין :
 על הטא שחטאנו לפניך בעינים רמות :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בעזות מצח :

ועל כלם אלוה סליחות • סלח לנו • מחל לנו
 כפר לנו :

על הטא שחטאנו לפניך בפריקת עול :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בפלילות :
 על הטא שחטאנו לפניך בצדית דרע :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בצרות עין :
 על הטא שחטאנו לפניך בקלות ראש :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בקשיות עורף :
 על הטא שחטאנו לפניך בריצת רגלים לדרע :
 ועל הטא שחטאנו לפניך ברכילות :
 על הטא שחטאנו לפניך בשבועת שוא :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בשנאת חנם :
 על הטא שחטאנו לפניך בתשומת יד :
 ועל הטא שחטאנו לפניך בתמהון לבב :

ועל כלם אלוה סליחות • סלח לנו • מחל לנו
 כפר לנו :

ועל חטאים שאנו תיבים עליהם עולה :
 ועל חטאים שאנו תיבים עליהם חטאת :
 ועל חטאים שאנו תיבים עליהם גרפן עולה ויורד :

ועל הטאים שאנו תיבים עליהם אשם ודאי ותלוי :
 ועל הטאים שאנו תיבים עליהם מפת מרדות :
 ועל הטאים שאנו תיבים עליהם מלקות ארבעים :
 ועל הטאים שאנו תיבים עליהם מיתה בידי שמים :
 ועל הטאים שאנו תיבים עליהם כרת וערירי :
 ועל הטאים שאנו תיבים עליהם ארבע מיתות בית דין :

סקילה שרפה הרג וחנק • על מצות עשה ועל מצות לא תעשה •
 בין שיש בהן קום עשה • ובין שאין בהן קום עשה •
 את הגלויים לנו • ואת שאינם גלויים לנו • את הגלויים לנו כבר
 אמרנום לפניך והודינו לך עליהם • ואת שאינם גלויים לנו לפניך
 הם גלויים וידועים כדבר שנאמר הנסתרת ליהוה אלהינו ותנגלת
 לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת • פי
 אתה סלקן לישראל ומחלן לשבטי ישראל בכל ידור ודור
 ומבלעדך אין לנו מלך מוחל וסולח :

אלהי עד שלא נוצרתי איני כדאי • ועכשו שנוצרתי כאלו לא
 נוצרתי • עפר אני בחי קל וחומר במיתתי • הרי אני
 לפניך ככלי מלא בושה ובלמה • יהי רצון מלפניך יהוה אלהי
 ואלהי אבותי שלא אחטא עוד ומה שחטאתי לפניך מחוק
 ברחמיך הרבים אבל לא על ידי יסורים וחלום רעים :

אלהי נצור לשוני מדע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי גפשי תדום ונפשי
 בעפר לכל תהיה פתח לפי בתורתך ובמצותיה תרחף גפשי וכל
 החושבים עלי רעה מדרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם : יהיו כמין לפני-
 רוח ומלאה יהוה רחה : למען יחלצון ידיה השועה ימינה וענגי : עשה
 למען שמה עשה למען ימינה עשה למען תורתך עשה למען קדשך :
 יהי רצון אמרי כי והגיון לפי לפניך יהוה צורי וגאלי : עשה השלום
 במרומוי הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן :

יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש בטהרה בטיט
 ומן חלקט בתורתך :

סדר עבודה ליום כפור

מוסקר ע"ס ט"ז

אתה כוננת עולם מראש יסדת תבל והכל פעלת ובריות בו יצרת • בשורה עולם תהו ובהו והשך על פני תהום גרשת אפל והצבת נוגה • גולם תבניתך מן האדמה יצרת ועל עץ הדעת אותו פקדת דברך ונח ונונח מעדן ולא כליתו למען ארך אפך • הגדת פריו וברכת זרעו והפרייתם בטובה והושבתם שקט • ויפרקו עול ויאמרו לאל סור ממנו והסירות יד פרגע פחציר אמללו • זכרת ברית לתמים בדרור ובוכותו שמת לעולם שארית • חק ברית קשת למענו פרת ובאהבת ניהוחו בניו ברכת • טעו בעשרם ויבנו מגדל ויאמרו לבו ונעלה ונבקע הרקיע להחיתם בו • יחיד אב המון פתאום ככבב זרח מאור פשדים להאיר בהשך • פעסה הפרת בשורה פעלו ולעת שיבתו לבבו חקרת • לויית תן ממנו הוצאת טלה טהור מכבש נבחר • מגזעו איש תם הוצאת חתום בבריתך מרחם לקח • נתת לו שנים עשר שבטים אהובי עליון עמוסים מבטן נקראו • שמת על לוי לויית חן והסד ומכל אחיו כתר לו עשרת • עמרם נבחר מזרע לוי אהרן קדוש יהוה לשירתך קדשת • פארתו בבגדי שרד ובקרבנותיו הפר פעסה • ציץ ומעיל חשן ואבן כתנת ומכנסי בד מצנפת ואבנט • קרבנות פרים ועולות פבשים ושחיטת שעירים וניהוח אילים • ריח קטרת ריח מרקחת ובעור גחלים וזריקת דם וספירת יושר • שזעת קטרת ותפלת אמת וקדשתו מכפר עונותינו • תוכן בויץ ועריכת אבן מחגר בכלם כמלאך מיכאל משרת :

מוסקר ע"ס תשר"ק

תכנת כל אלה לכבוד אהרן כלי כפרה לישראל שמתו ועל ידו סליחת העון נתת • תחת אהרן מגזעו יעמוד לשרת לפנה ביום הסליחה • תורת מעשה ועבודת היום שבעה ימים • בזבולגנו ללמוד ומזין עליו שלישי ושביעי • שלומי וקני עם וחכמי אחיו הפהגים תמיד יסובבוהו עד בא יום העשור ואמרים לו •

ראה

סדר עבודה ליום כפור

ראה לפני מי אתה נכנס למקום אש להבת שלהבת • קהל עדתנו
 עליך יסמכו ועל ירך תהא סליתתנו • צווחו והרגילוהו עד בא
 יום העשור כרי שיהא רגיל בעבודה • פרשו לו סדין של בוץ
 בהגיע עת שחיטת כבש התמיד לעשות מהיצה בינו ובין העם •
 עשה מצוה באימה ויראה ובדק עצמו מחוצצי טבילה • שש
 על מצוה לקיים דתו ופשט בגדי חול וירד ומבל ועלה ונסתפג
 כמו שהזכר • נתנו לו בגדי זהב ולבש וקדש ידיו ורגליו מקתון
 של זהב • מיד מקבל את כבש התמיד ושוחט בו רוב שנים
 ומניח לאחר לגמור השחיטה ומקבל את הדים וורקו על המזבח
 כמצותו • לפניו יבנס להטיב חמש גרות ולהקטיר קטרת הבקר
 ולהטיב את שתי הגרות השארות ויצא והקריב את הראש
 ואת האברים כמצותן • בכל יום יעשה מנחת חבתין וינסף את
 היין בכל כלי שיר ואחר התמיד מקריב פר העולה ושבעת
 הכבשים של מוסף היום ומנחתם ונספיהם כמשפטם (וביום
 השבת מקריב קודם מוסף היום שני כבשים של מוסף שבת
 ומנחתם ואחר כך מסדר לחם הפנים ומקריב שני בויכי לבונה
 ומנסף תינן כהלכתו) • יבא מיד לבית הפרוה ובקדש היתה
 ויפרשו לו סדין של בוץ בינו לבין העם כבראשונה • טרם
 יפשוט בגדי זהב מקדש בנקיות ידיו ורגליו • חל ופשט בגדי זהב
 ירד וטבל כמו שהזכר ועלה ונסתפג • זהבים מעביר ולבנים
 לזיבש שעבודת היום בבגדי לבן • ומחר וקדש ידיו ורגליו ובא
 לו תחלה אצל פרו ופרו היה עומד בצפון פנגד בין האולם ולמזבח
 ראשו לדרום ופניו למערב והבתן עומד במזרח ופניו למערב •
 הוא עומד באימה לפני אל עליון ואומר עליו דברי ודוי וסמך
 שתי ידיו עליו והתודה :

וכך היה אומר אנא השם חטאתי עויתי פשעתי
 לפניך אני וביתי אנא בשם כפר נא לחטאים
 ולעונות ולפשעים שחטאתי ושעויתי ושפשעתי

סדר עבודה ליום כפור
קסא
לפניך אני וביתי בכתוב בתורת משה עבדך מפי
כבודך כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל
חטאתיכם לפני יהוה :

והכהנים והעם העומדים בעזרה כשהיו שומעים
את השם הנכבד והנורא מפורש יוצא מפי
כהן גדול בקדשה ובטהרה היו בורעים ומשתחוים
ונופלים על פניהם ואומרים ברוך שם כבוד מלכותו
לעולם ועד :

ואף הוא היה מתפונ כנגד המברכים לגמור את השם ואמר
תטהרו ואתה בטובה מעורר רחמיה וסולת לאיש חסידך :
דרך ובא לו למזרח העזרה לצפון המזבח הפנ מימינו וראש
בית אב משמאלו ושם שני שעירים פניהם למערב
ואחוריהם למזרח אחד לימינו ואחד לשמאלו טרף בקרפי
והעלה שני גזרות : גזרל ימין כשהוא של שם ותנהו על
השעיר ואמר ליהוה חטאת :

ככאן אין צריך לכתוב

והכהנים והעם העומדים בעזרה כשהיו שומעים
את השם הנכבד והנורא מפורש יוצא מפי
כהן גדול בקדשה ובטהרה היו בורעים ומשתחוים
ונופלים על פניהם ואומרים ברוך שם כבוד מלכותו
לעולם ועד :

בשעיר עזאזל לשון זהורית משקל שתי סלעים בין ברניו יקשור
ויעמידהו בשער המזרח כנגד בית שלוחו : אף בשעיר
שהוא של שם יקשור לשון של זהורית כנגד בית שחיתתו בצואר
ובא לו שנית אצל פרו ואמר עליו ודוי ביתו ודוי אחיו הכהנים
וקמך שתי ידיו עליו ותתעדה :

וְכִּי הָיָה אֹמֵר אֲנִי הַשֵּׁם הַטָּאֵתִי עֲוִיתִי פִּשְׁעֵתִי
 לִפְנֵיךָ אֲנִי וּבֵיתִי וּבְנֵי אֶהְרֵן עִם קְדוֹשְׁךָ אֲנִי בְשֵׁם
 כְּפָר נָא לַחַטָּאִים וְלַעֲוֹנוֹת וְלַפִּשְׁעִים שְׁחַטָּאתִי וְשִׁעוֹתִי
 וְשִׁפְשַׁעֵתִי לִפְנֵיךָ אֲנִי וּבֵיתִי וּבְנֵי אֶהְרֵן עִם קְדוֹשְׁךָ
 כְּכַתוּב בַּתּוֹרָה מִשֶּׁה עֲבַדְךָ מִפִּי כְבוֹדְךָ כִּי בַיּוֹם
 הַזֶּה יִכָּפֵר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל תַּטְּאוֹתֵיכֶם
 לִפְנֵי יְהוָה :

וְהַכֹּהֲנִים וְהָעַם הָעוֹמְדִים בְּעֹזְרָה כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים
 אֶת־הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנוֹרָא מְפֹרָשׁ יוֹצֵא
 מִפִּי כִּהְיוּ גְדוֹל בְּקִדְשָׁהּ וּבְטַהֲרָה הָיוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִּים
 וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
 לְעוֹלָם וָעֶד :

וְאַף הוּא הָיָה מִתְפַּנֵּן בְּנֶגֶד הַמְּבָרְכִים לְגִמּוֹר אֶת־הַשֵּׁם וְאוֹמֵר
 תִּמְהַרְרוּ וְאַתֶּם בְּטוֹבָה מְעוֹרֵר רַחֲמֵיךָ וְסוֹלֵחַ לְשִׁבְטֵי מִשְׁרֵתְךָ :

מיוסד פ"ס ט"ז

אַחַר וְדוּי שֶׁקָּד בְּעֶצְמָה לַעֲשׂוֹת תַּטְּאוֹת וְחַטָּאת הָעַם : בְּדַק
 סְפִין וְשִׁחַט פָּרוֹ רֹזֵב שְׁנַיִם וּמֵרַק אַחַר אֶת־הַשְּׁחִיטָה וְקִבֵּל
 דָּמוֹ בְּמִזְרֵק טָהוֹר : גַּם לַחֲבֵרוֹ יִתֵּן מִיַּד לְמַרְס בְּדָמוֹ כִּדִּי שְׁלֵא
 יִקְרוּשׁ : דָּם זֶה הַנִּיחֹ בְּיַד מִי שֶׁמְמַרְס בּוֹ בְּעֹזְרָה עַל הַרֹזֵב
 הַרְבִּיעִי שֶׁמֶן הַהֵיכָל וְלַחֲוִץ וְנִטְלַ מִחֶתֶת שֶׁל זָהָב אֲרוֹם קִלְעָה
 מִחֻקֵּת שְׁלֹשָׁה קַבִּין וַיִּדְהָ אֲרוֹכָה וְעֵלָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ וּפְנֵה
 גְּחֻלִּים שְׁמַחְצִיתָן גְּחֻלֵּת וּמִחְצִיתָן שְׁלֹהֶבֶת אֵילָךְ וְאֵילָךְ וְחֶתֶת מִן
 הַלְוִחַשׁוֹת מִצֵּר מְעַרְב הַמִּזְבֵּחַ : הַזְרִידָה מְלֵאָה גְּחֻלֵּי אֵשׁ לִזְחֻשׁוֹת
 וְהַנִּיחָה עַל הַרֹזֵב הַרְבִּיעִי שֶׁבְּעֹזְרָה הוֹצִיאֻ לוֹ בַּף רִיקָן וּמִחֶתֶת
 מְלֵאָה קַמֶּרֶת דִּקָּה מִן הַדִּקָּה : וְחֶפֶן מִמֶּנֶּה מְלֵא הַפְּנִי לֹא מִחֻקֵּת
 וְלֹא גְדוּשׁוֹת אֶלָּא טְפוּפוֹת וְנָתַן לְתוֹךְ הַכֶּפֶר וְנָתַן בְּיַמֵּינוּ הַמִּחֶתֶת
 שֶׁל

סדר עבודה ליום כפור

קסב

של גחלים ובשמאלו הכף של קטרת : וזו עצמו ונכנס לקדש הקדשים עד שמגיע לארון והניח המתה בין בדי הארון ובבית שני מניח על אבן השתיה : חפן כל הקטרת שבכף בהפניו זנתן על הגחלים לצד מערב וממתין שם עד שנתמלא הבית פלו עשן : מהור לב פסע ושב לאחוריו פניו לקדש ואחוריו להיכל עד שיצא מן הפרכת ומתפלל בהיכל תפלה קצרה סמוך לפרכת :

וכך היתה תפלתו של כהן גדול . יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתהא שנה זו הבאה עלינו ועל כל עמך בית ישראל בכל מקום שהם אם שחונה גשומה ואל יבנם לפניך תפלת עוברי דרכים לענן הגשם בשעה שהעולם צרוך לו ואל יצטרכו עמך בית ישראל בפרנסה זה לזה ולא לעם אחר . שנה שלא תפיל אשה פרי בטנה ושיתנו עצי השדה את תנובתם ולא יערי עבד שולטן מרבית יהודה :

יצא ונטל דם הפר ממי שממרס בו ונכנס למקום שנכנס ועמד במקום שעמד והזה ממנו לפני הכפרת בין בדי הארון : אתת למעלה ושבע למטה ולא היה מתפונ להוות לא למעלה ולא למטה אלא כמצליף :

וכך הנה מונה אחת . אחת ואחת . אחת ושתיים . אחת ושלוש . אחת וארבע . אחת וחמש . אחת ושש . אחת ושבע . יצא מקדשי הקדשים והניחו על כן הזהב שהיה בהיכל :

בציאתו הביאו לו שעיר השאת שהטו וקבל דמו כמזרק מהור : לפניו יבנם להוות מדמו בין שני בדי הארון כסדר

סדר עבודה ליום כפור

דם הפר : אחת למעלה ושבע למטה ולא היה מתכפן להוות לא למעלה ולא למטה אלא כמצליף :

וכך היה מונה אחת * אחת ואחת * אחת ושתיים * אחת ושלוש * אחת וארבע * אחת וחמש * אחת ושש * אחת ושבע * יצא והניח על כן תוקב השני שהיה בהיכל :

מהר ונטל דם הפר מן הכן שהניח עליו ומזבל אצבעו על כל-היזה * והזה ממנו על הפרכת פנגד הארון מבחוץ : אחת למעלה ושבע למטה ולא היה מתכפן להוות לא למעלה ולא למטה אלא כמצליף :

וכך היה מונה אחת * אחת ואחת * אחת ושתיים * אחת ושלוש * אחת וארבע * אחת וחמש * אחת ושש * אחת ושבע :

נחץ והניח דם הפר ונטל דם השעיר ועשה לדמו כאשר עשה דם הפר והזה על הפרכת פנגד הארון מבחוץ * אחת למעלה ושבע למטה * ולא היה מתכפן להוות לא למעלה ולא למטה אלא כמצליף :

וכך היה מונה אחת * אחת ואחת * אחת ושתיים * אחת ושלוש * אחת וארבע * אחת וחמש * אחת ושש * אחת ושבע :

שש ועירה דם הפר לתוך המזרק שבו דם השעיר ונתן המלא בריקן כדי שיתערבו יפה יפה זה בזה ובא ועמד לפנים ממזבח הזהב בין המזבח והמנורה ומתחיל להוות מדם התערוכות : על ארבע קרנותיו יתן בסדרן מתחיל מקרן מזרחית צפונית ומסים בקרן דרומית מזרחית והיתה הנחלים והאפר במזבח הזהב הילך והילך עד שמנגלה זהבו ומזת

מדם התעורבת על־מִהְרֵוֹ שְׁלִמְזֻבַּח שֶׁבַע פְּעָמִים : פָּסַע וַיֵּצֵא
 לְצַד דְרוֹם חוּץ לְאוֹלָם וְשָׁפַךְ אֶת־הַשִּׁירִים עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי
 שְׁלִמְזֻבַּח הַחֵיצוֹן : צָעַד וּבָא לֹא אֶצֶל הַשְּׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח
 לְעֹזָאזֵל לְהַתְּוֹדוֹת עָלָיו אֲשֶׁמַּת קָהֵלוֹ וְסַמְךְ שְׁתֵּי יָדָיו עָלָיו וְהַתְּוֹדָה:

וּבַךְ הָיָה אוֹמֵר אֲנִי הַשֵּׁם הַטָּאֵו עוֹוֵי פִשְׁעוֹ לְפָנֶיךָ עֲמִךָ
 בֵּית יִשְׂרָאֵל : אֲנִי בְשֵׁם כְּפָר נָא לְחַטָּאִים
 וְלַעֲוֹנוֹת וְלַפִּשְׁעִים שְׁחַטָּאוּ וְשָׁעוּוּ וְשִׁפְשָׁעוּ לְפָנֶיךָ
 עֲמִךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּכְתוּב בַּתּוֹרָה מִשֶּׁה עֲבָדְךָ מִפִּי
 כְּבוֹדְךָ כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְמַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל
 חַטָּאתֵיכֶם לְפָנַי יְהוָה :

וְהַכֹּהֲנִים וְהַעַם הָעוֹמְדִים בְּעֹזְרָה כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים
 אֶת־הַשֵּׁם הַנִּכְבֵּד וְהַנּוֹרָא מְכֹרֵשׁ יוֹצֵא מִפִּי
 כֵּהֵן גָּדוֹל בְּקִדְשָׁהּ וּבְטַהֲרָהּ הָיוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִּים
 וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
 לְעוֹלָם וָעֶד :

וְאִף הוּא הָיָה מִתְּפוֹן פִּגְגֵּד הַמְּכַבְּרִים לְגִמּוֹר אֶת־הַשֵּׁם וְאוֹמֵר
 תִּמְהָרוּ וְאִתָּה בְּטוֹבָךָ מְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ וְסוֹלֵחַ לְעַבְדֵי יִשְׂרָאֵל :
 קָרָא לְאַחַד מִן הַכֹּהֲנִים הַמְּזוּמָן מֵאַתְמוֹל לְהוֹלִיכוֹ וּמְסֵרוֹ לֹא
 וְהוֹלִיכוֹ אֶל אֶרֶץ גְּזֵרָה לְמַדְבַּר שָׁמַם וּכְשֶׁהִגִּיעַ לְצוּק תוֹלַק
 לְשׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית שֶׁבְּקִרְנָיו חֲצִיזוֹ קוֹשֶׁר בְּסִלַּע וְחֲצִיזוֹ בֵּין קִרְנָיו
 וְדַחְפוֹ בְּשֵׁתֵי יָדָיו לְאַחֲזָרָיו וְהוּא הָיָה מִתְּנַלְנֵל וְיוֹרֵד וְלֹא הָיָה מִגִּיעַ
 לְחֲצִי תֵּדֵר עַד שֶׁנִּשְׁעָשָׂה אֲבָרִים אֲבָרִים וְאוֹמֵר כֶּךָ יִמְחוּ עֲוֹנוֹת
 עֲמִךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל : רִץ לֹא אֶצֶל הַפָּר וְאֶצֶל הַשְּׁעִיר הַנִּשְׁרָפִים וּקְרָעֵן
 וְהוֹצֵא אִמּוּרֵיהֶם וּנְתַנֵּם בְּמַגָּם לְהַקְטִירָם עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ וּבִשְׂרֵן
 קָלָעַן בְּמַקְלָעוֹת וּמִשְׁלַחַן בְּיַד אֲחֵרִים לְהוֹצִיאֵן לְבֵית הַשְּׂרָפָה :
 שָׁב וּבָא לְעֹזְרֵת נָשִׁים אַחַר שֶׁהִגִּיעַ הַשְּׁעִיר לְמַדְבַּר לְקָרוֹת בַּתּוֹרָה
 כַּהֲנִים

סדר עבודה ליום כפור

כַּהֲנִים פָּרַשְׁתָּ אַחֲרֵי מוֹת וְאֵךְ בַּעֲשׂוֹר וְגוֹלָל הַסֵּפֶר תוֹרָה וּמִנִּיחַ
בְּחִיקוֹ וְאוֹמֵר יוֹתֵר מִמֶּה שֶׁקָּרִיתִי לְפָנֶיכֶם כְּתוּב פֶּאֶן וּבַעֲשׂוֹד
שְׁבֻחוֹתֶיךָ הַפְּקוּדִים קוֹרֵא עַל פֶּה וּמְבַרֵךְ לְאַחֲרֵיהֶם שְׁמוֹנָה
בְּרָכוֹת עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוּדָה וְעַל הַהוֹדָאָה וְעַל מַחֲלַת הָעֵינַן
וְעַל הַמִּקְדָּשׁ וְעַל יִשְׂרָאֵל וְעַל הַכַּהֲנִים וְעַל שְׂאֵר הַתְּפִלָּה:

תִּבְנֶן צְעָדָיו וּבֹא לְבֵית הַטְּבִילָה וּקְדֹשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו
וּפָשֵׁט בְּגָדֵי לָבָן וְיֵרֵד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפַּג הַבִּיאוֹ
לוֹ בְּגָדֵי זָהָב וּלְבַשׁ וּקְדֹשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וְעָשָׂה שְׁעִיר
הַנִּעְשָׂה בַחֲוִיץ שֶׁהוּא מִמוֹסַף הַיּוֹם וְאַחֵר כֶּךָ מִקְרִיב
אֶת־אֵילוֹ וְאֶת־אֵיל הָעֵם וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם
וּמִקְטוֹר הָאֲמוּרִים שֶׁל פֶּר וְשְׁעִיר הַנִּשְׂרָפִים וְאַחֵר כֶּךָ
מִקְרִיב תָּמִיד שֶׁל בֵּין הָעֲרֻבִים כְּהִלְכָתוֹ:

אַחֵר כְּלוּתוֹ מַעֲשׂוֹת כְּל־אֵלָה עוֹד בָּא לוֹ לְבֵית הַטְּבִילָה מֵהַר
וּקְדֹשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשֵׁט בְּגָדֵי זָהָב וְיֵרֵד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפַּג
הַבִּיאוֹ לוֹ בְּגָדֵי לָבָן לְבַשׁ וּקְדֹשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וְנִכְנַס לְבֵית קֹדֶשׁ
הַקְּדָשִׁים לְהוֹצִיא אֶת־הַכֶּפֶר וְאֶת־הַמִּחְתָּה שֶׁהַכֹּהֲנִים בְּשַׁחֲרִית וְעוֹד
בָּא לוֹ לְבֵית הַטְּבִילָה וּקְדֹשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשֵׁט בְּגָדֵי לָבָן וְיֵרֵד
וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפַּג הַבִּיאוֹ לוֹ בְּגָדֵי זָהָב לְבַשׁ וּקְדֹשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו
וְנִכְנַס לְהִיכַל לְהַקְטִיר אֶת־הַקְּטֹרֶת שֶׁל בֵּין הָעֲרֻבִים וּלְהַדְלִיק
אֶת־הַנְּרוֹת בְּשָׂר יָמִים וַיֵּצֵא וְהַקְרִיב מִנְחַת הַתָּמִיד וּמוֹתֵר מִנְחַת
חֲבֹתָיו וּמִנְסֹךְ תֵּינִן בְּכָל־כְּלֵי שִׁיר כְּהִלְכָתוֹ וּקְדֹשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו
וּפָשֵׁט בְּגָדֵי זָהָב הַבִּיאוֹ לוֹ בְּגָדֵי עֲצָמוֹ וּלְבַשׁ וּמְלִיץ אוֹתוֹ עַד בֵּיתוֹ
וַיּוֹם טוֹב הָיָה עוֹשָׂה בְּצִאתוֹ בְּשָׁלוֹם מִן הַקְּדֹשׁ:

אֲשֶׁרֵי הָעֵם שֶׁכָּבַח לוֹ אֲשֶׁרֵי הָעֵם שִׁיחָה אֱלֹהָיו:
וּבִכֵּן כְּמוֹ שֶׁשְׁמַעְתָּ תְּפִלַּת כְּהֵן גְּדוֹל בְּהִיכַל כְּמוֹ כֵּן מִפְּנֵי
תְּשַׁמַּע וְתוֹשִׁיעַ:

יְהִי רַצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַל־תִּינֵנו שְׁתֵּהא הַשָּׁנָה
הַזֹּאת

סדר עבודה ליום כפור
 קבה
 הזאת הבאה עלינו ועל כל עמך בית ישראל בכל מקום
 שהם שנת אורה • שנת ברכה • שנת גלה • שנת דיצה • שנת
 חוד • שנת ועד טוב • שנת זמרה • שנת חרוה • שנת מובה •
 שנת ישועה • שנת כלכלה • שנת למוד • שנת מנוחה • שנת
 ששון • שנת עלצון • שנת פדות • שנת צהלה • שנת קוממיות •
 שנת קבוץ גלויות • שנת קבול הפלות • שנת רצון • שנת שלום •
 שנת טלולה גשומה • שנת שבע • שנה שתוליקנו בה קוממיות
 לארצנו • שנה שתדבר בה עמים תחתינו • שנה שתכתבנו בה
 לחיים טובים • שנה שלא יצטרכו עמך בית ישראל לפרנסה זה
 לזה ולא לעם אחר • שנה שתעצור המגפה והמשחית מעלינו
 ומעל כל עמך בית ישראל • שנה שלא תפיל אשה פרי בטנה :
 ובכן ועתה יהוה אלהינו על רחמיה דרבים אנו במוחים ועל
 חסדיה אנו נשענים ולסליחותיה אנו מקנים כי אתה יהוה
 אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ומרפה להטיב ומנהיג את
 העולם כלו במדת החסד ובמדת הרחמים כפנתוב בתורת משה
 עבדך ויאמר אני אעביר פליטובי על פניך וקראתי בשם יהוה
 לפניך וחנותי את אשר אחון ורחמתי את אשר ארחם :
 ובכן מה נהדר הנה כהן גדול בצאתו בשלום מן הקדש :

באהל הברכה ס' חמלא נחמור . תפלת מנחה וידבר וקשורת וחס"כ מתפללין שיע כמו בשמרים
 וקדושה נקדישך בטוח הקור :

תפלת נעילה

אמרים אשרי ובא לציון

אשרי יושבי ביתך עוד יהללך סלה : אשרי העם שפכה לו
 אשרי העם שיהוה אלהיו : * תהלה לדוד ארומך
 אלוהי המלך ואברכה שמך לעולם ועד : ב בכל יום אברכה
 ואהללה שמך לעולם ועד : ג גדול יהוה ומהלל מאד ולגדלתו
 אין תקף : ד דוד לדוד ישבח מעשיה וגבורתיה יגידו : ה תר
 כבוד הודה ודברי נפלאותיה אשיחה : י ועוזו נוראתיה יאמרו

וְגִדְלוֹתֶיךָ (וגדולתך ק) אֶסְפְּרָנָה : וְזָכַר רַב־טוֹבְךָ יִפְּיֵעוּ וְצַדִּיקְתֶּךָ
 יִרְגְּנוּ : ה' חַנוּן וְרַחוּם יְהוָה אֲרֹךְ אַפַּיִם וְגִדּוֹל (גדול ק) חֶסֶד :
 ט טוֹב־יְהוָה לְכָל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו : י יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־
 מַעֲשָׂיֶיךָ וְחִסְדֶּיךָ יִבְרַכּוּכָה : יא כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֵאמְרוּ וְגִבּוֹרְתֶךָ
 יִדְבְּרוּ : יב לְהוֹרִיעַ לְבַנְיָהּ הָאָדָם גִּבּוֹרְתוֹ וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ :
 יג מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים וּמַמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל־הָדוֹר וְדוֹר :
 יד סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנְּפֹלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים : טו עֵינַי כָּל־
 אֱלֹהֶיךָ יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נֹתֵן־לָהֶם אֶת־אֲכָלָם בְּעֵתוֹ : טז פּוֹתֵחַ אֶת־
 יָרֵךְ וּמַשְׁפִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן : יז צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחִסֵּד
 בְּכָל־מַעֲשָׂיו : יח קְרוֹב יְהוָה לְכָל־קִרְאוֹ לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאוּ
 בְּאֵמֶת : יט רִצּוֹן־יִרְאוּ יַעֲשֶׂה וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם :
 כ שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֲהָבָיו וְאֶת כָּל־הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד :
 כא תַּהַלֵּל יְהוָה יִדְבַר־פִּי וּיְבַרֵךְ כָּל־בְּשׂוֹר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :
 וְאַנְחֵנוּ | נְבַרְךָ יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ :

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשִׁבִי פֹשֵׁעַ בִּיעַקֵּב נָאִם יְהוָה :
 וְאַנִּי זֹאת בְּרִיתִי אִתְּם אָמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר
 עָלֶיךָ וּדְבָרִי אֲשֶׁר־שָׁמַתִּי בְּפִיךָ לֹא־יִמּוּשׁוּ מִפִּיךָ
 וּמִפִּי זִרְעָךָ וּמִפִּי זִרְעֵךָ אָמַר יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־
 עוֹלָם : וְאַתָּה קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהַלּוֹת יִשְׂרָאֵל : וְקִרָא
 זֶה אֱלֹהֵי וְאָמַר קְדוֹשׁ | קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת
 מְלֹא כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : וּמִקְבְּלֵין דִּין מִן־דִּין וְאָמְרִין
 קְדִישׁ בְּשִׁמִּי מְרוֹמָא עֲלָאָה בֵּית שְׂכִינְתָּה קְדִישׁ עַל־
 אֲרַעָא עוֹבַד גִּבּוֹרְתֶךָ קְדִישׁ לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֲלַמְיָא יְהוָה
 צְבָאוֹת מְלִיא כָּל־אֲרַעָא זִיו יִקְרָה : וְתִשְׁאַנְי רוּחַ
 וְאִשְׁמַע אַחֲרֵי קוֹל רַעֲשׂ גְּדוֹל בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה
 מִמְּקוֹמוֹ : וְנִמְלִתְנִי (כ"ט וְנִמְלִתְנִי) רוּחָא וּשְׁמַעִית בְּתַרִּי

תפלת נעילה

קל זיע סגיא דמשבחין ואמרין ברוך יקרא ביהוה
 מאתר בית שכינתה: יהוה | ימלך לעולם ועד: יהוה
 מלכותה קאם לעולם ולעלמי עלמיא: יהוה אלהי
 אברהם יצחק וישראל אבותינו שמרה זאת לעולם
 ליצר מחשבות לבב עמה ותכן לבכם אליה: והוא
 רחום | וכפר עון ולא ישחית והרבה להשיב אפן ולא
 יעיר כל חמתו: כי אתה אדני טוב וסלח ורב חסד
 לכל קראיה: צדקתה צדק לעולם ותורתה אמת:
 תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת
 לאבותינו מימי קדם: ברוך אדני יום | יום יעמס לנו
 האל ישועתנו סלה: יהוה צבאות עמנו משגב לנו
 אלהי יעקב סלה: יהוה צבאות אשרי אדם במח
 בך: יהוה הושיעה המלך יעננו ביום קראנו: ברוך
 הוא אלהינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים
 ונתן לנו תורת אמת ותיי עולם נטע בתוכנו הוא
 יפתח לבנו בתורתו וישם בלבנו אהבתו ויראתו
 ולעשות רצונו ולעבדו בלבב שלם למען לא ניגע
 לריק ולא נלד לבהלה: ובכן יהי רצון מלפניך יהוה
 אלהינו ואלהי אבותינו שנשמור חקך בעולם הזה
 ונזכה ונחיה ונראה ונירש טובה וברכה לשני ימות
 המשיח ולתיי העולם הבא: למען יזמרה כבוד ולא
 ידם יהוה אלהי לעולם אורך: ברוך הנבר אשר
 יבטח ביהוה והיה יהוה מבטחו: בטחו ביהוה עדי
 עד פי ביהוה יהוה צור עולמים: ויבטחו בך יודעי

תפלת נעילה

שְׁמֶךָ כִּי לֹא-עֲזַבְתָּ דְרָשְׁיָהּ יְהוָה : יְהוָה חַפֵּץ לַמַּעַן
צְדָקוֹן יַגְדִּיל הַתּוֹרָה וַיֹּאדִיר : ח"ק

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֶךָ רַבָּא * א"ס : בְּעֶלְמָא דִּירְבָּא כְּרַעוּתָהּ וַיִּמְלֵךְ
מַלְכוּתָהּ וַיַּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מִשְׁתֵּיהּ * א"ס : בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן
וּבְחַיֵּי רַבְל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֶנְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאָמְרוּ אָמֵן : יְהֵא שְׁמֶךָ רַבָּא
מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעַלְמֵי עַלְמֵינָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְעַשֵּׂא
וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֶךָ דְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא * א"ס : לְעֵילָא מִן כָּל-
בְּרַבְתָּא וְשִׁירְתָּא תְּשַׁבְּרְתָּא וְנַחְמָתָא דְאִמְרוּן בְּעֶלְמָא וְאָמְרוּ אָמֵן :

אֲדֹנָי יִשְׁפָּתֵי תַפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַתָּה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק
וְאַתָּה יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא * אֵל עֲלִיּוֹן * גּוֹמֵל חַסְדִּים
טוֹבִים * קוֹנֵה הַכֹּל * זוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּגִיתֵם לַמַּעַן
שְׁמוּ בְּאַהֲבָה :

וְכַתְּנוּ לְחַיִּים מַלְךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים וְהַתְּמַנּוּ בְּסִפְרֵי תַחִיִּים לַמַּעַנָּה
אֱלֹהִים חַיִּים :

מַלְךְ עֲזוֹר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַגֵּן אֲבְרָהָם :

אַתָּה גְּבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מַחֵה מַתִּים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ מוֹרֵד הַטָּל :
מְכַלְפֵּל חַיִּים בְּחַסֵּד מַחֵה מַתִּים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים
וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקִים אַמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרַי * מִי כְמוֹךָ
בְּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֵה לָךְ מַלְךְ מַמִּית וּמַחֵה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה :

מִי כְמוֹךָ אֵב הַרְחֵמִים זוֹכֵר יְצוּרֵי לְחַיִּים בְּרַחֲמִים :

וְנִאֲמֵן אַתָּה לְתַחֲיוֹת מַתִּים : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַחֵה הַמַּתִּים :

בְּחֹרֵת הַשֵּׁץ לְאוֹמְרִים קְדוּשַׁת כְּתָר כְּמוֹ כְּמוֹסָף עַל שַׁנַּת :

בְּתָר יִהְיֶה לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֹאכִים הַמוֹנֵי מַעְלָה וְעֵמֶךָ יִשְׂרָאֵל
קְבוּצֵי מַטֵּה יַחַד כָּלָם קְדָשָׁה לָךְ יִשְׁלָשׁוּ בְּכַתוּב עַל-יַד
גְּבִיאָךְ וְכָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר : קְדוּשׁ | קְדוּשׁ קְדוּשׁ יְהוָה צְבָאוֹת
מְלֹא כְלֵי-הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : כְּבוֹדוֹ מְלֹא עוֹלָם מִשְׁרָתוֹ שׂוֹאֵלִים זֶה
לְזֶה אֵיךְ מְקוּם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ לְעַמְתָּם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים :
בְּרוּךְ כְּבוֹד-יְהוָה מִמְקוֹמוֹ : מִמְקוֹמוֹ הוּא יִפֵּן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ
הַמִּיֻּתְדִים שְׁמוּ עֶרֶב וּבִקֵּר בְּכַל-יוֹם תָּמִיד פְּעֻמִּים בְּאַהֲבָה שְׁמַע
אוֹמְרִים

תפלת נעילה

קבו

אומרים: שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד: הוא אלהינו
הוא אבינו הוא מלכנו הוא מושיענו הוא יושיענו ויגאלנו
שנית בקרוב וישמיענו ברחמיו לעיני כל־הי לאמר הן גאלתי
אתכם אחרית בבראשית להיות לכם לאלהים אני יהוה
אלהיכם: ובדברי קדשך פתוב לאמר: ימלך יהוה לעולם
אלהיך ציון לדר ודר תללויה:

אתה קדוש ושמה קדוש וקדושים בכל־יום יהללוך סלה:

לדר ודר תמליכו לאל פי הוא לברז מרום וקדוש:

ובכן יתקדש שמה יהוה אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים
עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מלכות בית דוד
משיתה ועל מכונה והיכלך:

ובכן תן פחדך יהוה אלהינו על כל־מעשיך * ואימתך על כל
מה־שבראת * ויראהך כל־המעשים וישתחוו לפניך כל־
הברואים * ויעשו כלם אנדה אחת * לעשות רצונך ברבב שלם
שידענו יהוה אלהינו שהשלטן לפניך עז בידך וגבורה בימינך
ושמה נזרא על כל מה־שבראת:

ובכן תן כבוד יהוה לעמך תהלה ליראיך * ותקנה טובה
לדורשיך * ופתחון פה למיחלים לך שמחה לארצך *
וששון לעירך * וצמיחת קרן לדוד עבדך ועריכת נר לבן־ישי
משיתה במהרה בימינו:

ובכן צדיקים יראו וישמחו * וישרים יעלזו * וחסידים פרנה
יגילו * ועולתה תקפץ־פיה והרשעה כלה בעשן תכלה *
פי תעביר ממשלת ודון מן הארץ:

ותמלוך אתה הוא יהוה אלהינו לבהך * על כל־מעשיך *
בחר ציון משכן כבודך * ובירושלים עיר קדשך *
בפתוב בדברי קדשך ימלך יהוה לעולם אלהיך ציון לדר
ודר תללויה:

קדוש אתה ונזרא שמה * ואין אלוה מפלעדיך * בפתוב ויגבה

תפלת נעילה

יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט וְהָאֵל תְּקַדֹּשׁ נִקְדָּשׁ בְּצַדִּיקָה : בְּרֹדֶף
 אַתָּה יְהוָה הַמַּלְךְ תְּקַדֹּשׁ :

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים • אֲהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ
 בָּנוּ • וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְשׁוֹנוֹת וְקִדְשָׁתָנוּ
 בְּמִצְוֹתֶיךָ • וְקִרְבַּתָּנוּ מִלְּבָנוּ לְעִבּוֹדְתֶךָ וְשִׂמְךָ הַגָּדוֹל
 וְתְקַדֹּשׁ עֲלֵינוּ קְרָאתָ :

וּתְתֵן־לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יּוֹם (השבת הזה ואת יום)
 הַבְּפָרִים הַזֶּה אֶת־יּוֹם סְלִיחת הָעוֹן הַזֶּה אֶת־
 יוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה (לקדושה ולמנוחה) לְמַחִילָה וְלִסְלִיחָה
 וְלִכְפָּרָה וְלִמְחֹל־בוֹ אֶת־כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ (כאהבה) מִקְרָא
 קֹדֶשׁ זָכָר לִיצִיאַת מִצְרָיִם :

אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֵא • וַיִּגַּע וַיִּרְאֶה וַיִּרְצֶה • וַיִּשְׁמַע וַיִּפְקֹד
 וַיִּזְכֹּר • וְזָרַענוּ וּפְקֻדָּנוּ • וְזָכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ • וְזָכְרוֹן מְשִׁיחַ בְּיָדְךָ
 עֲבָדֶךָ • וְזָכְרוֹן יְרוּשָׁלַם עִיר קֹדֶשֶׁךָ • וְזָכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ
 לְכָל־יְשֵׁי לְטוֹבָה • לְחַן וְלִחֶסֶד וְלִרְחֻמִּים וְלִחַיִּים טוֹבִים וְלְשָׁלוֹם • בְּיוֹם
 (בשנת השבת הזה וביום) הַבְּפָרִים הַזֶּה בְּיוֹם סְלִיחת הָעוֹן הַזֶּה • בְּיוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ
 הַזֶּה • זָכְרָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כּוֹ לְטוֹבָה • וּפְקֻדָּנוּ כּוֹ לְכָרְכָה • וְהוֹשִׁיעֵנו כּוֹ
 לְחַיִּים טוֹבִים • וּבְדַבַּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חַסִּדִּים וְרַחֲמֵינוּ וְרַחֵם עֲלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנו כִּי
 אֱלֹהֶיךָ עֵיגֵינוּ • כִּי אֵל מְלַךְ חַסֵּן וְרַחֵם אַתָּה :

אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהי אֲבוֹתֵינוּ מְחֹל • לְעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (השבת
 הַזֶּה וּבְיוֹם) הַבְּפָרִים הַזֶּה בְּיוֹם סְלִיחת הָעוֹן הַזֶּה
 בְּיוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה מְחַה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ
 מִיָּד עֵינֶיךָ בְּאִמּוֹר : אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מְחַה פְּשָׁעֶיךָ
 לְמַעֲנֵי וְחַטָּאתֶיךָ לֹא־אֶזְכֹּר : וְנֹאמַר מְחִיתִי כְעֵב
 פְּשָׁעֶיךָ וּבְעֵנִי חַטָּאתֶיךָ שׁוּבָה אֵלַי כִּי גִאֲלָתֶיךָ : וְנֹאמַר
 כִּי בְיוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל

הַטְּאֵרִיכִים

תפלת נעילה

קסו

חטאתיכם לפני יהוה תמקרו: ^(כסני) אלהינו ואלהי אבותינו
 רצה נא במנוחתנו קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך
 שבענו משובך ושמחת נפשנו בישועתך והנהילנו יהוה
 אלהינו באהבה ובחן שבת קדשך ויגדו בו כל ישראל מקדשי שמך
 ומהר לבנו לעבדך באמת כי אתה סלחן לישראל
 ומחלן לשבטי ישראל בכל דור ודור ומבלי עדיך אין
 לנו מלך מוחל וסולח: פרוך אתה יהוה מלך מוחל
 וסולח לעונותינו ולעונות עמו בית ישראל ומעביר
 אשמותינו בכל שנה ושנה מלך על כל הארץ מקדש
 (השבת) וישראל ויום הכפרים:

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה והשיב העבודה
 לדביר ביתך ואשי ישראל ותפלתם באהבה תקבל פרוץ ותתי
 לרצון סמיד עבודת ישראל עמך:

ותחזינה עינינו בשובך לציון פרחים: פרוך אתה יהוה המחזיר
 שביבתו לציון:

<p>מזדים אנהנו לך שאמה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי כל בשר יוצרנו יוצר בראשית ברכות והודאות לשך הגדול ותקדוש על שתחיותנו וקיימתנו כותחנות ומקיימתנו וחסותנו לחצרות קדשך ושוב אלך לשמור תקיך ולעשות רצונך ולעבדך בלבב שלם על שאנו מזדים לך פרוך אל ההודאות:</p>	<p>מזדים אנהנו לך שאמה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד צור חינו מנן ישענו אמה הוא לדור ודור גודה לך וגספר ההלכה על חינו המסורים בנה ועל גשמותינו המקודות לך ועל גפיה שבכל יום עמנו ועל גפלאותיה וטובותיה שבכל עת ערב ובקר וצדקים חשוב כי לא בלו בדמך והמרתם כי לא תמו הסרה כי מעולם קנינו לך: ועל בלם יתבנה ויתחכם ויתעשא שכה מלבנו סמיד לעולם ועד:</p>
---	---

ותתום לחיים טובים כל בני בריתך:
 וכל נתינים יודך סלה ויהללו שמך הגדול לעולם כי טוב (האל
 ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב): פרוך אתה יהוה הטוב
 שמך ולי גאה להודות:

אלהינו

לשׁי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּרַכְנוּ בְּבִרְכַּת הַמְּשַׁלְּשֵׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה
עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ הַאֲמוּרָה כִּי אֶתְרֵן וּבְנִיזוּ כְּהַנִּיחִים עִם

קְדוּשָׁה בְּאֲמֹר: יְבָרְכֶךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: אָמֵן יֵאָר יְהוָה וּפְנֵי אֱלֹהֵי נִיחָה: אָמֵן
יֵשֵׁא יְהוָה וּפְנֵי אֱלֹהֵי וְיִשְׁמֵם לָהּ שְׁלוֹם: אָמֵן

שֵׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרַכָּה חַיִּים מִן נַחֲסָד וְנַחֲמִים עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
עַמְּךָ בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ כְּלָנוּ בְּאֲחֵד בְּאֹר פְּנִיָּה כִּי בְּאֹר פְּנִיָּה נִחַתָּ
לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הַיּוֹרֵת חַיִּים וְאֶהְבֵּת חֶסֶד וְצַדִּיקָה וּבְרַכָּה וְנַחֲמִים וְחַיִּים
וְשְׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכָה אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בְּשְׁלוֹמָה:
וּבְסִפָּר חַיִּים בְּרַכָּה וְשְׁלוֹם וּפְרִנָּסָה טוֹבָה יִשׁוּעָה וְנַחֲמָה וְגִדּוּרֹת
טוֹבוֹת גִּזְכָּר וְנַחֲתָם לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשְׁלוֹם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם:

יְהוָה רַדְצוֹן וְאֲמַר־כִּי וְהִגִּיוֹן לְכִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ • תְּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ וְאֵל תִּתְעַלֵּם

מִתְחַנְּתָנוּ שְׂאִין אָנוּ עֲזִי פָנִים וְקִשִׁי עֲרָף לֹאֵמַר לְפָנֶיךָ

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חַטָּאנוּ אֲבָל

אֲנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ חַטָּאנוּ:

אֲשָׁמְנוּ • בְּגַדְנוּ • גִּזְרָנוּ • דְּבַרְנוּ דָּפִי: הַעֲוִינוּ • וְהִרְשָׁעֵנוּ •

וְזָדְנוּ • חֲמַסְנוּ • טַפְלָנוּ שֶׁקֶר: יַעֲצֵנוּ רַע • כּוֹבְנוּ • לְצַנוּ •

מְרַדְנוּ • נֹאצְנוּ • סָרְדְנוּ • עֲוִינוּ • פִּשְׁעֵנוּ • צָרְדְנוּ • קִשִׁינוּ עֲרָף:

רִשְׁעֵנוּ • שִׁחַתְנוּ • תַּעֲבָנוּ • תַּעֲוִינוּ • תַּעֲתָעֵנוּ: סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ

יִמְמוּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שׁוּהָ לָנוּ • וְאַתָּה צְדִיק עַל כָּל־הַבָּא

עֲלֵינוּ כִּי אִמַּת עֲשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעֵנוּ: מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ וְיֹשֵׁב

מְרוֹם • וְמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים • הֲלֹא כָל־הַנְּסַפְרוֹת

וְהַנְּגִלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אַתָּה נוֹתֵן יָד לַפּוֹשְׁעִים וְיִמִּינְךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים •

וְתִלְמַדְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְהַתְּוִדוֹת לְפָנֶיךָ עַל כָּל־

עֲוֹנוֹתֵינוּ לְמַעַן נַחְדַּל מִעֲשֵׂק יְדֵינוּ וְתִקְבְּלֵנוּ בְּתִשׁוּבָה

שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ בָּאֲשִׁים וּבְנִיחָחִים לְמַעַן דְּבַרְיָךְ אֲשֶׁר

אִמַּרְתָּ

אָמַרְתָּ: אֵין קֶץ לְאִשֵּׁי חוֹבוֹתֵינוּ • וְאֵין מִסְפָּר לְנִיחוּתֵי
 אֲשֶׁמוֹתֵינוּ: וְאַתָּה יוֹדֵעַ שְׂאֲחֵרִיתָנוּ רַמָּה וְתוֹלְעָה •
 לְפִיכֹךְ הִרְבִּיתְ סְלִיחָתָנוּ מָה אָנוּ מָה תִּינּוּ מָה תִּסְקֶנוּ
 מָה צְדָקָנוּ מָה כַּחֲנוּ מָה גְבוּרָתָנוּ מָה נֹאמַר לְפָנֶיךָ
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הֲלֹא כָּל-הַגְּבוּרִים כָּאֵין
 לְפָנֶיךָ וְאֲנֹשֵׁי הַשָּׁמַיִם כָּלֹא הָיוּ וְחַכְמִים כְּבִלֵי מִדְּעַ
 וְגִבּוֹנִים כְּבִלֵי הַשָּׁכֶל כִּי רַב מַעֲשֵׂיהֶם תָּהוּ וַיּוּמִי תִיּוּהֶם
 הֶבֶל לְפָנֶיךָ וּמֹתֵר הָאָדָם מִן-הַבְּהֵמָה אֵין כִּי הֶבֶל הֶבֶל:

(הש"ץ שאומר סודיו בתוך התפלה צריך להזכיר של שבת בלחש הכנולת כדרך שמוזכר של יוסכ"פ •
 (ש"ע סימן תרכ"צ סעיף ו') (מכ"ק אדמו"ר ז"ל)

אַתָּה הִבְבַּלְתָּ אֶנּוֹשׁ מֵרֹאשׁ • וְתִבְרַחְתָּ לְעַמּוּד לְפָנֶיךָ •
 כִּי מִי יֹאמַר לָךְ מָה תִּפְעַל • וְאִם יִצְדַּק מָה יִתֵּן
 לָךְ: וְתִתֵּן-לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת-יוֹם הַבְּפֻרִים
 הַזֶּה אֶת-יוֹם סְלִיחַת הָעוֹן הַזֶּה אֶת-יוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ
 הַזֶּה • קֶץ וּמַחִילָה וּסְלִיחָה עַל כָּל-עֲוֹנוֹתֵינוּ • לְמַעַן
 נִחְדַּל מִעַשְׂק יְדֵינוּ • וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לַעֲשׂוֹת חֲסִין רְצוֹנָךְ
 בְּלִבִּב שָׁלֵם: וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים רַחֵם עָלֵינוּ • כִּי
 לֹא תַחֲפוּץ בְּהַשְׁחַתַּת עוֹלָם • שְׁנֹאמַר דְּרָשׁוּ יְהוָה
 בְּהַמְצֵאוֹ קִרְאָהוּ בְּהִיוֹתוֹ קָרוֹב: וְנֹאמַר יַעֲזוּב רָשָׁע
 דְּרָבוּ וְאִישׁ אֵין מִחֲשַׁבְתּוֹ וַיֵּשֶׁב אֶל-יְהוָה וַיִּרְחַמְהוּ
 וְאֶל-אֱלֹהֵינוּ כִּי-יִרְבֶּה לְסְלוּחַ: וְאַתָּה אֱלֹהֵי סְלִיחוֹת
 חַנּוּן וְרַחוּם אַרְךָ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת וּמִרְבֵּה לְהַטִּיב
 וְרוֹצֵה אֶתְּךָ בְּתִשׁוּבַת רָשָׁעִים וְאֵין אֶתְּךָ חֲפִץ
 בְּמִיתָתָם: שְׁנֹאמַר אָמַר אֱלֹהֵים חִי-אֲנִי | נָאִם | אֲדַנִּי
 יְהוָה אִם-אֶחֱפֵץ בְּמוֹת הַרָשָׁע כִּי אִם-בְּשׁוּב רָשָׁע

מִדְרָכּוֹ וְחָתָה שׁוּבוּ שׁוּבוּ מִדְרָכֵיכֶם הָרָעִים וּלְמָה
 תָּמוּתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל: וְנֹאמֶר הַחֶפֶץ אַחֲפִץ מוֹת רָשָׁע
 נָאִם אֲדֹנָי יְהוִה הֲלֹא בְּשׁוּבוֹ מִדְרָכָיו וְחָתָה: וְנֹאמֶר כִּי
 לֹא אַחֲפִץ בְּמוֹת הַמֵּת נָאִם אֲדֹנָי יְהוִה וְהַשִּׁיבוּ וְחַיוּ:
 כִּי אַתָּה סֶלְחֵן לְיִשְׂרָאֵל וּמַחֲלֵן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל־
 יוֹר וְדוֹר וּמִבְּלַעַד־יָךְ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ:

אֱלֹהֵי עַד שְׁלֹא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְּדָאֵי וְעַכְשָׁו שִׁנּוּצַרְתִּי כְּאֵלוֹ לֹא
 נוֹצַרְתִּי עֶפֶר אֲנִי בְּחַיִּי קָל וְחוֹמֶר בְּמִיתָתִי הָרִי אֲנִי
 לְפָנֶיךָ כְּבָלִי מְלֵא בּוֹשָׁה וּבְלֵמָה יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוִה אֱלֹהֵי
 וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שְׁלֹא אַחֲמָא עוֹד וּמֵה־שְׁחַמְטָאֵתִי לְפָנֶיךָ מִחוּק
 בְּרַחֲמֶיךָ דְּרַבִּים אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יְסוּרִים וְחַלִּים רָעִים:

אֱלֹהֵי נָצוֹר לְשׁוּנֵי מַדְעָ וּשְׁפָתֵי מְדַבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי תְרוּם וּנְפִישֵׁי
 בְּעֶפֶר לְכָל תּוֹהֵה פֶּתַח לְפִי בְּתוֹרְתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוּף נַפְשֵׁי וְכָל־
 הַרְוֵשִׁבִים עֲלֵי רַעַה מְהֵרָה הַפֵּר עֲצָתְם וּמְקַלֵּל מַחֲשַׁבְתָּם: יְהוּ כַּמֶּן לְפָנֶיךָ
 רוּחַ וּמְלֵאךָ יְהוִה רַחֲמֶיךָ: לְמַעַן יִחַלְצוּן יִדְיָךְ הַשְׁמִיעָה יְמִינֶךָ וְעַנְנֵי עֲשֵׂה
 לְמַעַן שְׂמָךְ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תוֹרְתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשֶׁתֶּךָ:
 יְהוּ יִחַלְצוּן אֲבֹתֵינוּ וְהַגִּיזוּן לְכִי לְפָנֶיךָ יְהוִה צוּרֵי וְנֹאֲלֵי: עֲשֵׂה הַשְׁלוֹם
 בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוִה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁינְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמִדְבַר בְּיָמֵינוּ
 וְחַן הַלְּקֵנוּ בְּתוֹרְתֶךָ:

יְאוּמְרִים אֲבִינוּ מְלַכְנוּ בְּנֵי־לֵילָה אִשׁ חַל יוֹם הַכַּפּוּרִים כְּשֶׁנֶּת וּנְמַקְס כְּתַבְנוּ לְאוּמְרִים חַמְנוּ.

- אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ מְחַמְטָנוּ לְפָנֶיךָ:
- אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֱלֹא אַתָּה:
- אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׂמָךְ:
- אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ חַדֵּשׁ עֲלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה:
- אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ בְּפִיל מַעֲלֵינוּ כָּל גְּזוּרוֹת קָשׁוֹת:
- אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ בְּפִיל מַחֲשָׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ:
- אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ הַפֵּר עֲצַת אֲיוּבֵינוּ:

אֲבִינוּ

תפלת נעילה

אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ כְּלֵה כְּלֵה וּמְסַטֵּין מֵעַלְיָנוּ :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ סְתוּם פְּיוֹת מְסַטֵּינֵנוּ וּמְקַטְרֵינֵנוּ :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ כְּלֵה דְבַר וְחֶרֶב וְרֶעִב וְשָׂבִי וּמִשְׁחִית מִבְּנֵי בְרִיתְךָ :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ מִנַּע מִנְּפֶה מִנְּחֻלְתֶּךָ :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ סֶלַח וּמְחֹל לְכָל־עֲוֹנוֹתֵינוּ :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ מְחַה וְהַעֲבֵר פִּשְׁעֵינוּ מִנְּגַד עֵינֶיךָ :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ מְחֹק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים כָּל שְׂמֵרֵי חוֹבוֹתֵינוּ :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ הַחֲזִירֵנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוּלֵי עַמְּךָ :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ קַבֵּעַ רוּעַ גִּזְרֵי דִינֵנוּ :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ זְכָרְנוּ בְּזַכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ חֲתַמְנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ חֲתַמְנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ חֲתַמְנוּ בְּסֵפֶר פְּרִנְסָה וּבְלִפְתָּה :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ חֲתַמְנוּ בְּסֵפֶר זְכוּיֹת :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ חֲתַמְנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ הַצְמַח לָנוּ יִשׁוּעָה בְּקִרְוֹב :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ הָרֵם קָרְן יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ הָרֵם קָרְן מְשִׁיחֶךָ :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ מִלֵּא יְדֵינוּ מִבְּרַכּוֹתֶיךָ :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ מִלֵּא אֲסַמְיֵנוּ שְׁבַע :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּם וְרַחֵם עָלֵינוּ :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ פֶּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לְתִפְלָתֵנוּ :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ זְכוֹר כִּי עָפַר אֲנַחְנוּ :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ נָא אֲלֹת־שִׁיבֵנוּ רִיקָם מִלְפָּנֶיךָ :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ תְּהֵא הַשְׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת־רַחֲמִים וְעַת־רָצוֹן מִלְפָּנֶיךָ :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ חֲמוּל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וּמִפִּינוּ :
אָבִינוּ מִלְפָּנֶיךָ עֲשֵׂה לְמַעַן הַרוּגִים עַל שֵׁם קְדֻשָּׁתְךָ :

תפלת נעילה

אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן מְבוֹחִים עַל יְחִידָךְ :
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בָאֵשׁ וּבְמִים עַל קְדוּשַׁת שְׁמֶךָ :
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ נָקוּם נִקְמַת דָּם עֲבֻדְיָךְ הַשְּׁפוּד :
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעַנְנוּ :
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ :
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים :
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא שְׁנִקְרָא
 עֲלֵינוּ :
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חַנּוּן וְעַנּוּן כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה
 וְחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ : ק"ש

סין מנרכין במולאי יו"כ בהכללה אלא על אור ששבת ולא על אור החדש הו"א מאבנים *

סדר הושענות

בל ימי הסיבות חקף אחר הלל קודם ק"ש אומרים הושענות וכן בהושענא רבה בכל יום מקיף את
 התיבה פ"א בלולב ואומרים הושענא אחת ובה"ר מקיפים ז' פעמים ואומרים ז' הושענות חזו סדרן
 ואין לחלק ולשטת סדר זה באיזה יום שחל יו"ט מימות השבוע. ובשבת אין אומרים הושענות כלל :

הושענא

- לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵינוּ הוֹשִׁיעֵנָא :
- לְמַעַנְךָ בּוֹרְאֵנוּ הוֹשִׁיעֵנָא :
- לְמַעַנְךָ גְּאֻלְנוּ הוֹשִׁיעֵנָא :
- לְמַעַנְךָ הוֹרְשֵׁנוּ הוֹשִׁיעֵנָא :

לְמַעַן אֲמִתְךָ • לְמַעַן בְּרִיתְךָ • לְמַעַן גְּדֻלַּתְךָ וְתַפְאֲרֶתְךָ • לְמַעַן
 דְּתִתֶּךָ • לְמַעַן הוֹדְךָ • לְמַעַן וְעִידְךָ • לְמַעַן זְכוּרְךָ • לְמַעַן
 חֶסֶדְךָ • לְמַעַן טוֹבוֹךָ • לְמַעַן יְחִידְךָ • לְמַעַן כְּבוֹדְךָ • לְמַעַן לְמוֹדְךָ •
 לְמַעַן מַלְכוּתְךָ • לְמַעַן נִצְחֶךָ • לְמַעַן סוּדְךָ • לְמַעַן עֲזָרְךָ • לְמַעַן
 פְּאֲרֶךָ • לְמַעַן צְדָקֶתְךָ • לְמַעַן קִדְשֶׁתְךָ • לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים •
 לְמַעַן שְׁכִינְתְךָ • לְמַעַן תְּהִלַּתְךָ • הוֹשִׁיעֵנָא :

כִּי אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה • אֵין וְהוּ כְהוּ *

אָבִינוּ שְׁתִּיחָ • בֵּית הַבְּחִירָה • גִּוְרֵן אֲרָנֵן • דְּבִיר הַמּוֹצֵנֶע • תִּרְ
 הַמּוֹרִיה

סדר הושענות

המזריה • ותר יראה • זבול תפארתך • חנה דוד • טוב
הלבנון • יפה נוף מושל כל הארץ • כלילת יופי • לינת הצדק •
מכון לשבתך • גנה שאנן • סבת שלום • עלית שבטים • פנת
יקרת • ציון המצינת • קדש הקדשים • רצוף אהבה • שכינת
כבודך • תל תלפיות • הושענא :

לך זרוע עם נבוכדנצר תעז ידך תרום ימינך • אני וזה כתיב

אום אני חומה • ברת פחמה • גולה וסרה • דמתה לתמר •
התרוגה עליך • ונחשבת כצאן מבחה • זרויה בין
מכעיסיה • חבוקה ודבוקה כף • מוענת עליך • יחידה ליתרך •
כבושה בגולה • לומדת יראתך • מרומת לחי • נתונה למכים •
סיבלת סבלך • עניה סוערה • פרוית טוביה • צאן קדשים •
קהלת יעקב • רשומים בשמך • שואנים הושענא • תמוכים
עליך • הושענא :

תמן אמת ליעקב קסד לאברהם • אני וזה כתיב

אדון הושיע • בלתך אין להושיע • גבור ומושיע • דלותי
ולי יהושיע • האל הושיע ומציל ומושיע וזעקת הושיע
חזקה תושיע • מלאך תשביע • יבול להשביע • כל שית תדשא
ותושיע • לגיא כל תרשיע • מגדים תמתיק ותושיע • נשיאים
להסיע • שעירים להניע • עננים מלהמניע • פותח יד ומשביע •
צמאך תשביע • קוראך תושיע • רחמיך תושיע • שותריך
תושיע • תמימך הושיע • הושענא :

נעמות בימינך גצח • אני וזה כתיב

אדם ובהמה • בשר ורוח ונשמה • גיד ועצם וקומה • דמות
וצלם ורקמה • הוד לתבל דמה • ונמשל בבהמות נדמה •
זי ותואר וקומה • חדוש פני אדמה • טיעת עצי נשמה • יקבים
וקמה • פרמים ושממה • לתבל המסימה • מטרות עוז לסימה •
נשיה לקימה • שיתים לתעצימה • עדנים לעצמה • פרחים לקוממה •
צמחים לגשמה • קרים לזרמה • רביבים לשלמה • שתית
לזוממה • תלויה על בלימה • הושענא :

הזה אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים • אני וזה כתיב

א) סגלים פס יד . ב) מיסה 21 . ג) סגלים פס יא . ד) סס סס . אדמה

אֲדָמָה מֵאֶרֶר • בְּהִמָּה מִמִּשְׁכַּלְתָּ • גִּזְרֵן מִזֶּזֶם • דָּגָן מִדְּלֻקַת •
 הוֹן מִמֵּאֲרָה • וְאֶבֶל מִמְהוּמָה • זֵית מִנִּשְׁל • חֲפָה מִחֲנָב •
 מִרְף מִזֹּבְאֵי • יִקָּב מִיֵּלֶק • כָּרֶם מִתּוֹלַע • לֶקֶשׁ מֵאַרְבֶּה • מִגֵּד
 מִזְּלָצֵל • נֶפֶשׁ מִבְּהֵלָה • שׁוֹבַע מִסְּלָעִים • עֲדָרִים מִדְּלוֹת • פְּרוֹת
 מִשְׁדָּפוֹן • צֶאֱן מִצְמִיתוֹת • קָצִיר מִקְלָלָה • רוֹב מִרוֹזֵן • שְׁבַלְת
 מִצְנָמוֹן • תְּבוּאָה מִחֶסֶל • הוֹשִׁיעָנָא •
 צְדִיק יִתְּוָה בְּכָל־דְּרָבֵי וְחֹסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו :

אָנִי וְהוֹ הוֹשִׁיעָה נָא :

כְּהוֹשִׁיעַת אֱלִים בְּלוֹד עַמְּךָ • בְּצִאתְךָ לִישַׁע עַמְּךָ • כֵּן הוֹשִׁיעָנָא •
 כְּהוֹשִׁיעַת גִּזֵּי וְאֱלֹהִים • דְּרוּשִׁים לִישַׁע אֱלֹהִים • כֵּן
 הוֹשִׁיעָנָא • כְּהוֹשִׁיעַת הַמּוֹן צְבָאוֹת • וְעַמִּים מִלְּאֲבֵי צְבָאוֹת • כֵּן
 הוֹשִׁיעָנָא • כְּהוֹשִׁיעַת זְכִים מִבֵּית עֲבָדִים • חֲנוּן בְּיָדָם מִעֲבִידִים •
 כֵּן הוֹשִׁיעָנָא • כְּהוֹשִׁיעַת טְבוּעִים בְּצוּל גִּזְרִים • יִקְרָךְ עַמִּם
 מִעֲבִירִים • כֵּן הוֹשִׁיעָנָא • כְּהוֹשִׁיעַת כְּנָה מִשׁוֹרְרַת וִיוֹשַׁע • לְגוֹחַה
 מִצִּינַת וִיוֹשַׁע • כֵּן הוֹשִׁיעָנָא • כְּהוֹשִׁיעַת מֵאִמֵּר וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם •
 נָקִיב וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם • כֵּן הוֹשִׁיעָנָא • כְּהוֹשִׁיעַת סִבְבֵי מוֹבַח •
 עוֹמְסֵי עֲרֵבָה לְהַקּוֹף מוֹבַח • כֵּן הוֹשִׁיעָנָא • כְּהוֹשִׁיעַת פְּלֵאֵי אֲרוֹן
 כְּהַפְשַׁע • צִעַר פְּלִשְׁתַּת בְּחֵרוֹן אֶפֶס וְנוֹשַׁע • כֵּן הוֹשִׁיעָנָא • כְּהוֹשִׁיעַת
 קַהְלוֹת בְּבִלְהַ שְׁלֻחַת • רַחוּם לְמַעַנִּים שְׁלֻחַת • כֵּן הוֹשִׁיעָנָא •
 כְּהוֹשִׁיעַת שְׁבוֹת שְׁבַטֵי יַעֲקֹב • תְּשׁוּב וְתִשׁוּב שְׁבוֹת אֱהֵלֵי יַעֲקֹב •
 וְהוֹשִׁיעָה נָא :

אָנִי וְהוֹ הוֹשִׁיעָה נָא :

הוֹשִׁיעָה אֶת־עַמְּךָ וּבְרַךְ אֶת־נַחֲלֹתְךָ וְרַעַם וְנִשְׂאִים עַד־הָעוֹלָם •
 וְיִהְיוּ דְבָרֵי אֱלֹהֵי אֲשֶׁר תִּתְחַנְּנֵנִי לְפָנַי יִתְּוָה קְרוֹבִים
 אֶל־יִתְּוָה אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וְלַיְלָה לַעֲשׂוֹת מִשְׁפַּט עֲבָדוֹ וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ
 יִשְׂרָאֵל דְּבִרְיוֹם בְּיוֹמָם • לְמַעַן דַּעַת כָּל־עַמֵּי תַּאֲרֵץ כִּי יִתְּוָה הוּא
 הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד :

מ סלח קמ פ . ב . ס ס כ כ . ג . ג . מ ל ת . י . ד . ס ס .

דהושענא רבה

קעא

שמרים ו' סוסנות של כל ימי כסות ומקיסין את התיכס בכל פסח ואח"כ לאמריס (נמן איתן ומקיסין ג"כ :

למען איתן הנזרק בלהב אש : למען בן הנעקד על עינים ואש :
 למען גבור הנאבק עם שר אש : למען דגלים נחית באור
 וענן אש : למען הועלה למרום ונתעלה כמלאכי אש : למען
 והוא לך פסגן בארצלי אש : למען זכר דברות הנתונות מאש :
 למען הפוי יריעות ענן אש : למען מכם הר ירדת עליו באש :
 למען ידירות בית אשר אהבת משמי אש : למען כמה עד שקעה
 האש : למען לקח מחפת אש * והסיר חרון אש : למען מקבא
 קנאה גדולה באש : למען נפ ירו וירדה אבני אש : למען שם
 מלה חלב פליל אש : למען עמד בגורן ונתרצה באש : למען
 פלל בעזרה וירדה האש : למען ציר עלה ונתעלה ברכב וסוסי
 אש : למען קדושים משלכים באש : למען רבוא רבבן חז ונהרי
 אש : למען שוממות עירך השרופה באש : למען הולדות ארופי
 יהודה תשים בכיור אש * הושענא :

לה יהנה הגולה ותגבורה ותתפארת ותנצח ותהוד כירכל בשמים ובארץ לך יהנה
 הסמלכה ותפתגשא לכל לראש : והנה יהנה למלך על כל הארץ ביום ההוא יהנה
 יהנה אחד ושמו אחד : ובתורתך פתב לאמר שבע ישראל יהנה אלהיט יהנה אחד :
 ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד :

ואמריס אני ורו בהושעת עד הושיעה ואח"כ מתחילין כמן

אני והו הושיעה נא :

תתננו לשם ולתהלה * תשיתנו אל החבל ואל הנחלה * תרוממנו
 למעלה למעלה * תקבצנו לבית התפלה תציבנו פעץ על
 פלגי מים שתולה * תפדנו מכל נגע ומחלה * תעטרנו באהבת
 כלולה * תשמחנו בבית התפלה * תנחלנו על מי מנוחות סלה *
 תמלאנו חכמה ושכלה * תלבבישנו עוז וגדלה * תכתירנו בכתר
 המעולה * תישרנו באורח סלולה * תטענו ביושר מסלה : תחננו
 ברהמים ובחמלה * תזפיקנו במי זאת עולה * תושיענו לקץ
 הנאלה * תהדרנו בזיו המולה * תדביקנו כאזור תתולה * תגדלנו
 ביד הודלה תביאנו לביתך ברנה וצהלה * תאמצנו ברוח והצלה :

האדע

(א זכר ס ב . ב . א ו כ ד פ . ג) זכרס ד . ד .

הושענא רבה

הַאֲדַרְנוּ בְּאֵבֶן הַלְלוּהָ • תִּלְכְּבֵנוּ בְּבִנְיַן עִירָהּ כְּבַתְחֻלָּהּ • תַּעֲזֹרְתֵנוּ
לְצִיּוֹן בְּשִׁבְלוֹתֶיהָ • תִּזְכְּנוּ בְּנִבְנֹתֶיהָ הָעִיר עַל תִּלְהָה • תִּרְבִּיצֵנוּ
בְּשִׁשׁוֹן וְגִילָהָ • תִּחַזְקֵנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה :

הושענא אנא הושיעה נא :

אֲנָא אֲזוּן חֵין תֵּאבִי יִשְׁעָךְ • בְּעַרְבֵי נַחַל לְשַׁעֲשַׁעְךָ • וְהוֹשִׁיעָה
נָא : אֲנָא גְאוּל כְּנַת נִמְעָךְ • הוּמָה בְּמֵאֲמָרְךָ • וְהוֹשִׁיעָה
נָא : אֲנָא הִבַּט לְבַרִית טַבְעָךְ • וּמַחֲשַׁבֵי אֶרֶץ בְּהַמְפִיעָךְ •
וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֲנָא זְכַרְלֵנוּ אֵב יִדְעָךְ • חֶסֶדְךָ לָמוּ בְּהוֹדִיעָךְ •
וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֲנָא טְהוּרֵי לֵב בְּהַפְלִיאָךְ • יוֹדַע כִּי הוּא פְּלֹאֵךְ •
וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֲנָא כְּפִיר כְּחַתֵּן לָנוּ יִשְׁעָךְ • לְאַבֹּתֵינוּ כְּהַשְׁבָּעָךְ •
וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֲנָא מַלְא מְשָׁלוֹת עִם מְשׁוֹעָךְ • נִעְקַד בְּחַר מוֹר
כְּמוֹ שׁוֹעָךְ • וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֲנָא סִגְבֵי אֲשֵׁרֵי נִמְעָךְ • עֲרִיצִים
כְּהַנִּיעָךְ • וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֲנָא פֶתַח לָנוּ אוֹצְרוֹת רַבְעָךְ • צִיחַ
מִתָּם כְּחַרְבֵי־עָךְ • וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֲנָא קוֹרְאִיךָ אֶרֶץ בְּרוּעָעָךְ • רַעַם
בְּטוֹב מְרָעָךְ • וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֲנָא שְׁעָרֶיךָ תַּעֲלֵ מִמְשׁוֹאֵךְ • תַּל
תִּלְפִיזוֹת בְּהוֹפִיעָךְ • וְהוֹשִׁיעָה נָא :

אנא אל נא הושענא הושיעה נא :

אֵל נָא תַעֲנֵנוּ כְּשֶׁה אוֹכַד • שְׁמֵנוּ מִסְפָּרְךָ אֵל תֵּאבֹד • הוֹשִׁיעָנָא
וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֵל נָא רַעַה אֶת־צֵאֵן הַהַרְגָה • קִצּוּפָה וְעֲלִיָּךְ
הַרְגָה • הוֹשִׁיעָנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֵל נָא צֵאֵךְ וּצֵאֵן מְרַעִיתְךָ •
פְּעֻלְתְּךָ וְרַעִיתְךָ • הוֹשִׁיעָנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֵל נָא עֲנֵי הַצֵּאֵן יִשְׁחֵם
עֵנָה בְּעַת רְצוֹן • הוֹשִׁיעָנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֵל נָא נוֹשְׂאֵי לֶךְ עֵין •
מִתְקוּמֵיהֶם יִהְיוּ כְּאֵין • הוֹשִׁיעָנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֵל נָא לְמִנְפֻכֵי
לֶךְ מִים • כְּמַמְעִינֵי תִשׁוּעָה יִשְׁאֲבוּן מִים • הוֹשִׁיעָנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא :
אֵל נָא יַעֲלוּ לְצִיּוֹן מוֹשִׁיעִים • טְפוּלִים בְּךָ וּבְשִׁמְךָ נוֹשְׁעִים •
הוֹשִׁיעָנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֵל נָא חֲמוּץ בְּגָדִים • זְעוּם לְנַעַר כָּל־
בוֹגְדִים • הוֹשִׁיעָנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֵל נָא וְזָכוֹר תִּזְכּוֹר • תִּזְכּוֹרֵי
בְּלִתְךָ וְזָכוֹר • הוֹשִׁיעָנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא : אֵל נָא הוֹרְשִׁיךָ בְּעַנְפֵי
עַרְבֹת

ערבות • געים שעה מערבות • הושענא והושיעה נא : אל נא
 ברה בעשור שנה • אמרי רצה בפלולי ביום הושענא • הושענא
 והושיעה נא :

אנא אל נא הושענא והושיעה נא אבינו אתה :

למען תמים בהורותיו • הנמלט ברוב צדקותיו • מצל משטוף
 בבוא מבול מים • לאום אני חומה • הושענא והושיעה
 נא אבינו אתה : למען שלם בכל מעשים • המנסה בעשרה נסים •
 בשר מלאכים גם יקח נא מעט מים • לברה פחמה • הושענא
 והושיעה נא אבינו אתה : למען רך ויחיד נתנט פרי למאה •
 זעק איה תשה לעולה בשרוהו עבדיו מצאנו מים • לגולה וסורה •
 הושענא והושיעה נא אבינו אתה : למען קדם שאת ברכה •
 הנשטם ולשמך חכה מוחם במקלות בשקתות מים • לדמתה
 לתמר • הושענא והושיעה נא אבינו אתה : למען צדק היות
 לך לכהן • פחתן פאר יכהן • מנסה במפה במי מריבת מים • לתהר
 הטוב • הושענא והושיעה נא אבינו אתה : למען פאר היות
 גביר לאחיו • יהודה אשר גבר באחיו • מספר רובע מדליו יזל
 מים • לא לנו כי אם למענה • הושענא והושיעה נא אבינו
 אתה : למען עניו מכל ונאמן • אשר בצדקו כלכל הפן • משוך
 לגואל ומשוי ממים • למי זאת הנשקפה • הושענא והושיעה נא
 אבינו אתה : למען שמתו פמלאכי מרומים • הלובש אורים
 ותמים • מצוה לבא במקדש בקדוש ידים ורגלים ורחיצת מים •
 להולת אהבה • הושענא והושיעה נא אבינו אתה : למען נביאה
 מהולת מתנים • לכמהו לב הושמה עינים • להגלה רצה עלות
 ודת פאר מים • לטובו אהליו • הושענא והושיעה נא אבינו
 אתה : למען משרת לא מש מאהל • ורוח הקדש עליו אהל •
 בעבדו ביהן נכרתו תמים ליפה וברה • הושענא והושיעה נא
 אבינו אתה : למען למד ראות לטובה אות • זעק איה נפלאות •
 מצה טל מגזה מלא תפפל מים • לכלת לבנון • הושענא והושיעה

נָא אָבִינוּ אַתָּה: לְמַעַן כְּלוּלֵי עֲשׂוֹת מַלְחַמְתְּךָ אֲשֶׁר בְּיָדֶם תִּתֶּנָּה
 לְשׁוּעָתְךָ • צְרוּפֵי מַגְוֵי בְּלִקְקֵם בְּיָדֶם מִים • לֵאמֹר בְּגָדוֹ בְּךָ •
 הוֹשִׁיעֵנָּה וְהוֹשִׁיעָה נָא אָבִינוּ אַתָּה: לְמַעַן יַחֲדוּ צוֹרְדֵים דָּשׁ •
 אֲשֶׁר מִרְחֵם לְגִזְרֵי הַקִּדְּשׁ • מִמְכַתֵּשׁ לְחַי הַבְּקָעָה לֹא מִים • לְמַעַן
 שִׁים קִדְשֶׁךָ • הוֹשִׁיעֵנָּה וְהוֹשִׁיעָה נָא אָבִינוּ אַתָּה: לְמַעַן מוֹב
 חוֹלֵךְ וְגִדְל • מַעֲקֻשׁוֹת לֵב עֲדָה חֲדָל בְּשׁוֹב עִם מִהְטוֹא צְנִיחַ שְׂאֵב
 מִים • לְנֶאֱוָה פִּירוּשָׁלַיִם • הוֹשִׁיעֵנָּה וְהוֹשִׁיעָה נָא אָבִינוּ אַתָּה:
 לְמַעַן חִיד מְבַרְכֵר בְּשִׁיר • הַמְלַמֵּד תּוֹרָה בְּכָל כְּלֵי שִׁיר • מְנַסֵּךְ
 לְפָנָיו כְּתָאֵב שְׁתוֹת מִים • לְשִׁמּוֹ בְּךָ סְבָרִים • הוֹשִׁיעֵנָּה וְהוֹשִׁיעָה
 נָא אָבִינוּ אַתָּה: לְמַעַן זֶךְ עֲלֶיהָ בְּסַעֲרָה • הַמְקַנֵּא וּמְשִׁיב עֲבָרָהּ
 לְפָלוּל יִרְדֶּה אֵשׁ וְלַחֲכָה עֶפֶר וּמִים • לְעֵינֶיהָ בְּרִכּוֹת • הוֹשִׁיעֵנָּה
 וְהוֹשִׁיעָה נָא אָבִינוּ אַתָּה: לְמַעַן וְשֵׁרֶת בְּאַמֶּת לְרַבּוֹ • פִּי שְׁנַיִם
 בְּרוּחוֹ נֶאֱצֵל בּוֹ • בְּקַחְתּוֹ מִנֵּינָן גִּתְמַלְאָה גִבִּים מִים לְפָנָיו מִי כְּמִכָּה
 הוֹשִׁיעֵנָּה וְהוֹשִׁיעָה נָא אָבִינוּ אַתָּה: לְמַעַן תִּרְדֶּר עֲשׂוֹת רִצּוֹנְךָ •
 הַמְכַרִּיז תְּשׁוּבָה לְצִאֲנֶךָ • אֵץ בָּבֵא מְהֵרָף סֶתֶם עֵינֹת מִים •
 לְצִיּוֹן מְכַלֵּל יוֹפִי • הוֹשִׁיעֵנָּה וְהוֹשִׁיעָה נָא אָבִינוּ אַתָּה: לְמַעַן
 דְּרָשׁוּךָ בְּתוֹךְ הַגּוּלָה • וְסוֹדְךָ לָמוֹ נִגְלֶה בְּלִי לְהַתְנַאֵל דְּרָשׁוֹ
 זְרַעוֹנִים וּמִים • לְקוֹרְאֶיךָ בְּצֶרֶךְ • הוֹשִׁיעֵנָּה וְהוֹשִׁיעָה נָא אָבִינוּ אַתָּה:
 לְמַעַן נִמְר חֲכָמָה וּבִינָה • סוֹפֵר מְהִיר מִפְּלֵשׁ אֲמָנָה • מְחַכְמְנוּ
 אֲמָרִים הַמְשׁוּלָּיִם בְּרַחֲבֵי מִים • לְרַבְּתֵי עִם • הוֹשִׁיעֵנָּה וְהוֹשִׁיעָה
 נָא אָבִינוּ אַתָּה: לְמַעַן בָּאֵי לָךְ הַיּוֹם בְּכָל לֵב • שׁוֹפְכִים לָךְ שִׁית
 בְּלֹא לֵב וְלֵב • שׁוֹאֲלִים מִמֶּךָ עוֹז מִטְרוֹת מִים • לְשׁוֹרְרוֹךָ בָּיִם •
 הוֹשִׁיעֵנָּה וְהוֹשִׁיעָה נָא אָבִינוּ אַתָּה: לְמַעַן אוֹמְרֵי יִגְדֵל שְׁמֶךָ •
 וְהֵם נִחַלְתְּךָ וְעַמֶּךָ • צְמֵאִים לִישְׁעֶךָ כְּאֶרֶץ עֵיפָה לְמִים • לְתַרְתָּ
 לָמוֹ מְנוּחָה • הוֹשִׁיעֵנָּה וְהוֹשִׁיעָה נָא אָבִינוּ אַתָּה:

הוֹשִׁיעֵנָּה אֵל נָא • אָנָּה הוֹשִׁיעָה נָא:

הוֹשִׁיעֵנָּה סֶלַח נָא וְהַצְלִיחָה נָא

וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מְעוֹנֵנוּ:

תַּעֲנֶנּוּ אַמּוּנִים שׁוֹפְכִים לְךָ לֵב כַּמַּיִם * לְמַעַן בָּאֵי בְּאֵשׁ וּבַמַּיִם *
 גִּזֹר וְנָם יִפְחַן נָא מַעַט מַיִם * וְהִצַּלְתָּהּ נָא וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל
 מַעֲזֵנוּ * תַּעֲנֶנּוּ דְנִלִּים גִּזֹר גִּזְרֵי מַיִם * לְמַעַן הִנָּעֵקֵד בְּשַׁעַר הַשָּׁמַיִם *
 וְשָׁב וְחָפַר בְּאֵרוֹת מַיִם * וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מַעֲזֵנוּ * תַּעֲנֶנּוּ זָכִים מִתְחַנְּנִים
 עֲלֵי מַיִם * לְמַעַן תִּלָּק מִפְּצַל מִקְלוֹת בְּשִׁקְלוֹת הַמַּיִם * טַעַן וְגַל אֲבָן
 מִבְּאֵר מַיִם * וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מַעֲזֵנוּ * תַּעֲנֶנּוּ יְדִידִים נוֹחֲלֵי דַת מְשׁוֹלֵת
 מַיִם * לְמַעַן כָּרוּ בְּמִשְׁעֵנׁוֹתֵם מַיִם * לְהַכִּין לָמוֹ וּלְצַאֲצְאֵימוֹ מַיִם *
 וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מַעֲזֵנוּ * תַּעֲנֶנּוּ מִתְחַנְּנִים כְּבִישֵׁימוֹן עֲלֵי מַיִם * לְמַעַן
 נִצָּמֵן בֵּית מִסְפִּיק לָעַם מַיִם * סַלַע הֶךָ וַיִּזְוְבוּ מַיִם * וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל
 מַעֲזֵנוּ * תַּעֲנֶנּוּ עוֹנִים עֲלֵי בְּאֵר מַיִם * לְמַעַן פִּקֵּד בְּמֵי מְרִיבַת מַיִם *
 אֲצִמְאִים לְהַשְׁקוֹתֵם מַיִם * וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מַעֲזֵנוּ * תַּעֲנֶנּוּ קְדוֹשִׁים
 מִנְּסֻכִים לְךָ מַיִם * לְמַעַן רֹאשׁ מְשׁוֹרְרִים כְּתָאֵב שְׁתוֹת מַיִם *
 הַלִּילָה פֶּן וְנִסָּף לְךָ מַיִם * וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מַעֲזֵנוּ * תַּעֲנֶנּוּ שׁוֹאֲלִים
 בְּרַבּוּעַ אֲשֶׁלִי מַיִם * לְמַעַן תֵּל תִּלְפִּיּוֹת מוֹצֵא מַיִם * תִּפְתַּח אֲרָץ
 וְתַרְעִיף שָׁמַיִם * וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מַעֲזֵנוּ :

רַחֲם-נָא קָהַל עֵדַת יִשְׂרָאֵל * סֵלַח וּמַחַל עוֹנֵם *
 וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל :

אֲזַ בְּעֵינַי עֲבָדִים אֵל יַד אֲדוֹנִים * בְּאֵנוּ לְפָנֶיךָ גְּדוּנִים * גִּאֲחַ
 אֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים * נִתְגַּרְוּ בְּנוּ מְדָנִים * דִּשְׁוֵנוּ וּבְעֵלְנוּ זוֹלָתְךָ
 אֲדוֹנִים * וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל * הֵן גִּשְׁנוּ הַיּוֹם בְּתַחֲנוּן * עֲרִיךְ
 רַחֲם וְתַנּוּן * וּסְפָרְנוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ בְּשַׁנּוּן * וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל :
 זָבַת חֶלֶב וּדְבַשׁ * נָא אֵל תִּיבֹשׁ * חֲשֵׁרַת מַיִם בְּאֵבִיָּה תַחֲבֹשׁ *
 וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל * טַעַנּוּ בְשִׁמְנָה * בְּיַד שְׁבַעַה וּשְׁמוֹנָה *
 יִשָּׂר צְדִיק אֵל אֲמוּנָה * וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל * כְּרַת בְּרִית לְאֲרָץ *
 עוֹד כְּלִימֵי הָאָרֶץ לִבְלַתִּי פָרֵץ בְּהַ פָּרֵץ * וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל :
 מִתְחַנְּנִים עֲלֵי מַיִם * בְּעַרְבִים עֲלֵי יְבֵלֵי מַיִם * נָא זְכוּר לָנוּ נְסוּף
 הַמַּיִם * וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל * שִׁיחִים בְּדַרְךָ מִשְׁעַתֵּם עוֹמְסִים
 בְּשׁוּעַתֵם * עָנִם בְּקוֹל פְּגִיעַתֵם * וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל * פִּיעַל

ישועות פנה לפלולם שעות • צדקם אל למושעות • והושיענו
אלהי ישענו : קול רננים תשע • תפתח ארץ ויפרו ישע • רב
להושיע ולא חפץ רשע • והושיענו אלהי ישענו :

שערי שמים פתח • ואוצרה הטוב לנו תפתח •
תושיענו וריב אל תמתח • והושיענו אלהי ישענו :

קול מבשר מבשר ואומר :

אומין ישעך באי קול דודי הנה זה בא • מבשר ואומר : קול
בא ברבבות פתים לעמוד על הר הזיתים • מבשר ואומר :
קול גשתו בשופר לתקע • תחתיו הר יבקע • מבשר ואומר : קול
דפק והציץ וזרח • ומש חצי החר ממזרח • מבשר ואומר : קול
הקים מלול נאמו • ובא הוא וכל קדושי עמו • מבשר ואומר :
קול ולכל באי העולם • פת קול ישמע בעולם • מבשר ואומר :
קול זרע עמוסי רחמו • נולדו בילד ממעי אמו • מבשר ואומר :
קול חלה וילדה מי זאת • מי שמע בזאת • מבשר ואומר :
קול טהור פעל כל אלה • ומי ראה כאלה • מבשר ואומר : קול
ישע וזמן החדד • הוחל ארץ ביום אחד • מבשר ואומר : קול
כפיר רום ותחת • אם יולד גוי פעם אחת • מבשר ואומר : קול
לעת יגאל עמו נאור • והיה לעת ערב יהיה אור • מבשר ואומר :
קול מושיעים יעלו לחר ציון • פי חלה גם ילדה ציון • מבשר
ואומר : קול נשמע בכל גבולך • הרחיבי מקום אהלך • מבשר
ואומר : קול שימי עד דמשק משכנותיך • קבלי בנה ובנותיך •
מבשר ואומר : קול עלוי הבצלת השרון • כי קמו ישני חברון •
מבשר ואומר : קול פנו אלי והושעו • היום אם בקולי תשמעו •
מבשר ואומר : קול צמה איש צמה שמו • הוא דוד בעצמו •
מבשר ואומר : קול קומו פפוישי עפר • תקיצו ורננו שוכני עפר •
מבשר ואומר : קול רבתי עם בהמליכו • מגדל ישועות מלכו •
מבשר ואומר : קול שם רשעים להאביר • ועשת חסד למשיתו

קעד

להושענא רבה

לְהוֹדוֹת מְבִישֵׁר וְאוֹמַר : קוֹל תָּנָה יְשׁוּעוֹת לְעַם עוֹלָם • לְהוֹדוֹת וּלְזוֹרְעוֹ
עַד עוֹלָם • מְבִישֵׁר וְאוֹמַר :

נַיִם קוֹל מְבִישֵׁר מְבִישֵׁר וְאוֹמַר :

הַיְשִׁיעָה אֶת־עַמְּךָ וּבְרַךְ אֶת־נַחֲלֶתְךָ וְרַעַם וְנִשְׂאִים עַד־הָעוֹלָם :
וַיְהִי דְבַר יְיָ אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי יְהוָה קְרוֹבוֹת
אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וְלַיְלָה לַעֲשׂוֹת וּמִשְׁפָּט עֲבָדָיו וּמִשְׁפָּט עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל דְּבֵרֵיוֹם בְּיוֹמוֹ : לִמְעַן דַּעַת פְּלִעַמֵּי הָאָרֶץ כִּי יְהוָה הִיא
הָאֱלֹהִים אִין עוֹד : ק"ש

ואח"כ סטל כדו הערנה ומכנפ כ' חכמות בקרקע כדי למחק ה' נכרות ולאמר :

דדי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו הבוחר בבניאים טובים • ומנהיגים
טובים שתקבל ברחמים וברצון את תפלתנו והקפותינו וזכר לנו זכות
שבעת תביסוך • ותסיר טחיצת הברזל המפסקת בינינו וביניך ותאזין שועתנו
ותשיב לנו החתימה • תולה ארץ על בליטה • והתמנו בספר היים טובים • והיום
הזה תתן בשכינת עונך חמשה גבורות ממותקות על ידי חבימת ערבה מנהג נביאך
הקדושים • ותתעורר האהבה ותנשקנו בנשיקת פיך ממתקת כל הגבורות וכל הדינים
ותאיר לשכינת עונך בשם (יו"ד ה"א וא"ו) שהוא טל אורות טלך ומשם תשפיע
שפע לעבדך המתפלל לפניך שתאריך ימי ותמחול לי הטאי ועונותי ופשעי ותבשוט
יסינך וידך לקבלני בתשובה שלמה לפניך ואוצרך הטוב תפתח להשביע סים נפש
שוקקת כמו שכתוב "יפתח ה' לך את אוצרו הטוב את השמים לתת כסר ארצך
בעתי ולברך את כל מעשה ידך אמן :

סדר הקפות בשמחת תורה

מנהג ותיקון כוא לפסות יום שמיני עררת ג"כ כמו בשמחת תורה ולהקוף בגיל שמיני עררת שבע
הקפות עם הספרים סביב התיבה בשמחה גדולה ולרקד נפיהם ולרנן ולסבב עמהם בשמחה רבה וגם
כי עשה כן צביה"ג שלו אש הולך לצהכ"ג אחר שלא גמרו ירנן וישמח ג"כ עמהם • וכן בגיל שמחת תורה •
ויש טענין ג"כ ציוס שמחת תורה :

אַתָּה הַרְאָתָה לַדַּעַת כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אִין עוֹד
מְבִישֵׁר : לְעֲשׂוֹת נַפְלָאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבַדּוֹ כִּי
לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ : אִין כַּמּוֹד בָּאֱלֹהִים אֶרְנִי וְאִין כַּמְעֻשְׂוֹה :
יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יְשַׁמַּח יְהוָה בַּמְעֻשְׂוֹי : יְהִי שֵׁם

א) דברים כה יב. ב) שם ד. ג) ט. ד) הכלים קלו ד. ה) שם ש. ט. ז) שם ק. ח) ו) שם קיג. ז. ^{יהוה}

יְהוָה מְבָרַךְ מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם : יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ
כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם אֲבוֹתֵינוּ אֶל יַעֲקֹבנוּ וְאֶל יִשְׁשַׁבְּנוּ : וְאָמְרוּ
הוֹשִׁיעֵנו אֱלֹהֵי יִשְׁשַׁבְּנוּ וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת
לְשֵׁם קְדוֹשְׁךָ לְהַשְׁתַּבַּח בְּתַהֲלֻתְךָ : יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה
מֶלֶךְ יְהוָה יְמֻלֶךְ לְעוֹלָם וָעַד : יְהוָה עִזּוֹ לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה
יְבָרֶךְ אֶת-עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם : וַיְהִי נָא אֲמַרְנוּ לְרָצוֹן לִפְנֵי
אֲדוֹן כָּל : וַיְהִי בְּנִסְעֵ הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יְהוָה
וַיָּפְצוּ אֲיֹבָיִךְ וַיָּנֹסוּ מִשְׁנֵאֵיךָ מִפְּנֵיךָ : קוּמָה יְהוָה
לְמַנְיַתְךָ אֲתָה וְאֲרוֹן עֲזֻרָה : כַּהֲנֹךָ יִלְבָּשׁוּ צִדִּיק
וְתִסְדִּיק יִרְגְּנוּ : בְּעֵבֹר דָּוִד עֲבָדְךָ אֵל תָּשֵׁב פְּנֵי
מְשִׁיחֶךָ : וְאָמַר בַּיּוֹם תְּהוּא הַגָּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קִוִּינוּ לוֹ
וַיִּוֹשִׁיעֵנו זֶה יְהוָה קִוִּינוּ לוֹ נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בַּיִשְׁעֵתוֹ :
מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל-עוֹלָמִים וּמִמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל-דָּוִד
נְדוּר : כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וְדָבַר יְהוָה מִירוּשָׁלָיִם :
אֲב הַרְחֵמִים הַיְמִינִיכָה בְּרַצוֹנְךָ אֶת-צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָיִם :
כִּי בָךְ לָבַד בְּמַחְנֵנוּ מֶלֶךְ אֵל רַם וְנִשְׂא אֲדוֹן עוֹלָמִים :

אח"כ מוסיפין כל הספרי תורות שבהכלל ומסבבין המגדל ז"פ ולאומרים אנא וכו'. ועוד מזמרים כפי המנהג:

אָנָּה יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא * אָנָּה יְהוָה הַצִּלִּיחָה נָּא * אָנָּה יְהוָה
עֲנֵנוּ בַּיּוֹם קְרָאֵנוּ :

אֱלֹהֵי הַרְוֵהוֹת הוֹשִׁיעָה נָּא * בּוֹחֵן לְבָבוֹת הַצִּלִּיחָה נָּא * גּוֹאֵל
חֹק עֲנֵנוּ בַּיּוֹם קְרָאֵנוּ : הַזֹּרֵת יְהוָה תְּמַיְמָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ :
מְזוּמָר לְדָוִד הָבוּ לַיהוָה בְּנֵי אֱלֹהִים הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד וְעִזּוֹ : הָבוּ
לַיהוָה כְּבוֹד שְׂמוֹ תִשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּתַהֲרַת קִדְשׁ : קוֹל
יְהוָה עַל הַמַּיִם אֵל הַכְּבוֹד הַרְעִים יְהוָה עַל מַיִם רַבִּים : לְמַנְצֵחַ

בנגינות

(א) מלא ס. מ. (ב) דברא סו. לה. (ג) הכלים כע יא. (ד) נמדברי. לה. (ה) תהלים קלג. ת. (ו) שם קלג. פ. (ז) שם קלבי. (ח) ישעיה כה. פ. (ט) תהלים קמה. יב. (י) ישעיה כ. ג. (כ) תהלים נא. כ. (ל) שם קיח. כה. (מ) שם יס. ח. (ג) שם כה. א. (ד) שם כה. ב. (ה) שם כה. ג. (ו) שם סו. א.

בְּגִינֹת מוֹמֵר יִיר: אֱלֹהִים יִחַנְנוּ וַיִּבְרַכְנוּ יָאֵר פָּנָיו אֶתְנוּ סֵלָה:

אָנָּה בָּכַח גְּדֹלַת יְמִינְךָ הַתִּיר צְרוּרָה:

כִּי־אִמְרָתִי עוֹלָם חֶסֶד וְיִגְהָה * עַד כֹּאן הַקְּסָה א' :

דוֹבֵר צְדָקוֹת הוֹשִׁיעָה נָא * הַדּוֹר בְּלִבוֹשׁוֹ הַצְּלִיחָה נָא * וְתִיק

וְחִסִּיד עֲנֵנוּ בְּיוֹם קְרֹאֵנוּ: עֲדוּת יְהוָה נֶאֱמָנָה מִחִבֵּימַת

פִּתִּי: קוֹל יְהוָה בְּכַח: לְדַעַת בְּאָרֶץ דְּרָכֶךָ בְּכָל־גּוֹיִם יִשְׁוַעְתְּךָ:

קָבַל רִנַּת עַמְּךָ שֶׁגִּבְנוּ מִתְּהַרְנוּ נוֹרָא:

לֹךְ וְרַע. עַם־גְּבוּרָה תַעֲזוּ יְדֶךָ תִּרְוֶם וְיִמְיֶךָ * עַד כֹּאן הַקְּסָה ב' :

יְדֶךָ וַיִּשְׁרַח הוֹשִׁיעָה נָא * הוֹמֵל דְּלִים הַצְּלִיחָה נָא * טוֹב וּמְמַיֵּב עֲנֵנוּ

בְּיוֹם קְרֹאֵנוּ: פִּקּוּדֵי יְהוָה יִשְׁרִים מִשְׁפָּחֵי לֵב: קוֹל יְהוָה

בְּהַרְד: יוֹדֶךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדֶךָ עַמִּים כְּלָם: נָא גְבוּר דוֹרְשֵׁי

יְחוּדְךָ בְּכַבַּת שְׁמֵרָם:

תַּמָּן אֶמֶת לִיעֻקֵּב חֶסֶד לְאֶבְרָהָם * עַד כֹּאן הַקְּסָה ג' :

יִוְדָע מִחֲשָׁבוֹת הוֹשִׁיעָה נָא * כְּפִיר וְנֶאֱוֹר הַצְּלִיחָה נָא * לֹבֵשׁ

צְדָקוֹת עֲנֵנוּ בְּיוֹם קְרֹאֵנוּ: מִצִּוֹת יְהוָה פָּרָה מְאִירַת עֵינַיִם:

קוֹל יְהוָה שׁוֹבֵר אֲרוֹזִים וַיִּשְׁפֹּר יְהוָה אֶת־אֲרוֹזֵי הַלְּבָנוֹן: וַיִּרְקִידֵם

כְּמוֹ עֵגֶל לְבָנוֹן וְשָׂרִיוֹן כְּמוֹ בֵּן רְאֵמִים: יִשְׁמַחוּ וַיִּרְנְנוּ לְאֵמִים

כִּי תִשְׁפּוֹט עַמִּים מִיִּשׂוֹר וּלְאֵמִים בְּאָרֶץ הַתְּנַחֵם סֵלָה: בְּרַכֵּם

מִתְּרֵם רַחֲמֵי צְדָקָתְךָ תָּמִיד גְּמִלֵם:

גְּעֻמֹת בְּיַמִּינְךָ גִּצְח * עַד כֹּאן הַקְּסָה ד' :

מֶלֶךְ עוֹלָמִים הוֹשִׁיעָה נָא * נֶאֱוֹר וְאֶדִיר הַצְּלִיחָה נָא * סוֹמֵךְ

גּוֹפְלִים עֲנֵנוּ בְּיוֹם קְרֹאֵנוּ: יִרְאֵת יְהוָה מִתּוֹרָה עוֹמְדַת

לְעַד: קוֹל יְהוָה תוֹצֵב לְהַבּוֹת אֵשׁ: יוֹדֶךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדֶךָ

עַמִּים כְּלָם: חֶסֶן קְדוֹשׁ בְּרוּב טוֹבָךָ וְהַל עֲדָתְךָ:

יְהוָה אֲדוֹנֵינוּ כִּה־אֶדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־תִּתֶּנָּה הוֹדֶךָ עַל־הַשָּׁמַיִם * עַד כֹּאן הַקְּסָה ה' :

עוֹזֵר דְּלִים הוֹשִׁיעָה נָא * פּוֹדָה וּמְצִיל הַצְּלִיחָה נָא * צוֹר

הָעוֹלָמִים עֲנֵנוּ בְּיוֹם קְרֹאֵנוּ: מִשְׁפָּחֵי יְהוָה אֶמֶת צְדָקוֹ

יִחְרוּ

(א) תהלים סו ב. (ב) טז יט ח. (ג) טז כט ד. (ד) טז סו ג. (ה) טז יט פ. (ו) טז כט ד. (ז) טז סו ד. (ח) טז יט פ. (ט) טז כט כ. (י) טז כט ו. (יא) טז סו ב. (ל) טז יט י. (מ) טז כט ו. (נ) טז סו ו. (ס) טז יט י.

לשמחת תורה

יחדו : קול יהוה יחיל מדבר יחיל יהוה מדבר קדש : ארץ
נתנה יבולה יברכנו אלהים אלהינו : יהיד גאה לעמך פנת
זוכרי קדשתך :

צדיק יהוה בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו • עד כאן הקפה א :

קדוש ונורא הושיעה נא • רחום וחנון הצליחה נא • שומר
הברית עננו ביום קראנו : תומך תמימים הושיעה נא •
תקיף לעד הצליחה נא • תמים במעשיו עננו ביום קראנו :
הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונפת צופים : קול
יהוה יחולל אילות ויחשף יערות ובהיכלו בלו אומר פבוד : יהוה
למבול ישב וישב יהוה מלך לעולם : יהוה עז לעמו יתן יתה
יברך את עמו בשלום : יברכנו אלהים וייראו אותו פלאפסי
ארץ : שועתנו קבל ושמע צעקתנו יודע תעלומות :

לה יהוה הנדלה והנבחר והתפארת והנצח וההוד פירכל בשמים ובארץ : לה יהוה
הממלכה והמתנשא לכלו לראש : והלה יהוה למלך על כל הארץ ביום שהוא יהוה
יהוה אחד ושמו אחד : ובתורתך כתוב לאמר שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד :
ברוך שם פבוד מלכותו לעולם ועד • עד כאן הקפה א :

בשמחת אחר קריאת התורה אומרים זה :

עשיו ושמחו בשמחת תורה • ותנו כבוד לתורה כי טוב סתרה
מכל סחורה : מפז ומפנינים יקרה • נגיל ונשיש בזאת
התורה • כי תיים היא לנו עוז ואורה : אהלל אלהי ואשמחה
בו • ואשימה תקותי בו • אהודנו בסוד עם קרובו • אלהי צורי
אחסה בו • נגיל : בכל לב ארנן גבורותיך • ואספרה תהלתך •
בששון השיבנו לביתך • על חסדך ועל אמתך • נגיל :

התקבצו מלאכים זה אל זה • זה לקבל זה ואמר זה לזה • מי
הוא זה ואי זה הוא מאתו פני כסא פרשו ערו עננו :
מי עלה למרום • מי עלה למרום • מי עלה למרום • והוריד עוז
מבטחה • התקבצו : משה עלה למרום • משה עלה למרום • משה
עלה למרום • והוא הוריד עוז מבטחה • התקבצו :

אניל

(א) תכלס כע ח . (ב) כע כו ז . (ג) כע ט יא . (ד) כע כט פ . (ה) כע כע י . (ו) כע כע יא . (ז) כע כע ס

קעו

לשמחת תורה

אָגִיל וְאֶשְׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה: בּוֹ יִבֹּא צִמְחַ בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה:
 תּוֹרָה הִיא יַעַן הַיּוֹם לְכָל־סָעִידִים * פִּי עֹמֵד מְקוֹר חַיִּים:
 אַבְרָהָם שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה * יִצְחָק שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה *
 יַעֲקֹב שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה * מֹשֶׁה שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה * אֶהְרֹן
 שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה * אֱלִיָּהוּ שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה * שְׁמוּאֵל
 שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה * דָּוִד שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה * שְׁלֹמֹה שָׂמַח
 בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה:

אֲשֶׁר־בְּכֶם יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בְּכֶם יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בְּכֶם יִשְׂרָאֵל * אֲשֶׁר
 בְּחַר בְּכֶם אֵל וְהִנְחִילְכֶם הַתּוֹרָה מִמֶּדְבָּר מִתְּנָה:
 אֲשֶׁר־יִהְיֶה יְהוָה.

דיני חנוכה

יִבְרַךְ כָּל לַיְלָה לְהַדְלִיק נֵר חֲנוּכָה וְשַׁעֲשֵׂה נֶסִים וּבִלְיָה רַחֲמֵיךָ יִבְרַךְ גַּם סַכְחֵינוּ. וְאִין לְהַדְלִיק עַד
 שִׁנְמוֹד כָּל הַכְּרֻסֹת. כַּמֵּנַח נִכְוֵן לְדַבֵּק כְּרֻסֹת אִו לְהַלֹּת הַמְּטוּרָה נְשׁוּבֵי הַמַּזּוּזָה כְּחַלֵּל סַפְחָה וַיִּתְחַלֵּל
 לְהַדְלִיק כְּלַיִל רַחֲשׁוֹן מִנֵּר הַיּוֹמִין וּמִלַּיִל שְׁנֵי וְאִיךְ יִבְרַךְ עַל הַנוֹסֵף וַיִּלֵּךְ מִשְׁמַחֵל לַיּוֹמִין:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
 וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר חֲנוּכָה:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה נֶסִים לְאַבּוֹתֵינוּ
 בַּיָּמִים הָהֵם בְּזִמְנֵי הַזֶּה:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁחֲחִינּוּ וְקִיַּמְנוּ וְהִצִּיעָנוּ
 לְזִמְנֵי הַזֶּה:

ואחר שילניק כרעות יאמר זה:

הַנְּרֹת הַלָּלוּ אָנוּ מְדַלִּיקִין עַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנְּסִים וְעַל
 הַנְּפִלְאוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לְאַבּוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בְּזִמְנֵי הַזֶּה עַל
 יְדֵי בְּהִינּוּךְ הַקְּדוּשִׁים * וְכִּי־שִׁמּוֹנֵת יָמֵי חֲנוּכָה הַנְּרֹת הַלָּלוּ קִדְּשׁ
 יָם וְאִין לָנוּ רִשׁוֹת לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן אֶלְּא לְרִאוּתָן בְּלִבְךָ כִּדִּי לְהוֹחֹת
 וּלְהַלָּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל * עַל נֶסִיךָ וְעַל נְפִלְאוֹתֶיךָ וְעַל יִשׁוּעוֹתֶיךָ:

סדר קריאת המגלה

חיוב אדם לקרות את המגלה בלילה ולשטחה ביום. ונרדף למסוס המגלה כאלגרת ומנצחין בלילה שלם ברטת הללו אך אין מנצחין שהחיים אלא בלילה ולא ביום. וסוכן למר בלילה קדים שלם אחר תפלת י"ח קודם קריאת המגלה :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על מקרא מגלה :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם שעשה נסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם שהתנינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה :

כסוקין המגלה בצער מנצחין לאחריה ברבכ ש אצל לא נחיד :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם הרב את ריבנו והרן את דיננו והנוקם את נקמתנו והנפדע לנו מצרנו והמשלם גמול לכל איבי נפשנו : ברוך אתה יהוה הנפדע לעמו ישראל מפליצריהם האל המושיע :

שושנת יעקב צהלה ושמחה • בראותם יחד תבלת מרדכי •
 תשועתם היתה לגצח • ותקותם בכרדור ודור •
 להודיע שפלקנה לא יבושו ולא יפלמו לגצח פליהתוסים כך •
 ארור המן אשר בקש לאפדי ברוך מרדכי היהודי ארוכה זרש
 אשת מפחדי ברוכה אסתר בעדי ארורים פליהרשעים ברוכים
 כליהצדיקים • וגם תרבונה זכור למזב :

ואחר קריאת המגלה בלילה אומרים ואתה קדוש (ואם חל במוצאי שנת אומרים ודא ברבם וארה קדוש) קדים בלא תחקגל :

זס אומרים אחר קריאת המגלה אשרי ובה לציון קדים שלם וקודם קריאת התורה והמגלה אחר תפלת י"ח אין אומרים אלא חני קדים :

סדר הנהגות של פסח

ממנה נכניח פסחתי חמץ קסה זמן מה קודם הכניקה כדי שימלאם כבודק וע"ס הקבלה יש להחמיר
פסחה פסחתי. וקודם שיחמול לבדוק יבדק:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְיָהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ עַל בַּעֲוַר חָמֵץ:**

ואריך לחפש לאור הנר בכל המחבואות גם בסדקים שנקרקס. ולא ידבר בין הנכרה לתלת הכניקה
אפילו מעניי הכניקה וזכון שלא ישיח שלא מעניי הכניקה כל זמן כדקתו ויעמיד מנ"כ אללו לשמוע
הנכרה שיבדק איש במקומו ולא ישיחו ביניהם ויזהרו לבדוק תחלה בחדר הסמוך למקום ששמשו
הנכרה ולא ילכו לבדוק חייק אחר הנכרה לחדר אחר. ואחר הכניקה יזהר בחמץ שמשיר להנישו
למחר לשרפה או לאכילה לשמרו שלא יזיכורו אנה ואנה שלא יתפטר ויהגדר ממנו פ"ט חינוקות או
עכברים. וגם אריך לבטל אחר הכניקה ויאמר:

**כַּל-חַמְצֵיָא וְחַמְצֵיָא דְאִבָּא בְּרִשׁוּתֵי דְלָא חַמְצִיתִיה וְדָלָא בַעֲרִיתִיה
וְדָלָא יִדְעֵנָא לִיה לְבַטַּל וְלְהַיִּי הַפְּקָר בַּעֲפָרָא דְאַרְעָא:**

זיום י"ד בשעה ה' ישעה לו מזורה בפני עלמו וישרפטו ויכטלו ויכטול היום יאמר:

**כַּל-חַמְצֵיָא וְחַמְצֵיָא דְאִבָּא בְּרִשׁוּתֵי דְחַמְצִיתִיה וְדָלָא חַמְצִיתִיה
דְחַמְצִיתִיה וְדָלָא חַמְצִיתִיה דְבַעֲרִיתִיה וְדָלָא בַעֲרִיתִיה לְבַטַּל וְלְהַיִּי
הַפְּקָר בַּעֲפָרָא דְאַרְעָא:**

יש לשרוף עשרה פסחתי ונשעת שריפת החמץ יאמר זה:

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו כשם שאני טבער חמץ מביתי
ומרשותי כך תבער את כל החיצונים ואת רוח המומאה תעביר מן הארץ ואת
יצרנו הרע תעבירנה מאתנו ותתן לנו לב בשר לעבדך באמת וכל ס"א וכל הקליפות
וכל הרשעה בעשן תכלה ותעביר ממשלת זדון מן הארץ וכל המעיקים לשכינת
תבערם ברוח בער וברוח משפט כשם שבערת את מצרים ואת אלהיהם בימים
ההם ובזמן הזה אמן סלה:

סדר קרבן פסח

ושמנה פנים שפתינו ותפלת מנחה היא במקום תמיד של בין הערבים וזמן שבהמ"ק סיה קיים סיה
כפסח נשחט אחר תמיד של בין הערבים כן ראוי לעסוק בסדר קרבן פסח אחר תפלת המנחה ויאמר זה:

קרבן פסח סביא מן הכבשים או מן העוים זכר בן שנה ושוחטו בעודה בכ"מ
אחר חצות ארבעה עשר דוקא ואחר שחיתת תמיד של בין הערבים ואחר
המבט נרות של בין הערבים ואין שוחטין את הפסח על החמץ ואם שחט קודם
לתמיד כשר ובלבד שיהא אחר טמאם ברם הפסח כדי שלא יקרא עד שיוקרו דם
התמיד ואח"כ יורקו דם הפסח וזיקה אהת כנגד היסוד וכיצד עושין שחט השוחט
וקבל הכהן הראשון שבראש השורה ונתן לחבירו וחבירו לחבירו והכהן וקרב
אצל המזבח וזרקו וזיקה אהת כנגד היסוד והזור הכלי ריקן לחבירו וחבירו לחבירו
ומקבל כלי המלא תחלה ואח"כ מחזיר הריקן והיו שורות של בזיבי ככף ושורות
של בזיבי זהב ולא היו לבזיכין שולים שמא יגיתם ויקרא דם אח"כ תולין את הפסח
ומפשיטין אותו כולו וקורעין אותו ומכחין את קרביו עד שיצא הפרש ומציאין
את האימורים והם החלב שעל הקרב ויותרת הכבד ובי' כליות והחלב שעליהן והאליה
לעומת

סדר קרבן פסח

לעומת העצה ונותנים בכלי שרת ומולחם ומקטרים הכהן על גבי המזבח כל אחד לבדו והשחיטה והזריקה ומחרי קרביו והקטר חלביו דוחין את השבת ושאר עניניו אינם דוחין את השבת וכן אין מוליכין את הפסח לבית כשחל בשבת אלא כת האחת הם מתעכבים עם פסחיהם בחדר הבית והכת השניה יושבת לה בחיל והג' במקומה עומדת השכה יצאו וצלו פסחיהם . בשלשה כתות הפסח נשחט ואין כת פחותה משלשים אנשים נכנסה כת הראשונה נתמלאה העזרה נועלין אותה ובעוד שהם שוחטין ומקריבין את האימורים קוראין את ההלל אם נמרו אותו קודם שיקריבו כולם שונים אותו ואם שנו ישלשו על כל קריאה תוקעין ג' תקיעות תקיעה תרועה תקיעה נמרו להקריב פותחין העזרה יצאה כת ראשונה נכנסה כת שניה נועלין דלתות העזרה נמרו פותחין יצאה כת שניה נכנסה כת שלישית ומעשה כולן שווין ואחר שיצאו כולן רוחצין העזרה ואפילו בשבת מפני לכלוך הדם שהיה בה וכיצד היתה הרחיצה אמת המים היתה עוברת בעזרה והיה לה מקום לצאת ממנה וכשרוצין להדיח את הרצפה סותמין מקום יציאתה והיא מתמלאת על כל נדוניה מפה ומפה עד שהמים עולים וצפים מכאן ומכאן ומקבץ אליה כל דם וכל לכלוך שהיה בעזרה ואח"כ פותחין מקום יציאתה והכל יוצא עד שנשאר הרצפה מנוקה ומשופה זהו כבוד הבית ואם הפסח נמצא מריפה לא עלה לו עד שמביא אחר:

וזה הענין נקטר גדול . ולריך האדם הירא וחרד על דבר ה' לקרות אותו בזמנו שחטלה קריאתו במקום הקרבנו וידאג על עתה כהן ויתחן לפני ה' בורא עולם שיבנה אותו נמהרס בימינו אמר:

סדר הגדה

יסדר על שולחנו קערה בג' מצות מונחים זה על זה . הישראל ועליו ועליו הכהן ועליו למיין סודם וזכגדו לשמאל הבינה תחתיהם באמלע המרור ותחת הזרוע החרוסת וכנגדו תחת הבינה סכרפס ותחת המרור החזרת שטוין טוך :

סימו סדר של פסח

קִדְּשׁ • וְרַחֵץ • כֶּרֶפֶס • יַחֵץ • מַגִּיד • רְחִיצָה • מוֹצֵיא •
מִצֵּה • מְרוֹר • בּוֹרֵךְ • שֶׁלַחַן עוֹרֵךְ • צָפוֹן • בֶּרֶךְ •
הֵלֵל • גִּרְצָה :

קידוש לשלש רגלים

אֲתִקְנוּ סְעוּדָתָא דְּמִלְפָּא עֲלָאָה דָּא הִיא סְעוּדָתָא דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנֵיתִיה :

קדש

פסח יו"ט בשבת אומרים תחלה יום השישי :

יּוֹם הַשִּׁשִּׁי : * וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם : בַּיּוֹכֵל אֱלֹהִים
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מְבַל

קעה

קידוש לשלש רגלים

מְכַלְמֵלֵאֲבֹתָו אֲשֶׁר עָשָׂה: גַּיְוִיבְרַךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וְיִקְדָּשׁ
אֹתוֹ כִּי בּוֹ שָׁבַת מְכַלְמֵלֵאֲבֹתָו אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת :

בחול מתחילין כאן

סברי סנין בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן :
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר־
בְּנוֹ מִכָּל־עַם וְרוֹמַמְנוּ מִכָּל־לְשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו • וְהִתְקַלְּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (לשבת) שְׁפָתוֹת
לְמַעַנֶּהּ (א) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה • חַגִּים וְזִמְנִים לְשִׂשׁוֹן
אֶת־יוֹם (לשבת) הַשְּׁבִיט הַזֶּה (אֶת־יוֹם)

תג המצות ^{בסוכה} | תג השבועות ^{בשמיני} | תג הכפות ^{בשבת} | שמיני עצרת ^{בשמיני} תג

הַזֶּה • וְאֶת־יוֹם טוֹב מְקַרָּא קִדְּשׁ הַזֶּה

זִמְן תְּרוֹמְנוּ | זִמְן כִּפּוֹן תּוֹרַתְנוּ | זִמְן שְׂמִיחָתְנוּ | זִמְן שְׂמִיחָתְנוּ

(בְּאַהֲבָה) מְקַרָּא קִדְּשׁ זִכָּר לִיצִיאַת מִצְרַיִם • כִּי בְּנוֹ
בָּחַרְתָּ וְאוֹתְנוּ קִדְּשָׁתָּ מִכָּל־הָעַמִּים • (שְׁפָת) וּמוֹעֲדֵי
קִדְּשֶׁךָ (לשבת) בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן בְּשִׂמְחָה וּבְשִׂשׁוֹן הִנְחַלְתָּנוּ :
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדְּשׁ (הַשְּׁבִיט) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמִינִים :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוְּנוּ לֵישֵׁב בְּסֻכָּה :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׂהַחֲיֵנוּ וְקִיַּמְנוּ וְהַגִּיעְנוּ
לְזִמְן הַזֶּה :

בשמיני טבת מקדשין יקראו • יין • קידוש • טר • הברלה • זמן :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מְאוּרֵי הָאֵשׁ :
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמְבַדִּיל בֵּין
קִדְּשׁ לְחֹל • בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ • בֵּין יִשְׂרָאֵל
לְעַמִּים • בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשִׁשְׁתַּיִם יְמֵי הַמַּעֲשֵׂה • בֵּין
קִדְּשָׁתָּ

קידוש לשלש תלים

קִדְשֵׁת קִדְשֵׁת שֶׁבֶת לְקִדְשֵׁת יוֹם טוֹב הַבְּבֻלָּתָּ * וְאֶת־יוֹם
הַשְּׁבִיעִי מִשִּׁשֶּׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה קִדְשֵׁת * הַבְּבֻלָּתָּ
וְקִדְשֵׁת אֶת־עַמּוֹת יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשֵׁתָּךְ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
הַמְבַדִּיל בֵּין קִדְשׁ לְקִדְשׁ : שְׁהַחֲיֵנו

בפסח שוהה הכוס בישיבה בהסבת שמאל דרך חירות :

ורחץ וטבל ידיו וליתו מבנדך :

כרפס טפל פחות מכזית כרפס ויטבול במי מלח או הומץ וינדך :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶּךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הָאָדָמָה :

יכוין להוציא גם המרור בברכה מ :

יחץ ויקח מלה האמלעית ופורסה לשנים חלק אחד גדול טחניו וחלק הנדול יניח לאשיקמן
ובהקמן מניח בין הב' מלות :

ומגביה הקערה שיש בה המלות ויאמר :

הֵא לַחֲמָא עֲנִיא דִּי אֲכָלוּ אַבְהֵתְנָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם

כָּל דְּכַפִּין יִיתִי וְיִיכּוֹל * כָּל דְּצָרִיךְ יִיתִי וְיִפְסַח *

הַשְּׁתָא הָכָא * לְשָׁנָה הַבְּאָה בְּאַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל * הַשְּׁתָא

עַבְדִּין לְשָׁנָה הַבְּאָה בְּנֵי חוֹרִין :

מסלקין הקערה עם המלות לגד אחר ומוזנין כוס ב' וכאן סגן זואל מה נשתנה :

כֹּה נִשְׁתַּנְּה הַלְּיָלָה הַזֶּה מְכָל הַלְּיָלוֹת * שְׁבַכְל הַלְּיָלוֹת

אִין אֲנִי מִטְּבִילִין אֲפִילוּ פְּעַם אַחַת * הַלְּיָלָה הַזֶּה

שְׁתִּי פְּעָמִים : שְׁבַכְל הַלְּיָלוֹת אֲנִי אוֹכְלִין חֲמִין אוֹ מִצָּה

הַלְּיָלָה הַזֶּה כָּלוּ מִצָּה : שְׁבַכְל הַלְּיָלוֹת אֲנִי אוֹכְלִין שְׂאֵר

יָרְקוֹת הַלְּיָלָה הַזֶּה מְרוֹר : שְׁבַכְל הַלְּיָלוֹת אֲנִי אוֹכְלִין

בֵּין יוֹשְׁבֵיין וּבֵין מְסַבִּין הַלְּיָלָה הַזֶּה כָּלְנוּ מְסַבִּין :

ומחזירין הקערה ומגנין מקלחת הסת ולומרים עבדים וט' :

עַבְדִּים הָיִינוּ לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם וְיוֹצִיאָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ

מִשָּׁם בְּיַד תּוֹקָה וּבְיָרֵעַ גְּמוּיָה * וְאֵלֵינוּ לֹא

הוציא

הוציא הקדוש ברוך הוא את אבותינו ממצרים הרי
 אנו ובנינו ובני בנינו משעבדים היינו לפרעה במצרים
 ואפילו כלנו חכמים כלנו נבונים כלנו יודעים את
 התורה מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים וכל
 המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח :

מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי אלעזר בן
 עזריה ורבי עקיבא ורבי טרפון שהיו מסבים
 בבני ברק ודיו מספרים ביציאת מצרים כל אותו
 הלילה עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם רבותינו
 הגיע זמן קריאת שמע של שחרית :

אמר רבי אלעזר בן עזריה הרי אני בכן שבועים שנה
 ולא זכיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות עד
 שדרשה בן זומא שנתאמר למען תזכר את יום צאתך
 מארץ מצרים כל ימי תיך ימי תיך הימים כל
 ימי תיך להביא הלילות וחכמים אומרים ימי תיך
 העולם הזה כל ימי תיך להביא לימות המשיח :

ברוך המקום ברוך הוא ברוך שנתן תורה לעמו
 ישראל ברוך הוא בנגד ארבעה בנים דברה
 תורה אחד חכם ואחד רשע ואחד תם ואחד
 שאינו יודע לשאול :

חכם מה הוא אומר מה העדות והחקים והמשפטים
 אשר צוה יהוה אלהינו אתכם ואף אתה אמור
 לו בהלכות הפסח אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן :

רָשַׁע מַה הוּא אוֹמֵר מַה הָעֲבוּדָה הוּאֵת לָכֶם • לָכֶם
 וְלֹא לוֹ • וּלְפִי שֶׁהוֹצִיא אֶת-עַצְמוֹ מִן הַכָּלֵל
 כְּפֶר בְּעֶקֶר • וְאִף אֶתָּה הִקְהָה אֶת-שִׁנּוּי וְאָמַר לוֹ
 בְּעֵבוֹר זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם • לִי וְלֹא לוֹ
 אֵלֹהֵי הַיָּהוּ שֵׁם לֹא הָיָה נִגְאָל :

תָּם מַה הוּא אוֹמֵר מַה זֹאת • וְאָמְרָת אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד
 הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים :

וְשִׂאִינוּ יוֹדֵעַ לְשֹׂאֵל אֶת פֶּתַח לוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְהִגְדַּת
 לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בְּעֵבוֹר זֶה עָשָׂה יְהוָה
 לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם :

יְכוֹל מֵרֵאשִׁי חֲדָשׁ תִּלְמוּד לֹמַר בַּיּוֹם הַהוּא אֵי בַּיּוֹם
 הַהוּא יְכוֹל מִבְּעוֹד יוֹם תִּלְמוּד לֹמַר בְּעֵבוֹר זֶה •
 בְּעֵבוֹר זֶה לֹא אָמְרָתִי אֶלָּא בְּשַׁעֲה שְׂיִישׁ מִצָּה וּמְרוֹר
 מִנְחִים לְפָנֶיךָ :

מִתְחַלָּה עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ וְעַכְשָׁיו
 קָרַבְנוּ הַמְּקוֹם לְעַבְדָּתוֹ • שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאמֶר
 יְהוֹשֻׁעַ אֶל-כָּל-הָעָם כֹּה-אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 בְּעֶבֶר הַנְּהָר יֹשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם תָּרַח אֲבִי אֲבָרָהָם
 וְאֲבִי נַחוֹר וַיַּעֲבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים :

וְאַקְחָ אֶת-אֲבִיכֶם אֶת-אֲבָרָהָם מֵעֶבֶר הַנְּהָר וְאוֹלָךְ
 אוֹתוֹ בְּכָל-אֶרֶץ כְּנָעַן וְאָרַב אֶת-זָרְעוֹ וְאַתָּן לוֹ
 אֶת-יִצְחָק : וְאַתָּן לְיִצְחָק אֶת-יַעֲקֹב וְאַת-עֵשָׂו וְאַתָּן

לְעֵשָׂו

*וְאֲרַבְחָ קִרְיָ

(א) שְׁמוֹת י"ב . (ב) שְׁס"ג . (ג) שְׁס"ט י"ד . (ד) שְׁס"ט ט"ו . (ה) י"ט ש"ג . (ו) שְׁס"ט ש"ג . (ז) שְׁס"ט ז'

לַעֲשׂוֹת אֶת־הַדָּבָר שֶׁעִיר לְרֵשֶׁת אוֹתוֹ וַיַּעֲקֹב וּבְנָיו
יָרְדוּ מִצְרָיִם:

בְּרוּךְ שֶׁזָּמַר הַבְּטָחָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל בְּרוּךְ הוּא שֶׁהִקְדִּישׁ
בְּרוּךְ הוּא חֹשֵׁב אֶת־הַקֶּץ לַעֲשׂוֹת כְּמִה שֶׁאָמַר
לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ בְּבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאמֶר
לְאַבְרָם יָדַע תִּדְעַ כִּי גֵר יִהְיֶה זְרַעְךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם
וַעֲבָדוּם וְעָנִו אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה: וְגַם אֶת־הַגּוֹי
אֲשֶׁר יַעֲבָדוּ בָּן אֲנֹכִי וְאַחֲרָי בֶן יִצְחָק בְּרַכּוּשׁ גָּדוֹל:

כִּרְךָ לַחֲבִיבֵי הַכּוֹס וּלְכַסּוֹת הַסֶּפֶת כֵּן כַּחַב הַכֹּהֵן ז' ע"א:

וְהוּא שֶׁעֲמָדָה לְאַבוֹתֵינוּ וְלָנוּ שְׂלֵא אַחַד בְּלִבְד עָמַד
עֲרִינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ אֲלֵא שֶׁבְּכַל־דָּוָר וְדָוָר עוֹמְדִים
עֲלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ וְהִקְדִּישׁ בְּרוּךְ הוּא מְצִילֵנוּ מִיָּדָם:

יַעֲמִיד הַכּוֹס וַיִּנְלֵה הַסֶּפֶת:

צֵא וְלָמַד מִהַדְּבָקֵשׁ לָבֵן הָאֶרְמִי לַעֲשׂוֹת לַיַּעֲקֹב
אֲבִינוּ שֶׁפָּרְעָה לֹא גָזַר אֲלֵא עַל הַזְּכָרִים וְלָבֵן
בִּקְשׁ לַעֲקוֹר אֶת־הַכֹּל שֶׁנֶּאֱמַר אֶרְמִי אֲבִי
וַיִּרַד מִצְרַיִמָּה וַיִּגְרַשׁ שָׁם בְּמַתִּי מִעַט וַיְהִי שֵׁם לְגוֹי גָּדוֹל
עֲצוּם וְרַב:

וַיִּרַד מִצְרַיִמָּה אָנוּס עַל פִּי הַדְּבָוָר וַיִּגְרַשׁ שָׁם מִלְּמַד
שְׂלֵא יִרַד יַעֲקֹב אֲבִינוּ לְהַשְׁתַּקֵּעַ בְּמִצְרַיִם אֲלֵא
לְגוֹר שָׁם שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאמְרוּ אֵל פְּרַעְיָה לְגוֹר בְּאֶרֶץ
בְּאֵנוּ כִּי אֵין מְרַעָה לְצֵאן אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךָ כִּי כָבֵד תִּרְעַב
בְּאֶרֶץ כְּנַעַן וְעַתָּה יֵשְׁבוּ נָא עֲבָדֶיךָ בְּאֶרֶץ גִּשְׁן:
בְּמַתִּי מִעַט כְּמִה שֶׁנֶּאֱמַר בְּשַׁבְּעִים נִפְשׁ יָרְדוּ

אֲבֹתֶיךָ מִצְרִימָה וְעַתָּה שְׂמֵךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כְּכֹכְבֵי
הַשָּׁמַיִם לָרֹב : וַיְהִי שֵׁם לְגוֹי מְלֻמָּד שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל
מִצְיָנִים שֵׁם : גְּדוֹל עֲצוּם כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
פָּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבוּ וַיַּעֲצְמוּ בְּמֵאד מְאֹד וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ
אֹתָם : וְרַב כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וְאֶעֱבֹר עֲלֶיךָ וְאֶרְאֶךָ
מִתְבוֹסֶסֶת בְּדַמְיֶךָ וְאָמַר לְךָ בְּדַמְיֶךָ חַיִּי וְאָמַר לְךָ
בְּדַמְיֶךָ חַיִּי : רַבָּה כְּצִמְחַת הַשָּׂדֶה נִתְתִּיךָ וַתִּרְבִּי
וַתִּגְדְּלִי וַתִּבְוֵאֵי בְעַדֵי עַדְיִים שְׂדֵים נִכְנֹו וַיִּשְׁעַרְךָ צִמְחַת
וְאֵת עֵרֶם וְעֵרְיָה :

וַיִּרְעוּ אֲתָנּוּ הַמִּצְרִים וַיַּעֲזֹבוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה : וַיִּרְעוּ
אֲתָנּוּ הַמִּצְרִים כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר הִבֵּה נִתְחַכְמָה לוֹ פֶן יִרְבֶּה
וַהֲיָה כִּי תִקְרָאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסֶף גַּם הוּא עַל־שִׁנְאֵינוּ וְנִלְתַם בְּנוּ
וְעָלָה מִן הָאָרֶץ : וַיַּעֲזֹבוּ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּשְׁימוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים
לְמַעַן עֲנֹתוֹ בְּסִבְלָתָם וַיִּבֶן עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפָרְעָה אֶת־פִּתֹם וְאֶת־
רַעַמְסֵס : וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיַּעֲבֹדוּ מִצְרַיִם
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרֶךְ : וַיִּמְרְדוּ אֶת־חַיִּיהֶם בְּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּחֶמֶר
וּבִלְבָנִים וּבְכָל־עֲבֹדָה בַּשָּׂדֶה אֵת כָּל־עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר עֲבָדוּ
בָּהֶם בְּפָרֶךְ :

וּנְצַעֵק אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־
קִלְנוּ וַיִּרְא אֶת־עֲנֵינוּ וְאֶת־עֲמָלְנוּ וְאֶת־לַחֲצֵנוּ :
וּנְצַעֵק אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיְהִי
בַיָּמִים הַרְבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּאֲנָחוּ בְנֵי
יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבֹדָה וַיִּזְעְקוּ וַתַּעַל שׁוֹעַתָם אֶל־הָאֱלֹהִים
מִן הָעֲבֹדָה :

וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קִלְנוּ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־נַאֲקָתָם

וְיִזְכֹּר
(א) דברים טו. (ב) שמות לו. (ג) יחזקאל מז. (ד) טס. (ה) שמות ח. (ו) טס. (ז) טס. (ח) טס.

וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־בְּרִיתוֹ אֶת־אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק וְאֶת־יַעֲקֹב :
וַיֵּרָא אֶת־עֵינָיו זו פְּרִישׁוֹת הַרְדָּךְ אֶרֶץ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיֵּרָא אֱלֹהִים
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּדַע אֱלֹהִים :

וְאֶת־עַמְלֵנוּ אֵלֶּיךָ הַבָּנִים כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר כָּל הַבָּן הַיְלֹוֹד הַיְאֻרָה
תִּשְׁלִיכוּהוּ וְכִלְיֵהֶבֶת תִּחְיִין : וְאֶת־לֶחֶצְנוּ זֶה הַדְּחַק כְּמָה
שֶׁנֶּאֱמַר וְגַם רְאִיתִי אֶת־הַלְחָץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לֹחֲצִים אֹתָם :
וַיִּוְצִיאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֹרֶעַ נְטוּיָה וּבַמְרָא גְדוֹל
וּבְאֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים : וַיִּוְצִיאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם לֹא עַל יְדֵי
מַלְאָךְ וְלֹא עַל יְדֵי שְׂרָף וְלֹא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ אֵלָּא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּכַבּוֹדוֹ וּבְעֶזְמוֹ * שֶׁנֶּאֱמַר וְעִבְרַתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֹּאת
וְהַכִּיתִי כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאֲדָם וְעַד בְּהֵמָה וּבְכֹל־אֱלֹהֵי
מִצְרַיִם אֲעֲשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי יְהוָה : וְעִבְרַתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי וְלֹא
מַלְאָךְ * וְהַכִּיתִי כָל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי וְלֹא שְׂרָף * וּבְכֹל־
אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֲעֲשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי וְלֹא הַשְּׁלִיחַ * אֲנִי יְהוָה * אֲנִי
הוּא וְלֹא אַחֵר :

בְּיַד חֲזָקָה זֶה תְּדַבֵּר כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר הִנֵּה יַד יְהוָה הַזֹּאת בְּמִקְנֶךָ
אֲשֶׁר בְּשֵׂרָה בַּסּוּסִים בַּחֲמֹרִים בַּגְּמָלִים בַּבָּקָר וּבַצֹּאן דָּבָר
כְּבֵד מְאֹד : וּבְזֹרֶעַ נְטוּיָה זֶה תִּתְרַב כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וְתִרְבּוּ שְׁלוֹפָה
בְּיָדוֹ נְטוּיָה עַל יְרוּשָׁלַיִם וּבַמְרָא גְדוֹל זֶה גְלוּי שְׂכִינָה כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר
אוֹ הַנְּפֹשׁ אֱלֹהִים לָבֹא לָקַחְתָּ לּוֹ גּוֹי מִקְרֵב גּוֹי כְּמִסַּת בְּאֹתוֹת
וּבְמוֹפְתִים וּבְמַלְחָמָה וּבְיַד חֲזָקָה וּבְזֹרֶעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָאִים גְּדוֹלִים
כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ : וּבְאֹתוֹת
זֶה הַמַּפְשָׁה כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וְאֶת־הַמַּפְשָׁה הַזֹּאת תִּקַּח בְּיָדְךָ אֲשֶׁר
תַּעֲשֶׂה־בוֹ אֶת־הָאֹתוֹת : וּבְמוֹפְתִים זֶה הַדָּם כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וְנָתַתִּי
מוֹפְתִים בַּשָּׁמַיִם וּבְאֶרֶץ

למיתת דם ואש ותמרות עשן ישפוך ג' שסיכות ואין ליסול באצבע לספוך כ"ל נטום עשמו וישפוך
עך כלי שבור (ויכין שסכום כוא סוד המלכות ושופך מהיין שנתוש סוד האף וכוסם שנס ע"י כח הבינים
לתוך כלי שבור סוד הקליפה שמקראת ארור) :

דָּם וְאֵשׁ וְתַמְרוֹת עֵשֶׂן :

דבר
(א) שמוס נ ככ . (ב) שס א ככ . (ג) שס ג ס . (ד) דברים כו . (ה) שמוס יכ . (ו) שס פ ג . (ז) דברים כו . (ח)
(ח) דברים ד לו . (ט) שמוס ד יז . (י) יואל ג ג (כוא סאוק ארז. דס וגי) .

דָּבָר אֲחֵר בְּיַד חֲזָקָה שְׁתַּיִם • וּבִזְרוּעַ נְטוּיָה שְׁתַּיִם • וּבְמִזְרָא
גָּדוֹל שְׁתַּיִם • וּבְאֵתוֹת שְׁתַּיִם • וּבְמִפְתֵּי שְׁתַּיִם :
אֵלּוּ עָשָׂר מִכּוֹת שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְוֹת
בְּמִצְרַיִם • וְאֵלּוּ הֵן :

בְּלִמְדַת עֶשֶׂר מִכּוֹת יִסְפֹּד עֶשֶׂר סְפִיכוֹת מֵהַכּוֹס עֲלֵמוּ כִּנְיָל (וַיְכֻיֵן בְּסִפִּיכָה גַם כֵּן כִּנְיָל) וְכֵּן שֶׁשָׂאֵר נִטְס
(נִעֲשֶׂה סוּד יֵיִן בְּחִשְׁמַח) לְכַד לֹא יִסְפֹּד אֶלָּא יוֹסִיף יֵיִן :

דָּם • צִפְרֵהֶע • כַּנִּים • עָרוֹב • דְּבָר • שְׁחִין • בָּרֵד •
אֲרָבָה • חֲשֹׁךְ • מִכַּת בְּכוֹרוֹת :
רַבִּי יְהוּדָה הָיָה נוֹתֵן בָּהֶם כַּמְנִים :
רִצְדָּה • עֲרִישׁ • בְּאֲחֵיב :

רַבִּי יוֹסֵי הַגָּלִילִי אוֹמֵר מִנֵּין אֵתָּה אוֹמֵר שְׁלָקוּ הַמִּצְוֹת בְּמִצְרַיִם
עָשָׂר מִכּוֹת וְעַל הַיָּם לָקוּ הַמַּשִּׁים מִכּוֹת • בְּמִצְרַיִם מִה הוּא
אוֹמֵר וַיֹּאמְרוּ הַחֲרָטְמִים אֶל־פְּרַעֲה אֲצַבֵּעַ אֱלֹהִים הִיא • וְעַל הַיָּם
מִה הוּא אוֹמֵר וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה
בְּמִצְרַיִם וַיִּירָאוּ הָעַם אֶת־יְהוָה וַיֹּאמְרֵנוּ בִּיהוָה וּבְמִשָּׁה עֲבָדוּ :
כַּמָּה לָקוּ בְּאֲצַבֵּעַ עָשָׂר מִכּוֹת • אָמֹר מֵעַתָּה בְּמִצְרַיִם לָקוּ עָשָׂר
מִכּוֹת • וְעַל הַיָּם לָקוּ הַמַּשִּׁים מִכּוֹת :

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר מִנֵּין שְׁבַל־מִכָּה וּמִכָּה שֶׁהֵבִיא
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְוֹת בְּמִצְרַיִם הָיְתָה
שָׁל אַרְבַּע מִכּוֹת שֶׁנֶּאֱמַר יִשְׁלַח בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ עֲבָרָה
וְנָעַם וְצָרָה מִשְׁלַחַת מִלְּאֲבֵי רָעִים : עֲבָרָה אַחַת • וְנָעַם
שְׁתַּיִם • וְצָרָה שְׁלֹשׁ • מִשְׁלַחַת מִלְּאֲבֵי רָעִים אַרְבַּע •
אָמֹר מֵעַתָּה בְּמִצְרַיִם לָקוּ אַרְבָּעִים מִכּוֹת • וְעַל הַיָּם
לָקוּ מֵאַתָּם מִכּוֹת :

רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר מִנֵּין שְׁבַל־מִכָּה וּמִכָּה שֶׁהֵבִיא
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְוֹת בְּמִצְרַיִם הָיְתָה
שָׁל

(א) שִׁטוֹת ט סו . (ב) טז יד . (ג) חֲלָלִים עַתּ מַע .

שֶׁל חָמֵשׁ מִבּוֹת • שֶׁנֶּאֱמַר יִשְׁלַח בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ עֲבָרָה
 וְנֹעַם וְצָרָה מִשְׁלַחַת מִלְּאֲבֵי רָעִים • חֲרוֹן אַפּוֹ אַחַת •
 עֲבָרָה שְׁתַּיִם • וְנֹעַם שְׁלֹשׁ • וְצָרָה אַרְבַּע • מִשְׁלַחַת
 מִלְּאֲבֵי רָעִים חָמֵשׁ • אָמור מֵעַתָּה בְּמִצְרַיִם לָקוּ
 חַמְשִׁים מִבּוֹת • וְעַל הַיָּם לָקוּ חַמְשִׁים וּמֵאַתְיָם מִבּוֹת •

כַּמָּה מַעֲלוֹת טוֹבוֹת לְמָקוֹם עָלֵינוּ :

- אֵלֹהֵינוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא עָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים דִּיגְנוּ :
- אֵלֹהֵינוּ עָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים וְלֹא עָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם דִּיגְנוּ :
- אֵלֹהֵינוּ עָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם וְלֹא הִרְגָ אֶת־בְּכוֹרֵיהֶם דִּיגְנוּ :
- אֵלֹהֵינוּ הִרְגָ אֶת־בְּכוֹרֵיהֶם וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת־מִמּוֹנָם דִּיגְנוּ :
- אֵלֹהֵינוּ נָתַן לָנוּ אֶת־מִמּוֹנָם וְלֹא קָרַע לָנוּ אֶת־הַיָּם דִּיגְנוּ :
- אֵלֹהֵינוּ קָרַע לָנוּ אֶת־הַיָּם וְלֹא הִעֲבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחִרְבָּה דִּיגְנוּ :
- אֵלֹהֵינוּ הִעֲבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחִרְבָּה וְלֹא שָׁקַע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ דִּיגְנוּ :
- אֵלֹהֵינוּ שָׁקַע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ וְלֹא סָפַק צָרָכָנוּ בְּמִדְבַּר אַרְבָּעִים שָׁנָה דִּיגְנוּ :
- אֵלֹהֵינוּ סָפַק צָרָכָנוּ בְּמִדְבַּר אַרְבָּעִים שָׁנָה וְלֹא הֵאֱכִילָנוּ אֶת־הַמֶּן דִּיגְנוּ :
- אֵלֹהֵינוּ הֵאֱכִילָנוּ אֶת־הַמֶּן וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת־הַשֶּׁבֶת דִּיגְנוּ :
- אֵלֹהֵינוּ נָתַן לָנוּ אֶת־הַשֶּׁבֶת וְלֹא קָרַבָנוּ לְפָנֵי הַר־סִינַי דִּיגְנוּ :
- אֵלֹהֵינוּ קָרַבָנוּ לְפָנֵי הַר־סִינַי וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת־הַתּוֹרָה דִּיגְנוּ :
- אֵלֹהֵינוּ נָתַן לָנוּ אֶת־הַתּוֹרָה וְלֹא הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל דִּיגְנוּ :
- אֵלֹהֵינוּ הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְלֹא בָנָה לָנוּ אֶת־בֵּית־הַבְּחִירָה דִּיגְנוּ :

עַל־אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה טוֹבָה כְּפוֹלָה וּמְכַפֶּלֶת לְמָקוֹם עָלֵינוּ •
 שֶׁהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם • וְעָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים • וְעָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם •
 וְהִרְגָ אֶת־בְּכוֹרֵיהֶם • וְנָתַן לָנוּ אֶת־מִמּוֹנָם • וְקָרַע לָנוּ אֶת־הַיָּם •
 וְהִעֲבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחִרְבָּה • וְשָׁקַע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ • וְסָפַק צָרָכָנוּ
 בְּמִדְבַּר אַרְבָּעִים שָׁנָה • וְהֵאֱכִילָנוּ אֶת־הַמֶּן • וְנָתַן לָנוּ אֶת־הַשֶּׁבֶת •
 וְקָרַבָנוּ לְפָנֵי הַר־סִינַי • וְנָתַן לָנוּ אֶת־הַתּוֹרָה • וְהִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל • וּבָנָה לָנוּ אֶת־בֵּית־הַבְּחִירָה לְכַפֵּר עַל כָּל־עוֹנוֹתֵינוּ •

רַבֵּן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר כָּל־שָׁלֹא אָמַר שְׁלֹשָׁה דְבָרִים
 אֵלּוּ בַפֶּסַח לֹא יֵצֵא יְדֵי חוֹבְתוֹ • וְאֵלּוּ הֵן : פֶּסַח •
 מִצָּה • וּמְרוֹר :

פֶּסַח שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִים בְּזֶמַן שְׁבִית־הַמִּקְדָּשׁ קִיָּם עַל־שׁוֹם
 מָה • עַל־שׁוֹם שֶׁפֶסַח הַמָּקוֹם עַל־בְּתֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם •
 שֶׁנֶּאֱמַר וְאָמַרְתֶּם זֶכֶח פֶּסַח הוּא לַיהוָה אֲשֶׁר פֶּסַח עַל־בְּתֵי בְנֵי
 יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנִגְפוֹ אֶת־מִצְרַיִם וְאֶת־בְּתֵינוּ הִצִּיל וַיִּקַּד
 הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ :

טפסל הפסוקה בידו ויאמר :

מִצָּה זֶה שֶׁאֵנוּ אוֹכְלִים עַל־שׁוֹם מָה • עַל־שׁוֹם שְׁלֹא הִסְפִּיק בְּצִקָּת
 שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחְמִיץ עַד שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם מַלְאָכֵי־
 הַמַּלְכִּים הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּגְאֻלָּם • שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאפֹּו אֶת־הַצֶּקֶק
 אֲשֶׁר הוֹצִיאוֹ מִמִּצְרַיִם עֲנֹת מִצּוֹת כִּי לֹא חָמֵץ כִּי גִרְשׁוֹ מִמִּצְרַיִם
 וְלֹא יִכְלוּ לְהַתְמַהֵמָה וְגַם צִדָּה לֹא עָשׂוּ לָהֶם :

טפסל המרור בידו ויאמר :

מְרוֹר זֶה שֶׁאֵנוּ אוֹכְלִים עַל־שׁוֹם מָה • עַל־שׁוֹם שֶׁמְרוֹרוֹ הַמִּצְרַיִם
 אֶת־חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם • שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּמְרוּרוּ אֶת־חַיֵּיהֶם
 בְּעַבְדָּה קָשָׁה בַחֲמֹר וּבִלְבָנִים וּבִכְלֵי־עַבֻדָּה בַשָּׂדֶה אֶת־כָּל־
 עַבְדָּתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרֶךְ :

בְּכַל־יְהוָה וְרוּחַ חַיֵּב אָדָם לְרְאוֹת אֶת־עַצְמוֹ כְּאֵלּוּ הֵיא יֵצֵא
 מִמִּצְרַיִם • שֶׁנֶּאֱמַר וְהִגַּדְתָּ לְבְנֶךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בְּעַבְדוֹר
 זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם : לֹא אֶת־אֲבוֹתֵינוּ בְּלֶבֶד גָּאֵל
 הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמִּצְרַיִם אֱלֹהֵי אִפֹּו אוֹתָנוּ גָאֵל עַמָּהֶם • שֶׁנֶּאֱמַר
 וְאוֹתָנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם לְמַעַן הָבִיא אוֹתָנוּ לְתֵת לָנוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאֲבוֹתֵינוּ :

יכסה את הפת וינביא את הכוס ולאחורו בידו עד סיום ברכת אשר נאמט :

לְפִיכָּה אֲנִיחֵנוּ חַיִּיבִים לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבַּח לְפָאֵר
 לְרוֹמֵם לְהַדָּר לְבָרֵךְ לְעִלָּה וּלְקַדְּשׁ • לְמִי

שעשה

רח"ח

(א) שמות יב כו • (ב) טס טס (ג) טס א יד • (ד) טס יג • (ה) דברים י כג •

שַׁעֲשֹׂה לְאֲבוֹתֵינוּ וְלָנוּ אֶת־כָּל־הַנְּסִים הָאֵלֶּה • הוֹצִיאָנוּ
 מֵעֲבָדוֹת לְחֵרוֹת • מִיַּגוֹן לְשִׂמְחָה • וּמֵאֵבֶל לְיוֹם טוֹב •
 וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹר גְּדוֹל • וּמִשְׁעֵבוֹד לְגֹאֲלָה • וְנֹאמַר
 לְפָנָיו הִלְלוּיָהּ :

א הִלְלוּיָהּ | הִלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הִלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה :
 ב יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבָרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם :

ג מִמְזוּרַח־שָׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ מִהַלְלֵי שֵׁם יְהוָה : ד רֵם עַל־
 כָּל־גּוֹיִם | יְהוָה עַל־הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ : ה מִי כִּי־הוּא אֱלֹהֵינוּ
 הַמְּגַבִּיהוּ לְשֵׁבֶת : ו הַמְּשַׁפִּילֵי לְרֹאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ :
 ז מְקַיְמֵי מַעֲפָר דָּל מֵאֲשַׁפֵּת יָרִים אֲבִיוֹן : ח לְהוֹשִׁיבֵי
 עַם־נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ : ט מוֹשִׁיבֵי | עֵקֶרֶת תְּבִיט
 אִם־תִּבְנִים שִׂמְחָה הִלְלוּיָהּ :

א בַּצֵּאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לְעוֹ :
 ב הִיָּתָה יְהוּדָה לְקֹדֶשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמִּשְׁלוֹתָיו :

ג הַיּוֹם רָאָה וַיִּגַּם תִּירְדֵן יֹסֵב לְאַחֹר : ד הַהָרִים רָקְדוּ
 כְּאֵילִים גְּבַעוֹת כְּבְנֵי־צֹאן : ה מַה־לָּהּ הַיּוֹם כִּי־תִגַּם תִּירְדֵן
 תִּסָּב לְאַחֹר : ו הַהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים גְּבַעוֹת כְּבְנֵי־
 צֹאן : ז מִלִּפְנֵי אֲדוֹן חוֹלֵי אֶרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב :
 ח הַהִפְכֵי הַצּוֹר אֲנִים־מָיִם תִּלְמִישׁ לְמַעֲיֵנוֹ מָיִם :

כְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הַעוֹלָם אֲשֶׁר גָּאֲלָנוּ
 וְגָאֵל אֶת־אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם וְהִנֵּיעֵנוּ תְּהִיִּלָּה
 הוּא לְאֵכֶל־כּוֹ מִצָּה וּמְרוֹר • כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַתָּה
 אֲבוֹתֵינוּ וַיִּנְעֵנוּ לְמוֹעֲדִים וְלְרִגְלִים אֲחֵרִים תְּבִאִים
 לְקַרְאָתָנוּ לְשָׁלוֹם שְׂמֵחִים בְּבִנְיָן עִירָה וְשִׂשׂוֹן

סדר הגדה

בַּעֲבוּרְתֶּךָ וְנֹאכַל שֵׁם מִן הַזִּבְחִים וּמִן הַפְּסָחִים
(במנחה שנה מן הפסחים ומן הזבחים) אֲשֶׁר יִגִּיעַ הַמָּסַע עַל קִיר
מִזְבֵּיחֶךָ לְרִצּוֹן וְנוֹדָה לָּךְ שִׁיר תְּדַשׁ עַל גְּאֻלְתֵּנוּ וְעַל
פְּדוּת נַפְשֵׁנוּ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה גֹּאֲלֵנוּ יִשְׂרָאֵל:

ומנחה ושותה בהסניפה:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן:

רחצה ואחר כך נוטל ידיו ומברך על נטילת ידים:

מוציא ויקח המנחה כקדר שהניחם הפרוסה בין שתי השלימות ויאהם בידו ויברך:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ:

מצה ולא יבצע מהן אלא ימח המלה השלישית להשמש מידו ויברך על הפרוסה עם העלוונה פרס
ישגדס נרכה ז' ויסיין לפסור ג"כ אכילת הכריכה שממלה השלישית וגם אכילת האסיקמן
יפסור נרכה ז':

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל
אֲכִילַת מִצָּה:

ואחר כך יבצע כזית מכל אחד משתיין ויאכלם ביחד ובהסניפה:

מרור ואחר כך יקח כזית מרור ויסגל בהרוסה ויעטר בהרוסה מעליו כדי שלא יתנסל ספס
הפרידות ויברך נרכה ז':

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל
אֲכִילַת מִרֹר: ויאכלנו עלי הסניפה

כורך ואח"כ יקח מלה סג' ותורת פמה כשיער כזית ויסגל בהרוסת ויכרכם ביחד ויאמר זה:

בֵּן עֲשָׂה הַלֵּל בְּזִמְן שְׁבִיבִית הַמִּקְדָּשׁ תֵּתֵה קִיָּם הִיָּה בּוֹרֵךְ פֶּסַח מִצָּה וּמִרֹר
נְאוּבֵל בְּיַד י' בְּכֹו שְׁנַאֲמַר עַל מִצְוֹת וּמִרֹרִים יִאבְדָּהוּ:

ואוכלם ביחד [ובהסניפה. שוש"ע סימן תע"ה. הנהה מסדור אדמו"ר בעל ז"צ ז"ל]:

שלתן עורך ואחר כך אוכל ושותה כדי נרם ויכול לשתות יין בין כוס ב' לנ':

צפון ואח"כ יקח האסיקמן ויחלקו לכל בני ביתו לכל אחד כזית ויזכר שלא ישתה אחר אסיקמן
ויאכל בהסניפה ונריך לאכלו קודם חלות:

ברך ואח"כ שוגין סם שלישי ואומר עליו בהמ"ז ואחר בהמ"ז קודם שתיית סם שלישי יברך:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן: ושותה בהסניפה
שפך (א) נבדבר פ יא

סדר הגדה

מזנון סס 7 ופוחזין סלנת ולעבר :

שָׁפֹךְ חַמְתָּךְ אֶל-הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יִדְעוּךָ. וְעַל
מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרְאוּ: כִּי אָכַל אֶת-
יַעֲקֹב וְאֶת-גְּוֹהוֹ הַשָּׂמֹן: שִׁפְךָ-עֲלֵיהֶם וְעַמְּךָ נִחְרוֹן אַפְּךָ
יִשְׁיגֵם: תִּרְדֹּף בְּאֵף וְתִשְׁמַדֵּם מִתַּחַת שָׁמַיִם יְהוָה:

הלל נרצה

א לא לָנו יְהוָה לֹא לָנו כִּי לְשִׁמְךָ תֵּן כְּבוֹד עַל-חַסְדְּךָ עַל-אֲמַתְךָ:
ב לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אֵי-יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם: ג וְאֵלֵהֵינוּ בַשָּׁמַיִם
ד כָּל אֲשֶׁר-חָפֵץ עֲשֵׂה: ה עֲצִבְיָהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם:
ו פֶּה לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: ז וְאֹזְנִים לָהֶם וְלֹא
יִשְׁמְעוּ אֵף לָהֶם וְלֹא יִרְחֹזוּ: ח יְדֵיהֶם וְלֹא יִמְיִשׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא
יִחַלְכוּ לֹא יִהְיוּ בְּגִרוֹנָם: ט כְּמוֹתֵם יְהוֹי עֲשִׂיהֶם כָּל אֲשֶׁר-בְּמַחַ
בָּהֶם: י ישראל בְּמַח בִּיהוָה עֲזָרָם וּמַגְנָם הוּא: יא בֵּית אֶהְרֹן
בְּמַח בִּיהוָה עֲזָרָם וּמַגְנָם הוּא: יב יְרֵאֵי יְהוָה בְּמַח בִּיהוָה עֲזָרָם
וּמַגְנָם הוּא:

יג יְהוָה זְכָרְנוּ יְבָרַךְ יְבָרַךְ אֶת-בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרַךְ אֶת-
בֵּית אֶהְרֹן: יד יְבָרַךְ יְרֵאֵי יְהוָה הַקְּטַנִּים עִם-

הַגְּדֹלִים: טו יִסַּף יְהוָה עֲלֵיכֶם וְעַל-בְּנֵיכֶם:
טז בְּרוּכִים אַתֶּם לִיהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: טז הַשָּׁמַיִם
שָׁמַיִם לִיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן לַבְּנֵי-אָדָם: יז לֹא-הִפְתִּים
יְהַלְלֶנָּה וְלֹא כָר-יִרְדֵי הוּמָה: יח נֶאֱחָזְנוּ וְנִבְרַךְ יְהוָה
מֵעַתָּה וְעַד-עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

א אֶהְבְּתִי כִּי-יִשְׁמַע וְיְהוָה אֶת-קוֹלֵי תַחֲנוּנָי: ב כִּי-יִתְפָּשֶׂה אֲזִנוּ
לִי וּבִימֵי אֶקְרָא: ג אֶפְפוּנֵי הַקְּבֵל־מֹות וּמַצְרֵי שְׂאוּל
מַצְאוּנֵי צֶרֶה וְיַגוֹן אֲמַצָּא: ד וּבְשֵׁם-יְהוָה אֶקְרָא אָנָּה יְהוָה
מִקְטָה נִפְשֵׁי: ה חַנּוּן יְהוָה וְצַדִּיק וְאֵלֵהֵינוּ מְרַחֵם: ו שְׁמַד יִפְתְּאִים

אמרי נגנו וספיק ודלמת ספיק
יהוה

יהוה דלתי ולי יהושיע: ז שובי נפשי למנוחכי כי יהוה גמל
 עליכי: ח כי חלצת נפשי ממות את-עיני מן-דמעה את-רגלי
 מתי: ט את-הלך לפני יהוה בארצות החיים: י האמנתי כי
 אדבר אני עיני מאד: יא אני אמרתי בחפזי פליהאדם כזב:
 יב מה-אשיב ליהוה כל-תגמולותי עלי: יג כוס-ישועות
 אשא ובשם יהוה אקרא: יד נדרי ליהוה אשלם
 נגדה-נא לכל-עמו: טו יקר בעיני יהוה המותה
 לחסדיו: טז אנה יהוה כי-אני עבדך אני עבדך בך
 אמתך פתחת למוסרי: יז לך אובח זבח תודה
 ובשם יהוה אקרא: יח נדרי ליהוה אשלם נגדה-נא
 לכל-עמו: יט בתצרות בית יהוה בתוככי ירושלים
 הללויה:

א הללו את-יהוה כל-גוים שבחוחו כל-האמים: ב כי
 גבר עלינו וחסדו ואמת-יהוה לעולם הללויה:
 א הודו ליהוה ב-טוב כי לעולם חסדו:
 ב יאמר-נא ישראל כי לעולם חסדו:
 ג יאמרו נא בית-אהרן כי לעולם חסדו:
 ד יאמרו נא יראי יהוה כי לעולם חסדו:
 ה מן-המצר קראתי יה ענני במרחב יה: ו יהוה לי
 לא אירא מה-יעשה לי אדם: ז יהוה לי בעזרי
 ואני אראה בשנאי: ח טוב לחסות ביהוה מבטח
 באדם: ט טוב לחסות ביהוה מבטח בנדיבים:
 י כל-גוים סבבוני בשם יהוה כי אמילם: יא סבבוני
 גם-סבבוני בשם יהוה כי אמילם: יב סבבוני כדברים
 דעכו פאש קוצים בשם יהוה כי אמילם: יג דחה

דחיתני לנפל ויהוה עזרני : יד עזי וזמרת יה ויהי לי
 לישועה : טו קול רנה וישועה באהלי צדיקים ימין
 יהוה עשה תיל : טז ימין יהוה רוממה ימין יהוה עשה
 תיל : יז לא אמות בראחיה ואספר מעשייה : יח יסר
 יסרני יה ולמות לא נתנני : יט פתח לי שערי צדק
 אבא-בם אודה יה : כ וד-השער ליהוה צדיקים
 יבאו בו : כא אודה כי עניתני ותהי לי לישועה אודד :
 כב אכן מאסו הבונים היתה לראש פנה אכן : כג מאת
 יהוה היתה זאת היא נפלאות בעינינו מאת : כד וזה
 היום עשה יהוה נגילה ונשמחה בו זח :

כה אנא יהוה הושיעה נא : אנא יהוה הושיעה נא :
 אנא יהוה הצליחה נא : אנא יהוה הצליחה נא :
 ט ברוך ה'א בשם יהוה ברכנוכם מבית
 יהוה ברוך : כו אל יהוה ויאר לנו אסרו-חג
 בעבתים עד קרנות המזבח אל : כח אלי אתה ואודה
 אלהי ארוממך אלי : כט הודו ליהוה כיי-טוב כי
 לעולם חסדו יהוה :

ידהלוקה יהוה אלהינו (על) כל מעשיה וחסדיה צדיקים עושי
 רצונה וכל עמה בית ישראל ברנה יודו ויברכו וישבחו
 ויפארו וירוממו ויעריצו ויקדישו וימליכו את שמה מלגנו : פי לה
 טוב להודות ולשמה נאה לומר כי מעולם ועד עולם אתה אל :
 הודו ליהוה כיי-טוב : פי לעולם חסדו :
 הודו לאלהי האלהים : פי לעולם חסדו :
 הודו לאדני האדנים : פי לעולם חסדו :
 לעשה נפלאות גדלות לבדו : פי לעולם חסדו :

כי לעולם חסדו :	ה	לעשה השמים בתבונה
כי לעולם חסדו :	ו	לחזק הארץ על-המים
כי לעולם חסדו :	ז	לעשה אורים גדלים
כי לעולם חסדו :	ח	את השמש לממשלת ביום
כי לעולם חסדו :	ט	את-הירח וכוכבים לממשלות
כי לעולם חסדו :	י	למכה מצרים בבכוריהם
כי לעולם חסדו :	יא	ויצא ישראל מתוכם
כי לעולם חסדו :	יב	ביד חזקה ובזרוע נטויה
כי לעולם חסדו :	יג	לגזר ים-סוף לגזרים
כי לעולם חסדו :	יד	והעביר ישראל בתוכו
כי לעולם חסדו :	טו	ונער פרעה וחילו בים-סוף
כי לעולם חסדו :	טז	למוליד עמו במדבר
כי לעולם חסדו :	יז	למכה מלכים גדלים
כי לעולם חסדו :	יח	ויתרג מלכים אדירים
כי לעולם חסדו :	יט	לסיוחן מלך האמרי
כי לעולם חסדו :	כ	ולעוג מלך הבשן
כי לעולם חסדו :	כא	ונתן ארצם לנחלה
כי לעולם חסדו :	כב	נחלה לישראל עבדו
כי לעולם חסדו :	כג	שבשפלנו זכר לנו
כי לעולם חסדו :	כד	ויפרקנו מצרינו
כי לעולם חסדו :	כה	נונתן לחם לכל-בשר
כי לעולם חסדו :	כו	הודו לאל השמים

נשמת פליחי תברך את-שמה יתנה אלהינו * ורוח כל-בשר
תפאר ותרומם זכרה מלכנו תמיד * מן העולם ועד-
העולם אתה אל * ומבלעדיך אין לנו מלך גואל ומושיע פודה
ומציל

סדר הגדה

קפו

ומציל ומפְרַגֵּם ועוֹנֵה ומְרַחֵם בְּכֻלֵּי עֵת צָרָה וְצוֹקָה אֵין לָנוּ מַלְאָךְ
 אֵלָּא אַתָּה: אֱלֹהֵי הָרְאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים אֱלֹהֵי כָּל בְּרִיּוֹת אֲדוֹן
 כָּל־הַתּוֹלְדוֹת הַמְהַלְלֵל בְּרַב הַתְּשׁוּבָהוֹת * הַמְנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד
 וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים * וַיְהוֶה הַגָּה לֹא־יָנוּם וְלֹא־יִישָׁן * הַמְעוֹרֵר יְשׁוּנִים
 וְהַמְקוֹיץ נִרְדָּמִים וְהַמְשִׁיחַ אֱלָמִים וְהַמְתִּיר אֲסוּרִים וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים
 וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים * לָךְ לְבִרְךָ אֲנַחְנוּ מוֹדִים * אֵלֹהֵינוּ מֵלֵךְ שִׁירָה
 כִּים וְלִשְׁוֹנֵנוּ רִנָּה כְּהַמּוֹן גִּלּוֹי וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שֹׁבַח כְּמִרְתָּבוּ רְקִיעַ
 וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וּכְיָרַח וַיְדִינוּ פְרוּשׁוֹת כְּנִשְׂרֵי שָׁמַיִם
 וְרַגְלֵינוּ קָלוֹת כְּאַיִלוֹת: אֵין אָנוּ מִסְפִּיקִים לַחֲדוֹת לָךְ יְהוִה
 אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ וְלְבִרְךָ אֶת־שִׁמְךָ עַל־אֲחַת מֵאַלְפֵי אֲלָפֵי
 אֲלָפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת נְסִים וְנִפְלְאוֹת שְׁעֵשִׂית
 עִמָּנוּ וְעַם־אֲבוֹתֵינוּ מִלְפָּנֶיךָ: מִמְּצָרִים גָּאֲלָתָנוּ יְהוִה אֱלֹהֵינוּ מִבֵּית
 עַבְדִּים פְּדִיתָנוּ * בְּרָעַב זָנַתָּנוּ וּבְשִׁבְעַת כֹּל־כֶּלֶתָנוּ מִחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ
 וּמִדְּבַר מִלְּטָתָנוּ וּמִחֲלָלִים רָעִים וּנְאֻמָּנִים דָּלִיתָנוּ: עַד־חַגָּה עֲזָרוּנוּ
 רַחֲמִיךָ וְלֹא־עֲזָבוּנוּ חֶסְדִּיךָ * וְאַל־תִּשְׁשֵׁנוּ יְהוִה אֱלֹהֵינוּ לְנֶצַח:
 עַל־כֵּן אֲבָרִים שֶׁפִּלַּגְתָּ בָּנוּ וְרוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁנִּפְתַּח בְּאַפֵּינוּ וְלִשׁוֹן
 אֲשֶׁר שִׁמַּת בְּפִינוּ: הֵן הֵם יוֹדוּ וַיְבָרְכוּ וַיִּשְׁבְּחוּ וַיִּפְאֲרוּ וַיְהַמְמוּ
 וַיַּעֲרִיצוּ וַיִּקְדְּשׁוּ וַיִּמְלִיכוּ אֶת־שִׁמְךָ מִלְּפָנֵינוּ: כִּי כָּל־פֶּת לָךְ יוֹדָה
 וְכָל־לִשׁוֹן לָךְ תִּשְׁבַּע * וְכָל־עֵין לָךְ תִּצְפֶּה וְכָל־בֶּרֶךְ לָךְ תִּכְרַע
 וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה * וְכָל־הַלְּבָבוֹת יִירְאוּךָ וְכָל־קֶרֶב
 וְכָל־זוּת יִזְמְרוּ לְשִׁמְךָ * כְּדָבָר שֶׁכָּתוּב כָּל־עֲצָמוֹתַי תֹּאמְרֶנָּה יְהוִה
 מִי כְמוֹךָ מִצִּיל עֲנִי מִחֶזֶק מִמֶּנּוּ וְעֵנִי וְאַבְיוֹן מִגּוֹזְלוֹ: מִי יִדְמֶה לָךְ
 וּמִי יִשְׁוֶה לָךְ וּמִי יַעֲרֶךְ לָךְ * הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיּוֹן
 קִנְיַת שָׁמַיִם וְאַרְצָן: נִהַלְלָךָ וְנִשְׁבַּחְךָ וְנִפְאָרְךָ וְנִבְרַךְךָ אֶת־שֵׁם קִדְשְׁךָ *
 כְּאִמּוֹר לְדוֹד בְּרַכֵּי נַפְשִׁי אֶת־יְהוִה וְכָל־קֶרֶב אֶת־שֵׁם קִדְשׁוֹ:
 הָאֵל בְּתַעֲצוּמוֹת עֲזָךְ * הַגָּדוֹל בְּכַבּוֹד שִׁמְךָ הַגְּבוּר לְנֶצַח וְהַנּוֹרָא
 בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ * הַמְלִיךְ חַיּוֹשֵׁב עַל פֶּסַח רָם וְנִשְׂא:

שׁוֹכֵן עַד מְרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ * וְכַתּוּב רַגְנֵנוּ צְדִיקִים בִּיהוֹה לִישְׂרָיִם
 נִאֻה תְהַלֶּה: בְּפִי יִשְׂרָיִם תִּתְרוֹמָם * וּבִשְׁפָתַי צְדִיקִים

תתברך

(מ"ח)

סדר הגדה

תתברך * ובלשון חסידים תתקדש * ובכרב קדושים תתהלל :
ובמקלות רבבות עמך בית ישראל ברנה יתפאר שמך מלכנו
בכל דור ודור שכן תזבח כל היצורים לפניך יהוה אלהינו ואלהי
אבותינו להודות להלל לשבח לפאר לרומם להדר לברך לעלה
ולקלם על כל דברי שירות ותשבחות דוד בן ישי עבדך משיחך :
ובכן ישתבח שמך לעד מלכנו האל המלך הגדול והקדוש בשמים
ובארץ * כי רק נאה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד
שיר ושבחה הילל וזמרה עז וממשלה נצח גדלה וגבורה תהלה
ותפארת קדשה ומלכות ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש
ומעולם עד עולם אתה אל : ברוך אתה יהוה אל מלך גדול ומהלל
פת שבחות אל ההודאות אדון הנפלאות בורא פלי השמות רבון
כל המעשים * הבוחר בשירי זמרה * מלך יחיד חי העולמים :

הנהגים לומר סמומים אין להפסיק בהם בין ברכה זו ובין ברכת הכוס אלא מיד אח"כ יברך על ס"ד :
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן : ושחה בהסבה

ברכה אחרונה על הגפן :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם על הגפן ועל פרי הגפן
ועל תנובת השדה ועל ארץ המדה טובה ורחבה שרצית
והתקלת לאבותינו לאכול מפריה ולשבוע מטובה רחם נא יהוה
אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך
ועל מזבחתך ועל היכלך * ובנה ירושלים עיר הקדוש במהרה
בימינו והעלנו לתוכה * ושמחנו בה ונברכה בקדשה ובטהרה *
(נסנת ורצה והחליצנו ביום השבת הזה) : וזכרנו לטובה ביום
חג המצות הזה * כי אתה יהוה טוב ומטיב לכל ונודה לך על
הארץ ועל פרי הגפן : ברוך אתה יהוה על הארץ ועל פרי הגפן :

ברכת ב"ר על סוף משקן :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא נפשות רבות וחסרונן
על כל מה שבראת לתחות בהם נפש פלתי * ברוך חי העולמים :

לשנה הבאה בירושלים : ואח"כ יאמר

ספירת העומר

נליל שני של פסח מתחילין לספור ספירת העומר תיכף אחר הפלג פרניח קד' יש מי שאומר שהנא נסוד ה' יש לספור אחר שנמר כל הסדר בח"ל והנוקדים לנרד ולספור מיד אחר התפלה מוקדם לנרכה [לפי הדין אסור לאכול עד שיספור ומה גם דבכל אורך הסדר קרוב הדבר שיסכח מלספור או שיספור אחר הצות. (ע"כ הנה"מ מהדור אדמו"ר בעל ז"ל ז"ל)]. ואם שכח ולא ספר נלילה ספר ניום בלא ברכה כגודע וזמן החלה עמוד השחר מח"י אייר ואילך במדינות אלו הפשוטות הוא בהלכות הלילה לפר אין לספור אחר הצות בלא ברכה וזמן זה של ע"ה נמשך כך עד י"ז בתמוז ועד בכלל ולכן משהניש הצות ליל י"ז בתמוז אסור לאכול:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל סְפִירַת הָעוֹמֵר :**

סין לספירה של אותו הלילה ולתיבה אחת של אנא בכח ותיבה אחת של מזמור אלהים יחננו ואות ה' מפסוק ישמרו :

הַיּוֹם יוֹם אֶחָד לְעוֹמֵר : חסד שחסד • אנא אלהים •

**תִּרְחֹמֵן הוּא יַחֲזִיר לָנוּ עֲבוֹדַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ לְמִקְוָמָה בְּמַתָּה
בְּיָמֵינוּ אָמֵן סְלָה :**

*** לְמַנְצֵחַ בְּנִינֹת מְזֻמֹּר שִׁיר :** ב אֱלֹהִים יַחַנְנוּ וְיִבְרְכֵנוּ יְאֵר פָּנָיו אֶתְנוּ
סְלָה : ג לְדַעַת בְּאַרְץ נִרְבָּה בְּכָל גּוֹיִם יִשְׁעֶתָהּ : ד יוֹדֶה
עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדֶה עַמִּים כָּלֵם : ה יִשְׁמְרוּ וְיִרְבְּנוּ לְאֲמִים כִּי הִשְׁפֹּט עַמִּים
מִיִּשׁוּר וּלְאֲמִים בְּאַרְץ תַּעֲרֵם סְלָה : ו יוֹדֶה עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדֶה עַמִּים
כָּלֵם : ז אֶרֶץ נִתְּנָה יְבוּלָה יִבְרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ : ח יִבְרְכֵנוּ אֱלֹהִים
וְיִירָאוּ אוֹתוֹ כֹּל אֲדָסִי אֶרֶץ :

אנא בכח גדלת ימינה תתיר צרורה •
קבל רנת עפה שנגנו טהרנו נורא •
נא גבור דורשי יהודה כבבת שמרם •
ברכם טהרם רחמי צדקתה תמיד גמלם •
חסין קדוש פרוב טובה נהל עדתה •
יהוד גאה לעפה פנה זוכרי קדשתה •
ישועתנו קבל ושמע צעקתנו ידע העלומות •
ברוך ישם פבור מלכותו לעולם ועד :

רבונו של עולם אתה צויתנו על ידי משה עבדך לספור ספירת העומר
כדי לטהרנו מקלפותינו ומטמאותינו כמו שכתבת בתורתך
וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר התנופה שבע
שבתות המיכות התיינה : עד ממחרת השבת השביעית הספרו

ספירת העומר

חמשים יום פרי שיטהרו נפשות עמך ישראל מזוהמתם • וכבן יהי
רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו לשבכות ספירת העומר
שספירתי היום תקן מה שפגמתי בספירה (פלוני השיך לאתו הילה) • ואפיהר
ואתקדש בקדושה של מעלה ועל גבי זה ישפע ישפע רב בכל העולמות
ולתקן את נפשותינו ורוחותינו ונשמותינו מכל סיג ופגם ולטהרנו
ולקדשנו בקדושתה העליונה אמן סלה :

היום חמשה עשר יום שהם שני שבועות

ויום אחד לעומר :

הרחמן ^{עמים נא} ^{חסד סתפלת} היום ^{ששה עשר יום שהם שני שבועות}

ושני ימים לעומר :

הרחמן ^{אלהים נבור} ^{נכוס סתפלת} היום ^{שבעה עשר יום שהם שני שבועות}

ושלשה ימים לעומר :

הרחמן ^{יודך דורשי} ^{תת סתפלת} היום ^{שמונה עשר יום שהם שני שבועות}

וארבעה ימים לעומר :

הרחמן ^{עמים יהודך} ^{לת סתפלת} היום ^{תשעה עשר יום שהם שני שבועות}

וחמשה ימים לעומר :

הרחמן ^{כולם כבנת} ^{כוס סתפלת} היום ^{עשרים יום שהם שני שבועות}

וששה ימים לעומר :

הרחמן ^{ישמחו שכרם} ^{יכוס סתפלת} היום ^{אחד ועשרים יום שהם שלשה שבועות}

לעומר :

הרחמן ^{ורנו ע"ד יכ"ש} ^{מלכות סתפלת} היום ^{שנים ועשרים יום שהם שלשה שבועות}

ויום אחד לעומר :

הרחמן ^{לאימים ברכם} ^{חסד סתפלת} היום ^{שלשה ועשרים יום שהם שלשה שבועות}

ושני ימים לעומר :

הרחמן ^{כיו סתם} ^{נכוס סתפלת} היום ^{ארבעה ועשרים יום שהם שלשה שבועות}

ושלשה ימים לעומר :

הרחמן ^{תשמום רחמי} ^{סתפלת סתפלת} היום ^{חמשה ועשרים יום שהם שלשה שבועות}

וארבעה ימים לעומר :

הרחמן ^{עמים זקתך} ^{לת סתפלת} היום ^{ששה ועשרים יום שהם שלשה שבועות}

וארבעה ימים לעומר :

ש היום שני ימים לעומר :

הרחמן ^{יתנו בנה} ^{נכוס סתפלת} היום ^{שלושה ימים לעומר :}

הרחמן ^{ויברכנו גדולת} ^{סתפלת סתפלת} היום ^{ארבעה ימים לעומר :}

הרחמן ^{יאר ימך} ^{נמ סתפלת} היום ^{חמשה ימים לעומר :}

הרחמן ^{פניו תתיר} ^{כוס סתפלת} היום ^{ששה ימים לעומר :}

הרחמן ^{אתנו צדורה} ^{יכוס סתפלת} היום ^{שבעה ימים שהם שבוע אחד לעומר :}

הרחמן ^{מלכות} ^{סתפלת} היום ^{שבעה ימים שהם שבוע אחד לעומר :}

הרחמן ^{לדעת קבל} ^{חסד סתפלת} היום ^{תשעה ימים שהם שבוע אחד ושני ימים לעומר :}

הרחמן ^{בארץ רנת} ^{נכוס סתפלת} היום ^{עשרה ימים שהם שבוע אחד ושלושה ימים לעומר :}

הרחמן ^{דרבך עפר} ^{סתפלת סתפלת} היום ^{אחד עשר יום שהם שבוע אחד וארבעה ימים לעומר :}

הרחמן ^{בכל שבנו} ^{לת סתפלת} היום ^{שנים עשר יום שהם שבוע אחד וחמשה ימים לעומר :}

הרחמן ^{נום סרנו} ^{כוס סתפלת} היום ^{שלשה עשר יום שהם שבוע אחד וששה ימים לעומר :}

הרחמן ^{ישועתך נירא} ^{יכוס סתפלת} היום ^{ארבעה עשר יום שהם שני שבועות לעומר :}

הרחמן ^{יודך קרע שמי} ^{מלכות סתפלת} היום ^{ארבעה ימים לעומר :}

סדר ספירת העומר

היום **שְׁשֵׁה** וְעֶשְׂרִים יוֹם שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה
 שְׁבוּעוֹת וְחֲמִשָּׁה יָמִים לְעוֹמֵר: י
 הרחמן מִשׁוֹר סְבִיד חֵד שְׁבִנְצָה
 היום **שִׁבְעָה** וְעֶשְׂרִים יוֹם שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה
 שְׁבוּעוֹת וְשֵׁשֶׁה יָמִים לְעוֹמֵר: ם
 הרחמן וְלֹאֲמוֹס גַּמְלֵס יִסֵּד שְׁבִנְצָה
 היום **שְׁמוֹנֶה** וְעֶשְׂרִים יוֹם שֶׁהֵם אַרְבָּעָה
 שְׁבוּעוֹת לְעוֹמֵר: מ
 הרחמן גַּלְזֵן כְּסֵל לִמְצָא מַלְכוּת שְׁבִנְצָה
 היום **תְּשַׁעָה** וְעֶשְׂרִים יוֹם שֶׁהֵם אַרְבָּעָה
 שְׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד לְעוֹמֵר: י
 הרחמן מִנְחֵם מִזֵּן חֵסֵד שְׁבִירוֹד
 היום **שְׁלֹשִׁים** יוֹם שֶׁהֵם אַרְבָּעָה שְׁבוּעוֹת
 וְשְׁנֵי יָמִים לְעוֹמֵר: ש
 הרחמן מֵלֵךְ קִדוּשׁ נְבוֹרָה שְׁבִירוֹד
 היום **אַחַד** וְשָׁלְשִׁים יוֹם שֶׁהֵם אַרְבָּעָה
 שְׁבוּעוֹת וְשְׁלֹשָׁה יָמִים לְעוֹמֵר: ו
 הרחמן יוֹדוֹן נְהוּן תְּפִאֵרַת שְׁבִירוֹד
 היום **שְׁנַיִם** וְשָׁלְשִׁים יוֹם שֶׁהֵם אַרְבָּעָה
 שְׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים לְעוֹמֵר: ר
 הרחמן עַמּוּס הַקָּדִים לִצַּג בְּעוֹמֵר נְצַח שְׁבִירוֹד
 היום **שְׁלֹשָׁה** וְשָׁלְשִׁים יוֹם שֶׁהֵם אַרְבָּעָה
 שְׁבוּעוֹת וְחֲמִשָּׁה יָמִים לְעוֹמֵר: ו
 הרחמן אֱלֹהִים כֹּהֵל הַדָּד שְׁבִירוֹד
 היום **אַרְבָּעָה** וְשָׁלְשִׁים יוֹם שֶׁהֵם אַרְבָּעָה
 שְׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים לְעוֹמֵר: ל
 הרחמן יוֹדוֹן עֲדִיק יִסֵּד שְׁבִירוֹד
 היום **חֲמִשָּׁה** וְשָׁלְשִׁים יוֹם שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה
 שְׁבוּעוֹת לְעוֹמֵר: א
 הרחמן עַמּוּס הַקָּדִים סִינַי מַלְכוּת שְׁבִירוֹד
 היום **שִׁשָּׁה** וְשָׁלְשִׁים יוֹם שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה
 שְׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד לְעוֹמֵר: ם
 הרחמן כֹּל יוֹדֵעַ הַדָּד שְׁבִינְצָה
 היום **שְׁמוֹנֶה** וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁשָּׁה
 שְׁבוּעוֹת וְשֵׁשֶׁה יָמִים לְעוֹמֵר: ל
 הרחמן אֱסִי תְּעוֹמוֹת יִסֵּד שְׁבִינְצָה
 היום **תְּשַׁעָה** וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁבְעָה
 שְׁבוּעוֹת לְעוֹמֵר: ה
 הרחמן אֶלֶן גַּמְלֵס נְבוֹרָה שְׁבִירוֹד

היום **שְׁמוֹנֶה** וְשָׁלְשִׁים יוֹם שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה
 שְׁבוּעוֹת וְשֵׁשֶׁה יָמִים לְעוֹמֵר: ם
 הרחמן כְּזֵנֵה לְעֵשֶׂר תְּפִאֵרַת שְׁבִירוֹד
 היום **תְּשַׁעָה** וְשָׁלְשִׁים יוֹם שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה
 שְׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים לְעוֹמֵר: ב
 הרחמן יְעוֹלֵה סַנֵּס הַדָּד שְׁבִירוֹד
 היום **אַרְבָּעִים** יוֹם שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה שְׁבוּעוֹת
 וְחֲמִשָּׁה יָמִים לְעוֹמֵר: א
 הרחמן יִכְרְכְנוּ זִכְרֵי הַדָּד שְׁבִירוֹד
 היום **אַחַד** וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה
 שְׁבוּעוֹת וְשֵׁשֶׁה יָמִים לְעוֹמֵר: ר
 הרחמן אֱלֹהִים קְדוֹשׁ יִסֵּד שְׁבִירוֹד
 היום **שְׁנַיִם** וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁשָּׁה
 שְׁבוּעוֹת לְעוֹמֵר: ן
 הרחמן אֱלֹהֵי יִצְחָק מַלְכוּת שְׁבִירוֹד
 היום **שְׁלֹשָׁה** וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁשָּׁה
 שְׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד לְעוֹמֵר: ת
 הרחמן יִכְרְכְנוּ שִׁיעָתָה חֵסֵד שְׁבִינְצָה
 היום **אַרְבָּעָה** וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁשָּׁה
 שְׁבוּעוֹת וְשְׁנֵי יָמִים לְעוֹמֵר: נ
 הרחמן אֱלֹהִים קַל נְבוֹרָה שְׁבִינְצָה
 היום **חֲמִשָּׁה** וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁשָּׁה
 שְׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים לְעוֹמֵר: ח
 הרחמן וַיִּכְלֹוּ וְשִׁמֵּס תְּפִאֵרַת שְׁבִינְצָה
 היום **שִׁשָּׁה** וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁשָּׁה
 שְׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים לְעוֹמֵר: ם
 הרחמן אֲוִטוֹ לְעִקְטוֹ נְצַח שְׁבִינְצָה
 היום **שִׁבְעָה** וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁשָּׁה
 שְׁבוּעוֹת וְחֲמִשָּׁה יָמִים לְעוֹמֵר: ם
 הרחמן כֹּל יוֹדֵעַ הַדָּד שְׁבִינְצָה
 היום **שְׁמוֹנֶה** וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁשָּׁה
 שְׁבוּעוֹת וְשֵׁשֶׁה יָמִים לְעוֹמֵר: ל
 הרחמן אֱסִי תְּעוֹמוֹת יִסֵּד שְׁבִירוֹד
 היום **תְּשַׁעָה** וְאַרְבָּעִים יוֹם שֶׁהֵם שִׁבְעָה
 שְׁבוּעוֹת לְעוֹמֵר: ה
 הרחמן אֶלֶן גַּמְלֵס נְבוֹרָה שְׁבִירוֹד

הנהגות לסדרור הישן

העתק מן ההנהגות הכתובות על גליון הסדרור שהתפלל בו אדמו"ר הגדול הנאון
האמיתי חסידא קדישא אור עולם נ"י כו' מרנא ורבנא מנחם מענדיל נבג"ם
ז"ע מליובאוויטש בעל צ"צ ז"ל :

<p>(כב) כוננא וכו' לקביל • ניב • לְקַבֵּל •
וְאֶתְעַבְרַת חֲדָתַיִן : (כג) מוֹרִיד הַטֵּל •
ניב • הַטֵּל : (כד) בקדושת שחרית שבת •
ניב • תיבת תשכון נמשך למטה :
(כה) בבהמ"ז לא חסר • ניב חסר : (כו) אחר
ברכת הכוס בבהמ"ז מצויין • הרחמן
לברית טילה : (כז) בברכה מעין שלש •
רחם נא • ניב • כציל : (כח) בכרכת נשואין •
חתנים • ניב חתנים : (כט) בכרכת המפיל •
פן אישן • ניב • אישן : (ל) קודם הלל •
התיבות (והיחיד איש ממך ולא נסתה ולא כסוף כן כמצינו
פסו סף) לא נמצא שם כלל : (לא) יהללך
על כל מעשיך • ניב • תיבת על מוסגר
בחצאי עינול : (לב) בהזכרת נשמות •
בעבור שאני נדרתי צדקה נסחק • וניב •
בעבור שבלי נדר אתן צדקה בעדו •
בעדה : (לג) נעילה • באתה הכוללת • ותמן
לנו ה' אלהינו באהבה • ניב • השיץ
שאומר הוידוי בתוך התפלה צריך להזכיר
של שבת באתה הכוללת כדרך שמזכיר
של יום הכפורים (ע"פ סימן ס"ג) : (לד) הגדה
של פסח • קודם לפיכך • יכסה את הפת
וינכיה את הכוס • ניב • ויאחזנו בידו עד
שיחתום נאל ישראל • והטעם סבואר
כמור בשם המדרש : (לה) ואוכלם ביחד •
ניב • ובהסיבה (סוף ע"פ סימן ס"ג) : (לו) קודם
ספירת העומר • מוקדם לברכה • ניב •
דלפי הדין אסור לאכיל עד שיספור ומה
גם דככל אורך הסדר קרוב הדבר שישכח
מלספור או שיספור אחר הצות :</p> | <p>(מ) בפטום הקמרת • מנה • ניב מנה :
(נ) כפת הירדן כל שהוא •
ניב • שהיא בורד : (ז) זכר והמיר • ניב •
זכר זכר בחולם : (י) בכרוך שאמר • נוזר
ומקיים • ניב • ומקים בהד יוד בציריז :
(יא) בכרוך שאמר • בין תיבת מלך
לתיבת משבח • נקודה להפסק מאמר •
שתיבת מלך נמשך למעלה : (יב) בקדיש
(כס"ט) ולעילא מכל • ניב • מיותר (ויואמרו
לעילא מן כל • כבכל השנה) : (יג) בקדיש
ניב לעלם יתברך וישתבח יתפאר
ויתרוקם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל
כציל : (יד) בוידוי ולא שוה • ניב • ולא
שנה : (טו) בהפותח יד • את זכר • ניב את
זכר : (יז) שם תפלת עבדך • ניב • עבדך :
(יח) שם • לשמך מקוה • ניב מקוה :
(יט) ובה לציון ונמלתי • ניב (ע"פ ונמלתי) :
(כ) בקדיש צלותהון וקעותהון :
(כא) בתפלה לדוד • שמח נפש עבדך כי
אליך אדני נפשי אשא • ניב (ע"פ הוי"ה) :
(כב) ותתננו לחן • ניב • ותתנני בלשון
ידיך • ניב (ע"פ וננינו כבודו נש"פ של (סימן ק"י) כס
פזר הקה ספ"י ספור) : (כג) בסדר המילה •
ושבועתו ליצחק • ניב ליצחק בשרי כציל
פסוק הוא בתהלים קיה : (כד) בפדיון
הבן • ניב דמחינתא ותיילך דמחינתא :
(כה) בפתח אליהו • ניב עלמין חד פחושקון
כהון מאן דאתקריאו : (כז) דאיהו חיים •
ניב (ע"פ דאיהו חיים) : (כח) ובראת
דאמץעיתא : (כט) מטר אהוב • ניב אהוב :</p> |
|--|--|

ז"ע וגשלם חלק ראשון מסידור שערי תורה אור ושערי תפלה